

T.C.
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ
SEYFETTİN ÖZEGE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61)
NUMARADA KAYITLI MECMUANIN
TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MECMUALARIN
SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİNE (MESTAP) GÖRE
TASNİFİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nurdan ÖZER

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK

ERZURUM-2023

Yüksek Lisans Tezi Onay Sayfası

ONAY

.....(Öğrencinin Adı Soyadı)..... tarafından hazırlanan
.....(Tezin Adı)..... adlı bu çalışma
.....(Savunma Sınavı Tarihi)..... tarihinde yapılan savunma sınavı
sonucunda oy birliği/oy çokluğu ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından
.....Ana Bilim Dalı, Bilim Dalında **yüksek lisans**
tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı

Unvan Ad SOYAD

Üniversite Adı

imza

Danışman

Unvan Ad SOYAD

Üniversite Adı

imza

Jüri Üyesi

Unvan Ad SOYAD

Üniversite Adı

imza

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduklarını onaylarım. / / 20....

Prof. Dr. Serap BEDİR KARA

Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her tür yasal sonucu ve tezin erişim sürecine ilişkin aşağıdaki beyanımı kabul ediyorum.

...../...../20....

İmza

Öğrencinin Adı ve SOYADI

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim süresi ile ilgili bir kısıtlama bulunmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	V
ABSTRACT	VI
ÖN SÖZ	I
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

MECMUANIN TANITIMI

1.1. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEĞE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TANITIMI	8
1.1.1. Mecmuanın Fiziksel Tavsifi	8
1.1.2. Mecmuanın Tertip Hususiyetleri	9
1.1.3. Mecmuada Adı Geçen Şairler	10
1.1.4. Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları	15
1.1.5. Mecmuada Kullanılan Hece Vezinleri	15
1.1.6. Mecmuada Bulunan Nazım Şekilleri	16
1.1.7. Mecmuada Başlık Olarak Kullanılan Makamlar	17

İKİNCİ BÖLÜM

MESTAP TABLOSU

2.1. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEĞE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN MESTAP TABLOSU	20
---	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ

3.1. METNİN ÇEVİRİ YAZISINDA DİKKAT EDİLEN HUSUSLAR	124
3.2. ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ	126
3.3. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ	127
SONUÇ	590
KAYNAKÇA	592

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN
ÖZEGE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN
TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MECMUALARIN SİSTEMATİK
TASNİFİ PROJESİNE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ

Nurdan ÖZER

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK

2023, 603 sayfa

Jüri: Prof. Dr. Selami ECE

Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK (Danışman)

Doç. Dr. Meheddin İSPİR

Bilindiği üzere mecmualar, ihtiva ettikleri zengin edebî, tarihî, dinî ve kültürel malzemeler açısından Türk edebiyatı ve kültürü açısından son derece önemlidir. 20. asrın sonuna kadar Osmanlı kültür ve edebiyat sahalarında çokça istifade edilen eserler konumundaki mecmualar, farklı kişilere ait metin parçalarının bir araya getirildiği şahsî defterlerdir. Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege Koleksiyonu ASL 603 (M61) numarada kayıtlı, mürettibi meçhul bir güfte mecmuasının transkripsiyonlu metnini sunmayı ve muhtevasını Mecmuaların Sistematiik Tasnifi Projesine (MESTAP) göre tasnif etmeyi amaçlayan bu çalışma, bir giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında mecmuanın tanımı, önemi, sınıflandırması, gibi mecmualara dair genel değerlendirmelerden bahsedilmekle beraber özellikle güfte mecmuası ve türlerine yer verilmiştir. Birinci Bölümde söz konusu mecmuanın fiziki özelliklerine, tertip hususiyetlerine değinilmiş ve metinde adı geçen şairler, kullanılan aruz/hece vezinleri, nazım şekilleri ve makamlar tablolar halinde sunulmuştur. İkinci Bölümde mecmuanın MESTAP'a göre tasnifini içeren tablolara yer verilirken Üçüncü Bölüm, Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 603 (M61) numarada kayıtlı mecmuanın transkripsiyonlu metnini ihtiva etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mecmua, Güfte Mecmuası, MESTAP, ASL 554

ABSTRACT

CLASSIFICATION OF ASL 603 M61 POETRY MECMUA REGISTERED IN ATATURK UNIVERSITY CENTER LIBRARY ACCORDING TO MESTAP (REVIEW–TEXT)

Nurdan ÖZER

Advisor: Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK

2023, 603 pages

Jury: Prof. Dr. Selami ECE

Assoc. Prof. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK (Advisor)

Assoc. Prof. Dr. Meheddin İSPİR

As it is known, magazines are extremely important in terms of Turkish literature and culture in terms of the rich literary, historical, religious and cultural materials they contain. Mecmuas, which are widely used works in the fields of Ottoman culture and literature until the end of the 20th century, are personal notebooks in which pieces of text belonging to different people are brought together. Atatürk University Central Library Seyfettin Özege Collection, ASL 603 (M61) the transcription of an unknown lyric magazine, and aims to classify its content according to the Systematic Classification of Journals Project (MESTAP), consists of an introduction and three parts. In the introduction part, general evaluations such as the definition, importance, classification of the journal are mentioned, and especially the lyrics journal and its types are mentioned. In the first chapter, the physical features and composition characteristics of the mentioned journal are mentioned and the poets mentioned in the text, the prosody/syllable meters used, verse forms and modes are presented in tables. In the Second Section, tables containing the classification of the journal according to MESTAP are included, while the Third Section contains the transcribed text of the journal registered in Atatürk University Central Library ASL 603 (M61)

Keywords : Magazine, Lyrics Magazine, MESTAP, ASL 554

ÖN SÖZ

Mecmualar, edebi bir eser oluşturma kaygısı taşımadan insanların şahsi zevkleri doğrultusunda daha çok zihin tazeleme ya da tercih edilen bilgiyi kalıcı kılma ve ulaşılabilir hale getirme amacıyla oluşturulmuşlardır. Fiziksel özelliklerinden muhtevasına kadar derleyenin zevkiyle oluşan bu eserler, zamanla gelişip bir tertip ve şekil oluşturarak muhteva bakımından çeşitli türleri meydana getirmişlerdir. İlk örneklerine 15. yüzyılda rastlanan mecmualar, 19. yüzyıla kadar gelişimini sürdürmüş olup 17. yüzyılda nicelik ve nitelik açısından zirveyi görmüştür. Mecmualar çeşit bakımından zengin bir kaynak konumundadırlar ve konularına göre sınıflandırılarak tarihe önemli derecede ışık tutmaktadırlar. Bu açıdan mecmuaların haiz olduğu kıymeti ortaya koyabilmek; bu eserlerde yer alan kayıtları sistemli bir şekilde ulaşılabilir kılmak adına çalışmalar başlatılmıştır.

Son yıllarda M. Fatih Köksal başkanlığında yürütülen MESTAP Projesi doğrultusunda derlenen mecmualar edebiyat tarihimize büyük katkıda bulunmaktadır. Bilmediğimiz şairleri ve şiirleri ortaya çıkardığı gibi bilinen şairlerin bilinmeyen eserlerini de ortaya çıkaran mecmualar, sadece edebiyat açısından değil yazıldığı dönemin sosyal hayatının çeşitli alanları hakkında da bize bilgi vermektedir. Birçok yönden zengin içeriğe sahip mecmualar MESTAP ile daha düzenli ve ulaşılabilir hale gelmiş bulunmaktadır. Öte taraftan mecmua türlerinden olan güfte mecmuaları ise bize musiki alanında kıymetli bilgiler sunmaktadır. Nitekim bu tür mecmualardan hareketle dönemin musiki zevki ve kimliğini belirlemek mümkündür. Yine bugüne değin ulaşmamış musiki makamları, usulleri, terennümleri açısından zengin da mecmualar son derece kıymetlidir ve kudemanın birikimi günümüze aktarmaktadırlar.

Bu türden mecmualardan biri de tezimize konu edindiğimiz Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 603 (M61) numarada kayıtlı derleyeni belli olmayan bir güfte/ilahi mecmuasıdır. Ancak içerisinde merhum diye zikredilen Şeyh Himmet Efendi ve oğlu Şeyh Abdullah'ın ölüm tarihlerine bakıldığında Şeyh Himmet Efendi'nin 1684'te ve Şeyh Abdullah Efendi'nin ise 1711'de vefat ettiği görülmektedir. Bu bilgilerden ve yüzyıllarını bulabildiğimiz mecmualardaki şairlerden hareketle incelediğimiz mecmuanın 19. yüzyıla ait bir mecmua olabileceği akla gelmektedir. İncelediğimiz mecmuanın derkenarlarında herhangi bir şahsi not ya da tarih düşme bulunmamaktadır. Tamamen şiirlere yer verilmiş hacimli bir eserdir. Mecmua 163 varaktır ve toplamda 805 şiire sahiptir.

Türkçe şiirlerin yanısıra Arapça ve Farsça şiirler de mevcuttur. Numaralandırılarak incelenen 805 şiire bu şiirler dahil değildir. Mecmuada çoğu bilinen şairler olsa da bilinmeyen şairlere de yer verilmiştir. Şiirlerin başlıkları genel anlamda makam isimlerinden oluşmakla beraber şiirlerin bir kısmına şairin ismi veya nazım şekli başlık olarak verilmiştir. Mecmuada makamlar tablo halinde ayrıca yazılmıştır. Usul olarak sadece usul-i muhammes, usul-i semai ve usul-i devr-i revan belirtilmiştir. Mecmuada muhtevastan farklı olarak tablo halinde bitkilerin miktarı belirtilerek tarif verilmiştir. Genel olarak ilahi ağırlıklı olan mecmuanın gazel, murabba, şarkı, koşma, terci-i bend gibi çeşitli nazım şekillerini ihtiva etmektedir. Şiirlerin çoğu aruz vezniyle yazılsa da hece vezni ile yazılan şiirler de azımsanmayacak derecededir. Şairlerin çoğu belirtilse de mahlas belirtilmeyen şiirler de mevcuttur.

Yaptığımız çalışma giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde mecmuaların tanımı ve genel özelliklerine, sınıflandırılmasına, önemine, diğer mecmua türlerine ve bunun alt başlığı olarak güfte mecmuasına yer verilmiştir. Birinci Bölümde, incelemiş olduğumuz mecmuanın fiziksel tavsifine, tertip hususiyetlerine; mecmuada geçen şairlere, aruz ve hece vezinlerine, nazım şekillerine tablolar halinde yer verilmiştir. İkinci Bölümde MESTAP tablosu bulunmaktadır. Son olarak Üçüncü Bölümde, metnin kurulmasında takip edilen yöntemle, çeviri yazı alfabesine ve transkripsiyonlu metne yer verilmiştir. Metin yazı itibarıyla bizi birçok düzenlemeye yönlendirmiştir. Tamir edilen, eklemeler yapılan ya da başka kaynaklardan ulaşılan bilgilerle tamamlanan kısımlar, yine okunamayan kısımlar da metnin öncesinde belirtilmiştir.

Her ne kadar doğru olanı tespit etmek adına özenli ve dikkatli davransak da şüphesiz gözden kaçan hususlar, yanlış okumalar mutlak surette olacaktır. Bunların, henüz ilim yolculuğuna başlamış genç bir araştırmacının hataları olarak mazur görülmesini istirham ederiz. Şüphesiz tarafımıza yöneltilecek yapıcı eleştirilerden de memnuniyet duyacağımızı bildiririz.

Benim için uzun ve çok sancılı olan bu süreçte maddi, manevi desteğini esirgemeyen kişileri anmayı borç bilirim. Öncelikle lisans yıllarımdan itibaren desteğini her an yanımda hissettiğim, çeşitli sebeplerle defalarca bırakma eşiğine geldiğim bu eğitim yolculuğunda daima bana destek olup ikna ederek bu aşamaya gelmeme vesile olan değerli hocam Doç. Dr. Mehmet Akif Gözitok'a; bu uzun süreçte maddi ve manevi fedakarlıklarda bulunarak bana her zaman destek olan kıymetli eşim Kürşat Özer'e; sevgili aileme ve zamanımın

çoğunu alışmalara ayırdığım iin kimi zaman ihmal ettiğim minik kızım Göke Nihan Özer'e; tez sürecinde bana tecrübelerini aktaran kıymetli arkadaşım Elanur Mindivanlı'ya teşekkür ederim.

Nurdan ÖZER
Erzurum, 2023

GİRİŞ

Mecmua Tanımı ve Genel Özellikleri

Toplanmış, bir araya getirilmiş anlamına gelen ‘mecmu’a’ kelimesi, Arapça “cem” kelimesinden türetilmiş olup ‘mef‘ûl’ vezninde ‘mecmu‘’ kelimesinin müennesidir. Mecmu’a kelimesi kütüphanecilik literatüründe ise “derleme” anlamına gelmektedir (Köksal, 2012: 411). Günümüzde dergi anlamında kullanılan bu kelime, belli dönemlerde belli periyotlarda çıkarılan dergiler için kullanılıyor iken Klasik Türk Edebiyatı sahasında mecmua, farklı şairlerce farklı zamanlarda yazılmış olan metinlerin veya metin parçalarının bir araya getirildiği eserler olarak tanımlanmaktadır (Köksal, 2012: 411). Sözlük anlamı; “‘cem’ edilmiş, bir araya getirilmiş, toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan oluşturulan yazma kitap, dergi” (Devellioğlu,2007: 596); “toplanıp biriktirilmiş ve tanzim ve tertip edilmiş şeyler heyeti, eşar ve sair Âsar-ı müntehaba cem ve kayd ile hasıl olmuş risale, ulum ve fûnun ve edebiyata müteallik mebahisi cami olarak neşrolunan risale-i mevkuta” (Sami, 1989: 1293) olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca mecmuanın yanısıra cem kökünden gelen mecami, mecma, cami gibi sözcükler ile defter, cüzdan ve ceride adları da bu anlamları karşılamaktadırlar (Uzun, 2003: 265).

Mecmuaları kültürel ve edebi anlamda tanımlayacak olursak; bir ya da daha fazla kişi tarafından tertip edilen ve çoğunlukla tertip edeni bilinmeyen, derleyicinin tercihinine göre vücut bulmuş şekli ve hacmi çeşitlilik gösteren din ya da farklı konular içeren nesir veya manzumelerin derlendiği eserlerdir (Kut, 1986: 170; Şenödeyici ve Akdağ, 2015: 367).

Mecmuanın tarihsel gelişimine baktığımızda mecmua kavramı ilk olarak, özel mektuplar, sözlü edebiyat örnekleri, kopya edilmiş reçeteler, risaleler, faydalı bilgiler, günlük hayatla ilgili kayıtlar, dualar, fıkralar, hikayeler, şiirler, tarihi belgeler ve bu belgelere düşülen kayıtların derlenerek not defteri halini almış, zamanla gelişim ve değişim göstererek farklı özellikler gösteren bir kitaba dönüşmüştür (Kut, 1986: 170; Buzov, 2012: 37-38)

Türk edebiyatında mecmuaların müstakil bir eser olarak yazılmaya başlandığı tarih bilinmemekle beraber ilk örneklerinin 15. yüzyılda görüldüğü kabul görmektedir. Farklı tür ve şekillerdeki mecmuaların derlenme sayısı 16. yüzyılda artmış bulunmaktadır (Şenödeyici ve Akdağ, 2015: 368). 17. yüzyılda mecmuaların sayısındaki artış devam etmiştir. Bu sayıya binaen Cemal Kafadar, 17. yüzyılı “Çelebiler ve mecmualar devri” olarak adlandırmıştır

(Kafadar, 2012: 45). 19. yüzyılda da gelişimini sürdüren mecmualar Tanzimat ile beraber tarihi kavramlarının yanısıra belli periyotlarla yayımlanan dergileri karşılar hale gelmiştir (Uzun, 2003: 266; Şenödeyici ve Akdağ, 2015: 367-368).

Mecmualarda çeşitli şairlerin farklı nazım şekilleri, farklı uzunluklarda hatta Farsça ve Arapça gibi farklı dillerdeki şiirleri belli bir sıra ve kural gözetmeksizin bir araya getirilmiştir. Kimi zaman şiir mecmualarını derleyen kişi şair ise mecmuada kendi şiirlerinde yer verildiği gözlenmektedir. Mecmualar doğrudan derleyicisinin kaleminden çıkabilirken bazı mecmualar müstensih nüshası da olabilmektedir (Köksal, 2012: 412).

Mecmuaların Türkler arasında yaygınlaşmasında bireysel ve iddiasız çalışmalar olması etkili olmaktadır (Uzun, 2003: 268). Bu durum derlenen mecmualarda çeşitliliği artırarak zengin bir mecmua kaynağına sahip olmamıza vesile olmuştur. Zamanla çok çeşitli alanlarda yapılan derlemeler muhteva olarak farklı birçok mecmua türünü ortaya çıkarmaktadır (Uzun, 2003: 268).

Derleyenin zevkine göre şekillenen mecmualarda yine cilt, tezhip, cetvel gibi unsurlar da derleyenin zevkine göre değişmektedir. Kimi mecmualarda bulunmayan ferağ kaydı, ketebe, istinsah kayıtları yine bu durumun bir sonucudur (Köksal, 2012: 412).

Mecmuaların derlendiği tarihi tespit etmek zordur. Bu sebepten ötürü mecmuada yer verilen şairlerin yaşadığı dönem, kullanılan kâğıt, cilt gibi fiziksel özellikler ya da derkenarlara düşülen tarihler ve notlar varsa bunlardan hareketle bir dönem tahmini yapılabilir (Köksal, 2012: 413).

Mecmuaların Sınıflandırılması

Mecmualar bazı araştırmacılar tarafından sınıflandırılmıştır. Bu sınıflamalardan bazıları şöyledir:

Agâh Sırrı Levend'in sınıflandırması:

- Nazire mecmuaları
- Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiir mecmuaları
- Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesi ile meydana gelen mecmualar
- Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesi ile meydana gelen mecmualar

- Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgiyi, fıkrayı ve özel mektubu kapsayan mecmualar (Levend, 1998: 166-167)

Günay Kut'un sınıflandırması:

- Nazire mecmuları
- Seçme şiir mecmuaları
- Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar
- Karışık mecmualar
- Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar (Kut, 1986: 170-174).

Mehmet Gürbüz'ün sınıflandırması:

- Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmuaları
- Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmuaları
- Nazire mecmuaları
- Şairlerin aidiyeti/ mensubiyeti esasına göre hazırlanan şiir mecmuaları
- Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını / şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar. (Gürbüz 2012: 108-112)

Özer Şenödeyici ve Ahmet Akdağ'ın sınıflandırması:

- Mensur Mecmualar (Münşeat Mecmuaları, Fetva Mecmuaları, Tefsir Mecmuaları, Sakk Mecmuaları, şerh Mecmuaları, Hutbe Mecmuaları, Tıbbi Konularla ilgili Mecmualar, Vefk, Reml, Cifr, Büyü, Sihir vb. Konulu Mecmualar, Deyim ve Atasözleri Mecmuaları, Dua Mecmuaları, Risale Mecmuaları)
- Manzum Mecmualar (Güfte Mecmuaları, Tarih Mecmuaları, İlâhi Mecmuaları, Kaside Mecmuaları, Gazel Mecmuaları, Nazire Mecmuaları, Muamma Mecmuaları, Şehrengiz Mecmuaları, Manzum Lugat Mecmuaları, Naat Mecmuaları, Hilye Mecmuaları, Miraciye Mecmuaları, Matla Mecmuaları, Mersiye Mecmuaları, Musammat Mecmuaları, Kıtâ ve Rubai Mecmuaları, Divan Mecmuaları, Müstezad Mecmuaları, Beyit veya Müfred Mecmuaları, Mesnevi Mecmuaları, Lügaz Mecmuaları)

-Manzum-Mensur Mecmualar. (Şenödeyici-Akdağ, 2015: 368)

Atabey Kılıç'ın sınıflandırması:

- Cilt ve tertip hususiyeti bakımından: Cönkler, mecmualar
- Şekil bakımından: Manzum metin mecmuaları
- Dil bakımından: Arapça, Farsça, Türkçe, çok dilli mecmualar
- Muhteva bakımından: Din, tasavvuf, fal ve remil, hikâye, hezel ve hiciv, edviye, mûsikî, hat ve kitabet mecmuaları
- Şahısların tertip ettiği veya şahıslar için tertip edilen mecmualar (Kılıç, 2012: 75-96).

Mecmuaların Önemi

M. Fatih Köksal, mecmuaların önemini, edebiyat tarihine ve edebiyat bilgilerine sunduğu katkıları şu şekilde sıralamıştır:

“i. Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür.

ii. Bilinen şairlerin bilinmeyen / divanlarında bulunmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.

iii. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha farkları vs.) tesadüf edebiliriz.

iv. Mecmualar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği hâlde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşılır. Özellikle kırk hadis, mi'raciye, yüz hadis, mevlid, şehrengiz, biladiye, hasb-i hâl, kimi mektup ve münşeâta dair risaleler vb. fazla uzun olmayan türlerin çoğu bu mecmuaların arasında gizlidir.

v. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlamadığımız aruz kalıpları vb. örneklerle de mecmualarda karşılaşabiliriz.

vi. Mecmualarda, zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli bilgileri de yakalama imkânı vardır. Bu, ölüm tarihi bilinmeyen bir şairin ölümü için düşünülmüş bir tarih manzumesi şeklinde olabileceği gibi, araştırmacılar için çok önemli olabilecek derkenara düşünülmüş bir bilgi notu veya şiir başlığı şeklinde de olabilir.

vii. Bazı şiir mecmualarında, başka şairlerin de şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyenin şair olduğu bir şiir mecmuası edebiyat tarihi araştırmalarına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.

viii. Mecmualar, -bir kısmı kendisi de şair olan- şiir seven kişiler tarafından tertip edilen eserlerdir. Bu itibarla derleyeni belli kişiler tarafından toplanan mecmualarda o şahsın / şairin zevklerini fark ederken, dönemin genel beğenisiyle ilgili önemli ipuçları da yakalamk mümkündür. Bir şairin o dönem mecmualarında çok şiirinin bulunması o devirde çok beğenildiğini, keza nazım şekillerinin sıklığından o nazım şeklinin gördüğü rağbeti, çok kullanılan aruz kalıpları ve kafiye yapıları devrin aruz ve zevkini bize bildiren önemli işaretlerdir.

ix. Şiir mecmualarında genel olarak dönemin zevklerini, edebî tercihlerini vs. anlamak kabil olduğu gibi ferdî temayüllerin de izini sürmek mümkündür. Nazire mecmuası olmasa da kimi mecmualarda nazire şiirler bulunduğundan şairler arasındaki etkileşimi, teselsül bağlarını takip etmek de mümkün olur.

x. Mecmualar dışındaki eserlerin fevayid ve vikaye yapraklarında da zaman zaman rastlamak mümkünse de özellikle mecmualarda çok sık rastladığımız edebiyat dışı kimi konular da ayrıca ele alınması gereken önemli noktalar. Şöyle ki hemen her mecmuanın boş kalmış sayfalarında, yazılı sayfaların derkenarlarında çeşitli dualar, otlarla ilâç yapım tarifleri, tılsım, vefk, reml, tefe''ül gibi gizli ilimler (havâs) denilen itikatlara dair notlar, tarih kıt'aları, müstakil matla' ve müfredler, bazı münşeât örnekleri, kimi resmî kayıtların örnekleri çokça rastlanan -asıl mecmua konusuyla ilgisi olmayan- kayıtlardır. Bütün bunlar edebiyat araştırmacıları kadar hatta onlardan da fazla sosyoloji, tarih (özellikle kültür tarihi), kültürel antropoloji, dinler tarih, halkbilim gibi farklı bilim dallarından kişilerin de ilgi alanlarına giren çok önemli ama ihmal edilmiş bilgi kıyıntılarından. Bunları bileşkesi Türk milletinin kültür kodlarını ortaya koyacaktır. Bütün mecmuaların bir de bu gözle ele alınması çok çok önemlidir.

xi. Bütün bunlarla beraber, özelde şiir mecmualarının, genelde de bütün mecmuaların yukarıda sayılan fayda ve önemleri tek tek ve birbirinden bağımsız olarak incelendiğinde çok fazla bir anlam ifade etmezler. Meselâ Bâkî'nin divanında bulunmayan şiirlerini inceleyecek olsak bir tek mecmuayı taramamız ne ifade eder? Yahut bir mecmuada falan şairin şu kadar filan şairin bu kadar şiirinin bulunmasının bir anlamı var mıdır? Bu olsa olsa bize o derleyicinin şiir zevkini yansıtan bir işareti verir. Ama aynı dönemde derlenmiş

yüzlerce mecmuanın taranmasından ortaya çıkacak manzara devrin müşterek anlayış ve zevkini ortaya dökcektir.” (Köksal, 2012: 417-421)

Şiir Mecmuaları ve Diğer Mecmualar

Herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan derleme eserlere şiir mecmûası adı verilmektedir. (Köksal, 2012: 411) Bu şekilde müşterekliği olan mecmualara verilen adlardan bazıları şu şekildedir: Kaside mecmuaları (mecnûatü'l-kasâid), naat mecmuaları (mecnûatü'n-nu'ût), gazel mecmuaları (mecnûa-i gazeliyât), nazire mecmuaları (mecnûatü'n-nezâir), rubai mecmuaları (mecnûa-i rubâiyyât), terkîb-i bend mecmuaları (mecnûa-i terkîb-i bend), tercî-i bend mecmuaları (mecnûa-i tercî-i bend), sadece müstakil beyitler bulunan mecmualar (mecnûa-i ebyât), birden çok şairin divanlarını barındıran mecmualar (mecnûatü'd-devâvîn).

Ayrıca tek bir konu etrafında şekillenen mecmualar da mevcuttur. Bunlar ise şöyledir: Şiir mecmuaları (mecnûa-i eş'âr), risale mecmuaları (mecnûatü'r-resâil), hadis mecmuaları (mecnûatü'l-ehâdis), fetva mecmuaları (mecnûa-i fetâvâ), dua mecmuaları (mecnûa-i ediye), tarih manzumelerini içeren mecmualar (mecnûa-i tevârih), faydalı ilimler barındıran mecmualar (mecnûa-i fevâid), hutbe mecmuaları (mecnûatü'l-huteb), tıpla ilgili mecmualar (mecnûa-i tıb, mecnûa-i mücerrebât, (mecnûa-i muâlece), gizli ilimlerden bahseden mecmualar (mecnûatü'l-havâss, mecnûa-i cifr ve reml, mecnûa-i ilm-i nücûm, mecnûa-i tılsımât, mecnûa-i melâhîm, mecnûa-i vefk), letaif mecmuaları (mecnûatü'l-letâif), zikir ve evrâd mecmuaları (mecnûa-i zikr ü evrâd), hikâye mecmuaları (mecnûa-i hikâyât), münşeât mecmuaları (mecnûa-i münşeât), müzikle ilgili mecmualar (mecnûa-i beste ve semâî, mecnûa-i mûsikî, mecnûa-i ilâhiyyât, mecnûa-i sâz u söz), mektup mecmuaları (mecnûa-i mekâtib), müsvedde mecmuaları (mecnûa-i müsevvedât), ilâm mecmuaları (mecnûa-i sukûk), söz, deyiş mecmuaları (mecnûa-i makâlât), hadis ve tefsir benzeri kaynaklardan edinilen dinî bilgilerin yer aldığı mecmualar (mecnûa-i menkûlât) vd.” (Gıynaş, 2011: 246-247)

Güfte Mecmuaları

“Güfte” ‘söylemek, demek’ anlamında Farsça ‘گفتن’ kökünden türemiş olup bu kelime musiki eserinin içinde yer alan şiir, terennüm gibi, icra sırasında söylenen kısımlarının bütünü ifade etmektedir. Güftelerin derlenip toplanarak bir araya getirildiği defter ya da cönlere ise ‘güfte mecmuası’ adı verilir.” (Korkmaz, 2021: 16) 15. yüzyılda ilk

gelişkin örneklerini bulabildiğimiz güfte mecmuaları, 16. ve 17. yüzyılda yeni bir form arayışına girmiş, değişen musikinin icaplarına göre sürekli şekil değiştirmiş, nihayet 17. yüzyılın son çeyreğinde, nihai biçimine ulaşmıştır. 18. yüzyıl, artık bütün mecmua türlerinin kendine mahsus bir görünüm ve işlev kazandığı devir olmuştur (Korkmaz, 2021: 34-35).

Güfte mecmualarını eş'ar, gazeliyyat, kasaid mecmuaları gibi diğer mecmualardan ayırmada içerisinde geçen makam, usul, beste çeşidi ve bestekâr isimleri bize yardımcı olmaktadır (Korkmaz, 2021: 16).

Musikişinasların, ezberlenmesi ve hafızada muhafaza edilmesi zor olan klasik musiki eserlerini notalarıyla olmasa da güfteleriyle hatırlamalarında güfte mecmualı önemli bir rol oynamaktadır. Bundan dolayı güfte mecmualarının tertip edilmesindeki birincil amaç hafıza tazelemesidir (Korkmaz, 2021: 17). Bu amacın doğurduğu nihai sonuçlardan biri ise güfte mecmuaların kim tarafından ve hangi tarihte tertip edildiği bilgisine ulaşamamaktır (Korkmaz, 2021: 113). Nitekim 15. yüzyılda mürettepler, güftelerin başlığına makam, usul ve bestekâr isimlerini yazmayı ihmal etmeyip terennümleriyle eseri tam yazmaya özen göstermişlerdir ki buda tertip edilen mecmuanın dönemi hakkında bilgi edinilmesi hususunda oldukça mühimdir (Korkmaz, 2021: 42).

Güfte Mecmuası Türleri

- Fasıl Mecmuaları
- Şarkı Mecmuaları
- Áyin-i Şerif Mecmuaları
- Na'et Mecmuaları
- İlahi Mecmuaları
- Şuğül Mecmuaları
- Tesbih Mecmuaları
- Mevlid-i Şerif Mecmuaları
- Mi'raciye Mecmuaları
- Regâibiye Güftesinin Bulunduğu Mecmuaları
- Türkü, Türkmânî, Varsağı, Koşma Mecmuaları
- Nefes Mecmuaları

-Karma Güfte Mecmuaları

-Eş'ar, Münşeât ya da Fevâid Mecmualarında Yer Alan Güfteler, Güfte Kısımları

-Antoloji Mahiyeti Gösteren Mecmualar

-İçinde Güfte Bulunan Diğer Yazma Eserler (Korkmaz, 2021: 35-111)

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEĞE BÖLÜMÜ ASL 603 (M61) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TANITIMI

1.1.1. Mecmuanın Fiziksel Tavsifi

Çalıştığımız mecmua, Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege Bölümü Agah Sırrı Levend Koleksiyonu 603 (M61) numarada kayıtlı bulunmaktadır. 180x120 mm boyutlarındaki koyu kahverengi meşin cildin dört tarafı gri bir bez ile kaplıdır. Üst ve alt daffenin ortasında sarı renkte olduğu tahmin edilen üçgenimsi bir şemse bulunmaktadır. Zahriyede çeşitli şairlere ait şiirler ve Agah Sırrı Levend'in kütüphanesine ait olduğuna dair bir kaşe mevcuttur. Mecmua 163 varaktır. Derkenarlarda da şiirler bulunduğundan her sayfada bulunan şiir sayısı çeşitlilik göstermektedir. Bu şiirlerin perk çoğu siliktir. Sayfalarda bulunan şiirlerin sayıları ve düzenleri çeşitlilik göstermektedir. Mecmuanın sonlarına doğru yazı değişiklik arz eder. Mürekkep olarak hep siyah renk kullanılmıştır. Yazmanın sayfaları yer yer pembe ve daha açık krem renginde iken çoğunluğu samanî renkte filigransız kağıttandır. Yine yazmada divanî, talik yahut bazı kırma yazı çeşitleri bulunmakla birlikte çoğunluğu nesih yazıyla yazılmıştır. Şiirlerin başlıkları çoğunlukla makam ismidir. Bazı şiirlerde şairlerin isimleri başlık olarak verilmiştir. Mecmuada yazılan şiirlerin bestekarlarına, usullerine yer verilmemiştir. Sadece 92. varakta makamların bulunduğu tablonun altında üç usule yer verilmiştir. Mecmua, her ne kadar ilahi mecmuası olsa da içerisinde bazı ilaç terkipleri de bulunmaktadır. Mecmuanın 159. varağında 'Müştak Muhammed Ali 1281' yazılı bir mühür bulunmaktadır. Bu mührün kime ait olduğu bilinmemekle beraber hicri 1281 miladi 1864/1865 yılında hareketle eserin söz konusu tarihten çok daha önceleri tertip edildiği görülmektedir. Mecmuanın arka kapağı yine kahverengi olup ortasında silik şemse bulunmaktadır. Her iki kapağında çevresi gri renkte bir çerçeve mevcuttur. Mecmuanın:

Başı: Gider hüzni İlāhī eyle mesrūr

Keremlerle ‘aṭālar eyle Mevlā

Keder veren ‘adūyī eyle maḫhūr

Keremlerle ‘aṭālar eyle Mevlā

Sonu: Seyfî bilirim deme [şakın] ‘ilm ü ledünnî

Erbâb-ı tarîkat seni ta‘bire çekerler

1.1.2. Mecmuanın Tertip Hususiyetleri

Mecmuada Arapça ve Farsça şiirler dahil olmamak kaydıyla 805 şiir bulunmaktadır. Büyük bir çoğunluğu aruz vezniyle yazılmış şiirlerin yanı sıra hece vezni ile yazılmış şiirler de mevcuttur. Genel anlamda mecmuada Türkçe eserlere yer verilmekle beraber Farsça ve Arapça eserlere de rastlanmaktadır. Bu mecmuada bulunan şiirlerin en önemli özelliklerinden biri, genel olarak anlaşılır sade bir dile sahip olmalarıdır. Bir başka husus ise mahlastır. Genel olarak manzumelerde mahlas kullanılmıştır. Bununla birlikte kime ait olduğu belli olmayan şiirler de mevcuttur. Mecmuanın genelinde şiirlerin başlıkları makam isimlerinden oluşmaktadır. Fakat bazı şiirlerin başlıkları şairin mahlasını ya da şiirin nazım şeklini içermektedir.

Derleyen şiirleri belli bir kuralla sıralamamıştır. Şairler de yaşadıkları yüzyıl bakımından çeşitlilik göstermektedir. Kronolojik herhangi bir dizim mevcut değildir. Zaman zaman aynı şaire ait şiirlerin peşpeşe sıralandığını görmekteyiz. Aynı şairin birkaç farklı mahlasla şiirleri de mevcuttur. Mecmuada şairlerin çoğu bilinen şairler olmakla beraber bilinmeyen şairlere ve şiirlerine de rastlanmaktadır. Bazı şiirler ya aynı şekilde ya da ufak değişikliklerle tekrar yazılmıştır. Mecmuada son varaklara doğru yazı ve sayfa kağıdının rengi değişiklik göstermektedir. Ancak mürekkep hep aynı renk kullanılarak şiirler ve başlıklar hep aynı renkte yazılmıştır.

Şiirlerin sayısı her sayfada değişiklik göstermektedir. Derkenarlarda sayfaya eğik, ters, çapraz şekilde yazılan şiirler de mevcuttur. Herhangi bir şahsi kayıt, tarih düşümü ve yahut tarif gibi mecmua muhtevası dışında bir bilgi yer almamaktadır. Mecmuada şiirlere dair sadece makam bilgisi verilmiştir. Sadece bir yerde usullerden bahsedilmektedir. Eserde usul-i muhammes, usul-i semai ve usul-i devr-i revan belirtilmektedir. Bunlar isim olarak belirtilmiş olup kullanılıp kullanılmadığı ya da hangi şiirlerde kullanıldığına dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Şiirlere baktığımızda genelde ilahilerden oluşmaktadır. Şairlerin çoğu ise tekke şeyhi veya tarikat kurucusu isimlerdir. Bu bilgiden hareketle derleyen kişinin de tekke ve tarikatlerle bağlantılı olduğu yorumunu yapabiliriz. Belki de söz konusu bu mecmua bir tekkenin kütüphanesinde yer alan ve meşklerde kullanılan bir mecmuaydı.

Mecmuanın kim tarafından tertip edildiği belli değildir. Ancak içerisinde merhum diye zikredilen Şeyh Himmet Efendi ve oğlu Şeyh Abdullah'ın ölüm tarihlerine baktığımız zaman Şeyh Himmet Efendi 1684'te ve Şeyh Abdullah ise 1711'de vefat etmiştir. Bu bilgilerden ve yüzyıllarını bulabildiğimiz şairlerden hareketle incelediğimiz mecmuanın 19. yüzyıla ait bir mecmua olabileceğini düşünüyoruz.

1.1.3. Mecmuada Adı Geçen Şairler

İncelediğimiz mecmuada 153 şair adı geçmektedir. Şairler farklı yüzyıllarda yaşayan ve farklı türde eserler veren isimlerdir. Şiirlerin çoğunda mahlas bulunurken şairi belirtilmeyen şiirler de vardır. Şiirlerin başlıkları çoğunlukla makam adı olsa da zaman zaman şair isimlerinin de başlık olarak verildiğini görmekteyiz. Şiirler kimi zaman aynı mahlaslar peşpeşe gelecek şekilde tertip edilmiştir. Şiirlerde veya derkenarlarda şairlere ait notlar, bilgiler bulunmamaktadır. Bir şairin farklı mahlas kullandığı şiirlere de rastlamaktayız. Hem hece hem aruz vezniyle eserlere sahip şairler de bulunmaktadır. Mecmuada yer verilen şairlerin çoğunluğu bilinen şairler olsa da adını duymadığımız şairlere de tesadüf edilmektedir. Aşağıdaki tabloda şairleri ve mecmuada yer alan bulunan şiir sayıları belirtilmiştir. Birden fazla mahlas kullanan şairlerin şiirleri tek mahlas altında toplanmıştır.

Tablo 1
Mecmuada Adı Geçen Şairler

	Mecmuada Adı Geçen Şairler	Şairlerin Şiir Sayıları	Yüzyıllar
1	‘Ācizī	1	
2	‘Azizī	3	16. Yüzyıl
3	‘Abdu’llâh	6	
4	‘Arşī	1	16. Yüzyıl
5	‘Abdu’l-ḥayy	13	19. Yüzyıl
6	‘Adlī	4	19. Yüzyıl
7	‘Aṭūfī	1	
8	‘Āşık Şuhūdī	1	
9	‘Aṭâu’llâh	1	
10	Aḥmedī	9	
11	‘Abdī	4	
12	‘Ārif	4	
13	‘Abdurrahîm-i Tırsī	1	16. Yüzyıl
14	Akşemsü’d-dîn	1	

15	‘ Abdullāh	1	
16	‘ Abdullāh Efendi	1	
17	‘ Aşķī	2	
18	‘ Āşķī	1	
19	Bāķī	4	16. Yūzyıl
20	Cürmī	2	19. Yūzyıl
21	Cemālī	2	17. Yūzyıl
22	Cemālī-i Ḥalvetī	1	15. Yūzyıl
23	Cismī	1	17. Yūzyıl
24	Dervīş ‘ Oşmān	1	17. Yūzyıl
25	Dervīş Abdullāh	7	17. Yūzyıl
26	Dervīş Mūsā	1	18. Yūzyıl
27	Dervīş Aḥmed	3	18. Yūzyıl
28	Dervīş	1	
29	Eşrefoğlu Rūmī	21	15. Yūzyıl
30	Eşref [Haydar] ?	1	19. Yūzyıl
31	Emīnī	1	
32	Emnī	1	
33	Feyzī	1	
34	Fā’izī	1	
35	Fenāyī	2	17. Yūzyıl
36	Fazlī	2	
37	Fethī	4	17. Yūzyıl
38	Fevrī	2	
39	Günahkārī	8	
40	Gülşenī	8	17. Yūzyıl
41	Gencī	6	17. Yūzyıl
42	Ġafūrī	15	17. Yūzyıl
43	Ġafletī	1	17. Yūzyıl
44	Ġarībī	1	
45	Ġadri	2	
46	Ḥafız	1	
47	Ḥamīd	1	
48	Ḥamdī	1	
49	Ḥulūşī	1	

50	Ḥayyī	1	
51	Ḥıṣālī	1	
52	Ḥalīmī	1	
53	Ḥulvī	3	17. Yüzyıl
54	Hüdāyī	35	17. Yüzyıl
55	Himmetī	50	17. Yüzyıl
56	Ḥaḳīrī	1	
57	Ḥilmī	2	18. Yüzyıl
58	Ḥaḳīḳī	7	
59	Ḥulḳī	1	
60	Ḥüsāmī	2	
61	Ḥalīlī	10	
62	Ḥayretī	7	16. Yüzyıl
63	Ḥayālī	3	
64	Ḥüseynī	2	
65	Ḥāḳī	1	
66	Ḥarābātī	1	
67	Ḥālīṣī	1	
68	‘İtrī	1	17. Yüzyıl
69	İştibī	2	
70	İzzī	1	
71	İḳbālī	1	
72	Ḳaḏī	4	
73	Ḳudsī	9	
74	Kemāl (Ümmī)	1	15. Yüzyıl
75	Keşfī	2	
76	Ḳalenderāne	1	
77	Kenzi	2	17. Yüzyıl
78	Ḳaygusuz Abdāl	19	15. Yüzyıl
79	Ḳuloğlu	2	17. Yüzyıl
80	Lāmekānī	1	17. Yüzyıl
81	Layihī	1	
83	Lütḫī	4	20. Yüzyıl
84	Lāmi‘ī	1	16. Yüzyıl
85	Maḥtūmī	1	18. Yüzyıl

86	Muṣṭafā	1	
87	Mıṣrī	53	17. Yüzyıl
88	Müridoğlu	1	
89	Muḥyī	19	16. Yüzyıl
90	Meftūnī	1	
91	Muḥyeddīn	1	
92	Miskīn Hacı Bayrām	4	15. Yüzyıl
93	Maḥvī	2	
94	Medḥī	1	
95	Mūsā	1	
96	Mevlānā	1	
97	Nābī	1	17. Yüzyıl
98	Nālī	2	
99	Nāmī	1	
100	Necīb	1	
101	Nihādī	1	
102	Nesīmī	1	
103	Nādirī	1	19. Yüzyıl
104	Naḥīfī	4	17. Yüzyıl
105	Nūrī	28	17. Yüzyıl
106	Naẓmī	7	17. Yüzyıl
107	Naḫṣī	17	17. Yüzyıl
109	Naṣūḥī	3	17. Yüzyıl
110	Nev'ī	2	16. Yüzyıl
111	Penāhī	1	
112	Rāsiḥ	1	
113	Ra'feti	1	
114	Reṣīd	1	
115	Rūḥī	3	
116	Rūṣenī	6	15. Yüzyıl
117	Recā'ī	1	17. Yüzyıl
118	Sa'īd	1	
119	Şun'ī	1	
120	Selīm	1	
121	Şems-i Tebrizī	9	

122	Seyyîd Süleymân	2	19. Yüzyıl
123	Sezâyî	4	
124	Sinânî	1	
125	Seyyîd Hüseyn	1	
126	Selâmî	1	
127	Seyyid	1	
128	Seyyîd Nizâmoğlu	9	16. Yüzyıl
129	Sinân Ümmî	3	17. Yüzyıl
130	Senâyî	1	
131	Şabri	1	
132	Seyyid Seyfî	4	16. Yüzyıl
133	Şeyhzâde	1	
134	Şemsî	6	16. Yüzyıl
135	Şekûrî	1	
136	Şeyh Hasan	1	
137	Şeyh Şâmoğlu	1	
138	Şâfi'	2	
139	Şeyhî	1	
140	Ṭalib	1	20. Yüzyıl
141	‘Ulvi	1	
142	Üftâde	8	16. Yüzyıl
143	Vehhâb Ümmî	1	
144	Veled	1	15. Yüzyıl
145	Vaḥdetî	1	
146	Vildân	1	
147	Yahyâ	7	16. Yüzyıl
148	Ya'kûb	1	17. Yüzyıl
149	Yûnus Emre	52	13-14. Yüzyıl
150	Yazıcıoğlu	1	15. Yüzyıl
151	Zâkirî	5	17. Yüzyıl
152	Zülâlî	1	
153	Zârî	1	

1.1.4. Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

Mecmuada yer alan şiirlerin çoğunluğu aruz vezni ile yazılmıştır. En çok kullanılan vezin ise , “Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün” veznidir. Vezinler çeviri metninde şiirlerin hemen üzerinde belirtilmiştir. Toplamda 20 farklı aruz vezni kullanılan mecmuadaki vezinler ve kullanıldığı şiir sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 2
Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

	Aruz Kalıpları	Kullanıldığı Sayı
1	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün	2
2	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün	10
3	Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün	3
4	Müstef‘ ilâtün / Müstef‘ ilâtün	6
5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün	30
6	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ülün	57
7	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fa‘ ülün	1
8	Fâ‘ ilâtün / Müstef‘ ilün / Fa‘ lün	1
9	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün	251
10	Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilün	10
11	Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilü / Mefâ‘ ilü / Fe‘ ilün	2
12	Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilü / Mefâ‘ ilü / Fe‘ ülün	7
13	Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilün / Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilün	15
14	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün	109
15	Mefâ‘ ilün / Fe‘ ilâtün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ilün	1
16	Müfte‘ ilün / Müfte‘ ilün / Fâ‘ ilün	1
17	Müfte‘ ilün / Fâ‘ ilün / Müfte‘ ilün / Fâ‘ ilün	3
18	Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün	20
19	Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilün / Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilün	15
20	Mef‘ ülü / Fâ‘ ilâtü/ Mefâ‘ ilü/ Fâ‘ ilün	1

1.1.5. Mecmuada Kullanılan Hece Vezinleri

İncelediğimiz mecmuada şiirlerin çoğu aruz vezni ile yazılmış olsa da hece vezni ile yazılan şiirler azımsanmayacak ölçüde çoktur. Mecmuada daha çok tekke ve tasavvuf etrafında şekillenen şiirlere yer verildiğinden hece vezni ile yazılan nazım şekilleri de önemli

bir yer tutmaktadır. Aşağıdaki tabloda metinde geçen hece vezinleri ve kaç kez kullanıldıkları belirtilmiştir.

Tablo 3
Mecmuada Kullanılan Hece Vezinleri

	Hece Vezni	Kullanıldığı Sayı
1	5’li Hece Vezni	5
2	6’lı Hece Vezni	1
3	7’li Hece Vezni	46
4	8’li Hece Vezni	92
5	10’lu Hece Vezni	10
6	11’li Hece Vezni	51
7	12’li Hece Vezni	2
8	14’lü Hece Vezni	7
9	15’li Hece Vezni	4
10	16’lı Hece Ölçüsü	1

1.1.6. Mecmuada Bulunan Nazım Şekilleri

Mecmuada toplam 805 şiir bulunmaktadır. Şiirler nazım şekli bakımından çeşitlilik göstermektedir. Gazel, murabba, muhammes, nutuk, ilahi, koşma, terci-i bend, kaside bunlardan bazılarıdır. Müfred bend ve beyitler de mevcuttur. Metnin tertip edilmesinde nazım şekilleri herhangi bir rol oynamamıştır. Dörtlük, beyit yahut bendlerden oluşan eserler peşpeşe sıralanmıştır. Nazım türü olarak ilahi, naat, münacaat gibi hep dini konuları ele alan şiirlere yer verildiği için tekke ve tasavvuf edebiyatında kullanılan halk şiiri özelliği gösteren şiirler ile klasik edebiyat nazım şekilleri iç içedir. Aşağıdaki tabloda nazım şekilleri ve metindeki sayıları belirtilmiştir.

Tablo 4
Mecmuada Bulunan Nazım Şekilleri

	Nazım Şekli	Şiir Sayısı
1	Gazel	483
2	Koşma	153
3	Murabba	77
4	Şarkı	39
5	Mani	44
6	Terci-i Bend	11

7	Muhammes Şarkı	2
8	Kaside	5
9	Rubai	3
10	Kıt'a	7
11	Tahmis	6
12	Semai	12
13	Müsebbba	2
14	Nutuk	1
15	Mütekerrir Muhammes	2
16	Muhammes-i Müzdevic	1
17	Müseddes Mütekerrir	2
18	Müfred	66
19	Divani	10
20	Nazım şekli belirlenemeyen ¹	2

1.1.7. Mecmuada Başlık Olarak Kullanılan Makamlar

İncelediğimiz metin bir güfte mecmuası olduğu için musiki makamları eserin hemen her yerinde karşımıza çıkmaktadır. Şiirlerin bestelendiği makamlar mecmuada başlık olarak yazılmıştır. Mecmuanın tertip edilmesinde makamların bir etkisi yoktur. Bazı yüzyıllarda derlenen güfte mecmuaları dizilim açısından önceliği bazı makamlara vermiş olsa da bizim çalıştığımız eser tamamen derleyenin zevkine göre gelişi güzel bir şekilde tertip oluşmuştur. Makamlar çeviri metinde büyük harflerle ve kalın olarak yazılmıştır. Mecmuanın sonuna doğru tablo şeklinde makamların isimlerine yer verilmiştir. Bazı şiirlerin başlığında iki makam ismi birden yer almaktadır. Şiirlerin sadece makamları belirtilmiş olup her şiirde ayrıca usullere yer verilmemiştir. Başlık olan makamlar şiirle aynı renkte yazılmışlardır. Aşağıdaki tabloda başlık olarak verilen makamlar ve kaç şiirde kullanıldığı belirtilmiştir.

Tablo 5

Mecmuada Başlık Olarak Kullanılan Makamlar

	MAKAMLAR	ŞİİR SAYISI
1	MAḲĀM-I ʿARṢBĀR	3

¹ Bu manzumeler gerek mısra gerek uyak eksikliğinden ötürü hangi nazım şekline ait oldukları belirlenemeyen manzumelerdir.

2	MAḲĀM-I BAYĀTĪ	8
3	MAḲĀM-I BESTE-NĠĀR	1
4	MAḲĀM-I İŞFAHĀN	5
5	MAḲĀM-I MUḤĀLĪF-İ IRAK	1
6	MAḲĀM-I NĠHĀVEND	2
7	MAḲĀM-I SEGĀH	11
8	MAḲĀM-I SULTĀN-I-‘IRĀK	1
9	MAḲĀM-I SÜNBÜLE	2
10	MAḲĀM-I ŞEHNĀZ	2
11	MAḲĀM-I ZİREFKEND	1
12	MAḲĀM-I MUḤAYYER	19
13	MAḲĀM-I RAST	11
14	MAḲĀM-I ‘IRĀḲ	13
15	MAḲĀM-I MĀHŪR	18
16	MAḲĀM-I REHĀVĪ	11
17	MAḲĀM-I ḤŪSEYNĪ	39
18	MAḲĀM-I ‘ACEM	22
19	MAḲĀM-I ŞABĀ	14
20	MAḲĀM-I EVC	29
21	MAḲĀM-I ZĀVĪL	1
22	MAḲĀM-I ‘UZZĀL	10
23	MAḲĀM-I NEVĀ	24
24	MAḲĀM-I BŪSELİK	11
25	MAḲĀM-I ‘UŞŞĀḲ	30
26	MAḲĀM-I ‘AŞĪRĀN	6
27	MAḲĀM-I NĠKRİZ	4
28	MAḲĀM-I NİŞĀBUR	3
29	MAḲĀM-I RAHĀTŪ’L- ERVĀH	4
30	MAḲĀM-I MĀYE	1
31	MAḲĀM-I ḤİSĀR	7
32	MAḲĀM-I ÇĀRGĀH	5
33	MAḲĀM-I ḤİCĀZ	2
34	MAḲĀM-I ṬĀHİR - BABA ṬĀHİR	2 5

35	MAḲĀM-I DÜĠĀH	5
36	MAḲĀM-I PENÇUGĀH	1
37	MAḲĀM-I FERAHNĀK	2
38	TAḲSĪM	1

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ SEYFETTİN ÖZEĞE BÖLÜMÜ ASL603 (M61)) NUMARADA KAYITLI MECMUANIN MESTAP TABLOSU

Varak numa rası	Mahlas	Matla Beyit/Bend	Makta Beyit/Bend	Nazım Şekli/ Beyit Sayısı	Vezin
2a	‘Abdu’l- ḥayy	Gider ḥüzni İllāhī eyle mesrūr Keremlerle ‘aṭālar eyle Mevlā Keder veren ‘adūyī eyle maḥhūr Keremlerle ‘aṭālar eyle Mevlā	Ḳuluñ ‘Abdu’l-ḥayy umar luṭf-i avfā Ola her dem tecellī zühd ü taḳvā Ma‘ārif mahzeni eyle İllāhā Keremlerle ‘aṭālar eyle Mevlā	Murabba 3	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulun
	‘Abdu’l- ḥayy	Ey Ḥabība’llāh Muḥammed Muṣṭafā Eyle feyzīñ ni‘ metine i‘ tibār Raḥmeten li’l-‘ālemin olduñ şeh Müznibin[in] ṣāfi‘ i rūz-i cezā	Ḳıl ṣefā‘ at raḥm edip ‘Abdu’l-ḥayy’a Çünkü sensiñ ṣāfi‘ -i rūz-i cezā	Rubā‘ī 2	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
2b		Yeter yandım firāḳıñ âteşinden Tecellī et meded subḥānım Allāh Ne ḳanlar ḳatıl[ıpdur] gözyaşıma Tecellī et meded [subḥānım Allāh]		Müfred	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulun
	‘Arşī	Lā vü illādan geçenler mazḥar-ı imān olur Kendö’züni maḥv edenler ṣemme vechu’llāh olur	‘Arşiyā feyz-i ilāhī dāmeninden el ḳoma Luṭfuna mazḥar düşenler baḥr-i sırra kān olur	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Ġafūrī	İdelim cāmıla Mevlā’yı maṭlab O yolda varımız olsun fedā hep Keder gitsün olalım ṣāfi‘ meşreb Günah-kāriz bizi ‘avf eyle yā Rab	Reh-i ‘aşḳıñda her kim oldu ḥelāk Vişālīñle olur bir gün feraḥ-nāk Ger güller ḳalmasın hicriñle ḡam-nāk [Günah-kāriz bizi ‘avf eyle yā Rab]	Murabba 4	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulun
3a	Niyāzī	Dönmek ister göñül mülk-i fenādan Dönelim ‘aşḳlar Mevlā derdiyle Geçmek ister göñlüm cümle sivādan Dönelim ṣādıḳlar Mevlā derdiyle	Baş açık girmişim ‘aşḳ meydānına Manşūr olurum ene’l-Ḥaḳḳ dārına Yanmaḳda Niyāzī ‘aşḳıñ nārına Yanalım ṣādıḳlar Mevlā derdiyle	Koşma 4	11’li Hece Vezni

	Nazmî	Ḵo yaḵsın küllî çeşmim nâr-ı hierân Gönül şabr eyle şabr eyle şâbir ol Olur elbette birgün vaşl-ı cenân Gönül şabr eyle şabr eyle şâbir ol	Aña ‘aşık denir mi eyle inşâf Ki nâr-ı ‘aşka yanıp olmaya şâf Bu Nazmî-veş edip tebdil-i evşâf Gönül şabr eyle şabr eyle şâbir ol	Koşma 3	11’li Hece Vezni
3b	Yûnus	Şûrîde vü şeydâ kılañ Yârîñ cemâlidir beni ‘Âlemlere rüsvây kılañ Yârîñ cemâlidir beni	Derdlerine dūş eyleyen Yûnus bi-‘ akl hūş eyleyen Her dem ‘abâ-pūş eyleyen Yârîñ cemâlidir beni	Koşma 6	8’li Hece Vezni
	Kenz	Nâgehân bir şadâ geldi köşeme Cânân illerine gitti ‘azîzim Felek yine ağı kattı aşıma Fenâ câmın nūş eyledi ‘azîzim	‘Aşıqlara oldu ‘azâb-ı elîm Tesellî eyleye ol Rabb-i Kerîm Bu Kenz oldu İbni Yetîmü’l-yetîm Alan nazardan düşürdün ‘azîzim	Koşma 4	11’li Hece Vezni
4a	Niyâzî	Ey gönül gel ağlama zârî zârî inleme Pîrden aldım haberi ol bî-nişân sendedir	Ten tahtıdır bu cânîñ cân tahtıdır cânânîñ Ey Niyâzî şüpheşiz ol bî-mekân sendedir	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Yûnus	Şûretten gel şifata yolda şafâ bulasın Hayallere kalma kim anda mergûb olasın	Yûnus işbu sözleri zâhir ‘âyan söyledi İster isen bu hâli miskinlikte yorasın	Kalender i 14	14’lü Hece Vezni
4b		Feth olunca haqdan yaña yolumuz Gönül şabr eyle şabr eyle bir zamân Açılınca dost bağında gülümüz Gönül şabr eyle şabr eyle bir zamân	N’ola ‘aşkıñ ile tâlîb yanarsa ‘Aşkıñ şarâbına her dem kanarsa Eger ‘aşk âteşi sineñ yakarsa Gönül şabr eyle şabr eyle bir zamân	Koşma 3	11’li Hece Vezni
	Kemâl	Oñulmadı yâreler Ne ‘aceb derdim var benim Mecnûn olmuş der gören Ne ‘aceb derdim var benim	Der Kemâl coşdum yine Yandım tutuşdum yine Deryâya düşdüm yine Ne ‘aceb derdim var benim	Mani 5	7’li Hece Vezni
	Zâkirî	Yerde gökde her kim var Zîkr ider hâlıkı her bâr	Zâkirî hırşî ḵo elden Zîkri çıkarma gönülden	Koşma 5	8’li Hece Vezni

		İde gör diliñde tekrâr Allâh Allâh dâ'im Allâh	Diyelim hem cân u gönülden Allâh Allâh dâ'im Allâh		
5a	Nûrî	Sînesi dağında merhem bulmadı N'eylesin bî-çâre 'âşık n'eylesin Bağrının başına bir em urmadı N'eylesin bî-çâre 'âşık n'eylesin	Çaplırsa 'âlemi nâr-ı celâli Gizlerse nûrunu meh-i cemâli Nice şabr ide Nûrî-i bî-mecâli N'eylesin bî-çâre 'âşık n'eylesin	Murabba 4	11'li Hece Vezni
	Nûrî	'Aşkın a cânım tendedir tende Dil a sultânım sendedir sende	Nûrî ol _ 'âşık 'aşkıyla yanık Dâ'imâ 'âşık zindedir zinde	Gazel 6	Fâ' ilâtün / Müstef' ilün / Fa' lün
	Nûrî	Bâğ-ı cemâle çün erem Vuşlat gül-zârını derem Hakk'ın naqli sensin görem Ben Hû direm yâ Hû direm <i>Lâ Rabbe illâ Hû</i> direm	'Âşıklar içre olsa sūr Bu Nûriyâ erse sūrūr Ağa tecellî [hem] de nūr Ben Hû direm yâ Hû direm <i>Lâ Rabbe illâ Hû</i> direm	Koşma 4	8'li Vezni
		Yine cûş eyledi 'ummân-ı 'aşkın Gönül Allâh'a 'âşıktır yeñilmez Cülûs etdi bugün sultân-ı 'aşkın Gönül Allâh'a 'âşıktır yeñilmez	Oğundu sırr [i]le 'aşkın kitâbı İşitti şem'-i cân andan hitâbı Aradan kaldırıp cümle hicâbı Gönül Allâh'a 'âşıktır yeñilmez	Murabba 3	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ülün
5b	Yûnus	Cezbe-i Hakk olmayınca n'eylesün şeyhim baña Hakk te'âlâ vermeyince n'eylesin şeyhim baña	'Âşık Yûnus sen bu sözü kimden öğrendin __? Hakkdan elçi gelmeyince n'eylesün şeyhim baña	Gazel 6	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Himmet	Bağır-ı durağıdır 'âlem-i zübdedir Anın dürrine mağbub-i Ehadidir	Gel ey Himmet edeb gözle bu yolda Ki meddâhım demek terk-i edebdir	Gazel 5	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fa' ülün
	Yûnus Emre	Binmiş idi Döldül'ü Yanında Zülfiğâr'ı Ol açdı doğru yolu 'Alî-i arslan kanı	Yûnus Emre aç gözün Toprağa urğıl yüzün Sâña daği diyeler Cigeri büryân kanı	Mani 8	7'li Hece Vezni
6a	Nûrî	Cemâlin nûrunun 'âşıklarına Kerem eyle sultânım Allâh Fırâkın nârının yanıklarına Kerem eyle sultânım Allâh	Yoğ oldu Nûrî 'nin küllî vücûdu Ne 'alenî kıldı anın şuhûdu Efendim eyle aña lutf u cûdu Kerem eyle sultânım Allâh	Murabba 4	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ülün
	Hüdâyî	Ey resûl-i Muştafâ vü müctebâ	Böyle bir tür itdi neslinden zühür	Rubai	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

		Vü ḥabīb-i mürtezā vü muḳtedā <i>Künt ü kenz</i> esrārınıñ miftāhısın Zāt-ı sırra mazḥar-ı tām-ı hüdā	Ṭā kī İsmā‘ il iderse cānından N’ola eylerse Hüdāyi ’ye nāzar Ḥaberim virem sen ey kân-ı kerem	3	
		Ḥabību’llāh cihāna cān degil mi Vücūdu ‘āleme sulṭān degil mi Cihāna bā‘ iş oldı çünkü nūrı Cemāli cümleyle tābān degil mi	Yeter ‘ālemlere bir zerre nūru Olur zulmānī Kāşif çün zuhūru O şemse zerre olursa bu nūru Ziyāsı cümleyle yeksān degil mi	Murabba 4	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ülün
	‘ Āşık Yūnus	Cānlar fedā yoluña Bu cān ḳayusu degil Sen cānı gerek baña Cümle ḳayusu degil	Derler ‘ Āşık Yūnus ’a Ḳatlan böyle gidelim Dersen bu sevgisi duruşupdur Eglen ḳayusu degil	Mani 5	7’li Hece Vezni
6b	‘ Āşık Yūnus	Ḥaḳḳ’ı cāndan severseñ Yalvar ḳul Allāh’a yalvar Dīdārın görmek dilerseñ Yalvar ḳul Allāh’a yalvar	‘ Āşık Yūnus çek belāyı Derdine dermān arayı Her dem aḡlayı aḡlayı Yalvar ḳul Allāh’a yalvar	Koşma 5	8’li Hece Ölçüsü
	Muḫyi	‘Āşıkı māşūḳa vāşıl eyleyen Hū zikridir Ol cemāli keşf ile keşf eyleyen Hū zikridir	Bu ṭarafıñ yolunu direm saña hoş hem baña Muḫyi ’i Ḥaḳ’dan yaña vaşl eyleyen Hū zikridir	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Hulvī	Ser-çeşmemiz [ol] Mürtezā Birisı de İmām Rızā Mürşīdimiz Seyyīd Yaḥyā [Gülşeniyüz yā Hū deriz]	Añlanmaḡa çekme rumūz Tevḥīd gerek hep şeb ü rüz Feth olmaḡa Hulvī kunūz Gülşeniyüz yā Hū deriz	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Hulvī	Ḥaḳ-ı cihānıñ serveri Āḫir zamān peygamberi Faḳir ehliniñ rehberi [Āḫir zamān peygamberi]	Hulvī anıñla āşinā Olduñ ise devlet baña Şāfī oldur rüz-i cezā Āḫir zamān peygamberi	Koşma 5	8’li Hece Vezni
7a	Muḫyi	Bilmeyen cān Yūsuf’un Ken‘ān’ı bilmez ḳandedir Öz vücūdu Mışır’ın sulṭanı bilmez ḳandedir	Cān ḳulaḡıyla işit Muḫyi Muḥammed nuṭḳudur Kendi nefsin bilmeyen Raḥmān’ı bilmez ḳandedir	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

	Muhyî	<i>Künt ü kenziñ</i> serteser sırr-ı nihâni sendedir <i>Lî ma‘allâhn</i> rumûzu vü beyânı sendedir	Sen seni bil ger dilerseñ âdem-i ma‘ nâ iseñ Cümle ‘ilmiñ Muhyiyâ sırr-ı ‘ayânı sendedir	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Hulvi	Biz ezelden mestâne yüz Bize Gülşenîler derler Efsâne-i cânâne yüz [Bize Gülşenîler derler]	Sultân İbrâhim’de ‘icâz Şeyh Ahmed’de etdiñ niyâz Hulviyâ keşf oldu bu râz [Bize Gülşenîler derler]	Koşma 5	8’li Hece Vezni
		Zıkr edip Hakk’a ey ‘azîz Gülşenî’ yüz yâ Hû derüz Gece gündüz ‘aşk isterüz Gülşenî’ yüz yâ Hû derüz	Şabâh aḡşam vird ü ezkar ‘Âdetidir leyl ü nehâr Şavm u şalâtıla hem-vâr [Gülşenî’ yüz yâ Hû derüz]	İlahi 2	8’li Hece Vezni
7b	Eşrefoğlu Rûmî	Ey gönül bir derde düş kim anda dermân gizlidir Gel eriş bir kaçreye kim anda ‘ummân gizlidir	Gör bu Eşrefoğlu Rûmî baḡr-i ‘aşka n’eyledi Bâş u cân terk idüben cânda cânân gizlidir	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Hüdâyî	Fenâ bulup hayât alam şu dem kim ‘aşk-ı yârimdan Muḡabbet isteyen gelsin ḡaber sorsun mezârımdan	Cenâb-ı pâkine lâyıḡ Hüdâyî ’nin nesi ola Meger kim armaḡan iltem kemâl-i iftiḡarımdan.	Gazel 5	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
	Rûmî	N’olur ise ḡo ki olsun n’olusar Tek gönül Allâh’ı bulsun n’olusar	Dünyâñın manşıblarınıñ ‘izzeti Rûmî ḡo ki alan alsın n’olusar	Koşma 7	11’li Hece Vezni
8a	Naḡşi	Merḡabâ ey şu‘le-i âyîne-i sırr-ı Hüdâ Merḡabâ ey şâhid-i dîdâr-ı maḡsûdü’l-verâ Merḡabâ ey mazḡar-ı feyz-i Cenâb-ı Kibriyâ (yâ Resûla’llâh) Merḡabâ ey nâm u şânıdır Muḡammed Muştafâ	Naḡşi ’yi [sen] bende-i ser-defter-i ‘uşşâḡ kııl Âsitânında cemâliñ şem‘ine müştâḡ kııl Sırrını göster vişâliñ bezmine ilḡâḡ kııl Merḡabâ ey a‘lem-i esrâr-ı ḡayb-ı mâverâ	Murabba 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Ġafurî	İsteyen bûy-i vişâli ol gül-i bî-ḡardan	Ey Ġafurî bulmaḡ istersen fenâ-ender-fenâ	Murabba 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

		Sa‘ d edip bir gül kıparsın gül-şen-i envârdan Rûşen eyle cân gözün nûr-i cemâl-i yârdan Bağma fâniye elin çek dârdan deyyârdan	Sa‘ d edip işbâta eriş eyle nefy-i mâsivâ Bize saña gör neler ihsân eder qadr-i Hüdâ Bağma fâniye elin çek dârdan deyyârdan		
8b	Himmet[î]	Murğ-i dil pervâz urup uçmak diler Âşiyân-ı lâ-mekândır seyrimiz Seyr-i fi’llâh kınad[ın] açmak diler Âşiyân-ı lâ-mekândır seyrimiz	‘Aşk-ı Hâk’ıla o kim serden geçer Hâ-il olmaz yer ü gök ü ü ber Himmet[î] merd-i Hüdâ’dan al haber Âşiyân-ı lâ-mekândır seyrimiz	Şarkı 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Dervîş Abdullâh	Ermek istersen eger ünsiyyete Hânkâha himmete gel himmete Vağdet et bağma nukûş-ı keşrete Hânkâh-ı himmete gel himmete	Dervîş Abdullâh kâmunun kemteri Dinle benden olma şakın serseri Ehl-i ‘aşkıñ budur evvelden yeri Hânkâh-ı himmete gel himmete	Murabba 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
9a	Yûnus	‘Âlemler nûra ğarğ oldu Muhammed doğduğı gece Mü‘ min münâfık fark oldu Muhammed doğduğı gece	Yûnus eydür ey kıardaşlar Akar gözden kanlı yaşlar Secde etdi tağlar taşlar Muhammed doğduğı gece	Koşma 6	8’li Hece Ölçüsü
	Mısrî	Ey gönül mecnûn kimdir zâhirâ ‘âkıll nedir Gâh hâbs [ü] gâh ıtlâk olmadan hâsıl nedir	Meryem ü ‘İsâ vü Mehdi Âdem ü Hâvvâ gibi On iki yaşındadır Mısrî ‘aceb hâsıl nedür	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
		Edip kaç-ı ta‘alluk tîğ-i hecrinle gedâlardan Neden düşdün kesildin pâdişâhım şâhiğâlardan Beni terk eyleyip bezm-i belâlarda diyerek Hû Ferâmûş etme bârî göz ucuyla merhabâlardan		Müfred	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
9b	Niyâzi	Gir semâ‘-ı zıkr ile giryâne yâne Hû deyu Er şafâ-yı zevk-i Hâk’â yâne yâne Hû deyu	Îlâhî ‘aşkıñla bula.....	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

	Ya'kûb	Dil ü cân hiç karar itmez Tecellî eyle yâ Allâh Eşiginden firâr etmez Tecellî eyle yâ Allâh	Çün 'âşıkdır saña Ya'kûb Yüzün göster eyâ maḥbûb Yine sensin saña maṭlûb Tecellî eyle yâ Mevlâ	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	Recâi'	Bu cân teşne vişâl-i ḥazretiñe Ne çâre nice erem vuşlatıña	Bi-ḥaḳ sûre-i <i>Ṭâ-Hâ</i> vü <i>Yâ-Sîn</i> Recâi' 'niñ kabûl eyle du'âsın	Gazel 3	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ûlün
10a	Mısrî'	Bir yüze düş oldu gözüm yüz biñ gezer dîvânesi Olmuş cemâliñ şem'iniñ ay [i]le gün pervânesi	İki cihânda Mısrî' ye devlet daḥı 'izzet yeter Geldikçe yârin şunduḡı gevherleiñ her dânesi	Gazel 4	Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün
		Sûy-i efkârınıñ cündî gönül mülkün ḥarâb etdi Elim al düşmüşüm kaldır meded Mevlâ- yı Raḥmânım Emel ârzüsünüñ odu yakıp bağrım kebâb etdi [Elim al düşmüşüm kaldır meded Mevlâ- yı Raḥmânım	İlâhî cümleliñ kaşdı rızâna olalar nâ-il 'İnâyet olmadı senden ya kimdir maṭlaba vâşıl Kerem bâbındadır anıñ yeridir Maḥv'î-i sâ-il Elim al düşmüşüm kaldır meded Mevlâ-yı Raḥmânım	Murabba 3	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
	Seyyîd Nizâmoğlu	Mülk-i merdân-ı Ḥudâ'nıñ kârı zikru'llâh olur Sâlik-i râh-ı Ḥudâ'nıñ yâri zikru'llâh olur	Gitmesin Seyyîd Nizâmoğlu 'ñ dilinden zîkr-i Ḥaḳ Ehl-i tevḥîdiñ müdâm güftârı zikru'llâh olur	Gazel 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
10b	Muḥyî	Kararım yokdur ey dilber görelden sen dilârâyı Cemâliñ görmek için ben açarım cânda yarayı	Rasûlün ḥaḳḳı çün yâ Rab bu Muḥyî kuluna luṭf et Şuhûd-i 'ayn ile her dem görüpdür olan uḡrâyı(?)	Gazel 5	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
	Muḥyî	Niyâz-ı 'arz-ı ḥacâta ulu dergâhımız vardır Cân u dilden münâcâta bizim Allâh'ımız vardır	Günâh-kârım deyu Muḥyî ümidiñ kesme raḥmetden Muhammed Muştafâ gibi şefâ' at- kânımız vardır	Gazel 5	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
	'Aṭfî	Ḥâk-i pây-i bendesi efgendeyim Kıl şefâ'at ey Rasûl-i muḥterem	Bir 'amel yok şâyân ola Ḥudâ'ya Mâsivâyı edip Ḥaḳ'dan cüdâya	Koşma	11'li Hece Vezni

		Dâ'im dâ'im hasteyim bî-çâreyim [Kıl şefâ'at ey Rasûl-i muhterem]	Bu 'Aṭṭifî'[ye] send'eyle 'aṭâyâ Kıl şefâ'at ey Rasûl-i muhterem	3	
11a	Hüdâyi'	Luṭf eyleyip bir kez nazar Eylese ger sultânım[ız] Kürsî değil 'arşdan daḥi 'Âlî ola 'üvnânımız	Ola Hüdâyi'ye 'aṭâ Cân sem'ine ola nidâ Derdin veren Qâdir Hüdâ Bir gün vere dermânımız	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Muḥyi	Hakkıñ rızâsın isteyen Gel Hâlvetî meydânına Dostuñ rızâsın isteyen Gel Hâlvetî meydânına	Getürdi vechinden niḳâb Okudu sırrından kitâb Ref' oldu Muḥyi'den hiçâb Gel Hâlvetî meydânına	Koşma 4	8'li Hece Vezni
11b	Cismi	Sırr-ı tevḥîd ile serim âşinâlık eyledi Rikâbunu himmet-i pîriyle ḥâlîk eyledi	Pîr-i 'aşkıñ dâmenini ḳoma elden Cismiyyâ Öz atıñden artık ise tâ atalık eyledi	Gazel 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Dervîş Yûnus	Dün ü gün yalvarırım [ben] dostuma Ben murâdım Allâh'ımdan isterim Yâ Rab sen ırgür ḳulu[nu] ḳaşdına [Ben murâdım Allâh'ımdan isterim]	Dervîş Yûnus cihân başıma dardır Dün ü gün [hem] işim âh ile zârdır Ḳuluñ istedigi ancak didârdır Ben murâdım Allâh'ımdan isterim	Koşma 3	11'li Hece Vezni
	'Âşık Yûnus	Her ḳaçan añarsam seni Ḳararım ḳalmaz Allâh'ım Senden ḡayrı gözüüm yaşım Kimseler silmez Allâh'ım	'Âşık Yûnus seni ister Luṭf eyle cemâliñ göster Seniñ cemâliñ görenler Ebedî ölmez Allâh'ım	Koşma 5	8'li Hece Vezni
		Elvedâ ey dostlar cânân iline gidelim Raḥmân iline gidelim ḥâcıyım ḳurbân cânım	Ata vü ḳardaşlarım ḡitme deyü zârî ḳılar Ḳoymazam ḳulaḡıma cânân iline giderim	Şarkı 3	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
12a	Nûrî	'Aşkıñla cihân-beste Luṭf eyle 'inâyet ḳıl Derdinle bu cân ḡasta Luṭf eyle 'inâyet ḳıl	Bî-çâreleri yâd et Virânemi âbâd et Nûrî ḳuluñu irşâd et Luṭf eyle ['inâyet ḳıl]	Mani 7	7'li Hece Vezni
		Dost elinden bize bir ḡaber geldi 'Âzîzim sultânım elvedâ' olsun	Çün cânân elinden saña gül oldu Ṭarîḳat şehriniñ rûknü yıkıldı Bu Kenzî derd-mend yetimiñ oldu	Koşma 3	11'li Hece Vezni

12b	Ḳuloğlu	 Şu dünyāya geldiñ Hayy'ı pür bildin [<i>Lā-ilāhe illa'llāh</i> Muḥammed Rasūla'llāh] Yazılmış kitaplara böyle gördüñ <i>Lā-ilāhe illa'llāh</i> Muḥammed Rasūla'llāh	‘Azizim sulṭānım elvedā‘ olsun Ḳuloğlu eder tevhīd etdin şaff şafı Bu dünyāya dolmuş nübüvvet evşāfı Cennet-i ā‘la kıyısının miftāhı <i>Lā-ilāhe illa'llāh</i> Muḥammed Rasūla'llāh	Koşma 3	11’li Hece Vezni
	‘Ācizī	El meded ey faḥr-ı ‘ālem hem <i>şeff‘ü’l- müznibīn</i> Nāzil oldu ḥaḳḳına hem <i>rahmeten- lil‘ālemīn</i> Eyleyelden vaşfını budur lisānımda hemīn <i>Eş-şelāt u vesselām yā şādıḳa’l va‘dü’lemīn</i>	Ümmetiñden eñ ḥaḳīri bī-kesem ben yā Resūl Ḥazretiñe etdigim vird-i şalāvāt kıl ḳabūl ‘ Ācizī meftūniyi cennāt-ı ‘Adn’a et vuşul <i>Eş-şelāt u vesselām yā şādıḳa’l va‘dü’lemīn</i>	Murabba 3	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
		Haddin aşdı iştıyāḳıñ yā Rasūl göster cemālīñ Yaḳdı beni iftirāḳıñ yā ḥabīb göster cemālīñ	Beni bu ḥasret bu ḥicrān āḫir oldur derde dermān* Bārī teslim edeyim cān yā ḥabīb göster cemālīñ	Gazel 4	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün
13a	Hüdāyī	Cān terkini urmadan Canān iline giremez Zünnārıñı kırmadan İmān iline girmez	Her demde Hüdāyī sen Ders oḳu me‘āniden Sevdikçe sivāyı sen ‘İrfān iline girmez	Mani 6	7’li Hece Vezni
	Yūnus	Bilmem n’ideyim ‘Aşḳıñ elinden Ḳande gideyim ‘Aşḳıñ elinden	Yūnus ’un sözü Kül olmuş özü Ḳan ağlar gözü ‘Aşḳıñ elinden	Koşma 5	5’li Hece Vezni
	Ġafūrī	Devām zıkr eyle bāḳī-i sa‘ādet iste gönül Çalış ṭarīḳ-i vişāle hidāyet iste gönül	Ṭulū‘ edeydi eger āfitāb-ı nūr-i şuhūd	Murabba 3	Mefā‘ ilün / Fe‘ ilātün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ilün

		Tecelliyâta bârî [sen] liyâkat istengönül Cenâb-ı Hâzret-i Hâk'dan 'inâyet iste gönül	Gönüller gâlib olurdu şafâ-yı hübb u vedûd Gözyaşın akit seherde Gâfurî eyle sücûd* [Cenâb-ı Hâzret-i Hâk'dan 'inâyet iste gönül]		
13b	İtri	Sâyesi düşmez yere bir böyle naḥl-ı Tûrsun Mihr-i 'âlem-gîrsin başdan ayağa nûrsun	Yâ Rasûla'llâh umarım diyesin rûz-i ceza Gerçi cürmüm çokdur ammâ İtriyâ mağfûrusun	Gazel 6	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Hüdâyî	Yeter oldum fenâ bağında nâlân Yürü bülbül yürü dost illerine Edip tâvûs-i qudsîlerle cevân [Yürü bülbül yürü dost illerine]	Hüdâyî [gönül verm]ez kâ-inâta Şafâ bul garḳ olup envâr-ı zâta Geçip fâniden er bâkî hayâta [Yürü bülbül yürü dost illerine]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
14a	Eşrefoğlu Rumî	Ey gönül bir derde düş kim anda dermân gizlidir Gel karış bir kaçreye kim anda 'ummân gizlidir	Gör bu Eşrefoğlu Rumî baḥr-ı 'aşḳa neyledi Cânı başın terk edip cânında cânân gizlidir	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Fethî	Gönül âyinesi olsun mücellâ Senin bir zerre-i 'aşḳıñla Mevlâ Görünsün şûret-i ma' nâ muşaffâ Senin bir zerre-i 'aşḳıñla Mevlâ	Bu sırdan dilde maḥzûn oldu levḥî Muḥâl oldu kemâlât üzere şerḥi Yine dîvânın oldu [şimdi] Fethî Senin bir zerre-i 'aşḳıñla Mevlâ	Murabba 3	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ulün
	Himmetî	Mürşid-i kâmil olanlar tâlibi irşâd ider Mâsiva'llâhdan ḥalâş edip anı dil-şâd ider	Himmetî ver gönlünü şıdk ile Allâh 'aşḳına Sicn-i tenden Hâk Te'âlâ 'aşḳımı âzâd ider	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
14b	Şemsiyâ	Derd-i 'aşḳa düşmeyen dermâna olmaz âşinâ Cevre maḥrem olmayan iḥsâna olmaz âşinâ	Şemsiyâ şem' -i ruḥ-ı cânâna yak her varın Bâl u perrin şaklayan pervâne olmaz âşinâ	Gazel 6	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Rûşenî	Çün toḡup tıttu cihân yüzünü ḥüsnün güneşi	<i>Ve 'd-ḡuḥâ</i> virdin evel leyl okurum __?	Gazel 6	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

		Kim ola sevmeye bu vechile sen mäh- veşi	Gülşenî vird[i] budur “külli ğadâti ve’l- ‘işî” (yâ Rasûla’llâh)		
15a	Ġafûrî	Cûş edip gösterdi keşret mevcini deryâ- yı cûd Lücce-i vahdetde eyle ey gönül maḥv-ı vücûd Etmek istersen cemâl-i şâhid-i gayb-i şuhûd Cân gözün eyle münevver nûr-i zikru’llâh [ile]	Ey Ġafûrî perdedir didâr-ı Hâkḳ’a cân u ten Dest-i himmetle çalış def’ et hicâbı aradan Cân gözün eyle münevver nûr-i zikru’llâh [ile]	Murabba 3	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
	Himmetâ	Çâr yâr-i Mustafâ’yı âlini evlâdını Öyle bil kim Himmetâ sevmeye biz merdâneyiz		Müfred	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
	Şems	Yâ Rab[bî] lisânımda ezkârımı ‘aşk eyle Gencine-i sinemde esrârımı ‘aşk eyle	Şems kuluḡu yâ Rab bu kıl ehl-i kâlınden El-kışsa budur maḳşûd her kârımı ‘aşk eyle	Gazel 6	Meḡ’ülü / Meḡâ’îlün / Meḡ’ülü / Meḡâ’îlün
15b		Aç gözün ğafletten uyan Felâḥ bulmaz nefse uyan Sırr-ı tevḥîd olsun ‘âyân Gel tevḥîd edegör tevḥîd	Geç bu fânî ‘alâyıktan İz’ân et bil ḥaḳâyıktan Güş et ḥaḳ sözü şadıktan Gel tevḥîd edegör tevḥîd	Koşma 3	8’li Hece Vezni
	Niyâzî	İñile ey derdli gönül iñile Ehl-i derdiñ inleyecek çağıdır Gel timâr et yâreñi [sen ‘aşk ile] Yâreleriñ oñulacak çağıdır	Ey Niyâzî dünyede etmez ḥuzûr [Şol kişi kim olmaya ehl-i ğurûr] Hâḳḳı añla etmeden bundan ‘ubûr Mevtiñ elçisi gelecek çağıdır	Şarkı 3	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
16a	Nazmî	Efendim ma’bûdum sensin seni ister gönül yâ Rab Kamudan maḳşûdum sensin seni ister gönül yâ Rab	Kiminiñ maṭlûbu dünyâ kiminiñ cennet-i Me’vâ Bu Nazmî ’ye budur sevdâ seni ister gönül yâ Rab	Gazel 5	Meḡâ’îlün / Meḡâ’îlün / Meḡâ’îlün / Meḡâ’îlün
	Ġafûrî	Şafâ ver qalbe nûr-i tâ’atinden Feyiz-yâb et Cenâb-ı ḥazretiñden Kerem eyle ayırma ḥizmetiñden	Ġafûrî yandı nâr-ı fırqatiñle Ḥayât-ı tâze bulsun vuşlatiñla Ezelden âşinâyız ḥazretiñle	Murabba 3	Meḡâ’îlün / Meḡâ’îlün / Fe’ülün

		Bizi reddetme sultānım kapuñdan	Bizi reddetme sultānım kapuñdan		
	Himmet	Hayāt-ı fāniye kim ola mağrūr Der-i Mevlā'da hiç ola mı mağrūr	Bu Himmet kuluña yā Rab meded kı Ne zākır olabildi ol ne mezkūr	Gazel 7	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun
16b	Ġafūrī	Cān-ı 'aşkı nūş edip sermest ü hayrān ol yürü Zerre-i nāçiz iken mihr-i dırāḥṣān ol yürü Kaṭreñi maḥv eyleyip deryā-yı 'ummān ol yürü Geç bu fāniden beḳā mülkünde sultān ol yürü	Ġayret et olma şaḳın maḡlūb u nefs-i pür-ḥiyel Ġaflet ile saña reh-zen olmasın tül-i emel Ey Ġafūrī fıkır edip aḥvāliñi inşāfa gel Geç bu fāniden beḳā mülkünde sultān ol yürü	Murabba 3	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
	Nūrī	Bezm-i 'aşkıñ sākiyā peymānesidir bu gönül <i>Li ma'a'llah</i> ḥamriniñ ḥum-ḥānesidir bu gönül	Nūr-i zātı zulmet-i enşarda yakmış bir çerāḡ Ol çerāḡıñ Nūriyā pervānesidir bu gönül	Gazel 5	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
	Himmetī	Zāhīdā dem urma 'aşkdan kapıyu kaçdıñ mı hiç Sineñ üzre āteş-i 'aşkı 'aceb yaktıñ mı hiç	Himmetī merd-i Ḥūdā'dan bir naşihatdır saña Kavcıḡazın kurdup çaḳmaḳcıḡıñ çaḳdıñ mı hiç	Gazel 4	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
17a		Sevdañile dil mülküñü vīrāneye döndürdüñ Şem' -i ruḥsārıñı cānım pervāneye döndürdüñ	Bu yüzden edip nāzı keşf etmededir zārı Tā ḳalb-i Selīmi büt-ḥāneye döndürdün	Divani 4	15'li Hece Vezni
		Ben ol dürr-i me' āniyem ki sıḡmam heft- i deryāya Ben ol künc-i nihāniyem 'ayān eyler beni māye	Bu <i>Hayy</i> u <i>Hüy</i> u vāveylā çü ermekdir o cānāna Ki toḡ ma' nevi çünküm toḡar ol toḡmadan aya*	Gazel 4	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün
	Mıṣrī	'İlim baḥr-i vücūd aşdāfınıñ dūr- dānesiyim ben Ma' ārif kenz-i dil vaşşāfınıñ vīrānesiyim ben	Ne Mıṣrī 'yim ne Mehdī'yim ne 'İsā'yım ne insānım Bu yanan dā'imā şem' in velī pervānesiyem ben	Gazel 6	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün
	Mıṣrī	Bu esrār-ı temennāmı 'ayān etmekdurur kārım		Müfred	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

		Bu yolda cān fedā etdi bu Mıṣrî terk edip varım			
17b	Mıṣrî	İbn-i vaktim ben ebû'l-vaḳt olmazam ‘Abd-i maḥẓım ben taṣarruf bilmezem	Setr ile baña içimden söylenür Mıṣriyâ ben toḡmazam ben ölmezem	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Nâdirî	Ey cemâli şem‘-i bezm-ârâ-yı kurb-ı Kirdigâr Cebre’îl evvebe-i nûr-i rûḥuñ pervâne- vâr	Yâ Rasûl bir ednâ çâkerindur[ur] ol Nâdirî Cürmü çokdur gerçi ammâ luṭfuña yokdur şumâr	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Zâkirî	Yâ İlâhî saña ma‘lûm ḥayr u şer a‘mâlinâ Kıl muvâfıḳ emriñe aḳvâlinâ ef‘âlinâ Ver hidâyet <i>tûb</i> ‘aleyñâ ermeden ecâlinâ Yâ Muḥavvil eyle taḥvîl ḥüsn-i ḥâli ḥâlinâ	Ḥaylî demdir zikriñi zikr etdi gerçi Zâkirî Kılmadı ihlâş [i]le kıldı eli yüzi kiri Nice yüz biñ ‘âşî kula terk-i dâr oldu biri [Yâ Muḥavvil eyle taḥvîl ḥüsn-i ḥâli ḥâlinâ]	Murabba 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
18a	Naḳşî	Bula tevḥîd ile esmâdan göñüller inbisât Nûr-i zikriñle gele ‘uşşâka yâ Rab inbisât Dostlarıñla idelim her demde zevḳ ü ihṭilât Nûr-i zikriñle gele ‘uşşâka yâ Rab inbisât	Naḳşî -i bî-çâreyi feyziñle eyle pür- murâd Yâ İlâhî dilerim ki eyle iḥsânıñ ziyâd Ola her demde iki ‘âlemde ol lûṭfuñla şâd Nûr-i zikriñle gele ‘uşşâka yâ Rab[bî] neşât	Murabba 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Hüdâyî	Ey bu gönlüm şehrini biñ lûṭfile âbâd eden On sekiz biñ ‘âlemi bir emrile icâd eden	Sen ‘inâyet kıl sen hidâyet kıl Hüdâyî kuluña Çünkü sensin her murâda irgürüp irşâd eden	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Seyyid Süleymân	Bezm-i eleste bağlandı beste Ḥalḳ etdi beni Ḥaḳ bir nefeste Cevher-i ḳudsam ḳaldım ḳafeste Bilmezem aşlım ḳandedir ḳande	Aşıl vaṭanım ‘âlem-i lâ-hût Anuñçün tutdum lâ-mekânda yurt Lisân-ı ḳudret edeli tevḥîd Seyyid Süleymân zindedir zinde	Koşma 5	10’lu Hece Vezni
18b	Lüṭfî	Şifâ-yı derd-i dil-dâr âsitânıñ yâ Rasûlallâh	Ġarîk-i baḫr-ı ‘iṣyânım meded Lüṭfî ’ye luṭf eyle	Gazel 4	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün

		Anuñçün Mustafâ'dır nâm-ı şânın yâ Rasûla'llâh	Elin al ben ğarîb ü bî-nevânın yâ Rasûla'llâh		
	Şemsi	Vâsıl olmaz Hakk'a kimse cümleden dūr olmadan Genc açılmaz şol gönülde tâ kî pür-nūr olmadan	Bir 'aceb sevdâya düşmüş duruşur Şemsi müdâm Hakk'a maqbûl olmak ister halkda menfûr olmadan	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
		Yağmaya verme nişânı 'aşkıla durma dol meded* Yokdur cihânın çün şonu qalma şağın mechûl meded	'Aql-ı me'âdî başa der bir şûret-i ma' nâya er 'Amrî çalış deryâya er ol hâzrete maqbûl meded	Gazel 5	Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün
19a	Selîm	Güş u hüşuñ tüt baña ey <i>Râcî-i 'avfu kerîm</i> Virdiñ olsun rûz-ı şeb <i>estagfiru'llah el-'azîm</i> Havf ederseñ olmadan vâde-i 'isyâna muķîm Virdiñ olsun rûz-ı şeb <i>estagfiru'llah el-'azîm</i>	Mekr-i nefis ile düşerdiñ rûh u cânı firķate Anñiçün mübtelâsın dürlü dürlü miñnete Ey Selîm isterisen ermek bihâr-ı vaħdete Virdiñ olsun rûz-ı şeb <i>estagfiru'llah el-'azîm</i>	Murabba 3	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	'Abdu'l-hayy	Ey gönül sabret belâya bulasın râħat tamâm 'Âdet-i Mevlâ budur sabr ile bulur kûl merâm	Eyle 'Abdu'l-hayy kelâmın muħtaşar maṭlûbdur Tâ olasın ehl-i 'irfân meclisinde sen imâm	Gazel 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Nahifi	Cemâliñ maṭla' -ı şems-i hidâyet yâ Rasûla'llâh Cebîniñ maşrıķa nûr-i sa' âdet yâ Rasûla'llâh	Ne deñlü mücrim olsa yine kendi müstemendindir Nahifi bendeñe eyle şefâ' at yâ Rasûla'llâh	Gazel 5	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

19b	Seyyid Nizamoğlu	Mevlâm ver ‘aşkıñı baña hayrânın olayım seniñ Bülbül gibi cemâliñe nâlânın olayım senin	Seyyid Nizamoğlu hocam ayırma kendindeñ yücem Eger gündür eger gecem miñmânın olayım senin	Gazel 5	Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün
	Derviş Yunus	Ey dölâb n’içün inlersin Derdim vardır inilerim Ben Mevlâ’ya ‘âşık oldum Anın için inilerim	Derviş Yunus eder âhı Durmaz akar gözüm yaşı Hakq’a âşıkım bi’llâhi (Efendim Hû) Anın için inilerim	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Nürî	Semâ’ da sırr-ı tevîdî duyan gelsin bu meydâna Derûnice bugün Allâh diyen gelsin bu meydâna	Gönül maqsûdunu buldu cihân envârile doldu Bugün Nürî imâm oldu uyan gelsin bu meydâna	Gazel 5	Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün
20a	Mısrî	Bulan özünü gören yüzünü Bir yüzi dağı görmek dilemez	Meftûn olalı mecnûn olalı Bu Mısrî dağı ‘aqla gelemes	Şarkı 5	Müstef ilâtün / Müstef ilâtün
	Niyâzî	Ŧoğdu ol şadr-ı risâlet başdı ‘arş üzere kadem Şaldı ol nûr-i nübüvvet pertevin fevke’l- ümem	Yâ Rasûla’llâh şefâ’ at kıl Niyâzî -i mücrime Ol zamân kim bâş açık yalın ayak kan ağlayam	Gazel 5	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
20b	Kenzi	Düşelden derdiñe yokdur kararım yâ Rasûla’llâh Deyişdim ‘aşkıla dâr-ı diyârım yâ Rasûla’llâh	Saña meftûn olan ‘uşşâkıla [hem-]râh olup Kenzi Fedâ olsun yoluñda cümle varım yâ Rasûla’llâh	Gazel 5	Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün
	Mısrî	Bulan özünü gören yüzünü Bir yüzi dağı görmek dilemez	Meftûn olalı mecnûn olalı Bu Mısrî dağı ‘aqla gelemes	Şarkı 5	Müstef ilâtün / Müstef ilâtün
21a	Derviş ‘Abdu’llâh	Emr-i Hâk ile cihâna geldik Biz o ma’nâyı beyâna geldik	Beyhûde şanma Derviş ‘Abdu’llâh Bunda biz ‘ilm ü ‘irfâna geldik	Koşma 6	10’lu Hece Vezni
	Derviş ‘Abdu’llâh	Ravzaña çün yüz süren bulur emân El-amân ey fahr-i ‘âlem el-amân Her gören dil-ceste bulur tâze cân	Maẖhar olmak isteyip esrârına Merhametle kıl nazâr rûzigârına Çünkü geldiñ qabr-i pür-envârına	Murabba 5	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün

		El-amān ey faḥr-i ‘ālem el-amān	El-amān ey faḥr-i ‘ālem el-amān		
21b	Şemsi	Ey gâfil uyan rıhlet-i nâgâhı unutma Yol korkuludur korkusu çok râhı unutma	Bu bağ-ı cihân içre hevâ yolları çokdur Şemsi yürü sen Hakk’a giden râhı unutma	Gazel 6	Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün / Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün
	Nûri	<i>Eş-şalâ</i> gelsin gelen meydân-ı ‘aşka <i>eş-şalâ</i> Baş u câna bakmayan merdân-ı ‘aşka <i>eş-şalâ</i>	Ka‘be-i vaşle irüp Nûri yolunda sa‘y ile Cânı iḥşân eyleyen kurbân-ı ‘aşka <i>eş-şalâ</i>	Gazel 7	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
		Gögsün gerüben câh-ı cihân ile şalınma Aḥir yakılıp düşecegiñ câhı unutma	Derd-bendine mevtin yoluñ uğrar er eger geç Şol geçmesi düş-vâr-ı güzer-gâhı unutma	Gazel 4	Mef‘ûlü / Mefâ‘îlü / Mefâ‘îlü / Fe‘îlün
22a	Şemsi	Mecnûn olalı gönüm Leylâ haberin söyler Derde düşeli cânım Leylâ haberin söyler	Şemsi seni duyalı ‘aşka cânı kıoyalı Fırkat haberin koyup vuşlat haberin söyler	Gazel 4	Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün / Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün
	‘Âşık Yûnus	‘Aşkın[i]le ‘âşıklar Yansın yâ Rasûla’llâh İçüp aşkın şerâbın Kansın yâ Rasûla’llâh	‘Âşık Yûnus ’uñ cânı ‘İlm-i şefâ’at kânı ‘Âlemleriñ sulţânı Sensin yâ Rasûla’llâh	Mani 5	7’li Hece Vezni
22b	Mısrî	Esmâ-i ilâhiyyede bî-ḥad hünerim vār Her demde semâvât-ı ḥurûfa seferim var	Bunuñla bir oldu dem-i ‘İsâ ile Mısrî Göñlüme daḥi ne gelirim ne giderim var	Gazel 5	Mef‘ûlü / Mefâ‘îlü / Mefâ‘îlü / Fe‘ûlün
	Naḳşî	Maḳşad-ı ‘âşıkların Menzili cânân olur İsmiñi yâd eylesem Vâlih u ḥayrân olur	Naḳşî -i ‘âşık saña ‘Aşk haberin [ver] aña Menkıbe-i evliyâ Reşk-i gül-istân olur	Şarkı 8	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
23a	Eşref	Bu gönüm şehrini seyrân ederken Dedi sırrım baña seyrân içinde	Aç gözün Eşref Hakk’ı zikreyle <i>Fezkurûnî</i> dedi Kur‘ân içinde	Şarkı 8	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün
	Nûri	Yanmaḳdan uşanmazam pervâne miyim bilmem Hiç şonuñu şaymazam divâne miyim bilmem	Nûri dem-i dehşetde baḥr-i ğam-ı fırkatde Ka‘r-ı yem-i vaḥdetde dür-dâne miyim bilmem	Gazel 5	Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün / Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün

23b	Üftâde	İlâhî yâri kıl baña ki senden gayri yârim yok Ne yüzle vâra[yı]m saña günahdan gayrı kârim yok	Benim ‘âşî yüzü kıra garîb Üftâde bî- çâre Tuşmuşum ki bir nâre yanınca hiç yanarım yok	Gazel 5	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
	Dervîş Yunûs	Ayırma beni senden yaradan Düşüp ölürüm ben bu yaradan	Dervîş Yunûs ’un budur maşşûdu Ala yârini çıka aradan	Nutuk 5	10’lu Hece Vezni
	Dervîş Ahmed	Eyâ rehber olan râh-ı vişâle Muhammed Muştafâ sultân-ı kevneyn Seniñle erdiler nûr-i cemâle [Muhammed Muştafâ sultân-ı kevneyn]	Hâbîb-i Hazret-i yezdân Muhammed Yolunda sâlik [oldı] Dervîş Ahmed Kuşuruñ ‘afvet [edip] eyleme red [Muhammed Muştafâ sultân-ı kevneyn]	Şarkı 3	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ülün
24a	Fethî	Bahârî ‘ömrümün çün köhnelendi Hüdâ bârân-ı lütfuñ eyle rîzân Şebâbîñ kuvveti geldi [vü] geçdi Hüdâ bârân-ı lütfuñ eyle rîzân	Çuluñ Fethî fakîrin tevbesini Qabul eyle ilâhî giryesini Müyesser et cemâliñ görmesini Hüdâ bârân-ı lütfuñ eyle rîzân	Şarkı 2	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ülün
	Nûrî	Cihân halkı kamu yâ Rab saña ‘âşık seni ister Lîkâña mübtelâ[dır]lar saña ‘âşık seni ister	Olur kim ‘aşka dil bağlar bu Nûrî -veş ciger dağlar Eger dağlar eger bağlar saña ‘âşık seni ister	Gazel 7	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
24b	Niyâzî	Ey çarh-ı dūn n’etdim saña Hiç vermedin rāhat baña Güldürmediñ öndeñ soña Āh veylatā vāh veylatā	Yanar Niyâzî derd [i]le Hiç kimse yok hālim bile Tālān olup girdim yola Āh rihletā vāh rihletā	Şarkı 6	Müstef‘ilün / Müstef‘ilün
	Şemsiyâ	Cümle ‘âlem âşinâ ben arada bigāneyim Her işim ağıyâr[i]le kim [ben] ‘aceb dīvāneyim	Mey-furūş oldum şalâdır ehl-i ‘aşka Şemsiyâ Bendedir hamr-ı ezel gelsin gelen mey- hāneyim	Gazel 4	Fâ‘ilātün / Fâ‘ilātün / Fâ‘ilātün / Fâ‘ilün
25a	Fazlî	Vere mi derd-i şanem derdime dermân vere mi Vahtidir yüregimiñ dem-be-dem artar elemi	Fazlî sen mâhı dilerseñ yüzünü göklere tut Hâşâ kî maḥrûm kıya çokdur İlâh’ıñ keremi	Gazel 6	Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilātün / Fe‘ilün
	Nûrî	Ṭarîkat kırb-ı rahmândır Bu meydân özge meydân[dır]	Bu yolda Nûrî serden geç Bu erkân içre sırlar iç	Şarkı 5	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

		Hakikat sırr-ı sübhândır Bu meydân özge meydân[dır]	Bu meydân içre kanlar saç Bu meydân özge meydân[dır]		
25b	Dervîş ‘Osmân	Ziyâlar verdi nûr[i]le dil ü câna şehir zikri Şafâlar bahş edip vaşl etdi sübhâna şehir zikri	Bihamdu’llâh ‘anâşır bendi bağından halaş edip Müyesser kıldı vuşlat Dervîş ‘Osmân ’a şehir zikri	Gazel 6	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
	Dervîş Ahmed	‘Aşkıla dâ’im edersen âh u vâh Ben Rasûl-i kibriyâ’ya ‘âşıkım Râh-ı ‘aşk içre tenim etsem tebâh Ben Rasûl-i müctebâya ‘âşıkım	Bülbül-âsâ cyleyip âh u figân Eylesem hâk-i rehinden terk-i cân Dervîş Ahmed virdiñ olsun her zamân Ben Muhammed Muştafâ’ya ‘âşıkım	Şarkı 3	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
26a	Hüdâyî	Açıldı çün bezm-i elest Devr eyledi peymânesi Andan içenler oldu mest Ayılmadı mestânesi	Aç gözüñü Hakık ile bak Oku Hüdâyî ’den sebâk Kâmil olurmuş ehl-i Hâk Doğmazdan evvel ânesi	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Nağîfî	Bu gülşende hezâr-ı bî-nevâyım yâ Rasûlu’llâh Velî âzurde-i hâr-ı cefâyım yâ Rasûlu’llâh	Kerem kıl eyle luţf u ihsânınla dil-şâd eyle ben zârı Nağîfî ’yem kapuñda bir gedâyım yâ Rasûlu’llâh	Gazel 5	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
26b	Abdu’llâh	Nice __ fâriğ olam ben nâle’-i her gâhdan Böyle gördüm râh-ı ‘aşkı bir dil-i âgâhdan Neş’e-yâb oldu gönül çün nûr-i zikru’llâhdan Zâhir ü bâtın murâdım isterim Allâh’dan	Emr-i <i>ud-‘uvnî</i> vü <i>ve’l-yebkû</i> ye edip imtişâl Bendeñ Abdu’llâh edip yâ Rab saña ‘arz-ı hâl Gâm-ı cüyâne bu yoldan ğayrıya yokdur mecâl Zâhir ü bâtın murâdım isterim Allâh’dan	Murabba 3	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Dervîş ‘Abdullâh	Bir ‘âşık-ı nâlânınım Yâ Muhammed yâ Muştafâ Ben vâlih ü hayrânınım Yâ Muhammed yâ Muştafâ	Bu Dervîş ‘Abdullâh o şeb Gördü seni eyler taleb <i>Câ’e’l-ferah-râhe’l-küreb</i> Yâ Muhammed yâ Muştafâ	Koşma 5	8’li Hece Vezni
27a	‘Âşık Himmet	Yine bir sevdâya düşdüm ‘Aşkın elinden elinden	‘Âşık Himmet bî-çâredir Cihân içre âvâredir	Koşma 4	8’li Hece Vezni

		Yine ‘ummān olup taşım ‘Aşkîñ elinden elinden	Hem yüregi pür- yâredir ‘Aşkîñ elinden (şevkîñ) nelinden		
		Genc-i ‘aşkı ister iseñ dil-i virānda (hey) ara Hızr-veş āb-ı hayātı zulmet-i tende (hey) ara	On sekiz biñ ‘ālemi geşt eyleseñ bulmak muhāl	Gazel 7	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
27b	Niyāzî	Zulmet-i hicriñde bî-dār olmuşum yâ Rab meded İntizār-ı şubh-u dîdār olmuşum yâ Rab meded	Bu Niyāzî düşdü varlık çähine Yüsuf u mişāl Al elim kırtar ki nâ-çār olmuşu m yâ Rab meded	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Hüdāyî	‘Arz-ı dîdār eyledikçe şahid-i gül-zār-ı Hû Şevkile bülbüller eyler nağme-i ezkār-ı Hû	Resîd-i rāh-ı muktedā ol Hüdāyî ‘āşkıñ Nez‘ ider erbāb-ı ‘asr lā-cerem tekrār-ı Hû	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Eşrefoğlu Rūmî	Ol zaman kim ben ol dostdan Ayrı düşdüm oldum ırak Hasret-i derd[ü āh ile] Çok ağladım tıtdım firāk	Bilesin bu mu‘ammāyı Yermeyesin yoksul bayı Bir bakasın haşş u ‘amma Tıtmayasın kimseye tāk	Semai 16	8’li Hece Vezni
28b		Yanalım yakılalım ‘aşkıñla sūzān olalım Çekelim hecr-i gamı derdiñle nālān olalım	Ṭālib-i rāh-ı haқиқāt olalım leyl ü nehār Ḥazreti Ḥaққ’a erip ‘āleme sulṭān olalım	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Niyāzî	‘Aşkîñ meyine ben kâne geldim Cemālîñ şem‘ine pervāne geldim	Yāremi bildim şeyhimden imiş Bunda Niyāzî Loqmān a geldim	Koşma 5	10’lu Hece Vezni
	Yūnus	Zāhid bize ta‘n eyleme Ḥaққ zikrin okur dilimiz Şaқın efsāne söyleme Ḥazret’e çıkar yolumuz	Yūnus saña olan himmet ‘Ādem isen cāna minnet <i>Elif</i> Allāh <i>mim</i> Muḥam med Kisvemizdedir <i>dāḥmiz</i>	Koşma 5	8’li Hece Vezni
29a	Eşrefoğlu Rūmî	Cemî‘-i enbiyālardan Muḥammed cümleñiñ şahı Yüz-i nūrundan almışlar melekler şemsile māhı	Ḳılarım cānımı ḳurbān seniñ yolunda ey Aḥmed N’ola bir kez yüzüñ görsem seḥer vaқtin seḥer-gāhı	Gazel 5	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

	Hüdâyî	Açup cām-ı muhabbetden Diñle yâ Hû ve yâ min-Hû Şafâ sür bezm-i vañdetden Diñle yâ Hû ve yâ min-Hû	Gecelerde uyanasın Hağğ'ın zikriyle yanasın [Diñle yâ Hû ve yâ min-Hû]	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	Seyyid Nizāmoğlu	Mülk-ü merdān-ı Hüdā'nın kârı zikru'llāh olur Sâlik-i rāh-ı Hüdā'nın yâri zikru'llāh olur	Gitmesin Seyyid Nizāmoğlu dilinden zikr-i Hağğ Ehl-i tevñid müdāmın güftarı zikru'llāh olur	Gazel 4	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
29b	Şemsî	Hüdāvendā şu 'ālemdede Esen yeller seni ister Ayaklarda ğubār olmuş Tozan yollar seni ister	Yoluñ setr eylemiş ağıyār Gezer ğurbette eyler zār Bu Şemsî gibi her kim vār Duyan kullar seni ister	Koşma 6	8'li Hece Vezni
		N'oldu bu gön'lüm n'oldu bu gön'lüm Derd ü ğamıñla doldu bu gön'lüm Yandı bu gön'lüm yandı bu gön'lüm Yanmada dermān buldu bu gön'lüm	Bayram[î] imdi Bayram[î] imdi Bayram edersin yār [i]le şimdi Ħamd u senādan Ħamd u senādan Dost ile bayrām etdi bu gön'lüm (Yār ile bayrām etdi bu gön'lüm	Murabba 4	Müstef' ilātün / Müstef' ilātün
30a	Yūnus	Bir dürr-i yetimem ki görmedi beni 'ummān Bir kaçreyim illā ki (sulţānım) 'ummāna beni 'ummān	Bu cismim belāsıdır ādım Yūnus olduğu Aşlım sorarısāñ (sulţānım) sulţān benim sulţān	Gazel 5	Mef'ūlü / Mefā'īlün / Mef'ūlü / Mefā'īlün
	'Azizî	'Aşkıñ meyine kandım N'olduñ a gön'l n'olduñ Yağdıñ beni yandırdıñ N'olduñ a gön'l n'olduñ	Gel imdi ey 'Azizî Sırrın deme ol epsem Ağvāle olup mağrem N'olduñ a gön'l n'olduñ	Mani 4	7'li Hece Vezni
		Bir cāndan geçmeyince Ol cān ele mi girer Yār kime belay ile Sulţān ele mi girer	Var benligiñi terk et Kulluğ yolunu berk [et] Kul olmayınca kişi Sulţān ele mi girer	Mani 4	7'li Hece Vezni
30b	Niyāzî	Bakıp cemāl-i yāre Çağırırım dost dost Dil oldu pāre pāre	Geldim o dost elinden Koka koka gülünden Niyāzî 'niñ dilinden	Mani 9	7'li Hece Vezni

		Çağırırım dost dost	[Çağırırım dost dost]		
	Akşems-i dîn	Zehî cân kim münevverdir bugün nûr-i tecellâdan Zehî dil kim mu‘aţţardır hevâ-yı ‘aşk-ı Mevlâ’dan	Ĥüdâ’nın ‘âşıkı çokdur velî Akşems-i dîn gibi Kanı bir gerçek ‘âşık kim yanar derd-i dilârâdan	Gazel 6	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
31a		Zât-ı Hakk’da mahrem-i ‘irfân olan anlar bizi ‘İlm-i sırda baħr-i bî-pâyân olan anlar bizi	Dünyâ vü ‘uqbâyı ta‘mir eylemekden geçmişiz Her taraftan yıkılıp vîrân olan anlar bizi	Gazel 4	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Seyyîd Nizâmoğlu	Mevlâm ver ‘aşkıñı baña Ĥayrânın olayım seniñ Bülbül gibi cemâliñe Nâlânın olayım seniñ	Seyyîd Nizâmoğlu hocam Ayırma kendiñden yücem Eger gündüz eger gecem Mihmânın olayım seniñ	Şarkı 5	Müstef‘ilün / Müstef‘ilün
		Ĥüdâyâ cümle-i ‘âlem Saña ‘âşık seni ister Melek cinn ü benî âdem Saña ‘âşık seni ister	Eger bağ u eger bostân Eger sümbül eger reyhân Efendi hep bahâr-istân [Saña ‘âşık seni ister]	Şarkı 6	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
31b	‘Abdu’l-ħayy	Vücûduñ ‘âleme lutf u Ĥüdâ’dır yâ Rasûla’llâh Zuhûruñ ‘âleme nûr-i Ĥüdâ’dır yâ Rasûla’llâh	Şefâ’at eyle ‘ Abdu’l-ħayy fâķire zâhir ü bâtın Seniñ ihsânına kalmış gedâdır yâ Ĥabîba’llâh	Gazel 4	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
	Yûnus	Ey hocam seni seveli Gözûme cihân görünmez Ben saña gönül vereli Arada hicrân görünmez	Yûnus istedi meydânı Başda top elde çevġanı ‘Arş üstündedir seyrânı Arada bürhân görünmez	Koşma 4	8’li Hece Vezni
	Dervîş ‘Abdu’llâh	Cünbiş eden gerçi tendir rûh-i insân gizlidir Bu kuvvâ leşker gibi ammâ ki sultân gizlidir	Devri olmuşdur nefis anlar bunu ‘ârif olan Dervîş ‘Abdu’llâh gönülde nâr-ı süzân gizlidir	Gazel 6	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
32a	Ĥüdâyî	Nefse bizi işmarlama Çignetme bizi derd ġama İrgür saña bunda koma	Koma Ĥüdâyî ’yi ġarîb Vaşlın aña eyle naşîb <i>Yessir merâmi yâ Mucîb</i>	Koşma 4	8’li Hece Vezni

		<i>Yā Rabbenā yā Rabbenā</i> Senden kerem senden ‘atā	<i>Yā Rabbenā yā Rabbenā</i> Senden kerem senden ‘atā		
		Tevfik eyle bizi vuslat yoluna Efendim meded (hey meded) sultānım meded Keremiñden ir-gör vahdet iline Efendim meded (hey meded) sultānım meded	Zerrece lutfuñla günāhlar gider Raḥmetiñ deryāsı zenbī maḥv ider Sen qabūl etmezsen kim qabūl eder Efendim meded (hey meded) sultānım meded	Koşma 5	11’li Hece Vezni
	Derviş Himmet	Gel ey ğaflet içre zulmetde kalan Sür tevḥīdi toĝsuñ ‘irfān güneşi Gir meydāna şıdķ[i]len iḥlās[i]len [Sür tevḥīdi toĝsuñ ‘irfān güneşi]	Ma‘ rifet baḥrine dalmak dilerseñ Ḥaḳīkāt dersleriñ almak dilerseñ Derviş Himmet ḥaḳķı bulmak dilerseñ [Sür tevḥīdi toĝsuñ ‘irfān güneşi]	Koşma 3	11’li Hece Vezni
32b	Nurī	Eser ‘aşkın yeli eşḥāra qarşı Öter bülbülleri gül-zāra qarşı	Görürsün Nuriyā ‘āşıklarına Neler iḥsān eder aĝyāra qarşı	Gazel 5	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulun
	‘Abdu’l- ḥayy	Bizi çün eylediñ iḥsāna mazhar Yine lutf u kerem senden ilāhī Vişālindir ‘ubbāde ‘ıyd-ı ekber Yine lutf u kerem senden ilāhī	Edip sālilere yolların āsān Vişālīñle edersin derde dermān Bu ‘Abdu’l-ḥayy kıluna eyle iḥsān Yine lutf u kerem senden ilāhī	Koşma 3	11’li Hece Vezni
	Eşrefoĝlu Rūmī	Hep fesād işlerime Estaĝfıru’llāh tevbe Yamān teşvişlerime [Estaĝfıru’llāh tevbe]	Eşrefoĝlu Rūmī ’niñ Çok çok günāhlarınıñ Keffāretidir anıñ [Estaĝfıru’llāh tevbe]	Mani 5	7’li Hece Vezni
33a	‘Abdu’l- ḥayy	Cilve-gāh-ı sīnede devrān eder efkār-ı Hū Şūr-i dilden zāhir olur şu‘ le-i envār-ı Hū	Cehr ile tevḥīd eder ‘Abdu’l-ḥayy ’iñ daḥl eyleme Ḥisse-dār olan tecellīden eder izḥār-ı Hū	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ lün
	Nakşı	Kılalım ‘aşķ-ı ilāhiyle şafā Gel Cenāb-ı Ḥaḳķ’ı tevḥīd edelim Ola dil āyine-i nūr-i Ḥüdā Gel Cenāb-ı Ḥaḳķ’ı tevḥīd edelim	Gir semā‘ a sīneñi şad çāk edip Ḳalbiñiñ āyinesini pāk edip Nakşıyā ‘uşşāķı āteş-nāk edip Gel Cenāb-ı Ḥaḳķ’ı tevḥīd edelim	Murabba 3	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

	Himmet	Nār-ı ‘aşka yanmayanlar nūr-i raḥmān bulmadı Varlığından geçmeyenler sırr-ı sübhān bulmadı	Ehl-i Ḥaqq’a münker iken aña Himmet n’eylesün Şirk[i] sürmeyen aradan kâmil imān bulmadı	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
33b	Nizāmī	Kerem yā ‘Alī dergāha hemān iḥsānıña geldik Ne çāre biz günāh-kāre hemān iḥsānıña geldik	Nizāmī ’ye sa‘ādet ver kamu iḥvāna rāḥat ver ‘İbādeti ḥalāvet ver hemān iḥsānıña geldik	Gazel 4	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
	Üftāde	Ey tarīkāt erenleri Dost iliniñ serverleri Ṭālibleriñ rehberleri Dostdan ḥaber veriñ baña	Miskīn faḳīr Üftāde -i İçi tışı pür yāreyi Terk etmeñiz bī-çāreyi Dostdan ḥaber veriñ baña	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Şemsi	Ne yatarsıñ be hey ḡāfil duru-gel āh u zār eyle Çü dünyā mülküne geldiñ dürüş bir ḥoşca kār eyle	Bu dünyā lezzeti Şemsi dimāḡıñ eylemiş muḥtel Añı ma‘cün-ı zıkr ile gece gündüz timār eyle	Gazel 4	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
34a	‘Abdü’l-ḥay	Ey menba‘-ı cūd u kerem Senden şefā‘ at isteriz Ey menşe‘-i <i>nūn vel-ḳalem</i> Senden şefā‘ at isteriz	‘Abdü’l-ḥay umār ey ḥabīb Derdine olasıñ ṭabīb Luṭf et anı ḳoma ḡarīb Senden şefā‘ at isteriz	Şarkı 3	Müstef ilün / Müstef ilün
	Naḥifī	Sensin evc-i risāletin māhı Cān fedā saña yā Rasūla’llāh Sensin ümmetlerin şehin-şāhı Cān fedā saña yā Rasūla’llāh	Bir nigāh eyle cān-ı bīmāre Eyle luṭfuñla derdime çāre Ḳıl şefā‘ at Naḥifī -i zāre Cān fedā saña yā Rasūla’llāh	Koşma 3	10’lu Hece Vezni
	Himmetī	Dilerseñ kâmil olasıñ Tevekkül eyle Allāh’a Şafā vü zevḳi bulasıñ Tevekkül eyle Allāh’a	Bulursuñ Himmetī kārı Müdām iste evvel yāri Elinde nesne yok bāri [Tevekkül eyle Allāh’a]	Koşma 6	8’li Hece Vezni
34b	Mısrī	Ḥalḳ içre bir āyineyim herkes baḳar bir ān görür Her ne görür kendi yüzü ger yaḥşı ger yamān görür	Ol dilberiñ Mehdī adı sükker durur ḥalḳa dādı Mısrī çeker bu miḥneti ol rāḥat-ı Raḥmān görür	Gazel 4	Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün

	‘Adliyā	Gülşen-i vaḥdetde dā’im rūz u şeb dil būlbülü İrgürür ‘uşşāka feryād u figān [u] gūlgulu Himmetim bu cān u dilde açıla vaḥdet gülü Sünbūliyyem Sünbūliyyem [Sünbūliyyem] Sünbūlī	Sünbūlī Ya’ kûb u Merkez hem daḥi şeyḥim Ḥasan ‘Adliyā boynuma atṭılar benim bir hoş desen Silsileñ kime erer deyü şorarsan baña sen Sünbūliyyem [Sünbūliyyem Sünbūliyyem Sünbūlī]	Murabba 3	Fā’ ilātün / Fā’ ilātün / Fā’ ilātün / Fā’ ilün
	Eşrefoğlu Rūmī	Gönül dostuñ cemāl āyinesidir Gönül kim pās ola anıñ nesidir Ḥayâtıdır kulūbuñ zıkr-i maḥbûb Ḥayāl-i dost gönüller münisidir	Gönülde buldu dostu āşīnālar O taşra isteyen bī-gānesidir Bu kemter Eşrefoğlu Rūmī gönülü Şınık mecrûh u hem vīrānesidir	Murabba 3	Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Fe’ ulün
35a	Niyāzī	Uyan gözün aç durma Yalvar güzel Allāh’a Bu yoldan iziñ urma Yalvar güzel Allāh’a	Gel imdi Niyāzī’yle Dergāha niyāz eyle Ḥacātı dırāz eyle Yalvar güzel Allāh’a	Mani 4	7’li Hece Vezni
		<i>Mā hest ne-mī dānem ḥurşīd ruḥat yā ne</i> Bu ayrılık oduna cānım nice bir yāne	<i>Ez la’ li lebd-i matlā aḥan cāna nā-gāh</i> Ḥaḥḥā ki gözüm döker yāḥut[i]le dūr- dāne	Gazel 7	Mef’ ulü / Mefā’ ilün / Mef’ ulü / Mefā’ ilün
		Nefs-i şeytāna uyup işledik bī-ḥad günāh Seniñ keremiñ çokdur ‘avf eyle ey pādişāh Raḥmetiñ umageldik maḥrûm ḳoma yā Allāh <i>Rabbenā yā Rabbenā taḥabbe’l-minnā es- şiyām</i>		Müfred	
35b	Ġafūrī	Yüz sürüp dergāh-ı Ḥaḥḥ’a olalım her şeb muḥim Cān u dilden diyelim estaḡfiru’llāh <i>e/-</i> <i>‘aẓīm</i> Tā ki feth-i bāb eden luṭfundan ol Rabb-i kerim	Nefse uyup yār olursan gör-gil gümrāh ile* Etdiğñ ‘ahdī unudduñ mu ezel Allāh ile Ey Ġafūrī akıdıp gözyaşın āh u vāh ile [Cān u dilden diyelim estaḡfiru’llāh <i>e/-</i> <i>‘aẓīm</i>]	Murabba 4	Fā’ ilātün / Fā’ ilātün / Fā’ ilātün / Fā’ ilün

		[Cân u dilden diyelim estağfiru'llâh <i>el-‘azîm</i>]			
	‘İzziyâ	Râh-ı ‘aşkda ben bugün Mecnûn u hayrân olmuşum Nâr-ı ‘aşka birağıp cismimi sūzân olmuşum	Câm-ı ‘aşkı nûş edip ma‘şûka ‘âşık olalı ‘İzziyâ bu hâlk-ı ‘âlem içre destân olmuşum	Gazel 6	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
36a	Dervîş Ahmed	Eyâ rehber olan râh-ı vişâle Muhammed Muştafâ sultân-ı kevneyn Seniñle erdiler nûr-i cemâle Muhammed Muştafâ seyyid-i kevneyn	Ĥabîb-î ĥazret-i Yezdân Muhammed Yolunda sâlikin bu Dervîş Ahmed Ne var ‘avf et kuşurum eyleme red [Muhammed Muştafâ sultân-ı <i>kevneyn</i>]	Murabba 3	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün
	Dervîş	Yâ Rabbî dilerim ‘Aşkîñ ver şevķîñ ver Faẓlıñdan umarım ‘Aşkîñ ver şevķin ver	Bu Dervîş kuluña Nazar et ĥâlîñe Îrügür vaşlıña ‘Aşkîñ ver şevķin ver	İlahi 4	6’lı Hece Vezni
	Eşrefoğlu Rûmî	Yüregime dost urdu dürlü [dürlü] yâreler Hiç tabîbler aña kılmaz ne devâ ne çâreler	Eşrefoğlu Rûmî [ger] sorarısın dost kandedir Diye yer göğ ‘arş-ı kıdsi tobtolu hep âreler	Gazel 4	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
36b	Mışrî	Aĥvâl-i serencâmım bu sâ‘ate erince Diyem saña icmâlin tâ ġâyete erince	Dünyâyı n’ider ‘âşık ‘uķbâyı n’ider ‘âşık Mışrî olagör ‘ayık sen vuşlata erince	Divani 8	14’lü Hece Vezni
	Mışrî	Devrân odur kim devrini devr-i felek bilmez ola İnsân odur kim sırrını ins ü melek bilmez ola	Her bir nebî her bir velî zilletle erdi menzile Mışrî ’ye sögsün şol ağız Allâh demek bilmez ola	Gazel 5	Müstef‘ilün / Müstef‘ilün / Müstef‘ilün / Müstef‘ilün
37a	‘Azîzi	Ë cemâl-i Ĥaķ’a tâlib teveccüh eyle Mevlâ’ya Ë vişâl-i Ĥaķ’a râğıp teveccüh eyle Mevlâ’ya	Bu deryâda olan ġavvâş olur elbette ĥâşşü’n-nâs ‘ Azîzi sen de ayak baş teveccüh eyle Mevlâ’ya	Gazel 4	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
	Mışri	Tâlib-i Ĥaķķ’ın devâsız derdidir sermâyesi Anıñ içün âh u zâr olur hemîn hem sâyesi	Kim ki <i>mâ zâğâ’l başar</i> sultânının tıflı ola	Gazel 6	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

			Mıṣrîyâ şol feyz-i aqdes nûru oldu dâyesi		
	Nûrî	Ey şehinşâh-ı serîr-i enbiyâ vü evliyâ V'ey sipehsâlâr-ı hayl-i etķiyâ vü aşfiyâ Ey vücûd-u pâk nûr-i muşavver-i pür- ziyâ Mevlid-i Sulţân-ı Kevneyn-i Muḥammed Muştâfâ	Sen şeffî'e'l-müznibînsin ehl-i derde ey laţîf Maḳdemiñle çün sa'âdet buldu âlem ey laţîf Nûrî -i miskine eyle şefâ'at eyâ şerîf Mevlid-i Sulţân-ı Kevneyn Muḥammed Muştâfâ	Murabba 3	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
37b	Lütfî	Mest-i 'aşķız şabırımız yok şînemiz çâk eyleriz Derd-i 'aşķıyla dem-â-dem çeşmi nemnâk eyleriz	Câm-ı 'aşķı sâķiyâ dest-i ezelden içmişiz Lütfiyâ anıñ[i]çün güftârı bî-pâk eyleriz	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Eşrefoğlu Rûmî	Cânımı 'üryan edip şaldım bu 'aşķ deryâsına Nâgehan 'aşķıñ şaşadım dürr-i bî- hemtâsına	Eşrefoğlu Rûmî 'aşķdan hoş ḥaber verdi yine Müdde'îniñ hiç kulaķ tutmaz kuru da'vâsına	Gazel 6	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Eşrefoğlu Rûmî	Şol ki cân vermez bu yolda pes niçün cânân diler Müdde'îdir қо anı kim dosta ol yalan diler	Eşrefoğlu Rûmî bu 'aşķa vereli hep varın Bî-murâd olup yürür ne vaşl u ne hicrân diler	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
38a	Mıṣrî	Dervîş olan kişiler sözleri 'ümrân olur Sâlik-i Ḥaķķ olanıñ râhına bürhân olur	Şanma ey Mıṣrî özün dervîş olupdur seniñ Dervîş olan kişiler şöylece sulţân olur	Divani 4	14'lü Hece Vezni
	Naķşi	Küy-i 'aşķıñ baña kūh-i tecellî görünür Ḳalbime 'ıyd u vişâliñle tesellî görünür	Naķşiyâ 'âlem-i bâķîde <i>ulu'l-ebşâra</i> Herkesiñ ḥâli maķâmıyla maḥallî görünür	Gazel 5	Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün
		Nâm u 'ârıñ terk edip meydâne gel Cân u baş[m]dan geçip merdâne gel	Sırr-ı vahdetden ḥaber-dâr oluben Na're-i tevḥîd ile bir zâta gel	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
38b	Niyâzi	Kim ki cândan geçmez ise diñ bize yâr olmasın 'Âr u 'ırz ile gelüp 'aşķlara bâr olmasın	Ey Niyâzi ḥâl-i 'aşķı herkese fâş eyleme	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

			Sırr-ı Hakk'dır aña bigâne haber-dâr olmasın		
	Fenâyî	Yâ ilâhî âsitânîñ hastaya dârü's-şifâ Şerbet-i vaşlñ içenler buldu her derde devâ	Zerre görünmez Fenâyî iş bu 'âlem 'ârife Bir demiyle vuşlatuñ iki cihân olmaz pahâ	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Hüdâyî	Bizi varlık hicâbından halâş et Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı Kerem kıl bâde-nüş-ı bezm-i hâş et [Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı]	Esirge bu Hüdâyî derd-mendi Ki zîrâ maḥz-ı ifazlına dayandı Sarây-ı vahdete irgür efendi [Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı]	Şarkı 4	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ülün
39a	Cemâlî Ḥalvetî	Şuffe-i şadrında dâ'im 'âşıkñ efkâr-ı Hû Şakiriñ şükrü <i>hüva'llâh</i> zâkiriñ ezkâr-ı Hû	Ravzâ-i Hû'da maḥâm et ey Cemâlî Ḥalvetî Tâ vücûduñ mülküne keşf ola bu esrâr-ı Hû	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Dervîş Yûnus	Hğlet ile baña bir 'aşk yöneldi Allâh derler bir meclise uğradım Tuṭun kulaḥ naḥl eyleyeyim size Allâh derler bir meclise uğradım	Dervîş Yûnus çok şükür Hakk'a erdim Muḥammed'in nûrunu berḥ urur gördüm Ebûbekir 'Ömer 'Osmân 'Alî hem [Allâh derler bir meclise uğradım]	Koşma 5	11'li Hece Vezni
	'Abdî	Ruḥuñdur nüṣḥa-i pāk-i melâḥat yâ Rasûla'llâh Vücûduñ mecma'-ı ḥüsn ü leṭâfet yâ Rasûla'llâh	Sezâ-vâr[dır] 'inâyet eyle 'Abdî -i siyahkârı Şefâ' at yâ Rasûla'llâh şefâ' at yâ Rasûla'llâh	Gazel 4	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
39b	Naḳşî	Merḥabâ ey şu'le-i âyine-i sırr-ı Hüdâ Merḥabâ ey şâhid-i didâr-ı maḥsûdü'l-verâ Merḥabâ ey mazḥar-ı feyz-i Cenâb-ı kibriyâ Merḥabâ ey nâm-ı pâkiñdir Muḥammed Muṣṭafâ	Naḳşî -i ḡamḥâreñi [sen] ser-i 'uṣṣâḳ kııl Âsitânında cemâlîñ şem'ine müştâḳ kııl Sırrını göster vişâlîñ bezmine ilḥâḳ kııl Merḥabâ ey 'âlem-i esrâr-ı ḡayb-ı mâverâ	Murabba 3	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Nûrî	Geldi sa'âdetle yine Şehr-i şıyâm mâh-ı kıyâm	'Âşıqları mesrûr eder Cân-ı dîli ma' mûr eder	Koşma 5	8'li Hece Vezni

		Envā'-ı nî' metle yine Şehr-i şiyâm mâh-ı kıyâm	Bu Nûrî 'yi pür-nûr eder [Şehr-i şiyâm mâh-ı kıyâm]		
	Şemis-i Tebrizî	Bi-ḥamdi'llâh derim Allâh 'aqlım aldı zîkru'llâh Dilimden zât-ı esmâsı baña üns oldu zîkru'llâh	Şemis-i Tebrizî bunu bilir aḥid kılmaz fenâ bulur Dü 'âlem küllî kül olur hemân bâḳî kalır Allâh	Gazel 6	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
40a	Şekûrî	Eyleriz bir laḥzada yüz biñ ḥaṭâ <i>Rabbenâ yâ rabbenâ fağfirlenâ</i> Raḥmetiñdir derd-i 'ișyâna devâ [<i>Rabbenâ yâ rabbenâ fağfirlenâ</i>]	Ey Şekûrî faẓl-ı Mevlâ'ya dayan Mülk-i cennet ola rûḥa âşiyân Böyle söyle görmeyim derseñ ziyân [<i>Rabbenâ yâ rabbenâ fağfirlenâ</i>]	Murabba 3	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Fenâyi	Cân u dil şehrin ezelden eyledi yağmâ-yı 'aşk Ol vecihden düşdü bu 'âlemlere ğavgâ-yı 'aşk	Çünkü mevcûd nuṭṭ imiş 'âlemde 'aşka kâymakâm Bize bildirdi Fenâyi rehber-i Mevlâ-yı 'aşk	Gazel 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Mürîdoğlu	Bugün bize şafâlarla şafâ-yı Muştafa geldi Zehî zevke şafâ ile şafâ-yı Muştafa geldi	Mürîdoğlu ne ḥâletdir n'îçün gön'lün melâmetdir Gelen ḥatm-ı risâletdir Muḥammed Muştafa geldi	Gazel 4	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
		Dolaşıp rakş ider eflâk Kılur gönül yakalar çâk Şafâlar kesb ider 'uşşâk Esip bâd-ı şabâ geldi		Müfred	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
40b	Ġafûrî	Yüz sürüp dergâh-ı Ḥaḳḳ'a olalım her şeb muḳîm Cân u dilden diyelim estağfiru'llâh el- 'azîm Tâ ki fetḥ-i bâb ede luṭfundan ol Rabb-i Kerîm [Cân u dilden diyelim estağfiru'llâh el- 'azîm]	Nefse uyup yâr olursan gördüğün gümrah[i]le Etdiğin 'ahdi unuttuñ mu ezel-i ilâhiyle Ey Ġafûrî aḳıdıp göz yaşın âh u vâh ile [Cân u dilden diyelim estağfiru'llâh el- 'azîm]	Murabba 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Nûrî	Ey dil zen-i dünyânın çün âline m'aldandıñ		Rubai 4	Mef'ûlü / Mefâ'îlün / Mef'ûlü / Mefâ'îlün

		Pervâne gibi her dem şem‘-i ruḥuna yandıñ Kardaş o yalancının rengine mi boyandıñ Va‘dine mi dayandın ‘ahdine mi inandıñ	 Ey Nūrī uyar cânıñ şaḳın ki geçer fırsat Biñ yıl yaşasan âḫir gelmez saña bir sā‘at		
41a	Hüdāyī	Nefse uyup rāh-ı Ḥaḳḳ’dan taşra çıkmak yol mudur Kibr ü ‘ucb ile adın dervīşe taḳmak yol mudur Maṭlabıñ a‘lā iken ednāya baḳmak yol mudur Yār-i bāḳī var iken aḡyāra baḳmak yol mudur	Nice bir umūr eliñde eyleye nefse karar İşidip <i>fırrū illa’līlah</i> ile ol yaña firār Tevbe kıl zenb[e] Hüdāyī eyle Ḥaḳḳ’a i‘tizār Her murādı Ḥaḳḳ verir sen ḡayra baḳmak yol mudur	Murabba 3	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	Üftāde	N’olduñ aḡlarsıñ gönül [kim] bi-bedel yāriñ mi var Zār zār[1] aḡlamaḳdan ḡayrı bir kārıñ mı var	Ne ‘aceb cür‘et edersen sözlere Üftāde sen Rāh-ı ‘aşḳa vāşıl olmuş zerrece ḡaliñ mı var	Gazel 5	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	Nūrī	‘Aşḳ-ı Ḥaḳḳ ola her kimiñ yāri Ḥār eder gözlerine aḡyārı	Gel Nūrī söylenme [sen] şabır et Yeter açdın bu sırr-ı Settārı	Koşma 4	10’lu Hece Vezni
41b	Eşrefoḡlu Rūmī	Göreliden yüzünü yāriñ belā baña şikār oldu İñiltim artdı dün günden gözüm yaşı pıñar oldu	Var Eşrefoḡlu Rūmī var bu derdi kılma âşikār Saña çün derd-i zehri yār tolu tolu şunar oldu	Gazel 6	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün
	Seyyīd Süleymān	İsteyen cânānını Meydāna gel meydāna Terk edip bāşı cânı Ḳurbāna gel ḳurbāna	Seyyīd Süleymān bilsen Ḡayb-ı zāta pür-sitem Tennūreye girüben ‘Üryāna gel ‘üryāna	Mani 5	7’li Hece Vezni
42a	Ġafūrī	Sürüp dergāhına rüy-i siyāhım Umarım ‘afv ola cürm ü nigāhım Penāhım ḡalīḳım Rabbim Allāh’[ım] Ḥüdāvendim efendim pādişāhım	Ġafūrī ’niñ edip derdine dermān Cemālīñ nūrūna eyle sezā vār Keremler [i]le luṭuf eyle her yār Ḥüdāvendim efendim pādişāhım	Koşma 3	11’li Hece Vezni
	Hüdāyī	Ḥāb-ı gafltetden uyar uyanayın	Ḳoma Hüdāyī [ḳuluñ] yerine	Koşma	11’li Hece Vezni

		Mâsivâdan cümleden uşanayın Fırkatiñle nice bir dīvāneyin Şerbet-i vaşlın içip uşlanayın	Bakma nokşanın biñde birine Ger irâdet vardı ise pîrine Kevşer-i vahdetden içir kanayın	4	
42b	İkbālî	Şerm-sâr etme Hudâyâ rûz-i maşşerde beni Enbiyâlar hürmetine yakma dûzağda beni Mu‘terifim ben günâha mu‘terifim cürmüme Enbiyâ-i mürselîn içre hacîl etme beni	Şimdilik İkbālî’yem daldım ‘amîk-i hayrete Luţf edip destimi al yâ Rabbi düştüm ğurbete Dileriseñ қо чағıme dileriseñ cennete Enbiyâ-i mürselîn içre hacîl etme beni	Şarkı 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
		Ŧutmadım ben sünnetini şerm-sârım yâ nebi Ben siyah-rû hazretiñe bende-vârım yâ nebi Sen şefâ‘ at kılmaz iseñ hor u zârım yâ nebi Muhammed ‘Arabî tâhir nesebi eşrefü’r- rusuli	Adın Aḥmed bî-‘adeddir yâ nebîyu’llâh velî Sen bir Aḥmed’sin ki sende görünür nûr-i ğanî Enbiyânın her biriniñ var nihâyet ‘ilmine Ḥaḳ saña verdiği ‘ilm ü ḥikmete yoḳ ḥadd ‘aded	Murabba 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
43a	Niyâzî	Devr edip geldim cihâna yine bir devrân ola Ben gidem bu ten serâyı yıkılıp virân ol	Her kim ister bu Niyâzî derd-mendi ol zamân Sözlerini oqusun kim sırrına miḥmân ola	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Naşûhî	Derdimiñ dermânı sensiñ yâ Muḥammed Muştafâ Gönlümün sultânı sensiñ yâ Muḥammed Muştafâ	Eyledi bârı günâh ḳadd-i Naşûhî’yi duta El meded ey çâre sensiñ yâ Muḥammed Muştafâ	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
		Dilde gâlib oldu ḥubb-ı mâsivâ <i>Rabbenâ yâ rabbenâ fağfirlenâ</i> Geldi irzâ-yı ḥaḳa nefis [ü] hevâ [<i>Rabbenâ yâ rabbenâ fağfirlenâ</i>]	Ey ‘atâsı luţfu çok perverdigâr Rahmetiñ deryâsına yoḳdur kenâr Hep ‘uşâta mağfîret kılsan ne var [<i>Rabbenâ yâ rabbenâ fağfirlenâ</i>]	Murabba 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
43b	Niyâzî	Baḥr içinde ḳaṭreyim baḥr oldu ḥayrân baña Ferş içinde zerreyim ‘arş oldu seyrân baña	Niyâzî’niñ dilinden Yûnus’durur söyleyen Herkes çün [cân] gerek Yûnus’durur cân baña	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ lün

		Ey sa‘ âdet menba‘ ı sulţân-ı cümle enbiyâ El-âmân yandı vücûdum Һasretiñle el-âmân Taht-ı <i>levlâk</i> şâñına kân-ı elţâf [u] ‘ aţâ [El-âmân yandı vücûdum Һasretiñle el-âmân]	Һayli demdir ‘ aşk-ı çeşm-i iştiyâkıñ oldı kân Âteşe düşdi bu cismim iftirâkdan bî-gümân Derd-i hicriñden ğarîb ‘ İzzî eder [gör] terk-i cân [El-âmân yandı hu cismim firqatiñle el-âmân]	Şarkı 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
44a	Hüdâyî	Һüdâyâ cümle [tüm] ‘ âlem Saña ‘ aşık seni özler Melek Cin [ü] benî âdem Saña ‘ aşık seni özler	Hüdâyî ’ye erip hâlât Vişâliñe bula lezzât Efendi cümle mevcûdât Saña ‘ aşık seni ister	Koşma 9	8’li Hece Vezni
	Naqşî-	Bir nazar kıl hâlîme âsân ola cümle sebîl Ey meded [yâ] faһr-i ‘ âlem şâh-ı sulţân-ı Rasûl Saña ümmet oldu [cümle] evvelîn ü âһirin Ey meded [yâ] faһr-i ‘ âlem şâh-ı sulţân-ı Rasûl	Naqşî -i ğam-hâriñi [sen] eyleyip ğamdan âzâd Eyle ol bî-çareyi zevk-i vişâliñle şâd Nâr-ı ‘ aşkıñ rûz u şeb olsun ziyâd* [Ey meded [yâ] faһr-i ‘ âlem şâh-ı sulţân-ı Rasûl]	Murabba 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
44b	Hüdâyî	Mevlâ’m tecellî eyleye Dilleri tesellî eyleye İhsân-ı küllî eyleye Zâhir ola envâr-ı cûd	Қoyup Hüdâyî cân u ten Vaһdet diyârına giden Fânî vücûdun terk eden Bulmaz mı Һaққâñî vücûd	Koşma 4	8’li Hece Vezni
		Cân-ı sûzân fikr-i celâliñ külhânı* ‘ Aқlı Һayrân eyledi seyr-i cemâliñ gül-şeni Gül-Һânı gül-şende қoyma қıl vişâliñ rûşeni Nûr-i vaһdetle münevver eyle [yâ] Mevlâ beni	Sevdigiñ nûr-i Muһammed Һaққı çün Bârî Һüdüâ ‘ Aşkına ol zât-ı pâkiñ қıl müyesser iқtidâ Pâk-i Һazretde enîsü’l-‘ aşıkın ola nidâ Nûr-i vaһdetle münevver eyle yâ Mevlâ beni	Murabba 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Râsiһ	İlâhî bûlbûlün feryâd [u] fiġânı kimiñçündür	Ser-â-ser kâ-inât esrâr-ı ‘ aşkıñ mest [ü] bî-һuşı	Gazel 4	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün

		Gül için gelen çāk-ı garībânı kimiñçündür	Velî bilmezler ey Rāsih bu hayrât kimiñçündür		
45a		Esmâ-i ilâhiyyede bî-ḥad hünerim var Her demde semavât-ı ḥurûfa seferim var	Bunuñla bir oldu dem-i ‘ İsâ ile Mûşâ Göñlüme daḥi ne geliri ne giderim var	Gazel 5	Mef’ûlü / Mefâ’îlü/ Mefâ’îlü / Fe’ûlün
	Naḳşî	Nûr-i faḥr-i ‘ âleme bir zerre olmaz âfitâb La’ l-i nâbından numûme gevher-i yektâda tâb	Ḥamdu li’ llâh ravza-i pâkiñ ziyâret edeli Oldu ey Naḳşî derûnum mülküne çok feth-i bâb	Gazel 6	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
45b	Naḳşî	Kim göre dîdârını ‘ aql-ı perişân olur Ref’ -i ḥicâb eylese pertev-i imân olur	Naḳşî -i dîrînemi şerḥ olunur sînesi Ḳalbimiñ âyînesi bir meh-i tâbân olur	Gazel 5	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ lün
	Mıṣr	Ḳıldan ince vü kılıçdan keskin ol şâhiñ yolu Her kemâl ehli ḳapısında anıñ ednâ ḳulu	Zerre zerre kıldı Mıṣrî ’niñ vücûdunu ḳazâ Ḳatre ḳatre kıldı zâtını daḥî ‘ aşḳıñ yeli	Gazel 5	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
	Abdullâh	Ḳamuya sen verirsin maṭlabı ey müste’ ân Allâh Maḳâm-ı ḳurba irgür bendeñi ey <i>lâ</i> - mekân Allâh	Verirken maṭlabıñ Ḥaḳḳ baḳmasa ‘ ayb olmaya ḡayra Sivâyı neyler ‘ Abdullâh hemân Allâh hemân Allâh	Gazel 5	Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün
46a	Muṣṭafâ	Hevâ-yı nefse cânım mübtelâdır yâ Rasûla’ llâh İşim hep cürüm ile ḥaṭâdır yâ Rasûla’ llâh	Yüzüñ ferş eyleyenlerden der-i devlet- me’ âbiñdan Beride ümmetiñden Muṣṭafâ ’dır yâ Rasûla’ llâh	Gazel 6	Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün
	Mıṣrî	Ol menem kim vâḳıf-ı esrâr-ı ‘ ilm-i âdemim Ḳâşif-i genc-i ḥaḳıḳât hem ḥayât-ı ‘ âlemim	Ben o Mıṣrî ’yem vücûdum Mıṣr’ına şâh olmuşam Ḥâdişim gerçi velî ma’ nide sırr-ı aḳdemim	Gazel 7	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
	Hüdâyî	Diller ‘ aceb ḡayrân olur Esrâr-ı zıḳru’ llâh ile Yollar benim âsân olur Âsar-ı zıḳru’ llâh ile	Dilden gidenler dür olur Maḡzân olan server olur Zulmet Hüdâyî nûr olur Envâr-ı zıḳru’ llâh ile	Koşma 6	8’li Hece Vezni

	Mıṣrî	‘İlim baḥr u vücūd [asḍāf anıñ] dūr- dānesiyem ben Me‘ārif kenz-i dil vāṣṣāfınıñ dīvānesiyem ben	Ne Mıṣrî ’yem ne Meḥdî’yem ne ‘İsâ’yem ne insānem Bu yanan dā’imā ṣem‘iñ velî pervānesiyem ben	Gazel 5	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün
47a	‘Āşık Yūnus	Milk-i beḳādan gelmişem fāni cihānı n’eylerem Ben dost cemālin görmüşem ḥürî cinānı n’eylerem	‘Āşık Yūnus ma‘ṣūkhuna vuṣlat bulunca mest olur Ben şişeyi çaldım tāşa nāmūs u ‘ārı n’eylerem	Gazel 5	Müstef’îlün / Müstef’îlün / Müstef’îlün / Müstef’îlün
	Sezāyî	Derūnum āteş-i ‘aşkıñla yanar yā Rasūla’llāh Dil-i teşnemi viṣālîñle ḳandır yā Rasūla’llāh	Sezāyî derd-mendiñ bāb-ı luṭfañ ilticā eyler Bilir kim dergāhıñ dārū’l-emāndır yā Rasūla’llāh	Gazel 4	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün
	Nūrî	Ṭariḳāt sırrını ‘ayne ‘ayān et Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm Ḥaḳīḳāt ḥālîni keşf-i beyān et Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm	Esirge Nūrî miskini İlāh Anıñ gönünü yap luṭfıñla şāh Faḳîrîñdir ḳapıñda pūr şāh Kerem et ḳullara yā Hayy yā Ḳayyūm	Murabba 4	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Fe‘ulün
47b	Niyāzî	Ey şanem n’olduñ cāna ḳaşdıñ var Bağrımı deldiñ ḳana ḳaşdıñ var	Bu Niyāzî ’yi ağılattığından Añlanır kim ihsāna ḳaşdıñ var	Koşma 6	10’lu Hece Vezni
	Muḥyî	Cümleñiñ maḥbūbu sensin ey ḥabīb-i ezeli Cümle Yūsuf’lar içinde ey güzeller güzeli	Oldu ‘uṣṣāḳ gözü giryān dīli pūryān-ı ḥabīb Oldu mecnūn-u dīvāne Muḥyî ḥüsnüñ sezeli	Gazel 5	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	Himmetî	Sır yüzünden istemiş ol yār seni Sen nihān ol duymasın ağıyār seni	Pes nihān ol Himmetî bu yolda sen Her belādan ḳurtarır ezḳār seni	Gazel 5	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
48a		Faḫl-ı Ḥaḳḳ ḳullara āsān olsa Nefse ḥükm eylemek āsān olsa Nazar olsa ḳula sultānından <i>Mîn ‘ibādî</i> aña ‘ünvān olsa		Müfred	10’lu Hece Vezni
	Hüḍāyî	Cümle ḥicāblardan geçir Rabb’im meded Mevlā’m meded Viṣālîñ şerābın içir Rabb’im meded Allāh meded	Fetḥ et bize mu‘ammāyı Tā bulavuz müsem māyı Erişsin zevḳe Hüḍāyî Rabb’im meded Mevlā’m meded	Koşma 3	8’li Hece Vezni

	Nazmî	İştîyâkıñ âteşinden yandı dil oldu kebâb Hâk-i pây _____	Hemcivârıñ olmağ ister Nazmî iki dünyâda Sen şefâ' at kıl du'âsın eyleye Hâk müstecâb	Gazel 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
48b	‘Abdu’l- ḥayy	Mürde-i dil ihyâ eder Hû isminiñ zâkirleri Hâk zıkrını icrâ eder Hû isminiñ zâkirleri	‘Abdu’l-ḥayy ’e yâ Rab mu'în Ol kim tuta ḥall ü metîn Kimdir olan aşḥâb-ı dîn Hû isminiñ zâkirleri	Koşma 4	8’li Hece Vezni
	Sinânî	Gelmişim vaḥdet elinden ‘aşk [i]le cihâna ben İçmişim câm-ı ezelden olmuşum dîvâne ben	Ey Sinânî ‘aşk maḥâmı pes rızâ’-ı Ḥaḳḳ’dadır Pâdişâhım ḥizmetiñde durmuşum dîvâne ben	Gazel 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Himmetî	Gelmişiz iş bu cihâna tâciriz biz kâr için Yüklenip ‘aşkıñ metâ’ ın dost ile bazar içün	Himmetîm ḥüsnüñ metâ’ ın naḳd-ı ‘ömrüm yerine Varlığım ol dosta virip bey’ idem dîdâr içün	Gazel 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
49a	Hâcî Bayrâm	Çalabım bir şâr yaratmış İki cihân âresinde Bağacak dîdâr görünür Ol şehriñ kenâresinde	Bu sözü ‘ârifler añlar Câhiller bilmeyip tãñlar Hâcî Bayrâm kendi bañlar Ol şehriñ minâresinde	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Hüdâyî	Tevḥîd ile olur her derde dermân Ḥaḳḳ’a tevḥîd ile ermiş erenler Tevḥîd ile olur her müşkül âsân [Ḥaḳḳ’a tevḥîd ile ermiş erenler]	Bulmak diler [i]señ eger Ḥudâ’yı Ehl-i tevḥîde ḥizmet et Hüdâyî Yola çeken oldur pây-i gedâyı [Ḥaḳḳ’a tevḥîd ile ermiş erenler]	Koşma 4	11’li Hece Vezni
		Be hey ḳardâş Ḥaḳḳ’ı bula mı dersin Ḥaḳḳ’a yarar ‘amel işlemeyince Bu sırrın ötesin tuya mı dersin Mürşîd-i kâmil söylemeyince	Değme kimse gönül evin düzemez Ḥaḳḳ’ıñ taḳdîrin kimse bozamaz ‘Ummâna dalıp çıkıp üzemez Aşkıñ deryâsını bulamayınca	Koşma 2	11’li Hece Vezni
49b		Ey Kerim u ey Raḥîm u ol Îlâh (<i>Rabbenâ</i>) <i>Va’fu ‘annâ Rabbenâ vağfirlenâ</i>	Maḥv ola dîlden keder gele zîyâ <i>Va’fu ‘annâ Rabbenâ vağfirlenâ</i>	Gazel 4	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Nazmî	Ḥudâ’ya lâyıḳ işim yok	Ḳuluñ Nazmî ’yi etme dūr	Koşma	8’li Hece Vezni

		Şefâ'at yâ Rasûla'llâh Râh-ı Hakk'da kuşurum çok Şefâ'at yâ Rasûla'llâh	Çapnıdan eyleme mehcûr Günâhın Hakk ile mağfûr Şefâ'at yâ Rasûla'llâh	3	
	Keşfî	Şol gön[ü]lüm mübtelâdır derd-i ‘aşku’llâh olur Derdine dermân bulunca işi âh u vâh olur	Tâlib-i didâr olan ey derd-mend Keşfî bugün Mâsivâyı n’eylesün vuşlat ilinde şâh olur	Gazel 5	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
50a	Niyâzî	Gül müdür bülbül müdür şol zâr-ı efgân eyleyen Ten midir ya cân mıdır hem ‘arşı seyrân eyleyen	Ey Niyâzî kim vücûdun terk ederse ol durur Cümle nûrlar içre ol bir yüzü seyrân eyleyen	Gazel 6	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
	‘Adlî	Levh-i dilden okunan ‘ilm-i ilâhîden sebağ Zerrece yanında qalmaz mahv olur hep mâ-sebağ	Qıl u qâlî terk edip dilden tırâş-ı hubbunı ‘ Adliyâ yeter okursun bâb-ı ‘aşqdan bir varâğ	Gazel 5	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
	Yazıcıoğlu	Yine ‘arz eyledi diller yüzün qasr-ı Celâliden Yine nâlede şeydâyım hüdâ-yı lâ- yezâliden	Hüdâvendâne nağş ola kemâl-i saltânâtdan kim Ki bu Yazıcıoğlu göre [ol] nûr-i cemâliden	Gazel 4	Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün
50b		Aç gözün gâfletden uyan Felâh bulmaz nefse uyan Sırr-ı tevhid olsun ‘iyân Gel tevhid ede-gör tevhid	Geç bu fânî’ ‘alâyıqdan Ez’ân et bil hâkâyıqdan Güş et Hakk sözü şadıqdan Gel tevhid ede-gör tevhid	Semai 3	8’li Hece Vezni
	Niyâzî	Uyan gâfletten ey nâ-im Hakk’a yalvar şehirlerde Döküp acı yaşın dâ’im Hakk’a yalvar şehirlerde	Şehirde uyhudan uyan Niyâzî durma derde yan Ola kim erişe dermân Hakk’a yalvar şehirlerde	Koşma 5	8’li Hece Vezni
51a	Eşrefoğlu Rûmî	Zehî bahtlı [şu] cânlar kim bulur anın vişâlini Zehî devletli gözler kim görür anın cemâlini	İlâhî sen müyesser kııl bu Eşrefoğlu Rûmî ’ye Ki ol meclis-i â’lîde dūra qavşura elini	Gazel 5	Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün
	Muhyî	Derd ehli libâsın	Aldanma eyâ Muhyî	Mani	7’li Hece Vezni

		‘Aşkıyla giyen gelsin Zehrini şeker gibi Zevk ile yiyen gelsin	Her eline dünyânın Öz varlığını anın Yokluğa şayan gelsin	4	
	Hüdâyî	Cennet ehline gerek ‘ilm ü ‘amel Lâ-cürüm uçmağa lâzımdır cenâh	Ey Hüdâyî ’den naşihat isteyen Hakk’a kul ol bulmak isterseñ felâh	Şarkı 3	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Yûnus Emre’m	Benim zâr yakılan ol yâre karşı Yoluna cân veren dil-dâra karşı	Yûnus Emre’m bugün ğurbetde kaldım Ki ‘aşkı söyledim ol yâre karşı	Gazel 4	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Fe‘ülün
51b	Hüdâyî	Musahhar emrine hep cümle eşyâ Seniñdir kul seniñdir hükm efendi Elin altında dünyâ vü ‘ukbâ [Seniñdir kul seniñdir hükm efendi]	Gönüller derdine dermân edersin ‘Uşata rahmet-i ğufrân edersin Hüdâyî ’ye lutf u ‘atâ edersin Seniñdir kul seniñdir hükm efendi	Koşma 4	11’li Hece Vezni
	Hüdâyî	Kuldan saña lâıyk n’ola ‘Âşık seni kande bula Meger senden ihsân ola (Yâ Rabbenâ) senden kerem senden a‘tâ	Ğoma Hüdâyî ’yi ğarib Vaşlın ile aña nasib <i>Yessir merâmî yâ mücib</i> (Yâ Rabbenâ) senden kerem senden a‘tâ	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Hüdâyî	İşlah ediver hâli Esirge ‘inâyet kıl Âsân ediver yolu [Esirge ‘inâyet kıl]	Luţfuñla Hüdâyî ’den Ger râzı olasın sen Her hâli olur âsân [Esirge ‘inâyet kıl]	Mani 5	7’li Hece Vezni
	Hüdâyî	Döletmez bu gönül senden ayruğa Var ise bu gönlüm sendedir sende Hiç avunmaz oldu aza [vü] çoğa [Var ise bu gönlüm sendedir sende]	Gerçek ‘âşık olan cândan el siler Vaĥdet sarâyına erişmek diler Hüdâyî çokdan evvel yola yiler [Var ise bu gönlüm sendedir sende]	Koşma 5	11’li Hece Vezni
52a		Gönül deryâsı cûşa gelmişdir Şal bizi Mevlâ’m Ka‘betu’llâha Cevrimiz ĥaddın aş gelmişdir [Şal bizi Mevlâ’m Ka‘betu’llâha]	Bî-çâre ‘âşıkın budur murâdı Sen ‘inâyet eyle bize yâ Hâdî Başını ‘aşkıñın yoluna ĳodu [Şal bizi Mevlâ’m Ka‘betu’llâha]	Koşma 5	10’lu Hece Vezni
	Eşrefoğlu	N’ideyim şabr ediserem dil ü cân oda yanar Velî âh eylerisem kevn ü mekân oda yanar	Eşrefoğlu yanagör kûy-i kenârında Hakk’ın Demesinler Rûmî’ye ibn-i falân oda yanar	Gazel 6	Fe‘ilâtün / Fe‘ilâtün / Fe‘ilâtün / Fe‘ilün

52b		Her ʔarīķiñ virdi var bülbüle gül verdi Hudā Tobrağa şemt-i sükūnet şūlara şīt-i şadā Herkesin bir cāmı vardır baña cān verdi Hudā Cġnımıñ derdine dermān eyleye derd-i Hudā	Bir ʔaceb hālim benim eglenemez tavşif ile Cġnıma cānlar ʔatar cānım benim derd- i Hudā Kıl hālimi nāleler eflāke ʔıķsın dem- be-dem Ger seni maķşūda ermekden gerū ʔorsa Hudā	Murabba 2	Fāʔ ilātün / Fāʔ ilātün / Fāʔ ilātün / Fāʔ ilün
	Himmet	Düşdüm yine bir derde Gönlüm nʔiçün eglenmez Kārarım yok bu yerde Gönlüm nʔiçün eglenmez	Himmet bir ʔāşık kuldur Bu yol bir aceb yoldur Hālimi bilen oldur Gönlüm nʔiçün eglenmez	Mani 4	7ʔli Hece Vezni
53a	Şeyh Şāmoğlu	Pirim şeyh Şāmoğlu sultān Ocağında ad görünür Özenip hizmet edene Onca dürlü sır görünür	Sürelim muhabbet demi Sürelim göñülden ġamı Şeyh Şāmoğlu Sultān Hācı O şaķallı pır görünür	Koşma 4	8ʔli Hece Vezni
	Abduʔllāh	Uyup emmāreye etdim cihānda bunca evzārı Şefāʔ at eyle sultānım şefāʔ at ben günah- kāra Anıñca cürmümü etmekdeyim feryād ile zārī Şefāʔ at [eyle sultānım şefāʔ at ben günah- kāra]	Rücuʔ et māsivādan hevesiñ cemʔ ile Abduʔllāh Mezelletde kālırsan hādden efzūn uludur dergāh Gene dil hāstasıyım kıl ʔ ilācı Yġ Rasūlaʔllāh [Şefāʔ at eyle sultānım şefāʔ at ben günah-kāra]	Şarkı 5	Mefāʔ ilün / Mefāʔ ilün / Mefāʔ ilün / Mefāʔ ilün
53b	Hāfiz	Kārīn-i bezm-i erbāb bī-vefāyım yā Rasūlaʔllāh Hārīm-i kūy-i ʔurbinden cüdāyım yā Rasūlaʔllāh	Vücūdum tıġ-i ʔāşkıñla ser-ā-pā çāk çāk olsun Yoluñda Hāfiz ʔım hāset-meʔābım yā Rasūlaʔllāh	Gazel 4	Mefāʔ ilün / Mefāʔ ilün / Mefāʔ ilün / Mefāʔ ilün
	Eşrefoğlu Rūmī	Bir nice derddir ki düşdü cāna dermān istemez Arturur günden güne derdini noķşān istemez	Derdiñ artıdır [sen] ey Eşrefoğlu Rūmī ʔārīf ol Derdile rüsvāy olan ʔālemde pinhān istemez	Gazel 6	Fāʔ ilātün / Fāʔ ilātün / Fāʔ ilātün / Fāʔ ilün
54a	ʔAdlī	Yandı göñül māsivādan	Derseñ kemāle eresiñ	Koşma	8ʔli Hece Vezni

		Çün nâr-ı zikru'llâh ile Oldu münevver cân u dil Envâr-ı zikru'llâh ile	Varıp cenâna giresin ‘ Adlî gözüñ aç göresin Dîdâr-ı zikru'llâh ile	5	
	Yûnus	Bir sâķiden içdim şarâp ‘arşdan yüce mey-hânesi Ol sâķiniñ mestleriniñ cânlar anıñ peymânesi	Yûnus hâzîne-i şî‘ri câhillere söyleme gel Bilirsin kim câhilleriñ nice geçer zemânesi	Gazel 5	Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün
	Naķşî	Ol benim ki mazhar-ı envâra Vâķıf oldum ‘alleme’l-esmâya	On sekiz biñ ‘âlemiñ sırrı ‘ayân oldu baña Naķşiyâ ol ‘âlem-i ma‘nâda ğâyet ekremim	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
54b	Hüdâyi	İsteyen yâriñ hâk eder vârin Bulsa dil-dârıñ şaķlar esrârın	Gel Hüdâyi ’den al haber erken Hâķķ’ı isteyen ķosun inkârın	Gazel 7	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün
	Nûri	Dâr-ı hasretidir bu dünyâ aĝla dâ’im zâr u zâr Gözyaşıyla yarlıĝar mücrimleri perverdigâr	Yâ İlâhî geçdi Nûri ’niñ ‘ömür ‘iştân ile Kalmadı artık ricâsı lutfunadır intizâr	Gazel	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
55a	Nûri	Edip ‘âşıklara ihsân-ı küllî Tecellî eyle sulţânım tecellî Bula her biri ‘âşkıñla tesellî [Tecellî eyle sulţânım tecellî]	Bu Nûri kuluña göster cemâli Kerimsin çün kabûl eyle su’âli Budur en soñ ķamu işiñ me’âli [Tecellî eyle sulţânım tecellî]	Murabba 5	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ülün
	Üftâde	Gel berü ey göñlümün saķnında seyrân eyleyen Zerrece bir ķatre-i ‘aşķ [i]le ‘ummân eyleyen	Bilmek isterseñ naķar ķıl sırrıña Üftâde sen Tâ bilesin kim-dürür sırrıñı seyrân eyleyen	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
55b	‘ Azîz	‘Aşķıñ dâdı göñlümde Hiç gülmedim ‘ömrümde Muhammed’i seyrimde Ġâyet göresim geldi	Müşţâķım cemâline Er-gör hem vişâliñe Luţf et ‘ Azîz bendeñe Emân göresim geldi	Mani 5	7’li Hece Vezni

	Niyâzî	Rumûz u enbiyâyı vâkıf-ı esrâr olandan şor Ene'l-Hakk sırrını cândan geçip ber-dâr olandan şor	Anadan doğma gözsüzler kemâli görmez eşyâyı Niyâzî vech-i dil-dârı ulû'l-ebşâr olandan şor	Gazel 6	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
56a		Yüzün nûr-i Hüdâ'dır yâ Muḥammed Saña cânlar fedâdır yâ Muḥammed	Lebiñ zemzem cemâliñ Ka'betu'llâh Kılurlar müctebâ devr(?) yâ Muḥammed	Gazel 8	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ülün
	Nazmî	Derûn-i 'âşıka hâlet-fezâdır halka-i tevḥîd Ġidâ-yı rûḥ-i erbâb-ı vefâdır halka-i tevḥîd	Eḥâdiyyet şaḥîḥiyle olupdur ṣâbit ey Nazmî Metaff-ı kudsiyân-ı Kibriyâdır halka-i tevḥîd	Gazel 6	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
56b	Hüdâyî	Tecellî-i cemâl ister Gönül eglenmez eglenmez Tesellî-i vişâl ister Gönül eglenmez eglenmez	Ne dünyâda ne 'uqbâda Vişâliñsiz kuru sevdâ Hüdâyî 'i n'etsün Mevlâ Gönül eglenmez eglenmez	Şarkı 4	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
	'Âşık Yûnus	'Ömür bağçesiniñ (yâr) gülü şolmadan Uyan gel gözlerim ğafletden uyan Ecel bir gün bize devrân dönmeden Uyan gel gözlerim ğafletden uyan	'Âşık Yûnus söyler sözü tutulmaz Seniñ kumâşın bu ilde şatılmaz Böyle yanmağ ile Hakk'a gidilmez Uyan gel gözlerim ğafletden uyan	Şarkı 3	11'li Hece Vezni
57a	Hüdâyî	Nefse uyup râh-ı Hakk'dan taşra çıkmak yol mudur Kibr-i 'ucb ile adın dervîşe takmak yol mudur Maṭlûbuñ â'lâ iken ednâya akmak yol mudur Yâr-i Bâkî var iken ağıyâra bakmak yol mudur	Nice bir emmârelikde eyleye nefse karar İşidip <i>firrû ila'llâh</i> 'i eyle ol yaña firâr Tevbe kıl zenb-i Hüdâyî eyle Hakk'a i'tizâr Her murâdı Hakk verir sen ğayra bakmak yol mudur	Murabba 3	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Hüdâyî	Sevdâ-yı sivâdan [geç] Gel Hû diyelim yâ Hû Bir meşreb-i şâfî iç (Câna) gel Hû diyelim yâ Hû	Sırrıña Hüdâyî yâr Esrârıñ ede izhâr Ey derde eden tîmâr Gel Hû diyelim yâ Hû	Mani 4	7'li Hece Vezni
		Benim Manşûr'u dâr eden	Zamânsız bî-zamânım ben	Murabba	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

		Benim ağyârı yâr eden Benim her vâri vâr eden Benim elimdedir her ân	Bekâsız bî-mekânım ben Dü ‘âlemde hemânım ben Henüz yoğidi bu zamân	2	
57b	Niyâzî	Ey bülbül-i şeydâ yine efgâna mı geldiñ ‘Azm-i gül edip zâriyla giryâna mı geldiñ	Yohsa Niyâzî ’ye şifâ remzin edersin Derde düştüñ derdine dermâna mı [geldiñ]	Gazel 6	Mef‘ûlü / Mefâ‘îlü / Mefâ‘îlü / Fe‘ûlün
	Hüdâyî	Bize bizden olan yakın-ı qarîb Koma firât elinde bizi garîb Keremiñden vişâliñ eyle naşîb Meded et yâ <i>enîs-i küll-i garîb</i>	Gerçi hoşdur efendim şabr-ı cemil <i>Zu‘efâda velî biğâ‘e kalîl</i> Kerem et kalmasın Hüdâyî ‘alîl [Meded et yâ <i>enîs-i küll-i garîb</i>]	Koşma 4	11’li Hece Vezni
58a		Miftâh-ı bâb-ı hâzret-i enbiyâya ____ ancağ Varlık Hâk’ıñ hâkîkât ğayrısı zâ-il ancağ Mevcûd odur vücûd-i zâtından ola anıñ Ğayrıya vücûd vermek bir vehm-i bâtıl ancağ	İki cihânı ‘âşıka verir __ yâre Ol zevki ermeyenler cennâta kâ-il ancağ	Divani 3	14’lü Hece Vezni
		Ey tâlib-i dünyâ olan Taḥṣîl-i ilm etseñ gerek Olsañ eger şâh-ı cihân Bir gün koyup gitseñ gerek	Ğayra aldanma tûgluğı Hidmete ol kocukluğı Yol-dâş isterseñ yokluğı Dost iline yetseñ gerek	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Yûnus Emrem	Var derd ile yan yürü dermâna irişince ‘Aşk ile kulluk eyle sulṭâna irişince	Yûnus Emrem gevheriñ şakın nâdâna virme Neler çekdiñ bu yolda ol kâne irişince	Divani 5	14’lü Hece Vezni
58b	Naḳşî	Firḳatiñ kâr eyledi bu câna şeyḥim hâzreti Nice bir hier oduna dil yâne şeyḥim hâzreti	Şol kadar yazdı bu Naḳşî nâ’me-i hieriñ seniñ Şıgmaz oldu defter-i divâna şeyḥim hâzreti	Gazel 6	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Hüdâyî	Bizi dârlık hicâbından ḥalâş et Meded et pâdişâhlar pâdişâhı Kerem kıl bâde-i nûş bezm-i ḥâş et [Meded et pâdişâhlar pâdişâhı]	Esirge bu Hüdâyî -i derd-mendi Ki zîrâ maḥz-ı fazlıña dayandı Serâ-yı vahdeter er-gör efendi [Meded et pâdişâhlar pâdişâhı]	Koşma 3	11’li Hece Vezni

	Muhyî	Pertev-i nûr-i ilâhî dem-be-dem kândan çıkar Dürr-i mercân-ı hâkiķât ‘aşķile kândan çıkar	Kân-ı ma‘ nâ Muhyiyâ bil âdem-i ma‘ nâ imiş Ser-te-ser esrâr-ı hîkmet sırr-ı insândan çıkar	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
59a	Nûrî	Ey tâlib-i vaşl-ı Hudâ Gel gidelim Hâķķ’dan yaña Ey ‘âşık-ı nûr-i liķâ Gel gidelim Hâķķ’dan yaña	Ey Nûrî gel ‘aşķ ile yan Yolunda ķo baş ile cân Hâķķ’ı bulur cânâ kıyan Gel gidelim Hâķķ’dan yaña	Semai 5	8’li Hece Vezni
	Himmetî	Gülşen-i tevĥîd içinde bâ-‘ ayâne et su’âl Bülbülün feryâdı vardır kandedir ol gül-‘ izâr	Çok zamândır Himmetî ’ye etmediñ ‘arz-ı cemâl [Yâ Muĥammed] va‘ de etdiñ ĥadden aşdı intizâr	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	‘Âşık Yûnus	Sen cânıñdan geçmeden cinân ârzû kııarsın Belden zunnâr kesmeden îmân ârzû kııarsın	‘Âşık Yûnus her derde Eyyübün şabr eyle Zorda kıatlanmazsın sen dermân ârzû kııarsın	Gazel 7	14’lü Hece Vezni
59b	Dervîş Himmet	Uyan be hey ġâfil ĥâb-ı ġâfletden ‘Ömrün geldi geçti ĥaberiñ [var mı] Bir ĥaber aldın mı sırr-ı vaĥdetden Murġ-i cânıñ uçdu ĥaberiñ [var mı]	Dervîş Himmet bizden evvel gelenler Kimisi ķul gibi sulţân olanlar Dünyâ benim mülķüm [deyu içenler] Ecel ĥamrıñ içti ĥaberiñ var mı	Koşma 5	11’li Hece Vezni
	Himmetî	Îlâhî zulmet-i hicrinle doldum Nedâmet eyledim estaġfırû’llâĥ Uyup şeytâna nefsime ķul oldum Nedâmet eyledim estaġfırû’llâĥ	Eger kıılmaz isen yâ Rab çâre Yürekte onulur mu işbu yâre Ķuluñ kıapunı kıoyup ya kıande vare Nedâmet eyledim estaġfırû’llâĥ	Şarkı 4	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ulun
60a	Muhyî	Meded kııl derdime dermânım Allâĥ Ki sensin cânıma cânânım Allâĥ	İmân ile geçir Muhyî ķuluñu	Gazel 8	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ulun
	Muhyî	Şanma [ey] zâhid bizi sen ‘âlem-i kesretdeyiz İçmişiz câm-ı muĥabbet ķüşe-i vaĥdetdeyiz	Bulmuşuz keşretde vaĥdet sırrıñı esrârını Gerçi şimdi bu cihânda Muhyiyâ keşretdeyiz	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Muhyî	‘İzzet-i Hâķķ var ise kıalbinde ĥalvet vaķtidir	Sen <i>şeffî‘ül-müzniĥ</i> sin yâ Muĥammed Muştafâ	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

		Yäne gör ‘aşk oduna şevk ile muhabbet vaktidir	Kıl terahhüm Muhyî ’ye [kim] luţf u himmet vaktidir		
60b	Muhyî	Yine yâ Rab yeñilendi yüregimiñ yâresi ‘Âşıkñ derdine dermân ru’yetiñdir çâresi	Muhyî tevĥîd etmeyen ‘âşık deġildir ħüsnüne Mâni‘ olmuşdur Ĥüdâ’nıñ vaşlına emmâresi	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	İştibî	‘Aceb şems-i ĥaĥîkât kim dü güne olmuş aña zerrât* ‘Aceb yüzdür anıñ yüzü ki âdemdir aña mir’ât	Sañâ herġiz ĥaber olmaz şafâ-yı ru’yet-i Ĥaĥĥ’dan Murâdıñ ise İştibî seniñ ĥurî ile cennât*	Gazel 6	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
		Mevlâ’m seniñ ‘âşıklarıñ Devrân ederler Hû [i]le Yolundaki şadıĥlarıñ Cevlân ederler Hû [i]le	Ĥurşide eyledip zerre Bedr-i tamâma [bir] lem‘a Deryâya şalıp [da] ĥatıre ‘Ummân ederler Hû [i]le	Koşma 7	8’li Hece Vezni
61a	Cemâlî	Benim ile tâ ezelden ‘ahd-i peymân eylediñ Gözleyip ol ĥüb cemâlîñ ya‘ni nihân eylediñ	Ey Cemâlî ağlamaĥdan gözlerim ĥan oldu bil Yeri göġü ‘arş-ı kürsî cümle seyrân eylediñ	Gazel 7	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	İştibî	Tâ ezelden şöyle mest etmiş beni câm-ı elest Gelmişem bir bezme kim ĥumârı bilmem ĥandedir	Âteş-i ‘aşkıla her dem ben yanarım İştibî Bu ‘acebdır kim yine ol narı bilmem ĥandedir	Kıt’a 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Yûnus	Derdlüyem dermân elinden derdli olan añılar Düşmüşem ‘aşkıñ oduna oda yanan añılar	Ey Yûnus sen ider [i]sen Ĥaĥ yolunda aç gözün Ol kıyâmet anu senden ehl-i ‘isyân añılar	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
61b	Dervîş ‘Abdu’llâh	‘Aşĥ[ıñ] beni yaĥar Allâh eyledikçe Gözüm yaşı aĥar Allâh eyledikçe	Ey Dervîş ‘Abdu’llâh yalınız yanmaz ‘Âlemi yaĥar Allâh eyledikçe	Koşma 5	12’li Hece Vezni
	Dervîş Himmet	Ne var derde düşdüm ise Gönül senden dermân ister Merkezimden şaşdım ise [Gönül senden dermân ister]	Dervîş Himmet der her yârı Sende buldum dildârı Dil mülküne şehri yârı [Gönül senden dermân ister]	Koşma 4	8’li Hece Vezni

	Muhyî	Eyâ Allâh ebed gönüm şerâb-ı lâ-yezâl ister Hicâbın yüzde sen keşf et cemâl-i bî-mişâl ister	Nazar etdim bu eşyâya göründü gözüme lâ-şey Hâkîr ü hor olup cümle bu Muhyî Zül-celâl ister	Gazel 7	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
62a	Yûnus	Senin ‘aşıkların kılmaz nazar Firdevs-i a‘lâya Ne hürîden haber söyler [ne] meyl eyler dil-ârâya	Yûnus gel gözüni yum [sen] cemâl-i mâsiva’llâhdan Ki bunda göresin Hâkîk’ı ne lâzım va‘d-i ferdâya	Gazel 6	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
	Yûnus	Benim ol ‘aşk bahrisi Denizler hayrân baña Deryâ benim kaçtremdir ‘Aşk oldu seyrân baña	Yûnus bu halk içinde Eksiklidir Hâk bilir Dîvân olmuş çağırır Dervîşlik buhtân baña	Mani 5	7’li Hece Vezni
62b		Yâ Rasûll’âh cemâlin pertevi nûr-i Hüdâ Ruhlârın derd-i teri behcet-serây-ı kibriyâ	‘Afv idip Abdu’l-hayy ’in cürmün şefâ‘at kıl aña Saña lâyıktır kerem bizden haţâ senden ‘atâ	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Himmet	Gönül ‘aşkın ile pür yane geldi Şafâdan sineler ‘ummâna döndü	Erenlerden erişdi bize Himmet Gedâlar kalmayıp şâhâne döndü	Kıt’a 6	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlun
	Himmet	Mest olduğum etmek ‘aceb hum-hâneye uğramışım ‘Aşıkları mest eyleyen kâşaneye uğramışım	‘Aşk ehlinin kermiyyeti artırdı dilde hâleti Ben daği bilmem Himmeti eyâ neye uğramışım	Gazel 5	Müstef‘ilün / Müstef‘ilün / Müstef‘ilün / Müstef‘ilün
63a	Seyyîd Hüseyn	Cürm ile ‘işyân zulmüyle tuğyân Cümleyi yeksân[i] kıldı yâ Rab ‘Afv [i]le gufrân lutf ile ihsân Dertlere dermân eyle sen yâ Rab	Seyyîd Hüseyn ’in hem halvetidir Niyâzı senden ‘avn-i nuşretidir Dosta ferdâ edip al himmetin Bizlere imdâd eylesen yâ Rab	Koşma 3	10’lu Hece Vezni
		Ol cihânın fâhriniñ sırrına qurbân olayım Hutbe-i <i>levlâk</i> ineñ şânına qurbân olayım <i>Kğbe kavseyni ev ednâ</i> ’sına qurbân olayım Ben anın ‘ilm ile ‘irfânına qurbân olayım	Her ne deñlü enbiyâ vü mürselîn kim geldiler Ümmeti olmağlığı Hâkîk’dan temennî kıldılar Evliyâlar aña kul u [hem de] qurbân oldular	Murabba 4	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

			Ben anıñ ayağınıñ tozuna qurbân olayım		
63b	Vehhâb Ümmî	Evliyâdan sır şorana toköz dürlü nişân gerek Evvel kapusu şerî‘ at güneş gibi ‘âyân gerek	Vehhâb Ümmî ’niñ tevḥîdî hâtırına güç gelmesin Bu ma‘nâyı fehmi etmege şâfî nürdân insân gerek	Divani 5	15’li Hece Vezni
		Zerre-i mihriñle olsun ḥâneii dil-rüşenâ El-kerem ey nûr-i ‘âlem pâdişâh-ı enbiyâ Âfitâb-ı feyz-i subḥândan erişsün nev-ziyâ El-kerem ey nûr-i ‘âlem pâdişâh-ı enbiyâ	Yâ Rasûll’âh şefâ‘ at kıl reşide ol mu‘în Şefâ‘ at eyle ḥâline ey <i>rahmeten li’l-‘âlemîn</i> * Feyz-i iḥsânîñla olsun kâm-yâb u kâm-bîn El-kerem ey nûr-i ‘âlem pâdişâh-ı enbiyâ	Murabba 2	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Nakşî	Oldu gönüm mülk ü ḥalvet-ḥâne-i sultân-ı ‘aşk Menzil-i me’vâ edenler kalbimi sultân-ı ‘aşk	Dâğ yakmış şerha çekmiş sinesin çâk eylemiş Böyledir ‘âlemde Nakşî ḥal-i müştâkân-ı ‘aşk	Gazel 4	Fğ‘ ilâtün / Fğ‘ ilâtün / Fğ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
64a	‘Abdü’l-ḥay	Müyesser et bize râh-ı vişâlî Meded Allâh’ım [Allâh’ım] meded ey Görevüz şâd olup nûr-i cemâlî [Meded Allâh’ım Allâh’ım meded ey]	Erişdir bizi ef‘âl-i şifâta Hidâyet eyle hem tevḥîd-i zâta Kuluñ ‘Abdü’l-ḥay’i irgür ḥuyûta Meded Allâh’ım Allâh’ım meded [ey]	Şarkı 3	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ülün
	Ġafûrî	Muḥbir-i kalbîñ edip pür açagör tevḥîd ile Cânıñı eyle mu‘aṭṭar ‘anber-i tevḥîd ile	Ey Ġafûrî anda câ’iz kim gele sultân-ı ‘aşk Dil serâyın kıl müzeyyen zîver-i tevḥîd ile	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	‘Abdu’l-ḥayy	Yüz urdum ‘âlî dergâha ‘Înâyet eyle sultânım Kesilmez meylimiz câhe ‘Înâyet eyle sultânım	Bu ‘Abdu’l-ḥayy kuluñ pür bâr Kemâl-i ‘aczi eder izhâr ‘Înâyet eyle sultânım (Günâhım ‘affet Allâh’ım)	Koşma 4	8’li Hece Ölçüsü
64b	Hüdâyî	Benim maqşûdum ‘âlemde degildir lâkin illâ Hû	Hüdâyî [sen] eger idrâk edersenñ fânî ‘âlemde	Gazel 4	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün

		Bu benim derdime dermân bulunmaz lâkin illâ Hû	Bu sözüm sırrına kimse erişmez lâkin illâ Hû		
	Hilmî	Qalmışız deryâ-yı ğaflet içre bî-tâb u tevân Yâ İlâhî kıl nesim-i feyz-i ihsânîñ vezân Olmuşuz üftâde-i girdâb-ı ‘ișyân el-amân [Yâ İlâhî kıl nesim-i feyz-i ihsânîñ vezân]	Mâni‘ u mu‘ tî çü sensin ğayrıdan yokdur ricâm Genc-i yâd ur dil-i luftuñla beni kıl şâd-kâm Müstemendiñ Hilmî -i nâ-şâda feyzindir mürâm [Yâ İlâhî kıl nesim-i feyz-i ihsânîñ vezân]	Murabba 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Emînî	Gerçi ‘âşıqlara şalâ denildi Derdli olan gelsin dermânı buldum Âh ile vâh ile cevân ederken Cânımız içinde cânân buldum	Emir eder ne hoşca bâzâr imiş ‘Âşıklar seyir edip gezer imiş Cümleñiñ maqşûdu ol dîdâr imiş Hâk‘a karşı durân dîvânı buldum	Koşma 4	11’li Hece Vezni
65a	Himmetî	Ey gönül derdine dermân isteyen Derde dermân eyle zıkrı’llâh ile Vişâlin ‘ıydına kurbân isteyen Cânı kurbân eyle zıkrı’llâh ile	Himmetî güş et seherde bülbüle Gör nice eyler dem-â-dem hâlkasın Saña lâzım ise ger vuşlât gülü Sen de efgân eyle zıkrı’llâh ile	Şarkı 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Dervîş Himmet	Sultân-ı kevineyn kabrinden kalkacak Diye za‘îf ümmetlerim nice oldu Cebrâ-il hâzretin hâzır görünce Der za‘îf ümmetlerim nice oldu	Enbiyâ unuda cümle ümmeti Muhammed diye ümmetî ümmetî İlâhî ayırma Dervîş Himmet ’i Der za‘îf ümmetlerim nice oldu	Koşma 3	11’li Hece Vezni
65b		Dilber ğamzeñ oqu içim tolu kan eyledi Şol siyah zülfüñ benim ‘aqlım perîşân eyledi	Örtü bu bâzâr-ı keşret gözlerin hâlkıñ velî ‘Ârif olan cümle yüzden seni seyrân eyledi	Gazel 9	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Niyâzi	Bu ne hikmet bu ne kudret bu ne şan‘atdır görüñ Zerreyi kevn çatreyi ‘ummân-ı deryâ eyledi	Lâ‘l-i cânân olalıdan ey Niyâzi eseriñ Süz-ı ‘uşşâk[ın] içinde âb-ı hayvân eyledi	Kıt’a 3	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Niyâzi	Dost illeriniñ menzili ki ‘âlî göründü Derdi dile dermân olan Elmalı göründü	Qâl ehliniñ ahvâlini terk eyle Niyâzi Şimden gerü hâl ehliniñ ahvâli göründü	Gazel 5	Mef‘ûlü / Mefâ‘îlü / Mefâ‘îlü / Fe‘ûlün

66a	Sezāyī	Nedir bu kaçrelerde baħr-ı ‘ummān olduğın cāna Nedir bu derdlilere şems-i tābān olduğın cāna	Seni dersen Sezāyī nār-ı hicrle eyledim sūzān Nedir yine benimle her ān olduğın cāna*	Gazel 6	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
	Ġafūrī	Haķķ’a teslīm etmeden cān u dilin Cān gözüyle görmedi cānān ilin Şıdķ ile bir kāmilin var tūt elin Bulmaķ istersen eger Mevlā yolın	Ķo hevāyı ey gönül inşāfa gel Tā-be-key bu ġaflet ü sehv ü zūlEy Ġafūrī oldu esrāra maħall İrgüren vuşlāt iline menzilin	Murabba 3	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Dervīş Himmet	Eger dostdan belli ħaber şorarsañ Ĥaber versin saña seħer yelleri Dost illeri ķande deyu ararsan [Ĥaber versin saña seħer yelleri]	Dervīş Himmet kendin ħayrān eylemiş Yaķub şüret mülkün vīrān eylemiş Cānān illerini şeyrān eylemiş [Ĥaber versin saña seħer yelleri]	Koşma 4	11’li Hece Vezni
66b	Niyāzī	Tende cānım cānda cānānımdır Allāh Hū diyen Dilde sırrım sırda sūbhānımdır Allāh Hū diyen	Her kişıye kendüden aķreb olan dost zātıdır Ey Niyāzī dilde miħmānımdır Allāh Hū diyen	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Fethī	Ey Rabb-i raħmān eylegil iħsān Ķalmasın vīrān bu dil-i nālān	Fethī miskīne gönlü ġamġīne Ķalb-i derdine sen eyle dermān	Gazel 6	Müstef ilün / Müstef ilün
	Emnī	‘Aşķ āteşine derdile sūzān olayım ben Pervāne-şıfat şevķile biryān olayım ben	Emnī ederim cānı fedā yoluna ‘aşķıñ Bir kerre hemān vāşıl-ı cānān olayım ben	Gazel 4	Mef‘ ülü / Mefā‘ ilü / Mefā‘ ilü / Fe‘ ülün
		Ne ħalvetde ne celvetde Ne keşretde ne vaħdetde Ne ŗamuda ne cennetde Gönül eglenmez eglenmez		Müfred	8’li Hece Vezni
67a	Nūrī	Dār-ı ħasretdir bu dūnyā aġla dā’im zārı zār Gözyaşıyla yarlıġar mücrimleri perverdigār	Yā İlāhī geĉdi ‘ömrü Nūrī ’niñ ‘işyān ile Ķalmadı artık ricāsı luţfunadır intizār	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	‘Āşıķī	Yā Rābbī bu ‘aşķ [i]le Yandım baña imdād et Dün ü günü ‘aşķ [i]le	Bu ‘ Āşıķī ’niñ Mevlā Al elini ķıl iħyā Güyā ki olup deryā	Mani 4	7’li Hece Vezni

		Yandım baña imdād et	Yandım baña imdād et		
	Ḥalīlī	Bu bendeyi ‘aşk oduna yanmağa kõmazlar	Anıñ ki çerāğımı uyandıra Ḥalīlī Erbāb-ı ḥüsn şanma uyanmağa kõmazlar		
67b	Ḳul Yūnus	Şerāb-ı ‘aşkıñ mest etdi beni Mestāne oldum yanayım yine Terk edip ‘aqlı bu cān u teni Dīvāne oldum yanayım yine	Ḳul Yūnus aydır söylemezem Ben bu ____ eylemezem Dīvāne göñlümü añlamazım Vaṭan-ı aşla döneyim yine	Koşma 4	10’lu Hece Vezni
	Ḥilmī	Ḥaḳḳ’ıñ cemālın gözleyen Hū demesün yāne desün Zevḳ-i vişālin özleyen Hū demesün yāne desün	Ol ki ola ‘aşk āşınā İstese hoş şavt-ı nevā İnşāf edelim Ḥilmiyā Hū demesün yāne desün	Koşma 4	8’li Hece Vezni
	Şemsī	Derdiñ ne behey ‘aşık bī-çāre nedeñ olduñ Bir yerde ḳarārıñ yok āvāre nedeñ olduñ	Pāmāl-i miḥnetsin yokdur başıña çāreñ Çok bu ḳadar ey Şemsī bī-çāre nedeñ olduñ	Gazel 4	Mef‘ ūlū / Mefā‘ ilün / Mef‘ ūlū / Mefā‘ ilün
68a	Himmet	Bugün ‘aşk oduna yanmış Cemālu’llāh’a ‘āşıḳlar Şerāb-ı ‘aşk ile ḳanmış Cemālu’llāh’a ‘āşıḳlar	Gelenler terk-sivā etsin Rāh-ı ‘aşḳı güzel etsin Bize Himmet nazar etsin Cemālu’llāh’a ‘āşıḳlar	Şarkı 5	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
	Mıṣrī	Derd-i Ḥaḳḳ’a ṭālib ol Dermāna erem derseñ Miḥnetlere rāğıb ol Āsāna erem derseñ	Terk et ḳuru ğavġāyı Hem ‘ucb ile riyāyı Mıṣrī ḳo bu sevdāyı Sultāna erem derseñ	Mani 4	7’li Hece Vezni
	Ṭālib	Yandım kül oldum ‘Aşk meydānında Ḳoḳar gül oldum ‘Aşk meydānında	Ṭālib ḳul ḫayrān Olmuşum nālān ‘Aşḳıñla sūzān ‘Aşk meydānında	Koşma 5	5’li Hece Vezni
68b	‘Abdurraḫīm-i Tırsī	Eyā göñül n’oldu saña ‘Aceb ne derde uğradıñ Durmaz aḳar gözüm yaşı Ṭufān-ı Nūh’a m’uğradıñ	‘Abdurraḫīm-i Tırsī sen Yürür [i]ken saġ u esen Cānlar alıp başlar kesen Heybet-i şāha m’uğradıñ	Koşma 5	8’li Hece Ölçüsü

		Bir gün ey dil ki ola qurula dīvān-ı qazā Ola bi'l-cümle berāber fuqarā vü ümerā	Kimisi lāyık-ı cennet ola şād u hürrem Kime emr oluna nār-ı qa' r taht-ı şerā*	Gazel 4	Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün
	Himmet	Naẓarın pāk ise aldın naẓarı Kıl hülüşün yoğ ise kıl haddini Vuşlāt-ı yāri sen de ister iseñ Ne getürdün yā aña mā-ḥazarı	Gelünüz yāre cānımız verelim Çok verildi bu günde cān naẓarı Himmet az göre pīrlerin naẓarı Nice biñ cān deger bir er naẓarı	Koşma 2	11'li Hece Vezni
	'Abdu'llāh	Nice bir ağlayım ağyāre qarşı Baña luṭf et meded anlara qarşı	N'olur 'Abdu'llāh etse çalış izhār Görünür zerreler gül-zāra qarşı	Gazel 5	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün
69a	Himmet	Sivādan qalbiñi pāk et Gönül mir'āt-i Raḥmān'dır Şafādan sineyi çāk et Gönül mir'āt-i Raḥmān'dır	Gel ey Himmet şikār eyle Gönülden özge kār eyle Bu sırrı aşīkār eyle Gönül mir'āt-i Raḥmān'dır	Şarkı 4	Mefā' ilün / Mefā' ilün
	Himmet	Biz ol 'uşşāk-ı bī-bākız Bize Bayramīler dirler Reh-i 'aşk içre çālākız Bize Bayramīler dirler	Nişīn-i kisvet-i vaḥdet Bize olur çünkü vuşlat Bize merdān-ı Ḥaqq Himmet Bize Bayramīler dirler	Şarkı 5	Mefā' ilün / Mefā' ilün
		Gönül olsun zevāllerle muṭayyeb Bizi luṭfuñla mesrūr eyle Yā Rāb İki 'ālemd e luṭfuñdur çü maṭlab [Bizi luṭfuñla mesrūr eyle Yā Rāb]	Dili vech-i giriftār-ı hevādır Velī dā'im taleb-kār-ı rehādır Quluñ kārı temennā-yı 'aṭādır [Bizi luṭfuñla mesrūr eyle Yā Rāb]	Murabba 3	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün
69b	Ġafūrī	Eden rāh-ı muḥabbetde baña bu Gül-i gül-zār-ı vuşlatdan alır bñ Gönül olsun o gülşende aqar şu Diyelim 'aşkile Allāh Hū yā Hū	Eden cām-ı vişāle yāri kim nūş Odum eyler sivāyı hep ferāmūş Ġafūrī eylesin baḥr-i şafā cūş Diyelim 'aşkile Allāh Hū yā Hū	Murabba 3	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün
	Derviş Himmet	Eger ermek dileriseñ ol yāre Şeḥerlerde uyan ğafletden uyan Bülbül gibi 'aşık olsañ güllere [Şeḥerlerde uyan ğafletden uyan]	Derviş Himmet sen de varmağ dilerseñ Sırr-ı <i>ev ednā</i> 'ya ermek dilerseñ Dostuñ cemāliñ görmek dilerseñ Şeḥerlerde uyan ğafletden uyan	Koşma 3	11'li Hece Vezni
	Derviş Mūsā	Bir ismi Muştāfā bir ismi Aḥmed Allāhümme şallī 'alā Muḥammed Rüz-i maḥşerde bize ede meded Allāhümme şallī 'alā Muḥammed	Derviş Mūsā ḥalāş eyle niyetiñ Emrine imtisāl eyle ḥazretiñ İşte budur doğru yolu cennetin Allāhümme şallī 'alā Muḥammed	Koşma 4	11'li Hece Vezni

	Himmet	Şol bahrem kaynadım taşdım Mevc uruben haddin aşdım Diyâr-ı gurbete düşdüm [Yine senden olur meded Allâh'ım]	Îlâhî vâdî-i hayretde kaldım Ki zîr-i lücce-i 'isyâna daldım Vücüd-i Himmet 'i 'ummâna şaldım Yine senden olur meded Allâh'ım	Murabba 2	
70a	Mūsā	‘Âlem-ârây buldum [ol] ‘âlem-ârâ menem Mālîk-i kevn [ü] mekânım tâc ile dārâ menem	Ger bugün ‘İsî-dem-i nuṭṭ-k-i cihân-ı ‘âlemim Mürdeler ihyâ eder gel cânıla cânâ menem	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Selâmî	Bir nazâr kılsañ ‘acebdir şu fenânîñ hâline Hiç görünmez rahât-ı rağbet nedir mâ- iline	Ey Selâmî özünü bil cürmünü def‘ ede Haḫḫ Ḳulluḡuñ bildiñse sa‘ y et rûz u şeb ezkârına	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Rûşenî	Der idim gül yüzüne olsa gülün gözü kaşı Yâ benefşe қоһulu haṭṭı ḳaddi serv-veşî	Rûşenî zülf-ü ruḡuñ yâdına ṭan mı oḳusa Sûre-i <i>Nûr</i> u <i>Duḡân külle ġadâtin ve</i> <i>‘aşıyy</i>	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
		Ḥalâş olunmayıp nefsiñ elinden Yine senden olur meded Allâh'ım Cüdâ kıldı meni vaḫdet ilinden Yine senden olur meded Allâh'ım	Ḳomaz nefsim edem emriñi icrâ Tebâh etdi bu deñlü ‘ömre ḡayfâ Nice olur ḡalimiz yâ Rabb ferdâ Yine senden olur meded Allâh'ım	Murabba 2	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ulun
70b	Himmet	Gönül ‘aşḳıñ ile büryâna döndü Şafâdan sineler ‘ummâna döndü	Erenlerden erişdi bize Himmet Gedâlar ḳalmayıp şâhane döndü	Gazel 6	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ulun
	‘ Adlî	Açıldı şevḳile meydân ḳanı merdâneler gelsün Ḳarışdı âteş-i tevḫîd yanan pervâneler gelsün	Diyâr-ı nefse ‘ Adlî [yâ] ġazâya ḡazır olmuşdur ‘Adüv-küşler dilâverler ya dürr ü merdâneler gelsün	Gazel 4	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
	Eşrefoğlu Rûmî	Şular kim dost elinden içdi câmı Olar bilmedi hergiz ḡâş u ‘âmmı	Oları Eşrefoğlu Rûmî 'ye şor Buları göstere saña müdâmî	Gazel 5	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ulun
71a	Dervîş Yûnus	Çalab nûrdan yaratmış Cġnını Muḡammed'in ‘Âleme rahmet saçmış Adını Muḡammed'in	Dervîş Yûnus ‘aşıḳdır Bî-çâredir miskindir Her kim yemez maḡrûmdur Ḥıvânını Muḡammed'in	Mani 5	7'li Hece Vezni

	Niyāzī	‘Āriflere esrār-ı Hüdā’dan haberim var ‘Āşıqlara dildār-ı şafādan haberim var	Ādem’de bulup vaşf-ı ilāhiyi Niyāzī Ol mecma’-i evşāf-ı ‘amādan haberim var	Gazel 4	Mef’ülü / Mefā’ilü / Mefā’ilü / Fe’ülün
		İlāhī cānımın cānı Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū Şefā’at yā Rasūla’llāh Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū	Eşiğiñe yüzüm sürem Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū Münevver kabriñi görem Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū	Koşma 3	8’li Hece Vezni
71b	Naşūhī	Meclis-i ‘irfāna gel ey ‘āşık-ı güftār-ı Hū Merd olup meydāna gel ey şādık-ı esrār-ı Hū	Ey Naşūhī ‘andelīb-i bāğ-ı vaḥdetdir yerin Kāşif-i esrār u hikmet mesned-i eṭvār-ı Hū	Gazel 4	Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilün
	Derviş Himmet	Eger ermek diler [i]señ ol yāre Şeherlerde uyan ğafletden uyan Bülbül gibi ‘āşık iseñ gül-zāra Şeherlerde uyan ğafletden uyan	Derviş Himmet sen de varmak dilerseñ Sırr-ı <i>ev-cdnā</i> ’ya ermek dilerseñ Dostuñ cemālini görmek dilerseñ Şeherlerde uyān ğafletden uyan	Koşma 4	11’li Hece Vezni
	Derviş Yūnus	Cānım kurbān olsun seniñ yoluña Adı güzel kendi güzel Muḥammed (Aḥmed) Ḥaḳḳ lisān eylesün dilüme* İsmi güzel resmī güzel cān Aḥmed	Sen ḥaḳ peygāmersiñ şeksiz gümānsız Saña inanmayan gider imānsız Derviş Yūnus neyler dünyāyı sensiz [İsmi güzel resmī güzel Muḥammed]	Koşma 4	11’li Hece Vezni
72a	Nālī	Ḳudūmuñ ‘illet-i cān-ı cihāndır yā Rasūla’llāh Vücūduñ bā’ış-ı emn ü emāndır yā Rasūla’llāh	Ḳuluñ Nālī teḥī-dest geldi dergāha siyeh-rū[dur] Saña imānı ancak armağandır yā Rasūla’llāh	Gazel 4	Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün
	Muḥyi	Bilmeyen cān-ı Yūsuf Ken‘ān’ı bilmez ḳandedir Öz vücūdu mihriniñ sulṭānı bilmez ḳandedir	Cān ḳulağıyla işit Muḥyi Muḥammed nuṭḳudur Kendi özün bilmeyen Raḥmān’ı bilmez ḳandedir	Gazel 3	Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilün
	Ġafūrī	Ziyā ver ḳalbe nūr-i ṭā’atından Beḥer-yāb et Cenāb-ı ḥazretiñden Kerem eyle ayırma ḥidmetiñden Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan	Ġafūrī yandı nār-ı firḳatiñle Ḥayāt-ı tāze bulsun vuşlatuñla Ezelden āşināyız ḥazretiñle ḥazretiñle [Bizi reddetme sulṭānım ḳapuñdan]	Murabba 3	Mefā’ilün / Mefā’ilün / Fe’ülün

	Dervîş ‘Abdu’l- ‘Azîz	Cürmün bilip gelen kişi Durmaz aķar göz-i yaşı Gece gündüz endîşesi Mevlâ’m cemâliñ cemâliñ	Bu Dervîş ‘Abdu’l-‘Azîz’i Kıl dertlilerin şabîbi Şefâ’ atçı kıl Hâbîbi Mevlâ’m cemâliñ cemâliñ	Semai 3	8’li Hece Vezni
72b	Şemsi	Derd-i ‘aşka düşmeyen dermâna olmaz âşinâ Cevre mahrem olmayan ihsâna olmaz âşinâ	Şemsiyâ şem’-i rûhu cânâna yak her varın Bâl ü perrin şaklayan pervâne olmaz âşinâ	Gazel 4	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
		Dil hânesi mir’ât-i Hû sırr-ı Cemâlu’llâhı gör Maķşûd olan keşf ise baķ seyr-i Cemâlu’llâhı gör	Cümle bilir sensin ‘ayân ancaķ cemâliñdir nihân	Gazel 4	Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün
	Zâkirî	Yâ Rabbî maķşer gününde Ne yüz [i]le varayım ben Dostum Muḥammed yüzüne Ne veķ ile göreyim ben	Zâkirî ’niñ güm-râhına Sen hidâyet kıl râhına Gece gündüz dergâhına Kara yüzüm süreyim ben	Semai 4	8’li Hece Vezni
73a	Niyâzî	Ey Allâh’ım seni görmek ne güzeldir ne güzel[dir] Yolunda cân u baş vermek ne güzeldir ne güzel[dir]	Bu Niyâzî yâri bulmaķ yanına eglenüp kalmaķ Varıp bir ile bir olmaķ ne güzeldir ne güzel[dir]	Gazel 5	Mefâ’ilün / Mefâ’ilün / Mefâ’ilün / Mefâ’ilün
	Seyyid	Nûş edip ‘aşkımlı sekrân olup merdâne gel Cân u başı terk edip ger merd iseñ merdâne gel	Seyyidâ ermek dilerseñ vaşl-ı yâre her nefes Dem-be-dem ‘aşķ ile yârin şem’ ine pervâne gel	Gazel 4	Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilâtün / Fâ’ ilün
		Hâķķ’iñ cemâlin görenler Hû demesiñ yâ ne desin Zevķ-vişâlin özleyen[ler] [Hû demesiñ yâ ne desin]	Kim ola ‘aşka âşinâ İşitse hoş şavt-ı nevâ [Hû demesiñ yâ ne desin]	Semai 4	8’li Hece Vezni
73b	Dervîş Himmet	Ne var derde düşüm ise Gönül senden dermân ister Merkezimden şaştım ise Gönül senden dermân ister	Dervîş Himmet eder bârı Bende bulaydım dil-dârı Dil mülküne şehr-i yârı Gönül senden dermân ister	Koşma 4	8’li Hece Vezni

	Mısrî	Esmâ-i ilâhiyyede bî-ḥad hünerim var Her demde semavât-ı ḥurûfa seferim var	Bunuñla bir oldu dem-i ‘İsâ ile Mısrî Göñlüme daḡı ne gelürüm ne giderim var	Gazel 4	Mef‘ülü / Mefā‘ilü / Mefā‘ilü / Fe‘ülün
	Nûriyâ	Ey göñül dillerdesin efsâne olduñ bilmediñ Baş[1] açık esrik [ü] dîvâne olduñ bilmedin	Nûriyâ ermez iseñ yâriñ vişâl-i sırrına Tutalım ‘ilm ile sen bir dâne olduñ bilmediñ	Gazel 4	Fā‘ilâtün / Fā‘ilâtün / Fā‘ilâtün / Fā‘ilün
74a	Niyâzî	Pâdişâhâ ‘aşkıñı hem-ḡâne kıl Mâsivâ-yı ‘aşkıña bî-ḡâne kıl	Cezbe-i feyziñ şerâbın doldurup Bu Niyâzî bendeñi mey-ḡâne kıl	Gazel 6	Fā‘ilâtün / Fā‘ilâtün / Fā‘ilün
	Yûnus	Arayı arayı bulsam izini İziniñ tozuna sürsem yüzümü Ḥaḡ naşib eylese görsem yüzünü Yâ Muḡammed cânım ârzûlar seni	Yûnus medḡin eder seni dillerde Dillerde dillerde hem göñüllerde Arayı arayı ḡurbet iller[in]de Yâ Muḡammed cânım ârzûlar seni	Koşma 5	11’li Hece Vezni
	Dervîş Aḡmed	Geçeyim cân ile tenden beni ‘aşkıñla şeydâ kıl Ḥaber-dâr olayım serden beni ‘aşkıñla şeydâ kıl	Semâ‘-ı vecd-i ḡâl ile bu Dervîş Aḡmed ’e yâ Rab Girince ḡalka-i zikre beni ‘aşkıñla şeydâ kıl	Gazel 4	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün
74b	Mısrî	Sevdim seni hep varım yağmadır alan alsın (Allâh’a) Gördüm seni efkârım yağmadır alan alsın	Mısrî ’ye vücûb imkân bir oldu kamu â‘yân Tâ‘at ile ezkârım yağmadır alan alsın	Gazel 7	Mef‘ülü / Mefā‘ilün / Mef‘ülü / Mefā‘ilün
		İlâhi derd-i ehl-i ‘aşḡa dermân et vişâliñle Sevindir âteş-i hicri ola şâfâ zülâliñle	 Derûn-i ḡalb-i isminde maḡâm eden cemâliñdir	Gazel 6	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün
	Mısrî	İki kâşın arasında çekti ḡaṡṡ-ı istivâ Alleme’l-esmâyı ta‘lîm etdi ol ḡaṡṡdan Ḥüdâ	Ḳande bulur Ḥaḡḡ’ı inkâr eyleyen bu Mısrî ’yi Zâhir olmuşken yüzünde nûr-i zât-ı kibriyâ	Gazel 4	Fā‘ilâtün / Fā‘ilâtün / Fā‘ilâtün / Fā‘ilün
75a	Fethî	Ey Rabbe’r-raḡmân Eylegil iḡsân Ḳalmasın virân Bu dil-i nâlân	Fethî miskîne Göñlü ḡamına Ḳalb-i derdine Eyle-gil dermân	Koşma 4	5’li Hece Vezni

	Nazmî	Cehl ü ğaflet bu baĥalet nefsi- nâdânîndadır ‘İlm ü hîkmet zevĥ-i tâ‘at şevĥ-i Hâĥ cânîndadır	Pâdişâh-güster-me‘ânî oluriseñ Nazmiyâ Hep melekler ins ü cin hîdmetde dîvânîndadır	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Mısrî	Âşînâ-yı ‘aşĥ olandan âh u zâr eksik degil Keştî-i bahre dem-â-dem rûzigâr eksik degil	Şem‘-i ‘aşĥa Mısrîyâ yandır özün yoĥ ol müdâm ‘Âşĥın her yoĥluĥun üstünde vâr eksik degil	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
75b	Ĥayâlî	Hevâ şahrâsı içinde dün ü gün Yürürüm gâhi ‘âĥıl gâhi Mecnûn Nazar kılmaz [i]se ol ferd-i bîcün <i>Baĥa veyl ü feveyyül sümme veyl</i>	Oluben sîne girince Ĥayâlî Dilimin ĥalmaya zerre mecâli Bulunursam ‘amelden şöyle ĥâlî <i>[Baĥa veyl ü feveyyül sümme veyl]</i>	Koşma 3	11’li Hece Vezni
	‘Abdu’l- ĥayy	Ey gözüm cehd eyle varma ĥaflete vaĥt-i seĥer Her ki bî-dâr oldu erdi devlete vaĥt-i seĥer	Tâlib iseñ vuşlata ermege ‘Abdu’l- ĥayy faĥîr Ĥıl tazarru‘ varma bir dem ĥaflete vaĥt-i seĥer	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Muĥyî	‘Arz et cemâlin ĥoreyim Ey mâh-ı tâbân Muştafâ Ref‘ et niĥâb-ı rûyuñu Şems-i dıraĥtân Muştafâ	Medh eylemek seni muĥâl Meddâĥın olan zü’l-celâl Muĥyî ĥuluna ĥıl vişâl Ey Hâĥĥ’a mihmân Muştafâ	İlahi 4	8’li Hece Vezni
76a	‘Âşĥ Şuhudî	Ser-firâz-ı evliyâdır Hacı Bayrâm-ı Velî Pişvâ-yı etĥiyâdır Hacı Bayrâm-ı Velî	Fâĥr eder medĥi ile ‘Âşĥ Şuhudî pür ĥuşur Râh-ı vaşla reh-numâdır Hacı Bayrâm-ı Velî	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Medĥî	Pertev-i şems-i vefâdır Hacı Bayrâm-ı Velî Rehber-i semt-i Ĥüdâ’dır Hacı Bayrâm-ı Velî	Şıdĥ ile Medĥî derinden rûyiñi döndürme kim Vâşıl-ı nürü’l-ĥıyâmdır Hacı Bayrâm-ı Velî	Gazel 7	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
77a	Mısrî	Sen seni bilmek[dir] ancaĥ peyrev ülfetten ĥaraz Noĥta[yr]ı fehm eylemektir ‘ilm-i hîkmetden ĥaraz	Kendini bilen erermiş bir tükenmez devlete <i>Faĥr u faĥrî</i> dir bu Mısrî bil o devletden ĥaraz	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

	Seyfullāh	Bu ‘aşk bir baħr-i ‘ummāndır Buna ħadd ü kenār olmaz Delīlim sırr-ı Kūr’ān’dır Bunu bilende ‘ār olmaz	Seyfullāh sözde mestdir* Şeyħinden aldığı destdir* Dīvāneye kalem nistdir Ne söylese kınar olmaz	Şarkı 5	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
		Āteş-i ‘aşkına bağrım yakdığım Pīrimizdir sulṭān şeyh ‘Abdu’l-kādir Gece gündüz himmetine bakdığım [Pīrimizdir sulṭān şeyh ‘Abdu’l-kādir]	Bütün ‘ālem içre o kuvvet verdi Bir nazarı kımaz gönülde derdi ‘Aşka sır andan himmete erdi [Pīrimizdir sulṭān şeyh ‘Abdu’l-kādir]	Koşma 3	11’li Hece Vezni
77b	Niyāzī	Zāhidā şuret gözetme içerü gel cāna bak Vech üzere gör ne yazmış defter-i rahmāna bak	‘Ālem anıñ ħüsnünün şerħinden olmuş bu kitāb Metniñ istersen Niyāzī [şuret-i] insāna bak	Gazel 4	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Mışrī	Derd-i Ĥaḳḳ’a ol ṭālib Dermāna erem dersēñ Miħnetlere ol rāğub Āsāna erem dersēñ	Terk et kuru ğavġāyı Hem ‘ucb ile riyāyı Mışrī kı bu sevdāyı Sübhān’a erem dersēñ	Mani 5	7’li Hece Vezni
	Derviş Yūnus	Cānim kırbān olsun seniñ yoluna Adı güzel kendi güzel Muħammed (Aħmed) Ĥaḳḳ āsān eylesün [seni] dīlime İsmi güzel resmi güzel cān Aħmed	Derviş Yūnus n’eyler dünyāyı sensiz Sen şon peyġambersiñ şeksiz gümānsız Saña inanmayan gider imānsız İsmi güzel resmi güzel cān Aħmed	Koşma 3	11’li Hece Vezni
78a		Bülbül ü gülşende gül-istānım Aħmed’dır benim ‘Aşk ile vakt-i şeh̄er efgānım Aħmed’dır benim İntizārım mı cemālīñ görüne şubḥ u mesā Derdime dermān olan dermānım Aħmed’dır benim	Bir günah-kār ümmetim men firāk-ı Muşṭafā* Ol sa‘ādet bābıdır her-dem [odur] dār-ı şifā Ma‘den-i faẓl u kerem baħr-ı ‘aṭā ehl-i vefā <i>Şādıḳ’ul va‘dü’l-emīn</i> sulṭānım Aħmed’dır benim	Şarkı 3	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	‘Abdullāh	Ey sa‘ādet nūrunuñ sulṭānı ħaylī mürselin Umārım senden şefā‘ at yā Rasūla’llāh meded	Aħmed-i Maħmūd olupdur ism-i pākiñ ey Ĥabīb Maẓhar-ı luṭf-u Ĥüdāsın dertlere sensin ṭabīb	Şarkı 3	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

		Dedi şanıñda seniñ <i>levlāk</i> -i Rabbel ‘ālemīn Umārım senden şefā‘at yā Rasūla’llāh meded	Ƙoma ‘ Abdullāh faǵiri ey kerem-kānı ǵarīb Umārım senden şefā‘at yā Rasūlallāh meded		
	Hüdāyī	Aǵlamaǵ göründü gönül Aǵlayalım seniñ [i]le İklimiñ göründü gönül Añlayalım seniñ [i]le	‘Aşǵıñ oldum āşikāre Ƙıldı Hüdāyī ’i senge Tā erince derde çāre Aǵlayalım seniñ [i]le	Koşma 5	8’li Hece Vezni
78b	Niyāzī	Gözlerini n’oldu bī-dār eylediñ Āh u eǵānı saña yār eylediñ ‘Aşǵ oduyla içiñi nār eylediñ N’oldu bülbul işiñi zār eylediñ Ne sebebden ‘azm-i gül-zār eylediñ	Bu nice ǵasret bu cānıñ ne sezer Fırǵatıñ günden güne artıp gider Luǵ edip ver gel Niyāzī ’ye ǵaber N’oldu bülbul işiñi zār eylediñ Ne sebebden ‘azm-i gül-zār eylediñ	Muham mes Şarkı 4	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	Derviş Yūnus	Nice bir besleyesin sen bu Ƶadd ü Ƶāmeti Düşdü dünyā zevƵıne unuttum Ƶıyāmeti	Derviş Yūnus sen daǵı gerçeklerden olagör Gerçek erenler ekşer-i cümleñiñ ziyāreti	Divani 7	14’lü Hece Vezni
79a	Himmet	Nār-ı ‘aşǵa yanmayanlar nūr-i raḥmān bulmadı Merāǵından geçmeyenler sırr-ı sübhān bulmadı	Ehl-i Ḥaǵǵ’ı münkır iken aña Himmet n’eylesün Şirki sürmeyen aradan kāmīl imān bulmadı	Gazel 5	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	Ġafūrī	Ḥaǵǵ’a teslīm etmeyen cān u dilin Cān gözüyle görmedi cānān ilin Şıdǵ ile bir kāmīlin var tūt elin Bulmaǵ isterseñ eger Mevlā yolun	Ƙo hevāyı ey gönül inşafā gel Nice bir bu ǵaflet-i sehv ü zīlel Ey Ġafūrī oldu esrāra maḥal İrgürür vuşlat iline menzilin	Murabba 3	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
79b	Eşrefoǵlu Rūmī	Ey gönül var kim bu dertden sen ǵaber- dār olmadıñ Anıñ [i]çündür bu yolda sen çeker-dār olmadıñ	Eşrefoǵlu Rūmī ’ye yol-dāş oluben ey gönül [Geçüben] aşş-ı ziyāndan dosta gider olmadıñ	Gazel 5	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	‘ Āşık Yūnus	Urūm’dan [hem] Şǵm’dan ‘āşık olduǵı Yemen illerinde Veysel Ƙarānī	‘ Āşık Yūnus eydür ben daǵı varsam Dostuñ mübārek cemālini görsem	Koşma 8	11’li Hece Vezni

		Allāh'ın ḥabībī dostum dediği [Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]	Ayağı tozuna yüzümü sürsem [Yemen illerinde Veysel Ḳarānī]		
	Dervīş Himmet	‘Aceb añlar mısıñ niye geldiğñ Ağla hey gözlerim nice gülersiñ Bu ğaflet içinde nedir güldüğñ [Ağla hey gözlerim nice gülersin]	Dervīş Himmet kanı derd ile āhıñ Gözyaşıyla yarlığanır günāhıñ Gördüm dersen cemālini Allāh'ın [Ağla hey gözlerim nice gülersin]	Koşma 3	11’li Hece Vezni
80a	Rūṣenī	Bī-vücūdem ‘aşk odu bilsem benim nem yandırır Yanuben küllī kül oldum pes daḥi nem yandırır	Rūṣenī ‘aşkına yanmaz bir çekerdır Gülşenī ‘Aşk odu pervāne gibi anı her dem yandırır	Gazel 7	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
80b	Nūrī	Göñül senden peyām-ı yār özler Ḥaber ver ey şabā dost illerinden Uyumaz her seḥer yolları gözler [Ḥaber ver ey şabā dost illerinden]	Nazar kıl Nūrī ’ye ehl-i nazarsın Anıñ derd-i derūnuñ sehm edersin Fırākıñ āteş-i dilden kesersin [Ḥaber ver ey şabā dost illerinden]	Şarkı 3	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Fe‘ülün
	Meftūnī	Allāh u Rabb-i <i>lā-yezāl</i> Yā Vāḥid ü <i>yā zū’l-Celāl</i> Ey pādīşāh-ı bī-zevāl <i>Yessirlenā ḥayre’l-umūr</i>	Meftūnī ‘aşıdır ğarīb Luṭfuñdan etme [sen] ğarīb <i>Yā bāḳī el-ḥubbu’l-mecīd</i> [<i>Yessirlenā ḥayre’l-umūr</i>]	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Himmet	Ḥalaş olmayıp [ol] nefsiñ elinden Yine senden olur meded İlāh’ım Cüdā kıldı meni vaḥdet ilinden [Yine senden olur meded] İlāh’ım	İlāhī vādī-i ḥayrette ḳaldım Ki zīrā lücce-i ‘işıyāna daldım Vücūd-u Himmetā ‘ummāna şāldım [Yine senden olur meded] İlāh’ım	Şarkı 5	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Fe‘ülün
		Dergeh-i Ḥaḳḳ’a yüzün sür pūr-devām Bāb-ı ḥizmetde muḳīm ol şubḥ u şam	Rāh-ı Ḥaḳḳ’da eylediler terk-i sivā* ‘Ālem-i keşrette ḳalma kıl güzār	Murabba 3	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	Niyāzī	Her kimiñ kim derd-i Ḥaḳḳ’dan yüreginde olsa dağ ‘Āḳıbet dermāna erip cān-ı göñlü ola şāğ	Cān u göñlün şād olup her ğuşşādan āzād ola Bir ola dā’ım Niyāzī gözüne yakın ‘ırāğ	Gazel 4	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
		Göñülde cilve-ger naḳş-ı ḥayālīñ yā Rasūla’llāh	Umār her dem Cenāb-ı Ḥazretiñden zehī ?	Gazel 4	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün

81a		Enîsim rûz u şeb fikr-i muhâliñ yâ Rasûla'llâh	Temâşa-yı cemâl-i bâ-kemâliñ yâ Rasûlallâh		
	Hüdâyî	Kuldân saña lâyıķ n'ola 'Âşık seni ķande bula Meger senden ihsân ola Yâ Rabbenâ Yâ Rabbenâ Senden kerem senden 'atâ	Koma Hüdâyî'yi ğarib Vaşlñ aña eyle naşib <i>Yessîr merâmi Yâ mücîb</i> [Yâ Rabbenâ Yâ Rabbenâ] [Senden kerem senden 'atâ]	Koşma 4	8'li Hece Vezni
81b	Himmet	Gönül 'aşķıñ ile büryâna döndü Şafâdan sîneler 'ummâna döndü	Erenlerden erişdi bize Himmet Gedâlar ķalmayıp şâhane döndü	Gazel 6	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ûlun
	Naşûhî	Vişâliñle edip iğrâd u ikrâm Tecellî et meded yâ Hayy-yı Ğufrân Niķâbıñ ref' ile et bize in'âm [Tecellî et meded yâ Hayy-yı Ğufrân]	Naşûhî derdmendiñ yandı yâ Rab Gözü giryân özü puryân oldu hep Tesellî et aña yâ Rab bilâ-reyb [Tecellî et meded yâ Hayy-yı Ğufrân]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
82a	'Âşık Yûnus	Göster cemâliñ şem' ini yansın oda pervâneler Mürvet degil mi 'aşķa şem' ine ķarşu yâneler	'Âşık Yûnus eydür cânım [ķurbân] olundu cânâna 'Aşķ baħrine ķaldım çıkardım [inci vü] dürdâneler	Gazel 5	Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün
	Mısrî	Ben ol dürr-i me' âniyem ki şıgmam heft deryâya Ben ol genc-i nihâniyem 'ayân eyler beni mâye Ben ol nûr-i cihân-bânım ki sâyem ħuff eder aya Ben ol 'arş mübtelâsıyım ki Hızır oldu baña dâye	Bu esrâr-nümânımı 'ayân etmekdurur kârım Bugün 'izzet-i cemâl ede baña lutf ile ol yâdım Bu yolda cân fedâ etdi bu Mısrî terk edip vârim [Ben ol 'arş mübtelâsıyım ki Hızır oldu baña dâye]	Murabba 4	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
82b	Ümmî Sinân	Haber şoran baña dostdan anı bî-'aķl u cân buldum Terk eyledüm 'aķl u cânı yer içinde 'ayân buldum	Erecek zât-ı mutlakda hemân dost olmuş [i]dim ben Çü geldim 'âlem-i mülke yine Ümmî Sinân buldum	Gazel 9	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
	Hüdâyî	Lutfeyleyip bir kez nâzar Eyler [i]se ger sulţânım Kürsî degil 'arşdan daķı	Eyle Hüdâyî'ye 'atâ Cân şem' ine ere nidâ Derdin veren Qadîr Hüdâ	Koşma 5	8'li Hece Ölçüsü

		Âlî olur ‘üvânımız	Bir gün vere dermânımız		
83a	Hüdâyî	Bağışlagil kullarının günâhın Ey Allâh’ım el senindir kûl senin Raḥmeylegil işidip âh u vâhın [Ey Allâh’ım el senindir kûl senin]	Hüdâyî ’nin her günâhın bağışla Ol kemlik etdiyse sen eylik eyle İhsân eyle lâkin etme şağışla [Ey Allâh’ım el senindir kûl senin]	Koşma 5	11’li Hece Vezni
	Yûnus	‘Âciz kaldım zâlim nefsiñ elinden Şu dünyânın lezzetine doyamaz Egine almıştır ğaflet gömlegin ‘Ömrünün gelip geçtiğin bilemez	Îlâhî ğafletden uyar gözümü Dergâhında kara etme yüzümü Yûnus aydır geliñ tutuñ sözümü Dünyâ seven âhretini bulamaz	Koşma 5	11’li Hece Vezni
83b	Üftâde	Firâkıñ odunu duyalı cânım Belâ vü derdile geçdi zamânım Kerem eyle eyâ mürvetli ḥanım Bizi bu derdile firqatde kıoma	Dilerseñ derdmend-i Üftâde yârin Şuhûd ede cemâlini bu cânıñ Gece gündüz desin bunu lisânıñ [Bizi bu derdile firqatde kıoma]	Murabba 7	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün
	Yûnus Emrem	Ol cennetiñ ırmaqları Aķar Allâh deyû deyû Çıkılmış İslâm bülbülleri Öter Allâh deyû deyû	Yûnus Emrem var yârine Kıoma bugünü yarına Yarın Hâķķ’ın divânına Varam Allâh deyû deyû	Koşma 6	8’li Hece Vezni
84a	Eşrefoğlu Rûmî	Gönül dostuñ cemâl-i âyinesidir Gönül kim pās ola anıñ nesidir	Bu kemter Eşrefoğlu Rûmî gönülü Şınıķ mecruḥ u hem virânesidir	Gazel 7	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün
	Eşrefoğlu Rûmî	Ben dost hevâsına düşdüm Özge hevâ neme gerek Başımda dost sevdâsı var Ġayrı sevdâ n’eme gerek	Ben Eşrefoğlu Rûmî ’yem Ben bâķîyem ķadîmiyem Ben ol murġ-u lâ-ḥütiyem ‘Arz u semâ n’eme gerek	Koşma 8	8’li Hece Vezni
84b	Hüdâyî	Be hey bülbül nedir feryâd Var eyle Hâķķ’dan istimdâd Ḥudâ’yı yâd et olma yâd Kûl ol kim olasın âzâd	Hüdâyî yalvar Allâh’a Yüz sür ol ulû dergâha* Eren bir ķalb-i âġâha* Eder maṭlûba isti‘dâd	Şarkı 5	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
	Nûrî	‘Aṭâya lâyıķ olmaķ kûl ne mümkün A sulṭânım hemân iḥsân seniñdir Neye ķâdir ola bir ‘abd-i miskin A sulṭânım [hemân iḥsân seniñdir]	Esirge Nûrî ’yi ey Rabb-i ġaffâr Faķiriñdir ķapuñda kıaldı nâķâr O miskin saña lâyıķ nesi var [A sulṭânım hemân iḥsân seniñdir]	Şarkı 5	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün
	Zâkiri	Ey kerem issi Ḥudâ	Zâkiri tolu emel	Mani	7’li Hece Vezni

		Bize olup reh-nümā Şoñ nefesde zikriñi Kılma dilimden cüdā	Durma erişdi ecel Ne kılsın bir ‘amel Diler ise kam-biyā	5	
85a	Yūnus	Be hey kardeş Haqq’ı bulam mı dersin Haqq’a yarar ‘amel işlemeyince Bu sırrıñ ötesin duyam mı dersin Mürşid-i kāmile söylemeyince	‘Aşkıñ gālīb oldu yüregim hārlar ‘Aşık olan ‘arı nāmusu n’eyler Be hey Yūnus saña söyleme derler Ya ben öleyim mi söylemeyince	Koşma 4	11’li Hece Vezni
	Üftāde	Şeherde bülbülü gördüm gecede Uçar vuşlat maķāsında yücede Açılmış ma‘nı okurken hecede Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül	Ġarīb Üftāde ’ye düşmez bu sözler Meger ‘ārifleriñ izini izler Bunu görmege Allāh vere gözler [Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]	Murabba 7	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulün
85b	Ġafletī	Āh benim hūsn-i cemāl-ī āfitābım ķandesin Zulmet-i ğam içre kıldım māhitābım ķandesin Ĥaylī demdir görmeyeli hūb cemālīñ ey perī Ey benim la‘l-i şeker lebleri nāyim ķandesin	Ġafletī ’niñ hāli aķvālī diĝer-gün hūsn-i pāk Sinesi derd-i firāķiñ hañçeriyle çāk çāk İştiyāk-ı intizārīñla helāk oldum helāk Gel yetiş dil derdine ‘ālī-cenābım ķandesin	Şarkı 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
		Baş ķomuş bālin-i nāza nev-civānım uyħuda Ĥālimi ‘arz edemem şīrīn-zebānım uyħuda Āh u feryād eylesem biñ kerre girmez gūşına (Nāza n’eyleyim ‘işve-bāzım mest-i nāzım çāre-sāzım amān amān) Nic’olur ĥāl-i perişānım ki cānım uyħuda	‘Āşıkı ferdāya şalıp ĝayra eyler iltifāt Hiç demez kim ĝayrınıñ yoķdur vefāsında şebāt İstirāħat cāme-i ĥābında yatur ol pāk- zāt Ĥālimi ‘arz edemem şīrīn-i zebānım uyħuda	Şarkı 4	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
86a	Yūnus	Sen ĥor görme topraĝı Toprakda neler yatur Enbiyālar erenler Yüz biñ peyĝamber yatur	Yūnus der koynup çoşan Tenine ķurdlar ulaşan Ġuzātların baĝrı yaşan Eyyūb peyĝamber yatur	Mani 5	7’li Hece Vezni
	Maĥtūmī	Du‘āda unutma bu mehcūruñu	Ġam degil Maĥtūmī ĝarīb olursa	Şarkı	11’li Hece Vezni

		Nūr-i çeşmim cânım du‘âlar seni Hakk’a ısmarladım her umûrûnu Ey şah-i hubânım du‘âlar seni	Vây [eger] arada rakîb olursa Yine görüşüp naşib olursa Şimdilik sultânım du‘âlar seni	4	
86b	Sezâ’î	Derûnum âteş-i ‘aşkıñla yandır yâ Rasûla’llâh Dil-i teşnemi vaşlıñla kandır yâ Rasûla’llâh	Sezâ’î derdmendiñ bāb-ı lütfuñ ilticâ eyler Bilir kim dergāhıñ dārü’l-emāndır yâ Rasûla’llâh	Gazel 5	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün
	Reşid	Ey cemāl-i pertevinden zerre cirmi âfîtab Akdı yaşıñ nev‘eder her ân yüzünden māhitāb	Bāb-ı lütfuñdan Hüdāvendā meded dūr eyleme Eyle sultânım şefā‘atle Reşid ’i behre- yāb	Gazel 5	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	Derviş Himmet	Hû deyip şıdk ile meydāna girsem Gözümün perdesi açılsa bārî Keşf olup dostuñ cemālını görsem Vuşlatuñ şerābı içilse bārî	Bu Derviş Himmet ’i hayrān eylese Cümle māsivādan tayrān eylese Sırr-ı <i>ev-ednā</i> ’yı seyrān eylese Tecellî ‘âlemi açılsa bārî	Koşma 4	11’li Hece Vezni
87a	Niyāzi	Ey tarîkāt erleri Ey haķîkāt pîrleri Bir nişān veriñ baña Ol bî-nişān kandedir	Niyāzi ’ye yār olan Sırrına sultān olan Din ü hem imān olan Ol bî-mekān kandedir	Mani 4	7’li Hece Vezni
	Seyyid Seyfi	Zāt-ı bāriden haber-dār olduğum mudur şuçum Cümle ‘âlem bilmez iken bildiğim midir şuçum	Zāhidā kendiñ görüp daħl etme Seyyid Seyfiyā Varlığım terk eyleyip yoğ olduğum mudur suçum	Gazel 4	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
	Yûnus	Seniñ ‘âşıkların kılmağ nazar Firdevs-i a‘lāya Ne hüriden haber söyler ne meyl eder muşaffāya	Gel ey Yûnus gözini aç cemāl-i māsiva’llāhdan Ki bunda göresin Hakk’ı ne lazım va‘de ferdāya	Gazel 5	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün
87b	Eşrefoğlu Rûmî	Tecellî şevk-i didārın beni mest eyledi hayrān <i>Ene‘l-Hak</i> sırrını cāndan anıñçün kılmağ pinhān	Çürürmüş tenlere bir kez eger dersem <i>bî-iznî kum</i> Yalın ayak u baş açık duralar kâmusu uryān	Gazel 9	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün

	Maḥvī	Bırakdım ‘aşkıñ ile cümle kārım yā Rasūla’llāh Unutdum şevkıñ ile cümle kārım yā Rasūla’llāh	Bu Maḥvī bendeñe raḥm et firākıñ nārına düşmüş Ḳatī ḥaylī zamān oldu yanarım yā Rasūla’llāh	Gazel 4	Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Mefā‘īlün
		Bu ay u gün bu yıldızlar Bu geceler bu gündüzler Bu yaz u kışlar ve güzler Benim emrimdedir yeksân	Benim şāhı bu meydānıñ Benim devri bu _____ Benim cānı bu cānlarıñ Benimledir	Koşma 3	8’li Hece Vezni
88a	‘Abdu’l- ḥayy	Gönlüm eglenmez meded yā Rab bilmem neyleyim Gönlüme eglence ver anıñla gönlüm eyleyim	Bir delil-i mürşide muḥtāşsın ‘ Abdu’l- ḥayy hemān Göstere dīdār-ı Ḥaḳḳ’ı aña rāzım söyleyim	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Ġafūrī	Ey sa‘ ādet mülkünün sultānı ḥayl-i mürselīn Pīşvā-yı enbiyā maḥbūb-i <i>Rabbū’l- ‘ālemīn</i>	Zāhir ü bāṭın umar senden nigāh-ı luṭfuñu Ḳıl Ġafūrī ’ye şefā‘ at yā şefī‘ el- müzñibīn	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
88b	Himmetī	Āb-ı engūr ile mestāne kıyās etme bizi Sāz u ṭanbur [i]le dīvāne kıyās etme bizi	Yürü nokşān ile bakma Himmetī pīre eriş Kendini [bilmez o] nādāna kıyās etme bizi	Gazel 4	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
		Bugün Mevlā gören Leylā’ya bakmaz Ulu ‘alā gören ednāya bakmaz Güne nazār edenler aya bakmaz Yürü Leylā ki ben Mevlā’yı buldum	Gözleriñ ‘ayn-ı belādır ey püser Bunu yazan okuyanı öpüser _____	Şarkı 5	Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Fe‘ülün
89a	‘Āşık Yūnus	Cebrā-il’im selām eyle dostuma Benim Muḥammed’im güzel Aḥmed’im Gelsin ḳadem başşıñ ‘arşım üstüne [Benim Muḥammed’im güzel Aḥmed’im]	‘ Āşık Yūnus bu ḥānede ḳalduğı Ḳur’ān’ı ‘aẓīm içinde olduğı Sa‘ ādet yetmez mi oḥun olduğı [Benim Muḥammed’im güzel Aḥmed’im]	Koşma 4	11’li Hece Vezni
	Naḳşī	Ey Cenāb-ı Ḥazret-i Ḥaḳḳ’ıñ ḥabīb-i ekremi Ḥaḳḳ te‘āla gizledi zātında ism-i a‘ zemı	Āteş-i ‘aşk ile Naḳşiyā tecellī eylemiş Ḥazret-i bārī yaratmaḳdan muḳaddem ‘ālemi	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

89b	Nûri	Ey gönül dillerde sen efsâne olduñ bilmediñ Baş açık esrik-i ‘aceb dīvâne oldun bilmediñ	Nûriyâ ermez iseñ yâriñ cemâliñ sırrına Tutalım ‘ilm ile [sen] pervâne oldun bilmediñ	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Eşrefoğlu Rûmî	Râzıyam derdine yâriñ ben şikâyet etmezem Kendi hâlim söylerem gayrı hikâyet etmezem	Söyle Eşrefoğlu Rûmî derdiñi ‘âşıklara Deme kim ben gizlerem ‘aşkı melâmet etmezem	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
90a		Gözüm nûru fahr-i ‘âlem Yetiş yâ Muḥammed yetiş ‘Âleme gün gibi toğdu Yetiş yâ Muḥammed yetiş	Hünkâr eder cânlar cânı Maḥşerde bulur seni Sancağıñ seni ister seni* Yetiş yâ Muḥammed yetiş	Koşma 4	8’li Hece Vezni
	Üftâde	Ben saña ‘âşık olmuşum Yâ Rasûl göster cemâliñ Yoluñda kurbân olmuşum [Yâ Rasûl göster cemâliñ]	Bu tarîk seniñ yoluñdur ‘Arzımız vech-i gülüñdür Üftâde kemter kұлundur Yâ Rasûl göster cemâliñ	Koşma 4	8’li Hece Vezni
		Şafḥa-i şadrında dâ’im ‘âşıkın ezḳârı Hû Şâkirin şükrü Huva’llâh zâkirin ezḳârı Hû Nâleden mi deldi bağırim Hû deyü nâlân eder Mevlevîler ma‘nevîler başladı eş‘âr-ı Hû		Müfred	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
90b	Keşfî	Gel berü ey yanmağa pervâne-veş nâr isteyen ‘Âşık-ı şeydâ olup ol bî-bedel yâr isteyen	Derd-mend bî-çâre Keşfiyâ eder her dem nazar Sicn-i firḳat içre ḳalmış zâr u nâçâr isteyen	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
		Bir ḡarîbim şu dünyâda Gülme gülme ağla gönül Derdiñ çokdur ḡâyet seniñ Gülme gülme ağla gönül	Bir gün bize ecel ere Odu düşün ola yere Bu ten kulluğundan ḳala [Gülme gülme ağla gönül]	Semai 6	8’li Hece Vezni
	Seyyid Seyfî	‘Âlemleriñ sulṭânı ‘Înâyet eyle bize (sulṭânım)	Seyyid Seyfî kuluñı Zâr incidme bülbülini	Mani 4	7’li Hece Vezni

		‘Aşkıñ şevkıñ zevkıñ ver ‘İnâyet eyle bize	Yâriñ vaşlıñ gülüni [‘İnâyet eyle bize]		
91a	Ḳuloğlu	Cümle huccâc ile gidem yine iḥrâma ‘abâ Ḳıbleye karşı yöneldim giderim mişl ü şabâ Erişip gördüm bürünmüş bir siyâh atlas ‘abâ Ḳara tönlu Ka‘betu’llâh merḥabâ Yğ merḥabâ	Şuşamışız âb-ı zemzemden sıkâyet edesin Merve ḥaḳḳıçûñ Şafâ’yı hem ḥimâyet edesin Umarız yârin Ḳuloğlu ’na şefâ‘at edesin [Ḳara tönlu Ka‘betu’llâh’a merḥabâ Yğ merḥabâ]	Murabba 4	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
		‘Âlemi arayı buldum ‘âlem-i ârâ benim Mâlik-i kevn ü mekânım tâc ile dârâ benim	Ger bugün ‘Îsâ demi nuṭḳ-i cihân-ı ‘âlemi Mürde diller zinde eder cân ile cânân benim	Gazel 6	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
91b	Niyâzî	Gel ey bâd-ı şabâ luṭf eyle bir dem Ḥaber ver bize cânân illerinden Beşâretle kıl bizi şâd ü ḥurrem [Ḥaber ver bize cânân illerinden]	Eger cân ise ḥüsünün bahâsı Nice biñ cân olur anıñ fedâsı Niyâzî ’niñ qaldı mı âşinâsı* [Ḥaber ver bize cânân illerinden]	Şarkı 4	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Fe‘ülün
		Ey Ḥüdâyâ gün be gün ḥâlim diger-gün olmadan Tîğ-i fikriñ ser derûnum kesmeden* Rûz u şeb mâr-ı ecel ‘ömr-i dirâḥta çıkmadan Zî‘l-günâh iḳbâle ‘afvıñıla eyle behre- yâb	Faḳr ile maḥzûz olurdum dehre sulṭân olmuşum Hîç gerekmezdi bu emvâl ḥaḳḳa ‘ünvân olmuşum Müşkül olurdu eger ümmete bürhân olmuşum [Zî‘l-günâh iḳbâle ‘afvıñıla eyle behre- yâb]	Murabba 3	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Necîb	Derûnum ‘aşkıñile yâ Rasûla’llâh kebâb oldu Vücûdum mülketi hicrin hevâsıyla ḥarâb oldu	Ḥesâb-ı devr-i maḥşere şefâ‘at eyle sulṭânım Necîb -i pür-ḳuşuruñ cürmü zîrâ bî- ḥesâb oldu	Gazel 5	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
92b		Kâmil ile oturan bulur kemâl Nâḳış ile hem-nişînlkdir vebâl		Müfred	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

		Her ki dünyāya gelir āhîr ecel cāmın içe Ne ‘aceb menzil olur kimi qonar kimi göçer		Müfred	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
		Dil-i maḥzūnumu bir kez güşāde etseñ olmaz mı Dutalım düşmanıñ oldum müdārā kılsañ olmaz mı		Müfred	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
		Efendi ḥüsnüñ zekātın verseñ müsteḥaḳ çoḳdur* ‘Ālemi ser-te-ser etseñ ḥaḳırdan müsteḥaḳ yoḳdur		Müfred	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
		Şīveler ta‘ lim ederseñ ḡamze-i ḡammāzıña Nāz -ı‘ ilmin ḥoş bulursun āferin üstādıña		Müfred	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
		Niyyet etseñ dīlbere kim gel buyur Nāzı artar ḳahbeniñ bunca büyür		Müfred	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Ḥamīd	انفسط السین من اسمه سقط الصوم عن الناس Kim yerise Ḥamīd’iñ içi yağın Yedirir aña başın ayağın		Müfred	
	Ġarībī	Nedir bu çeşm-i la‘ linde kirişmeyle tebessümler Efendim ḳān olur tākāt getirmez aña merdümmler	Ġarībī bendeñi cevriñle öldürmek dilermişsin Nedendir aña şāhım bu’nca şefḳatler teraḥḥümmler	Gazel 5	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
93a	Feyzī	Dil-i bī-‘aşḳ şāhım mülke beñzer kim mülüksüzdür Ġam-ı bī-hüde pür-ḥayret durur kim _____ süzdür(?)	Hemān bir tiğ-i cevher-dāra beñzer nükte-i Feyzī Teberdür zafer-i düşmen ger çekem ammā çeliksizdir(?)	Gazel 5	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
		Belāya şabr eden mizānı aldı Taḥavvür eyleyen ḥayretde ḳaldı		Müfred	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ūlün

		Gel ey vâ' iz konuş hâl-i dilberden bî- habersin sen Beni dîvâne kıldı ol perî bilmem ne dersin sen		Müfred	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
		Saňa dâ'im niyâzımdı efendim Beni kıl et kâpında derd-mendim		Müfred	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ulün
		Hemân ehl-i dîlîñ ta' bir-i cāna Çü sensin hüsn iline şâh-ı dānā		Müfred	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ulün
93b		' Aceb cānā bu nāz içre n'olusar maḳṣūd u māl* Dil-şikeste ḥod seniñdir cān ise maḳṣūduñ al		Müfred	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
		' İyd-ı vişālîñ kâdr-ı sa' âdet Şâm-ı firâkıñ rûz-i kıyâmet Zevk âhîr oldı ğam zâhîr oldı Gelmek irâdet gitmek icâze		Müfred	Müstef' ilâtün / Müstef' ilâtün
		Ben seni sevdim efendim kôrkarım bildirmege Hışm edip cellâd edersin ben kuluñ öldürmege Hâḳḳ te' âlâ kudretinden seni maḥbûb eylemiş ' Aḳlım almış saňa vermiş beni mecnûn eylemiş		Murabba 1	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
		Şikest olsa sürâḥî cām tecallâ bî-ḳarâr olmaz Meşeldir sâḳiyâ baş gitse ayak pâyidâr olmaz		Müfred	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
		Mes'ele ma' lûmu olmuş oḳumuş yazmış o yâr Müsta' id olmak laṭîf ü pâk-i istiḥrâcî vār		Müfred	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

		Zülf-i dilber tolaşır boynuma iki gecedir Ey mu‘abbir vâkı‘ â ta‘biri anıñ n’icedir		Müfred	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
		Böyle bir mekkâre yokdur görmemiş gerdün-i tāk Ögünüp bakadurmuş alnım açık yüzüm aķ		Müfred	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
		Çār-ı ‘anaşırdañ beni terkīb eden komuş kim Serde hāk gözde āb ve dilde āteş elde yel		Müfred	
		Hasret-i hālın ile yaķdım tende biñ ķaradāğ Halk-ı ‘ālem gördü bahtın [ķara]dedi yüzüñ ağ		Müfred	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
		N’ola gözden ırāğ olsa cemālīñ Muşavverdir gönül içre hayālīñ		Müfred	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Fe‘ülün
94a	Sezāyī	Şerāb-ı cām-ı ‘aşķıñdan içenler Ayılmaz tā ebed mestāne geldi Seniñ ‘aşķıñ hevāsına düşenler Bilişmez ‘aķlile dīvāne geldi	Olanlar zātınıñ [hem] āşināsı Beķā bulur haķīķatde fenāsı Sezāyī vaşl olur ‘aşķıñ cūdāsı Erişdi ķaķreler ‘ummāna geldi	Şarkı 3	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Fe‘ülün
	Hüdāyī	Gider şekk ü inkārı Tevhīde gel tevhīde Muħkem eyle iķrārı [Tevhīde gel tevhīde]	Hāk yolunu ararsıñ Şirk inādın sürersıñ Hüdāyī -i şorarsıñ Tevhīde gel tevhīde	Mani 5	7’li Hece Vezni
	Fā’iz	Geldim ķapıñā pür-günāhım* Luţf et yā Rabbü’r-raħīm Sehv-i keşretle rū-siyāhım Luţf et yā Rabbü’r-raħīm	Fikr-i hayālīñle ‘alīl Oldu vücūdum ey celīl Fā’iz zelīl oldu zelīl [Luţf et yā Rabbü’r-raħīm]	Koşma 5	8’li Hece Vezni
94b	Eşrefoğlu Rūmī	‘Aşķıñ [i]le ‘aşıķlar Sulţān ‘Abdu’l-ķādiri Şıdķıñ [i]le şādıķlar Sulţān ‘Abdu’l-ķādiri	Eşrefoğlu ol Rūmī Dervişlerin maħremi Evliyālar sulţānı [Sulţān ‘Abdu’l-ķādiri]	Mani 4	7’li Hece Vezni

	‘ Aşkî	Var mıdır lezzet ki ol ezkâr-ı Mevlâ’dan lezziz Şeş cihâdım ermedim bulmadım illâdan lezziz	Zîkr-i fikrimde bilir mi ‘ Aşkî ’yi ey Zü’l-celâl Hayrette hüsnuñ aña dünyâ vü ‘uqbâdan lezziz	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Niyâzî	Dermân arardım derdime derdim baña dermân imiş Bürhân arardım aşlıma aşlım baña bürhân imiş	İşit Niyâzî ’nin sözün bir nesne örtmez Hâk yüzün Hâk’dan ‘ayân bir nesne yok gözsüzlere pinhân imiş	Gazel 4	Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün
95a		Maṭla‘ -i şems-i ilâhî maẖzar-ı envârı Hâk Muṣṭafâ <i>mâcâ-i ilâ rahmeten-lil’âlemîn</i> Faḥrî ‘âlem nûr-i Âdem maḥzen-i esrâr-ı Hâk [Muṣṭafâ <i>mâcâ-i ilâ rahmeten-lil’âlemîn</i>]	Yâ Resûlu’llâh livâ’-i ‘asker-i İslâm’a bak Yandırıp nûr-i şefâ‘ at şem‘ ini ihsâna bak Ma‘ neviyen şânına lâıyık olan sulṭâna bak [Muṣṭafâ <i>mâcâ-i ilâ rahmeten-lil’âlemîn</i>]	Şarkı 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Seyyîd Nizâmoğlu	Gözünden ehl-i inkârîñ ‘ıyân ender ‘ıyân sensin Muvahḥîd kande kim bâksa nihân ender nihân sensin	Vücûduñ varlığı Seyyîd Nizâmoğlu ’nuñ al gitsin Erişdir aşlına anı ḥayât-ı câvidân sensin	Gazel 6	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
95b		Secde kılsa ay u gün zâtiña var mıdır ḥilâf Şâhid-i hüsnuñe karşı durmuş encâm şâf u şâf	Umarım rûz-i cezâda ey Nebî-i muḥterem Diyesin kim ümmetimsin ey Hûluşî lâ- teḥâf	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Sinân Ümmî	‘Aceb ḥayrân oldum ‘aşka uyalıdan Yanıp püryân oldum ‘aşka uyalıdan	Sinân Ümmî der kalmadı bir ğam Özge sulṭân oldum ‘aşka uyalıdan	Koşma 8	12’li Hece Vezni
	Hûluşî	Hep erenler içdi câm-ı vaḥdeti tevḥîd ile Buldular iki cihânda devleti tevḥîd ile	Ey Hûluşî kıldı tezyîn ol Hüdâ-yı <i>lâ- yezâl</i> On sekiz biñ ‘âlemi çün zîneti tevḥîd ile	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Yûnus	Mecnûn’a sordular Leylâ nic’oldu Leylâ gidip nâmı dillerde kaldı	Gel ey Yûnus bu sırda çok açılma Hidâyet Hâk olan yerden kesilme	Koşma 5	11’li Hece Vezni

96a		Benim gönlüm bir ğayı Leylâ buldı Yürü Leylâ'm ki ben Mevlâ'yı buldum	Ḥaḳḳ'ın luṭfun görüp ḥalka saçılma [Yürü Leylâ'm ki ben Mevlâ'yı buldum]		
	Şems-i Tebrizî	Yine gördüm yine gönlüm alanı Gönlüm alıp beni şeydâ kılanı	Gerçi süvâr-ı Ḥaḳḳ'ı Şems-i Tebrizî Fedâdır yoluna başıyla cânı		
96b	Mısrî	Âşinâ-yı aşḳ olandan âh u zâr eksik degil Keşti-i nazma dem-â-dem rûzigâr eksik degil	Şem'-i 'aşḳa Mısrîyâ yandır özün yok ol müdâm 'Aşık'ın her yokluğun üstünde var eksik degil	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Nürî	Ey ḥabîb-i Ḥaḳḳ-ı Kerîm el-şâh Muḥammed Muştafâ Nâzenîn-i ḥazret-i yezdân Muḥammed Muştafâ	Nürî-i miskîni unutma Rabb-ı 'izzet ḥaḳḳı çün Ey nebîler ḥizbine sulṭân Muḥammed Muştafâ	Gazel 7	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
97a	Yûnus Emrem	Şol cennet'ın ırmaḳları Aḳar Allâh deyu deyu Çıkmış İslâm bûlbûlleri Öter Allâh deyu deyu	Yûnus Emrem var yanına Ḳoma bugünü yarına Yarın Ḥaḳḳ'ın divânına Varam Allâh deyu deyu	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Nâ-ilî	Gönlül bî-gânelerle âşinâdır yâ Resûlu'llâh Der-i devlet-meâbından cüdâdır yâ Resûlu'llâh	Ne deñlü Nâ-ilî şâyân-ı tertîb-i cezâ olsa Cenâbından şefâ'at mültecâdır yâ Resûlu'llâh	Gazel 6	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
		Mürşid-i kâmil olanlar tâlib-i irşâd eder Mâsivâ'llâhdan ḥalâş edip anı dil-şâd eder	Nür-i tevḥid [i]le gönlün mülkünü ma'mûr edip Ḥaḳ nazar-gâhı olan ḳalbini hem âbâd eder	Gazel 3	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
97b	Ḥayyî	Ḳudûmün bâ' iş-i 'ayn-ı raḥmet yâ Resûlu'llâh Ẓuhûrun pertevi nûr-i hidâyet yâ Resûlu'llâh	Nigâh-ı merhamet ḳıl Ḥayyî-i bî-çâreye luṭf et Ola hemvâre şâyân-ı şefâ'at yâ Resûlu'llâh	Gazel 4	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
	Hüdâyî	Ḳudûmün raḥmet ü zevḳ ü şafâdır yâ Resûlu'llâh	Hüdâyî 'ye şefâ'at ḳıl eger zâhir eger bâṭın	Gazel 5	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

		Zuhûruñ derd-i ‘uşşâka devâdır yâ Resûlu’llâh	Çapuña intisâb etmiş gedâdır yâ Resûlu’llâh		
	Üftâde	Ey tarîkât erenleri Dost yolunuñ serverleri Tâliblerin rehberleri Dostdan haber verin baña	Miskîn ‘abd-i Üftâde ’ i İçi tışı pür-yâreyi Terk etmegiz bî-çareyi Dostdan haber verin baña	Semai 4	8’li Hece Vezni
		Şem‘-i zâtîñ şu‘lesinden biz hemân pervâne yüz Ref‘ edip ‘aql-ı me‘âş şanma ki dîvâne yüz	Münzevî olduğ bezm-i ağıyârı bilmez hâlimiz* Hamdû’llâh Hâk ileyiz halk ile bî- gâne yüz	Gazel 3	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
98a	Dervîş ‘Abdu’llâh	Cümbüş eden Gerçi tendir rûh u insân gizlidir Bu kuvâ’l-leşker gibi ammâ ki sulţân gizlidir	Virdi olmuşdur nefis añlar bunu ‘ârîf olan Dervîş ‘Abdu’llâh gönülde nâr-ı süzân gizlidir	Gazel 6	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Himmetî	Nice bir derd ile giryân olayım Nice bir ‘aşk [i]le pürân olayım	Yâ Rasûla’llah bu Himmet kuluñu Kıl şefâ‘at dilde sulţân olayım	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Himmetî	Gel ey bād-ı şabâ lutf et haber ver baña yârimden Fırâkı cânıma yetdi uşândım cümle vârimdan	Şabâ aydır kul ol ‘aşka bulam derseñ o dildarı _____ edip Himmet haber aldım o yârimden	Gazel 5	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
98b	Himmetî	Nâr-ı ‘aşka per yağanlar pertev-i Raḥmân bulur Bezm-i ‘aşkda dem çekenler lü’lû’-i mercân bulur	Pîrlerin erkânını şıdık ile ikrâr eyleyen Şadıkkâne kulluk iden Himmetî merdân bulur	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Ra’feti	Ser çeşme-i evliyâ Pîrim Himmet Efendi Ser-i tâc-ı etkıyâ Pîrim Himmet Efendi	Ra’feti -i derd-mendi Faḳîr-i müstemendi Nazar eyle efendi Pîrim Himmet Efendi	Mani 5	7’li Hece Vezni
	Himmetî	Kondı çünkim bu dil-i vîrâneye sulţân-ı ‘aşk Erdi Hâkḳ’dan ‘aşk-ı dîvâneye dermân-ı ‘aşk	Himmetî ’yi gör ne hâle koydı ‘aşkñ hâleti Bilmez oldu cism ü cânı oldu çün ḥayrân-ı ‘aşk	Gazel 4	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

98b-99a	Himmetî	Gel ey zûlmât-ı ğaflet içre kalan Hudâ'nın zikrini dilden ayırma Bunuñla buldu hep maqşûdu bulan [Hudâ'nın zikrini dilden ayırma]	Ma'ârif baħrine dalmağ dilerseñ Haķıķat dersleriñ almağ dilerseñ Hudâ'yı Himmetâ bulmağ dilerseñ [Hudânın zikrini dilden ayırma]	Murabba 4	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ülün
99a		‘Alemleriñ icâdına Oldu sebeb ‘aşk-ı Hudâ Mürşidleriñ irşâdına Oldu sebeb ‘aşk-ı Hudâ	Ya' kûb u Yûsuf yâdına Mecnûn u Leylâ adına ‘Aşıqların feryâdına [Oldu sebeb ‘aşk-ı Hudâ]	Koşma 5	8'li Hece Vezni
	Ġafûrî	Dilde ġâlîb oldu ħubb u mâsivâ <i>Rabbenâ yâ Rabbenâ fâġfirlenâ</i> Gelmedi inşâfa nefis-i pür-hevâ <i>Rabbenâ yâ Rabbenâ fâġfirlenâ</i>	Ey Ġafûrî ħâb-ı ġafletden uyan Nûr-ı Haķķ'ı görmek isterseñ ‘âyân Ol Raĥîm'e böyle yalvâr her zamân [<i>Rabbenâ yâ Rabbenâ fâġfirlenâ</i>]	Murabba 4	Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlün
	Seyyîd Nizâmoġlu	Mülk-i merdân Hudâ'nın kârı zikru'llâh olur Sâlik-i râh-ı Hudâ'nın yâri zikru'llâh olur	Gîtmesün Seyyîd Nizâmoġlu dilinden zikr-i Haķķ Ehl-i tevĥîdiñ müdâm güftârı zikru'llâh olur	Gazel 5	Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlün
99b	Dervîş Himmet	Gönül kuşu eski yuvadan uçdu Giden gelsin bizimle dost iline Kaţırlar bağlandı kâfile göçdü [Giden gelsin bizimle dost iline]	Dervîş Himmet eder anı bilenler Medĥin oğur anda varıp gelenler Delîlimiz oldu pîrlere erenler [Giden gelsin bizimle dost iline]	Koşma 4	11'li Hece Vezni
	Himmetî	Eğer ermek diler [i]señ o yâre Şehirlerde uyan ġafletden uyan Çü bülbül gibi ‘âşık iseñ gül-‘izâre* [Şehirlerde uyan ġafletden uyan]	Eğerçi Himmetâ ermek dilerseñ Sarây-ı vahdete girmek dilerseñ Gül-i kurbeti dermek diler [i]señ [Şehirlerde uyan ġafletden uyan]	Şarkı 4	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ülün
	Himmetî	Gülşen-i tevĥîd içinde bağbâna et su'âl Bülbülün feryâdı vardır kânedir ol gül-zâr	Çok zamândır Himmetî 'ye etmediñ ‘arz-ı cemâl Yâ Muhammed va' deyatın ĥaddin aşdı intizâr	Gazel 4	Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlün
100a	Himmetî	Ey gönül ġam çekme bu sır-ı Hudâdır bilmiş ol	Ey hevâyı şetm-i a'dâ gerçi ġâyet güç gelir	Gazel 5	Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlün

		Cümle māl u mülk-i āhîr hep hebâdır bilmiş ol	Himmetî -veş şabr eden merd-i Hudâdır bilmiş ol		
	Himmet	‘ Âşık eder cânını dil-dâra qurbân etmege ‘ Andelîb eder seher gül-zâra efgân etmege	Ġam yeme Himmet demidir ‘ ârif ol meydâna gir Bir bahâne ister ol ‘ uşşâka ihsân etmege	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Himmetî	Âşinâ idim ezelden şimdi ben oldum cüdâ Hâlîme rahm eyle yâ Rabb yalvaru geldim saña	Himmetî ’niñ derdine dermân erişmezse eger Ol ġarîbi kim esirger dağı senden mâ‘ adâ	Gazel 4	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
100b	Mışrî	Tâ ezelden biz bu ‘ aşk içre rüsvâ olmuşuz* İsmimizdir söylenen ma‘ nâda ‘ Anķā olmuşuz	Ten göziyle Mışrîyâ şüretde görsem deme kim Zîrâ biz ol Kâf-ı şüret içre ‘ Anķā olmuşuz	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
		Bilirsem vech-i cânânı bu çeşm-i cânı n’eylerler Görünse nûruñ envârı mihr-i tâbânı n’eylerler	Bugün ki cennet-i ‘ irfâna dâhil olsa her ‘ uşşâk Yarınki va‘ d-i ûlâda hûri vü yâ ġilmânı n’eyler		Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
101a		Dağıtma ey şabâ kisve-i yâri Perişân eyleme ben dil-figârı		Müfred	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ülün
101b	Hâķirî	Sen seni bil sen seni Saña gerek ise seni	Zamân âhîr zamândır Kimse bilmesün seni	Mani 12	7’li Hece Vezni
101b- 102a	Ķaygusuz	Allâh Allâh yâradan günde yek kez cur‘ adan Yâr ilen yâr olagör çıksıñ aġyâr aradan	Ķaygusuz ’uñ hünery helvâ ilen büryân yemek Bundañ özge hünery umma umma sen bî-çâreden	Divani 10	14’lü Hece Vezni
102a- 102b- 103a- 103b	Şenâyî	Âh kim derd-i derûnum yine buldu zararı Yine eflâke siyâh eyledi âhim şereri	Yazmamış Kâzî vü Keşşâf u Ĥazîn ü Ṭaberî Ĥaberim yok güzelim kimden alalım ġaberi	Tercî‘ -i Bend	Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilün
103b	Lütfî	Cân u tenimi yokdan var eyleyeli Cebbâr	Teng__? ile mi‘ âdımdan fehm edemedim nesne	Tercî‘ -i Bend	Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilün / Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilün

		Nefsim beni kıl etdi oldum tene ri'âyet-kâr	Ne 'âleme külliden maşşūdundur ey cân		
104a-b		Bu mecrâda cân 'ilmin çün idemedim taḥṣîl Cehle ebed kıldım kesb edemedim 'irfân	Bir vâkıf-ı gayb olsa bildirse baña anı Ben nice verem âhir Hâk ḥazretine cânı	39	Mef'ûlü / Mefâ'ilün / Mef'ûlü / Mefâ'ilün
105b	Naḳṣî	Olur bilmez kim öz nefsiñ 'anâşır ẓanneder kendin Ḥalâş olmaz bu zûlmetden olur ol ḥâk ile yeksân	Bu güherler ki nazm etdiñ degildir kesbiñ ey Naḳṣî Mürüvvet-kâmı ol Mevlâ elestden eylemiş iḥsân	Gazel 8	Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün
	Naḳṣî	Anıñ kim meyl-i dünyâdan olup ḳalbin yuyar tevḥîd Eder dil ḥânesin cân gözüñ aç pür ziyâ-i tevḥîd	Silip dil levḥiñ ey Naḳṣî eriş kim ḳalbini pâkîn Toḡup burç u hidâyetden ola 'âlem-nümâ tevḥîd	Gazel 5	Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün
	Naḳṣî	Göreliden recâ pâkinde bugün devr-i tecellâyı Gözüm ḳan ağlayıp ister dem-â-dem ol tecellâyı	Bu sırrın mâverâsından ḥaber-dâr olmayan Naḳṣî Ne bilsün ey perî-peyker ḥaḳîḳat bu mu'ammâyı	Gazel 5	Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün
106a	Rûşenî	Ey risâlet bostânında ḥırâmân-ı serv-i ḳad Ey nübüvvet ravzasında yâsemîn-bü lâle ḥad	Rûşenî kemter ḳulundur ânı eyle behremend Sen şefâ'at-kânısın luṭfuña ḥiç yok ḥadd u 'ad	Gazel 5	Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün
		Ṭutmadım ben sünnetiñi şerm-sârım yâ nebi Ben sipihr ü ḥazretiñe nice varam yâ nebi	Sensin ol sultân-ı kevnyen-i Rasûlü's-ṣaḳaleyn Şâmîña <i>levlâke levlâke</i> denildi merteben	Gazel 3	Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün
	Seyyîd Nizâmoḡlu	Yandıklarım şâm-ı seḫer Senden midir benden midir Başımdaki 'aşḳdan eṣer Senden midir benden midir	Seyyîd Nizâmoḡlu saña Benliḡin al senden baña Sen ben sözü bilmem baña Senden midir benden midir	Koşma 3	8'li Hece Vezni
106b	Zâkirî	Esîr-i nefsi emmârem 'aceb bed ḥâl bed-i kâram	Ḳuluñdur Zâkirî-i derdmend-i 'âlim ü dâna	Mütekerrir	Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

		Şefir-i kabre erişdim hevâ ile henüz yâram Giderim zâd-ı rāhım yok saña ne yüz ile varam Esîrge kapuña geldim dediñ yâ Rabb-i Ġaffārım Seniñ kapuñ turur iken ya varıp kime yalvaram	Seniñ tevḥīdini eyler hevâ ile eder ammâ Ne var cürmünü ‘afv etseñ saña şirk etmedi ḥâşâ [Esîrge kapuña geldim dediñ yâ Rabb Ġaffārım Seniñ kapuñ turur iken ya varıp kime yalvaram]	Muham mes 5	
107a		Şem‘-i cem‘-i bezm-i Hû’dan pür- ziyâdır Gülşenî Sâķî-i câm-ı ezelden pür-şafâdır Gülşenî Geldi bu mışra‘ dile dilden direm dâ’im bunu Gülşenî’yem Gülşenî’yem Gülşenî’yem Gülşenî	Diller içre vahdet esrârı ḥayālî etdi naķş Eyledi nâsûtuma keyfiyyet-i lâhûtî baḥş İrtibât etdü’stüme iş bu gönlüm zerre- veş [Gülşenî’yem Gülşenî’yem Gülşenî’yem Gülşenî]	Kıt’a 2	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Seyyîd Nizâmoğlu	Yâ Rab nûruñ ḥaķķı çün ayırma ‘aşkından beni Cennât ḥürin ḥaķķı çün ayırma ‘aşkından beni	Seyyîd Nizâmoğlu ’nuñ maķşûdu dîdârdır anıñ Dür etme vaşlındañ seniñ ayırma [‘aşkından beni]	Divani 7	15’li Hece Vezni
107b	‘Abdullâh	Mağfîret inmezse bârî nic’olur ḥâlim benim ‘Înâyetle kıl nazar Kerîm Allâh Raḥîm Allâh	‘Abdullâh ḥaķķıñ kemteri ḳaldı cihânda eşeri Ola luṭfuñ mażharı Kerîm Allâh Raḥîm Allâh	Divani 12	15’li Hece Vezni
	Yûnus	Tevḥîd ḥoşça nesn’olur Tevḥîd eden mest olur Allâh ilen dost olur Böyle tevḥîd edelim	Tevḥîd ile varalım Dost cemâliñ görelim Yûnus yolda duralım Böyle tevḥîd edelim	Mani 4	7’li Hece Vezni
	Yûnus	‘Âlemler müştâķ sanâ Şefî‘ ol yâ Muḥammed Ḥükmün yürür her yana Şefî‘ ol yâ Muḥammed	Yûnus medḥ eyler sever Görmeye cândan iver Raḥmet eyleyen diyer Şefî‘ ol yâ Muḥammed	Mani 6	7’li Hece Vezni
	Yûnus	<i>Allahümme ‘llâh</i>	Gör Yûnus nedir		

108a		Sulṭānım Allāh Dertlere dermān Dermānım Allāh	Derdiñle Hū'dur Virdimiz Hū'dur <i>El-ḥamdulī'llāh</i>		
108b	Naḳṣī	Tācınıñ raḥtın giyip tıtdım fenā mülkün vaṭan Ehl-i tecrīdim ḳabūl etmem 'abā vü pīrehen Şad-ḳabā vü pīrehen giysem mişāl-i ḡonca ten Ger seniñ çün ḳılmayam çāk ey büt-i nāzik beden Görem olsun ol 'abā egnimde pīrahen kefen	'Aşık-ı şādıḳda cānāndan çāk olmak gerek* Ser-güşāde yā bürehnesīne-çāk olmak gerek Ḳalb-i Naḳṣī māsivādan şāf-ı pāk olmak gerek El çekip fıkır-i divārın derd-i nāk olmak gerek Böyle taḥḳīḳ eylemiş bu muḥibbi aşḫab-ı fen [gerek]	Murabba 2	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
	Lütfī	Bahār erse yine şahrā-yı serāb lāle-zār olsa Bize nüş etmege sāḳī şarāb-ı hoş-güvār olsa	Tekellūf olmasa aşla süzülse gelse āḡuşa Görüp bu Lütfī dilberden yine şehir şerem-sār olsa	Gazel 5	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün
	Seyyīd Nizāmoğlu	Estaḡfīru'llāh el-'azīm mürāi'niñ işlerine Gördü sücūd eylemedi dilberin ḳaşlarına	Seyyīd Nizāmoğlu cihān ṭoldu cemāl-i yār ile Görmediler körler anı girmedi de düşlerine	Gazel 6	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
109a		Baṇa yārden el çek derler Ben geçerim gönül geçmez Üftādesin çoḡdur derler Ben geçerim gönül geçmez	'Aşıkıña düşen bī-çāre Uḡramışım āh u zāre Çekerlerse beni dāre [Ben geçerim gönül geçmez]	Koşma 3	8'li Hece Vezni
	Şeyḫzāde	Tīr-veş toḡruluk etseñ yine etmez raḡbet Çilesizdir o ḳaşı yayıla olmaz ülfet		Müfred	
		Ramazānım nice bir şā'im olayım 'Abid-i vaşlıña irgür saña ḳurbān olayım		Müfred	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün
		İstiḳāmet şadaḡın ey serv-i ḳadd boy lāf mı Varıp āḡyāra şalınmaların inşāf mı		Murabba 1	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

		Pādişāhım va‘d ü luṭf eyledüğün hep lāf mı ‘Āşık-ı şūrīdeden şabr istemek inşāf mı			
		Āh edersem n’ola sevdān ile dolmuş gönlüm Haberim yok güzelim ‘āşıkın olmuş gönlüm		Müfred	Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilün
		‘Ömrümün vārı hayātım Mevlevī Söyle luṭfeyle baña şerin zebānım Mevlevī	Derd-i ‘aşkıñla melek olmak muḳarrer añladım Alsa du‘ā-yı hayr ile rūḥ-i revānım Mevlevī	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Mevlāna	Dedim ‘aşkıñ maḳāmına nicesi erişem āḥır Dediler şuya şal evvel tamām et nāmūs-ı ‘ārı Muḥabbet sözü cān içre ki cāndan daḥı yakındır Bulunmaz dünyāda taḥrīm şaḳın fāş etme esrārı		Müfred	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
109b	Bāḳī	Şebnem gibi şaḳılsun ḳoñ eşk-i ferāvānım Güller gibi açılısuñ tek ḡonce-i ḥandānım	Bāḳī reh-i ‘aşkıñda döksün güher-i ‘aşkı Maḥşul-i dil ü dīdem hep yoluña sulṭānım	Gazel 7	Mef‘ülü / Mefā‘ ilün / Mef‘ülü / Mefā‘ ilün
	Zāri	Halk-ı ‘ālem duydular şāhā perīşān olduğum Mihr-i güle şubḥ-veş çāk-ı giribān olduğum	Zāriyā müşkül budur ḡuş eylemez ol gülizār Gülşenī kūyinde bülbül gibi nālān olduğum	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	‘Ulvi	Şehā kūyunda gönlüm bir gedā-yı müstemendindir Erenler Hāḳḳ’ı cān u başa baḳmaz bir levendindir	Nazar ḳıl ‘ Ulvi ’ye şāhım ḳapunda bunca yıllardır Esīrindir ḡarībindir ḳuluñdur derd- mendindir	Gazel 5	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

110a	Bâkî	Ser-i kûyûn şanemâ cennet-i Me'vâ bilürin Müntehâ kâmetüni Sidre'den â'lâ bilürin	Bâkiyâ gülşen-i firdevsi baña 'arz etme Âsitânın ben anıñ cennet-i Me'vâ bilürin	Gazel 5	Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün
	Bâkî	Dil-i giriftâr belâ dilber hevâyı n'eylesün Dâme düşmez yerlere konmaz hümâyı n'eylesün	Halk-ı 'âlem Bâkiyâ 'aşkında yârîñ hasta-hâl Bir şabîb andan bu deñlü mübtelâyı n'eylesün	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
		Edip 'azm-i sefer câna esîr-i miñnet oldum ben Ġarîb oldum vaţanda mübtelâ-yı fırķat oldum ben	Olup âsûde-î her hâl ile bu bezm-i keşretde Resîmâ sâkin-i dârü'l-emân-ı 'uzlet oldum ben	Gazel 6	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
110b	Ĥayretî	Şanma zâhid bizi nâmus ile 'ârîñ kûluyuz Ne seniñ gibi hemân kuru vaķârîñ kûluyuz	Genc-i bağ-ı felege vermeyelim Ĥayretiyâ Yeni dîvâneleriz tâze bahârîñ kûluyuz	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
		Dür-i çarĥ eder ol kim 'arz-ı bûs-i lebidir Şeftâlûsî ol ķadd-i nihâlin zehebîdir		Müfred	Me' ulü / Mefâ' ilü / Mefâ' ilü / Fe' ulün
	Fevrî	N'ola sen germ olup dirseñ mu' anber kâkülüm vardır Benim de dūd-ı âhımdan başımda sünbülüm vardır	Ĥatîñ erişmeden zûlm eyleyip Fevrî 'yi öldürme Benim cânım benim rûhum ölüm vârdır ölüm vârdır	Gazel	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
111a	Himmet-zâde (Mahlas olarak değil, başlıkt a yer almaktadır)	Oldu olmadı demedün gün dilberi* Bir gün ola saña Allâh diye kulum gel beri		Müfred	Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün
	Himmet-zâde (Mahlas olarak)	Şabr-nişîñ dilber ile şoĥbet edince âdem Şabrı yâr seyrine varmış gibi eyler 'âlem		Müfred	Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

	değil, başlıkt a yer almaktadır)				
111b	Nihādī (Mahlas olarak değil, başlıkt a yer almaktadır)	Şanma gelmekden cihāna zevk-i dünyadır ğaraż Bil ki taḥşil-i metā‘ı sevķ-i ‘uķbādir ġaraż	Ḥalka-i tevḥīde dāhil olmadan şūfī hemān İzdiyād-ı nūr-i şevķ-i ‘aşķ-ı Mevlā’dır ġaraż	Gazel 4	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Derviş Yūnus (Mahlas olarak değil, başlıkt a yer almaktadır)	Bir güzel gördüm bugün nūrunu şaçıp gider Merhamet ehline beñzer sīnesin açıp gider Şanma sūfī Tañrı selāmın kimseden etmez diriğ ‘Arż edip ḥüsn-i cemālin luṭf ile geçip gider	Düşüp hicrān içre çekerim biryān edip Ey ‘ömür çünküm gör nice bendesin ḥayrān edip Görmesem bir laḥza anı gözlerim giryān idüp Düşürüp hem anı içre cürm ü büryan edip	Murabba 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
112a	Sa‘idā	Cemālīn gösterip güldür Dil-i maḥzūnlarıñ şād et Kerem-kāna meded ‘aşıklarıñ Bir melāle gel yād et	Ḳarār etme Sa‘idā Gülşenī bülbüllerindensin Dem-ā-dem nūş-i pāk Mustafā’ya durma feryād et		
		Şūrīde vü şeydā kılan Yārīn cemālidir beni ‘Alemlere rūsvā kılan Yārīn cemālidir beni	‘Aşķıñ beni mest eyledi Aldı gönüm mest eyledi Öldürmege kaşd eyledi A sulṭānım ‘aşķıñ beni	Koşma 8	8’li Hece Vezni
112b		İşit sözüm yā Gülşenī Gel gidelim ‘aşķ iline Şehdir o mülke rūşenī Gel gidelim ‘aşķ iline	Alma tenden cānımı Emān Allāh’ım emān Görmedim cānānımı Emān Allāh’ım emān		
		Bī-vücūdum ‘aşķ odu bilsem benim nem yandırır Yanuben küllī kül oldum pes daḥı nem yandırır	Yandırır Gerçi cihānda ‘aşķ odu ‘aşıkları Līkin ‘ācīz ḳulunu ḳat‘ī-yi muḥkem yandırır	2	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

		Yüzün kör mü kamer mi bilmek olmaz Sözün dürr mü güher mi bilmek olmaz		Müfred	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün
		Durmaz yanar vücudum Âh etmeyip n'ideyim Söndüremzem odu Âh etmeyip n'ideyim		Müfred	7'li Hece Vezni
113a	Yûnus Emrem	Gönül hayrân olupdur 'aşk elinden Çiger büryân olupdur 'aşk elinden	Yûnus Emrem bu hasret[e] bu zâra ' Aceb nihân olupdur 'aşk elinden	Gazel 8	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün
	Şeyh Hasan	Gecelerde uyanıksın Haqq'ın zikriyle yânişın ' Aşıkları uyarırsın ' Aşık o ki şâdık o ki	Şeyh Hasan 'ı nâlân eden Gözyaşını seylân eden ' Aşıkları hayrân eden ' Aşık o ki şâdık o ki	Koşma 4	8'li Hece Vezni
113a-b	Hamdî	Evliyânın nazarına Yanmayınca durulur mu ' Aşk'ı ' aşık esrik eder Dönmeyince durulur mu	 Hamdî bu yolda ölürse Şoru hesâb verilir mi	Semai 6	8'li Hece Vezni
113b	Yûnus	İsm-i sultân virdin mi var Bağçelerde yurduñ mu var Bencileğin derdin mi var Garib garib ötme bülbül	Yûnus vücudun pâk derken Cihânda mişlîn yok derken Şehir vaktinde Haqq derken Bizi de unutma bülbül	Koşma 4	8'li Hece Vezni
	' Abdul'hayy	Rabbinden ola ihsân Ey dil niye maḥzûnsun Derdine olur dermân Ey dil niye maḥzûnsun	' Abdul'hayy eder âhı Bulmağa Haqq'a râhı Sevmiş güzel İlâh'ı Ey dil niye maḥzûnsun	Mani 4	7'li Hece Vezni
113b-114a	Nesîmî	Vişâlîñ şerbetin şun câna yâ Rab Yine düşüp firâka oldum atşân	Ṭalsam ma' nevî Vücudun anı fetḥ et bâb-ı rahmân	Kıt'a 6	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün
114a-b	Naḥîfî	Bülbül-i nâlân olup Çağırırım dost dost Ol güle hayrân olup Çağırırım dost dost	Cezbe-i şevk ü vişâl Buldu Naḥîfî kemâl Yûnus [u] Mısrî mişâl Çağırırım dost dost	Mani 17	7'li Hece Vezni
114b	Nûrî	Ey beni 'aşk âteşine yandıran ' Aşk seniñ ' aşık seniñ ma' şük seniñ	Maḥz-ı luṭfuñ eyle ey kâdir âlâ ' Aşıkñ ḥâline eyle-gil negâh	Murabba 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

		Hem seven hem sevdiren hem sevilen ‘Aşk seniñ ‘âşık seniñ ma‘şûk seniñ	Bir gedâdır Nûrî kuluñ (ey) pâdişâh ‘Aşk seniñ ‘âşık seniñ ma‘şûk seniñ		
115a	Sinân Ümmî	Yandığım çün ‘aşk oduna tâ‘atim Hû’dur hemân (Hû) Artıram derdimi Hakk’dan hâcetim Hû’dur hemân (Hû)	Der Sinân Ümmî bâzîrgânım bâzâra gelmişim Müşteri olanlara alım şatım Hû’dur hemân (Hû)	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
115b	Cürmî	Yâ veliyya’llâh muhakkak sır velâyet sendedir Kutb-ı ‘âlemsin muşaddak uş kerâmet sendedir	Hâsret-i hicrâna yakma yine Cürmî bendeñi Nağd-i sırr-ı mürtezâsın kim şehâvet sendedir	Gazel 11	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
115b- 116a	Şudsî	Dilâ bizden yine şad pâre yârâna selâm olsun Muhib-i evliyâ derd ehli ihvâna selâm olsun	Yezîd ü münkire la‘net [ola] bizden ey[â] Şudsî Hezârân ‘arzla ammâ ehl-i imâna selâm olsun	Gazel 8	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
116a	Şudsî	Bi-hamdi’llâh yine bu cisme cân[ân]ımız geldi Gâm-ı hicrân ile bi-mâr eden dermânımız geldi	Şerî‘atle tarîkât ma‘rifet mülkün eden âbâd Hakkîkat rehberi ol şâh-ı ‘âlî nânımız geldi	Gazel 6	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
	Şudsî	Bir nazar kılsa bağışlar cânlara cân evliyâ Bir nefesde ırgürürsün derde dermân evliyâ	Şudsiyâ lâıyık olur mu mesken-i Hakk olmağa Kılmayınca ‘aşkıñı tâ dilde mihmân evliyâ	Gazel 7	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
116b	Şudsî	Hâsretiñden pâdişâhım yandı cânım gel yetiş Erdi eflâke meded âh u figânım gel yetiş	Qurtarıp yârin gâmından Şudsî -yi bi- çâreler Gün gibi göster yüzün şems-i cihânım gel yetiş	Gazel 6	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Şudsî	Şol ki buldu yâri âgyâr ile kılmaz ihtilâf Şol ki girdi gülşene hâr ile kılmaz ihtilâf	Zâhîd ile hem-nişîn olma hâzer kıl Şudsiyâ Mü’mîn olan ehl-i inkâr ile kılmaz ihtilâf	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Şudsî	Şûre-i <i>Seb‘e’l-meşânî</i> levh-i Qur’ân’dır yüzün	Cân atıp baş kor eşigîñ taşına Şudsî bugün	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

		Âyet-i nûr-ı hidâyet sırr-ı imândır yüzün	Hacc-ı ekberdir vişâlin 'ıydına kurbân yüzün		
117a	Ḳudsi	Dîdeden hâlin hayâlin çünkü nihân eyledin Tağudıp zülfün gibi 'aqlım perişân eyledin	Dest-gir ol ey şah-ı Mısr-ı melâmet tut elin Ḳudsi -i zârı yeter [misâl-i] hicrân eyledin	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Ḳudsi	Yüz urup hâke 'âşıklar Saña 'âşık seni özler Râh-ı 'âşkında şâdıklar Saña 'âşık seni özler	Efendim Ḳudsi -i zârın Yüzü kara günah-kârın Kapında cümle kulların Saña 'âşık seni özler	Koşma 10	8'li Hece Vezni
117a-b	Ḳudsi	Ḳutb-ı 'âlem dü-cihânın pâdişâhıdır bular 'Âşık-ı şâdıkların puşt ü penâhıdır bular Bildirir hâkçe'l-yakîn Hâk'ın güvâhıdır bular Maẓhar-ı 'ilm-i ledün sırr-ı ilâhîdir bular	Bunlara ikrâr edenlerdir bulan imân u dîn Bunlara teslim olanlardır olan ğamdan emîn Ḳudsiyâ bildim muhakkâk anladım Hâk'el-yakîn Maẓhar-ı 'ilm-i ledün sırr-ı ilâhîdir bular	Murabba 7	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
117b	Ḥalîmî	Gel ey 'aşka düşen 'âşık bu sevdâ özge sevdâdır Bu 'aşk içre olan şâdık bu sevdâ özge sevdâdır	Ḥalîmî iste sen yâri gönülden çıkar ağyarı Eyâ şeyyid-i sultânı bu sevdâ özge sevdâdır	Gazel 6	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
118a	Nûrî	Şâdıkāne şıdk ile ben yâre 'âşık olmuşum Cümle 'âlem bihter-i dil-dâre 'âşık olmuşum	Yüzünün nûru anın derd ehlinin dermânıdır Nûrî 'dir derd ehliyim dermâna 'âşık olmuşum	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
118a-b/119a-b/120a-b	Abdullah Fermâye (Mahlas olarak değil, başlıktaki yer almaktadır)	Hudâya hamd ü bî-gâyet ki lutfı bî-nihâyetdir Şalât olsun Resûlüne kim ol hatm-ı risâletdir	Ayırma kulların yâ Rab şırât-ı müstaḳîmînden Ḥabîb-i 'aşkına olsun ki ol kân-ı şefâ' atdır	Kaside 105	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

120b	Ḥayālī	Mücellā eyle dil levhîñ bugün nūr-i mücellādan Cemālîñ gösterir cânân çü mir'ât-ı mücellādan	Ḥayālī terk-i cân eyle bu esrârı nihân eyle Mekânîñ lâ-mekân eyle cevâb algıl müsemnâdan	Gazel 5	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
120b- 121a	Lâyiḥī	Ey velîler içre server sır u Raḥmân sendedir Sendedir cümle tarîḳat 'ilm-i Ḳur'ân sendedir	Lâyiḥī efgendeniñ uyar sevinciñ bahtını Ey çerâğ-ı enverim şem' -i şebistân sendedir	Kaside 17	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
121a- b	Şun'î	Ḳalbimiz 'arş-ı mu'allâ sırr-ı pinhân bizdedir Mazhar-ı luṭf-ı Ḥüdâ'yız ḥubb-ı Raḥmân bizdedir	Nūr-i tevḥîd ile Şun'î rûşen oldu gönümüz Dest-i ḳudret yakdıḡı şem' -i firûzân bizdedir	Gazel 11	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
121b	Aḥmedî	Yanmayañ pervâneniñ dil-dârı bilmez ḳandedir Bülbül-i şûrîdedir gül-zârı bilmez ḳandedir	Zülfünüñ dârında pür-dâr olmayanı Aḥmedâ Ol nice Menşûr olur kim dârı bilmez ḳandedir	Gazel 7	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Aḥmedî	'Aşk[ın]a düşdü Cânını buldu (dermân) Olmuşum ḫayrân 'Aşḳa düşelden	Aḥmedî cânâ Girdi meydâne Oldu dîvâne 'Aşḳa düşelden	Koşma 5	5'li Hece Vezni
121b- 122a		Yeryüzünüñ 'âşıḳları Himmet ileñ himmet ileñ Râh-ı 'aşḳıñ şâdıḳları Himmet ileñ himmet ileñ	Sevdiğim yâre erelim Naḳd-ı cânımız verelim Güneş cemâlîñ görelim Himmet ileñ himmet ileñ	Koşma 5	8'li Hece Vezni
122a	Şems-i Tebrizî	Bu 'aşḳa olalı yoldaş ḳomuşum nâmus u 'ârı Devâsız derde uğradım ḳılarım âh ile zârı	Gel imdi Şems-i Tebrizî fedâ ḳıl cânını Ḥaḳḳ'a Bu yolda baş u cân vermek olur 'âşıḳlarıñ ḳarı	Gazel 6	Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün
122a- b	Ḥaḳîḳî	Âvâreler dil-dâreler Geliñ geliñ 'aşḳa şalâ Dil-ḫasta vü bî-çâreler Geliñ geliñ 'aşḳa şalâ	Oldu Ḥaḳîḳî 'aşḳa ḳul Ger ederse ola ḳabûl Şükrâna verir cân u dil Geliñ geliñ 'aşḳa şalâ	Koşma 13	8'li Hece Vezni

122b-123a	Hakikî	Ƨutdı ol ŧems-i hüviyyet ‘āleme verdi ziyā Ƨal‘at-ı mihrenden aldı nūru bu arz u semā Vāriŧ-i mülk-i nübüvvet naqd-ı ser-i mūrtezā Mazharu’llāh-ı a‘ zem evliyādır evliyā	Ey Hakikî mecma‘ u’l-bahreyne çıkar yol Sen ledün ‘ilminde oqu bil nedir ŧaę ile ŧol Ol erip cāvidānıñ eŧiginde bende ol Mazharu’llāh-ı a‘ zem evliyādır evliyā	Murabba 9	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
123a	ŧāfi‘	Sürmüŧüz āyın ü erkān cezbe-i tevĥide [ile] Olmuŧuz her derde dermān cezbe-i Raĥmān ile	Vecd ü ħālīñ maĥremisin __? ŧirīn __? ŧāfi‘ Geldi saña ‘aşķ u viddān cezbe-i Raĥmān ile	Gazel 9	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
123a-b	ŧāfi‘î	Rāh-ı Ħaķķ’a girmiŧim erkānı gözler gözlerim Pir-i Ħaķķ’a ermiŧim sübhānı gözler gözlerim	‘Arŧ-ı ‘alādır muĥaķķaķ ħalb-i mü’mīn ŧāfi‘î Ben aña etdim nażar hem anı gözler gözlerim	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
123b		Alma tenden cānımı Amān Allāh’ım amān Görmedim cānānımı Amān Allāh’ım amān	Uŧta cānım ŧükrāne Ħurbān olsun cānāne ŧalma beni hicrāne Amān Allāh’ım amān	Mani 5	7’li Hece Vezni
	ŧemsî	İlāhî ‘aşķıñ ağına Girmek diler cān-ı bülbül Andan ħaķāyık güllerin Dermek diler cān-ı bülbül	İŧitecek ŧemsî sözün Giryān eder resm ü gözün Her dem dergāhına yüzüm Söyler dirler cān bülbüli	Koŧma 6	8’li Hece Vezni
124a	Veled	Ey ki hezār āferin bu nice sulţān olur Ħulu olan kiŧiler ħüsrev ü ħāķān olur	Herçe bugün Veled’e inānubun yüz süre Yoķsuluŧa bāy olur bāy ise sulţān olur	Gazel 13	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ lün
124b	Ħulķî	Çok günāhım var cihānda cürmüme yoķdur ‘aded Pādiŧāhlar pādiŧāhı sensin <i>Allāhu’ŧ-ŧamed</i> Baĥr-ı ‘iŧyāna ħariķım isterim senden meded	Varacaķ maĥŧer yerine hep ŧıħār ile kibār Ħulķî-i bî-ħāreyi ol günde etme ŧermŧār ‘Afv edip ŧuçum ile pīr ü nebî dārü’l-ķarār	Murabba 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ lün

		Hey meded hey lutfu çok ihsânı çok Mevlâ meded	Hey meded hey lutfu çok ihsânı çok Mevlâ meded		
124b- 125a	Hüsâmî	Nâr-veş ey dil-i qarîn olduğınu yakmayı ko Şu gibi beyhûde her sū meyl edip akmayı ko Kalbi ma‘ mûr etmek isterseñ gönûl yakmayı ko Gülşen-i cennet gerekse külhan-ı dünyâyı ko Yâr-i gül _____ ? isterseñ gülşene beķâyı ko	Girdin İbrâhîm sen lâ-mekân gül-zârına ‘ Ârifâna sırrın et meyl etme dünyâ hârına İbn-i vaķt ol himmet et koma bugünü yârına Ey Hüsâmî on sekiz biñ ‘ âlemin esrârına Çünkü mażhar düşdü gönölün geç bu <i>Hû</i> yu <i>Hây</i> ’ı ko	Muham mes-i müzdevi c 7	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ lün
125a- b	Vahdetî	Vâķıf-ı esrâr olan insânı her cân anlamaz Şûret-i ma‘ nî nedir peydâ vü pinhân anlamaz Dilberin mâhiyyetini deyû nâdân anlamaz Rûh-i insân nidüğün her tab‘ -ı hayvân anlamaz Ya‘ nî nûr-i Aķmedî bu cehl ü mervân anlamaz	Dâr-ı ‘ aşķa ben nice tesrîr ü tecrîd edeyin Nûr-i pâķî yâ nice a‘ mâle takrîr edeyin Âfitâbı sen nice figâna ta‘ yîr edeyin Hâl-i haķtın dilberin ben kime tefsîr edeyin Vahdetî her bir deni te’vîle bürhân anlamaz	Tahmîs 7	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ lün
126a- b	‘Abdullah Efendi (Mahlas olarak değil,başıkt a yer almaktadır)	Evliyâdan ey gönûl almak dilerseñ reng ü bû Yokluk ile ileri gel varlığından ol aru	Bulmadım yokluk gibi hâzrete bir toğru yolu Ey gönûl kalma yabanda ol yolula gitmelü	Kaside 31	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ lün
	‘Aķâu’llâh	Gel ey ‘ âşık gel ey şâķık eger isterseñ Allâh’ı Cihânı cânı terk eyle bulasın tâ ki Allâh’ı	‘ Aķâu’llâh ki der yahşı ferâh-ı râhat-ı ķudsî Şaķın fevt olmasın fırsat taleb ķıl durma Allâh’ı	Gazel 5	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
		Ey dil-i firâķ yâr ile	Baķma dünyânın vârina	Koşma	8’li Hece Vezni

127a		Efgāna gel efgāna gel Derd ile āh u zār ile Giryāna gel giryāna gel	Yak cānını ‘aşk nārına Ḥaqq’ın vişāl-i ‘ıydına Ḳurbāna gel ḳurbāna gel	5	
	Şeyhî	Her tecellîde cemālîñ pertev-endāz gösterir Dîde-i ‘uşşāk içinde cān içre cān gösterir	Şeyhî pîr oldu fevāda gitdi Gerçi āb-ı tāb Gāhi pîr-i ‘aşk [i]le bālāda seyrān gösterir	Gazel 9	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
127b	Şem‘î	Ne hūnîdür gözün sāķî ki bağırmıdan kebāb ister Döküp nā-ḥaḳ yire ḳanım ḳabağım yer şarāb ister	Şarāb-ı la‘li şun şūfî içip ḳanmak diler gönlüm Nice dīvānedir Şem‘î göreñ âteşten āb ister	Gazel 5	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün
127b- 128a	Ġadriyā	Bî-emāndır bu felek hiç kimseye vermez emān Fırşatı fevt etme ey dil tez geçer dūr-ı zamān Sen özün yahşî bilip gayrıları bilme yamān İttifāk-ı cümleñin budur sözü etme kemān Yāri çok dil-dārı çok sen kendiñe yār ol hemān	‘Ārif [i]señ Ġadriyā aldanma-gil efsāneye Düşmesin der iseñ eger murğ-ı dām-ı dāneye Zāl-i dünyā kārı ḳılmaz ey gönül merdāneye Bu yeter pend ü naşîḥat ‘āķil ü dīvāneye Yāri çok dil-dārı çok sen kendiñe yār ol hemān	Tahmîs 5	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
128a	Ḳudsi	Rüy-i dilden gör nedendi cennet’ü-l me’vā bugün Ber-ṭarāf oldu bi-ḥamdi’llāh gam-ı ferdā bugün	Yeridir Ḳudsi ‘adem mülkünü seyrān eylesem Ḥamdü li’llāh kim vücūdum eyledim ifnā bugün	Gazel 4	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
		‘Āşık nedir ḥālîñ ‘aşķn elinden Ḥaqq’a ‘āşık oldum gönlüm eglenmez Melāmet ḥırḳasın aldım gönüme Ḥaqq’a ‘āşık oldum gönlüm eglenmez	Anda varanlara ḥulle biçerler Başına la‘l ile mercān saçarlar Sekiz cennet ḳapıların açarlar Ḥaqq’a ‘āşık oldum gönlüm eglenmez	Koşma 4	11’li Hece Vezni
128a- b		Bir derde dūş oldum dermān bulunmaz Derdimin dermānı sendedir sende Bir özge derdim var kimseler bilmez Derdimin dermānı sendedir sende	Senden olur ḳamu ḳullara dermān Senden olur ḳamu ḳullara iḥsān Senden olur ḳamu derdlere dermān Derdimin dermānı sendedir sende	Koşma 4	11’li Hece Vezni

128b		Muhabbet bezmine mestâne geldiñ Müdâm içdiñ toludan kâne geldiñ Cemâl-i ‘aşk[ın]a pervâne yüzün Anıñcün şem‘-veş ‘aşka yâne geldiñ	Añıldı yâr ile ‘ahd-i sevâbık Dedi kanı vefâ ‘ahde mütâbık N’emiz ola efendi saña lâyıķ Hemân lutf u kerem ihsâna geldiñ	Murabba 4	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Fe‘ülün
128b- 129a		‘Āşık olanlar Yola girenler Ĥaķķ’ı bulanlar Gelsin meydâna	Şoĥbet soranlar Tevĥid edenler Geline erenler Gelsin meydâna	Koşma 8	5’li Hece Vezni
129a	Dervîş	Saňa gönül veren ‘âşık ne kılsın bāş ile câna Cemâliñ gözleyen gözler ne baķsın ĥurî Rıdvan’a	Diler Dervîş bu sevdâda özün küllî fedâ ede Ki ķurbân olmağa ferdîr kişi sevdiği sulţâna	Gazel 6	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
	Lâmekânî	Pîriñ her kim kılar râzı gümânsız Bâyezîd olur Pîrini kılmayan ĥoşnûd bileydü hem Yezîd olur	Bugün kim Lâmekânî -veş kılsa pîrini ferşed Muĥaķķaķ gecesi Ĥadr günü nev-rûz-ı ‘ıyd olur	Gazel 6	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
129b	Nev‘î	Seniñ maĥzûnuñ olmak bana şâdân olmadan yegdir Ėamiñla ağlamak ellerle ĥandân olmadan yegdir	Şarâb-ı ‘aşk ile Nev‘î gibi mest-i müdâm olmak Baķıp bu ni‘ met-i dünyâya ĥayrân olmadan yegdir	Gazel 5	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
	Nev‘î	Bize meydân-ı ‘aşk içre döner âvâreler derler Ĥarâbât içre ĥar olmuş gezer mey-ĥareler derler	Kitâb-ı ‘aşka baķdım Nev‘iyâ bir bâbda yazmışlar Der-i dildâra ‘âşıklar varıp yalvaralar derler	Gazel 5	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
	Ĥalîlî	Gel berü dön cânib-i Ĥaķķ’a dolaşmadan gerü Tevbe kııl çıksun dimâĥnîdan devâ semden gerü	Ey Ĥalîlî ister iseñ nâr-ı ‘aşkıñ nûr ola Şu gibi gönlüñ aķıtma her yaña şemden geri	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
129b- 130a	Ĥalîlî	Āĥ edip her dem dirîĥâ fırķatim var ağlarım Şabra ĥâķat kalmadı ĥün rıķķatim var ağlarım	Ey Ĥalîlî tâ ezelden başıña yârü imiş N’eyleyim ĥünkü zarûrî ‘âdetim var ağlarım	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

130a	Ḥalîlî	Beni Mecnûn aňlasun mehcûr olursam yâr-i şâdıqlar Giyünsün lâle-veş bağrım gibi şol bağı yanıklar Gelip kabrimde yaş döksün beni kana boyanıklar Ne kara günlere kaldık yazıklar baňa yazıklar	Nice ‘ıyd olsa Leylâ’sız bize Mecnûn-ı ‘ıyd olmaz Nice nev-rûz olur ol kim şeb-i hicrân ba‘îd olmaz Ḥalîlî fırkatîñ nârı gibi nâr-ı şedîd olmaz Ne kara günlere kaldık yazıklar baňa yazıklar	Murabba 5	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
	Ḥalîlî	Gel vuşlata bel bağla Kân ağla gözüm ağla Derd ile ciger dağla Kân ağla gözüm ağla	Ma‘ nâya Ḥalîlî var Nâr ol saňa gülizâr Gel bendemi tut zinhâr Kân ağla gözüm ağla	Mani 6	7’li Hece Vezni
130b	Ḥalîlî	Bu kara başımdan ayrılmaz kara sevdâ meded Olmuşum hayrân u zâr u vâlih ü şeydâ meded Küh-i gamda ağlayan Mecnûn benim Mevlâ meded Bir ğarîbim kimsenem yokdur baňa Mevlâ meded	Çapuna gelmiş za‘îf-i hastadır ğâyet Ḥalîlî Âsitânîñ senglerinden ayırıp kılma zelîl Yoldan inmiş bir gedâdır çağırıp deryâ delîl Bir ğarîbim kimsenem yokdur baňa Mevlâ meded	Murabba 5	Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlün
	Ḥalîlî	Ekremim sultân-ı ‘âlem gör ne kâr eder Kangı ‘ıydı devr eder ya kangı ‘abdi yâr eder	Kim Ḥalîlî ’e yâr olursa nârını gül-zâr eder Kim ‘aduv olsa gül-istân içre cânın nâr eder	Gazel 9	Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlün
130b- 131a	Ḥışâlî	Ehl-i hâle zâhidâ dervîş iseñ rindâne bak Merd iseñ meydân-ı ‘aşkıñ mûrine merdâne bak	‘Âlem-i mülk-i beķâyâ ey Ḥışâlî baş kadem Yüz çevir dâr-ı fenâdan çeşme-i hayvâna bak	Gazel 7	Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlün
131a		Bu dem ‘aşk oduna ‘âşık vücûdun urduğı demdir Zehî şöbet zehî dem kim gönüller derdine emdir	Anñ gönîlüne ‘âşık diler [i]señ derdine dermân Kim anñ lutf-ı in‘âmı kamu derdlere merhemdir	Gazel 9	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

131a-b	Muhyî	Cümle ‘âlem bir hicâbdır añladınsa sen anı Ol hicâbdan geçdin ise kânde baksan andadır	Benliği terk eyle Muhyî yok olugör eriseñ Birkaçında var olasin cümle varlık sendedir	Kıt’a 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
131b	Muhyî	Utan Haqq’dan yana [ki] kul unuttun ‘ahd-i sübhânı Hoş uyduñ mekr-i şeytâna ki yakdın odlara cânı	Bu sırrı bilmege Muhyî fenâ ender fenâ olsun Gider bu sū’ile zannı güzâf şanma bu meydânı	Gazel 5	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
	Muhyî	Eyâ gâfil olan âdem Çü sen fânî cihân fânî Edinme toqluğu hem-dem Çü sen fânî cihân fânî	Erenler yolunu tutğil Beķa mülküne cân atğil Göñül Muhyî tedârik kııl Çü sen fânî cihân fânî	Koşma 9	8’li Hece Vezni
131b-132a		Haq’ı dilber gördüm hüveydâ Deminden mürde gönlüm oldu ihyâ Şunup bir cür‘a oldum mest ü şeydâ O dem cüş eyledim mânend-i deryâ	Ma‘ ârif baħrine ‘aşık talıpdır Muħabbet dürlerin andan alıpdır Tecellî zâta maħv olup kalıbdır Bu ihsândan cüdâ etme Hudâyâ	Murabba 7	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ulün
132a	Hayretî	Bize ğamda ney gibi nâlân olan gelsün berü Vâkıf-ı esrâr olup hayrân olan gelsün berü	Hayretî gibi bugün meydânda delir ‘aşkına Cân u bâşı terk edip kurbân olan gelsün berü	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
132a-b	Cemâlî	Müselmânlar diñiz bi’llâh benim gönlüm alan kanı Ki firķatde ciger kandır aķar her dem gözüm kanı	Eger bir ħarfını cânâ Cemâlî ’niñ kabûl etseñ Çıķa vaşf-ı cemâlînden yine bir tâze dîvânı	Gazel 5	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
132b	Ruĥî	Ķadd-i bâlâsınıñ a‘ lâlğın ister dileriz Nice yıldır ki hevâsında o seriñ yileriz	Ķayrıdan kaç‘-ı ümîd olmuşuz ey Ruĥî Ne dilerseñ kerem-i luţf u Hudâ’dan dileriz	Gazel 5	Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilâtün / Fe‘ ilün
	Ruĥî	Luţf edip dermân ederseñ derdime dermân seniñ Ey ħakîm-i <i>lem-yezel</i> hem derd hem dermân seniñ	Sen meger kim edesin gûyâ zebânın yoħsa kim Vaşfını etmek ne mümkün Ruĥî -i bi-çân seniñ	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

132b-133a	Ruḥī	Eylesem vaşlın temennâ baḥtiyâr olmaz baña İḥtiyâr etsem ğamın dil ‘inkisâr olmaz baña	Kaçmazam Ruḥī gibi ‘aşkıñda nālân olmadan ‘Āşık-ı şūrîde ḥālim teng ü ‘ar olmaz baña	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
133a	Ḥakīkī	Āḥ kim derd-i derūnum bir iken biñ oldu āḥ Fırqat ü hecr ü cünūnum bir iken biñ oldu āḥ	Ey Ḥakīkī derd ü ğamdan eridi cân u beden Şimdi miḥnet her tarafından bir iken biñ oldu āḥ	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
133a-b	Aḥmedī	Sākī-i vaḥdet elinden içmişim ben cām-ı şāf Mest-i dünyā şanmagız kim söyleyem biñ dürlü lāf Murğ-ı ‘Ankā’yım ki ‘uzletdir maḳāmım kūh-i Qāf Söylemezden Ḥaḳ bilür tez vār edip lāf u güzāf	Aḥmedim ben çekmezem ferdâ için ḥüzn ü melāl Qalmamışdır bende beniñden dilimde kıl u qāl Kim dökerse qanımı olsun ḥelāl ender ḥelāl Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf	Murabba 9	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
133b-134a	Aḥmedī	Ey muvaḥḥid Ḥaḳḳ’ı gel cân u gönülden yād kıl Qurtarıp cân gülşenin ḥār-ı belādan şād kıl	Ger na’ ifī menzile ermek dilerseñ Aḥmedā Yol uzaktadır göz yaşıyla ḥūn-ı dilden zār kıl	Gazel 11	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
134a	Aḥmedī	‘Āşıka cevri eylese cânânı hoş görmek gerek Luṭf u qahrın bir bilip [de] anı hoş görmek diler	Çünkü taḳdīriñdir inşirāḥ olup Aḥmed bugün Her nice dūr eylese devrânı hoş görmek gerek	Gazel 7	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
		Benim cânım saña qurbân qabûle kıl anı fermân Ne dirlik[dir] baña sensiz ki sensin cânıma cânân	Bil ‘âşık remzini yâriñ ve esrâr-ı tecellîde Mürâyidir gönül Ḥaḳḳ’a görünür kendine sübhân	Gazel 9	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
134b	‘Abdī	Mevlâ’m seniñ ‘aşkıñ ile olmuş gönül giryân gider Nār-ı muḥabbetde yanıp vaşl ābına ‘atşân gider	Çok gördüñ ‘Abdī serseri tıyduñ nihân-ı dilberi Gir gönüle tırma yürü fırsat geçer mihmân gider	Gazel 5	Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün

	‘ Abdî	Meded bir çäre kıl ey şâh tutuşdum âteş-i ‘aşka Hayâle döndüm âhınla düşelden âteş-i ‘aşka	Nice demlerdir ‘ Abdî ğam-ı hicrin ile kân ağlar Gözüm la‘l ile dürr saçar deriz sür rişte-i ‘aşka	Gazel 5	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
	‘ Abdî	Nişâr eyle özün yâre dilerseñ vaşl-ı dil- dârı Niyâz eyle o dergâha hemân kullukda gör kârı	Şenâlar eyle ey ‘ Abdî demiş kaşın u eşkiñ kim Yüzün sürüp sücûd eyle kılup tehlîl ü erkânı	Gazel 6	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
135a	Zülâlî	Benim yâ Rab ol ‘âşî-i siyâh-rû Ki ‘işyân ile olmuş nefsi-i bed-ñû	Zülâlî ğarķ isen baħr-ı günâha Kerîm ettiğine geldiñ ne ķayġu	Gazel 7	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün
	Ĥalîlî	Ol benem kim kılmazam cân yolunda câna ben Cân nedir kim anı kurbân etmeyem cânâna ben	Ol Ĥalîlî yem ki kıldım <i>fakru fahr</i> -ı ihtiyâr Ķânî‘em fakre taħassur çekmezem sulţana ben	Gazel 7	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
135a- b		Yuyalı göñlümü ‘aşkıñ yine nâm-ı nişânımdan Taşıp taşra düşer oldu ĥaber setr-i nihânımdan	Benim gibi ķamu ‘âşık olaydı yoluna şâdıķ Eger zâhid eger fâşık diyeydi bu lisânımdan	Gazel 9	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
135b	Şabri	Bugün bir mürşide erdim uyur [i]dim uyandırdı Yüregime berâ verdi beni yakdı uyandırdı	Ĥabîb-i Ĥaķķ-ı Muħammed’dir seni da‘vet eden Ĥaķķ’a Şalâdır ‘işret ehline şarâb-ı şevķe ķandırdı	Gazel 7	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
135b- 136a	Kemâl Ümmî	Yola ‘iz etme yoldâş olmayınca Öğünce bir ulû baş olmayınca	Kemâl Ümmî za‘îfi bilmediler Cihânda ‘aşķ ile fâş olmayınca	Gazel 9	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün
136a	Ķalenderâne	Cismiñi nûr eyle zikru’llâh ile Tâ ki vaşl ola bu cân Allâh ile	Ey Ķalenderâne ne eksik ne ğam Her kim ola âşinâ ol şâh ile	Gazel 7	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Aħmedî	Nefsi bilen ķişi pes kâmil-i insân imiş Rabbini bî-şek bilir gör ta‘accub cân imiş	Münķire toġru sözün zehir gelür Aħmedâ Ĥâlib-i Ĥaķķ olana çeşme-i ĥayvân imiş	Gazel 12	Müfte‘ilün / Fâ‘ilün / Müfte‘ilün / Fâ‘ilün
136b	Şemsî	Bugün şehbâz olup cevîlâna geldim Hümâ şayd etmege seyrâna geldim	Bu zulmetde ķalan dertliler için Benim Şemsî Ĥudâ’dır mânâ geldim	Gazel 7	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün

	Aḥmedi	Şems-i münîr kudretim gerçi niķāb içindeyim Ferr-i fûrûğ devletim lîk hicāb içindeyim	Aḥmedā ehl-i vaḥdetim ğarķa-i baḥr-ı ‘ izzetim Şûfî gümān edip şaķın şanma gümān içindeyim	Gazel 7	Müfte‘ ilün / Fā‘ ilün / Müfte‘ ilün / Fā‘ ilün
136b- 137a	Aḥmedi	Mazḥar-ı zāt-ı ‘ izzetim vaşf-ı şaffāt içindeyim Māhî-i baḥr-ı vaḥdetim lücce-i zāt içindeyim	Mülk-i fenāda fānîyim Aḥmedim olmuşum fenā Rûḥ-i kadîm-i ķā-imim şanma memāt içindeyim	Gazel 8	Müfte‘ ilün / Fā‘ ilün / Müfte‘ ilün / Fā‘ ilün
137a	Penāhî	Esrār-ı ilāhiden ḥayrān olalım cāna Cām-ı mey-i ma‘ nide mestāne olalım cāna	Ma‘ şûķ-ı Penāhî ’niñ ‘ uşşāķ-ı ilāhîniñ Cān verelim önünde ķurbān olalım cāna	Gazel 5	Mef‘ ūlū / Mefā‘ ilün / Mef‘ ūlū / Mefā‘ ilün
	Muḥyîdîn	Gelsün ol derdli olan dermānı buldum Küfrü katl eyleyip îmānı buldum	Muḥyîdîn ’im bugün meydān içinde Gel ey yol isteyen erkānı buldum	Gazel 6	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ūlün
137b		İçelim sāġar-ı vaḥdet deme kim n’olsa gerek Cānıña verme tab‘ı çün olacaķ olsa gerek	Baḥr u ‘ ummāda vücūdın gemisin eyledi ğarķ ‘ Ārif olan bu cihānda dedigim n’olsa gerek	Gazel 7	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Nāmiyā	Cemāliñ maķşād-ı aķşā-yı ‘ āşık Vişāliñ mirşād-ı iclāl-i ‘ āşık	Duruşup cān kaṭresin Nāmiyā İdegör vāşıl-ı deryā-yı ‘ āşık	Gazel 7	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ūlün
		Ḥam-ḥāne-i vaḥdetde içdim yine peymāne Cān vermek [i]le erdim ben meclis-i cānāne	Efġānımı kūyiñde der işidin ey mihrü Gör ṭālib-i bî-çāre olmuş yine dīvāne	Gazel 5	Mef‘ ūlū / Mefā‘ ilün / Mef‘ ūlū / Mefā‘ ilün
138a	Ḥalilî	Yārini yarın görendir kim bugün yārın görür Görmeyen yāri bugün yarın kaçan yarın görür	Ey Ḥalilî şol hemān himmet faķîr ol kim müdām Ārzü-yi cennet etmez dost dîdārın görür	Gazel 7	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Ḥayālî	Sûzân-ı firāķıñla oldu bu ciger püryān Cān teşne yürek yandı onulmadı bu ḥicrān	Evvelde Ḥayālî sen toġrulduñ [i]se Ḥaķķ’a Āḥir nefes olduķ da bir demçik ola sübhān	Gazel 5	Mef‘ ūlū / Mefā‘ ilün / Mef‘ ūlū / Mefā‘ ilün

	Hayretî	‘Aşk [i]le ma‘mûr olan dîvâne gönlümdür benim Seng-i cevriñle yayılan mânâ gönlümdür benim	Kimseden utanmayıp olup hâriş ü Hayretî Çocadıkça meyl eden cânâna gönlümdür benim	Gazel 7	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
138b	Qadî	Rûz u şeb etmez miyim hiç nâle vü âh u enîn Hasreten hayfâ dirîgâ geçdi ‘ömr-i nâzenin	Umarım kim rûz-i maşşer diye Qadî Haş saña Hâzâ-i cenneti ‘Adn’in <i>fedhulûhâ</i> <i>hâlidîn</i>	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Qadî	Râh-ı ‘aşka ihtiyâr etdim belâsı olsun olmasın Bu yoldan dönmezem hergiz cefâsı olsun olmasın	Şu kim mürşid durur Qadî koma dâmenini elden Ridâsı hırkası tâcî ‘aşâsı olsun olmasın	Gazel 5	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
	Qadî	Bilmem ne hikmetdir gönül gâh katre gâh ‘ummân olur Gâh zerre-veş pinhân olup gâh gün gibi nâlân olur	Gâh görünmez maşv olur Qadîyi ne sırdır bilmezem Gâh kâinâtı gösterir âyine-i devrân olur	Gazel 10	Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün /Müstef ilün
139a	Qaygusuz Abdâl	Yâ ilâhî derdini derdime dermân eylediñ Kendi ‘aşkıñ zıkrını hem münis-i cân eylediñ	Qaygusuz Abdâl eydür ilâhî saña şükürüm budur Bizi bizden kırtaruben sırr-ı nihân eylediñ	Gazel 7	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
	Qaygusuz Abdâl	Açgıl haqîkat gözünü bakma bu dünyâ varına Küllî seniñle tobtolu kalma bu dünyâ nârına	Qaygusuz Abdâl tır öri ‘aşka mürid ol hoş yürü ‘Aşk kıncaruçeker ise boynuñ uzat nehârına	Gazel 9	Müstef ilün / Müstef ilün /Müstef ilün / Müstef ilün
139a- b	Qaygusuz Abdâl	Cân ile vuşlat olmağa cânâ münâsib cân gerek Anlamağa bu hikmeti ‘aql-ı kâmil insan gerek	Her bir kişi bu dünyâda bir nesne ihtiyâr eyledi Qaygusuz Abdâl ’a dağı helvâ ile büryân gerek	Gazel 10	Müstef ilün / Müstef ilün /Müstef ilün / Müstef ilün
139b	Qaygusuz	Evliyâdan gelen kelâm Okunan Qur’ân değil mi Gerçek velîniñ her sözi Sûre-i Rahmân değil mi	Ey Qaygusuz hâliñ n’ola Senden giri gir bu yola Haş kerem edecek kula Haş günden ‘âyân değil mi	Koşma 5	8’li Hece Vezni

139b-140a	Ḳayğusuz Abdāl	Eyā ‘aql ile ‘irfānım diyenler Eyā mülk-i Süleymānım diyenler	Sözü қо fariğ ol Ḳayğusuz Abdāl Bu sözden açılır cümle kıl u kâl	Gazel 13	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Fe‘ûlün
140a	Ḳayğusuz	Sür gayrıyı aradan Çünkü ol var sendedir Senden saña kıl sefer Maḥzen-i kâr sendedir	Ḳayğusuz olmağıl ırak Saña senden yağındır Haḳ ‘İlm-i Haḳ kudret-i Haḳ Cümle esrâr sendedir	Mani 5	7’li Hece Vezni
	Ḳayğusuz	Yüce sultānım sultānım Sensin hemân derdim benim Ḥasretiñ yaqtı cânımı Sensin hemân derdim benim	[Ḳayğusuz kılun şād eyle] [Onu andan âzād eyle] Seniñ ile âbād eyle Sensin hemân derdim benim	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Ḳayğusuz	‘Aşḳdan ḥaber duyam dersin Sen sende iste bul seni Aç perdegi gir göñlüñe Sen sende iste bul seni	Gezme serseri beyānda Deme [şu] şundadır bunda Sendedir ol ma‘ nî sende Sen sende iste bul seni	Koşma 5	8’li Hece Vezni
140b	Ḳayğusuz	Saña bu sırriñ aḥvālın beyān etsem beyān olmaz Nişāmı bî-nişān olan nihān olur ‘ayān olmaz	Ḳayğusuz bu sırra ereli iki cihānı terk edeli Her kim bu ḥāl-i ḥāline aña kevn ü mekân olmaz	Gazel 5	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün
	Ḳayğusuz	Maḳşūd cihāna gelmeden Kişi dīnin bilmek imiş Dīni[ni] bulmadan murād Evliyāsın bulmaḳ gerek	Bunlardır Ḥaḳḳ’ı bilen Ġayrısı yalandır yalan Dervīşligden murād olan Gelip ____? olmaḳ imiş	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Ḳayğusuz	Yüce sultānlar sultānı Derdiñi ver egleneyin Derdiñdir derdime dermān Derdiñi ver egleneyin	Ḳayğusuz eder ey Ġanî Sensin derdimiñ dermānı Göñlüm seni ister seni Derdiñi ver egleneyin	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Ḳayğusuz	Olduḳ fenā ender fenā Şanmañ bizi var ehliyüz Meşhûrumuz Ḥaḳḳ’dır bizim Biz vaşl-ı dīdār ehliyüz	Ḳayğusuz der şāh-ı cihān Başı kaba teni ‘üryān Bizimdir āyet-i Ḳur’ān Biz cāndan iḳrār ehliyüz	Koşma 5	8’li Hece Vezni
141a	Ḥüseynî	Yā İlāhî bize bildir Nicesidir ḥāllerimiz	Ḥüseynî cânını n’ider Yola yokluk ile gider	Koşma 9	8’li Hece Vezni

		Gözümüz göremez nice Kande gider yollarımız	‘Uşşâkları efgân eder Gulğuldur bülbüllerimiz		
141a- b	Hüseynî (Mahlas olarak değil, başlıkt a yer almaktadır)	Bak bu ‘âlem ‘aynına cân göz ile cânânı gör Cümlesinde varlık oldur zâhir ü pinhânı gör	Meşğul ol bâb-ı tevhîde ‘alleme’l-esmâ budur* Nûr-i muṭlaḳ ‘ilm-i ledün sırr-ı müsemma budur	Tercî‘-i Bend	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
142a	Hüseynî	Bugün bî-cân idim ben cânâ erdim Ki cânım verüben cânâna erdim	Hüseynî vâsıl-ı Hakk’dır haḳîḳat Ki bir ḳaṭre idim ‘ummâna erdim	Gazel 12	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün
	Hüsâmî	Başımı ṭop eyledim ben zülfünün çevgânına Düşmüşüm Mecnûn gibi şol Leylâ’nın meydânına	Ey Hüsâmî varlıgın yâr yoluna ḥarc eyle kim Varlığından geçmeyince kişi kıymaz cânına	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
142b	Miskîn Hacı Bayrâm	Hîç kimse çekebilmez pekdir felegin yayı Derdine gönül verme bir gün getirir vâyı	Miskîn Hacı Bayrâm sen dünyâya gönül verme Bir ulu ‘ibâdetden al başına sevdâyı	Gazel 7	Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün / Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün
	Bayrâm	N’oldu bu gönlüm n’oldu bu gönlüm Derd-i ğamınla doldu bu gönlüm Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm Yanmada derman buldu bu gönlüm	Ḥamd u şenâda ḥamd u şenâda Dost [i]le bayrâm etdi bu gönlüm Bayrâmîyim de Bayrâmîyim de Bayrâm ederseñ yâr ilen şimdi	Murabba 5	Müstef‘ilâtün / Müstef‘ilâtün
142b- 143a	Bayrâm	Bilmek isterseñ seni Cân içre ara cânı Geç cânından bul anı Sen seni bil sen seni	Bayrâm özünü bildi Bileni anda buldu Bulan ol kendi oldu Sen seni bil sen seni	Mani 5	7’li Hece Vezni
143a	Ḳaygusuz	Evliyâya egri bakma kevn ü mekân eldedir Mülke ḥükmün süren oldur iki cihân eldedir	Ḳaygusuz eder bu ‘ilmi okudum anladım bildim Şimdi bu ‘âlemin ḥükmü kâmil insân eldedir	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Aḥmedî	Var mı ol dostâ vereyim ḥânümânım kalmadı	Aḥmedî eder îlâhî saña şükrüm oldurur Ḥamdü’lilâh ‘aşḳ-ı Hakk’dan ğayrı vârım kalmadı	Gazel 7	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

		Cümlesinden el yudum pes dü-cihānım kalmadı			
	Genci	Eyā serverānım gel Cān oldu saña ‘āşık Ey gonce duḡānım gel Cān oldu saña ‘āşık	Genci-i şikār etdin Çeşmini bekār etdiñ Göñlünde qarār etdiñ Cān oldu saña ‘āşık	Mani 5	7’li Hece Vezni
143b	Genci	Eyā ḡubb-ı zamānım Cān oldu saña ‘āşık Ey beste duḡānım gel Cān oldu saña ‘āşık	Bu Genci yüzü kara ‘Aşkıñ ile āvāre Raḡm et dil ü bīmāra Cān oldu saña ‘āşık	Mani 11	7’li Hece Vezni
	Genci	Bu dem ey sevgili dostlar Biline ḡutlu bayrāmdır Da‘ vet olur erenlere Gelene ḡutlu bayramdır	Genci ne dem gün zār eder Şabr u qarār elden ḡider Dermān ummaz derdin diler Derd aña ḡutlu bayramdır	Koşma 8	8’li Hece Vezni
143b- 144a	Genci	Ber-murād olmak diler ey dilā ‘ālemd sen Dāmen-i dil-dārı elden ḡoma ey ḡulḡ-ı ḡasen	El açıp ḡılsun du‘ā ‘uşşāḡ yārin ḡaberiyle İsm-i yāri bir mu‘ammā eyleyipdür cāndan	Gazel 5	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün
144a	Genci	Dem-ā-dem dīde ḡān aḡlar ḡam-ı ‘aşḡ-ı ḡarābımdan ‘Aceb deryāya ḡarḡ olmuş bu teşne dil serābımdan Velī iş bu göñül mülkü bu eşḡ-i ıztırābımdan Ki şol resme tebāb oldu bilür ḡarḡ-ı pür- ābımdan	Ola bir gün yanam biñ yıl tenim toprak ola küllī Muḡabbet ḡoḡusu gele yel esdikçe türābımdan	Terci-i Bend 15	Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün
144a- b	Genci	Aḡladır cevri-i felek feryād ile her dem beni Kara baḡtım ḡılmadı ḡıḡ dil-ḡuşā ḡurrem beni Ḳurb-ı Ḥaḡḡ’da bir yaña dūr etmede nefsim beni	Öldürür āḡir belālarla dirīḡā ḡam beni Gözüme ‘ālem görünmez seyr eder ‘ālem beni	Terci-i Bend	Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

		Derd-i hicrân-ı ğamı âhir nedir bilem beni			
144b	Hakîkî	Hak te'âlâ kudretinden bunca kim eşyâ eder Her birin bir hâl ile ol mazhar-ı esmâ eder	Ey Hakîkî kahr u lutf u vâhid oldu ‘aşık Ol cihetden cümleden qadrin anıñ a‘lâ eder	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Hakîkî	Gel ey tâlib dilerseñ bulmak ol zât-ı dil- ârâyı Târiq-i evliyâdan ğayrıdan gezme her ârâyı	Hakîkî mest-i dergâh olmayan ‘aşk ile cüş etmez Meger sâkî-i vaḥdetden içe cām-ı muşaffâyı	Gazel 5	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
145a	Hayretî	Ḥamdü li’llâh dostlar bürhânımı gördüm yine Cân u dil eglencesi cānânımı gördüm yine	Şoḥbet-i tâcından ḥalâş oldum ey Hayretî Ḥamdü'lillâh ehl-i dil yârenimi gördüm yine	Gazel 5	Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün
	Bakî	Âlâyiş-i dünyâdan el çekmege niyet var Yaḳında ‘adem derler bir şehir-i ‘azîmet var	Ser terkine mâyildir dünyâya gönül verir ‘Aşk ehliniñ ey Bakî başında sa‘âdet var	Gazel 5	Mef‘ülü / Mefâ‘ilün / Mef‘ülü / Mefâ‘ilün
	Hakî	Bilmek isteyen ḥâlimiz Gelsün [duysun] kâ-ilimiz Ġurbet ilidir ilimiz Bize Bayrâmîler derler	Bu Hakî çün fenâ oldu Beḳâ ender beḳâ buldu Görüp qadrini ‘ıyd oldu Bize Bayrâmîler derler	Koşma 5	8’li Hece Vezni
145a- b	Ḥalîlî	Cürmümüz çokdur ey Ḥudâ Dîdârıñdan etme cüdâ Cân ile bāşımız fedâ Yoluña Mevlâ yoluña	Ḥalîlî eder âh zârı Dergâhına varsa bâri Sebîl olsun cümle varı Yoluña Mevlâ yoluña	Koşma 5	8’li Hece Vezni
145b	Rüşenî	Muḥabbet cāmınıñ şevkiñ leb-â-leb içmeyen bilmez Anıñ serḥoşluğu zevkin başından geçmeyen bilmez	Cihânda Rüşenî ’dendir günüñ aydınlığı ḥalkâ Gönülden gülsitân gibi aña göz açmayan bilmez	Gazel 7	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün
	Gülşenî	Baḅa ‘aşkıñ tārîkini nedir deyip şoran gelsün	İşidip Gülşenî sözün muḥabbet sırrıdır aḅla	Gazel 7	Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün

		Ayuk koyanda ol yola başı bir gün uran gelsün	Diyende bir kâli yüz kez bu ma' nâdan yoran gelsün		
145b- 146a	Gülşenî	Terk eyle münkir küfrünü îmana gel îmana gel ‘Aşk ehline hizmet edip sultâna gel sultâna gel	Çün ‘aşk imiş devre girip devrân eden ey Gülşenî Rüşen-i güneş gibi olup devrâna gel devrâna gel	Gazel 10	Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün /Müstef' ilün
146a	Gülşenî	O gülsitân-ı ‘âşıkân vaşlın baña gül-zâr imiş Niş ü firâkıñ câna çün saçıldı bildim hâr imiş	Açılalı hüsnüñ gülü bilindi ey gül-zâr-ı cân Biñ Gülşenî gibi anıñ bülbül hezârı var imiş	Gazel 6	Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün /Müstef' ilün
	Gülşenî	Bî-vücûdum ‘aşk odu bilsem benim n'em yandırır Yanuben küllî kül oldum pes dağı nem n'em yandırır	Rüşenî derdine yanmış bir cigerdir Gülşenî ‘Aşk odu pervâne gibi anı her dem yandırır	Gazel 7	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
146b	Gülşenî	Gerçek Hakk'ı seversen Gel gönül ver anlara Haq bilmege ayurseñ Gel gönül ver anlara	Ey Gülşenî ‘ayne'l-yakîn Gör dilerseñ er yüzün Açmak için ma' nâ gözün Gel gönül ver anlara	Mani 12	7'li Hece Vezni
	Gülşenî	Yine mey-hâne-i ‘aşka olan sâkı gelür derler Virâne cāmını ‘aşkıñ gönüldeñ cân olur derler	Giren mey-hâne-i ‘aşka görüben Gülşenî hâlin Bu dağı rüşenî gibi eylemez mest olur derler	Gazel 7	Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün
147a	Gülşenî	Muṭlak bizi irâd eden kıydı cihândan cânımız Çün kırtarır andan bizi gönüldeki ‘irfânımız	Âğ u karadan künfekân bir mevcemiz iki cihân Bağır-ı ‘ademden ey civân kim bilir ‘ummânımız	Gazel 6	Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün /Müstef' ilün
	Ḳudsi	Dîdeden hâlin hayâlin çünkü pinhân eylediñ Tağıdıp zülfüñ gibi ‘aqlım perişân eylediñ	Dest-gîr ol ey şâh-ı Mısr'a melâmet tut elin Ḳudsi -i zârı yeter pâmâl-i hicrân eylediñ	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
	Maḥvi	Dîdeden nûr-i cemâlin yine pinhân eylediñ	Ey yüzü gül Maḥvi 'i bağ-ı belâda terk edip	Gazel 5	Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

		Nār-ı hier ile yakıp ‘uṣṣāk-ı sūzān eylediñ	Bülbül ü şūrīde-veş devrānda nālān eylediñ		
147a-b	Vildān	Gelsün ol ‘āşık olanlar meclise Allāh için Kendüsünden el yusun Allāh için Allāh için	Çünkü Vildān sendedir sırr-ı sırāt-ı müstaķīm Sırr-ı pāki gösterir toğru yönü Allāh için	Gazel 7	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
147b	‘Ārif	Çeşm ü cânım nār-ı ‘aşka yandı dermān n’eylesün ‘Āşık-ı dīvāneye pes bend ü zindān n’eylesün	Ma‘ rifet da‘ vāsın etse ‘Ārif olan tālīb degil Kışmetidür ezeliide oldu ihsān n’eylesün	Gazel 17	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
148a	‘Ārif	Gel berü ey tālīb-i Hāk ister iseñ yāriñi Māsivādan geç kamu terk eyle cümle varıñı	Çünkü ey ‘Ārif muvaḥḥidsen ḥaķīķat añladıñ Şābitü’l-aķdām olup ḥıfz eyle gel iķrārıñı	Gazel 12	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	‘Ārif	Gel berü ey cân u dilden tālīb-i dīdār-ı Hāk Kālbiñi pāk et sivādan kalmaya ađyār-ı Hāk	Hıç ta‘ accüb etmegiz söylerse ḥālāt-ı ‘aceb ‘Ārif ’iñ kālbi olubdur maḥzūn-ı esrār-ı Hāk	Gazel 11	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
148a-b	‘Ārif	Ey mey-i kayyım u kādīm Bildim seni buldum seni Ey kādır ü ferd ü ‘alīm Bildim seni buldum seni	Cümle vücūd u mümkināt Mücellā-i esmā-i şaffāt Fānī kamu bākī o zāt Bildim seni buldum seni	Koşma 13	8’li Hece Vezni
148b-149a-b/150a	Rūşenī	Diñle sözüm saña derem ey ‘amū Kardeşi ođlı sözü ḥaķdır kamu	Tanıma bilir bakma çeler bu şeme hıç Rind-i cihān ol yürü toķunma geç	Tercī‘-i Bend	Müfte‘ ilün / Müfte‘ ilün / Fā‘ ilün
150a	Ḳaygusuz	Merd iseñ meydān-ı ‘aşkda cân verip cânānı gör Şādık iseñ ‘aşk içinde iste bul sultānı gör	Ḳaygusuz <i>el-faķr u faķri</i> ki buyurdu ol Resül Faķr ile faķr edüben gel küfrü ķo īmānı gör	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	‘Aşķiyā	Zāt-ı [şeh] cism-i [cihānıñ] rūḥudur rāḥat gibi	‘Aşķiyā ‘uzletde ol maķşūda isterseñ vuşul	Taḥmīs 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

		Olmasın bî-rûh ‘ âlem cism-i bî-tâkât gibi İ‘ tibârî devlet-i dünyâ kuru şûret gibi Halk içinde mu‘teber bir nesne yok devlet gibi Olmaya devlet cihânda bir nefes şîhhat gibi	Çün kamu a‘ mâliîni yazar melekler sağ u şol Hak buyurmuş lutf u tab‘ında o şâh-ı pür-uşul Gel hazır etmek dilerseñ ey Muhibbî kârî‘ ol Olmaya vahdet maķâmı köşe-i ‘ uzlet gibi		
150b	Lâmi‘ i	Sâķiyâ kevşer şarâbın şun ki rıdvân bundadır Biz femiz reşk-i cinânda hürî vü ğılmân gibi	Şubh-dem mey-hânedan erdi nidâ ki Lâmi‘ i Çande ise cân atıp eriş ki cânân bundadır	Kıt’a 7	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
150b	Harâbâtî	Çarh elinden gece gündüz âh edip eyler ġarîb Derd-i hicrân âteşinden yüregın taġlar ġarîb	Ey Harâbâtî ġarîblikden şikâyet eyleme Bu yalancı bir felekdir ġâh olur begler ġarîb	Gazel 6	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
150b/ 151a		Ne hoşdur dilberîñ zîkri eger görsen daġı yegrek Ayaġı tozuna yüzüñ eger sürseñ daġı yegrek	Hevâ ve herze yayıla bu yolda müstakîm olġıl Mekân-ı kûy-i dilberle muķim olsañ daġı yegrek	Gazel 7	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
151a		Bu şûret güzeliñ gözler göremez ey gönül pîri Olan ġâfil bu ma‘niden olur şanmayınız diri	Naşîhat bir olur diñle getür fi‘ le dime diñle Gideriz bir yere cümle ki gelmeziz daġı geri	Gazel 12	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
151a- b	Gülşenî’	Ben bu ile ġarib geldim Destür oldu gider oldum Dost ilidir benim ilim Bunda ne giriftâr oldum	Gülşenî’ niñ benim kulu Gülşen içinde bûlbülü Göreliden ben ol gülü Gülşen-i lâle-zâr oldum	Semai 15	8’li Hece Vezni
151b- 152a	Fevrî	Cân çıkarsa kûy-i firķatde ġam-ı dil- dârdan Baş giderse ‘ aşķ içinde cünbiş-i aġyardan Câme-i ten yanar ise sîne-i bî-mârdan	Cân u dildir ‘ aşķıñ varı yoġu dedim aña Versem olmaz mı dehân-ı vaşlıña bî- vefâ	Müsebba 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

		Tâc-ı ser-dürüşte hevâ-yı âh et âteş bârdan El çekem hep hânümân tekye(?) vü destârdan Geçeyim hergiz belâ-yı derd-i ‘aşk-ı yârden Dönmeyem kâlûbelâdan etdiğim ikrârdan	Dedi ancak anlara dünyâ vü ‘uqbâdır hemân Pes tereddüd eyleyip bakıp dururken dört yaña Güş câna erdi hâtifden bu beyt cân fezâ Ermek isterseñ dehân-ı la‘l-i yâre Fevriyâ Geç iki ‘âlemden el çek cümle yokdan var eden		
152a- b	Fazlî	Cihân ikidir şâh cihânı bir Yedi tāmū sekiz bağ-ı cinân bir Yedi kat yer toğuz kat âsmân bir Gelen birdir giden birdir kıalan bir Hemân birdir hemân birdir hemân	Çavuşdı birbiriyle cism ile cân Birikdi bir arada küfr ü imân Bir oldu Fazlîyâ kâfir Müselmân Gümân ref‘ oldu zâhir oldu in‘ân Hemân birdir hemân birdir hemân bir	Muham mes Şarkı 9	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ülün
152b	Çayğusuz	Gerçek velî olan kişı alur seni sende kıomaz Mâsivâdan el yumadın muhabbetin cânda kıomaz	Çayğusuz ’uñ budur pendi tâliblige pek inandı Mürşidler çobân gibidir sürüsün yabânda kıomaz	Gazel 5	Müstef‘ilün / Müstef‘ilün / Müstef‘ilün /Müstef‘ilün
	Çayğusuz	Bu yolu böyle buldum ben baña benlik hicâb olmuş Okudum añladım bildim baña benlik hicâb olmuş	Çayğusuz eder ey Ğanî şükür olsun bildim seni Ayuruğ añmayam beni baña benlik hicâb olmuş	Gazel 5	Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün
153a	Çayğusuz	Gönül gözün açdıñ ise Sen yetersin kitâb saña Gördüğün yüz dost yüzüdür ‘Âlemde yok hicâb saña	Çayğusuz sen seni bildiñ İstedüğün sende bulduñ Her yüzden görünüp geldiñ Yokdur ‘aded hesâb saña	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Çayğusuz	Ey miskîn derd-mend-i âdem Saña senlik hicâb olmuş Seni sen seni şandüğün Senle perde bağan olmuş	Ey miskîn derd-mend-i âdem Saña senlik hicâb olmuş Seni sen seni şandüğün Senle perde bağan olmuş	Koşma 5	8’li Hece Vezni
	Çayğusuz	Şükür ü minnet ol Allâh’a ‘Aşka elin verdi bize Varımızı ‘aşka yakıp	Çayğusuz isterseñ yâri Çıkar gönülden ağyâri Derdli olan gelsün beri	Koşma 5	8’li Hece Vezni

		Zāhir ‘ayān oldu bize	Derde dermān verdi bize		
153a-b	‘Ulvi	Hasta cāna hālet-i mevt erdi cānān bî- haber Bir devāsız derde düşdü vāh ki Loḡmān bî-ḡaber	Böyle deyip mülk-i ibkā bir bir açdı çün o māh Bu Muḡammed bendesiniñ gözlerinden aḡdı ḡan	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
153b	Günahkārī	Göñül deryası çünküm cūşa geldi Bu göze baḡrı andan ṭaşa geldi	Şikāyet eyleme Ḥaḡḡ’dan Günahkār Hemīn çekmek gerek çün bāşa geldi	Gazel 9	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulun
153b/ 154a	Günahkārī	Sen şehā göñül verenler küllī varından geçer Can u baş yaḡma ḡılar her kār-ı yārinden geçer	Bu Günahkārī zelīli gör ki ne nādāndurur Kim bu fānī zevḡ içün nāmus u ‘arından geçer	Gazel 9	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
154a		Eger var ise sende ‘aşḡ-ı cānān Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan Bilirsen ‘aşḡ işi çün olmaz āsān Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan	Dün ü gün zārī vü efḡān edüben Yoluna terk-i baş u cān edüben Gözün giryān dil pūryān edüben Göñül derd-i oduna ṭutuşup yan	Koşma 5	11’li Hece Vezni
154a-b	Cürmī	Yā velīyyu’llāh muḡaḡḡaḡ sır velāyet sendedir Ḳuṭb u ‘ālemsin muşaddaḡ uş kerāmet sendedir	Ḥasret ü hicrāna yaḡma yine Cürmī bendeñi Naḡd-ı sırr-ı mürtezāsın kim şehāvet sendedir	Gazel 11	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
154b	Yahyā	Bende-i faḡr u fenā teklif-i sulṭān istemez Emr-i ma‘ rūf-i Ḥudā’dan ḡayrı fermān istemez	‘Aşḡ-ı dilber şöyle istignā verir Yahyā ’ya kim Ḥazreti Loḡmān’dan derdine dermān istemez	Gazel 7	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Yahyā	Gel vücūduñ perdesin ḡaldır cemāl-i yāri gör Cān gözünden sil ḡubārı ṡehre-i dil-dārı gör	Beyt-i ma‘ mūr oldu Yahyā ’nıñ o beyt-i dil-keşi ‘Ayn-ı ‘ibretle naḡar ḡıl ma‘ mūra baḡ mī‘ mārı gör	Gazel 7	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Yahyā	Göñlüm gözü açılmadı cānda ḡicābım var iken Cām-ı cihān-ı bīn oldum nūr olmayınca nār iken	Dīvāne vü ‘uryān idi el gözüne vīrān idi Gencīne-i yezdān idi Yahyā ’ya ‘aḡl-ı yār iken	Gazel 5	Müstef ilün/ Müstef ilün/ Müstef ilün/ Müstef ilün

155a	Yahyā	‘Āşıkı rind ü levend ü mest ü evgār isterüz Lā ‘ubālī-meşreb ü âşüfte-destār isteriz	Mürşidi mülk-i ‘ademde yoklarız Yahyā gibi Ādemi ikrām-ı irşāda sezāvār isteriz	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Hayretî	‘Āşika dilber selāmından selāmetler kopar Hāk budur yoldaşlar çok dürlü hāletler kopar	Bir zarāfet gülsitānıdır bu yerler Hayretî Şad-hezārān bülbul-i bāğ-ı belāğātler kopar	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Hayretî	‘Āşık-ı tahkīk olan cev̄ ü cefādan hazz alır Şāhib-i taklīd olan mihr ü vefādan [hazz] alır	Hayretî şavm-ı firāk-ı yārdan incinmeyip ‘İd-ı vuşlatda hemān bir merḥabādan hazz alır	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
155b	Hālişî	İlā ey server-i ḥubān qarār etmez gönül sensiz Benim cānım gider bi’llāh eger bir dem olam sensiz	Hālişî der görsem yüzün hebādır tā‘ atim fikrim Bu cümle tesbīhim virdim baña zunnār olur sensiz	Gazel 8	Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün
		‘Aşkın meclisi kuruldu Gelsün berü merdāneler Tecellî şem‘ ine bugün Yanan gelsün pervāneler	Müşteri bunda bilinür Bî‘ atde ḥākır bulunur Gün gibi olmaz tolunur ‘Ākıl olan ‘ināneler	Koşma 7	8’li Hece Vezni
	Hayretî	Ey gönül her mübtelā kim ‘āşık-ı dīdār olur Bağrı başlu gözü yaşlu işi āh u zār olur	‘Āşık isen Hayretî gel nā-murād ol nā- murād ‘Āşika ancak murād olan rızā-yi yār olur	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
156a	Hākikî	Şāh-ı ‘aşka kim ki bende oldı ol sulṭān imış Ma‘ den-i dürr-i ḥākīkat gevherine kân imış	Zāt u şıfātın sırrını her kim ki bildi bî- gümān* ‘İlm ü kemāliyle yakīn ol şāhib ‘irfān imış	Gazel 6	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
	Hākikî	Kādir-i feyyāz-ı ‘ālem gör ne iḥsān eylemiş Mülk-i ḥüsn içinde seni şāh-ı sulṭān eylemiş	Gül cemālın ḥasretinden bu Hākikî rüz u şeb İşini bülbul gibi āh ile efgān eylemiş	Gazel 5	Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

	Lāyihī	Ḥaḳīḳat mevşul-i ḥaḳdır cihānda gönlü şādıklar Fenā dārına göz yumar gönül gözü uyanıklar	Muḥabbet kaydını [sen] Lāyihī pek bağla ḳalbiñde Eger kār etmesin derseñ saña ta' nı münāfıklar	Gazel 7	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fā' ilātün
156a-b	Yahyā	İltiyām ile kelāmından helāk olmağ olur Saña 'āşık dirilen cānlar eyüdü şağ olur	Gözleri nergis yüzü gül kāmeti serv-i revān Vuşlat-ı yār ile Yahyā tağ üstü bağ olur	Gazel 5	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
156b	Yahyā	'Āşık-ı dīvāneyiz Mecnūn olupdur pīrimiz Ḥalka-i şoḥbetdir ey şūfī bizüm rehberimiz	Ḥōr bakmañ 'āşık-ı şeydālara Yahyā gibi Çün tecellī nūruna āyīnedir tedbirimiz	Gazel 5	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
	Yahyā	'Işk ehli görse yolda seni geçmez āhsız Şāhım sen aña ḳalma ḳul olmaz günāhsız	Yahyā yol etse yāre n'ola dūd-ı āhımdan Kimse gider mi menzil-i maḳşūda rāhsız	Gazel 7	Mef' ūlū / Fā' ilātū/ Mefā' ilū/ Fā' ilün
156b/ 157a	Günahkārī	'Işka ver gönlü[nü] ey cān gel berü 'ār eyleme Zār olur 'ārñ şoñu var etdiği zār eyleme	Bu nice 'ōmri zāyi' etdiñ başmadıñ yola ḳadem Şimdi ḳuru lāf ile var faẓl-ı izḥār eyleme	Gazel 11	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
157a	Günahkārī	Bu 'āşıklar meclisine eydüñ nāşī gelmesün Çün nazarı togru degil şoḥbete şaşı gelmesün	Bu ma' niden Günahkārñ ḥālīdür içi key bilün Tekrār eden bu ma' niyi taşıdır taşı gelmesün	Semai 7	16'lı Hece Vezni
157b	Günahkārī	İnanma dünyā ḳavline ki 'ahdine vefāsızdır Yalan söyler seni aldar ki fānīdir beḳāsızdır	Günahkārā günāh için ümīdiñ kesme raḥmetden Zīrā 'ālemde kim va[r]dır ki cürmi yok ḥaṭāsızdır	Gazel 13	Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün
157b/ 158a	Günahkārī	Ol Raḥīm' iñ raḥmeti tutdı cihānı ḡam yeme Ḳıldı müstağraḳ zemīn ü āsumānı ḡam yeme	'Ömrün erdi āḫire dünyā ḡamından geçmediñ Şimdiden geri nidersin ḥān u mānı ḡam yeme	Gazel 12	Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

158a	Günahkârî	Görmek istersen cihânda bir kulu hôr işde ben Cânına cevri edici zâlim sitem-kâr işde ben	Cürmünü bilenlerin ‘afv et günâhın yâ Kerîm Kılıram her şuçuma biñ kerre ikrâr işde ben	Gazel 13	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
158a- b	Günahkârî	Key şaķın verme gönül bu dünyânın murdârına Yevm-i yuħmânın dilerseñ yanmayasın nârına	Evliyâdır bağbânı mübtedîler bağının Terbiyet vermese anlar lezzet ermez bârına	Gazel 13	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
158b	Seyyid Seyfî	Merhabâ ey nesl-i pāk nūr-i yezdân merhabâ Merhabâ ey câmi‘ -i âyât-ı Qur’ân merhabâ	Merhabâ red etme Seyyid Seyfî bendendir seniñ Yüz sürüp dergâhına her gün ser-beyân merhabâ	Gazel 5	Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün
159a		Dilâ bu dehr-i fânîniñ nesine böyle hurremsin ‘ Aceb bilsem ne maķşûda erişdiñ böyle bî-gamsın Ne Dâhḥāk u Feridûn’sun ne Behmen’sin yâhud Cem’sin Cihânın Hüsrev’i olduñ tuṭalım şâh-ı ‘ âlemsin Vücûduñ aña ey gâfil ki bir kaṭre menîdensin Tekebbürlük Hudâ’ya yaraşır sen nesl-i Âdem’sin	Bilirsin <i>küllî şey’in hâlikın</i> emrine a‘ lemsin Ḳamer-ṭal‘ at melek-vuşlat ya sultân-ı a‘ zâmsın Ne ısshı ‘ âķıbet saña ecel erdikde ebkemsin Ecel peymânesin zehrin kaḃirde korķarım yersin, [Vücûduñ aña ey gâfil ki bir kaṭre menîdensin Tekebbürlük Hudâ’ya yaraşır sen nesl-i Âdem’sin]	Müsedde s- Mütekerr ir 4	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
159b	Nabî	Şaķın terk-i edebden kūy-ı maḥbûb-ı Hudâ’dır bu Nazar-gâh-ı İlâhîdir maķâm-ı Muştafa’dır bu	Mürâ‘ ât-ı edep şartıyle gir Nabî bu dergâha Meṭâf-ı ḳudsiyândır bûse-gâh-ı enbiyâdır bu	Gazel 5	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün
160a		İlâhî yâ Rabbî Dünde metânet	Ḥaşırde ‘ izzet ‘ Araşâtda şefâ‘ at		
160b		Dilâ bu dehr-i fânîniñ nesine böyle hurremsin	Ḥuşûşâ tâci taḥṭı terk edip ol ḥazret-i Edhem	Tercî-i Bend	Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün

		‘ Aceb bilsem ne maḳṣūda eriṣdiñ böyle bî-ḡamsın Ne Ḍahḡāk u Feridūn’sun ne Behmen’sin yāḡud Cem’sin Cihānıñ Ḥüsrev’i olduñ tuṭalım ṣāh-ı ‘ ālemsin Tekebbürlük Ḥudā’ya yaraşır sen nesl-i Âdem’sin Vücūduñ aña ey ḡāfil ki bir ḡatre menîdensin	Yeri bir ber-ḡarār etmez göçer bu dehri bu ‘ âlem Ḳanı ecdād-ı pākin ḡazret-i Ḥavvā ile Âdem Göçenler bize ‘ ibretdir biḡi Mecnūn biḡi Âdem [Tekebbürlük Ḥudā’ya yaraşır sen nesl- i Âdemsin] [Vücūduñ aña ey ḡāfil ki bir ḡatre menîdensin]		
161a	Yūnus	İlhām ile dün gece Seyrettim Muḡammed’i Âyine-i ḡalbimde Seyrettim Muḡammed’i	Yūnus murāda erdi Zevḡ ile ṣafā sürdi ‘ Âşık ma’ ṣūḡun buldı Seyrettim Muḡammed’i	Mani 6	7’li Hece Vezni
	Yūnus	İñ[i]lerem dün ü gün Derdi olan iñ[i]ler Düşmüşem ‘ aşkıñ odna Oda yanan iñ[i]ler	Bî-ḡäre Yūnus gider Yārelidir Ḥaḡ bilür Her seḡer yāresin Şeyḡine söyler iñler	Mani 4	7’li Hece Vezni
		Eyā sultān-ı kevneyn sırıñ cümle deḡā’ıḡdır Leṡāyifdir ḡarāyibdir ‘ acāyibdir ḡaḡāyıḡdır	Ne devletlü sa’ âdetlü ne ‘ izzetlūdür ol kimse Seniñle rüz-i maḡşerde sāḡibidür ma’ rifetdir	Gazel 4	Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün
161b	Yūnus Emrem	Eyyūb’üm mübtelāyım Derde dermān isterim ‘ Âşıkım dil-ḡastayım Cāna cānān isterim	Yūnus Emrem bilmedi Hiç kimseler ḡālim benim (aman) Ḥālimi ‘ arz etmeḡe Bir merd-i ‘ irfān isterim	Mani 6	7’li Hece Vezni
	Seyfî	Mecnūn u Ḥudā olanı zincire çekerler Şol ṡālib-i Ḥaḡḡ ‘ âşıkı bir pîre çekerler	Seyfî bilirim deme [şakın] ‘ ilm ü ledünnî Erbāb-ı ṡarīḡat seni ta’ bîre çekerler	Gazel 5	Mef’ülü / Mefā‘îlü / Mefā‘îlü / Feülün

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. METNİN ÇEVİRİ YAZISINDA DİKKAT EDİLEN HUSUSLAR

- a. İncelediğimiz mecmuada sayfa numarası mevcut değildir. Biz ilk sayfada bulunan boşluk nedeniyle metnin başladığı sayfayı 2a olarak numaralandırarak devam ettirdik.
- b. Çeviri metnimizde şiirler tertip edildiği düzen üzere yazılmıştır.
- c. Sayfa numaraları sayfada bulunan ilk şiirin ilk mısraının sol tarafında, **2a** şeklinde kalın şekilde belirtilmiştir.
- d. Mecmuadaki her şiir numaralandırılmıştır.
- e. Şiirlerin hemen üzerine vezni, onun üzerine nüshadaki başlığı ve en üste de şiir numarası ortalı olacak şekilde yazılmıştır.
- f. Metinde şiirlerin başlıkları büyük harfle kalın şekilde yazılırken vezinler sadece baş harfleri büyük olacak şekilde kalın şekilde yazılmıştır.
- g. Çeviri yazı yaparken bilimsel metin neşri çalışmalarında kullanılmakta olan transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır.
- h. Mecmuada bulunan şiirler başka kaynaklarda araştırılmış olup eksik olan kısımları yahut vezne uydurmak için eklenen kısımlar tamamlanmıştır. Bu durum [] şeklinde belirtilmiştir.
- i. Şiirlerde tekrar edilen genelde nakaratı oluşturan veya bestelenmiş şekliyle kaleme alındığı için tekrar edilen kısımlar doldurma mısra olarak kabul edilmiş ve metinde () şeklinde yay parantez ile gösterilmiştir. Bu kısımlar genelde vezinle uyumlu değildir.
- j. Vezin gereği şiirlerde hece düşmeli olan kelimeler kesme işaretiyle yazılmıştır. Örneğin, n'olsun, n'idem gibi.
- k. Manzumelerde düzeltmelerimize rağmen veznin tam uymadığı mısralar sonuna * işareti konularak belirtilmiştir.
- l. Derkenarda bulunup silik ve karışık yazılmasından ötürü tam okunamayan ayrıca yine yazı şeklinden ötürü anlam verilemeyen şiirler ve mısralar dipnotlarda belirtilmiştir.
- m. Mecmuada yer alan Arapça ve Farsça şiirler transkribe edilmemiş, fotoğraflarına yer verilmiştir.

- n.** Manzumelerde geçen Arapça ve Farsça kelime, deyiş, ayet hadis gibi alıntılar italik şekilde yazılmıştır.
- o.** Şiirlerde alıntı yapılan ayetlerin Arapça yazılı hali tırnak içinde verilerek devamında köşeli parantez ile meali dipnotlarda belirtilmiştir.
- ö.** Şiirlerde geçen hadisler de dipnotta, tırnak içinde okunuşu devamında ise yay parantez içinde Türkçe anlamı verilerek belirtilmiştir.
- p.** Şiirlerde okunamayan ve başka kaynaklarda da bulunamayan kelimeler, “__?” şeklinde belirtilmiştir.
- r.** Nüsha içinde yer alan tablolar tertip edenin yazdığı şekliyle çevrilmiş olup herhangi bir değişikliğe uğratılmamıştır.
- s.** Şiirlerde mahlaslar kalın şekilde belirtilmiştir.
- ş.** Şiirlerin yazımında eksik bırakılan ve bizim tamamına ulaşamadığımız mısralar “.....” şeklinde belirtilmiştir.
- t.** Metinde Farsça ve Arapça ön ve son ekler “-“ ile ayrılmıştır. Örneğin, mah-veş gibi.

3.2. ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

Tablo 6

ا	A, a, E, e, Ā, ā
ب	B, b
پ	P, p
ت	T, t
ث	Ṭ, ṣ
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	H, h
خ	H, h
د	D, d
ذ	Z, z
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ş, ş
ص	Ş, ş
ض	Ẓ, ẓ, Ḍ, ḍ
ط	Ṭ, ṭ
ظ	Z, z
ع	‘
غ	Ġ, ġ
ف	F, f
ق	Q, q
ک	K, k
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
ه	H, a, e
و	V, v, O, o, Ö, ö, U, u, Ü, ü, û, ü
ی	Y, y, , ı, i, î,
ء	’

3.3. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ ASL 603 (M61)
NUMARADA KAYITLI MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ

1

ŞABĀ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun

- 2a 1 Gider hüzni İlāhī eyle mesrūr
Keremlerle ' aṭālar eyle Mevlā
Keder veren ' adūyı eyle maḫhūr
Keremlerle ' aṭālar eyle Mevlā

İşābet eyleyen ekdār-ı dünyā
Me' āṣīdir sebep a' lā vü ednā
Dedim estagfīru' llāh pādīshāhā
Keremlerle ' aṭālar eyle Mevlā

- 3 Kuluñ ' Abdu'l-ḥayy umar luṭf-i avfā
Ola her dem tecellī zühd ü taḫvā
Ma' ārif mahzeni eyle İlāhā
Keremlerle ' aṭālar eyle Mevlā

2

' ACEM

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey Ḥabība' llāh Muḥammed Muṣṭafā (yā Rasūla' llāh)
Eyle feyzīñ ni' metine i' tibār (yā Rasūla' llāh)
*Raḥmeten li' l- 'ālemin*² olduñ ṣehā (yā Rasūla' llāh)
Müzñibīn[iñ] ṣāfi' i rūz-i cezā (yā Rasūla' llāh)

- 2 Tā ki cānım tendedir olmam ṣehā (yā Rasūla' llāh)
Bāb-ı luṭfuñdan cüdā ṣubḥ u mesā (yā Rasūla' llāh)
İstinādım intisābım sañadır (yā Rasūla' llāh)
Dāmeniñ elden bırakmam dā 'imā (yā Rasūla' llāh)

Ḳıl ṣefā' at raḥm edip ' Abdu'l-ḥayy'a (yā Rasūla' llāh)
Çünkü sensiñ ṣāfi' -i rūz-i cezā (yā Rasūla' llāh)

(Yā Rasūla' llāh yā Ḥabība' llāh yā Ṣefī' ü'l-müzñibīn işfe' -lenā yā Rasūla' llāh)³

² “وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ” (Ve biz seni, ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.) Enbiya, 21/107

³ Derkanara kayıtlı oldukça silik bir şekilde yazılmış bir şiir daha yer almaktadır. Fakat bu şiirin pek çok mısraı okunamadığı için metne dahil edilmemiştir.

3

MUḤAYYER

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun

- 2b 1 Yeter yandım firāḳıñ âteşinden
Tecellî et meded subhânım Allāh
Ne kanlar katıl[updur] gözyaşına
Tecellî et meded [subhânım Allāh]

4

PENÇUGĀH

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Lā vü illādan geçenler mazhar-ı imān olur
Kendö'züni mahv edenler *semme vechu 'llāh*⁴ olur
Maḳsad-ı aḳşādan añlar ḳalb gözün ayırmadı
Anlarıñ her dem şikāri nūr-i zıḳru'llāh olur
- 3 Sa'y edip artır dilinden Ḥak-bīni anlara sen
Anlarıñ dā'im nazarı sālike kimyā olur
Zıkrini ḳalbe ulaştır ḳalbini hem rūḥuna
Rūḥı sırra sırrı daḥi vāşıl-ı Allāh olur
- 5 Zıkr-i Ḥaḳḳ'a ol müdāvim māsivādan şā'im ol
Bu ḳālî kendüye ḥāl et hem-demin Allāh olur
- 6 'Arşiyā feyz-i ilāhî dāmeninden el ḳoma
Luṭfuna mazhar düşenler baḥr-i sırra kân olur

5

NEVĀ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 İdelim cānıla Mevlā'yı maṭlab
O yolda varımız olsun fedā hep
Keder gitsün olalım şāfī meşreb
Günah-kārız bizi 'avf eyle yā Rab

⁴ ”وَاللّٰهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَآئِنَّمَا تُؤَلُّوْا فَنَّمْ وَجْهَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ“ (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara, 2/115

Delîl olup bize nûr-i hidâyet
İdelim Ka‘be-i vaşlîñ ziyâret
Cenâbîñdan olur ancak ‘inâyet
Günah-kârız bizi ‘avf eyle yâ Rab

3 **Ğafûrî** bendeñi irgür şühûda
Giriftâr eyleme zenb-i vücûda
Kerem et lâyıķ eyle fazl-ı cûda
Günah-kârız bizi ‘avf eyle yâ Rab

4 Reh-i ‘aşķıñda her kim oldu helâk
Vişâliñle olur bir gün feraķ-nâk
Ger güller ķalmasıñ hicriñle ğam-nâk
[Günah-kârız bizi ‘avf eyle yâ Rab]⁵

6

‘İRAķ⁶

11’li Hece Vezni

3a 1 Dönmek ister göñül mülk-i fenâdan
Dönelim ‘âşıķlar Mevlâ derdiyle
Geçmek ister göñlüm cümle sivâdan
Dönelim şâdıķlar Mevlâ derdiyle

Ay u gün yıldızlar hem nüh felekler
‘Arşîñ etrâfında şâf şâf melekler
Meydân-ı ‘aşķında cemelân ederler
Dönelim ‘âşıķlar Mevlâ derdiyle

3 Ta‘n etme ey zâhid benim hâlîme
Daķl itme hergiz bu devrânıma
Dermânı devrânda buldum cânıma
Dönelim şâdıķlar Mevlâ derdiyle

4 Baş açık girmişim ‘aşķ meydânına
Manşûr olurum ene’l-Haķķ dârına

⁵ Metinde nakaratlar çoğu zaman “eyzen” ibaresi konarak yazılmamıştır. Bu nakarat kısımlar tarafımızca [] ile metne eklenmiştir. Bu türden kayıtlar metin boyunca sıkça geçtiğinden her defasında dipnotta gösterilmeyecektir.

⁶ Transkripsiyonlu metinde Niyazi Mısri’ye ait tüm şiirlerin tamiri, “Yakıcı, Ali (1985). **Niyazi-i Mısri’nin Divan-ı İlahiyatı’ı** (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü” kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

Yanmağda Niyāzī ‘aşkıñ nārına
Yanalım şadıklar Mevlā derdiyle

7

‘IRAĞ

11’li Hece Vezni

- 1 Kıo yaqsın küllī çeşmim nār-ı hicrān
Göñül şabr eyle şabr eyle şābir ol
Olur elbette birgün vaşl-ı cenān
Göñül şabr eyle şabr eyle şābir ol

Ne kanlar nūş olunmuşdur bu yolda
Ne āteşler saçılmışdır bu yolda
Ne ğurbetlik çekilmişdir bu ilde
Göñül şabr eyle şabr eyle şābir ol

- 3 Aña ‘āşık denir mi eyle inşāf
Ki nār-ı ‘aşka yanıp olmaya şāf
Bu **Nazmī**-veş edip tebdil-i evşāf
Göñül şabr eyle şabr eyle şābir ol

8

8’li Hece Vezni⁷

- 3b 1 Şūrīde vü şeydā kılañ
Yāriñ cemālidir beni
‘Ālemlere rüsvāy kılañ
Yāriñ cemālidir beni

‘Aqlımı başımdan alan
Beni bu sevdāya salan
Bir mürşide bende kılañ
Yārin cemālidir beni

- 3 Gözlerimi giryān eden
Hem cigerimi büryān eden
Hayrān u ser-gerdān eden
Yārin cemālidir beni

⁷ Transkripsiyonlu metinde Yunus Emre’ye ait tüm şiirlerin tamiri, “Tatçı, M. (1990). **Yunus Emre Divanı (İnceleme-Metin)**, (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü” kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

‘Aşk ateşine düşüren
Kaynaduben pişiren
‘Aqlımı başımdan üşüren
Yârin cemâlidir beni

5 Dil mülkünü abâd eden
Miskini[ni] dil-şâd eden
Ġayrı hevesden yâd eden
Yâriñ cemâlidir beni

6 Derdlerine düş eyleyen
Yûnus bî-‘aql hûş eyleyen
Her dem ‘abâ-pûş eyleyen
Yârin cemâlidir beni

9

11’li Hece Vezni

1 Nâgehân bir şadâ geldi köşeme
Cânân illerine gitti ‘azîzim
Felek yine aġu kattı aşıma
Fenâ câmın nûş eyledi ‘azîzim

Da‘vetimi eylediler firdevsden
Cüdâ düştü cümle ihvân dosttan
Hümâ-yı ma‘nevî çıktı kafesten
Beķâya ‘azm edip uçtu ‘azîzim

3 Ma‘rifet baħriniñ haķîķât kânı
Haķķ yoluna ķodu baş[ıla] cânı
Ġurûb etdi derler o şems-i şânı
Dosttan yaña aştı ‘azîzim

4 ‘Âşıklara oldu ‘azâb-ı elîm
Tesellî eyleye ol Rabb-i Kerîm
Bu **Kenz** oldu İbni Yetîmü’l-yetîm
Alan nazardan düşürdüñ ‘azîzim

- 4a 1 Ey gönül gel ağlama zârı zârî inleme
Pîrden aldım haberi ol bî-nişân sendedir
- Sendedir dostuñ ili sende açılır gülü
Söyler bu cân bülbülü gül-i handân sendedir
- 3 Gezmegil baħr ü beri kendiñde iste sırrı
Cism ü cânâ hûkmeden gizli sulţân sendedir
- Añladınsa sen seni bildiñse cân u teni
Ėayrı ne var ey gönül cânâ cânân sendedir
- 5 Ten taħtıdır bu cânıñ cân taħtıdır cânânıñ
Ey Niyâzî şüphesiz ol bî-mekân sendedir

- 1 Şûretten gel şifata yolda şafâ bulasın
Hayallere kalma kim anda mergûb olasın
- Yolda ' acâyib çokdur anı ' acâyib şanma
' Acâyib ana dersin dost yüzünü göresin
- 3 Yedi tamuda yangıl her birinde kül olğıl
Vücûdun anda koğıl Ėayrı vücûd bulasın
- Haķıķattır haķ şehri yedi kapu açılır
Ol kapudan içeri girgil kudret göresin
- 5 Evvelki kapusundan bir kişı vardır anda
Saña eder gelmegil sen miskin kalmayasın
- İkinci kapusundan iki arslan var anda
Niceleri korunmuş olmasın kim korkasın
- 7 Üçüncü kapusunda üç odun vardır anda
Saña cümle kılısar olmasın kim korkasın

Dördüncü kapusunda dört pîr oturur anda
Dürlü metâ' lar şatar olmasın kim ersin

- 9 Beşinci kapusunda beş ruhbân var anda
Bu söz saña rumûzdur gel ki rumûz duyasın

Altıncı kapusunda bir hûri kız anda
Saña ider gel beri olmasın kim alasın

- 11 Yedinci kapusunda yediler vardır anda
Saña iderler bulduñ dost yüzünü göresin

Çün içeri giresin ma' şûk yüzün göresin
Ene'l-ḥaḳ şerbetini dost elinden içesin

- 13 İşbu dedigim sözler kendiñden taşra degil
Tefekkür eyler iseñ Ḥaḳḳ'ı özde bulasın

- 14 **Yûnus** işbu sözleri zâhir 'āyan söyledi
İster isen bu ḥâli miskinlikte yorasın

12 SÂKÎ

11'li Hece Vezni

- 4b 1 Feth olunca ḥaḳdan yaña yolumuz
Göñül şabr eyle şabr eyle bir zamân
Açılınca dost bāğında gülümüz
Göñül şabr eyle şabr eyle bir zamân

Merâtıblar münasibe erince
Göñül şabr eyle şabr eyle bir zamân
Murâdına maḳşûduna erince
Göñül şabr eyle şabr eyle bir zamân

- 3 N'ola 'aşkıñ ile ṭalib yanarsa
'Āşkıñ şarâbına her dem ḳanarsa
Eger 'aşḳ âteşi sîneñ yaḳarsa
Göñül şabr eyle şabr eyle bir zamân

NİHÄVEND

7'li Hece Vezni

- 1 Oñulmadı yäreler
Ne ‘aceb derdim var benim
Mecnûn olmuş der gören
Ne ‘aceb derdim var benim

Deryā mevci çağladı
Hasret yürek dağladı
Hâlim bilen ağladı
Ne ‘aceb derdim var benim

- 3 ‘Āşık olan ‘ār itmez
Derdi olan zār itmez
Hekimler tīmār itmez
Ne ‘aceb derdim var benim

Eller yetmez zārımdan
Geçdim küllī varımdan
Ayrı düşdüm yārimden
Ne ‘aceb derdim var benim

- 5 Der **Kemāl** coşdum yine
Yandım tutuşdum yine
Deryāya düşdüm yine
Ne ‘aceb derdim var benim

NİŞÄBÜR

8'li Hece Vezni

- 1 Yerde gökde her kim var
Zıkr ider hālķı her bār
İde gör diliñde tekrār
Allāh Allāh dā'im Allāh⁸

Tevhīd cānlarıñ cānıdır
‘Āşıklarıñ imānıdır

⁸ Bu bendden sonra herhangi bir bende ait olmayan şu mısra gelmektedir: “Hāķķ’ı ister isen ey dil Tevhīd eyle leyl ü nehār

Tesbiḥleriñ sultānıdır
Allāh Allāh dā'im Allāh

- 3 İsm-i zākiri Hū'dur
‘Āşıka eglence budur
Cennetiñ maḳāmı Hū'dur
Allāh Allāh dā'im Allāh

İsm-i zātın süresin
Her maḳşūda eresin
Ḥaḳ'ın cemāliñ göresin
Allāh Allāh dā'im Allāh

- 5 **Zākiri** hırşı ko elden
Zikri çıkarma gönülden
Diyelim hem cān u gönülden
Allāh Allāh dā'im Allāh

15

RAST⁹

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 5a 1 Sīnesi dāğında merhem bulmadı
N'eylesin bī-çāre ‘āşıḳ n'eylesin
Bağrınıñ başına bir em urmadı
N'eylesin bī-çāre ‘āşıḳ n'eylesin
- Oñulmaz derde düşmüşdür bir gedā
Şerḥ olunmaz dil ile olunmaz devā
Senden olmazsa ‘ināyet ey Ḥüdā
N'eylesin bī-çāre ‘āşıḳ n'eylesin
- 3 Şem'-i ‘aşka yandı dil-i bīrūnesi
Küllü küle oldu vücūdum ḥānesi
Yā nesi ḳalıpdı faḳiriñ yā nesi
N'eylesin bī-çāre ‘āşıḳ n'eylesin
- 4 Ḳaplar ise ‘ālemi nār-ı celāl
Gizler ise nūrunu meh-i cemāl
Nice şabr ide **Nūrī-i** bī-mecāl
N'eylesin bī-çāre ‘āşıḳ n'eylesin

⁹ Transkripsiyonlu metinde Nuri mahlaslı tüm şiirlerin tamiri, "Döğmeci,Ersen (2019). **Millî Kütüphane Cönklerinde Nūrī Mahlaslı Şiirler Üzerine Bir İnceleme** (Yüksek Lisans Tezi).Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü" kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

ŞEVK TARİİR

Fâ‘ilâtün / Müstef‘ilün / Fa‘lün

- 1 ‘Aşkıñ a cânım tendedir tende
Dil a sulţânım sendedir sende
- Baňa ey mâlik etdiğñ iyilik*
Var ise kimlik bendedir bende
- 3 Saňa keşf ola *şemme vecchu’illāh*¹⁰
____¹¹ baqarsın andadır anda
- Bildim ol ____¹² kılma nāzar
Bilmezler hâtır kıandedir kıande
- 5 ‘Āşık-ı zārım dā’im ağılarım
Bâki ol yārım kıandedir kıande
- 6 **Nūrî** ol ____¹³ ‘āşık ‘aşkıyla yanık
Dā’imā ‘āşık zindedir zinde

8’li Hece Ölçüsü

- 1 Bâğ-ı cemāle çün erem
Vuşlat gül-zārını derem
Hakq’ın naħli sensin görem
Ben Hû direm yâ Hû direm
(*Lā Rabbe illā Hû direm*)
- Gece gündüz ay [u] dehrde
Keşretde [hem de] vaħdetde
Maşşerde [vü hem] cennette
Ben Hû direm yâ Hû direm
(*Lā Rabbe illā Hû direm*)

¹⁰ “وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَّاسِعٌ عَلِيمٌ” (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara, 2/115

¹¹ Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

¹² Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

¹³ Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

3 Cümle vücudum Hû-be-Hû
Hû[yıla] dolmuştur kamu
Mülk oldu [hem de] baña Hû
Ben Hû direm yâ Hû direm
(*Lâ Rabbe illâ Hû* direm)

4 ‘Âşıklar içre olsa sūr
Bu **Nûriyâ** erse sūrūr
Ağa tecellî [hem] de nūr
Ben Hû direm yâ Hû direm
(*Lâ Rabbe illâ Hû* direm)

18

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün

1 Yine cûş eyledi ‘ummân-ı ‘aşkıñ
Göñül Allâh’a ‘âşıkdır yeñilmez
Cûlûs etdi bugün sultân-ı ‘aşkıñ
Göñül Allâh’a ‘âşıkdır yeñilmez

Hayâli gönlüme doldu çü yârîñ
Vücûdundan eşer kalmadı ‘ârîñ
Zamânı gitti elden ihtiyârîñ
Göñül Allâh’a ‘âşıkdır yeñilmez

3 Okundu sırr [i]le ‘aşkıñ kitâbı
İşitti şem‘-i cân andan hitâbı
Aradan kaldırıp cümle hicâbı
Göñül Allâh’a ‘âşıkdır yeñilmez

Cihâna esrârıyla dolmuş serâpâ¹⁴

19

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

5b 1 Cezbe-i Hâk olmayınca n’eylesün şeyhim baña
Hâk te‘âlâ vermeyince n’eylesin şeyhim baña

Cezbe-i hüsnüñ açılmış sen tecellî eyleyip
Hâk tecellî kılmayınca n’eylesün şeyhim baña

¹⁴ Metinde şiirin devamı yoktur.

- 3 Hâk tecellî kılmağa dil-hânesi ma‘ mûr gerek
Hâne halvet olmayınca n’eylesün şeyhim baña
- Tâc-ı ‘ izzet dâd-ı hâk’dır baş-ı devletgir*
Başda devlet olmayınca n’eylesün şeyhim baña
- 5 Dâ’imâ hırş u hevâdır her işim gücüm benim
Ben hevâdan geçmeyince n’eylesün şeyhim baña
- 6 ‘ Âşık **Yûnus** sen bu sözü kimden öğrendin ___?
Hâkdan elçi gelmeyince n’eylesün şeyhim baña

20

Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fa‘ ulün¹⁵

- 1 Baır-ı durağdır ‘ âlem-i zübde dir*
Anıñ dürriñe maıubub-i Eıaddir
- Cihân bāğında bir güldür açılmış
Anı şem eyleyen mest-i ebeddir
- 3 Ne kadar medı ile ansan o zâtı
Anıñ meddâhı çün Hayy u Şamed’dir
- Bu maıılûkât u mevcûdât-ı cümle
Aña ‘ âşık geçenler bî-‘ adedir
- 5 Gel ey **Himmet** edeb gözle bu yolda
Ki meddâhım demek terk-i edebdir

21

7’li Hece Vezni

- 1 Binmiş idi Düldül’ü
Yanında Zülfıkâr’ı
Ol açdı doğru yolu
‘ Alî-i arslan kanı
- Ebûbekir’le ‘ Ömer
Yüzlerinden nûr damlar

¹⁵ Transkripsiyonlu metinde Himmeti mahlaslı tüm şiirlerin tamiri, “Yetkin, Yasemin (2016). **Bolulu Şeyh Himmet ve Divançesi** (Yüksek Lisans Tezi). Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü” kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

Sînesi dolu Kur'ân
‘Oşmân-ı ‘affân kanı

- 3 Muḥammed mi‘ rāca ağdı
Gökden yere nūr yağdı
Ḥabībim diyü öğdi
Ol faḥr-i cihân kanı

İbrāhim-i Ḥalîl geldi
Ka‘be’ye nebād urdı
Oğluna bıçak çaldı
İsmā‘îl-i kurbân kanı

- 5 Şeddād uçmağın yaptı
Nemrūd göge ok atdı
Kāfir iken küfrün etdi
‘Ādil Nūşîrevân kanı¹⁶

Her kim üstâdı buldı
Kulluğun temâm kıldı
Mışır’a sultân oldı
Yūsuf-ı Ken‘ân kanı

- 7 Geçdi bunlarıñ çağı
Dünyâ miḥnet ocağı
Ebū Müslim nacağı
O şāhib-i Kur‘ân kanı

- 8 **Yûnus Emrem** aç gözüñ
Toprağa urğıl yüzüñ
Sāña daḥi diyeler
Cigeri büryân kanı

22

MAḤĀM-I ‘UŞŞĀḤ

Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Fe‘ûlün

- 6a 1 Cemāliñ nûrunuñ ‘aşıklarına
Kerem eyle kerem sultânım Allāh
Firâkıñ nārınıñ yanıklarına
Kerem eyle kerem sultânım Allāh

¹⁶ Metinde “Nūşîrevân ‘âdil kanı” şeklinde yazılıdır.

Cigerler yandı ‘aşkıñ âteşine
Cihân kandı ağıttı gözyaşına
Neler geldi neler ‘aşık başına
Kerem eyle kerem sultânım Allâh

3 İderse ‘aşık âh inler felekler
Aña rahm eyleyip ağlar melekler
Saña mahfî değil gizli dilekler
Kerem eyle kerem sultânım Allâh

4 Yoğ oldu **Nûrî**’niñ küllî vücûdu
Ne ‘alenî kıldı anıñ şuhûdu
Efendim eyle aña luţf u cûdu
Kerem eyle kerem sultânım Allâh

23

[MAḲÂM-I ‘UŞŞÂḲ]¹⁷

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

1 Ey resûl-i Muştafâ vü müctebâ
Vü ḥabîb-i mürtezâ vü muḳtedâ
*Künt ü kenz*¹⁸ esrârınıñ miftâhısın
Zât-ı sırra mazhar-ı tām-ı hüdâ

‘Arş-ı a‘ zam cilve-gâhıñdır saña
Seyriñe serde ola mı müntehâ
Bâr-gâh-ı vaḥdete ırgür hemen
Ḳaldı Mevlâ gitdi cümle mäsivâ

3 Böyle bir tür itdi neslinden zuhûr
Tâ kî İsmâ‘ il iderse cânından
N’ola eylerse **Hüdâyî**’ye nazar
Ḥaberim virem sen ey kân-ı kerem

¹⁷ Transkripsiyonlu metinde Hüdayi mahlaslı tüm şiirlerin tamiri, “Tatçı, M. ve Yıldız, M. (2005). **Aziz Mahmud Hüdayi Divan-ı İlahiyat Tıpkıbasım ve Çeviriyazı**. Üsküdar Belediyesi: Üsküdar Araştırmaları Merkezi” kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

¹⁸ “Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u‘refe fe-halaktü'l-halka liya‘rifünî.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Mehmet Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler** (1.Baskı), Kesit Yayınları İstanbul 2013, 396.

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Fe'ülün

- 1 Ḥabību'llāh cihāna cān degil mi
 Vücūdu 'āleme sulṭān degil mi
 Cihāna bā' iş oldı çünkü nūrı
 Cemāli cümleye tābān degil mi
- Varınca *lī ma'allāh*¹⁹ 'ālemine
 İrince sâ' at-i ḥalvet degil mi
 Qādem başınca ol 'arş[ın] yerine
 Cenāb-ı Ḥazret'e mihmān degil mi
- 3 Gül-istānda vişāl içinde güldür
 Nebīler serveri şāh-ı rūsulür
 Cenāb[ı] bize hādī sebüldür
 Beyān-ı āyet-i Kur'ān degil mi
- 4 Yeter 'ālemlere bir zerre nūru
 Olur zulmānī Kāşif çün zuhūru
 O şemse zerre olursa bu nūru
 Ziyāsı cümleye yeksān degil mi

7'li Hece Vezni

- 1 Cānlar fedā yoluña
 Bu cān qayusu degil
 Sen cānı gerek baña
 Cümle qayusu degil
- 'Aşkıñ oqu demir mi
 Kār etdi yüregime
 Baña 'aşkıñ qayusu
 Temren qayusu degil
- 3 Yudum yāremi sildim
 Yāre kimdendir bildim
 Baña yārim qayusu
 Yaram qayusu degil

¹⁹ “Lī ma'a'llāhi vaktün lā-yese'unī fihi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün“ (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

Sen bir ulu sulṭānsın
Cānlar içinde cānsın
Çün senin ‘ıyān gördüm
Gümān kayusu degil

- 5 Derler ‘**Āşık Yūnus**’a
Katlan böyle gidelim
Dersen bu sevgisi duruşupdur*
Eglen kayusu degil

26

8’li Hece Ölçüsü

- 6b 1 Hakk’ı cāndan severseñ
Yalvar kul Allāh’a yalvar
Dīdārın görmek dilerseñ
Yalvar kul Allāh’a yalvar
- Tanı kendüni ki tanı
Niçün yaratdı Hakk seni
N’olacağın añubeni
Yalvar kul Allāh’a yalvar
- 3 Yürekler cūşa gelince
Gözyaşı taşı-gelince
Buñca dem başa gelince
Yalvar kul Allāh’a yalvar
- Geceler uyḥudan uyan
Gizli sırlar olur ‘ayān
Maḥrūm qalmaz Allāh diyen
Yalvar kul Allāh’a yalvar
- 5 ‘**Āşık Yūnus** çek belāyı
Derdine dermān arayı
Her dem aglayı aglayı
Yalvar kul Allāh’a yalvar

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 'Āşıkı māşūka vāşıl eyleyen Hū zikridir
Ol cemāli keşf ile keşf eyleyen Hū zikridir

Gönlü rūyuñde bu ' aşkı kâ 'imeyle ' aşk[i]le
Şerr-i şeytānı bugün def eyleyen Hū zikridir

- 3 İsm-i Hâkđır işbu gönlü māsivādan pāk iden
Çün hicābın[1] bu qalbiñ def iden Hū zikridir

Hū durur çün bu hicābıñ qahramānı hālile
İşbu nefsiñ leşkerini qahr iden Hū zikridir

- 5 Bu taraflıñ yolunu direm saña hoş hem baña
Muhyi' i Hâk' dan yaña vaşl eyleyen Hū zikridir

8'li Hece Vezni

- 1 Ser-çeşmemiz [ol] Mürtezā
Birisı de İmām Rızā
Mürşidimiz Seyyid Yahyā
[Gülşeniyüz yā Hū deriz]

Gülşenī ism-i Hū çeker
Nefyy ile işbāt[1] seçer
Esmā müsem māya açar
[Gülşeniyüz yā Hū deriz]

- 3 Añlanmağa çekme rumūz
Tevhīd gerek hep şeb ü ruz
Feth olmağa **Hulvi'** kunuz
Gülşeniyüz yā Hū deriz

8'li Hece Vezni

- 1 Halk-ı cihānıñ serveri
Āhir zamān peygamberi
Faķir ehliniñ rehberi
[Āhir zamān peygamberi]

Hādī odur cümlemize
Şāye şaldı üstümüze
Luţf edecek oldur bize
[Āhir zamān peygamberi]

- 3 *Şallu ‘ālā şemsü’l-hüdā*
 Şallu ‘ālā nūrü’l-verā
 Nām-ı Muḥammed Muştafā
 [Āhir zamān peygamberi]

Ebū Bekr hem Fārūḳ [i]le
‘Oşmān ile Ḥaydār ile
Mürşīd olan ehl-i dile
[Āhir zamān peygamberi]

- 5 **Hulvī** anıñla āşinā
 Olduñ ise devlet baña
 Şāfī oldur rüz-i cezā
 Āhir zamān peygamberi

30

SEGĀH MAḲAMI

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 7a 1 Bilmeyen cān Yūsuf’un Ken‘ān’ı bilmez ḳandedir
 Öz vücūdu Mışır’ın sulṭānı bilmez ḳandedir
- İçmeyen vuşlat şarābın yār elinden her zamān
 Beñzer ol mähīye kim ‘ummānı bilmez ḳandedir
- 3 Bilmeyen ‘ilm-i ledünī dört kitābı oḳuya
 Zāhir-i ‘ālemdir [ol] Ḳur’ānı bilmez ḳandedir
- Mübtelā-yı ‘aşḳ oluben bilmeyen cānānını
 Derdile devrān eder devrānı bilmez ḳandedir
- 5 Cān ḳulağıyla işit **Muḥyī** Muḥammed nuṭḳudur
 Kendi nefsin bilmeyen Raḥmān’ı bilmez ḳandedir

SEGĀH MAḲĀMI

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 *Künt ü kenziñ²⁰* serteser sırr-ı nihānı sendedir
Lī ma' allāh²¹ in rumūzu vü beyānı sendedir

Sen seni bildin ise cümle cihānı añladın
 Zāhir ü bāṭın kamu 'aşkıñ nişānı sendedir

- 3 Seniñ için devr ider bu kā-ināt leyl ü nehār
 On sekiz biñ 'ālemiñ muṭlaḳ nişānı sendedir

Zāhidā gitme yabāna iste bul sen de Ḥaḳı
 Nūsha-i Ḥaḳsın bugün cümle me'ānı sendedir

- 5 Sen seni bil ger dilerseñ ādem-i ma' nā iseñ
 Cümle 'ilmiñ **Muḥyiyā** sırr-ı 'ayānı sendedir

8'li Hece Vezni

- 1 Biz ezelden mestāneyüz
 Bize Gülşenīler derler
 Efsāne-i cānāneyüz
 [Bize Gülşenīler derler]

Seyyid Yaḥyā āşıkları
 Ḥaḳ yolunuñ şādıqları
 Dervīşleriñ fāyıqları
 [Bize Gülşenīler derler]

- 3 Bizedir nūr-i rūşenī
 Bize[dir] sırr-ı Gülşenī
 İḥyā edip cān u teni
 [Bize Gülşenīler derler]

²⁰ “Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u' refe fe-halaktü'l-halka liya'rifünī.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

²¹ “Lī ma'a'llahi vaktün lā-yese'unī fīhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün.” (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

Genc hayâliyle şafveti
‘Aşk içre buldu hâleti
Şeyh-i Hüsnî[nin] himmeti
[Bize Gülşenîler derler]

- 5 Sulţân İbrâhim’de ‘icâz
Şeyh Aḥmed’de etdiñ niyâz
Hulviyâ keşf oldu bu râz
[Bize Gülşenîler derler]

33

8’li Hece Vezni

- 1 Zıkr edip Ḥakk’a ey ‘azîz
Gülşenî’yüz yâ Hû derüz
Gece gündüz ‘aşk isterüz
Gülşenî’yüz yâ Hû derüz
- 2 Şabâḥ aḥşam vird ü ezkâr
‘Âdetidir leyl ü nehâr
Şavm u şalâtıla hem-vâr
[Gülşenî’yüz yâ Hû derüz]

34

ḤÜSEYNÎ²²

FERAHNÂK M[AḤÂMI]

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 7b 1 Ey gönül bir derde düş kim anda dermân gizlidir
Gel eriş bir kaçreye kim anda ‘ummân gizlidir
- Terk edip nâmı nişânı giy melâmet hırkasın
Ol melâmet hırkasında nice sulţân gizlidir
- 3 Degme bir dervîş-i fakre ḥor görüp kılma nazar
Gönlünün her köşesinde ‘arş-ı Raḥmân gizlidir
- Nuṭṭa gelse cân u dil bulur ḥayât-ı câvidân
‘Âşığın her bir sözünde âb-ı ḥayvân gizlidir

²² Transkripsiyonlu metinde Eşrefoğlu Rumi’ye ait tüm şiirlerin tamiri, “Güneş, Mustafa (1994). **Eşrefoğlu Rumi ve Divanı (İnceleme- Metin)** (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü” kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

- 5 Gör bu **Eşrefoğlu Rûmî** bahr-i ‘aşka n’eyledi
Baş u cân terk idüben cānda cânān gizlidir

35

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Fenā bulup hayāt alam şu dem kim ‘aşk-ı yārımdan
Muhabbet isteyen gelsin haber sorsun mezārımdan

Nesim-i rūḥ u Raḥmān’dan nefes ererse ger cāna
Bahār-istān ola ‘ālem şafā-yı nev-bahārımdan

- 3 Fenā-ender-fenā buldu vücūdum mülkü ser-tā-ser
Görünür bir beden kaldı hemān ancak hişārımdan

Geçip dünyā vü ‘uḳbāyı erem vaḥdet sarāyına
Faḳīre ger kerem ere ganī perverdigārımdan

- 5 Cenāb-ı pākīne lāyık **Hüdāyî**’nin nesi ola
Meger kim armağan iltem kemāl-i iftikārımdan.

36

BAYĀTĪ

11’li Hece Vezni

- 1 N’olur ise ḳo ki olsun n’olusar
Tek gönül Allāh’ı bulsun n’olusar

‘Aşk deñizi cūşa geldi ḳan aḳar
‘Āşıḳ-ı bî-çāre dalsın n’olusar

- 3 Bu deñize düşen ölür dediler
Ölür ise ‘āşıḳ ölsün n’olusar

‘Āḳıbet şol göze toprak dolusar
Bir gün evvel ḳo ki dolsun n’olusar

- 5 ‘Aşk bağında taze güller açılmış
‘Ömür bağı ḳo ki şolsun n’olusar

‘Aşk olunca cümle işler [hep] biter
Bitmez ise ḳo ki ḳalsun n’olusar

- 7 Dünyâñın manşıblarınıñ ‘ izzeti
Rûmî kıo ki alan alsın n’olusar

37

MAĞÂM-I RAST

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 8a 1 Merhabâ ey şu‘ le-i âyîne-i sırr-ı Hüdâ
Merhabâ ey şâhid-i dîdâr-ı maşşûdü’l-verâ
Merhabâ ey mazhar-ı feyz-i Cenâb-ı Kibriyâ (yâ Resûla’llâh)
Merhabâ ey nâm u şânıdır Muḥammed Muşṭafâ
- Sidreden teşrîfini tebşîr edip peyk-i celîl
Şanıña bu dört kitâb oldu serâḥatle delîl
Cedd-i pâkiñdir Ḥalîlu’llâh ey[â] ḥûb u cemîl
Merhabâ ey kırratü’l-‘ ayni [vü] nûr-i aşfiyâ
- 3 **Naḳşı’yi** [sen] bende-i ser-defter-i ‘ uşşâk kııl
Âsitânında cemâliñ şem‘ ine müştâk kııl
Sırrını göster vişâliñ bezmine ilḥâk kııl
Merhabâ ey a‘ lem-i esrâr-ı ğayb-ı mâverâ

38

MÂHÛR

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 İsteyen bûy-i vişâli ol gül-i bî-ḥârdan
Sa‘ d edip bir gül kıoparsın gül-şen-i envârdan
Rûşen eyle cân gözüñ nûr-i cemâl-i yârdan
Baḳma fâniye elin çek dârdan deyyârdan
- ‘ Âlem-i envâra ‘ azm et eyle zûlmetten ‘ ubûr
Her taraftan zâtıñı etsin ihâṭâ baḥr-ı nûr
Luṭfa müstağraḳ olup bulsun gönül bâḳî ḥuzûr
Baḳma fâniye elin çek dârdan deyyârdan
- 3 Ey Ğafûrî bulmaḳ istersen fenâ-ender-fenâ
Sa‘ d edip işbâta eriş eyle nefy-i mâsivâ
Bize saña gör neler iḥsân eder ḳadr-i Hüdâ
Baḳma fâniye elin çek dârdan deyyârdan

MAḲĀM-I MUḤAYYER
Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 8b 1 Murğ-i dil pervāz urup uçmak diler
Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz
Seyr-i fi'llāh kanad[ın] açmak diler
Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz
- ‘Aşk-ı Hākla cūş edip deryā gibi
Bir maḳām-ı ‘ālīde ‘anḳā gibi
Gül-sitānda bülbul-i gūyā gibi
Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz
- 3 ‘Aşk-ı Hāk’ıla o kim serden geçer
Hā-il olmaz yer ü gök ü ü ber
Himmet[ī] merd-i Hudā’dan al haber
Āşiyān-ı lā-mekāndır seyrimiz

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ermek isterseñ eger ünsiyyete
Hānḳāha himmete gel himmete
Vaḥdet et bakma nukūş-ı keşrete
Hānḳāh-ı himmete gel himmete
- Fā-ide vermez saña ‘aql-ı me‘āş
Gel mi‘ādı gör ki def’ ola telāş
Hūşdur ol demimizden ġāfil mebāş*
Hānḳāh-ı himmete gel himmete
- 3 Gel bu vāde-i hevesden eyle ṭayy
Er ḥayāt-ı ḳalbe sor ezḳār-ı Ḥayy
İnne ḳamme ḳalbıke ilā zāke ilāmi
Hānḳāh-ı himmete gel himmete
- Gel erenler soḥbetine sen de ir
Bakma cāna lucc-e-i tevḥīde gir
Vecd ü ḥālīñ dūrlerin şāhanedir
Hānḳāh-ı himmete gel himmete

- 5 **Dervîş Abdullāh** kāmunuñ kemteri
Diñle benden olma şaķın serserī
Ehl-i ‘ aşķıñ budur evvelden yeri
Hānķāh-ı himmete gel himmete

41

MAḲĀM-I RAST
8’li Hece Ölçüsü

- 9a 1 ‘ Ālemler nūra ğarķ oldu
Muḥammed doğduĝu gece
Mü‘ mīn münāfıķ farķ oldu
Muḥammed doğduĝu gece
- ‘ Arşıñ nūru yere indi
Şuyuñ rengi nūra döndü
Hep şusuzlar şuya ķandı
Muḥammed doğduĝu gece
- 3 Anasıñ rahminden düşdü
Küffārlarıñ aķlı şaşdı
Biñ kenīsā yere geçdi
Muḥammed doğduĝu gece
- Hūri kızları geldiler
Ķundaĝın bile şardılar
Muḥammed’e yüz sürdüler
Muḥammed doğduĝu gece
- 5 Ağlayan oĝlan avundu
Toĝuran ana sevindi
Nice küffār dine döndü
Muḥammed doğduĝu gece
- 6 **Yūnus** eydür ey ķardaşlar
Aķar gözden ķanlı yaşlar
Secde etdi taĝlar taşlar
Muḥammed doğduĝu gece

MAḲĀM-I REHĀVĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey gönül mecnūn kimdir zāhirā 'ākıl nedir
Gāh ḥabs [ü] gāh ıtlāk olmadan ḥāşıl nedir

Bunca ğavġālar ki oldı geldi geçdi [cümle] hep
Bā' is-i ğavġā nedir bildiñ mi hîç aşlı nedir

- 3 Zülf-i sevdāsıyla 'ālem birbirine girdiler
Va' de-i bezm-i vişāle kim erer vāşıl nedir

Etdi biñ yüz birde biñ bir ḥikmet temām
Oldı tekmiñ-i fazīlet seyr eden kāmīl nedir

- 5 Meryem ü 'İsā vü Mehdi Ādem ü Ḥavvā gibi
On iki yaşındadır Mışrī 'aceb ḥāşıl nedür

TAḲSİM

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Edip kaṭ' -ı ta' alluḵ tîġ-i hecriñle gedālardan
Neden düşdüñ kesildiñ pādişāhım şāhiḳālardan
Beni terk eyleyip bezm-i belālarda diyerek Hū
Ferāmūş etme bārī göz ucuyla merḥabālardan

MĀHÜR

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 9b 1 Gir semā' -ı zıkr ile giryāne yāne Hū deyu
Er şafā-yı zevḳ-i Ḥaḳḳ'a yāne yāne Hū deyu

Hep erenler Hū ile ḳaldırdılar cān perdesin
Açdılar gözlerin anda yāne yāne Hū deyu

- 3 Gördüler Hū ḳaplamış [kim] on sekiz biñ 'ālemi
Feyz olur her cümle Hū'dan yāne yāne Hū deyu

Zât-ı Hakk'ı buldur buluşdular Mevlâ ile
Dost göründü her taraftan yâne yâne Hû deyu

- 5 Ey **Niyâzi** gönlüne ' âşıkların hikmet doğar
*Küntü kenzi*²³ haznesinde yâne yâne Hû deyu
- 6 İlâhî ' aşkıñla bula.....
.....

45

NEVÂ

8'li Hece Vezni

- 1 Dil ü cân hiç karar itmez
Tecellî eyle yâ Allâh
Eşiginden firâr etmez
Tecellî eyle yâ Allâh

Nedir ' âşık hayâlâtı
Nedir ' âşık makâlâtı
Cemâliñdir münâcâtı
Tecellî eyle yâ Mevlâ

- 3 Cemâliñ fikrine düşdüm
İlâhî gayrıdan geçdim
Kanat açıp saña uçdum
Tecellî eyle yâ Allâh

4 Çün ' âşıkdır saña **Ya' kûb**
Yüzün göster eyâ maḥbûb
Yine sensin saña maṭlûb
Tecellî eyle yâ Mevlâ

46

'UŞŞÂK

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ulün

- 1 Bu cân teşne vişâl-i ḥazretiñe (yâ Allâh'ım Allâh)
Ne çâre nice erem vuşlatıña (yâ Allâh'ım Allâh)
(Efendim ma' bûdum maḥşûdum Allâh yâ Allâh'ım Allâh)

²³ "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u' refe fe-halaktü'l-halka liya' rifûnî." (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

İlāhî dilerim senden ‘ināyet (yā Allāh’ım Allāh)
Ḥabībīñ eyleye baña şefā‘ at (yā Allāh’ım Allāh)

- 3 Bi-ḥaḳ sūre-i *Ṭā-Hā* vü *Yā-Sīn* (yā Allāh’ım Allāh)
Recāī’niñ ḳabūl eyle du‘āsın (yā Allāh’ım Allāh)
(Efendim ma‘būdum maḳşūdum Allāh yā Allāh’ım Allāh)²⁴

47

SEGĀH

Müstef’ ilün / Müsteḥ’ ilün / Müsteḥ’ ilün / Müsteḥ’ ilün

- 10a 1 Bir yüze dūş oldu gözüm yüz biñ gezer dīvānesi
Olmuş cemālīñ şem‘iniñ ay [i]le gün pervānesi

Kendi şunar tolu tolu peymāneler ‘āşıḳlara
Mülk-i Süleymān anların yanında bir vīrānesi

3 Bir mülke mālīk eylemiş ‘āşıḳını ol pādīşāh
Bir kez elinden nūş iden olur ebed mestānesi

4 İki cihānda **Mıṣrı**’ye devlet dahı ‘izzet yeter
Geldikçe yārin şunduḡı gevherleriñ her dānesi

48

SEGĀH

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Sūy-i efkārınıñ cündi gönül mülkün ḥarāb etdi
Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım
Emel ārzūsunuñ odu yakıp baḡrım kebāb etdi
[Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım]

Elest[de] rūḥ-i insānı çün aldı ‘ahd ü beyānı
Nuzul etdi ki dünyāya tuta [ol] emr-i fermānı
Geline ‘ālem-i mülke unuttı ḥükm-i Yezdānı
Elim al düşmüşüm ḳaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım

²⁴ Bu manzumenşn sonunda kafiye bakımından farklı şu beyt yer almaktadır: ‘Āşıḳ mı degiliz eyā maḥbūbī
_____ / Cemālīñ Muḥyi’ye göster tecellī eyle yā Allāh

- 3 İlāhî cümleñiñ kaşdı rızāna olalar nā-il
‘İnāyet olmadı senden ya kimdir maṭlaba vāşıl
Kerem bābındadır anıñ yeridir Maḥvî-i sâ-il
Elim al düşmüşüm kaldır meded Mevlā-yı Raḥmānım

49

DÜĞĀH

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Mülk-i merdān-ı Hudā’nıñ kārı zikru’llāh olur
Sālik-i rāh-ı Hudā’nıñ yārı zikru’llāh olur

Ehl-i derd ol söyleme bî-derde derdiñ sen sen ol
Dilde pinhān ‘aşqlarıñ esrārı zikru’llāh olur

3 Gel ‘avāmla kelimāt itme fasīḡ olur*
Zulmet-i dil şehriniñ envārı zikru’llāh olur

4 Gitmesin Seyyīd Nizāmoğlu’n dilinden zikr-i Haq
Ehl-i tevḥīdiñ müdām güftārı zikru’llāh olur

50

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 10b 1 Qarārım yokdur ey dilber görelden sen dilārâyı
Cemālīñ görmek içün ben açarım cānda yarayı

Şabā yeli ki zülfünden koḡular getürür cāna
Veririm yoluna yārīñ Semerḡand’ı Buḡāra’yı

3 Şerāb-ı lā-yezālīden şunup sāḡı mey-i bāḡı
Şafā‘ sından olup esrik n’iderim cām-ı ḡamrâyı

Yecūzu lā-yecūzudan geḡerdi ilm-i rabbānī
Ḥayāl-i ḡüsnüñe düşdüm n’iderem aḡı qarayı

5 Rasūlūñ ḡaḡḡı çün yā Rab bu Muḡyī ḡuluna luṭf et
Şuhūd-i ‘ayn ile her dem görüpdür olan uḡrâyı(?)

51

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Niyāz-ı ‘ arz-ı hācāta ulu dergāhımız vardır
Cān u dilden münācāta bizim Allāh’ımız vardır
- Qılavuzlar bizi Hāḡḡ’a ḡomaz rāh-ı ḡalāletde
ḡulu Mevlā’sına iltir Rasūlu’llāh’ımız vardır
- 3 Ṭarīḡ-i Hāḡḡ’a her kāmīl birer yoldan sülūk eyler
Bizim semt-i ṭarīḡatde bir özge rāhımız vardır
- Geceler ḡıllarız zārī seḡerde āhımız vardır
Muḡammed Muṣṭafā gibi ṣefā‘ at kānımız vardır
- 5 Gūnāh-kārīm deyu **Muḡyī** ümīdīñ kesme raḡmetden
Muḡammed Muṣṭafā gibi ṣefā‘ at-kānımız vardır

52

11’li Hece Vezni

- 1 Hāk-i pāy-i bendesi efgendeyim
ḡıl ṣefā‘ at ey Rasūl-i muḡterem
Dā’im dā’im ḡasteyim bī-ḡāreyim
[ḡıl ṣefā‘ at ey Rasūl-i muḡterem]
- Yā Rasūla’llāh ‘ ināyet eyleyip
ḡurb-i Mevlā’dan hidāyet eyleyip
Ḥāzret-i Hāḡ’dan ṣefā‘ at eyleyip
ḡıl ṣefā‘ at ey Rasūl-i muḡterem
- 3 Bir ‘amel yok ṣāyān ola Ḥūdā’ya
Māsivāyı edip Hāḡ’dan cūdāya
Bu ‘**Aṭūfī**’[ye] send’eyle ‘atāyā
ḡıl ṣefā‘ at ey Rasūl-i muḡterem

53

ḤÜSEYNİ

8’li Hece Vezni

- 11a 1 Luṭf eyleyip bir kez nazar
Eylese ger sultānım[ız]
Kürsī degil ‘arṣdan daḡi
‘Ālī ola ‘ünvānımız

Benlik aradan dūr ola
Zulmet gidip pūr-nūr ola
Maḥzūn gönül mesrūr ola
Ma‘ mūr ola virānemiz

- 3 Şevk[i]le bülbüller öte
Āvāzı āfākı duta
Her laḥza tāze gül bite
Hiç şolmaya büstānımız

Vaḥdet şarābın kim içer
Fānī ‘ālem yokdan geçer
Ger haşr ola niçe biçe[r]
Eylemeye mestānemiz

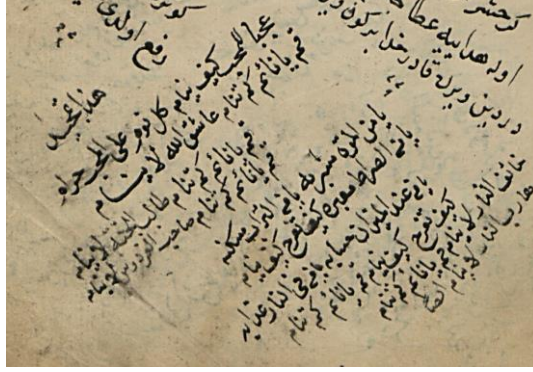
- 5 Ola **Hūdāyī**’ye ‘aṭā
Cān sem‘ine ola nidā
Derdin veren Qādir Hūdā
Bir gün vere dermānımız

54

8’li Hece Vezni

- 1 Hāḳḳıñ rızāsın isteyen
Gel Ḥalvetī meydānına
Dostuñ rızāsın isteyen
Gel Ḥalvetī meydānına
- Dostuñ cemāl-i nūrundan
Zevk iden rūḥ-i ḳudsīden
[Göz] doymaz bu envārīden
Gel Ḥalvetī meydānına
- 3 Sa‘y eyle şeyḥe irmege
Eşigine yüz sürmege
Cemāl-i Hāḳḳ’ı görmege
Gel Ḥalvetī meydānına
- 4 Getürdi vechinden niḳāb
Oḳudu sırrından kitāb
Ref‘ oldu **Muḥyī**’den hicāb
Gel Ḥalvetī meydānına

55
HAZĀ TEMCĪD

56
Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 11b 1 Sırr-ı tevḥīd ile serim āşinālık eyledi
Rikābunı himmet-i pīriyle ḥālīk eyledi
- Zulmet-i imkān içinde zār [u] ser-gerdān iken
Çekdi nūr-ı kibriyāya reh-nümānlık eyledi
- 3 'Aşq-ı Ḥaḳ'dan ğayrı bir yār-i vefā-dār bulmadım
Her kime yār oldum ise bī-vefālīk eyledi
- 4 Pīr-i 'aşkıñ dāmenini ḳoma elden **Cismiyā**
Öz atıñden artık ise tā atalık eyledi

57
11'li Hece Vezni

- 1 Dün ü gün yalvarırım [ben] dostuma
Ben murādım Allāh'ımdan isterim
Yā Rab sen irgür ḳulu[nu] ḳaşdına
[Ben murādım Allāh'ımdan isterim]
- Bilirim suçlarım günāhım çokdur
Benim yalvardığım ol Ġanī Ḥaḳ'dır
Hem benem kimseden istegim yokdur
Ben murādım Allāh'ımdan isterim
- 3 **Dervīş Yūnus** cihān başıma dardır
Dün ü gün [hem] işim āh ile zārdır
Ḳuluñ istediği ancak didārdır
Ben murādım Allāh'ımdan isterim

8'li Hece Vezni

- 1 Her kaçan añarsam seni
 Kararım kalmaz Allāh'ım
 Senden ğayrı gözüm yaşım
 Kimseler silmez Allāh'ım

Sensin ismiñle bakılan
 Sensin dillerde okunan
 Seniñ 'aşkına dokunan
 Kendini bilmez Allāh'ım

- 3 'Aşkıñ baħrine talmayan
 Cānını fedā kılmayan
 Seniñ cemāliñ görmeyen
 Meydāna gelmez Allāh'ım

Oķunur dilde destānıñ
 Açılır bağ u büstānıñ
 Seniñ yağdıķun gül-istānıñ
 Gülleri şolmaz Allāh'ım

- 5 'Āşık Yūnus seni ister
 Luţf eyle cemāliñ göster
 Seniñ cemāliñ görenler
 Ebedī ölmez Allāh'ım

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Elvedā ey dostlar cānān iline gidelim
 Raħmān iline gidelim ħācıyım kurbān cānım

Etmede iħrām kefen cān kuşu uçmak diler*
 Cān iline giderim cennet bağçeleri oldu gözüme 'ıyān*

- 3 Ata vü kardaşlarım ğitme deyü zārī kılar
 Koymazam kulağıma cānān iline giderim

60
RAST
7'li Hece Vezni

- 12a 1 'Aşkıñla cihân-beste
Luţf eyle 'inâyet kı1
Derdiñle bu cân hâsta
Luţf eyle 'inâyet kı1
- Ey rahmeti çok rahmân
'Âlem gözüme zindân
Uçarsa kafesten cân
Luţf eyle 'inâyet kı1
- 3 Bülbül gibi pür-zârım
Dâ'im durup ağlarım
Dağı kime yalvarım
Luţf eyle 'inâyet kı1
- Rahmân u Raḥîmimsin
Ğufrân-ı 'azîmimsin
Sultân-ı kerîmimsin
Luţf eyle 'inâyet kı1
- 5 'Âşıklara iḥsân et
Dertlilere dermân et
Vuşlat yolun âsân et
Luţf eyle ['inâyet kı1]
- Ey derde dermânım
Ḳurbân yoluna cânım
N'em var benim sultânım
Luţf eyle ['inâyet kı1]
- 7 Bî-çâreleri yâd et
Virânemi âbâd et
Nûrî kuluñu irşâd et
Luţf eyle ['inâyet kı1]

61

11'li Hece Vezni

- 1 Dost elinden bize bir haber geldi
 'Āzīzim sulṭānım elvedā' olsun

Tevhīd-i Raḥmāndır anıñ sīnesi
 Nūr-i pūr-zıyā ḳalbiñ şīşesi
 Muḥammed'in nesli ciger köşesi
 'Āzīzim sulṭānım elvedā' olsun

- 3 Çün cānān elinden saña gül oldu
 Ṭarīḳat şehriniñ rüknü yıkıldı
 Bu Kenzī derd-mend yetimiñ oldu
 'Āzīzim sulṭānım elvedā' olsun

62

11'li Hece Vezni

- 1 Şu dünyāya geldiñ Ḥayy'ı pür bildin
 [Lā-ilāhe illa 'llāh Muḥammed Rasūla'llāh]
 Yazılmış kitaplara böyle gördüñ
 Lā-ilāhe illa 'llāh Muḥammed Rasūla'llāh

Ḥaḳ'dır ḳullarınıñ işin bitiren
 Düşmüşleri menziline yitiren
 Cümle şırāt köprüsünden geçiren
 Lā-ilāhe illa 'llāh Muḥammed Rasūla'llāh

- 3 **Ḳuloḡlu** eder tevḥīd etdin şaff şafı
 Bu dünyāya dolmuş nübüvvet evşāfı
 Cennet-i ā' la ḳıyısınıñ miftāhı
 Lā-ilāhe illa 'llāh Muḥammed Rasūla'llāh

63

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 12b 1 El meded ey faḥr-ı 'ālem hem *şefī'ü'l-müznibīn*
 Nāzil oldu ḥaḳḳına hem *rahmeten-lil-'ālemīn*
 Eyleyelden vaşfını budur lisānımda hemīn
Eş-şelāt u vesselām yā şādıḳa'l va'dü'lemīn

Çağlayıp her dem aḡar bu çeşm-i giryānım benim
Umardım rûz-i cezāda ola hem-rāhım benim
Fikr edip nār-ı cehīmī ḡavf ider ḡālīm benim
Eş-şelāt u vesselām yā şādīka'l va'dü'lemîn

- 3 Ümmetiñden eñ ḡaḡīri bī-kesem ben yā Resûl
ḡazretiñe etdigim vird-i şalāvāt kıl ḡabûl
‘Ācizī meftūniyi cennāt-ı ‘Adn’a et vuşûl
Eş-şelāt u vesselām yā şādīka'l va'dü'lemîn

64

BAYĀTĪ

Fā‘ ilātûn / Fā‘ ilātûn / Fā‘ ilātûn / Fā‘ ilātûn

- 1 Haddin aşdı iştiyāḡıñ yā Rasûl göster cemālīñ
Yaḡdı beni iftirāḡıñ yā ḡabīb göster cemālīñ

Çün ḡayālīñ erdi cāna nice baḡayın cihāna
Yeter eylediñ bahāne yā Rasûl göster cemālīñ

3 Çün şalıdın beni bu derde naḡar et kılma zer
Nice bir ḡicāb-ı perde yā Rasûl göster cemālīñ

4 Beni bu ḡasret bu ḡicrān āḡir oldur derde dermān*
Bārī teslim edeyim cān yā ḡabīb göster cemālīñ

65

‘AŞĪRĀN

11’li Hece Vezni

- 1 İçdim ‘aşḡın şerābını mest oldum
ḡarābāt illeri göründü baña
Sevgili yār ile ‘ayn tutup öldüm
Selāmet illeri göründü baña

Vardım mu‘allime girdim mektebe
Oḡudum heceyi çıḡdım ḡur‘ān’a
ḡıydılar kelāmım ḡaldım baş ḡubbe
Ferāḡāt illeri göründü baña

3 Oḡudum berāt-ı Bā-i Bismi’llāh
Āḡirinde gördüm kıl ḡasbīya’llāh

Bildim günāhım *tūbtū ilā'llāh*
Nedāmet illeri göründü baña

*Veleḳad kerremnā benī-i Ādem'e*²⁵
Çok şükürler olsun erdik bu deme
Da' vet eylediler dārū's-selāma
Selāmet illeri göründü baña

- 5 Oḳudum *Fātiḥā seb'a'l-meṣānī*
Anda imiş bildim remz-i sübhānı
Mü'ezzinim ḥatm eyledim Ḳur'ān'ı
İmāmet illeri göründü baña

66

7'li Hece Vezni

- 13a 1 Cān terkini urmadan
Canān iline giremez
Zünnārıñı kırmadan
İmān iline girmez

Ey lāf urucu nā-merd
Āhen denilir mi serd
Olmadan esīr-i derd
Dermān iliñe girmez

- 3 Sen bu yolu bilmedin
Erkān edeb almadın
Şıdḳ ile ḳul olmadın
Sulṭān iline girmez

Şu gibi arınmazsan
Yerlere sürünmezsen
Taşlara dögünmezsin
'Ummān iliñe girmez

- 5 Nāz olur işi ḥūbuñ
Çoḳdur ḡamı maḥbūbuñ
Serābdır yolu maṭlūbuñ
Āsān iline girmez

²⁵ “وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا” (Andolsun ki biz Âdemoğullarını üstün ettik karada suda taşıdık onları, tertemiz şeylerle rızıklandırdık onları ve yarattıklarımızın çoğundan üstün ettik onları.) İsrā, 17/70.

- 6 Her demde **Hüdāyī** sen
Ders oḡu me‘āniden
Sevdikçe sivāyı sen
‘İrfān ilīne girmez

67

NEVĀ

5’li Hece Vezni

- 1 Bilmem n’ideyim
‘Aşkıñ elinden
Ḳande gideyim
‘Aşkıñ elinden

Diñle zārımı
Ḳodum ‘ārımı
Verdim serimi
‘Aşkıñ elinden

- 3 Ḳaddim yāy oldu
Bağrım nāy oldu
İşim zār oldu
‘Aşkıñ elinden

Varım vereyim
Ḳadre ereyim
‘Üryān olayım
‘Aşkıñ elinden

- 5 **Yūnus**’un sözü
Kül olmuş özü
Ḳan ağlar gözü
‘Aşkıñ elinden

68

NEVĀ

Mefā‘ilün / Fe‘ilātün / Mefā‘ilün / Fe‘ilün

- 1 Devām zıkr eyle bāḳī-i sa‘ādet iste gönül
Çalış ṭarīḳ-i vişāle hidāyet iste gönül
Tecelliyāta bārī [sen] liyāḳat iste gönül
Cenāb-ı Ḥazret-i Ḥaḳ’dan ‘ināyet iste gönül

Beķası yoķ cihānıñ [kim] geķer bu devr-i zamān
Ecel geliñce bilirsın vermez zamān*
Hūdā'ya zāhir ü bāṭın teveccūh eyle hemān
Cenāb-ı Hāzret-i Hāķ'dan 'ināyet iste gōñül

- 3 Tūlū' edeydi eger āfitāb-ı nūr-i şuhūd
Gōñüller ġālib olurdu şafā-yı ḥubb u vedūd
Gōzyaşın aķıt seķerde **Ġafūrī** eyle sūcūd*
[Cenāb-ı Hāzret-i Hāķ'dan 'ināyet iste gōñül]

69

NİHĀVEND

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilūn

- 13b 1 Sāyesi düşmez yere bir böyle naḥl-ı Tūrsun
Mihr-i 'ālem-ġirsın başdan ayaġa nūrsun

Tārik-i gül-zār-ı 'ālem mālīk-i mülk-i 'adem
Mūnkīrine maḥz-ı mātem mü'mīnine sūrsun

3 Sensin ol şāh ki Süleymān'lar ḳapıñda mūrdur
On sekiz biñ 'āleme ḥūkm etmege me'mūrsun

Pādişāh-ı evvelīn [hem] ḳible-ġāh-ı āḥerin
Evvel ü āḥir imāmü'l-enbiyā mezkūrusun

5 El benim dāmen seniñ ey raḥmeten li'l-'ālemīn
Şöhretim 'işyān benim [sen] 'afv[i]le meşhūrsun

6 Yā Rasūla'llāh umarım diyesin rūz-i cezā
Gerķi cūrmüm çoķdur ammā **İṭrīyā** maġfūrusun

70

MAḲĀM-I MUḤAYYER

11'li Hece Vezni

- 1 Yeter oldum fenā bāġında nālān
Yürü bülbul yürü dost illerine
Edip ṭāvūs-i ḳudsīlerle cevlan
[Yürü bülbul yürü dost illerine]

Gülün rengine aldanma geçegör
[Bu dünyâ] murgizârından uçagör
Varıp vahdet şerâbından içegör
[Yürü bülbül yürü dost illerine]

3 Görüp pervaneyi andan sebağ al
Günüdür nâr-ı ‘aşka per eyle bâl
Mecâzı ço haqîkât bahrine dal
[Yürü bülbül yürü dost illerine]

4 **Hüdâyi** [gönül verm]ez kâ-inâta
Şafâ bul ğark olup envâr-ı zâta
Geçip fâniden er bâkî hayâta
[Yürü bülbül yürü dost illerine]

71²⁶

**FERAHNÂK
MAËAM-I HÜSEYNÎ**

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

14a 1 Ey gönül bir derde düş kim anda dermân gizlidir
Gel qarış bir çatreye kim anda ‘ummân gizlidir

Terk edip nâmûsu ‘ârı giy melâmet hırkasın
Bu melâmet hırkasında sırr-ı sultân gizlidir

3 Degme bir dervîş-i fakre hór deme kılma nazar
Kalbiniñ her köşesinde ‘arş-ı rahmân gizlidir

Nuṭṭa gelse cân u dil bulur hayât-ı câvidân
Dervîşin her bir sözüne âb-ı hayvân gizlidir

5 Gör bu **Eşrefoglu Rumi** baḥr-ı ‘aşka neyledi
Cânı başın terk edip cânında cânân gizlidir

72

**MAËAM-I EVC
Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ülün**

1 Gönül âyinesi olsun mücellâ
Seniñ bir zerre-i ‘aşkıñla Mevlâ

²⁶ Bu manzume 7a’da daha önce geçmişti.

Görünsün şüret-i ma' nā muşaffā
Seniñ bir zerre-i ' aşkıñla Mevlā

Keder gitsin gönüllerden serāpā
Silinsin şekl ü fikr ü [hep] küberā
Vişālîñ harf[i] olsun dilde peydā
Seniñ bir zerre-i ' aşkıñla Mevlā

- 3 Bu sırdan dilde maḥzūn oldu **Levhî**
Muḥāl oldu kemālāt üzere şerḥi
Yine dīvānıñ oldu [şimdi] fetḥi
Seniñ bir zerre-i ' aşkıñla Mevlā

73

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Mürşid-i kāmīl olanlar tālībī irşād ider
Māsiva'llāhdan ḥalāş edip anı dil-şād ider

Arıdıp varlık ḥaşedin ḥāk ile yeksān ider
Ḥāne-i vesvāsı kūy-i ' aşk ile berbād ider

3 Nūr-i tevḥīd ile gönlüñ mülküni ma' mūr ider
Ḥaḳ nazar-gāhı olan ḳalbiñi hem ābād ider

Ḥālet-i aşk ile tālīb ḡafleti dilden sürūr
Bülbül-asā derd ile her subḥa dek feryād ider

5 **Himmeti** ver gönlüñü şıdḳ ile Allāh ' aşkına
Sicn-i tenden Ḥaḳ Te'ālā ' aşkıñı āzād ider

74

MAḲĀM-I EVC

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 14b 1 Derd-i ' aşḳa düşmeyen dermāna olmaz āşinā
Cevre maḥrem olmayan iḥsāna olmaz āşinā

Cān u başın şaḳlayanlar tā ebed bīgānedir
Cānı iṣār etmeyen cānāna olmaz āşinā

3 Şufra gibi sürmeyen yüzün yere her şubḥ u şām
Cānib-i Ḥaḳ'dan gelen iḥsāna olmaz āşinā

‘ Ārif olmak ister iseñ gel nedāmet dersin al
Bildigiñden geçmeyen irfāna olmaz āşinā

- 5 Tālibā қо ғafleti gel ‘ aşq ile gir t̃ā‘ ate
Қulluğundan geçmeyen sultāna olmaz āşinā
- 6 **Şemsiyā** şem‘ -i ruḥ-ı cānāna yaq her varıñı
Bāl u perrin şaqlayan pervāne olmaz āşinā

75

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Çün toğup t̃utdu cihān yüzünü ḥüsnüñ güneşi
Kim ola sevmeye bu vechile sen mäh-veşi
Nūruñı gördü ‘ Acemī Hind bilür buñla seni
Hāşimisin ‘ Arabisin Medenisin Kureyşī
- 3 Sen emīre kulları her ne kadar müdbir ise
Bende-i maqbūl olur mişl-i Bilāl-i Hābeşī
Barmağından akıdıp āb-ı revān-baḥş-ı revān
Nice yüz biñ kişiden def‘ edisersiñ ‘ aṭaşı
- 5 Dīn ü ḥikmetde bişürdi çün seni sevgüli Hāq
Cebrā-il olsa n’ola maṭbahınıñ hayme-keşi
- 6 *Ve ‘d-ḍuḥā²⁷* virdiñ evel leyl okurum __?
Gülşenī vird[i] budur “külli ġadāti ve‘l-‘ işi” (yā Rasūla’llāh)

76

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 15a 1 Cüş edip gösterdi keşret mevcini deryā-yı cūd
Lücce-i vaḥdetde eyle ey gönül maḥv-ı vüçūd
Etmek isterseñ cemāl-i şāhid-i ġayb-i şuhūd
Cān gözün eyle münevver nūr-i zikru’llāh [ile]
Tütmeyen kömür gibi dilde muḥabbet ateşi
Kār-ı beyhūde şanır erbāb-ı ‘ aşkıñ cünbişi

²⁷ “والضحى” (Andolsun kuşluğa.) Duhā, 93/1.

Gel temāşa idelim çarḥ-ı sivānıñ gerdişi
Cân gözün eyle münevver nūr-i zikru'llāh [ile]

- 3 Ey **Ġafūrī** perdedir didār-ı Hakk'a cān u ten
Dest-i himmetle çalış def' et hicābı aradan
.....
Cân gözün eyle münevver nūr-i zikru'llāh [ile]

77

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Çār yār-i Mustafā'yı ālini evlādını
Öyle bil kim **Himmetā** sevmeye biz merdāneyiz

78

Mef'ülü / Mefā'ilün / Mef'ülü / Mefā'ilün

- 1 Yā Rab[bī] lisānımda ezkārimi 'aşk eyle
Gencine-i sīnemde esrārımı 'aşk eyle

Dil bülbülünün bağırını hūn etdi fenā hārı
Büstān-ı cihān içre gül-zārımı 'aşk eyle
- 3 Dil hançeresini vesvās yā Rab[bī] harāb etdi
Luṭf et kıl ma'mūr-u virānımı 'aşk eyle

Dükkān-ı 'anāşırda etdirme sivāyişin kırtar
Bizi hüsrāndan kırtar bāzārımı 'aşk eyle
- 5 Her şuya ki devr eder derdi medār eyle
Özge yere yol vermez yer-i kārımı 'aşk eyle
- 6 **Şems** kuluñu yā Rab bu kıl ehl-i kālinden
El-kışşa budur maḫşūd her kārımı 'aşk eyle

79

MAḲĀM-I 'UŞŞĀḲ
8'li Hece Vezni

- 15b 1 Aç gözün ğafletten uyan
Felāḥ bulmaz nefse uyan
Sırr-ı tevḥīd olsun 'āyān
Gel tevḥīd edegör tevḥīd

Eser-i evliyā izle
Âdâb-ı tarîkı gözle
Tecellî-i zâtı özle
Gel tevhîd edegör tevhîd

- 3 Geç bu fânî ‘alâyıkdan
İz‘ân et bil haqâyıkdan
Güş et haq sözü şadıkdan
Gel tevhîd edegör tevhîd

80

ŞEHNÂZ

Fâ‘ilâtûn / Fâ‘ilâtûn / Fâ‘ilûn

- 1 İnile ey derdli gönül inile
Ehl-i derdiñ inleyecek çağıdır
Gel timâr et yâreñi [sen ‘aşk ile]
Yâreleriñ oñulacak çağıdır
- Şol kim ğafletle yatıp etmez taleb
Gövdesinde yok mu ola cân ‘aceb
İşte vahdet gülleri açıldı hep
Bülbülüñ efgân edecek çağıdır
- 3 Ey Niyâzî dünyede etmez huzûr
[Şol kişi kim olmaya ehl-i ğurûr]²⁸
Haqqı aña etmeden bundan ‘ubûr
Mevtiñ elçisi gelecek çağıdır

81

Mefâ‘ilûn / Mefâ‘ilûn / Mefâ‘ilûn / Mefâ‘ilûn

- 16a 1 Efendim ma‘bûdum sensin seni ister gönül yâ Rab
Kamudan maqsûdum sensin seni ister gönül yâ Rab
- Ne dünyâya heves eyle ne mâl ister ne cân ister
Ne hürî ne cinân ister seni ister gönül yâ Rab
- 3 Geceler eyler[im] efgân şehirler olurum giryân
Dün ü gün nâle vü hayrân seni ister gönül yâ Rab

²⁸ Metinde boş bırakılan bu mısra, Niyazî Mısri şiirlerinin yayımlandığı kaynaklardan doldurulmuştur.

Veren sensin mürādâtı kemālâtı maḳāmâtı
Bulunca vuşlat-ı zātı seni ister gönül yâ Rab

- 5 Kiminiñ maṭlûbu dünyâ kiminiñ cennet-i Me'vâ
Bu **Nazmî**'ye budur sevdâ seni ister gönül yâ Rab

82

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Şafâ ver ḳalbe nûr-i tâ' atînden
Feyiz-yâb et Cenâb-ı ḥazretiñden
Kerem eyle ayırma ḥizmetiñden
Bizi reddetme sulṭânım ḳapuñdan

Recâ-yı vuşlat-ı cānâna geldik
Esîr-i derd olup dermāna geldik
Gedâyız dergâh-ı sulṭâna geldik
Bizi reddetme sulṭânım ḳapuñdan

- 3 **Ġafûrî** yandı nâr-ı fırḳatiñle
Ḥayât-ı tâze bulsun vuşlatiñla
Ezelden âşinâyız ḥazretiñle
Bizi reddetme sulṭânım ḳapuñdan

83

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Ḥayât-ı fâniye kim ola maḡrûr
Der-i Mevlâ'da ḥiç ola mı maḡrûr

O bilmedi niye geldi cihâna
Ki māl u manşıb etdi anı mesrûr

- 3 Tecellî-i zât erdikde zuhûra
'Anâşır ḥükmü ol dem ola maḡhûr

Kimiñ kim varlığın Ḥaḳ etdi vîrân
Yine 'aşḳı ile ol ide maḡrûr

- 5 Şu vaktin kim ola çün *lî-mā'a'llāh*²⁹
O zākirler olur ol demde mezkūr

O sırra vāşıl oldu tā ezelden
Pes anıñçün ene'l-Ḥaḡ dedi Mañşūr

- 7 Bu **Himmet** kuluña yā Rab meded kıl
Ne zākir olabildi ol ne mezkūr

84

SÜNBÜLE

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 16b 1 Cān-ı 'aşkı nūş edip sermest ü ḡayrān ol yürü
Zerre-i nāçiz iken mihr-i dīrahşān ol yürü
Ḳatreñi maḡv eyleyip deryā-yı 'ummān ol yürü
Geç bu fāniden beḡā mülkünde sultān ol yürü

Şaḡa şola baḡmayıp ḡayb-i ḡuyūba ol revān
Kuḡl-ı mā zāḡu'l-başardan dūş olsun çeşm-i cān
Cilve-ḡāhiñ olsun ey dil şaḡn-ı bāḡ-ı lā-mekān
Geç bu fāniden beḡā mülkünde sultān ol yürü

- 3 Ḡayret et olma şaḡın maḡlūb u nefis-i pūr-ḡiyel
Ḡaflet ile saña reh-zen olmasın tūl-i emel
Ey Ḡafūrī fikr edip aḡvāliñi inşāfa gel
Geç bu fāniden beḡā mülkünde sultān ol yürü

85

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Bezm-i 'aşkıñ sāḡiyā peymānesidir bu ḡöñül
*Li ma'a'llāh*³⁰ ḡamriniñ ḡum-ḡānesidir bu ḡöñül

(Raḡmān Raḡīm Kerīm Aḡād Ḡaffār Ḡafūr Vedūd Şamedā)

On sekiz biñ 'ālemi ma' nide olmuşken muḡiṭ
Şüretā ḡorseñ şanur bir dānesidir bu ḡöñül

²⁹ “Lî ma'a'llāhi vaktün lā-yese'unî fîhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün” (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

³⁰ “Lî ma'a'llāhi vaktün lā-yese'unî fîhi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün” (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

- 3 Gerçi ey sâlik Cemâlu'llâh 'aşkının velî
Bilmedeñ ol zât-ı pâkiñ hânesidir bu gönül
- Nûş edipdir dest-i kudretten şarâb-ı vaḥdeti
Ol şarâbın tâ ebed mestânesidir bu gönül
- 5 Nûr-i zâtı zulmet-i enşarda yakmış bir çerâğ
Ol çerâğın Nûriyâ pervânesidir bu gönül

86

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Zâhîdâ dem urma 'aşkdan kapıyı kaçdıñ mı hîç
Sîneñ üzre âteş-i 'aşkı 'aceb yaktıñ mı hîç
- Cezbe--i 'aşka düşüp giyip melâmet hırkasın
Ḥayret içre âhıñı dîvâneye takdıñ mı hîç
- 3 Açılıp mirât-ı kalbiñ nefsinin bed şüretin
Pes temâşa eyleyip âyineye bakdıñ mı hîç
- 4 **Himmeti** merd-i Ḥüdâ'dan bir naşihatdir saña
Kavciğazın kurudup çaḳmaḳcığın çaḳdıñ mı hîç

87

MAḲÂM-I BÜSELİK

15'li Hece Vezni

- 17a 1 Sevdanile dil mülkünü vîrâneye döndürdüñ
Şem' -i ruḥsârıñı cânım pervâneye döndürdüñ
- Raḫat ḳomadıñ cânda tâḳat ḳomadıñ tende
Şehr-i cismim tâ ki ğam-ḥâneye döndürdüñ
- 3 Lütḫuña nihâyet yok iḥsânına 'inâyet yok
Çeşmimden akan yâşım dür-dâneye döndürdün
- 4 Bu yüzden edip nâzı keşf etmededir zârı
Tâ kalb-i Selîmi büt-ḥâneye döndürdün

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Ben ol dürr-i me' āniyem ki sığmam heft-i deryāya
Ben ol künc-i nihāniyem ' ayān eyler beni māye
- Ben [ol] nūr-i cihān-bānım ki sāyem ʔa' n eder aya
Ben ol ' arş-ı mu' allāyım ki Hızır oldu baña dāye
- 3 Ledün sırrına vāşıl olayım derseñ bu ' ālemde
Yed-i tūlā olam derseñ ki mümkündür bu ' ālemde
- 4 Bu *Hayyu Hūy* u vāveylā çü ermekdir o cānāna
Ki toğ ma' nevi' çünkim toğar ol toğmadan aya*

MAḲĀM-I EVC**Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün**

- 1 ' İlim baħr-i vücūd aşdāfınıñ dūr-dānesiyim ben
Ma' ārif kenz-i dil vaşşāfınıñ vīrānesiyim ben
- Ledün ' ilmi ʔatında müctehidler ' āciz olmuşlar
Velī ' ilm-i İlāhī' niñ deli dīvānesiyem ben
- 3 Bī-küllī ' ālemiñ halkı bilirler bende bir derd var
Bilinmez sevdiğim kimdir kimiñ mestānesiyim ben
- Birer hāle cihānıñ halkı bir bir rāzı olmuşlar
Benim bir hāle meylim yok Hāḳ' ıñ bilmem nesiyem ben
- 5 Egerçi şūretā āħirde geldim ' ālem-i mülke
Ne māziyem ne müstaḳbel her ānın ānesiyem ben
- 6 Ne **Mıṣrı'** yim ne Mehdī' yim ne ' İṣā' yım ne insānım
Bu yanan dā' imā şem' iñ velī pervānesiyem ben

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Bu esrār-ı temennāmı ' ayān etmekdurur kārım
Bu yolda cān fedā etdi bu **Mıṣrı'** terk edip varım

- 17b 1 İbn-i vaḳtim ben ebū'l-vaḳt olmazam
 'Abd-i maḥẓım ben taṣarruf bilmezem
- Anı dā'im der ḥaḳīḳāt güneşi
 Āniyem ben gelmezem ben gitmezem
- 3 Şanma kim Mehdī benim Mehdī odur
 Adı Yaḥyā'dır anıñ yañılmazam
- Vaṣfıdır esmā-i ḥüsnā cümlede
 Bu sözü işbāta 'āciz ḳalmazam
- 5 Setr ile baña içimden söylenür
 Mıṣriyā ben toğmazam ben ölmezem

- 1 Ey cemāli şem'-i bezm-ārā-yı ḳurb-ı Kirdigār
 Cebre'ıl evvebe-i nūr-i rūḥuñ pervāne-vār
- Şem'-i zātıñ olmasa dönmezdi fānus-ı felek
 Bunca āşikār şuver ḳandan olurdu āşikār
- 3 'Ācizāne maḥşer üzre zıllını tekşir için
 Şaḳladı dār-ı fenāda sāyeñe Perverdigār
- Āsumānı āsitānıñ ḳann edip bekler Mesīḥ
 Ümmetiñden olmağa çekmekde dā'im intizār
- 5 Yā Rasūl bir ednā ḳākerindur[ur] ol Nādirī
 Cürmü çokdur gerçi ammā luṭfuña yoḳdur şumār

- 1 Yā İlāhī saña ma'lūm ḥayr u şer a' mālınā
 Ḳıl muvāfiḳ emriñe aḳvālinā e' ālinā

Ver hidāyet *tüb* ‘*aleynā*³¹’ ermeden ecālīnā
Yā Muḥavvil eyle taḥvīl ḥüsn-i ḥālī ḥālīnā

‘İzzetin ḥaḳḳıçün ey Ḥaḳḳ nefis elinden kıl ḥalās
Rahmetiñ deryāsını ‘āşileriçün kıldın ḥāş*
Rūz-i maḥşerde ‘adl edip cürmüm içün kılma kışās*
[Yā Muḥavvil eyle taḥvīl ḥüsn-i ḥālī ḥālīnā]

- 3 Ḥaylī demdir zikriñi zıkr etdi gerçi **Zākiri**
Kılmadı ihlaş [i]le kıldı eli yüzi kiri
Nice yüz biñ ‘āşī kula terk-i dār oldu biri
[Yā Muḥavvil eyle taḥvīl ḥüsn-i ḥālī ḥālīnā]

(*Rabbenā ihtam ‘ömrinā bi’l-ḥayri irtihālīnā*)

94

RĀHATÜ’L ERVĀḤ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 18a 1 Bula tevḥīd ile esmādan göñüller inbisāt
Nūr-i zikriñle gele ‘uşşāḳa yā Rab inbisāt
Dostlarıñla idelim her demde zevḳ ü ihtilāt
Nūr-i zikriñle gele ‘uşşāḳa yā Rab inbisāt
- Keşf ola himmet edip ‘āşıklara rāz-ı nihān
Tola envār-ı tecellī ile bu kevn ü mekān
Ol şafādan mest olup girsün semā-yı ‘āşıkān
[Nūr-i zikriñle gele ‘uşşāḳa yā Rab inbisāt]
- 3 **Naḳşī**-i bī-çāreyi feyziñle eyle pür-murād
Yā İlāhī dilerim ki eyle iḥsānıñ ziyād
Ola her demde iki ‘ālemde ol lütfuñla şād
Nūr-i zikriñle gele ‘uşşāḳa yā Rab[bī] neşāt
(Diyem neşāt Mevlā’m neşāt)

³¹ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ دُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (Rabbimiz, bizi sana teslim olmuş kullardan et, soyumuzdan da Müslüman bir ümmet izhar eyle. İbadet yerlerini, ibadetimizin yolunu yordamını göster bize. Tövbe ettikçe tövbemizi kabul et. Şüphe yok ki sen, tövbeleri kabul eden rahimsin.) Bakara 2/128

- 1 Ey bu gönlüm şehrini biñ lütfile âbâd eden
On sekiz biñ 'âlemi bir emrile icâd eden
- Zât-ı bî-çünüñ mekânlardan münezzehdir seniñ
Pes seni yakında bulsun ağlayıp feryâd eden
- 3 Kaşr-ı kurbâ irgürüp ihsâna mazhar olmağa
'Âşığa varlık hayâlin gösterip Ferhâd eden
- 4 Sen 'inâyet kıl sen hidâyet kıl **Hüdâyî** kuluña
Çünkü sensin her murâda irgürüp irşâd eden

- 1 Bezm-i eleste bağlandı beste
Halk etdi beni Hâk bir nefeste
Cevher-i kudsam kaldım kafeste
Bilmezem aşlım kandedir kande
- Koydu şebâta atdı yabâna
Nefse uydurdu döndüm hayvâna
Bir nidâ geldi aînsızın câna
Dedim ki cânım kandedir kande
- 3 Gel dedi geldi gît dedi gitdi
Tevhîd-i ef'âl kendini buldı
Sırrım içinde şavtlar okundu
Şimdi el alan bendedir bende
- Bir cism-i hâki halk etdi bâkî
Girdi içine dūr etdi sâkî
Tecellî etdi zâtıma zâtı
Zâtında zâtım hannedir hânde
- 5 Aşıl vaţanım 'âlem-i lâ-hût
Anuñçün tutdum lâ-mekânda yurt
Lisân-ı kudret edeli tevhîd
Seyyid Süleymân zindedir zinde

‘AŞİRÂN HÜSEYNİ

Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün

- 18b 1 Şifâ-yı derd-i dil-dâr âsitânın yâ Rasûlallâh
Anuñçün Mustafâ’dır nâm-ı şânın yâ Rasûla’llâh
- Vücûduñ bā‘ iṣ-i ızhâr-ı ‘afv u mağfiretdir hep
Sen olduñ menba‘ ı luṭf u ‘aṭânın yâ Rasûla’llâh
- 3 Cemi‘ -i enbiyâdan hem mükerrerrem hem mufaḍḍalsın
Ḥabībisiñ Cenâb-ı Kibriyâ’nın yâ Rasûla’llâh
- 4 Ğarîk-i baḥr-ı ‘iṣyânım meded **Lüṭfî**’ye luṭf eyle
Elin al ben ğarîb ü bî-nevânın yâ Rasûla’llâh

HÜSEYNİ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Vâsıl olmaz Ḥaḳḳ’a kimse cümleden dūr olmadan
Genc açılmaz şol göñülde tâ kî pür-nūr olmadan
- Sür çıkar ğayrı göñülde tâ tecellî ide Ḥaḳḳ
Pâdişâh konmaz sarâya ḥâne ma‘ mūr olmadan
- 3 *Mutu kable en temûtü*³² sırrına mazḥar olan
Ḥaşr u neşri gördü bunda nefḥâ-i şūr olmadan
- Ḥaḳ cemâl-i Ka‘be’sini kıldı ‘âşıklar ṭavâf
Yerde Ka‘be gökyüzünde Beyt-i ma‘ mūr olmadan
- 5 Bir ‘aceb sevdâya düşmüş duruşur **Şemsî** müdâm
Ḥaḳḳ’a maḳbûl olmak ister ḥalkda menfūr olmadan

Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün

- 1 Yağmaya verme nişânı ‘aşkıla durma dol meded*
Yoḳdur cihânın çün şoñu ḳalma şaḳın mechûl meded

³² “Mutu kable en temûtü” (Ölmeden önce ölünüz.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 550.

Âyineniñ jengin silip taḳvāya zār-ı dil kılıp
Ḥaḳḳı ḥaḳīḳatle bilip luṭfuna mazḥar ol meded

- 3 Ḥubb-i sivādan kııl abā' kim olasın vaşla sezā
_____? begim mānend tā olmasın şol meded

Tevḥīdi dā'im pīşe kııl seng-i riyāya tīşe kııl
Ḥall-i reh-i endīşe kııl semt-i Ḥaḳ'a yol bul meded

- 5 'Aḳl-ı me'ādı başa der bir şūret-i ma'nāya er
'Amrī çalış deryāya er ol ḥazrete maḳbūl meded

100

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 19a 1 Gūş u hūşuñ tūt baña ey *Rācī-i 'avf u kerīm*
Viridiñ olsun rüz-ı şeb *estağfiru'llāh el-'azīm*
Ḥavf ederseñ olmadan vāde-i 'isyāna muḳīm
Viridiñ olsun rüz-ı şeb *estağfiru'llāh el-'azīm*
- Yüz tütup dergāh-ı Ḥaḳḳ'a luṭfunu eyle recā
Kim anıñ bābından özge sālīke yok mertebe
Bulmak isterseñ derūn-i dilde āşār-ı şafā
Viridiñ olsun rüz-ı şeb *estağfiru'llāh el-'azīm*
- 3 Mekk-i nefis ile düşerdiñ rūh u cānı fırḳate
Anıñçün mübtelāsın dürlü dürlü miḥnete
Ey **Selīm** isterisen ermek biḥār-ı vaḥdete
Viridiñ olsun rüz-ı şeb *estağfiru'llāh el-'azīm*

101

MĀHŪR

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey gönül sabret belāya bulasın rāḥat tamām
'Ādet-i Mevlā budur sabr ile bulur ḳul merām
- Ḥamdi şükrü ḳoma elden çün rızā-yı Ḥaḳḳ budur
İzdiyād-ı ni' mete olur sebep bil ey hümām
- 3 'İzzet-i dünyāya ṭālib olana ref' et verir
Ni' met-i uḳbāya raḡbet olana 'ālī-maḳām

- 4 Eyle ‘**Abdu’l-hayy** kelâmın muhtaşar maṭlûbdur
Tâ olasın ehl-i ‘irfân meclisinde sen imâm

102

EVC

Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün

- 1 Cemâliñ maṭla‘-ı şems-i hidâyet yâ Rasûla’llâh
Cebîniñ maşrıka nûr-i sa‘âdet yâ Rasûla’llâh

Recâ‘-ı ‘afv ile icmâl-i ‘arza eyleyip geldim
Olup müstağrak-ı şerm ü hacâlet yâ Rasûla’llâh

- 3 Ümîd oldur delîl ola Cenâb-ı ‘afv-ı Mevlâya
Egerçi cürmüme yokdur nihâyet yâ Rasûla’llâh

Bu ‘işyânile maḥşerde benim ḥâlim mükedderdir
Cenâbından ger olmazsa ‘inâyet yâ Rasûla’llâh

- 5 Ne deñlü mücrim olsa yine kendi müstemendindir
Naḥîfî bendeñe eyle şefâ‘at yâ Rasûla’llâh

103

Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün

- 19b 1 Mevlâm ver ‘aşkıñı baña ḥayrânıñ olayım seniñ
Bülbül gibi cemâliñe nâlânıñ olayım senin

Yandır beni yandır beni ‘aşk meyine kandır beni
Ser-hoş edip döndür beni mestâneñ olayım senin

- 3 Al bende benlik olmasın kimler görürse bilmesin
Nâm u nişânım kalmasın divâneñ olayım seniñ

Cân kuşunu saña uçur ‘aşk meyini baña içir
Bu tâc-ı hırkadan geçir _____? olam seniñ

- 5 **Seyyîd Nizâmoğlu** hocam ayırma kendindeñ yücem
Eger gündür eger gecem miḥmânıñ olayım senin

8'li Hece Vezni

1 Ey dölâb n'îçün inlersiñ
 Derdim vardır inilerim
 Ben Mevlâ'ya 'âşık oldum
 Anıñ içün inilerim

Benim adım dertli dölâb
 Suyum akar yalap yalap
 Böyle emreylemiş Çalâb
 Anıñ içün inilerim

3 Dülgerler her a' zâm yondu
 Her a' zâm yerine yondu
 Bu inildim Hâkķ'dan geldi
 Anıñ içün inilerim

Ulu dağlar ağacıym
 Ne tatlıym ne acıym
 Ben Mevlâ'ya du' acıym
 Anıñ içün inilerim³³

5 **Dervîş Yûnus** eder âhı
 Durmaz akar gözüm yaşı
 Hâkķ'a âşıkım bi'llâhi
 (Efendim Hû) Anıñ içün inilerim

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

1 Semâ' da sırr-ı tevḥîdi duyan gelsin bu meydâna
 Derûnice bugün Allâh diyen gelsin bu meydâna

Görenler nûr-i Ğaffâr'ı duyanlar sırr-ı settârı
 Cihânda şîşe-i 'ârı şıyan gelsin bu meydâna

³³ Bu dörtlükten sonra şiirle kafiyeli olmayan şu dörtlük gelmektedir:

Yûnus Emrem yarına
 Koma bugünü yârına
 Yârın Hâkķ'ın dîvânına
 Varırım Allâh deyu deyu

- 3 Geçip bu âb ile gilden daği cümle heyäkilden
Bu dünyâ nağşını dilden yuyan gelsin bu meydâna

Şalâdır ehl-i ‘irfâna getürsün cânı kurbâna
Bugün başını meydâna koyan gelsin bu devrâna

- 5 Göñül maşşudunu buldu cihân envârile doldu
Bugün **Nürî** imâm oldu uyan gelsin bu meydâna

106

İLÂHÎ MAĞÂM-I EVC

Müstef‘ ilâtün / Müstef‘ ilâtün

- 20a 1 Bulan özüñü gören yüzüñü
Bir yüzi daği görmek dilemez
Her şâm u seher odlara yanar
Hem beñzi şolar ağlar gülemez
- 3 Vuşlatda olan hayretde kalan
‘Aqlın veremez kendin bulamaz
‘Âşık ola-gör şâdık ola-gör
Cehd eylemeyen menzil alamaz
- 5 Meftûn olalı mecnûn olalı
Bu **Mısrî** daği ‘aqla gelemmez

107

MAĞÂM-I NEVÂ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Toğdu ol şadr-ı risâlet başdı ‘arş üzere kadem
Şaldı ol nûr-i nübüvvet pertevin fevke’l-ümem
Çalınıp tabl-ı beşâret geldi şâh-ı enbiyâ yâ Rasûla’llâh
Gulgüle tıldı cihâna kındı ol şâhib-‘alem
- 3 Nûr cihândan alındı encüm ü şems ü kamer
Bağr-ı ‘ilminden bilindi hikmet-i levh u kalem
(Merhabâ yâ Muştafâ-i nûr-i ‘ayn-i aşfiyâ yâ Rasûla’llâh)

Gelmeyeydiñ ‘āleme sen halk olunmazdı ‘umūm
Dostluğūña yaratıldı ey Nebiy-yi muhterem

- 5 Yâ Rasûla’llâh şefâ‘ at kıl **Niyâzî**-i mücrime
Ol zamân kim bâş açık yalın ayak kan ağlayam

108

MAẖÂM-I MÂYE

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 20b 1 Düşelden derdiñe yokdur kararım yâ Rasûla’llâh
Deyişdim ‘aşkıla dâr-ı diyârım yâ Rasûla’llâh
Sevelden râzî ser-gerdân olupdur ‘aşkıñla ey Leylâ*
Seni cism içre cânımdan ararım yâ Rasûla’llâh
3 Görünmez gözüme dâr-ı fenânıñ bağ-ı bostânı
Seniñ vechiñi görmek gül-‘izârım yâ Rasûla’llâh
Geçirdi ‘ömrümü sevdâ-yı hûnuñ nâr-ı firqatle
Benim âh-ı inimdir bergüzârım yâ Rasûla’llâh
5 Saña meftûn olan ‘uşşâkıla [hem-]râh olup **Kenzî**
Fedâ olsun yoluñda cümle varım yâ Rasûla’llâh

109

MAẖÂM-I EVC

Müstef‘îlâtün / Müstef‘îlâtün

- 1 Bulan özüñü gören yüzüñü
Bir yüzü daħî görmek dilemez
Vuşlatda olan hayretde kalan
‘Aqlın diremez kendin bulamaz
3 Her şâm-ı şeh olara yanar
Hem beñzi şolar ağlar gülemez
‘Āşık ola-gör şâdık ola-gör
Cehd eylemeyen menzil olamaz
5 Meftûn olalı mecnûn olalı
Bu **Mısrî** daħi ‘aqla gelemmez

110
ṬĀHİR
10'lu Hece Vezni

- 21a 1 Emr-i Ḥaḳ ile cihāna geldik
Biz o ma' nāyı beyāna geldik
- Bildik unudduḳ bunda gelince
Yeñiden anı ' irfāna geldik
- 3 Mest olup gitdi çünkü bārīden
Bunda eyleyip iz' āna geldik
- Merḳad-i pāk-i Himmet-i pīre
Yüz sürüp dā'im nālāna geldik
- 5 Rūḥ-i pākinden alavuz feyzi
Şol gedāyız kim ihsāna geldik
- 6 Beyhūde şanma **Dervīş 'Abdu'llāh**
Bunda biz 'ilm ü 'irfāna geldik

111
MAḲĀM-I ḤİSĀR
Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ravzaña çün yüz süren bulur emān
El-amān ey faḥr-i 'ālem el-amān
Her gören dil-cestē bulur tāze cān
El-amān ey faḥr-i 'ālem el-amān
- Oldum 'aşkıñla diyārımdan cüdā
Tā duḥūl-i ravzaña oldum sezā
Ḥamdu'lilāh Ḥaḳ naşīb etdi baña
El-amān ey faḥr-i 'ālem el-amān
- 3 Eyleseñ bir kerre lütfuñla nazar
Hîç derūnumda ḳalır mı bir keder
Ḳıl şefā' at Ḥaḳ'dan ey nūr-i başar
El-amān ey faḥr-i 'ālem el-amān

Anda kim medfûn ola nâzik teniñ
Cennet-i a‘ lâya beñzer medfeniñ
Dervîş ‘Abdu’llâh ğaribiñdir seniñ
El-amân ey fahr-i ‘ âlem el-amân

- 5 Mazhar olmak isteyip esrârîña
Merhametle kıl nazar rûzigârına
Çünkü geldiñ qabr-i pür-envârîña
El-amân ey fahr-i ‘ âlem el-amân

112

SEGÂH

Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün / Mef‘ûlü / Mefâ‘îlün

- 21b 1 Ey ğâfil uyan rihlet-i nâgâhı unutma
Yol korkuludur korkusu çok râhı unutma

Mağrûr oluben devlet-i dünyâya dayanma
Şağın yitirü diniñi Allâh’ı unutma

3 Bu dâr-ı fenâ içre bugün n’etseñ eliñde
Yarın varacağın ulu dergâhı unutma

Ey çeşm-i haqâretle bağan merd-i faķîre
Ol faķr ile fahr iden ulu şâhı unutma

5 Hâlîqdan utan rızķıñı şağın halkdan umma*
Bil Rabbiñi *el-rızķ-ı ‘ala’llâh* unutma

6 Bu bağ-ı cihân içre hevâ yolları çokdur
Şemsi yürü sen Hakk’a giden râhı unutma

113

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 *Eş-şalâ* gelsin gelen meydân-ı ‘ aşķa *eş-şalâ*
Baş u câna bakmayan merdân-ı ‘ aşķa *eş-şalâ*

İbn-i Edhem gibi tâc-ı tahtını terk eyleyip
Kul olan gelsün beri sultân-ı ‘ aşķa *eş-şalâ*

3 ‘ Âşık-ı şâdıķların bezmine da‘ vet eylemiş
Bâb açıp yol toğrudur ihvân-ı ‘ aşķa *eş-şalâ*

‘Aql u ‘aşkıñ kaydını bend eyleyenler kandedir
Gelsün ol dīvāne[ler] dīvān-ı ‘aşka eş-şalā

- 5 Tālī‘ oldu burc-i nādīde bugün ‘arz-ı cemāl
Çeşmi erdüp cān yağan sūzān-ı aşka eş-şalā

Bahr-ı ‘aşkın çünkü her bir kıatresi deryā imiş
Haşmına kâdir olan yārān-ı ‘aşka eş-şalā

- 7 Ka‘ be-i vaşle erip Nūrī yolunda sa‘ y ile
Cānı ihşān eyleyen kurbān-ı ‘aşka eş-şalā

114

Mef‘ūlū / Mefā‘īlū / Mefā‘īlū / Fe‘īlūn

- 1 Gögsün gerüben cāh-ı cihān ile şalınma
Ahır yakılıp düşecegiñ cāhı unutma
Güç etme gücün yetdigine hā gece gündüz
Ansız erişen āh-ı seher-gāhı unutma
3 Bir oğ demesine bugün aldanma cihānıñ
Şoñunda anıñ derdiyle biñ āhı unutma
4 Derd-bendine mevtin yoluñ uğrar er eger geç
Şol geçmesi düş-vār-ı güzer-gāhı unutma³⁴

115

BABA ṬĀHİR

Mef‘ūlū / Mefā‘īlūn / Mef‘ūlū / Mefā‘īlūn

- 22a 1 Mecnūn olalı gönlüm Leylā haberin söyler
Derde düşeli cānım Leylā haberin söyler
Cismimde gönül kuşu maḥbūs olalı ağlar
Cezbeyle boşandıkda a‘ lā haberin söyler
3 Cān kuşu bu gülşende medḥiñ okumak diler
Zülfüñ ağına düşdü sevdā haberin söyler

³⁴ Bu manzumenin devamı derkanara çok girift bir şekilde yazıldığından okunamadı.

- 4 **Şemsi** seni duyalı ‘ aşka cânı koyalı
Fırkat haberin koyup vuşlat haberin söyler

116

MAẖĀM-I HÜSEYNĪ
7’li Hece Vezni

- 1 ‘ Aşkıñ[i]le ‘ aşıklar
Yansın yâ Rasûla’llâh
İçüp aşkıñ şerâbın
Kansın yâ Rasûla’llâh

Ol seni sevenlere
Kıl şefâ‘ at anlara
Mü‘ mîn olan tenlere
Cânsın yâ Rasûla’llâh

- 3 ‘ Āşığım ol dîdâra
Bûlbûlüm ol gül-zâra
Seni sevmeyen nâra
Yansın yâ Rasûla’llâh

Ol seni seven kişi
Verir yoluña başı
İki cihân güneşi
Sensin yâ Rasûla’llâh

- 5 ‘ Āşık Yûnus’ uñ cânı
‘ İlm-i şefâ‘ at kânı
‘ Âlemleriñ sultânı
Sensin yâ Rasûla’llâh

117

MAẖĀM-I ÇĀRGĀH
Mef’ ûlü / Mefâ‘ îlü / Mefâ‘ îlü / Fe‘ ûlün

- 22b 1 Esmâ-i ilâhiyyede bî-ḥad hünerim vār
Her demde semâvât-ı ḥurûfa seferim var

‘ Âlimlere ebced ḥocası olmak olur ‘ âr
Alçağ görünen ebcede ‘ âlî nazarım var

- 3 Gönlüm gözünün yıldızınıñ hiç ‘ adedi yok
Her burcda benim biñ güneş-i biñ kamerim var

Arz u semāvāt-ı ħurūfuñ budur el-Ḥaqq*
Hem daħi zemīninde tükenmez güherim var

- 5 Bunuñla bir oldu dem-i ‘ İsa ile Mısrı
Gönlüme daħi ne gelirim ne giderim var

118

MAḲĀM-I ḤİCĀZ

Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Maḳṣad-ı ‘ aşıklarıñ
Menzili cānān olur
İsmiñi yād eylesem
Vālih u ḫayrān olur

Ḥaqq vere cünbüşleriñ
‘ Afv ede kem işleriñ
Menzil-i dervişleriñ
Kūşe-i virān olur

- 3 Kimde ki ‘ aşk buluna
‘ Azm ede Ḥaqq yoluna
Sırrı anıñ biline
‘ Aşk nice pinhān olur

Fānī cihāndan kesil
Āyineyi kıl sebīl
‘ Arz-ı maḫşerde bil
Bir ulū divān olur

- 5 ‘ Ārife her şubḫ u dem
Nāzıla ol bāğ-ı āram
Tevbede sābit-ḫadem
Zāl-i Nerīmān olur

Kim ede Ḥaqq’ı edā
‘ Aşk[i]le kıla nümā
Feyz-i Cenāb-ı Ḥüdā
Anda nümāyān olur

- 7 ‘Aşk[i]le kim āh ide
 Kālbini āgāh ide
 ‘Azmini dergāh ede
 Ol ulū sultān olur
- 8 **Nakṣi**-i ‘āşık saña
 ‘Aşk haberin [ver] aña
 Menkıbe-i evliyā
 Reşk-i gül-istān olur

119

MAKĀM-I ‘UŞŞĀK

Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Fe‘ūlun

- 23a 1 Bu gönüm şehrini seyrān ederken
 Dedi sırrım baña seyrān içinde
 Derde düşdün niçün dermān ararsın*
 ‘Āşıklar derd arar dermān içinde
- 3 Miḥneti rāḥat bil arama [rāḥat]*
 Raḥat mı bulunur zindān içinde
 Cānını terk eyle Ḥaqq’ın yoluña*
 Bulasın ol cānı cānān içinde
- 5 ‘Āşıklara qarış ‘āşık olagör
 Ne güherler vardır ol kân içinde
 Bu ‘aşk meydānıdır bunda ‘ār olmaz
 Bāşını top eyle çevgān içinde
- 7 İçip ‘aşkıñ mey‘in şöyle mest ol kim*
 Dīvāne desinler yārān içinde
- 8 Aç gözün **Eşref** Ḥaqq’ı zikreyle
*Fezkurūnī*³⁵ dedi Qur‘ān içinde

³⁵“فَاذْكُرُونِي أَنْذُرَكُمْ وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ” (Artık siz beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin, bana nankörlük etmeyin!) Bakara, 2/152.

MAḲĀM-I NEVĀ ḤÜSEYNĪ MİM
Mef'ülü / Mefā'îlün / Mef'ülü / Mefā'îlün

- 1 Yanmağdan uşanmazam pervâne miyem bilmem
Hiç sonuñu şaymazam divâne miyem bilmem

Ḳalbimde ocağım var bu sînede dāğım var
Āteşde durāğım var hep yâne miyem bilmem

- 3 Dil-hâne ḥarāb oldu yıkıldı turāb oldu
Her cānibi bāb oldu virâne miyem bilmem

Her şām u seḥer zārım gūş eylemez ol yārım
Bağmaz baña ḥünkārım bîgâne miyem bilmem

- 5 Nūrî dem-i dehşetde baḥr-i ğam-ı fırqatde
Ḳa' r-ı yem-i vaḥdetde dūr-dâne miyim bilmem

‘IRĀḲ

Mefā'îlün / Mefā'îlün / Mefā'îlün / Mefā'îlün

- 23b 1 İlāhî yāri kıl baña ki senden ğayri yārım yok
Ne yüzle vāra[yı]m saña günahdan ğayri kārım yok
- Ne dervîşim ferāğatde ne tāt-ı taḥt-ı devletde
Bu dār-ı dehr-i ğurbetde ğarīb oldum añārım yok
- 3 Göñül yād etdi sübhānı gözüm yāşı çeker qanı
Ḳomuşum cān ile bāşı bu yolda ihtiyārım yok
- Yine bir menzile erdim nedāmet baḥrine daldım
Ḥayāl-i ‘aşka yād oldum şabā gibi qarārım yok
- 5 Benim ‘āşî yüzü kara ğarīb Üftāde bî-çāre
Tuṭuşmuşum ki bir nāre yanınca³⁶ hiç yanarım yok

³⁶ Bu kelime metinde bağınca/yağınca şeklindedir.

122
MĀHŪR
10'lu Hece Vezni

- 1 Ayırma beni senden yaradan
Düşüp ölürüm ben bu yaradan
- Öldüğüm için gamı çekerim
Alur cânımı yine yaradan
- 3 Ağla[ma] direm şol gözlerime
Kān yaş akıdır akdan karadan
- Varam yüz sürem şeyh eşigine
Bir hırka [di]kem yüz biñ pāreden
- 5 **Dervīş Yunūs**'uñ budur maqşūdu
Ala yārini çıka aradan

123
MĀHŪR
Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Eyā rehber olan rāh-ı vişāle
Muḥammed Muştafā sulṭān-ı kevneyn
Seniñle erdiler nūr-i cemāle
[Muḥammed Muştafā sulṭān-ı kevneyn]
- O taht-ı risāletiñ şāhısın sen*
Göñül ikliminiñ çün mähısın sen
Şefā' at ḥākiniñ sulṭānısın sen
[Muḥammed Muştafā sulṭān-ı kevneyn]
- 3 Ḥabīb-i Ḥazret-i yezdān Muḥammed
Yolunda sālik [oldı] **Dervīş Ahmed**
Kuşūruñ 'afvet [edip] eyleme red
[Muḥammed Muştafā sulṭān-ı kevneyn]

MAḲĀM-I ḤİSĀR

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 24a 1 Bahārı 'ömrümüñ çün köhnelendi
 Hüdā bārān-ı lütfuñ eyle rızān
 Şebābıñ kuvveti geldi [vü] geçdi
 Hüdā bārān-ı lütfuñ eyle rızān
 (Mevlā'm eyle ihsān)
- 2 Kuluñ **Fethī** faķirin tevbesini
 Kabūl eyle ilāhī giryesini
 Müyesser et cemāliñ görmesini
 Hüdā bārān-ı lütfuñ eyle rızān
 (Mevlā'm eyle ihsān)

MAḲĀM-I EVC

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Cihān halkı kamu yā Rab saña 'āşık seni ister
 Liķāña mübtelā[dır]lar saña 'āşık seni ister
- Eger bende eger sultān eger dānā eger nādān
 Taleb-kār olmadan yeksān saña 'āşık seni ister
- 3 Felekler eyleyip devri melekler eyleyip sūri
 Eger insān eger ğayri saña 'āşık seni ister
- 'Aceb sırdır 'aceb bāzār ki bülbulān olur gül-zār
 Eger güldür eger gül-zār saña 'āşık seni ister
- 5 Kimi mest ü kimi hayrān kimi nālān kimi giryān
 Vişāliñi umar her cān saña 'āşık seni ister
- Ezel bezminde içmişler hicāb-ı ğaybe geçmişler
 Cemāle ağız açmışlar saña 'āşık seni ister
- 7 Olur kim 'aşka dil bağlar bu **Nūri**-veş ciger dağlar
 Eger dağlar eger bağlar saña 'āşık seni ister

24b 1 Ey çarḥ-ı dūn n'etdim saña
 Hîç vermedin rāḥat baña
 Güldürmediñ öndeñ soña
 Āh veylatā vāh veylatā

Bendinden āzād itmedin
 Feryādıma dād itmediñ
 Bir dem beni şād itmediñ
 Āh ferfetā vāh ferfatā

3 Erişmedi dostu elim
 Raḥmān'a varmadı yolum
 Çıkmadı başa menzirim
 Āh ḥasretā vāh ḥasretā

Mecnūn-veş āh idelim
 Ferhād-veş vāh idelim
 Bu vitri her-gāh idelim
 Āh miḥnetā vāh miḥnetā

5 Kārım durur derdile ğam
 Gitmez başımdan hîç elem
 Gülden cüdā bir bülbulüm
 Āh firḳatā vāh firḳatā

6 Yanar Niyāzī derd [i]le
 Hîç kimse yok ḥālim bile
 Tālān olup girdim yola
 Āh rihletā vāh rihletā

1 Cümle 'ālem āşinā ben arada bīgāneyim
 Her işim aġyār[i]le kim [ben] 'aceb dīvāneyim

Teşneyim zulmette ḳaldım āb-ı ḥayvān isterim
 Hey meded mi' mār-ı 'ālem ḳıl nazar vīrāneyim

- 3 Bilmeyip ta' mîr-i cismi eyledım albim ar b
Girmeden dery -yı 'aa t lib-i d r-döneyim
- 4 Mey-fur ş oldum al dır ehl-i 'aa **emsiy **
Bendedir amr-ı ezel gelsin gelen mey- neyim

128

MA AM-I IFAH N

Fe' il t n / Fe' il t n / Fe' il t n / Fe' ilün

- 25a 1 Vere mi derd-i anem derdime derm n vere mi
Vatidir y regimi  dem-be-dem artar ele mi
- G rebilsem yüzünü mudde'  ilerden anma
Ey kı zıl g l sa a kim ekdi dikenden aremi
- 3 H yl  demdir ben an  g zlerini  astasıyım
S rk lese yüzümün üstüne ba a ademi
- Yazayım derse alem kirpigini  er ini ben
Yarayım bıa [i]le badan ayağa alemi
- 5 Yüzümü göklere t tup geceler yalvarayım
K f re verdi mur d n ya ba a vermeye mi
- 6 **F zli** sen m h  dilerse  yüzünü göklere t t
H   k  m hr m oya okdur  l h' n keremi

129

MA AM-I 'U K

Mef ' ilün / Mef ' ilün

- 1 T r at urb-ı rahm ndır
Bu meyd n  zge meyd n[dır]
H  at sırr-ı s bh ndır
Bu meyd n  zge meyd n[dır]
- Gelir meyd na '  klar
V c du 'aa yanıklar
'Aceb münkir ne ay klar
Bu meyd n  zge meyd n[dır]

- 3 Buña cāndan ferāğ ister
Cigerde nice dağ ister
Buña bir qalb-i sāğ ister
Bu meydān özge meydān[dır]

Bu meydānda şatılır cān
Bu meydānda şorulmaz qān
Olur biñ [tür] derde dermān
Bu meydān özge meydān[dır]

- 5 Bu yolda **Nūrī** serden geç
Bu erkān içre sırlar iç
Bu meydān içre qanlar saç
Bu meydān özge meydān[dır]

130

MAQĀM-I HÜSEYNĪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 25b 1 Ziyālar verdi nūr[i]le dil ü cāna seher zikri
Şafālar bahş edip vaşl etdi sübhāna seher zikri
Gece tā şubha dek zār et gözün yaşın revān eyle
Dilerseñ döndüre derdiñi dermāna seher zikri
- 3 Seherde bülbül ü şūrīde-veş efgāna başladı
Gönül mülküñü döndürdü gül-istāna seher zikri
Bizi def etdi esfelden 'urüc etdirdi ā' lādan
Ulaşdır bir mekāna 'arş-ı raḥmāna seher zikri
- 5 Erişdi şem' -i cāna bir haber İlāh'ım Mevlā'dan
Ki vākıf eyledi esrārı sübhāna seher zikri
- 6 Biḥamdu'llāh 'anāşır bendi bağından ḥalaş edip
Müyesser kıldı vuşlat **Derviş** 'Osmān'a seher zikri

131

MAQĀM-I EVC

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 'Aşkıla dā'im edersen āh u vāh
Ben Rasūl-i kibriyā'ya 'aşıqım

Rāh-ı ‘aşk içre benim etsem tebāh
Ben Rasūl-i müctebāya ‘āşıkım

Sensin ol şāh-ı cihānıñ mefharı
Zāt-ı esmā vü şıfātıñ mazharı
Evveliniñ āhiriniñ serveri
Ben şafiyyü’l-asfiyāya ‘āşıkım

- 3 Bülbul-āsā eyleyip āh u figān
Eylesem hāk-i rehinden terk-i cān
Dervīş Ahmed viridiñ olsun her zamān
Ben Muḥammed Muṣṭafā’ya ‘āşıkım

132

MAḲĀM-I ‘ACEM NEVĀ
8’li Hece Vezni

- 26a 1 Açıldı çün bezm-i elest
Devr eyledi peymānesi
Andan içenler oldu mest
Ayılmadı mestānesi

Ol bādeden kim nūş ider
İçdügi dem ser-ḥōş ider
Deryā gibi ol cūş ider
Esrük olur dīvānesi
- 3 Şavm-ı şivāyı kim tutar
‘İyd u vişāle ol yeter
Bülbul gibi dā’ im öter
Gülşen olur kāşānesi

Bayrāma ol ‘āşık irer
Kim Ḥaḳ cemālin ol görür
Dost bezminiñ zevḳin sürer
Pür-nūr olur dīl ḥānesi
- 5 Aç gözüñü Ḥaḳ ile baḳ
Oḳu **Hüdāyi**’den sebāk
Kāmil olurmuş ehl-i Ḥaḳ
Doğmazdan evvel ānesi

MAḲĀM-I REHĀVĪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Bu gülşende hezâr-ı bî-nevâyım yâ Rasûlu'llâh
Velî âzurde-i hâr-ı cefâyım yâ Rasûlu'llâh
- N'ola olsam devâ cüyende-i dâruya ihsânîñ
Esîr-i derd-i 'aşka mübtelâyım yâ Habîbu'llâh
- 3 Yüzüm yok 'arz-ı hâle arşa-gâh-ı haşre vardıkda
Günâh-kârım giriftârım hevâyım yâ Habîbu'llâh
- Meded sendendir yâ kân-ı şefâ' ât bendeñe yoḥsa*
Huḫûr-u Haḫḫ'a maḥcûb u ḫaṭâyım yâ Rasûlu'llâh
- 5 Kerem kıl eyle luṭf u ihsânîñla dil-şâd eyle ben zârı
Naḫîfî'yem kapuñda bir gedâyım yâ Rasûlu'llâh

MAḲĀM-I EVC

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 26b 1 Nice ___³⁷ fâriḡ olam ben nâle'-i her gâhdan
Böyle gördüm râh-ı 'aşkı bir dil-i âgâhdan
Neş'e-yâb oldu göñül çün nûr-i zikru'llâhdan
Zâhir ü bâtın murâdım isterim Allâh'dan
- Her murâdım Haḫ verirken eylemem ḡayra recâ
Dergâh-ı Mevlâ'dır ancak ehl-i 'aşka mültecâ
Nâ-murâd etmez beni elbet Cenâb-ı Kibriyâ
Zâhir ü bâtın murâdım isterim Allâh'dan
- 3 Emr-i ud-'uvnî³⁸ vü ve'l-yebkû'ye³⁹ edip imtişâl
Bendeñ **Abdu'llâh** edip yâ Rab saña 'arz-ı ḫâl
Gâm-ı cüyâne bu yoldan ḡayrıya yokdur mecâl
Zâhir ü bâtın murâdım isterim Allâh'dan

³⁷ Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

³⁸ (dua etsinler) Mümin, 40/60

³⁹ (ağlasınlar) Tevbe, 9/82

135

MAḲĀM-I ṬĀHİR

8'li Hece Vezni

- 1 Bir 'āşık-ı nālânınım
Yâ Muhammed yâ Muştafa
Ben vâlih ü hayrânınım
Yâ Muhammed yâ Muştafa

Gördüm seni gördüm seni
Şād eyle bu ğamgîni[ni]
Hakk'dan şefâ' at kıl beni
Yâ Muhammed yâ Muştafa

- 3 Güller gibi bugşâdesin
Luṭf etmege âmâdesin
Suñ bana aşkıñ bâdesin
Yâ Muhammed yâ Muştafa

Haddin efzûndur 'izzetiñ
Bir dânesisiñ Hâzret'iñ
Lüṭfuñ umarlar ümmetiñ
Yâ Muhammed yâ Muştafa

- 5 Bu Dervîş 'Abdullâh o şeb
Gördü seni eyler taleb
Câ 'e 'l-ferâh-râhe 'l-küreb
Yâ Muhammed yâ Muştafa

136

MAḲĀM-I 'AŞİRÂN

8'li Hece Vezni

- 27a 1 Yine bir sevdâya düşdüm
'Aşkıñ elinden elinden
Yine 'ummân olup taşım
'Aşkıñ elinden elinden

Seherlerde ağlayayım
Bu cigerimi dağlayayım
Şular gibi çağlayayım
'Aşkıñ elinden elinden

- 3 Āteş-i ‘aşk ile yandım
İki cihândan uşândım
Güiyâ Mecnûn’a döndüm
‘Aşkıñ elinden elinden
- 4 ‘**Āşık Himmet** bî-çâredir
Cihân içre âvâredir
Hem yüregi pür-yâredir
‘Aşkıñ elinden (şevkıñ) elinden

137

MUḤAYYER MAḤĀMI

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Genc-i ‘aşkı ister iseñ dil-i virânda (hey) ara
Hızr-veş âb-ı hayâtı zulmet-i tende (hey) ara

Yâr yüregimde çekerem gör kim neler var
.....
- 3 Râh-ı Hakk’da seni irşâd eyleyen ma‘ nâyı bul
Seni yokdan var eden Mevlâ’yı var sende [ara]

Her hâcerden gevher olmaz ma‘ den olmaz her turâb
Zâhidâ gir baḥr-i ‘aşka dūrri ‘ummânda ara
- 5 ‘*Alleme’l-esmâya* müzeyyensin ‘araf sırrın daḥi
Añlamak şânından ise zulmet-i tende ara

Tâlib-i Mevlâ olup her kişiden himmet dile
Gâfil olma maḥlab var sırr-ı Kur’ân’da (hey) ara
- 7 On sekiz biñ ‘âlemi geşt eyleseñ bulmak muḥâl
.....

138

MAḤĀM-I ‘UŞŞÂK

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 27b 1 Zülmet-i hicriñde bî-dâr olmuşum yâ Rab meded
İntizâr-ı şubh-u dîdâr olmuşum yâ Rab meded

Vahdet elinde seniñle yār -idim n’oldu baña
Keşret içre bende ağyār olmuşum yā Rab meded

- 3 Gülşen-i vaşlñ nesīmī ir-görüp bād-ı şabā
‘Andelīb-i bāğ-ı gül-zār olmuşum yā Rab meded

Ol şarāb-ı kim anı şunduñ baña rüz-i elest
Ol zamandan mest-i hoş-yār olmuşum yā Rab meded

- 5 Kalmışam zindān içre bugün tenhā garīb*
Bir kafesde rüz u şeb zār olmuşum yā Rab meded

- 6 Bu **Niyāzī** düşdü varlık çāhine Yūsuf u mişāl
Al elim kırtar ki nā-çār olmuşum yā Rab meded

139

BÜSELİK

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 ‘Arz-ı didār eyledikçe şahid-i gül-zār-ı Hū
Şevķile bülbüller eyler nağme-i ezķār-ı Hū
Sākī-i bezm-i ezelden nūş edip cām-ı şafā
Mest eder ‘aşıkları ol cür‘ a-i āsār-ı Hū

- 3 Zevķ-i dā’im neş’e-i külliyyeden verir nişān
Kimde kim zāhīr ola keyfīyyet-i esrār-ı Hū

Levh-i dilden zulmet-i şirk ü hevāyı mahv eder
Pāk ider mir’āt-ı ķalbi şayķal-ı envār-ı Hū

- 5 Resīd-i rāh-ı muktedā ol **Hüdāyī** ‘āşıkıñ
Nez‘ ider erbāb-ı ‘asr lā-cerem tekrār-ı Hū

140

FERMÜDE EŞREF-İ RŪMİ

8’li Hece Vezni

- 28a 1 Ol zaman kim ben ol dostdan
Ayrı düşdüm oldum ırak
Hasret-i derd[ü āh ile]
Çok ağladım tıttım firāk

İstedim yedi iklimi
Ne Rûm'u kıodum ne Şâm'ı
Gezdim yürüdüm temâmı
Başım açık yalın ayak

- 3 Yer mi kıodum istemedik
Âdem mi kıodum şormadık
Aç [ve] şusuz hâlvetlerde
Zârî kıalur[i]dim yavlaķ

Kimseler hâlim bilmezdi
Derdime em kıılmaz indi
Derdimi kime söylersem
Ederdi bana zay-i aķmak

- 5 Derdim benim ol yâr -idi
‘Âlem bana aķyâr -idi
Gözüm yaşı revân olup
Aķardı şankî ırmaķ

Derdim bulam mı ben anı
Kıomuşdum ortaya cânı
Her kim gördü [i]se beni
Delü derdi indi muţlaķ

- 7 Ne uşlu ne delü [idim]
Ne ölü ne diri idim
Dost fikriyle tolu idim
Dost idi endişem ancaķ

Dost dost deyu arar[i]dim
[Dost] kıandedir şorar idim
Dost hâberin verenlere
İderdim yüzümü topraķ

- 9 İsteyerek buldum eri
Gerçek ere şordum yârı
Didi yeter itdiñ zârı
Dost sendedir sen saña baķ

Yürü hâlvet eyle seni
Senden zerre kıoma seni
Senden giderecek seni
Dost senden idsün durâķ

11 Tıtdım ol eriñ sözünü
 Çevirdim benden yüzümü
 Öl[dür]düm gitti özümü
 Benden baña göründü Hıķ

 Gördüm âlem dostdan ıolu
 Geldi baña der ol ulû
 Var imdi sen şimden gerü
 Sen ben defterin oda yak

13 Yakdım oda defterleri
 Terk etdim ol tertibleri
 Gördüm ki key hicâb imiş
 [Âşıqlara] bu kıara-i ak

 Geçdim bu ağ u kıaradan
 Benligi sürdüm aradan
 Birlige yetdim dost [i]le
 Birligden okudum sebâk

15 **Eşrefoğlu Rûmî** gibi
 Gel gir yola ara neyseñ
 Tâ ‘ âşıklar arasından
 Diyeler saña [da] şadâk

16 Bilesin bu mu‘ ammâyı
 Yermeyesin yoıksul bayı
 Bir baıasın haşş u ‘ amma
 Tıtmayasın kimseye tıķ

141

MAĖĖM-I ĖÜSEYNİ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

28b 1 Yanalım yakılalım ‘ aşkıñla süzân olalım
 Çekelim hecr-i Ėamı derdiñle nâlân olalım

 Hû deyip kıurtulalım iki cihândan şimdi*
 Bâr-gâhı Hıķķ’a yüz sürüyü Ėaltân olalım

3 Âh u vâh eyleyeyim mertebe-i illâya*
 Nefy eyleyeyim meşiiyet-i Yezdân olalım*

Çekelüm *lâdan* edip mertebe-i *illâya*
Kendimiz yok olalım vâsıl-ı cânân olalım

- 5 Tâlib-i rāh-ı ḥaḳīkāt olalım leyl ü nehār
Ḥazreti Ḥaḳḳ’a erip ‘āleme sultān olalım

142

MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ

10’lu Hece Vezni

- 1 ‘Aşḳıñ meyine ben ḳāne geldim
Cemālīñ şem‘ine pervāne geldim
Şem‘-i tevḥīdi gördüm ḳora yanmış
Gitti ḳarārım cevlāna geldim
- 3 Ḥalka-i tevḥīdi gördüm ḳurmuşlar
Ben de saḥnından cevlāna geldim
Ümmī Sinān’ıñ ḥāk-i pāyine
Sürmege yüzüm sultāna geldim
- 5 Yāremi bildim şeyḥimden imiş
Bunda Niyāzī Loḳmāna geldim

143

8’li Hece Vezni

- 1 Zāhid bize ta‘n eyleme
Ḥaḳḳ zıkrin oḳur dilimiz
Şaḳın efsāne söyleme
Ḥazret’e çıkar yolumuz
Sayılmayız barmağ ile
Dükenmeyiz kıрмаğ ile
Taşramızdan sormağ ile
Kimse bilmez ahvālımız
- 3 Her kim bu ṭarīḳa girdi
Ḥasan-ı Başrī’ye erdi
Her seher oḳunur virdi
Seyyid Yahyā’dır pīrimiz

Seyyîd yolun güderiz
Çekilip Hakk’a gideriz
Gazâ-yı ekber ederiz
Hâzret ‘Alî’dir ulumuz

- 5 **Yûnus** saña olan himmet
‘Âdem isen câna minnet
*Elif*Allâh *mim* Muḥammed
Kisvemizdedir *dâh*miz

144

MAḲÂM-I SÛNBÛLE

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 29a 1 Cemî‘-i enbiyâlardan Muḥammed cümleñiñ şâhı
Yüz-i nûrundan almışlar melekler şemsile mâhı

Yedi kât göklere geçdi ḳadem ‘arş üstüne başdı
İrişdi *ḳâbe ḳavseyne* tavâf eyledi dergâhı

- 3 Tecellî-i cemâliñi severler gördüler bir kez
Anıñ ‘aşḳıyla dâ‘im kim iderler âh ile zârı

Bu **Eşrefoğlu Rûmî**’niñ [ki] çokdur sözleri ğâyet
Şefâ‘ at ḳıl yâ Muḥammed yüzüñ şems ü ḳamer mâhı⁴⁰

- 5 Ḳılarım cânımı ḳurbân seniñ yolunda ey Aḥmed
N’ola bir kez yüzüñ görsem seḫer vâḳtin seḫer-gâhı

145

MAḲÂM-I MUḤAYYER

8’li Hece Vezni

- 1 Açıp câm-ı muhabbetden
Diñle yâ Hû ve yâ min-Hû
Şafâ sür bezm-i vaḥdetden
Diñle yâ Hû ve yâ min-Hû

Nice bir ‘âdet-i bid‘ at

⁴⁰ Bu beyitten sonra manzumeyle ilişkisi olmayan şu beyit gelmektedir:

Anıñ seyr-i sülûkundan melekler ‘âciz oldular
Ki biñ yıl varılmazlar O bir demde varan dahi

Nice bir fāniye raġbet
Ola gör vāşıl-ı Hazret
Diñle yā Hū ve yā min-Hū

3 Vücūduñ kūhi olundı
Geçer ‘āşıkların bendi
Hüdāyī’den işit pendı
Diñle yā Hū ve yā min-Hū

4 Gecelerde uyanasın
Haqq’ıñ zikriyle yanasın
.....
[Diñle yā Hū ve yā min-Hū]

146

MAḲĀM-I MUḤAYYER

Fā’ ilātün / Fā’ ilātün / Fā’ ilātün / Fā’ ilün

1 Mülk-ü merdān-ı Hüdā’nın kārı zikru’llāh olur
Sālik-i rāh-ı Hüdā’nın yārı zikru’llāh olur

Ehl-i derd ol söyleme bî-derde derdin sessiz ol
Dilde pinhān ‘āşığın esrārı zikru’llāh olur

3 Gel ‘avām ile kelimāt etme belki fesh olur
Zulmet-i dil şehriniñ envārı zikru’llāh olur

4 Gitmesin **Seyyid Nizāmoğlu** dilinden zikr-i Haqq
Ehl-i tevḥīd müdāmıñ güftārı zikru’llāh olur

147

ḤÜSEYNİ

8’li Hece Vezni

29b 1 Hüdāvendā şu ‘ālemde
Esen yeller seni ister
Ayaklarda ġubār olmuş
Tozan yollar seni ister

Çü sensin vāḥid-i muṭlaq
Mekāmıñ yok ‘ale’l-ıṭlāq
Bahāne kışlāq u yaylāq
Göçen yeller seni ister

- 3 Bulam deyu dilārāyı
Gezer arayı arayı
Dolaşır kūh u sahrāyı
Aқан şular seni ister

Bulam deyu dilārāyı
Gezer arayı arayı
Dolaşır kūh u sahrāyı
Aқан seller seni ister

- 5 Seherlerde oқur virdi
Verir ‘āşıklara derdi
Bahāne eylemiş virdi
Ki bülbüller seni ister

- 6 Yoluñ setr eylemiş ağıār
Gezer ğurbette eyler zār
Bu **Şemsī** gibi her kim vār
Duyan қullar seni ister

148

NEVĀ

Müstef̣ ilātün / Müstef̣ ilātün

- 1 N’oldu bu gönlüm n’oldu bu gönlüm
Derd ü ğamiñla doldu bu gönlüm
Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm
Yanmada dermān buldu bu gönlüm

Gerçege yandı gerçege yandı
Rengiñe ‘aşkıñ cümle boyandı
Kendinde buldu kendinde buldu
Maṭlūbunu hoş buldu bu gönlüm

- 3 *El-faqr u faḥrī el-faqr u faḥrī*⁴¹
Demedi mi ol ‘ālemler faḥrī
Faḥrini zikret faḥrini zikret
Maḥvı fenāda buldu bu göñül

⁴¹“*el-Fakru faḥrī ve biḥī* eftahiru” (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

- 4 Bayram[ī] imdi Bayram[ī] imdi
Bayram edersin yār [i]le şimdi
Ḥamd u senādan ḥamd u senādan
Dost ile bayrām etdi bu gön̄lüm
(Yār ile bayrām etdi bu gön̄lüm)

149

MAḤĀM-I BŪSELĪK

Mef'ūlū / Mefā'ilūn / Mef'ūlū / Mefā'ilūn

- 30a 1 Bir dürr-i yetīmem ki görmedi beni 'ummān
Bir kaçreyim illā ki (sulṭānım) 'ummāna beni 'ummān

Tevhīd-i *ene'l-Ḥaqq* dandım urmazdı Manşūr
'Aşk dārına dost zūlfün (sulṭānım) aşmış beni 'üryān

3 Gel mevc-i 'acāyib gör deryā-yı nihān gözle
Zī-baḥr-i nihāyet yok (sulṭānım) katrede pinhān

Bu 'ālem-i keşretde sen Yūsuf [u] ben Ya'kūb
Bu 'ālem-i vaḥdetde (sulṭānım) ne Yūsuf ne Ken'ān

5 Bu cismim belāsıdır ādım **Yūnus** olduḡu
Aşlım sorarısān (sulṭānım) sulṭān benim sulṭān

150

MAḤĀM-I 'UZZĀL

7'li Hece Vezni

- 1 'Aşkıñ meyine kändim
N'olduñ a gön̄ül n'olduñ
Yağdıñ beni yandırdıñ
N'olduñ a gön̄ül n'olduñ

Bir yerde karar etmez
Hiç kimseden 'ār etmez
Hekimler timār etmez
N'olduñ a gön̄ül n'olduñ

3 Kalbimi küşād eyle
Hem Mevlā'yı yād eyle
Ġam-kīn dili şād eyle
N'olduñ a gön̄ül n'olduñ

- 4 Gel imdi ey ‘**Azîzî**
Sırrın deme ol epsem
Ahvâle olup maḥrem
N’olduñ a gönül n’olduñ

151

7’li Hece Vezni

- 1 Bir cāndan geçmeyince
Ol cān ele mi girer
Yār kime belay ile
Sultān ele mi girer

Çünkü istediñ anı
Terk et iki cihānı
Ne şanırsın sen anı
Āsān ele mi girer

- 3 Vaşlım hevesin ile
Derdimi kabûl etsin
Ya dertli olmayınca
Dermān ele mi girer

- 4 Var benligiñi terk et
Kulluḡ yolunu berk [et]
Kul olmayınca kişi
Sultān ele mi girer

152

MAḲĀM-I ‘ACEM

7’li Hece Vezni

- 30b 1 Bakıp cemāl-i yāre
Çağırırım dost dost
Dil oldu pāre pāre
Çağırırım dost dost

‘Aşkıñla dolmuşum
Zühdümü yañılmışım
Mest-i müdām olmuşum
Çağırırım dost dost

3 Şular gibi çağ çağ
Dolanırım dağ dağ
Hayrân baña şayr-u şâğ
[Çağırırım dost dost]

Heb görünür dost yüzü
Andan ayırmam gözü
Dilimden gitmez sözü
[Çağırırım dost dost]

5 Aradığım cāndadır
Cānda ve hem tendedir
Bilürken bendedir
[Çağırırım dost dost]

Mescid-i mey-ḥānede
Ḥānede virānede
Ka‘bede büt-ḥānede
[Çağırırım dost dost]

7 Gökler gibi devinirim
Gün gibi dolanırım
Devrân ile ögünürüm
[Çağırırım dost dost]

Geldim cihāna ğarīb
Oldum güle ‘andelib
Her dem cigerler delib
[Çağırırım dost dost]

9 Geldim o dost elinden
Koğa koğa gülünden
Niyāzî’niñ dilinden
[Çağırırım dost dost]

153

İŞFAHÂN

Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün / Mefā‘îlün

1 Zehî cān kim münevverdir bugün nūr-i tecellādan
Zehî dil kim mu‘aṭṭardır hevā-yı ‘aşk-ı Mevlā’dan

Harābāt içre ‘uşşākı görüp ta‘ n eyleme zāhid
Ki ol rüsvā-yı ‘aşk olmuş yanıp derd-i dilārādan

- 3 Göñül dil-dāra verenler cihāndan kılmadı ārām
Budur āvāre ser-gerdān geçer dünyā vü ‘uqbādan

Temāşāsın duyan ‘āşık nazar kılmadı ağıyāra
Ki dā’im ‘aşk uşevk ister uşanmaz [mı] bu sevdādan

- 5 Cihānıñ māverāsından kurupdur hayme-yi ‘āşok
Dü ‘ālemde haber bilmez daği ol ‘arş-ı a‘lādan

- 6 Hüdā’nıñ ‘āşıkı çokdur velī **Akşems-i dīn** gibi
Kanı bir gerçek ‘āşık kim yanar derd-i dilārādan

154

MAḲĀM-I ‘UŞŞĀḲ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 31a 1 Zāt-ı Hakk’da mahrem-i ‘irfān olan anlar bizi
‘İlm-i sırda baħr-i bī-pāyān olan anlar bizi
Bu fenā gül-zārına tālīb olanlar anlamaz
Vech-i baķī hüsñüñe hayrān olan anlar bizi
- 3 Biz şol abdāllarız ki bıraktık egnimizden şālımız*
Varlığınan şoyunup ‘üryān olan anlar bizi
- 4 Dünyā vü ‘uqbāyı ta‘mir eylemekden geçmişiz
(Varlığınan şoyunup)
Her taraıdan yıkılıp vīrān olan anlar bizi

155

MAḲĀM-I HÜSEYNĪ

Müstef‘ilün / Müstef‘ilün

- 1 Mevlām ver ‘aşkıñı baña
Hayrānıñ olayım seniñ
Bülbül gibi cemālīñe
Nālānıñ olayım seniñ

Yandır beni yandır beni
‘Aşk meyine kıandır beni

Ser-hoş edip döndür beni
Mestāneñ olayım seniñ

- 3 Al benden benlik olmasın
Kimler görürse bilmesin
Nām-ı nişānım kalmasın
Dīvāneñ olayım seniñ

Cān kuşunu saña uçur
Bu tāt-ı hırkadan geçür
‘Aşk meyinden baña içür
Siḥiriyañ(?) olayım seniñ

- 5 Seyyid Nizāmoglu hocam
Ayırma kendiñden yücem
Eger gündüz eger gecem
Mihmānıñ olayım seniñ

156

MAKĀM-I HÜSEYNĪ
Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Hüdāyā cümle-i ‘ālem
Saña ‘āşık seni ister
Melek cinn ü benī ādem
Saña ‘āşık seni ister

Zemīn olmuş yoluñda ḥāk
Eder deryā yaqasın çāk
Dün ü gün raqş eder eflāk
Saña ‘āşık seni ister

- 3 Seḥerde açılan güller
Öten şūrīde bülbüller
Benefşelerle sünbüller
[Saña ‘āşık seni ister]

Eger mihr ü eger zerre
Eger baḥr ü eger kaṭre
Eger Tūbā eger Sidre
[Saña ‘āşık seni ister]

5 Eger hūr i eger ğilmān
Eger Mālik eger Rıd̡vān
Sekiz cennet yedi nīrān
[Saña ‘āşık seni ister]

6 Eger bāğ u eger bostān
Eger sūnbül eger reyhān
Efendi hep bahār-istān
[Saña ‘āşık seni ister]

157

MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ

Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Mefā‘īlün

- 31b 1 Vücūduñ ‘āleme luṭf u Ḥüdā’dır yā Rasūla’llāh
Zuhūruñ ‘āleme nūr-i Ḥüdā’dır yā Rasūla’llāh

Edipdir Ḥazreti Allāh vücūduñ ‘āleme raḥmet
Cenābīñ merci‘ i ehl-i recādır yā Rasūla’llāh

3 Ḥaқиқāt sırrına sensin delil-i zümre-i kemāl
Göñüller derdine feyzīñ devādır yā Rasūla’llāh

4 Şefā’at eyle ‘Abdu’l-ḥayy fāḳīre zāhir ü bāṭın
Seniñ iḥsānıña ḳalmış gedādır yā Ḥabība’llāh

158

BABA ṬĀHİR

8’li Hece Vezni

- 1 Ey hocam seni seveli
Gözüme cihān görünmez
Ben saña göñül vereli
Arada hicrān görünmez

Yandırdı beni celālīñ
Cān müştāḳ ister cemālīñ
Gitmez gözümden ḥayālīñ
Ne Hūr ne Rıd̡vān görünmez

3 ‘Āşıkıñ bağı baş oldu
Gözleri ḳanlı yaş oldu

Sırrı ‘āleme fāş oldu
Ne cān ne cihān görünmez

- 4 **Yūnus** istedi meydānı
Başda top elde çevgānı
‘Arş üstündedir seyrānı
Arada bürhān görünmez

159

Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilūn

- 1 Cünbiş eden gerçi tendir rūḥ-i insān gizlidir
Bu kuvvā leşker gibi ammā ki sultān gizlidir
‘Ārife bī-dārdır ammā bilmedi nādān olan
Hep hüveydādır şanurlar ki nümāyān gizlidir
- 3 ‘Āşık ağlarsa gözünün yaşına dāhl eyleme
Gözyaşının katresinden baḥr-ı ‘ummān gizlidir
Ben demez ‘āşık olanlar benliğin maḥv eyledi
Cümle varlık ma‘ şūkuñdur nice bu şān gizlidir
- 5 Āşikār odur ḳamu ‘uşşāḳa aḡyāre dili
Derd-i maḥfīdir ṭabīb [bu] gizli dermān gizlidir
- 6 Devri olmuşdur nefis anlar bunu ‘ārif olan
Dervīş ‘Abdu’līlāh gönülde nār-ı sūzān gizlidir

160

BŪSELİK

8’li Hece Vezni

- 32a 1 Nefse bizi ışmarlama
Çignetme bizi derd ḡama
İrgür saña bunda ḳoma
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ‘aṭā

Şuḡrā seniñ kübrā seniñ
Ulā seniñ uḡrā seniñ
Dünyā seniñ ‘uḳbā seniñ
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ‘aṭā

3 Ey *lā-yezel* ü *lem-yezel*
Kanı saña lāyık ‘amel
‘Abdiñ işi sehv ü zeel
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ‘atā

4 Koma **Hüdāyī**’yi ğarīb
Vaşlñ aña eyle naşib
Yessir merāmi yā Mucīb
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden ‘atā

161

‘UŞŞĀK

11’li Hece Vezni

1 Tevfīk eyle bizi vuşlat yoluna
Efendim meded (hey meded) sultānım meded
Keremiñden ir-gör vaḥdet iline
Efendim meded (hey meded) sultānım meded

Yardım eyle bize iş bu yollarda
Tā kī kalmayavuz yüce yollarda
Ayrılık güç imiş ğurbet illerde
Efendim meded (hey meded) sultānım meded

3 Kuluñ günāhından raḥmetiñ çokdur
Togrulup gelene kapıñ açıkdır
Keremiñden maḥrūm kalmışsı yokdur
Efendim meded (hey meded) sultānım meded

Kimin kapusuna yüzüm süreyim
Kimin divānına el bağlayayım
Efendimi koyup kande varayım
Efendim meded (hey meded) sultānım meded

5 Zerrece luṭfuñla günāhlr gider
Raḥmetiñ deryāsı zenbī maḥv ider
Sen kabūl etmezsen kim kabūl eder
Efendim meded (hey meded) sultānım meded

162

11'li Hece Vezni

- 1 Gel ey ğaflet içre zûlmetde kalan
Sür tevḥīdi toĝsuñ ' irfān güneşi
Gir meydāna şıdk[i]len ihlās[i]len
[Sür tevḥīdi toĝsuñ ' irfān güneşi]

' Ālem-i lā-hūta tayyār edersin
Ezelden ebede seyrān edersin
Nice ' aşıkıları hayrān edersin
[Sür tevḥīdi toĝsuñ ' irfān güneşi]

- 3 Ma' rifet baḥrine dalmağ dilerseñ
Ḥaḳīkāt dersleriñ almağ dilerseñ
Derviş Himmet ḥaḳḳı bulmağ dilerseñ
[Sür tevḥīdi toĝsuñ ' irfān güneşi]

163

MAḲĀM-I ' UŞŞĀḲ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun

- 32b 1 Eser ' aşkın yeli eşhāra karşı
Öter bülbülleri gül-zāra karşı

Cemālin şu' lesinden tāb-ı dārım
Yanar pervāneyim ol nāra karşı

3 Ne şabra tākatım var görmez isem
Ne görsem göz [doyar] envāra karşı

Bugün yār olmayan ' aşkıyle yārin
Utanır ḥazret-i ğaffāra karşı

5 Görürsün **Nuriyā** ' aşıklarına
Neler iḥsān eder aĝyāra karşı

164

NEVĀ

11'li Hece Vezni

- 1 Bizi çün eylediñ iḥsāna maẓhar
Yine luṭf u kerem senden İlāhī

Vişâliñdir ‘ubbâde ‘ıyd-ı ekber
Yine lutf u kerem senden İlâhî

‘Înâyet [sen] edersin mü ’minîne
Hidâyet sen edersin ehl-i dîne
Erişdir kulların ħaħħa’l-yaħîne
Yine lutf u kerem senden İlâhî

- 3 Edip sâliklere yolların âsân
Vişâliñle edersin derde dermân
Bu ‘**Abdu’l-ĥayy** kûluna eyle iĥsân
Yine lutf u kerem senden İlâhî

165

7’li Hece Vezni

- 1 Hep fesâd işlerime
Estağfiru’llâh tevbe
Yamân teşvîşlerime
[Estağfiru’llâh tevbe]

Benden şavhımı şorma
‘Aybım yüzüme urma
Beni maĥrûm gönderme
[Estağfiru’llâh tevbe]

- 3 Gözümün baħdıĭına
Ķulaĭım çaħdıĭına
Göñlümün aħdıĭına
[Estağfiru’llâh tevbe]

Bildim suçumu buldum
Döndüm Çalab’ım döndüm
Her günâh ki ben kıldım
[Estağfiru’llâh tevbe]

- 5 **Eşrefoĭlu Rûmî**’niñ
Çoĭ çoĭ günâhlarınıñ
Keffâretidir anıñ
[Estağfiru’llâh tevbe]

- 33a 1 Cılve-gâh-ı sîne de devrân eder efkâr-ı Hû
Şûr-i dilden zâhir olur şu' le-i envâr-ı Hû
- Vuşlat-ı dîdâr-ı cânân eyledikçe ârzûlar
'Âşık'ın sermâyesidir dâ'imâ tekrâr-ı Hû
- 3 Şûfî-i şâfî ki vecd ü hâletiyile devr eder
Şân melekdir 'arş-ı â'lâda eder reftâr-ı Hû
- Hicr ile eyler derûn-i sînesinde çün figân
Mevlevî eyler semâ'ı gûş edip esrâr-ı Hû
- 5 Cehr ile tevhîd eder 'Abdu'l-hay' in dahl eyleme
Hisse-dâr olan tecellîden eder izhâr-ı Hû

- 1 Kılalım 'aşk-ı ilâhiyle şafâ
Gel Cenâb-ı Hakk'ı tevhîd edelim
Ola dil âyîne-i nûr-i Hüdâ
Gel Cenâb-ı Hakk'ı tevhîd edelim
- Evliyânın bak dil-i âgâhına
Bezî-i maqûd ile Hakk'ın râhına
Duruşup yüzler sürüp dergâhına
Gel Cenâb-ı Hakk'ı tevhîd edelim
- 3 Gir semâ'a sîneñi şad çâk edip
Kalbiniñ âyînesini pâk edip
Nakşiyâ 'uşşâkı âteş-nâk edip
Gel Cenâb-ı Hakk'ı tevhîd edelim

MAKÂM-I EVC DERVÎŞ ‘ALÎ

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 1 Nâr-ı ‘aşka yanmayanlar nûr-i rahmân bulmadı
Varlığından geçmeyenler sırr-ı sübhân bulmadı

Ahvâl olup iyilikden vahdete erişmeyen*
‘Ucb edip kendin görenler kâmil insan bulmadı

- 3 Mübtelâ-yı ‘aşk olanlar derde dermân buldular
Ol tabîbe ermeyenler derde dermân bulmadı

Bî-vücûd olup gönülden sürmeyen nâmûsunu
Hâke yeksân olmayanlar bahr-ı ‘ummân bulmadı

- 5 Ehl-i Hakk’a münker iken aña **Himmet** n’eylesün
Şirk[i] sürmeyen aradan kâmil imân bulmadı

EVC

Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün

- 33b 1 Kerem yâ ‘Alî dergâha hemân ihsânıña geldik
Ne çâre biz günâh-kâre hemân ihsânıña geldik
- Seniñdir kuvvet [u] kudret senindir heybet-i ‘izzet
Ne lâıyık bize germiyyet hemân ihsânıña geldik
- 3 Helâk etdi bizi ‘âdet ihâta eyledi zillet
Çü sensin kâziye’l-hacât hemân ihsânıña geldik
- 4 **Nizâmi**’ye sa‘âdet ver kamu ihvâna râhat ver
‘İbâdete halâvet ver hemân ihsânıña geldik

NİKRİZ

8’li Hece Vezni

- 1 Ey tarîkât erenleri
Dost iliniñ serverleri
Tâlibleriñ rehberleri
Dostdan haber veriñ baña

Hicrân elinde kalmışım
Derd-i ğamîñla dolmuşum
Çün ğuşşalara dalmışım
Dostdan haber veriñ baña

- 3 Düşdü yüregime firâķ
Dostumdan oldum ırâķ
Edemedim hergiz yarâķ
Dostdan haber veriñ baña

Varam vişâline erem
Anda cemâliñi görem
Şadıklar yoluna girem
Dostdan haber veriñ baña

- 5 Miskîñ faķîr Üftâde-i
İçi tışı pür yâreyi
Terk etmeñiz bî-çâreyi
Dostdan haber veriñ baña

171

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 Ne yatarsıñ be hey ğâfîl duru-gel âh u zâr eyle
Çü dünyâ mülküne geldiñ dürüş bir hoşca kâr eyle

Şakın kim olmağıl emîn ecel erende tâlibdir
Seni şayd etmede zinhâr ' amellerle şikâr eyle

- 3 Nice bir nefsine kulsuñ gözün aç Rabbiñi aña
Nice bir halka kulluklar efendiñ aña 'âr eyle

- 4 Bu dünyâ lezzeti **Şemsî** dimâğın eylemiş muhtel
Añı ma' cûn-ı zîkr ile gece gündüz timâr eyle

172

EVC

Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 34a 1 Ey menba' -ı cûd u kerem
Senden şefâ' at isteriz

Ey menşe'-i *nūn vel-kalem*⁴²
Senden şefâ' at isteriz

Qıldı seni kâdir İlâh
Dünyâda [vü] 'uqbâda şâh
Sensin bize puşt-i penâh
Senden şefâ' at isteriz

- 3 'Abdü'l-hay umâr ey habîb
Derdine olasın tabîb
Luţf et anı koma ğarîb
Senden şefâ' at isteriz

173

EVC

10'lu Hece Vezni

- 1 Sensin evc-i risâletiñ mâhı
Cân fedâ saña yâ Rasûla'llâh
Sensin ümmetlerin şehin-şâhı
Cân fedâ saña yâ Rasûla'llâh
Gönce-i gülşen-i şafâ sensin
Gevher-i baħr-ı ıstafâ sensin
Cümle-i halka büşriyâ(?) sensin
Cân fedâ saña yâ Rasûla'llâh
- 3 Bir nigâh eyle cân-ı bîmâre
Eyle luţfuñla derdime çâre
Kıl şefâ' at Nahîfî-i zâre
Cân fedâ saña yâ Rasûla'llâh

174

8'li Hece Vezni

- 1 Dilerseñ kâmil olasın
Tevekkül eyle Allâh'a
Şafâ vü zevkî bulasın
Tevekkül eyle Allâh'a

⁴² ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ (Nun, andolsun kaleme ve yazdıklarına.)Kalem 68/1

Koyup kesretiñ ‘âlemiñ
Bulagör vaḥdet-i demin
Bırağup ‘âlemiñ ğamın
[Tevekkül eyle Allāh’a]

- 3 Seni ḥalk eyleyen Ḥallāk
O’dur rızkıñ veren Rezzāk
Rızāşın gözle ey müştāk
[Tevekkül eyle Allāh’a]

‘Avāma eyleme rağbet
Saña lâzım mı bu ‘izzet
Mesâkin eyle kıl ülfet
[Tevekkül eyle Allāh’a]

- 5 Cānānı görmek istersen
Vişāle ermek istersen
Cemālīñ görmek istersen
[Tevekkül eyle Allāh’a]

- 6 Bulursuñ **Himmeti** kârı
Müdām iste evvel yâri
Elinde nesne yok bâri
[Tevekkül eyle Allāh’a]

175

MUḤAYYER

Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün

- 34b 1 Ḥalk içre bir âyineyim herkes bakar bir ân görür
Her ne görür kendi yüzü ger yaḥşi ger yamān görür

Şol cāhil-ü nādān-ı kör örter Ḥaqq’ı inkār eder
Kāmil olan kāmilleriñ her bir sözü bürhān görür

3 Dervīşi Ḥaqq yakmış iken anı yağan sultāna bak
Ḥamām içinde dilberi görmez gözü külhān görür

4 Ol dilberiñ Mehdī adı sükker durur ḥalka dādı
Mısrī çeker bu miḥneti ol rāḥat-ı Raḥmān görür

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Gülşen-i vaḥdetde dā’im rūz u şeb dil bülbulü
İrgürür ‘uşşāka feryād u figān [u] ğulğulu
Himmetim bu cān u dilde açıla vaḥdet gülü
Sünbülīyem Sünbülīyem [Sünbülīyem] Sünbülī

Āsitān-ı sünbüle sürdüm yüzümü nice dem
Gāh yaş akar çeşmime gāh yaş yerine dem*
Dilde tekrār iderim bu mışra‘ ı ben dem-be-dem
[Sünbülīyem Sünbülīyem Sünbülīyem Sünbülī]

- 3 Sünbülī Ya‘ kûb u Merkez hem daḥi şeyḥim Ḥasan
‘Adliyā boynuma atıldılar benim bir hoş desen
Silsileñ kime erer deyü şorarsan baña sen
Sünbülīyem [Sünbülīyem Sünbülīyem Sünbülī]

Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Fe‘ülün

- 1 Göñül dostuñ cemāl āyinesidir
Göñül kim pās ola anıñ nesidir
Ḥayâtıdır kulūbuñ zıkr-i maḥbûb
Ḥayāl-i dost göñüller mūnisidir

Ḥayāl-i ğayrıdan göñül şafā kııl
Ki şāf olañ göñül ḥānesidir
Göñüldedir göñülde pertev-i dost
Bu göñüller anıñ genc-ḥānesidir

- 3 Göñülde buldu dostu āşīnālar
O taşra isteyen bī-gānesidir
Bu kemter Eşrefoğlu Rūmī göñlü
Şınık mecrûh u hem vīrānesidir

MAḲĀM-I ‘UŞŞĀK

7’li Hece Vezni

- 35a 1 Uyan gözün aç durma
Yalvar güzel Allāh’a

Bu yoldan iziñ urma
Yalvar güzel Allāh'a

Şağlığı ğanīmet bil
Her sâ'ati ni' met bil
Gizlice 'âdet kııl
Yalvar güzel Allāh'a

3 Bir gün bu gözün görmez
Hem kulağın işitmez
Bu fırsat ele gezmez
Yalvar güzel Allāh'a

4 Gel imdi Niyāzī'yle
Dergāha niyāz eyle
Hâcâtı dırāz eyle
Yalvar güzel Allāh'a

179

MAKAM-I HÜSEYNİ

Mef'ülü / Mefā'ilün / Mef'ülü / Mefā'ilün

1 *Mā hest ne-mī dānem hurşīd ruḥat yā ne*
Bu ayrılık oduna cânım nice bir yāne

Merdüm zi firāk-ı tu her-dem hem-demi dānem
'Aşk odu nihān olmaz yandıkça erer cāna

3 *Şad tır zined ber-dil ar türk-i kemān ebrū*
Fitneli elā gözler çün uyḥudan uyana

Sevdā-yı ruḥ-i leyli şūd ḥāşıl-ı mā ḥaylī
Mecnūn gibi vāveyli oldum deli dīvāne

5 *Ez nāfeī şod pürçin be kesr heme ki 'ālem*
Her vakit seḥer yeli zülfüne kılıp şāne

Şeb-i tābı seḥer yārin şem'-i ruḥa karşı
Yandığın görür[i]se ḥayrān olur pervāne

7 *Ez la'li lebd-i matlā aḳan cāna nā-gāh*
Hāḳḳā ki gözüm döker yāḳut[i]le dūr-dāne

Nefs-i şeytāna uyup işledik bî-ḥad günāh
 Seniñ keremiñ çokdur ‘avf eyle ey pādišāh
 Raḥmetiñ umageldik maḥrūm ḳoma yā Allāh
Rabbenā yā Rabbenā taḳabbe’l-minnā es-şıyām

181

‘IRĀḲ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 35b 1 Yüz sürüp dergāh-ı Ḥaḳḳ’a olalım her şeb muḳīm
 Cān u dilden diyelim estağfiru’llāh *el-‘azīm*
 Tā ki fetḥ-i bāb eden luṭfundan ol Rabb-i kerim
 [Cān u dilden diyelim estağfiru’llāh *el-‘azīm*]
- Çün bilürsün kimseye bāḳī degildir rūzigār
 Şāh-bāz-ı aşḳıla murğ-ı şafāyı ḳıl şikār
 Gitsün istiğfār ile āyīne-i dilden ğubār
 [Cān u dilden diyelim estağfiru’llāh *el-‘azīm*]
- 3 Nice bir eldir seni naḳş-ı cihān-ı bî-beḳā
 Nice bir çıkmaz derūnuñdan hevā-yı māsivā
 Dīde-i ḳalbe verip kühl-i nedāmetle cilā
 [Cān u dilden diyelim estağfiru’llāh *el-‘azīm*]
- 4 Nefse uyup yār olursan gör-gil gümrāh ile*
 Etdiğīñ ‘ahdī unudduñ mu ezel Allāh ile
 Ey Ğafūrī aḳıdıp gözyaşın āh u vāh ile
 [Cān u dilden diyelim estağfiru’llāh *el-‘azīm*]

182

NEVĀ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Rāh-ı ‘aşḳda ben bugün Mecnūn u ḥayrān olmuşum
 Nār-ı ‘aşḳa bırağıp cismimi sūzān olmuşum
- ‘Āşıḳım müştāḳıyım hem zār [u] ser-gerdānıyım
 Cāndadır ol cān-ı cānān ana ḳurbān olmuşum
- 3 Sevgi birdir dost birdir göñlüm aldı bir benim
 Ḳatre iken ‘aşḳı ile baḥr-ı ‘ummān olmuşum

Cânıma cânım odur kalbimde mihmânım odur
İstedigin bendedir hem derde dermân olmuşum

- 5 Rûz [u] şeb feryâd ederdim vuşlat-ı yâri umup
Hamdu li'lâh vuşlat ile şâd u handân olmuşum
- 6 Câm-ı aşkı nûş edip ma' şûka ' âşık olalı
'İzziyâ bu halk-ı ' âlem içre destân olmuşum

183

MÂHÛR

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ülün

- 36a 1 Eyâ rehber olan râh-ı vişâle
Muhammed Muştafâ sultân-ı kevneyn
Seniñle erdiler nûr-i cemâle
Muhammed Muştafâ seyyid-i kevneyn
- O taht-ı risâletiñ şâhı sensin
Göñül ikliminiñ çün mâhı sensin
Şefâ' at kânınıñ sultânı sensin
[Muhammed Muştafâ sultân-ı *kevneyn*]
- 3 Habîb-î hazret-i Yezdân Muhammed
Yolunda sâlikin bu **Dervîş Ahmed**
Ne var ' avf et kuşûrum eyleme red
[Muhammed Muştafâ sultân-ı *kevneyn*]

184

MÂHÛR

6'lı Hece Vezni

- 1 Yâ Rabbî dilerim
' Aşkıñ ver şevkiñ ver
Fazlıñdan umarım
' Aşkıñ ver şevkin ver
- Mest eyle sen beni
Bilmeyem ben beni
Tâ bula cân seni
' Aşkıñ ver şevkin ver

3 Yolunda ‘āşıklar
Derdiñle yanıqlar
Cānlardan geçdiler
[‘Aşkıñ ver şevķin ver]

4 Bu **Dervīş** kuluña
Nazar et hālīñe
İrügür vaşlıña
‘Aşkıñ ver şevķin ver

185

MAḲĀM-I ‘UŞŞĀḲ

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

1 Yüregime dost urdu dürlü [dürlü] yâreler
Hiç tabībler aña kılmaz ne devâ ne çâreler
İllâ olur dost vaşlı aña dermân-ı tabīb
Andan özge her ne kılsam yüregime yâreler
3 ‘İlmine mağrūr olanlar oldu ‘aşqdan bî-naşīb
‘Āşkıñ bir lem‘asına ermez ol bî-çâreler
4 **Eşrefoğlu Rūmī** [ger] sorarısan dost kandedir
Diye yer gög ‘arş-ı kudsi tobtolu hep âreler

186

MAḲĀM-I MUḤAYYER

14’lü Hece Vezni

36b 1 Ahvâl-i serencāmım bu sâ‘ate erince
Diyem saña icmālin tā ġâyete erince
Biz beş er idik çıkdık bir günde yola girdik
Kırk yılda ere erdik bu şöhbete erince
3 Her yañıya çalındık çok adlara taķıldık
Dört tekbiri bir kıldık tā kâmete erince
Çün kâmet olup durduk dīvāna el kavuşduk*
Vechini ‘ayān gördük bu hayrete erince
5 Tā‘at bu imiş ancaķ rāḥat bu imiş ancaķ
‘İzzet bu imiş ancaķ bu hizmete erince

Çün cān[i]le bir idik ebdān ile tağıldık
Vechini ‘ayān gördük bu ḥayrete erince

7 Biñ dört yüz ḵanād açdım altı yüz daḥi ḵoşdum
Tā on beşe dek uçdum bu ḥālete erince

8 Dünyāyı n’ider ‘āşık ‘uḵbāyı n’ider ‘āşık
Mıṣrī olagör ‘ayık sen vuşlata erince

187

MAḶĀM-I EVC

Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün

- 1 Devrān odur kim devrini devr-i felek bilmez ola
İnsān odur kim sırrını ins ü melek bilmez ola
Merkeb izinden şu görüp deryāyı gördüm şanma sen
Deryā odur kim ḵa‘rını aşla semek bilmez ola
- 3 Ādem odur kim nār ola hem mā-i hem zamān ola
Ḥayvandan ol aḍaldurur nān u nemek bilmez ola
Kāmil odur kim aç şusuz çok çok emek çekmiş ola
Nāḵış o kesdir bunda hem herkes emek bilmez ola
- 5 Her bir nebī her bir velī zilletle erdi menzile
Mıṣrī’ye sögsün şol ağız Allāh demek bilmez ola

188

ŞABĀ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 37a 1 Ė cemāl-i Ḥaḵ’a ṭālib teveccüh eyle Mevlā’ya
Ė vişāl-i Ḥaḵ’a rāḡıb teveccüh eyle Mevlā’ya
Niye geldin bu dünyāya naḵar ḵıl gel bu şofraya
Ne luṭf oldu bu kübrāya teveccüh eyle Mevlā’ya
- 3 Şıfātu’llāha ṭut mir‘āt zuhūr ede dürlü lezzāt*
Tecellī et Ḥaḵ’a bi’z-zāt teveccüh eyle Mevlā’ya
- 4 Bu deryāda olan ḡavvāş olur elbette ḥāşşü’n-nās
‘Azīzi sen de ayak baş teveccüh eyle Mevlā’ya

- 1 Ṭālib-i Ḥaḳḳ’ın devāsız derdidir sermāyesi
Anın için āh u zār olur hemin hem sāyesi
- ‘Āşıḳın ma‘ şūḳ yanında derdi artdıkça müdām
Artar anın dem-be-dem aḳrān içinde pāyesi
- 3 ‘Arz-ı vāsi‘ isteriseñ kāmiliñ gir ḳabzına
‘Arş-ı kürsiden geñişdir bir veliniñ āyesi
- Ṭā‘ atin iḥlāşa ermez ‘ilm ile a‘ māl ile
İzzeti ḳo zilleti tut oldur anın māyesi
- 5 ‘Ārifin gönlünü bilmez ḳandedir ḥaḳḳ-ı cihān
Ol ki Anḳā’dır yere düşmez bil anın sāyesi
- 6 Kim ki *mā zāgā’l baṣar*⁴³ sultānının tıflı ola
Mıṣriyā şol feyz-i aḳdes nūru oldu dāyesi

- 1 Ey şehinşāh-ı serir-i enbiyā vü evliyā
V’ey sipehsālār-ı ḥayl-i etḳiyā vü aşfiyā
Ey vücūd-u pāk nūr-i muṣavver-i pūr-ziyā
Mevlid-i Sultān-ı Kevneyn-i Muḥammed Muṣṭafā
- Nūr-i Aḥmed’den vücūda geldi cümle kā-ināt
‘Arş [u] ferş [ü] nüh felek cümle melā-ik şeş cihāt
Enbiyā vü evliyāya verdi terfifin ḥayāt
[Mevlid-i Sultān-ı Kevneyn Muḥammed Muṣṭafā]
- 3 Sen şefi‘ e’l-müznibinsin ehl-i derde ey laṭif
Maḳdemiñle çün sa‘ ādet buldu ālem ey laṭif
Nūri-i miskine eyle şefā‘ at eyā şerif
Mevlid-i Sultān-ı Kevneyn Muḥammed Muṣṭafā

⁴³ “مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَعَى” (Gözü, ne kaydı, ne haddini aştı.) Necm 53/17

BABA TAĖĖR

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 37b 1 Mest-i 'aşkıız şabrımız yok şinemiz çāk eyleriz
Derd-i 'aşkıyla dem-ā-dem çeşmi nemnāk eyleriz
- Görmek için şāhid-i maķşūd-u çeşm-i cān[i]le
Māsivādan kalbimiz āyinesin pāk eyleriz
- 3 Teşne-i cām-ı muḥabbet verdi bir ḥālet bize
Gözümüz yumup açınca seyr-i eflāk eyleriz
- Bir 'aceb ḥālet verir keyfiyyet-i şahbā-yı 'aşk
Gāhi ḥāk-i zīr eder gāhi zīr-i çāk eyleriz
- 5 Cām-ı 'aşkı sākiyā dest-i ezelden içmişiz
Lütfiyā anıñ[i]çün güftarı bī-pāk eyleriz

ÇĀRUGĀH

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Cānımı 'üryān edip şaldım bu 'aşk deryāsına
Nāgehan 'aşkıñ şaşaşdım dürr-i bī-hemtāsına
- Cān u bāş u din ü dünyā verdim aldım derd-i yār
[Merhem ol derd oldu ancak yüregim yarasına]
- 3 'İlm ü 'aqlı zühd ü taķvā hep hicāb oldu bana
[Küllü sevdadan geçip düştüm anın sevdasına]
- Māsivādan göz yumup gördüm anın didārını
[Kendüzümden el yudum girdim fena sahrasına]
- 5 'Āķil ister cenneti ḥūri kuşur ğılmān ola
'Āşkıñ hiç meyli yokdur cennetin ni' masına
- 6 **Eşrefoğlu Rūmī** 'aşkdan hoş haber verdi yine
Müdde'iniñ hiç kulak tutmaz kuru da' vāsına

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Şol ki cān vermez bu yolda pes niçün cānān diler
Müdde'îdir ço anı kim dosta ol yalan diler

Varını ver dost derdinden alı-gör zerrece
Tā ki saña da diyeler derdi var dermān diler

- 3 Dost yolunda 'āşıkā elbette cān vermek gerek
Zīrā ol dost 'āşıkın bī-dil ü bī-cān diler

Kibr ü kīn olduğu yerde 'aşk gelip kılmaz qarār
'Aşk hārāblıklar sever ma' murları virān diler

- 5 **Eşrefoglu Rūmī** bu 'aşka vereli hep varın
Bī-murād olup yürür ne vaşl u ne hicrān diler

REHĀVĪ

14'lü Hece Vezni

- 38a 1 Dervīş olan kişiler sözleri 'ümrān olur
Sālik-i Hāḡḡ olanın rāhına bürhān olur

Beyt-i dīli pāk olur zıkr-i Hāḡḡ'ı işiden
Şabrı qarārı gider işleri devrān olur

- 3 Şem' -i cemāle döner pervāne-ii 'āşıkūñ
Zann eder ol cāhilin derdiyle 'işyān olur

- 4 Şanma ey **Mısrī** özün dervīş olupdur seniñ
Dervīş olan kişiler şöylece sultān olur

MUḤAYYER

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

- 1 Kūy-i 'āşıkñ baña kūh-i tecellī görünür (yā Rasūla'llāh)
Ḳalbime 'ıyd u vişālīñle tesellī görünür

Cevher-i zıkr-i Ḥüdā ile ser-ā-ser 'ālem (yā Rasūla'llāh)
Baña Firdevs-i cinān pür-müteḡayyil görünür

- 3 Rûz u şeb saḥbâ-i vaḥdetde kıyâm eylerler
Cümle eşcâr-ı çemen şanki muşallâ görünür

Sâlik-i Hakk olanın vaz' ile etvârından
Cânib-i Hazret-i Allâh-ı tevellâ görünür

- 5 **Naḳşiyâ** ' âlem-i bâķide *ulu'l-cbşâra*
Herkesin ḥâli maḳâmıyla maḥallî görünür

196

ŞEHNÂZ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Nâm u 'ârın terk edip meydâne gel
Cân u baş[ın]dan geçip merdâne gel

Nûş edip 'aşk [u] muḥabbet cur' asın
Bâğ-ı 'aşk içre bugün efgâna gel

- 3 Levḥ-i ḳalbe şayḳal eyle dâ' imâ
Dide-i dili açıp dildâra gel

Nûr-i zâtın pertevidir görünür
Dide-i seylin silip seyrâna gel

- 5 Sırr-ı vaḥdetden ḥaber-dâr oluben
Na' re-i tevḥid ile bir zâta gel

197

HÜSEYNİ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 38b 1 Kim ki cândan geçmez ise diñ bize yâr olmasın
'Âr u 'ırz ile gelip 'âşıqlara bâr olmasın

Derd uyutmaz râḥat etmez gece gündüz 'âşıkın
Şol ki bülbüldür güle karşı nice zâr olmasın

- 3 Cümle eşyânın ḥurûfuñ cem' edip tevḥid ile
Nokta-i vaḥdetde ḥaşr ol ḡayri efkâr olmasın

Ėam yükün ‘ aşık olan dâ ’im çekegelmişdurur
Sevmeyen dost derdine ‘ aşka giriftâr olmasın

- 5 Ey **Niyâzi** hâl-i ‘ aşkı herkese fâş eyleme
Sırr-ı Hakk’dır aña bigâne haber-dâr olmasın

198

DÜĖĖĖĖ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Yâ İlâhî âsitânın hastaya dârü’s-sifâ
Şerbet-i vaşlın içenler buldu her derde devâ

Baħr-ı rahmet kaťresi yanında cümle yok olur
Her ne denlü çok olursa bizde cürmüyle haťâ

3 Ger ziyâ-i şems-i zâtın irmez ise sâlike
Nice kať eder menâzil kande erişir ‘ âťâ

Maħz-i fazlından ilâhî vâķıf et esrârına
İdelim her hâlile sırr-ı Rasûle iktidâ

5 Zerre görünmez **Fenâyi** iş bu ‘ âlem ‘ ârife
Bir demiyle vuşlatın iki cihân olmaz pahâ

199

Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ülün

- 1 Bizi varlık hicâbından hâlâş et
Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı
Kerem kıl bâde-nüş-ı bezm-i hâş et
[Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı]

Münevver eyleyip nûr-i şerî‘ at
Şırâť-ı müstaķim olsun řarîķat
İhâtâ eyleyip baħr-ı haķikât
[Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı]

3 Haķikât potasından nefsi kâl et
Bu kâl içinde koma ehl-i hâl et
Esirge lâyıķ-ı bezm-i vişâl et
[Meded ey pâdişâhlar pâdişâhı]

- 4 Esirge bu **Hüdāyī** derd-mendi
Ki zīrā maḥz-ı fażlına dayandı
Sarāy-ı vaḥdete ırgür efendi
[Meded ey pādişāhlar pādişāhı]

200

HÜSEYNİ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 39a 1 Şufte-i şadrında dā'im 'āşıkıñ efkār-ı Hū
Şākiriñ şükrü *hüva 'Ilāh* zākiriñ ezkār-ı Hū

Sidre seyrine muḥakḳak ırmeye Cibrīl Emīn
Olmasa anın dilinde dem-be-dem tekrār-ı Hū

3 Nāleden ney deldi bağırim Hū deyu nālān eder
Mevlevī'ler mesnevīler başladı eş'ār-ı Hū

Şūfī mest olup safādan devreder yā Hū deyu
Münkiriñ inkārıñ bıraḳdı eyledi ikrār-ı Hū*

5 Ravzā-i Hū'da maḳām et ey **Cemālī Ḥalvetī**
Tā vüçüduñ mülküne keşf ola bu esrār-ı Hū

201

MAḲĀM-I NEVĀ

11'li Hece Vezni

- 1 Hālet ile baña bir 'aşḳ yöneldi
Allāh derler bir meclise uğradım
Tuṭun kulaḳ naḳl eyleyeyim size
Allāh derler bir meclise uğradım

Münādiler çağrışıp zāra başlar
Ḥallī ḥālince tesbīḥ eder kuşlar
Secde eder tağlar [ile] taşlar
[Allāh derler bir meclise uğradım]

3 Münādī sözüne kulaḳ tutarlar
'Arş[ın] eṭrāfında şāf şāf melekler
Ol meclisde ḳabūl olur dilekler
[Allāh derler bir meclise uğradım]

Muhammed'in aşhâb-ı yârenleri
Hâzır olmuş gördüm anda onları
Devre girmiş tarîkât erenleri
[Allâh derler bir meclise uğradım]

- 5 **Dervîş Yûnus** çok şükür Hakk'a erdim
Muhammed'in nûrunu berķ urur gördüm
Ebûbekir 'Ömer 'Osmân 'Alî hem
[Allâh derler bir meclise uğradım]

202

MAḲÂM-I MÂHÛR

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

- 1 Ruḥuñdur nüshâ-i pâk-i melâḥat yâ Rasûla'llâh
Vücûduñ mecma'-ı ḥüsn ü leṭâfet yâ Rasûla'llâh

Düşeñler dil-i pâkiñe bulurlar rütbe-i âlâ
Ḳapuñdur maḳsem-i 'izz ü sa'âdet yâ Rasûla'llâh

3 Yine senden olur dermân olursa sendeki ferdâ
EĞerçi eyledim bî-ḥod şenâ' at yâ Rasûla'llâh

4 Sezâ-vâr[dır] 'inâyet eyle 'Abdî-i siyahkârı
Şefâ' at yâ Rasûla'llâh şefâ' at yâ Rasûla'llâh

203

RAST

Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlün

- 39b 1 Merḥabâ ey şu'le-i âyine-i sırr-ı Ḥüdâ
Merḥabâ ey şâhid-i didâr-ı maḳsûdü'l-verâ
Merḥabâ ey maẓhar-ı feyz-i Cenâb-ı kibriyâ
Merḥabâ ey nâm-ı pâkiñdir Muhammed Muştafâ

Sidreden teşrîfini tebşîr edip peyk-i Celîl
Şanıña bu dört kitâb oldu şerâḥatle delîl
Cedd-i pâkiñdir Ḥalîlu'llâh ey[â] ḥür-i cemîl
Merḥabâ ey ḳurratü'l-'ayni [vü] nûr-i aşfiyâ

3 **Naḳşî**-i ğamḥâreñi [sen] ser-i 'uşşâķ kıl
Âsitânında cemâliñ şem'ine müştâķ kıl
Sırrını göster vişâliñ bezmine ilḥâķ kıl
Merḥabâ ey 'âlem-i esrâr-ı ğayb-ı mâverâ

8'li Hece Vezni

- 1 Geldi sa' âdetle yine
Şehr-i şıyām mäh-ı kıyām
Envā' -ı ni' metle yine
Şehr-i şıyām mäh-ı kıyām

Hürrem kılıp ' âbidleri
Nûr eyledi mescidleri
Kayd eyledi marazları
[Şehr-i şıyām mäh-ı kıyām]

- 3 Mü 'minler anda şād olur
Çok suçlular âzād olur
' Uqbāya hayrū'z-zād olur
[Şehr-i şıyām mäh-ı kıyām]

Tevhīd-i tesbihi güzel
Kandil-i temcīdi güzel
Kadr-ı güzel ' ıyd-ı güzel
[Şehr-i şıyām mäh-ı kıyām]

- 5 ' Aşıkları mesrûr eder
Cân-ı dīli ma' mûr eder
Bu Nûrī'yi pür-nûr eder
[Şehr-i şıyām mäh-ı kıyām]

MAḲĀM-I RAST

Mefā' īlün / Mefā' īlün / Mefā' īlün / Mefā' īlün

- 1 Bi-ḥamdi'llāh derim Allāh ' aqlım aldı zikru'llāh
Dilimden zāt-ı esmāsı baña üns oldu zikru'llāh

Ben ol pervāneyim geldim düşüp ' aşk oduna yandım
Yanuben küllī kül oldum beni maḥv etdi ' aşku'llāh

- 3 Göñül mecrāsı içinde deñildi dār-ı ' aşk anda
Bugün seyrāna gelmişim veririm cānı ḥaḳḳu'llāh

Göñül āyīnesi şāfī eder ise seni şūfī
Açılır saña bir kapı ' ayān ola cemālu'llāh

- 5 Bu tevḥīdden murād olan tecelliyāta ermekdir
Görünen kendi zātıdır degildir şanma zātu'llāh
- 6 **Şemis-i Tebrizī** bunu bilir aḥid kılmaz fenā bulur
Dü 'ālem küllī kül olur hemān bāḳī ḳalır Allāh

206

‘UZZĀL

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 40a 1 Eyleriz bir laḫzada yüz biñ ḫaṭā'
*Rabbenā yā rabbenā fağfirlenā*⁴⁴
Raḫmetiñdir derd-i 'iṣyāna devā
[*Rabbenā yā rabbenā fağfirlenā*]
- Luṭfu çok iḥsānı çok perverde-gār
Ḳullara eyle 'aṭāyı bī-ṣumār
Yoḫsa faẓl [u] cūdīña māni' mi var
[*Rabbenā yā rabbenā fağfirlenā*]
- 3 Ey **Şekūrī** faẓl-ı Mevlā'ya dayan
Mülk-i cennet ola rûḫa āṣiyān
Böyle söyle görmeyim derseñ ziyān
[*Rabbenā yā rabbenā fağfirlenā*]

207

REHĀVĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Cān u dil şehrīn ezelden eyledi yağmā-yı 'aşḳ
Ol vecihden düşdü bu 'ālemlere gavḡā-yı 'aşḳ
- Derde düşenler bilürler ehl-i derdiñ ḫālīni
Gör nice 'āṣıḳları Mecnūn eder Leylā-yı 'aşḳ
- 3 Gel gül-istān sırrın ile çık ḳafesden ey hezār
Cennet-i ḳudse 'urūc et bulasın me'vā-yı 'aşḳ
- 4 Çünkü mevcūd nuṭḳ imiş 'ālemde 'aşḳa ḳāymaḳām
Bize bildirdi **Fenāyī** rehber-i Mevlā-yı 'aşḳ

” رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ” (Rabbimiz, gerçekten de biz, bir seslenen duyduk, inanç için sesleniyor, Rabbinize inanın, diyordu, hemencecik inandık. Rabbimiz, yarlığa suçlarımızı, ört kötülüklerimizi, iyilere kat bizi, onlarla al ruhumuzu.) Âl-i İmrân 3/193

208

‘UŞŞĀḲ

Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn

- 1 Bugün bize şafâlarla şafâ-yı Muştafâ geldi
Zehî zevke şafâ ile şafâ-yı Muştafâ geldi
- Erişdik yâre ‘ıyd oldu sivâdan dil ba‘ id oldu
Bugün yevmü’l-mezîd oldu şafâ-yı Muştafâ geldi
- 3 Erişdi cân eşerlerle doğurandı cigerlerle
Gelen dostdan haberlerle esen bād-ı şabâ geldi
- 4 Mürîdoğlu ne hâletdir n’içün gönlün melâmetdir
Gelen hatm-ı risâletdir Muhammed Muştafâ geldi

209

Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn

- 1 Dolaşıp rakş ider eflāk
Kılur gönül yaqalar çāk
Şafâlar kesb ider ‘uşşāḳ
Esip bād-ı şabâ geldi

210

‘İRĀḲ

Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilūn

- 40b 1 Yüz sürüp dergāh-ı Hāḳḳ’a olalım her şeb muḳīm
Cân u dilden diyelim estağfiru’llāh el-‘ aẓīm
Tâ ki feth-i bâb ede luṭfundan ol Rabb-i Kerīm
[Cân u dilden diyelim estağfiru’llāh el-‘ aẓīm]
- Çün bilürsin kimseye bâḳî degildir rûzigār
Şāh-bāz-ı ‘aşḳ [i]le muğ-u şafâ-yı kıl şikār
Gitsin istiğfār ile âyine-i dilden ğubār
[Cân u dilden diyelim estağfiru’llāh el-‘ aẓīm]
- 3 Nice bir aldar seni naḳş-ı cihānı bî-beḳā
Nice bir çıkmaz derûnuñdan hevâ-yı māsivā
Dîde-i ḳalbe verip kuḥl-i nedâmetle cilā
[Cân u dilden diyelim estağfiru’llāh el-‘ aẓīm]

- 4 Nefse uyup yâr olursan gördüğün gümrah[i]le
Etdigin ‘ahdi unutduñ mu ezel-i ilâhiyle
Ey **Ğafûrî** ağıdıp göz yaşın âh u vâh ile
[Cân u dilden diyelim estağfiru’llâh el-‘azîm]

211

Mef’ülû / Mefâ’îlûn / Mef’ülû / Mefâ’îlûn

- 1 Ey dil zen-i dünyânın çün âline m’aldandıñ
Pervâne gibi her dem şem’-i ruḥuna yandıñ
Kardaş o yalancının rengine mi boyandıñ
Va’ dine mi dayandıñ ‘ahdine mi inandıñ

Dünyâya nazar etseñ biñ başlı bir erḳandır
Her başda dehânı biñ her loḳması ‘ademdir
Tiryâkı anuñ semdir her bir demi mâtemdir
Fikr eyle bu ma’nâyı fehm eyle ne ‘âlemdir

- 3 Mât oldu o şâhlar kim vaşfını gönül özler
Vaşfını murâd etsek şerḥ eyleyemez sözler
Ḥâk oldu [o] sim tenler şu oldu güzel gözler
.....

- 4
.....
Ey **Nûrî** uyar cânıñ şaḳm ki geçer fırsat
Biñ yıl yaşasan âḥir gelmez saña bir sâ’at

212

MĀHÛR

Fā’ilâtûn / Fā’ilâtûn / Fā’ilâtûn / Fā’ilûn

- 41a 1 Nefse uyup rāh-ı Ḥaḳḳ’dan taşra çıkmak yol mudur
Kibr ü ‘ucb ile adın dervîşe taşmak yol mudur
Maṭlabıñ a’lâ iken ednâya bakmak yol mudur
Yâr-i bâḳî var iken aḡyâra bakmak yol mudur

Nice bir olmaz hevâlar nice bir tûl-i emel
Gel berü şimden gerü ey derd-mend inşâfa gel
Sâlike lâyıḳ mıdır hiç Zeyd ü ‘Amr ile cedel
Her taşarruf ḥod Ḥaḳḳ’ın sen ḡayra bakmak yol mudur

- 3 Nice bir umûr eliñde eyleye nefse qarâr
İşidip *firrû illa'llah*⁴⁵ ile ol yaña firâr
Tevbe kııl zenb[e] **Hüdâyî** eyle Hâkķ'a i' tizâr
Her murâdı Hâkķ verir sen ğayra bakmak yol mudur

213
MÂHUR

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 N'olduñ ağlarsıñ gönül [kim] bî-bedel yâriñ mi var
Zâr zâr[1] ağlamakdan ğayrı bir kârıñ mı var

Rûz u şeb arzû edersin dost cemâliñ görmege
Sırr-ı Aĥmed'den erişmiş çeşmiñe nûrun mu var

3 Nâr-ı 'aşķa kendiñi atmak dilersen her nefes
Oda yanmaz kim Hâlılu'llâh gibi tenin mi var

Baĝrı başı gözû yaşı cigeri delik delik
Kim belâ duyunca Eyyûb gibi şabriñ mı var

5 Ne 'aceb cür'et edersen sözlere **Ûftâde** sen
Râh-ı 'aşķa vâsıl olmuş zerrece hâliñ mi var

214
10'lu Hece Vezni

- 1 'Aşķ-ı Hâkķ ola her kimiñ yâri
Hâr eder gözlerine aĝyârı

Kande eyler ise naẓar 'âşık
Görünür anda vuşlat âşârı

3 Bilse 'âşıkâ vişâlini nâr içre
Cenneti koyup isteye nârı

4 Gel **Nûrî** söylenme [sen] şabır et
Yeter açdın bu sırr-ı Settârı

⁴⁵”فَوَرُوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ” (Artık kaçın Allah'a, şüphe yok ki ben size, onun tarafından, apaçık bir korkutucuyum.)Zâriyât 51/50

MAḲĀM-I ‘IRĀḲ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 41b 1 Görelden yüzünü yāriñ belā baña şikār oldu
İñiltim artdı dün günden gözüm yaşı pıñar oldu
- Gözümden yāri hıç görmez akan kanlu yaşıım diñmez
Bu derd ü bu firāk içre içim tışım bahār oldu
- 3 ‘ Aceb yā Rab nedendir bu getürmez gözüm uyhu
İçimdeki [yanan] odlar yaralarım yaķar oldu
- Göñül fikriñdedir hayrān bu cān āvāre ser-gerdān
Bu sevdāya düşeliden dü ‘ ālem baña dār oldu
- 5 İñiltim ‘ āleme doldu gören eydür buna n’oldu
Esirgeyüp bu halk derdim [geri] bana şorar oldu
- 6 Var Eşrefoğlu Rūmī var bu derdi kılma āşikār
Saña çün derd-i zehri yār tolu tolu şunar oldu

‘UŞŞĀḲ

7’li Hece Vezni

- 1 İsteyen cānānını
Meydāna gel meydāna
Terk edip bāşı cānı
Ḳurbāna gel ḳurbāna
- Baḳma nefsiñ eline
Gir me‘ ārif bāğına
Ṭıfl-ı dīl[iñ] kārına
Fermāna gel fermāna
- 3 Şebnem düşünce güle
Ṭayyib erer bülbüle
Bülbül olu-ben güle
Efğāna gel efğāna

Men ‘arefe nefsehu
*Feḳad ‘arefe Rabbehu*⁴⁶
Ḥaḳḳ’ı görüp Hū be Hū
Pinhāna gel pinhāna

- 5 **Seyyid Süleymān** bilsen
Ġayb-ı zāta pür-sitem
Tennūreye girüben
‘Üryāna gel ‘üryāna

217
SEGĀH

11’li Hece Vezni

- 42a 1 Sürüp dergāhına rüy-i siyāhım
Umarım ‘afv ola cürm ü nigāhım
Penāhım ḥālığım Rabbim Allāh’[ım]
Ḥüdāvendim efendim pādişāhım
- Eger sen eylemezseñ derde dermān
N’etsün n’eylesün bî-çāre-i insān
Yine senden olur her luṭf u iḥsān
Ḥüdāvendim efendim pādişāhım
- 3 Ġafūrî’niñ edip derdine dermān
Cemāliñ nūrūna eyle sezā vār
Keremler [i]le luṭuf eyle her yār
Ḥüdāvendim efendim pādişāhım

218
MAḲĀM-I ‘UŞŞĀḲ
11’li Hece Vezni

- 1 Ḥāb-ı gafletden uyar uyanayın
Māsivādan cümleden uşanayın
Firḳatiñle nice bir dīvāneyin
Şerbet-i vaşlñ içip uşlanayın
- Māsivādan el çek ey ‘āşık kesil
Zikriñ fikriñ Ḥaḳḳ’a olsun muttaşıl

⁴⁶ “Men ‘arefe nefsehu feḳad ‘arefe Rabbehu” (Kendini bilen Rabbini bilir.) Reyhan Keleş, **Divan Şiirinde Lafzî Āyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi 2013, 366.

Ol kadar hayretde kıalsın cân u dil
.....

3 Pâdişâhâ sen bilirsın şâdıkı
Sen bulursun bezm-i vaşla lâyıķı
Hüsnüñe pervâne kıldıñ ‘âşıkı
Ger murâdıñ yakmak ise yanayın

4 Koma **Hüdâyî** [kuluñ] yerine
Baķma nokşanıñ biñde birine
Ger irâdet vardı ise pîrine
Kevşer-i vahdetden içir kıanayın⁴⁷

219

‘ACEM

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

42b 1 Şerm-sâr etme Hudâyâ rûz-i maşşerde beni
Enbiyâlar hürmetine yakma dûzaķda beni
Mu‘ terifim ben günâha mu‘ terifim cürmüme
Enbiyâ-i mürselîn içre hacîl etme beni

Ümmet-i Aķmed’de benden ‘âşî [vü] mücrim mi var
Müstaķaķ zecr-i ‘itâba benden aķsen ferd mi var
Sen ‘inâyet etmez isen baña hiç râķat mı var
Enbiyâ-i mürselîn içre hacîl etme beni

3 Şimdilik **İķbâlî**’yem daldım ‘amîķ-i ķayrete
Luţf edip destimi al yâ Rabbî düştüm ğurbete
Dileriseñ ķo caķîme dileriseñ cennete
Enbiyâ-i mürselîn içre hacîl etme beni
(Yâ Rab beni)

⁴⁷ Bu manzumeden sonra şu dörtlük gelmektedir: İsteyecek bir faķîri ol ğanî / Eyler esrâr [u] me‘ ârif maķzeni
Bâķını etdi haķâyık maķzeni / **Tâhîrâ** gerçi bir ednâ dâneym

- 1 Tıtmadım ben sünnetini şerm-sârım yâ nebî
 Ben siyah-rû hâzretiñe bende-vârım yâ nebî
 Sen şefâ' at kılmaz iseñ hor u zârım yâ nebî
 Muhammed ' Arabî tâhir nesebi eşrefü 'r-rusuli*

Sensin ol sulţân-ı kevneyn hem rasûl-i şakâleyn
 Şanıña *levlâke levlâke*⁴⁹ denildi mertebeyn
 Sen şeffî' e'-l müznibînsiñ yâ nebiyye 'l-ğameyn
 [Muhammed ' Arabî tâhir nesebi eşrefü 'r-rusuli*]

- 3 Ey risâlet bostânında hıramân-ı serv-ğad
 V'ey nübüvvet ravzâsınıñ yâsemin bula ğad
 Bir bölük ' âsileriz biz yâ nebiya' llâh meded
 [Muhammed ' Arabî tâhir nesebi eşrefü 'r-rusuli*]

- 4 Adın Aĥmed bî-' adeddir yâ nebîyu' llâh velî
 Sen bir Aĥmed'sin ki sende görünür nûr-i ğanî
 Enbiyânıñ her biriniñ var nihâyet ' ilmine
 Ĥağ saña verdiği ' ilm ü ĥikmete yok ĥadd ' aded

- 43a 1 Devr edip geldim cihâna yine bir devrân ola
 Ben gidem bu ten serâyı yıkılıp virân ola

 Cüş edip ' ummân-ı çeşmim gemisini dağda
 Yerler altında bu tenim ĥâk ile yeksân ola

 3 Bu vücûdum dâğı kalka atula yünler gibi
 Şeş cihâtım açula [bir] ĥaddi yok meydân ola

 4 Her kim ister bu **Niyâzî** derd-mendi ol zamân
 Sözlerini okusun kim sırrına miĥmân ola

⁴⁸ Yazmada derkenara kaydedilmiş bu manzumenin bulunduğu sayfada pek çok karalama mevcut olup şiir vezin ve nazım şekli bakımından son derece eksiktir.

⁴⁹“Levlâke levlâke le-mâ halaktü'l-eflâke” (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

MAḲĀM-I SEGĀH

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Derdimiñ dermānı sensiñ yā Muḥammed Muştafā
Gönlümüñ sulṭānı sensiñ yā Muḥammed Muştafā

Sırr-ı *ev-edna*⁵⁰ ya mālİK sensiñ ey mir 'āt-ı Hāḳḳ
Nūr i *Yā-Sin* mähı sensiñ yā Muḥammed Muştafā

- 3 Men kim olam medḥiñe cür' et edem ey şāh-ı dīn
Taḥt-ı *levlāk*⁵¹ şāhı sensiñ yā Muḥammed Muştafā

- 4 Eyledi bārı günāh ḳadd-i Naşūhī'yi duta
El meded ey çāre sensiñ yā Muḥammed Muştafā

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Dilde gālİb oldu ḥubb-ı māsivā
*Rabbenā yā rabbenā fağfirlenā*⁵²
Geldi irzā-yı ḥaḳa nefs [ü] hevā
[*Rabbenā yā rabbenā fağfirlenā*]

Bulalım tevḥīd ile envā' -ı ḥāl
Edelim tedric ile kesb-i kemāl
Diler olsun mazḥār-ı nūr-i cemāl
[*Rabbenā yā rabbenā fağfirlenā*]

- 3 Ey 'aṭāsı luṭfu çok perverdigār
Rahmetiñ deryāsına yoḳdur kenār
Hep 'uşāta mağfİret ḳılsan ne var
[*Rabbenā yā rabbenā fağfirlenā*]

⁵⁰ ”فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.)Necm 53/9

⁵¹ ”Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke” (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

⁵² ”رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّأْ مَعَ الْأَبْرَارِ” (Rabbimiz, gerçekten de biz, bir seslenen duyduk, inanç için sesleniyor, Rabbinize inanın, diyordu, hemencecik inandık. Rabbimiz, yarlığa suçlarımızı, ört kötülüklerimizi, iyilere kat bizi, onlarla al ruhumuzu.) Âl-i İmrân 3/193

MAḲĀM-I NĪKRĪZ

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' lūn

- 43b 1 Baħr içinde atreyim baħr oldu ayrān baa
Fer içinde zerreyim 'ar oldu seyrān baa
- Dost göründü  n 'ayān almadı bir ey nihān
T fān olursa cihān bir atre t fān baa
- 3  retde nem var benim  retedir ma' denim
opsa ıyāmet bugün gelmez periān baa
- Kāf-ı dil 'Anā'sıyım sırrın āināsiyım
Endieler āıyım 'ad oldu insān baa
- 5 Niyāzi'ni dilinden Y nus'durur söyleyen
Herkes  n [cān] gerek Y nus'durur cān baa

MAḲĀM-I Hİ AR

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilün

- 1 Ey sa' ādet menba' ı sultān-ı cümle enbiyā
El-āmān yandı v c dum asretile el-āmān
Taht-ı *levl k*⁵³ āına k n-ı elt f [u] 'at 
[El-āmān yandı v c dum asretile el-āmān]
- Geri cürmüm yokdur amma luftua yok add 'aded
İltic  eden apıa g rmemidir r y-i red
S -ilem muht c-ı is nım kerem k nı meded
El-āmān yandı bu cismim firatiinden el-āmān
- 3 'Aıım c n ile s k  pes budur toru aber
 h edip asret eker g   l yanar  m u seer
Ey H d  memd h-u z t-ı muht rem a b kerem
El-āmān yandı hu cismim firatiinle el-āmān
- 4 ayli demdir 'a-ı em-i itiy k n oldu  n
 tee d di bu cismim iftir kdan b -g m n

⁵³ "Levl ke levl ke le-m  halaktü'l-efl ke" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

Derd-i hicriñden ğarīb ‘ İzzī eder [gör] terk-i cān
[El-āmān yandı hu cismim firqatıñle el-āmān]

226

EVC

8’li Hece Vezni

44a 1 Hüdāyā cümle [tüm] ‘ ālem
Saña ‘ aşık seni özler
Melek Cin [ü] benī ādem
Saña ‘ aşık seni özler

Zemīn olmuş yoluñda hāk
Eder deryā yaķalar çāk
Dün ü gün raķş eder eflāk
Saña ‘ aşık seni özler

3 Seherde açılan güller
Öter şūrīde bülbüller
Benefşe lāle sünbüller
Saña ‘ aşık seni özler
Eger mihr [ü] eger zerre
Eger baħr [ü] eger kaṭre
Eger Ṭübā eger sidre
Saña ‘ aşık seni özler

5 Eger hūrī eger ğılman
Eger sālīk eger Rıdṽān
Sekiz cennet yedi nīrān
Saña ‘ aşık seni özler

Eger ğā-ib eger hāzır
Eger bāṭın eger zāhir
Eger mü‘ min eger kāfır
Saña ‘ aşık seni özler

7 Kamunuñ maṭlūbu birdir
Deryā çün baĝzı kāfirdir
‘ Aceb hālet ‘ aceb sırdır
Saña ‘ aşık seni özler

Kimine kapı açılmaz
Kimisi geçer eglenmez
Kimi bilir kimi bilmez
Saña ‘ aşık seni ister

- 9 **Hüdāyî**’ye erip hālāt
Vişālîne bula lezzāt
Efendi cümle mevcūdāt
Saña ‘ aşık seni ister

227

HÜSEYNÎ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Bir nazar kıl hālîme āsān ola cümle sebîl
Ey meded [yā] faḥr-i ‘ ālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl
Saña ümmet oldu [cümle] evvelîn ü āḥirin
Ey meded [yā] faḥr-i ‘ ālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl

Na‘ t-i pākinde dedi [ḥaḳ] *rahmeten li’l-‘ ālemîn*⁵⁴
Eyledi zāt-ı şerefiñ muḳtedā-yı mürselîn
Saña ümmet oldu cümle evvelîn ü āḥirin
[Ey meded [yā] faḥr-i ‘ ālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl]
- 3 **Naḳşî**-i ğam-ḥārîñı [sen] eyleyip ğamdan āzād
Eyle ol bî-çāreyi zevḳ-i vişālîñile şād
Nār-ı ‘ aşıñ rûz u şeb olsun ziyād*
[Ey meded [yā] faḥr-i ‘ ālem şāh-ı sulṭān-ı Rasūl]

228

‘UZZÂL

8’li Hece Vezni

- 44b 1 Mevlâ’m tecellî eyleye
Dilleri tesellî eyleye
İḥsân-ı küllî eyleye
Zāhir ola envār-ı cūd

Küllî nefis-i âfāḳa baḳ
Ḥaḳḳ’ı bulan ‘ uşşāḳa baḳ
Bir ‘ ālem-i ıtlāḳa baḳ
Gitsün izāfāt-ı kuyūd

⁵⁴“وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ” (Ve biz seni, ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.) Enbiya, 21/107.

- 3 ‘Āriflere ‘irfān gerek
 ‘Āşıqlara cānān gerek
 Şādıqlara bürhān gerek
 Verne zid-da‘ vaha çı sud

- 4 Koyup **Hüdāyī** cān u ten
 Vaḥdet diyārına giden
 Fānī vücūdun terk eden
 Bulmaz mı ḥaḳḳānī vücūd

229

UŞŞĀḲ HÜSEYNĪ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Cān-ı sūzān fikr-i celālīn külhānı*
 ‘Aklı ḥayrān eyledi seyr-i cemālīn gül-şeni
 Gül-ḥanı gül-şende koyma kıl vişālīn rūşeni
 Nūr-i vaḥdetle münevver eyle [yā] Mevlā beni

İsteyen her istegin buldu kapıñda cān [i]le
Şād-ı kām eyle kuluñ da maṭlabın iḥsān ile
Cāğ-ı luṭf ile muḥarrem eyle sen cānān ile
Nūr-i vaḥdetle münevver eyle yā Mevlā beni

- 3 Sevdigīn nūr-i Muḥammed ḥaḳḳı çün Bārī Hüdā
 ‘Aşkına ol zāt-ı pākīn kıl müyesser iktidā
 Pāk-i ḥazretde enīsü’l-‘āşıkın ola nidā
 Nūr-i vaḥdetle münevver eyle yā Mevlā beni

230⁵⁵

HİŞAR ZİRGÜLE

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 İlāhī bülbulüñ feryād [u] fiğānı kimiñçündür
 Gül için gelen çāk-ı garībānı kimiñçündür

Eger pervāneniñ şem‘-i _____ baş yā Rab
Ya şem‘iñ eşk-i çeşm [ü] ḳalb-i sūzānı kimiñçündür

- 3 Firāk-ı Yūsuf içre ise za‘īf-i dīde-i Ya‘ ḳūb
 Yā bīmārı cism-i mäh-ı Ken‘ ān’ı kimiñçündür

⁵⁵ Bu manzume sayfanın en altına son derece kötü bir yazı ile kaydedildiğinden ve mürekkep dağılmalarından ötürü tahminlerle okunmaya çalışıldı.

- 4 Ser-ā-ser kā-ināt esrār-ı ‘ aşkıñ mest [ü] bî-ḥuşı
Velî bilmezler ey **Râsiḥ** bu ḥayrât kimiñçündür

231

MAḲĀM-I ‘ UZZĀL

Mef‘ülü / Mefā‘ilü/ Mefā‘ilü / Fe‘ülün

- 45a 1 Esmā-i ilāhiyyede bî-ḥad hünerim var
Her demde semavât-ı ḥurūfa seferim var
- Göñlüm göğünñ yıldızınıñ hîç ‘ adedi yok
Her bureda benim biñ güneş [ü] biñ kamerim var
- 3 ‘ Ālemlere ebced ḥocası olmak olur ‘ ār
Alçağ görünen ebcede ‘ ālî nazarım var
- ‘ Arş u semavât u ḥurūf budur el-Ḥaḳḳ*
Hem daḥi zemīninde dökünmez güherim var
- 5 Bunuñla bir oldu dem-i ‘ İsâ ile Mûsâ
Göñlüme daḥi ne geliri ne giderim var

232

RĀḤATÜ’L-ERVĀḤ HİŞĀR

Fā‘ ilâtün / Fā‘ ilâtün / Fā‘ ilâtün / Fā‘ ilün

- 1 Nūr-i faḥr-i ‘ āleme bir zerre olmaz āfitāb
La‘ l-i nābından numūme gevher-i yektāda tāb
- Pāyiñe yüz sürmeğe müştāk ola ‘ arş-ı berin
Var kıyās et kimdir ol peygamber-i ālî-cenāb
- 3 Nūrdan bir tāze sünbüldür siyāh kākülleri
Ġamze-i şimşirine vermiş dīlā āteşden āb
- Āsitān-ı rif‘ atıñ dā’im melekler ḥıfz eder
Sidreden teşrīfiñe peyk-i celīl eyler şitāb
- 5 Mazḥar-ı nūr-i tecellî ey Ḥudāvend-i ‘ aẓīm
Şāhid-i dīdār-ı Ḥaḳḳ şāhib-ḥitāb-ı müstetāb

- 6 Hamdu li'llāh ravza-i pākiñ ziyāret edeli
Oldu ey **Nakṣī** derūnum mülküne çok feth-i bāb

233

MAḲĀM-I EVC

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' lūn

- 45b 1 Kim göre didārını 'aql-ı perişān olur
Ref' -i hicāb eylese pertev-i imān olur

Halk-ı cihān dīdesi 'āşıka efkendes
Tal' atınıñ zerresi mihr-i dıraḥşān olur

- 3 Bezmini her kim aña 'azm ede Ḥaḳḳ' dan yaña
Āteş-i 'aşkı baña her gece mihmān olur

Ḳāfile sālāda gel ruhlarıdır tāze gül
Ḳāmet-i şāh-ı rusūl serv-i hırāmān olur

- 5 **Nakṣī**-i dirīnemi şerḥ olunur sīnesi
Ḳalbimiñ āyīnesi bir meh-i tābān olur

234

'AŞİRĀN

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilūn

- 1 Ḳıldan ince vü kılıçdan keskin ol şāhiñ yolu
Her kemāl ehli ḳapısında anıñ ednā ḳulu

Çün muḳaddem *faḳri faḥri* dedi sulṭān-ı Rusūl
Yā 'aceb mi faḥri zıllī diye bu āḥir velī

- 3 'Ārifīñ bir himmeti var 'arş olmaz maḳām
Sidre-i Tübā görünmez kāmilin yolu

'Āḳılıñ mizān u 'aqlı māsivāsı eyledi
'Āşıḳiñ 'āḳıllar içre adı mülhid yā deli

- 5 Zerre zerre ḳıldı **Mısrī**'niñ vücūdunu ḳazā
Ḳatre ḳatre ḳıldı zātını daḥī 'aşḳiñ yeli

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Kamuya sen verirsin maṭlabı ey müste'ân Allāh
Maḳām-ı ḳurba ırgür bendeñi ey /ā-mekān Allāh

Ḳo hırşı ğayra bakma Ḥaḳḳ'ı aña dā'imā olsun
Lisānında gönülde zıkr ü fikriñ her zamān Allāh

- 3 Gönülde cılve-ger mihriñ yeter ben 'āşık-ı zārā
Ḳoma ḥubb-i sivādan dilde nāmıla nişān Allāh

Baňa gösterdigi hep rāh-ı 'işıyandır siyah-kārīñ
Elinden bed kişiniñ [hep] amān Allāh amān Allāh

- 5 Verirken maṭlabıñ Ḥaḳḳ bakmasa 'ayb olmaya ğayra
Sivāyı neyler 'Abdullāh hemān Allāh hemān Allāh

MAḲĀM-I BÜSELİK

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 46a 1 Hevā-yı nefse cānım mübtelâdır yâ Rasûla'llāh
İşim hep cürüm ile ḥaṭâdır yâ Rasûla'llāh

Seniñ sünnetleriñ biñde birini etmedim icrā
Baňa her ne cezā olsa sezâdır yâ Rasûla'llāh

- 3 'Aceb bülbul-i dil-şād ḥasretile [hep] fiğān etse
Cemāliñ gül-sitānından cüdâdır yâ Rasûla'llāh

Sen ol sulṭān-ı 'ālī rütbe-i taḥt-ı risāletsin
Ḳudūmuñ olsa 'arş üzre revâdır yâ Rasûla'llāh

- 5 Kerem kııl cürmüme eyle şefā' at yâ Rasûla'llāh
Kelāmın cümle maḳbûl-i Hüdâsın yâ Rasûla'llāh

- 6 Yüzüñ ferş eyleyenlerden der-i devlet-me'âbiñdan
Beride ümmetiñden **Muṣṭafâ'** dır yâ Rasûla'llāh

MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ol menem kim vāḳıf-ı esrār-ı 'ilm-i ādemim
Kāşif-i genc-i ḥaḳıḳāt hem ḥayāt-ı 'ālemim
- Bende maḥfī oldu ğaybü'l-ğayb esrārı hemīn
Bendedir sırr-ı emānet aña kenz-i mübhemim
- 3 Ben cemāl-i Ḥaḳḳ'ı cümle şeyde zāhir görmüşem
Bu merātıba [anıñçün] baḳdıḥumca ḥurremim
- Her sözüm miftāḥ-ı ḳufl-i *küntü kenz*⁵⁶ olmuşdurur
Hem dem-i 'İsā ile her bir nefesde maḥremim
- 5 Cümle mevcūdātı verdim ben vücūd-u vāḥide
Zāt u esmā vü şıfāt[ın] ile ḥālā yek demim
- Yerde gökde her ne kim [var] baḡlıdır başı baña
Āşıkāre vü nihāne ben tılsım-ı a' zemim
- 7 Ben o Mışrı'yem vücūdum Mışır'ına şāh olmuşam
Ḥādişim gerçi velī ma' nide sırr-ı aḳdemim

8'li Hece Vezni

- 46b 1 Diller 'aceb ḥayrān olur
Esrār-ı zıḳru'llāh ile
Yollar benim āsān olur
Āşār-ı zıḳru'llāh ile
- Nefsiñ hevāsından kesil
Zıkr eyle Ḥaḳḳ'ı muttaşıl
Şayḳallanır mir'āt-i dil
Tekrār-ı [zıḳru'llāh] ile

⁵⁶ "Küntü kenzen mahfiyyen fehalaktü'l halka liya'rifünî." (Ben gizli bir hazine idim; bilinmek istedim, mahlukatı yarattım.) Hadis-i şerif "Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u'refe fe-halaktü'l-halka liya'rifünî." (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

3 Ger isteriseñ kurb-i Hâk
Al ehl-i' irfândan sebak
Gelip zuhûra her tarağ
Eşcâr-ı zikru'llâh ile

Ref' olsa zulmât-ı hicâb
Dilden gider [tüm] ıztırâb
Yap gönül kaşırını yap
Mi' mâr-ı zikru'llâh ile

5 İsterse ger kalbiñ şafâ
Zikr eyle Hâk'ı dâ'imâ
Bî cân olan bulur şifâ
Tîmâr-ı zikru'llâh ile

6 Dilden gidenler dūr olur
Maḥzân olan server olur
Zulmet **Hüdâyî** nūr olur
Envâr-ı zikru'llâh ile

239
EVC

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

1 'İlim baḥr u vücūd [asdâf anıñ] dūr-dānesiyem ben
Me' arif kenz-i dil vāşşafınıñ dīvānesiyem ben

Benim 'ilmim katında müctehidler 'aciz oldular
Velî 'ilm-i İlâhî'niñ deli dīvānesiyem ben

3 Bî-küllî 'âlemiñ ḥalkı bilirler bende bir derd var
Bilinmez sevdiğim kimdir neniñ mestānesiyem ben

Egerçi şüretâ âḥirde geldim 'âlem-i mülke
Ne mâzîyem ne müstaḳbel her ânıñ ānesiyem ben

5 Ne **Mısrî**'yem ne Meḥdî'yem ne 'İsâ'yem ne insānem
Bu yanan dâ'imâ şem' in velî pervānesiyem ben

- 47a 1 Milk-i beḳādan gelmişem fāni cihānı n'eylerem
Ben dost cemālin görmüşem ḥūri cinānı n'eylerem
- Vaḥdet mey-iniñ cür' asın ma' şuk elinden içmişem
Ben dost ḳoḥusuñ almışam misk-i ḳātārı n'eylerem
- 3 'İsā gibi dünyā koyup gökleri seyrān eylerem
Mūs'a-yı dīdār olmuşam ben *len terānī*⁵⁷ n'eylerem
- Eyyüb'leyin şol ma' şūḳuñ cevriñ teḥammül eylerem
Cercīs'leyin Ḥaḳḳ yoluna çıḳmayı cānı n'eylerem
- 5 'Āşık Yūnus ma' şūḳuna vuşlat bulunca mest olur
Ben şişeyi çaldım ṭāşa nāmūs u 'ārı n'eylerem

- 1 Derūnum āteş-i 'aşḳıñla yanar yā Rasūla'llāh
Dil-i teşnemi vişāliñle ḳandır yā Rasūla'llāh
- İçenler cām-ı 'aşḳıñ āb-ı ḥazret iltifāt eyler
Seniñ 'aşḳıñ ḥayāt-ı cāvidāndır yā Rasūla'llāh
- 3 Sen ol şems-i ḥaḳīḳātsin ki 'ālem cümle zerrātıñ
Vücūduñ bā'isi kevn ü mekāndır yā Rasūla'llāh
- 4 **Sezāyī** derd-mendiñ bāb-ı luṭfañ ilticā eyler
Bilir kim dergāhıñ dārü'l-emāndır yā Rasūla'llāh

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ انْظُرْ إِلَيَّ قَالَ لَنْ نَرِيكَ إِلَّا أَنْ تَقِفَ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنْ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ نَرِيكَ فَلَمَّا تَجَلَّى
رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ” (Musa, tayin ettiğimiz vakitte gelip
Rabbi onunla konuşunca Rabbim demişti, bana görün de bakayım sana. Rabbi, beni kesin olarak göremezsın
sen demişti, fakat şu dağa bak, eğer yerinde durabilirse görebilirsin beni. Derken Rabbi, dağa tecelli edince
dağ, yerle bir oldu ve Musa bayılıp yere yığıldı. Kendisine gelince de seni noksan sıfatlardan tenzih ederim
dedi, tövbe ettim sana ve ben, inananların ilkiyim.) A'râf 7/143.

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Ṭarīkāt sırrını 'ayne 'ayān et
 Kerem et kullara yā Hayy yā Qayyūm
 Ḥaḳīkāt ḥālını keşf-i beyān et
 Kerem et kullara yā Hayy yā Qayyūm

Gönüllerce girip ğaflet hicābın
 Oqutsun _____

Kerem et kullara yā Hayy yā Qayyūm

- 3 Saña lāyık efendi kul ne etsin
 _____yakında gitsin
 'Ināyet et _____
 Kerem et kullara yā Hayy yā Qayyūm

- 4 Esirge Nūrī miskini İlāhā
 Anñ gönlünü yap luṭfuñla şāhā
 Faḳīrīndir ḳapıñda padişāhā
 Kerem et kullara yā Hayy yā Qayyūm

MAḲĀM-I EVC

10'lu Hece Vezni

- 47b 1 Ey şanem n'olduñ cāna ḳaşdıñ var
 Bağrımı deldiñ ḳana ḳaşdıñ var
- Başım ögünde çevgān elinde
 Çelmeden ğayrı ya ne ḳaşdıñ var
- 3 Gör beni n'oldum şararıp şoldum
 Vaşlıñ umarḳen hicrāna ḳaşdıñ var
- Bu vücūdumu odlara yaḳdıñ
 Ben de bildim büryāna ḳaşdıñ var
- 5 Oñmadık başım ğavğaya şaldıñ
 Pādişāhım seyrāna ḳaşdıñ var

⁵⁸ Derkenarda bulunan bu şiirde mürekkebin silinmesinden dolayı sadece okunabilen mısralar metne dahil edilmiştir.

- 6 Bu **Niyāzī**'yi ağılattığından
Añlanır kim ihsāna kaçdıñ var

244

‘ACEM

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 1 Cümleñiñ maḥbūbu sensin ey ḥabīb-i ezeli
Cümle Yūsuf’lar içinde ey güzeller güzeli

Cümle ümmet saña ‘aşık oldu ey seyyid-i ḥalk
Himmetiñle gitti ğayrı bāğ-ı vaḥdet güzeli

3 Cümle ‘ālem kapına yalvarı geldi ey ḥabīb
Hep qabūl oldu dilekler *min aḥad lem yezeli*

*Künt ü kenz*⁵⁹ sanadır maṭlab-ı a‘ lāsın sen*
Maḥzar-ı zāt-ı Ḥüdā’sın naḳş-ı levḥiñ yezeli

5 Oldu ‘uşşāḳ gözü giryān dīli püryān-ı ḥabīb
Oldu mecnūn-u dīvāne **Muḥyi** ḥüsnüñ sezeli

245

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 1 Sır yüzünden istemiş ol yār seni
Sen nihān ol duymasın aġyār seni

Yār elinden iç müdām-ı ‘aşkı kim
Mest-i *lā*-‘ ayık ede esrār seni

3 Bir teḳarrub ḥāşıl eyle Ḥaḳḳ’a kim
Şöyle maḥv ol bilmesin ebrār seni

Gel ḥarābāt ehliniñ şekline kim
Kendilerden zan eder eşrār seni

5 Pes nihān ol **Himmeti** bu yolda sen
Her belādan kırtarır ezḳār seni

⁵⁹ “Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u‘refe fe-halaktü'l-halka liya‘rifünî.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

246

‘ACEM

10’lu Hece Vezni

- 48a 1 Fazl-ı Hakk kullara āsān olsa
Nefse hükm eylemek āsān olsa
Nazar olsa kula sultānından
Min ‘ibādi āna ‘ünvān olsa

247

‘ACEM

8’li Hece Vezni

- 1 Cümle hicāblardan geçir
Rabb’im meded Mevlā’m meded
Vişāliñ şerābın içir
Rabb’im meded Allāh meded

Senden eger te’yid ola
Her hālimiz tevḥīd ola
Göster cemālin ‘ıyd ola
Rabb’im meded Mevlā’m meded

3 Feth et bize mu‘ammāyı
Tā bulavuz müsemmayı
Erişsin zevke **Hüḍāyī**
Rabb’im meded Mevlā’m meded

248

MAḲĀM-I EVC

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 İştıyākıñ āteşinden yandı dil oldu kebāb
Hāk-i pāy _____

Ravza-i pākiñle müştāk olacaḳ ‘arş-ı mecīd
Ben bu şevḳiñle nice olmam ḥarāb ender ḥarāb

3 Ravza-i pākiñi terciḥ eylerem ben cennete
Bu kelāmımdır müdellel bu sözüm naḳd-i kitāb

4 Hemcivārıñ olmaḳ ister **Nazmī** iki dünyāda
Sen şefā‘at kıl du‘āsın eyleye Hakk müstecāb

249
HÜSEYNİ
8'li Hece Vezni

- 48b 1 Mürde-i dil ihyâ eder
Hû isminiñ zâkirleri
Hâk zikrini icrâ eder
Hû isminiñ zâkirleri
- Hû'dur veren kalbe cilâ
Hû'dur veren ruha şafâ
Bulur beğâ ender beğâ
Hû isminiñ zâkirleri
- 3 Kalb hânesin ma' mûr eder
Nefs 'askerin mağhûr eder
Tâlibleri mesrûr eder
Hû isminiñ zâkirleri
- 4 'Abdu'l-hayy'e yâ Rab mu'în
Ol kim tuta hall ü metîn
Kimdir olan aşhâb-ı dîn
Hû isminiñ zâkirleri

250
ŞABÂ
Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Gelmişim vahdet elinden 'aşk [i]le cihâna ben
İçmişim câm-ı ezelden olmuşum dîvâne ben
- (*Rabbenâ vağfirlena zunûbenâ verhamnâ*⁶⁰)
- Çünkü *kerremnâ benî âdem*⁶¹ dedi Qur'an'da Hâk
Âyîne-veş şûret oldum cism ile ol cânâ ben
- 3 Tâ ezelden dest-i kudret bunu yazmış başıma
Şem' ine pervâne oldum 'aşkına [hem] yâne ben

⁶⁰”رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ“ (Rabbimiz, gerçekten de biz, bir seslenen duyduk, inanç için sesleniyor, Rabbinize inanın, diyordu, hemencecik inandık. Rabbimiz, bağışla suçlarımızı, ört kötülüklerimizi, iyilere kat bizi, onlarla al ruhumuzu.) Âl-i İmrân 3/193.
⁶¹”وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا“ (Andolsun ki biz Âdemoğullarını üstün ettik, karada suda taşıdık onları, tertemiz şeylerle rızıklandırdık onları ve yarattıklarımızın çoğundan üstün ettik onları.) İsrâ 17/70.

- 4 Ey **Sinānī** ‘ aşk maḳāmı pes rızā’-ı Hāḳḳ’dadır
Pādişāhım hızmētinde durmuşum dīvāne ben

251

MUḤAYYER

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Gelmişiz iş bu cihāna tāciriz biz kār için
Yüklenip ‘ aşkıñ metā‘ ın dost ile bāzār için

Yokluğun verdiñ mezāda bey‘ imiz oldu şaḥīḥ
Alacağım vereceğim ḳalmadı aḡyār için
- 3 Düşmüşüm ğurbet diyāra kimse bilmez ḥālīmı
Bülbül-i şeydā gibi feryād edem gül-zār için
- 4 **Himmetīm** ḥüsnün metā‘ ın naḳd-ı ‘ ömrüm yerine
Varlığım ol dosta verip bey‘ idem dīdār için

252

‘ ACEM

8’li Hece Vezni

- 49a 1 Çalabım bir şār yaratmış
İki cihān āresinde
Baḳacak dīdār görünür
Ol şehriñ kenāresinde

Şehirden oḳlar atılır
Gelip cānlara batılır
‘ Ārifler sözü şātılır
Ol şehriñ bāzāresinde
- 3 Nāgehān ol şehre vardım
Ol şehri yapılır gördüm
Ben daḥi böyle yapıldım
Tāş u toprāk āresinde

Şākirdleri tāş yonarlar
Yonup üstāda şatarlar
Mevlā’nıñ adın añarlar
Ol tāşıñ her pāresinde

- 5 Bu sözü ‘ârifler añlar
Câhiller bilmeyip tãñlar
Hâcî Bayrâm kendi bañlar
Ol şehriñ minâresinde

253

11’li Hece Vezni

- 1 Tevhîd ile olur her derde dermân
Haḵk’a tevḥîd ile ermiş erenler
Tevḥîd ile olur her müşkül âsân
[Haḵk’a tevḥîd ile ermiş erenler]
- Gözünden yaşını silmek dilerseñ
Bilmediklerini bilmek dilerseñ
Eger sen de Haḵk’ı bulmağ dilerseñ
[Haḵk’a tevḥîd ile ermiş erenler]
- 3 ‘Âleme ‘ibret gözüyle bağanlar
Çerâğın nûrun Mevlâ’dan yağanlar
Yerden gökden geçip ‘arşa çıkanlar
[Haḵk’a tevḥîd ile ermiş erenler]
- 4 Bulmağ diler [i]señ eger Hudâ’yı
Ehl-i tevḥîde hizmet et **Hüdâyî**
Yola çeken oldur pây-i gedâyı
[Haḵk’a tevḥîd ile ermiş erenler]⁶²

254

11’li Hece Vezni

- 1 Be hey kârdâş Haḵk’ı bula mı dersin
Haḵk’a yarar ‘amel işlemeyince
Bu sırrın ötesin tuya mı dersin
Mürşîd-i kâmil söylemeyince
- 2 Degme kimse gönül evin düzemez
Haḵk’ıñ taqḍîrin kimse bozamaz
‘Ummâna dalıp çıkıp üzemez
Aşk’ıñ deryâsını bulamayınca

⁶² Bu manzumeden sonra şu dörtlük gelmektedir:

Gel kârdâş gel [sen de] tevḥîde uzan / Tevḥîddir hem nefsiñ kal‘asın bozan
Hiç kendü kendine kaynar mı kazan / Çevresin ateş eylemez _____

255

ḤÜSEYNİ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

49b 1 Ey Kerim u ey Raḥīm u ol İlāh (*Rabbenā*)
Va' fu 'annā Rabbenā vağfirlenā

Ey Ḥalīm-u ey ' Ālīm-i Zü'n'nevāl
Va' fu 'annā Rabbenā vağfirlenā

3 İşimiz sehv-i ḥaṭâdır dâ'imā
'Avf u luṭfa maẓhar eyle ey Ḥudā

4 Maḥv ola dîlden keder gele ziyā
Va' fu 'annā Rabbenā vağfirlenā

256

ḤÜSEYNİ

8'li Hece Vezni

1 Ḥudā'ya lâyıḳ işim yok
Şefā' at yâ Rasûla'llāh
Rāh-ı Ḥaḳḳ'da kuşurum çok
Şefā' at yâ Rasûla'llāh

Ne şāḥib menzîlim ne ḥāl
Ne vār ' irfânına â' māl
Benim ğāyetle bed ef'āl
Şefā' at yâ Rasûla'llāh

3 Kuluñ **Nazmî**'yi etme dūr
Kapuñdan eyleme mehcūr
Günāhıñ Ḥaḳḳ ile mağfūr
Şefā' at yâ Rasûla'llāh

257

MĀHUR KÜRDİ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

1 Şol gön[ü]lüm mübtelâdır derd-i ' aşḳu'llāh olur
Derdine dermān bulunca işi āh u vāh olur

Bâğ-ı ‘aşka eyleyip bülbül gibi zâr-i hezâr
Dâ’imâ güftârı tevhidile zikru’llâh olur

- 3 *Semme vecchu’llâh*⁶³ sırrın cân u dil etse şühûd
Cümle eşyâ dîdeye mir’at-i zâtu’llâh olur

‘Azm-ı râh-ı ‘âlem[i] tecrîd eden ey zâhidâ
Mâsivâsı remziniñ esrârına âgâh olur

- 5 Tâlib-i dîdâr olan ey derd-mend **Keşfî** bugün
Mâsivâyı n’eyesün vuşlat ilinde şâh olur

258

REHÂVÎ

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 50a 1 Gül müdür bülbül müdür şol zâr-ı efgân eyleyen
Ten midir ya cân mıdır hem ‘arşı seyrân eyleyen

Nâr-u bād-u âb-ı turâb gel haber ver aşlını
Kim bularıñ her birini emre fermân eyleyen

- 3 Kiminiñ mescide boynun egdirip zâhid eden
Kiminiñ mey-hânede serhoş u sekrân eyleyen

Bâde birdir sâki bir meclisdeki yâren de bir
Bâdeniñ keyfiyyetini kimdir elvân eyleyen

- 5 Görse maḥbûbu gönül bî-iḥtiyâr mâ-il olur
Ehl-i derd ‘uşşâkı kimdir zâr-ı giryân eyleyen

- 6 Ey **Niyâzî** kim vücûdun terk ederse ol durur
Cümle nûrlar içre ol bir yüzü seyrân eyleyen

259

MAKÂM-I MÂHÛR NEVÂ

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 1 Levḥ-i dîlden okunan ‘ilm-i ilâhîden sebaḳ
Zerrece yanında kalmaz maḥv olur hep mâ-sebaḳ

⁶³ “وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ” (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara, 2/115

Nūr-i Hakk albi mnevver eylesin dersen dl
te-i tevid ile gel msivy oda yak

- 3 B u cn terkini ur Hakk' seversin ey gnl
*Len tenl'l birra atta tuniku*⁶⁴ dedi  Hakk

n ledn 'ilmi dem--dem albine ilhm olur
N'eyler ey dil 'arif-i bi'llha omak yazmak

- 5 Kl u li terk edip dilden tır- ubbu
'Adliya yeter oursun bb- 'adan bir var

260

AIDE

Mef iln / Mef iln / Mef iln / Mef iln

- 1 Yine 'arz eyledi diller yzn ar- Cellden
Yine nlenda eydym d-y l-yezlden
 dt 'an gnlm ezelden t ebed mestim
'mret mi gelr her ki arb- lublden
3 Seni 'an kitbn gz an ile yazmdr
aarsa drr ile mercn n'ola br- emliden
4 dvendne nak ola keml-i salantdan kim
Ki bu **Yazıcıol** gre [ol] nr-i cemliden

261

MAAM-I 'IR

8'li Hece Vezni

- 50b 1 A gzn afletten uyan
Fel bulmaz nefse uyan
Sırr- tevid olsun 'iyn
Gel tevid ede-gr tevid
Eser-i evliya izle
db- ar gzle
Tecelli-i zt zle
Gel tevid ede-gr tevid

⁶⁴ "لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ" (Kesin olarak hayır ve ihsan mertebesine erimezsiniz sevdiiniz eyleri harcamadıka ve phe yok ki Allah, harcadınız eyleri bilir.)l-i 'mrn 3/92.

- 3 Geç bu fānī' 'alāyıkdan
Ez' ān et bil ḥaḳāyıkdan
Güş et Ḥaḳḳ sözü şādıkdan
Gel tevḥīd ede-gör tevḥīd

262

MAḲĀM-I ḤÜSEYNĪ
8'li Hece Vezni

- 1 Uyan ğafletden ey nā-im
Ḥaḳḳ'a yalvar şehirlerde
Döküp acı yaşın dā'im
Ḥaḳḳ'a yalvar şehirlerde

Seherlerde açılır gül
Anıñçün zār eder bülbül
Uyanıp derd ile ey dil
Ḥaḳḳ'a yalvar şehirlerde

- 3 Açılır bāb-ı sübhānī
Çekülür cevri-i sultānī
Dökülür feyz-i Rabbānī
Ḥaḳḳ'a yalvar şehirlerde

Seherde kalkuben her gāh
Yüzüñ yere sürüp her āh
Ere luṭfu saña nā-gāh
Ḥaḳḳ'a yalvar şehirlerde

- 5 Seherde uyḥudan uyan
Niyāzī durma derde yan
Ola kim erişe dermān
Ḥaḳḳ'a yalvar şehirlerde

263

BU EŞREFOĞLU

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 51a 1 Zehī bahtlı [şu] cānlar kim bulur anıñ vişālini
Zehī devletli gözler kim görür anıñ cemālini

Zehī baht-ı sa' ādetler zehī luṭf-u 'ināyetler
Zehī şād-ı beşāretler işidirler kelāmını

3 Zehî tûṭî-i kumrular ki vaşl-ı sükkerin yerler
Dîdâra karşı dururlar içip kevşer şerâbını

Zehî bülbül öter dâ'im anıñ dîdârına karşı
Zehî 'uşşâk ki okurlar anıñ hüsn ü kitâbını

5 İlâhî sen müyesser kıl bu Eşrefoğlu Rûmî'ye
Ki ol meclis-i â'lide dūra kavşura elini

264

ŞABÂ

7'li Hece Vezni

1 Derd ehli libâsın
'Aşkıyla giyen gelsin
Zehrini şeker gibi
Zevk ile yiyen gelsin

Ol günlerini şâim
Hem gecelerin kâ-im
Faqr ateşine dâ'im
Şabr ile yanan gelsin

3 Hakk'a eremez kimse
Atlas dîbâ ile
Öz kendi eli ile
Cânına kıyan gelsin

4 Aldanma eyâ Muhyî
Her eline dünyânıñ
Öz varlığını anıñ
Yokluğa şayan gelsin⁶⁵

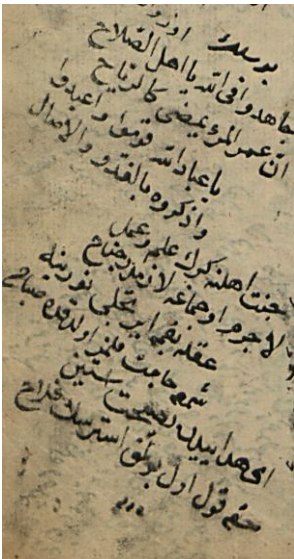
⁶⁵ Bu dörtlükten sonra manzumeyle kafiyeli olmayan Arapça şu dörtlük gelmektedir:

- 1 Cennet ehline gerek 'ilm ü 'amel
Lâ-cürüm uçmağa lâzımdır cenâh

'Akla bakma er tecelli nûruna
Şem'-i hâcet kılmaz olduḡda şabah
- 3 Ey **Hüdâyi'**den naşihat isteyen
Hakk'a kul ol bulmaḡ isterseñ felâh

- 1 Benim zâr yakılan ol yâre karşı
Yoluna cân veren dil-dâra karşı

Bugün Manşûr benem 'aşkın yolunda
Onulub çarḡ vuram ol yâre karşı
- 3 Geceler şubḡa dek ḡayrân-ı mestem
Oturub münteẓir ol yâre karşı
- 4 **Yûnus Emre'm** bugün ḡurbetde ḡaldım
Ki 'aşkı söyledim ol yâre karşı

267

‘UZZĀL

11’li Hece Vezni

51b 1 Musahhar emriñe hep cümle eşyā
Seniñdir kul seniñdir hüküm efendi
Eliñ altındadır dünyā vü ‘uqbā
[Seniñdir kul seniñdir hüküm efendi]

Ne dilerseñ edersin kudretiñ var
Her işde nice nice hikmetiñ var
Esirgersiñ ‘uşâtı rahmetiñ var
[Seniñdir kul seniñdir hüküm efendi]

3 Kiminin derdine timâr edersin
Kimine âteşin gül-zâr edersin
Kimine Mustafâ Muhtâr edersin
[Seniñdir kul seniñdir hüküm efendi]

4 Gönüller derdine dermân edersin
‘Uşâta rahmet-i gufrân edersin
Hüdâyi’ye lûtf u ‘atâ edersin
Seniñdir kul seniñdir hüküm efendi

268

8’li Hece Vezni

1 Kuldân saña lâıyık n’ola
‘Âşık seni kânde bula
Meger senden ihsân ola
(Yâ Rabbenâ) senden kerem senden a‘tâ

Kübrâ seniñ şugrâ seniñ
Uhrâ seniñ dünyâ seniñ
.....
(Yâ Rabbenâ) senden kerem senden a‘tâ

3 Nefse bizi ısmarlama
Çignetme derd ile ğama
İr-gör saña yolda koma
(Yâ Rabbenâ) senden kerem senden a‘tâ

Ey pādīšāh-ı lem-yezel
Kanı sana lāyık ‘amel
Kuluñ işi sehv ü zeel
(Yā Rabbenā) senden kerem senden a‘tā

- 5 Koma **Hūdāyī**’yi ġarīb
Vaşlın ile aña nasīb
Yessir merāmī yā mücīb
(Yā Rabbenā) senden kerem senden a‘tā

269

MAKĀM-I ŞABĀ
7’li Hece Vezni

- 1 İşlah ediver ħālī
Esirge ‘ināyet kıl
Āsān ediver yolu
[Esirge ‘ināyet kıl]
- Sen sābit ü kâ-ımsin
Hem bāqī hem dā’ımsin
Aḥvālime ‘ālımsin
[Esirge ‘ināyet kıl]
- 3 Zikriñ olacaḡ dilde
Sālik qala mı belde
Bizi bu uzaḡ yolda
[Esirge ‘ināyet kıl]
- Ṭāliblere kuvvet ver
‘Āşıqlara kurbet ver
Şādıqlara vuşlat ver
[Esirge ‘ināyet kıl]
- 5 Luṭfuñla **Hūdāyī**’den
Ger rāzı olasın sen
Her ħālī olur āsān
[Esirge ‘ināyet kıl]

11'li Hece Vezni

- 1 Döletmez bu gönül senden ayruğa
Var ise bu gönülüm sendedir sende
Hiç avunmaz oldu aza [vü] çoğa
[Var ise bu gönülüm sendedir sende]

Şu 'aşık kim 'aşkın tolusun içdi
Kendüden el yuyup gayrıdan geçdi
Gönül murğu erip nevâdan göçdü
[Var ise bu gönülüm sendedir sende]

- 3 Dīvâne gönlüme bilmezem n'oldu
Kendisi yüzünü hayrette kıldı
Aranıp aranıp bulunmaz oldu
[Var ise bu gönülüm sendedir sende]

Duymaz oldu yürek hasret-i yâre
Derd [i]le başım şöyle âvâre
Bunu bildi kim gayrıdan yok çâre
[Var ise bu gönülüm sendedir sende]

- 5 Gerçek 'aşık olan cândan el siler
Vaḥdet sarâyına erişmek diler
Hüdâyi çokdan evvel yola yiler
[Var ise bu gönülüm sendedir sende]

İLÂHÎ

10'lu Hece Vezni

- 52a 1 Gönül deryâsı cûşa gelmişdir
Şal bizi Mevlâ'm Ka'betu'llâha
Cevrimiz ḥaddın aşā gelmişdir
[Şal bizi Mevlâ'm Ka'betu'llâha]

Sen naşîb eyle biz de varalım
Ḥaqq Rasûlünüñ nûrun görelim
Ḥacerü'l Esved'e yüz sürelim
[Şal bizi Mevlâ'm Ka'betu'llâha]

- 3 Āb-ı zemzemden nūş eyleyelim
Mest gönülleri hoş eyleyelim
Deryâlar gibi hūş eyleyelim
[Şal bizi Mevlâ'm Ka' betu'llâha]

İhrâm giyelim efgân edelim
‘ Arafat tağında cevân edelim
Mînâ bâzârında kurbân edelim
[Şal bizi Mevlâ'm Ka' betu'llâha]

- 5 Bî-çâre ‘ aşıkıñ budur murâdı
Sen ‘ inâyet eyle bize yâ Hâdî
Başını ‘ aşkıñıñ yoluna kodu
[Şal bizi Mevlâ'm Ka' betu'llâha]

272

MAḲÂM-I NEVÂ DÜĞÂH

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

- 1 N'ideyim şabr ederisem dil ü cân oda yanar
Velî âh eylerisem kevn ü mekân oda yanar

Boyadı yer yüzünü âh ile zârım tütünü
Bu inildim işidip cümle cihân oda yanar

3 Beni vaşlından ırâğ edip cennete koma*
Bu inildim zârına cümle cihân oda yanar

Firqatîñ oduna yâ Rabbi yanar yedi tamu
Yine hicrân oduna kevn ü mekân oda yanar

5 Kim ola şem' e yakın olmaya da' vâ-yı dîne
Nice yüz biñ per-i pervâneler oda yanar*

6 **Eşrefoğlu** yanagör kûy-i kenârında Hakk'ıñ
Demesinler Rûmî'ye ibn-i falân oda yanar

273

MAḲÂM-I EVC

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 52b 1 Her tarîkıñ virdi var bülbüle gül verdi Hudâ
Tobrağa şemt-i sükûnet şûlara şît-i şadâ

Herkesin bir cānı vardır baña cān verdi Hudā
Cānımın derdine dermān eyleye derd-i Hudā

- 2 Bir ‘aceb hālim benim eglenemez tavşif ile
Cānıma cānlar kıtar cānım benim derd-i Hudā
Kıl hālimi nāleler eflāke çıksın dem-be-dem
Ger seni maḫşūda ermekden gerü kırsa Hudā

274

MAḲĀM-I EVC HİSĀR

7’li Hece Vezni

- 1 Düşdüm yine bir derde
Gönlüm n’içün eglenmez
Karārım yok bu yerde
Gönlüm n’içün eglenmez

Yā Rabbī sen kıl yari
Görsem cemālin bari
Dün ü gün koyup zārı
[Gönlüm n’içün eglenmez]
- 3 Mü ’mīnim şükrederim
Dā ’ima zikrederim
Her zaman fikrederim
Gönlüm n’içün eglenmez
- 4 **Himmet** bir ‘āşık kıldur
Bu yol bir aceb yoldur
Hālimi bilen oldur
Gönlüm n’içün eglenmez

275

8’li Hece Vezni

- 53a 1 Pirim şeyḫ Şāmoğlu sultān
Ocağında ad görünür
Özenip hizmet edene
Onca dürlü sır görünür

Tālīb ne görse yerinde
Hizmet etse nazarında
Hırkasının üzerinde
Allı yeşil nūr görünür

- 3 Bir dervîş özense gelse
Hizmet eline dönse
Şeyhîñ halvete girse
Hazret serin görünür
- 4 Sürelim muhabbet demi
Sürelim gönülden ğamı
Şeyh Şāmoğlu Sultān Hacı
O şakallı pîr görünür

276

NEVĀ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Uyup emmāreye etdim cihānda bunca evzārı
Şefā' at eyle sultānım şefā' at ben günah-kāra
Anıñca cürmümü etmekdeyim feryād ile zārī
Şefā' at [eyle sultānım şefā' at ben günah-kāra]
- Eger ben 'ācize sen eylemezsen dest-i ġirānī
Eger sūd eylemez mülk-i cefānıñ mîr ü re'yi
Seni buldum şefā' at-ğāh olur arayı arayı
[Şefā' at eyle sultānım şefā' at ben günah-kāra]
- 3 ' Aceb mekkārelik etdi baña [dünyā-yı] pür-kīne
Toğrulukda qaldım erdi sen sefīne*
Terağğümder edip yāverlik eyle hāl-i ğam-ğīne
Şefā' at [eyle sultānım şefā' at ben günah-kāra]
- Yoluñda etmeyip temkīni dā'im eylerim telvīn
Ta'yīn 'āleminde cismimi vermekdeyim ta'yīn
Harāb etdim derūnu Gerçi buldum zāhirim tezin
Şefā' at [eyle sultānım şefā' at ben günah-kāra]
- 5 Rūcu' et māsivādan hevesiñ cem' ile **Abdu'llāh**
Mezelletde qalırsan haddenden efzūn uludur dergāh
Gene dil hastasıyım kıl 'ilācı yā Rasūla'llāh
[Şefā' at eyle sultānım şefā' at ben günah-kāra]

MAḲĀM-I BAYĀTĪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 53b 1 Ḳarīn-i bezm-i erbāb bī-vefāyım yā Rasūla'llāh
 Ḥarīm-i kūy-i ḳurbinden cüdāyım yā Rasūla'llāh
- Yeter oldum yeter ğark-ābıyım girdāb-ı hicriñ[le]
 Ezelden ḥazretiñle āşināyım yā Rasūla'llāh
- 3 Ḥumār-ı ḥasretiñle dil ḥarāb-ender-ḥarāb oldu
 Meded muḥtāc-ı şaḥbā-yı liḳānım yā Rasūla'llāh
- 4 Vücūdum tiġ-i 'aşkıñla ser-ā-pā çāk çāk olsun
 Yoluñda Ḥāfız'ım ḥasret-me'ābım yā Rasūla'llāh

MAḲĀM-I 'ACEM

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Bir nice derddir ki düşdü cāna dermān istemez
 Arturur günden güne derdini noḳşān istemez
- 'Aşıḳa derdi anıñ besdir gerekmez dü cihān
 Bülbülün maḳşūdu güldür bāġ-ı bostān istemez
- 3 N'eylesin n'etsin sarayı pādişāhı isteyen
 Ḥūriye ḳılmaz naẓar cennet-i Rıdvān istemez
- Ḳanḳı cānda kim anıñ 'aşḳı odu yanar müdām
 Şūrete cānsızdır ol bī-cān cinān istemez
- 5 Şol gönül kim 'aşḳ-ı nūriyle münevver oldu çün
 Ḳaldı nefsi zulmet içre āb-ı ḥayvān istemez
- 6 Derdiñ arttır [sen] ey Eşrefoġlu Rūmī 'ārīf ol
 Derdile rüsvāy olan 'ālemde pinhān istemez

54a 1 Yandı göñül mäsivâdan
Çün nâr-ı zikru'llâh ile
Oldu münevver cân u dil
Envâr-ı zikru'llâh ile

Pâk ola ƣalbiñ ey hümâm
Zikir etmege şubḡ u şâm
Dil maḡzeni dola tamam
Esrâr-ı zikru'llâh ile

3 Vaḡdet şerâbından iĉer
Bu cümle varlıƣdan geĉer
Mir'at-i ƣalbini açar
Tekrâr-ı zikru'llâh ile

Ehl-i ḡaḡîkât geldiler
Zikr ile ḡaḡḡ'ı buldular
Esrâra vâşıl oldular
Âşâr-ı zikru'llâh ile

5 Dersēñ kemâle eresin
Varıp cenâna giresin
'Adlî gözün aç göresin
Dîdâr-ı zikru'llâh ile

1 Bir sâḡiden iĉdim şarâp 'arşdan yüce mey-ḡânesi
Ol sâḡiniñ mestleriniñ cânlar anıñ peymânesi

Bir meclisidir meclisimiz anda ciger kebâb olur
Bir şem'adır anda yanan cânlar anıñ pervânesi

3 Ol oda düşip yananiñ vücûdu külli nûr olur
Ol od bu oda beñzemez ḡiĉ bulur dü-ḡânesi

Meclisleriñ bekrîleri İbrâhim Edhem'dir biri
Yüz biñ ola her köşede biñ şehriñ vîrânesi

- 5 **Yūnus** ḥazīne-i şî'ri cāhillere söyleme gel
Bilirsin kim cāhilleriñ nice geçer zemānesi

281⁶⁶

HÜSEYNİ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ol benim ki mazhar-ı envāra _____
Vākıf oldum 'alleme'l-esmāya _____

Cān u dilden 'azm-ı rāh etdim serāy-ı vaḥdete
Rehberim nūr-i Hüdā'dır aña yār-i hem-demim

- 3 Zıkr ü tevḥīd-i ilāhī ile mir'āt oldu dil
Kıl nazār āyīne-i 'ibret-nümāya 'ālemim

Nā-il etdi Hakk te'āla ḥazret-i maḥsūduma
Sāye-i lütf-i Hüdā'da ḥamdu li'llāh bī-ḡāmım

- 5 On sekiz biñ 'ālemiñ sırrı 'ayān oldu baña
Naḫṣiyā ol 'ālem-i ma'nāda ḡāyet ekremim

282

MAḲĀM-I 'ACEM

Fā' ilātün / Fā' ilātün

- 54b 1 İsteyen yāriñ ḥāk eder vārın
Bulsa dil-dārıñ şaḳlar esrārın

Baḳmayan cāna erdi cānāna
Girdi meydāna terk edip 'ārın

- 3 Yār elin tutdu birlige yetdi
Dost ile etdi gizli bāzārın

'Ārif ol ey dil olagör kāmıl
Ben diyen ḡāfil utanır yārın

- 5 'Aşk [i]le tolan arayıp bulan
Nefsini bilen buldu Ġaffār'ın

⁶⁶ Derkenara kaydedilen bu gazelin bazı kısımları mürekkep akmasından dolayı okunamadı.

Neş'eye gelme dostdan egleme
Güliden inleme bülbülün zârın

- 7 Gel **Hüdâyi'**den al haber erken
Hak'ı isteyen kosun inkârın

283
EVC

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Dâr-ı hasretidir bu dünyâ ağla dâ'im zâr u zâr
Gözyaşıyla yarlıgar mücrimleri perverdigâr

Varlığı beñzer cihânın bir örümcek ağına
Çün âteş eyler anı [hem] bir nefesde tārūmār

- 3 Bu dünyânın hâşılinda bir eyü ad işle kim
Dağda bulunsun haşr olunca rüzigâr*

Pâdişâh-ı 'aşr iseñ de erişir bir gün ecel
Yele verir māl u mülkün kul hâlâ-iķ ne ki vār

- 5 Yâ İlâhî geçdi **Nürî'**niñ 'ömür 'işyân ile
Kalmadı artık ricâsı lûtfunadır intizâr

284

MAḲĀM-I 'UZZĀL

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ulün

- 55a 1 Edip 'aşıklara ihsân-ı küllî
Tecellî eyle sulţânım tecellî
Bula her biri 'aşkıñla tesellî
[Tecellî eyle sulţânım tecellî]

Geçir fazlıñ ile envâr-ı zâtı
Müyesser eylegil envâr-ı zâtı
Unutsunlar cemî'-i kâ-inâtı
[Tecellî eyle sulţânım tecellî]

- 3 Şerâb-ı 'aşka anlar eyleyip nüş
Ola her biri keyf-i pürle ser-hoş
Kerem deryâsını etsin lûfca cûş
[Tecellî eyle sulţânım tecellî]

Açıp vahdet ile keşret*
Cemâliñin getir luṭf u niḳābıñ
Göre cān gözü zāt-ı āfitābıñ
[Tecellî eyle sulṭānım tecellî]

- 5 Bu **Nūrî** ḳuluña göster cemāli
Kerimsin çün ḳabûl eyle su'ālî
Budur en soñ ḳamu işiñ me'ālî
[Tecellî eyle sulṭānım tecellî]

285

NEVĀ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Gel berü ey göñlümün sahnında seyrān eyleyen
Zerrece bir ḳatre-i 'aşḳ [i]le 'ummān eyleyen

On sekiz biñ 'āleme şıḡmaz iken bu 'aşḳ [i]le
Bir ḥaber birle aña dünyāyı zindān eyleyen

3 Cānıma vermiş iken bir kez ḥiṭābıñ zevḳini
Düşürüp bu 'āleme [hem] zār u giryān eyleyen

Varlığımdır zerre zerre sed olan yolda baña
Al elim ḳaldır bu sedden luṭf u iḥsān eyleyen

5 Ehl-i 'irfān dediler sen çıḳmayınca aradan
Bilemezsin kim-dürür kendini pinhān eyleyen

6 Bilmek isterseñ naẓar ḳıl sırrıña **Üftāde** sen
Tā bilesin kim-dürür sırrıñı seyrān eyleyen

286

BAYĀTĪ

7'li Hece Vezni

- 55b 1 'Aşḳıñ dādı göñlümde
Hiç gülmedim 'ömrümde
Muḥammed'i seyrimde
Ġāyet göresim geldi

Terk eyledim dünyâyı
N'idem ğayrı sevdâyı
Muhammed Muştafâ'yı
Ġâyet göresim geldi

- 3 Vuşlat için çok ağla
Olsun 'ömrün çün hebâ
Râhına cânım fedâ
Her dem idesim geldi

Dostum görsem yüzünü
İşideyim sözünü
Hâk-î pâyeye yüzümü
Emân süresim geldi

- 5 Müştâkım cemâline
Er-gör hem vişâliñe
Luţf et 'Azîz bendeñe
Emân göresim geldi

287

MAĞÂM-I BABA TAĞİR

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

- 1 Rumûz u enbiyâyı vâkıf-ı esrâr olandan şor
Ene'l-Hâkķ sırrını cândan geçip ber-dâr olandan şor
- Yürü var ehl-i tecridi 'alâyık ehline şorma
Ten ü cân u cihânı terk edip deyyâr olandan şor
- 3 Gehi kahr ü gehi luţfuñ kemâlin bilmek istersen
Fenâ ender fenâda yoğ olup hem vâr olandan şor
- Müşâdîf olmak isterseñ 'alâyık ehline ey dîl
Rumuz u sırr-ı 'aşķa tâlib-i dîdâr olandan şor
- 5 Dilâ bu Mantık'ut-Taıyır feşâhat ehli ańlamaz
Bunu ancak ya 'Atţâr veyâhut Taıyyâr olandan şor
- 6 Anadan doğma gözsüzler kemâli görmez eşyâyı
Niyâzî vech-i dil-dârı ulü'l-ebsâr olandan şor

- 56a 1 Yüzün nūr-i Hüdā'dır yā Muḥammed
Saña cānlar fedādır yā Muḥammed
- Cemāliñ sūre-i *seb' a' l-meṣānī*
'Ale'l-'arṣi'stevā⁶⁷dır yā Muḥammed
- 3 'Urūcike seyri subḥāne'llezī'dir*
Maḳāmātīñ 'ālīdir yā Muḥammed
- Elif Lām Mim* okurlar şüretiñde
Şerīf ḥüsnün Ṭāhā'dır yā Muḥammed
- 5 Yüzün Ṭā Sīn ü Yā-sin gözlerin Şad
Kamu derde devādur yā Muḥammed
Saçın *ve'l-leyl izā yağsa*⁶⁸ dökülmüş
Dīdārīñ *ve'd-duhā*⁶⁹dur yā Muḥammed
- 7 Lebiñ zemzem cemāliñ Ka' betu'llāh
Kılurlar müctebā devr(?) yā Muḥammed
- 8 Şalavāt rūḥ-i pāk-i ḥazretiñe
Verenler ümmetiñdir yā Muḥammed

- 1 Derūn-i 'āşıka ḥālet-fezādır ḥalka-i tevḥīd
Ġidā-yı rūḥ-i erbāb-ı vefādır ḥalka-i tevḥīd
- Kimisi bülbul-i gūyā kimi gül ehl-i tevḥīd[dir]
Riyāz-i vaḥdete ḥavz-ı 'atādır ḥalka-i tevḥīd
- 3 'Aceb mi vāşıl-ı sırr-ı beḳā eylerse 'uşşāk
Tenevvür māsivā sūz-i fenādır ḥalka-i tevḥīd

⁶⁷ "الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى" (Rahman, hakim ve mutasarrıftır arşa.) Tā-hā 20/5

⁶⁸ "وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى" (Andolsun basınca, geceye.) Leyl 92/1

⁶⁹ "وَالضُّحَى" (Andolsun kuşluğa.) Duhā 93/1

Mu‘allā tekyeler mey-hāne-i ‘aşk-ı ilāhīdir
Şerāb-ı ‘aşka bir cām-ı şafādır halka-i tevḥīd

- 5 Sebük-bārān-ı ‘aşkıñ maḥmelidir şevk-i Rabbānī
Harīm-i vuşlata rāh-ı Ḥüdādır halka-i tevḥīd
- 6 Ehādiyyet şahīḥiyle olupdur sābit ey **Nazmī**
Metaff-ı kudsīyān-ı Kibriyādır halka-i tevḥīd

290

BÜSELİK

Mefā‘īlün / Mefā‘īlün

- 56b 1 Tecellī-i cemāl ister
Gönül eglenmez eglenmez
Tesellī-i vişāl ister
Gönül eglenmez eglenmez
- Cemālīñ nūrunu özler
Aña kār eylemez sözler
Meger Mevlā’sını özler
Gönül eglenmez eglenmez
- 3 Cihānı gezse ser-te-ser
Aña görünmez baḥr ü ber
Dem-ā-dem Mevlā’sını özler
Gönül eglenmez eglenmez
- 4 Ne dünyāda ne ‘uqbāda
Vişālīñsiz kuru sevdā
Ḥüdāyī’i n’etsün Mevlā
Gönül eglenmez eglenmez

291

MAḤĀM-I REHĀVĪ

11’li Hece Vezni

- 1 ‘Ömür bağçesiniñ (yār) gülü şolmadan
Uyan gel gözlerim ğafletten uyan
Ecel bir gün bize devrān dönmeden
Uyan gel gözlerim ğafletten uyan

N'îçün ğaflet [i]le mağrūr olursun
Kervān göçer gider bunda kalırsın
Be va'llāh şöña peşimān olursun
Uyan gel gözlerim ğafletden uyan

- 3 'Āşık Yūnus söyler sözü tutulmaz
Seniñ kumāşın bu ilde şatılmaz
Böyle yanmağ ile Hakk'a gidilmez
Uyan gel gözlerim ğafletden uyan

292

MĀHŪR

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 57a 1 Nefse uyup rāh-ı Hakk'dan taşra çıkmak yol mudur
Kibr-i 'ucb ile adın dervīşe takmak yol mudur
Maṭlūbuñ ā'lā iken ednāya akmak yol mudur
Yār-i Bākī var iken ağyāra bakmak yol mudur
- Nice [bir] olmaz hevālar nice bir tūl-i emel
Gel berü [şimdengirü] ey derd-mend inşāfa gel
Sālike lāyık mıdır hiç Zeyd ü 'Amr ile cedel
Her taşarruf hōd Hakk'ın sen ğayra bakmak yol mudur
- 3 Nice bir emmārelikde eyleye nefse karar
İşidip *fırrū ila'llāh*⁷⁰ eyle ol yaña firār
Tevbe kıl zenb-i Hüdāyī eyle Hakk'a i' tizār
Her murādı Hakk verir sen ğayra bakmak yol mudur

293

MĀHŪR

7'li Hece Vezni

- 1 Sevdā-yı sivādan [geç]
Gel Hū diyelim yā Hū
Bir meşreb-i şāfī iç
(Cāna) gel Hū diyelim yā Hū
- Sālik bula ümidi
Zerre bula hūrşīdi
Bulmağa bu tevḥīdi
(Cāna) gel Hū diyelim [yā Hū]

⁷⁰ "فَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ" (Artık kaçın Allah'a, şüphe yok ki ben size, onun tarafından, apaçık bir korkutucuyum.)Zâriyât 51/50.

3 Ko keşf ü kerāmâtı
Geç cümle maķāmâtı
Kaşd et bula gör zâtı
Gel Hû diyelim [yâ Hû]

4 Sırrıña **Hüdâyi** yâr
Esrârıñ ede ızhâr
Ey derde eden tîmâr
Gel Hû diyelim yâ Hû

294

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

1 Benim Manşûr’u dâr eden
Benim aġyârı yâr eden
Benim her vârı vâr eden
Benim elimdedir her ân

2 Zamânsız bî-zâmânım ben
Bekâsız bî-mekânım ben
Dü ‘ âlemde hemânım ben
Henüz yoġidi bu zamân

295

‘UŞŞÂK

Mef‘ûlü / Mefâ‘îlü / Mefâ‘îlü / Fe‘ûlün

57b 1 Ey bülbül-i şeydâ yine eġgâna mı geldiñ
‘Azm-i gül edip zârıyla giryâna mı geldiñ

Pervâne gibi âteşe dâ ’im cân atarsın
Evvelde bu ‘aşk oduna sen yâne mi geldiñ

3 Yaġmur gibi yaġarsa belâ sen baş açarsın
Cân vermege dost yoluna ķurbâna mı geldiñ

Herkes çalışır bir sıfâtı eyleye ma‘ mûr
Sen cümle sıfât ilini vîrâna mı geldiñ

5 Bir kimse seniñ olmadı hîç râzıña maķrem
Bilmem bu cihân içine yek-dâne mi geldiñ

- 6 Yohsa **Niyāzī**'ye şifā remzin edersin
Derde düştün derdine dermāna mı [geldiñ]

296

11'li Hece Vezni

- 1 Bize bizden olan yakın-ı karīb
Koma fırkat elinde bizi ġarīb
Keremiñden vişāliñ eyle naşīb
Meded et yā *enīs-i küll-i ġarīb*

Sen emīn eyledin emānetiñe
Yine sen lāyık eyle ĥidmetiñe
Maẓhar-ı raĥmetiñ 'ināyetiñe
[Meded et yā *enīs-i küll-i ġarīb*]

- 3 Enbiyāya ola 'aṭālar içün
Evliyā[ya] sür ki şafālar içün
Ehl-i derde olan devālar içün
[Meded et yā *enīs-i küll-i ġarīb*]

- 4 Gerçi hoşdur efendim şabr-ı cemil
Zu'efāda velī biḍā'e ḡalīl
Kerem et kalmasın **Hüdāyī** 'alīl
[Meded et yā *enīs-i küll-i ġarīb*]

297

14'lü Hece Vezni

- 58a 1 Miftāḥ-ı bāb-ı ḥazret-i enbiyāya ____⁷¹ ancak
Varlık Hāk'ıñ ḥaḡīḡat ġayrısı zā-il ancak
Mevcūd odur vücūd-i zātından ola anıñ
Ġayrıya vücūd vermek bir vehm-i bāṭıl ancak

Bir iki şananlar aşıldır hem ancak
Zēnb-i vücūd-ı maḥv et cānāne gel ancak
Eriş sarāy-ı ḡurba cān u ten aradan
Tevḥīdi bilmeyenler ġāyet-i cāhil ancak

- 3 İki cihāmı 'āşıḡa verir __?? yāre
Ol zevḡi ermeyenler cennāta ḡā-il ancak

⁷¹ Mürekkebin silinmesinden ötürü okunamamıştır.

8'li Hece Vezni

- 1 Ey t̃alib-i d̃unyā olan
Taḥṣīl-i ilm etseñ gerek
Olsañ eger ṣāh-ı cihān
Bir g̃ün qoyup gitseñ gerek

Çekseñ nice yıllar ta' b
D̃unyā seniñ farz eyle hep
Qabr-i gider misen 'aceb
Ṭopraq olup yatsañ gerek

- 3 Bī-çāre oldur ğaflete
İhmāl edersen t̃a' ate
'Ömrüñ ererse ğāyete
Emri kaçan ṭutsañ gerek

Bildiñ mi nefis aḥvālını
Verdiñ mi ___? elini
Görüp kıyāmet ḥālını
Her zevqı unutsañ gerek

- 5 Ğayra aldanma t̃ugluĝı
Ḥidmete ol qocuqluĝı
Yol-dāṣ isterseñ yoqluĝı
Dost iline yetseñ gerek

14'lü Hece Vezni

- 1 Var derd ile yan yürü dermāna irişince
'Aṣq ile qulluq eyle sulṭāna irişince

Ṣular gibi seyreyle bir yerde qarār etme
Alçaqlarda aq yürü 'ummāna irişince

- 3 Eyyūb gibi ṣabr eyle Ya' k̃ub gibi qoq aĝla
Yūsuf gibi sen daḥi Kenān'a irişince

Dā'im ḥor u ḥaqīr ol ṣāhid-i Ḥalīl olasın
İsmā' il gibi sen daḥi qurbāna irişince

- 5 **Yūnus Emrem** gevheriñ şaķın nādāna virme
Neler çekdiñ bu yolda ol kâne irişince

300

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 58b 1 Firķatiñ kār eyledi bu cāna şeyhim hāzreti
Nice bir hicr oduna dil yāne şeyhim hāzreti
- Gül-istān-ı hüsnüñ añıp geceler tā şubha dek
Bülbül-ü dil başladı efgāna şeyhim hāzreti
- 3 Āteş-i hicriñle her dem kōrķarım āh etmege
Havf oldur yer ile gōk yane şeyhim hāzreti
- Hüsn ü 'aşķıñda bugün bu bāşımı tōb etmege
Görmüşüm çün 'aşķ [i]le meydāna şeyhim hāzreti
- 5 Teşnelikte yandı bağrı 'āşķa şādıķlarıñ
Vuşlatıñ āyine kandır kana şeyhim hāzreti
- 6 Şol kadar yazdı bu **Naķşı** nā'me-i hicriñ seniñ
Şıgımaz oldu defter-i divāna şeyhim hāzreti

301

11'li Hece Vezni

- 1 Bizi dārlıķ hicābından hālāş et
Meded et pādişāhlar pādişāhı
Kerem kıl bāde-i nūş bezm-i hās et
[Meded et pādişāhlar pādişāhı]
- Münevver eylesün nūr şerī' āt
Şırāt-ı müstaķīm olsun tarīķāt
İhāta eylesün baħr-ı haķīķāt
[Meded et pādişāhlar pādişāhı]
- 3 Esirge bu **Hüdāyī**-i derd-mendi
Ki zīrā maħz-ı fażlıña dayandı
Serā-yı vaħdete er-gör efendi
[Meded et pādişāhlar pādişāhı]

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Pertev-i nūr-i ilāhi dem-be-dem kândan çıkar
Dürr-i mercân-ı haқиқāt 'aşkile kândan çıkar
- Nefsini her kim bilür Rabbin bilür der Muştafā
*Men 'ārefe*⁷² sırr-ı ilāh kāmīl insāndan çıkar
- 3 Sien-i tenden cānını her kim hālāş etdi biliñ
Yūsuf-ı Mısrī gibi ol şāh-ı Ken'ān'dan çıkar
- Kul olanlar şāh-ı 'aşka hānumānı neylesün
Düşüben ayaklara ol ad ile şandan çıkar
- 5 Kān-ı ma' nā **Muhyiyā** bil ādem-i ma' nā imiş
Ser-te-ser esrār-ı hikmet sırr-ı insāndan çıkar

MAKĀM-I 'ACEM
8'li Hece Vezni

- 59a 1 Ey tālīb-i vaşl-ı Hudā
Gel gidelim Hāḳḳ'dan yaña
Ey 'āşık-ı nūr-i likā
Gel gidelim Hāḳḳ'dan yaña
- Gel 'aşkile diñle beni
Hāḳḳ'a kul et cān u teni
Mevlā seni ister seni
Gel gidelim Hāḳḳ'dan yaña
- 3 Açıldı vahdet gülleri
Feryād eder bülbülleri
Göründü cānān illeri
Gel gidelim Hāḳḳ'dan yaña
- Ey murğ-i bāğ-ı lā-mekān
Ey remz-i sırr-ı *kün fe kân*
Yeriñ degildir bu cihān
Gel gidelim Hāḳḳ'dan yaña

⁷² "Men 'arefe nefsehu fekad 'arefe Rabbehu" (Kendini bilen Rabbin bilir.) Reyhan Keleş, **Divan Şiirinde Lafzî Āyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi 2013, 366.

- 5 Ey **Nūrī** gel ‘aşk ile yan
Yolunda қо baş ile cān
Hakk’ı bulur cāna kıyan
Gel gidelim Hakk’dan yaña

304

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Gülşen-i tevḥīd içinde bā-‘ ayāne et su’āl
Bülbülün feryādı vardır kandedir ol gül-‘ izār

Luṭfuña mazhar olandan kalbimiz mesrūr idi
Gül cemālīn görmeyenden olmuşum ben bī-ḳarār

3 Durayım vaqt-i seḫerde cūş münācāt edeyim
Dökeyim çeşm-i yaşını ağlayayım zār u zār

4 Çok zamāndır **Himmetī**’ye etmediñ ‘arz-ı cemāl
[Yā Muḫammed] va‘ de etdiñ ḫadden aşdı intizār

305

MAḲĀM-I BÜSELİK

14’lü Hece Vezni

- 1 Sen cānından geçmeden cinān ārzū kılarısn
Belden zunnār kesmeden imān ārzū kılarısn

*Men ‘arefe nefsehu*⁷³ dersin *illā* degilsin
Melā-ikden yukarı seyrān ārzū kılarısn

3 Sen seni hiç bilmezsin şedefde ne gühersin
Mışır’a sulṭān olmadan Ken‘ ān ārzū kılarısn

Tıfl-ı nev-reste gibi etegiñ at edersin
Meydān-ı ile girmeden cevalān edersin

5 Balıkleyin şudasın bilmezsin yine gühersin
‘Alā-ıḳden yukarı ‘ummān ārzū kılarısn
Dost ile aramızda yetmiş iki yerde var
Yedisinden geçmeden dīdār ārzū kılarısn

⁷³ Men ‘arefe nefsehu feḳad ‘arefe Rabbehu” (Kendini bilen Rabbini bilir.) Reyhan Keleş, **Divan Şiirinde Lafzī Āyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi 2013, 366.

- 7 ‘**Âşık Yûnus** her derde Eyyübîñ şabr eyle
Zorda katlanmazsın sen dermân ârzû kılsın

306

HÜSEYNÎ

11’li Hece Vezni

- 59b 1 Uyan be hey ğâfil hâb-ı ğafletden
‘Ömrüñ geldi geçti haberiñ [var mı]
Bir haber aldın mı sırr-ı vaḥdetden
Murğ-i cânıñ uçdu haberiñ [var mı]

Bu dâr-ı rahmetdir bunda kalınmaz
Hem sevgi fenâdır murâd alınmaz
Kâfile kalkacak gerü dönülmez
Kervân başı geçdi haberiñ var mı

- 3 Azıĝıñ var mıdır yola gitmege
Döşegiñ hazır mı varıp yatmağa
Ejderler gibi dem çekip yutmağa
Yerler ağzın açdı haberiñ var mı

Ma‘ şiyet yükünü aldıñ boynuna
Hiç ölüm korkusu gelmez miskine
Felek birkaç arşın bezden üstüne
Yaşasız don biçti haberiñ var mı

- 5 **Dervîş Himmet** bizden evvel gelenler
Kimisi kûl gibi sultân olanlar
Dünyâ benim mülküm [deyu içenler]
Ecel hamrıñ içti haberiñ var mı

307

MAḲÂM-I ŞABÂ

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlun

- 1 İlâhî zulmet-i hicrinle doldum
Nedâmet eyledim estağfiru’llâh
Uyup şeytâna nefsime kûl oldum
Nedâmet eyledim estağfiru’llâh

Benim ‘isyānımıñ pāyānı yokdur
Bilürüm rahmetiñ deryāsı çokdur
‘Uşāta bāb-ı ğufrānıñ açıkdır
Nedāmet eyledim estağfiru’llāh

3 Günāhdan her ne kim (yā Rab) kıldı
Pişmān oluben cürmünü bildi
Diyerek **Himmetī** kapıña geldi
Nedāmet eyledim estağfiru’llāh
[*Tebbet-i ale’llāh*]

4 Eger kılmaz isen yā Rab çāre
Yürekte onulur mu işbu yāre
Kuluñ kapunu koyup ya kande vare*
Nedāmet eyledim estağfiru’llāh

308

Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Fe‘ūlun

60a 1 Meded kıl derdime dermānım Allāh
Ki sensin cānıma cānānım Allāh
Tīmār eyle baña ben derdli oldum
Erişdir derdime dermānım Allāh

3 Kamu maḥluḫ saña yalvarıp ider
Dilinde tesbiḥ-i sübhānım Allāh

Yüzüm karasına bakma İlāhī
Bağışla şevḥim ğufrānım Allāh

5 Geceler şubḥa dek zār-ı kanlarum
İşitdir zārımı efgānım Allāh

Sevḥim bildim şehā geldim kapuña
Beni reddetme sulṭānım Allāh

7 İmān ile geçir **Muḥyī** kuluñu
.....

8
Bu dünyādan gidecek cānım Allāh

GÜFTE-İ MUHYİ-İ KARAHIŞARİ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Şanma [ey] zâhid bizi sen ' âlem-i kesretdeyiz
İçmişiz cām-ı muhabbet kûşe-i vahdetdeyiz

Ni' met için bu cihânın halkına baş egmeziz
Kenz-i lâ-yefnâ ile ' ankâ-şifat ' uzletdeyiz

- 3 Hamdu li'llâh indi tevḥīd bu dilimden kalbime
Hâşıl oldu zıkr-i kalbi dâ'imâ şöhetdeyiz

Bu cihânın varlığına ' aşkıla verdiñ fenâ
Kalbimiz pāk oldu cānâ zevk ile ' işretdeyiz

- 5 Bulmuşuz keşretde vahdet sırrının esrârını
Gerçi şimdi bu cihānda **Muhyî**yâ keşretdeyiz

GÜFTE-İ MUHİBBİ-İ KARCIĞARİ'DİR

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 ' İzzet-i Hakk var ise kalbinde halvet vaktidir
Yâne gör ' aşk oduna şevk ile muhabbet vaktidir

Gel berü meydân-ı ' aşka şevk ile merdâne var
Vaṭan-ı aşlını bul kim şimdi fırsat vaktidir

- 3 Gel berü insân iseñ aldanma dünyâ iline
' Aşka şiddik zevk [i]le iste ganîmet vaktidir

Ṭut elini mürşidiñ sür yüzünü ayağına
Yalvar aña digem ey pîrim mürüvvet vaktidir

- 5 Sen *şefî'ül-müznibînsin* yâ Muhammed Muşafâ
Kıl terahḥum **Muhyî**'ye [kim] luṭf u himmet vaktidir

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 60b 1 Yine yâ Rab yeñilendi yüregimiñ yâresi
' Aşıkñ derdine dermân ru'yetiñdir çâresi

Cümle keşf-i niķābıñ göre ‘āşıķa yüregi
Duruşup cevelān edip dağla her bir pāresi

- 3 İhtiyār elden gidip ‘āşıķlarıñ ister semā‘
Zıkr ü tevḥīd etmek ister cennetiñ āvāresi

Her ki tevḥīd etmeyip inkār ede der ehlini
Cān-ı zulmet çehredir gitmez yüzünüñ ķaresi

- 5 Eyyühe’l’uşşāk geliñ tevḥīd edelim ‘aşķ [i]le
Zıkr ü tevḥidden açıldı ‘āşıķıñ sitāresi

- 6 Muḥyī tevḥīd etmeyen ‘āşıķ değildir ḥüsnüne
Māni‘ olmuşdur Ḥüdā’nıñ vaşlına emmāresi

312

Mefā‘ īlün / Mefā‘ īlün / Mefā‘ īlün / Mefā‘ īlün

- 1 ‘Aceb şems-i ḥaķīķāt kim dü güne olmuş aña zerrāt*
‘Aceb yüzdür anıñ yüzü ki ādemdir aña mir’āt

Vücūdum nefy edip lādır ki işbāt edip illādır
Beni şeyrān-ı ser-gerdān ider bu nefis ile işbāt

- 3 Tecellī kılsa çün zātı göre ki maḥv olur zātı
Görüne hem gözün anda degil erdi hemān ol zāt

Vücūdun pes fenā eyle fenānıñ zātın ifnā kıl
Serā-yı vaḥdet içinde bulasın tā beķā bi’z-zāt

- 5 Gel imdi tūr-i dil üzre ki vāķıf olasın cāna
Nedir ol Mūsā-i ‘imrān daḥi hem Tūr ile mīķāt

- 6 Saña hergiz ḥaber olmaz şafā-yı ru’yet-i Ḥaķķ’dan
Murādıñ ise İştibī seniñ ḥūrī ile cennāt*

313

8’li Hece Vezni

- 1 Mevlā’m seniñ ‘āşıķlarıñ
Devrān ederler Hū [i]le
Yolundaki şādıķlarıñ
Cevalān ederler Hū [i]le

‘Aşkıñ şerābından içip
Fāni ‘alāyıkdan geçip
Vaşlıñ hevāsından uçup
Seyrān ederler Hū [i]le

- 3 Arzulayıp dost illerin
Koşmağa ma‘ni güllerin
Açıp muhabbet yolların
Meydān ederler Hū [i]le

Devrimiz döne felekler
‘Arz idip Hakk’a dilekler
‘Arşın etrāfın melekler
Cevlān ederler Hū [i]le

- 5 Būlbūl gibi dost bağına
Kim düşe şevk ırmağına
.....
.....

Gör būlbūlūñ sevdāsını
Gel şevkine ğavğasını
Açıp gönüller yāsını
Handān eder[ler} Hū [i]le

- 7 Hurşide eyledip zerre
Bedr-i tamāma [bir] lem‘a
Deryāya şalıp [da] katre
‘Ummān ederler Hū [i]le

314

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 61a 1 Benim ile tā ezelden ‘ahd-i peymān eylediñ
Gözleyüp ol hūb cemāliñ ya‘ni nihān eylediñ

Demediñ mi sev beni derdiñe dermān olayım
Sevdigimce arttı derdim baña dermān eylediñ
- 3 Bir kuluña gel dediñ başdı qadem ‘arş üstüne
Toplayıp vuşlat hevesle mest-i hayrān eylediñ

Bir kuluña gel dediñ ‘aşkıñda kurbān olmağa
Kesme dediñ bıçağa bir қоçu kurbān eylediñ

- 5 Bir kuluña vermediñ dünyāda bir gömlek giye
Bir kuluña kul iken çün Mısr’a sultān eyledin

Hep habībīñ hem Rasūlūñ şāh-ı kevneyn Muştafā
Cümle halkıñ arasında anı sultān eylediñ

- 7 Ey **Cemālī** ağlamakdan gözlerim kan oldu bil
Yeri göğü ‘arş-ı kürsī cümle seyrān eylediñ

315

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 1 Tā ezelden şöyle mest etmiş beni cām-ı elest
Gelmişem bir bezme kim humārı bilmem kandedir

Çârşū-yı ‘aşk içinde çün melāmet oldu [kim]
‘Irzı nāmūsu vaqārı ‘ārı bilmem kandedir

- 3 Gül-sitān-ı vaḥdet içre eyleyip bezm-i müdām
Mest-i bī‘ akl olmuşum kim hārı bilmem kandedir

Çünkü gitdi varlığım Hakk varlığı oldu ‘ayān
Cümle ‘ālem yār olup ağıyārı bilmem kandedir

- 5 Āteş-i ‘aşkıla her dem ben yanarım **İştibī**
Bu ‘acebdir kim yine ol nārı bilmem kandedir

316

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 1 Derdlüyem dermān elinden derdli olan añılar
Düşmüşem ‘aşkıñ oduna oda yanan añılar

Her seher kumru çağırır nideyim āh dost deyu
Nālesinden bāğ u bağçe ile bāğ-vān añılar

- 3 Bu yalancı fāni dünyā Hakk’dan ayırdı beni
Dökerim ḥasret yaşını sel oluben añılar

Vay baña ‘ömrüm geçirdim yok yere etdim tebāh
Hakk katında çok suçum var şuçu olan añılar

- 5 Ey **Yūnus** sen ider [i]sen Hāḡ yolunda aç gözün
Ol kıyāmet anu senden ehl-i ‘isyān añılar

317

**GÜFTE-İ HİMMET EFENDİ VE BESTE-İ EHL-İ ZAZA ABDULLĀH
EFENDİ
HÜSEYNİ
12’li Hece Vezni**

- 61b 1 ‘Aşk[ıñ] beni yaḡar Allāh eyledikçe
Gözüm yaşı aḡar Allāh eyledikçe

Bu gözüm yaşı yaḡmurlar oldu
Şimşekler çaḡar Allāh eyledikçe

- 3 Ben aḡladıkça bile aḡlarlar
Hāḡ baña baḡar Allāh eyledikçe

Kimi Mecnūn diyer kimi dīvāne
Eller ad ṭaḡar Allāh eyledikçe

- 5 Ey **Dervīṣ** ‘**Abdu’līlāh** yalñız yanmaz
‘Ālemi yaḡar Allāh eyledikçe

318

**FERMŪDE HİMMET EFENDİ
8’li Hece Vezni**

- 1 Ne var derde düşdüm ise
Göñül senden dermān ister
Merkezimden şaşdım ise
[Göñül senden dermān ister]

Fenā dünyā keşretinden
Ḳurtuluş yok miḡnetinden
Cenāb-ı Hāḡḡ Ḥazret’iñden
[Göñül senden dermān ister]

- 3 Muḡkem tutup şerī‘ ati
Taḡṣīl edip ṭarīḡati
Geçür rāh-ı ḡaḡīḡāti
[Göñül senden dermān ister]

- 4 **Dervîş Himmet** der her yârı
Sende buldum dildârı
Dil mülküne şehr-i yârı
[Göñül senden dermân ister]

319

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 Eyâ Allâh ebed göñlüm şerâb-ı lâ-yezâl ister
Hicâbın yüzde sen keşf et cemâl-i bî-mişâl ister

Harâret gâlib olmuşdur ben oldum teşne-i 'atşân
Leb-i lâ'liñden ey sulţân kuluñ âb-ı zelâl ister

- 3 Cihânıñ naķş-ı hüsnüne göñül meyl eylemez hergiz
Alıpdır göñlümüz 'aşkıñ göñül senden cemâl ister

Göñül murġu edip seyrân gezerken bâġ-ı hüsnünde
Hubûb u ma'rifet yerken göñül dâ'im hayâl ister

- 5 Olupdur mübtelâ cânım seniñ derdiñde yâremi
Tabîb hâzîķ fâ-iķ-i hekim-i zevâl kemâl ister

Hevâ-yı nefis ü şeytândan vücûdum kaçresin hıfz et
Bu kaçrem güheri yâ Rab ebed baħr-i vişâl ister

- 7 Nazar etdim bu eşyâya göründü gözüme lâ-şey
Haķır ü ħor olup cümle bu **Muħyî Zül-celâl** ister

320

BÜSELİK

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 62a 1 Seniñ 'aşıklarıñ kılmaz naẓar Firdevs-i a'lâya
Ne ħüriden ħaber söyler [ne] meyl eyler dil-ârâya

Nuķûş-ı mâsîva'llâhdan geçirmez bunları 'aşkıñ
Kõmuşlar cümle sevdâyı dolaşmışlar bu sevdâna

- 3 Ene'l-Haķķ ħîlesin bulmuş nûrunu Haķķ'a döndürmüş
Şerâb-ı *lem-yezel* içmiş baķ ol Manşûr-ı şeydâya

Eger şol 'aşıkıñ ħâlîñ şorarsañ vaşf-ı ħâlinden
Fenâ baħrine ġarķ olmuş dalıp kaçre-i deryâya

- 5 Eger şol ‘aşıkñ hālñ şorarsañ kendine şorma
Şorarsañ hāl-i Mecnūn’ı şorar ol ruhsār-ı Leylā
- 6 **Yūnus** gel gözünü yum [sen] cemāl-i māsiva’llāhdan
Ki bunda göresñ Hāḡḡ’ı ne lāzım va‘d-i ferdāya

321

MAḠĀM-I ŞABĀ

7’li Hece Vezni

- 1 Benim ol ‘aşḡ baḡrisi
Denizler ḡayrān baña
Deryā benim ḡaṭremdir
‘Aşḡ oldu seyrān baña

Yoḡ iken bu bārigāh
Sen vardıñ ey pādīşāh
Āh bu ‘aşḡ elinden āh
Derd oldu dermān baña

- 3 Dosta giderken yolum
Mülke erişdi elim
‘Aşḡtan söyler bu dīlim
Ne ḡul ne sulṭān baña

Şerī‘āt ehli ırāḡ
Eremez bu menzīle
Ben ḡuş dilin bilirim
Söyler Süleymān baña

- 5 **Yūnus** bu ḡalḡ içinde
Eksiklidir Hāḡ bilir
Dīvān olmuş ḡaḡırır
Dervīşlik buhtān baña

322

SEGĀH

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 62b 1 Yā Rasūll’āh cemālñ pertevi nūr-i Ḥūdā
Ruḡlarıñ derd-i teri behcet-serāy-ı kibriyā

Muşhaf-ı rûyiñde zâhir eyle hüsn-i kemâl[i]
Ana şânında mükerrer sûre-i medh ü senâ

- 3 Medh eden zât-ı kerîmiñ Hazreti Allâh añı
Zât-ı pâkiden seniñ ey menba‘ -ı cûd-i semâ

Lîk Allâh şefâ‘ at eyleriz ‘ âşîleriz*
Nice mümkündür beşerden zâtına lâıyık edâ

- 5 ‘Afv edip **Abdu’l-hayy**’iñ cürmün şefâ‘ at kııl aña
Saña lâıyıkdır kerem bizden haţâ senden ‘atâ

323

‘AŞİRÂN

Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ulun

- 1 Gönül ‘aşkıñ ile pür yane geldi
Şafâdan sineler ‘ummâna döndü

Kurulsun meclis-i ‘uşşâk berâber
Dü çeşmim mest oluben kâne döndü
- 3 Yâkûb nâr-ı muhabbet cismi ü cânı
Harâretten dili sûzâna döndü

Sürülsün meclis-i ehl-i haqîkât
Ezel bezminde çün peymâne döndü
- 5 Fiğânım gülşen içre ‘andelîbiñ
Seherde öttüğü efgâna döndü
- 6 Erenlerden erişdi bize **Himmet**
Gedâlar kıalmayıp şâhâne döndü

324

Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün

- 1 Mest olduğum etmek ‘aceb hum-ğâneye uğramışım
‘Âşıkıları mest eyleyen kâşaneye uğramışım

Bir sâkı gördüm anda bir sağar ile şerbet şunar
Peymâne şundu destime mey-ğâneye uğramışım

- 3 Erdim idi kurbıyyete cānān ile ünsıyyete
Gelip bu dār-ı ğurbete bî-gāneye uğramışım

Dil mülkünü etdüm timār kılsam ‘aceb mi āh u vāh
Ma‘mūr ide kalbim ile vîrāneye uğramışım

- 5 ‘Aşķ ehliniñ kermiyyeti artırdı dilde hāleti
Ben daħi bilmem **Himmeti** eyā neye uğramışım

325

MAKĀM-I UŞŞĀK

10’lu Hece Vezni

- 63a 1 Cürm ile ‘işyān zulmüyle tuġyān
Cümleyi yeksān[i] kıldı yā Rab
‘Afv [i]le ğufrān luţf ile ihsān
Dertlere dermān eyle sen yā Rab

Raħmetiñ çokdur nihāyet yokdur
Doğru varana kapıñ açıķdur
Mü’minler için nuşretiñ çokdur
Bizlere imdād eylesen yā Rab

- 3 **Seyyid Hüseyn**’iñ hem hālvetiñdir
Niyāzı senden ‘avn-i nuşretdir
Dosta ferdā edip al himmetiñ
Bizlere imdād eylesen yā Rab

326

MAKĀM-I UŞŞĀK DEDE EFENDİ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Ol cihānıñ fahriniñ sırrına kurbān olayım
Hutbe-i *levlāk*⁷⁴ ineñ şānına kurbān olayım
*Kābe kavseyi ev ednā*⁷⁵’sına kurbān olayım
Ben aniñ ‘ilm ile ‘irfānına kurbān olayım

Ol Ebūbekr ü ‘Ömer ‘Oşmān ‘Ali dört yāridir
Ol risālet baĖınıñ anlar gül-i gül-zāridir

⁷⁴ “Levlāke levlāke le-mā halaktü’l-eflāke” (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

⁷⁵ “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.)Necm 53/9.

Cümle aşhâb[1] hidâyet-i rāhınıñ envâridir
Ben anıñ âline aşhâbına qurbân olayım

- 3 Ol Hasan hazretlerine zehr içirdi eşkiyâ
Hem Hüseyin oldu şuşuzluğdan şehîd-i Kerbelâ
İkisiniñ aşlı nesli cümleten ol Muştafâ
Ben anıñ âline evlâdına qurbân olayım
- 4 Her ne deñlü enbiyâ vü mürselîn kim geldiler
Ümmeti olmaqlığı Hakk’dan temennî kıldılar
Evliyâlar aña kul u [hem de] qurbân oldular
Ben anıñ ayağıniñ tozuna qurbân olayım

327
NEVÂ
15’li Hece Vezni

- 63b 1 Evliyâdan sır şorana toköz dürlü nişân gerek
Evvel kapusu şerî‘at güneş gibi ‘âyân gerek

Âyet ile hadîş ile anlayana verdim cevâb
Andan öte içeriye levvâmeye seyrân gerek
- 3 Dördüncüsü muţma-ine Menşûr bilir bu menzili
Pîr yüzünden ulaşmağa ikrâr eder bürhân gerek

Sekizincisi budur maķâm-ı ‘ayne’l-yaķîn haķķa’l yaķîn
Gerçek ‘aşık bu meydânda ğayrı Allâh’dan ‘üryan gerek
- 5 Vehhâb Ümmî’niñ tevĥîdi ĥatırına güç gelmesin
Bu ma‘nâyı fehm etmege şâfî nûrdân insân gerek

328
MAĶÂM-I ‘ACEM

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 1 Zerre-i mihriñle olsun ĥâneii dil-rüşenâ
El-kerem ey nûr-i ‘âlem pâdişâh-ı enbiyâ
Âfitâb-ı feyz-i subĥândan erişsün nev-zîyâ
El-kerem ey nûr-i ‘âlem pâdişâh-ı enbiyâ
- 2 Yâ Rasûll’âh şefâ‘at kıl reşîde ol mu‘în
Şefâ‘at eyle ĥâline ey *rahmeten li’l-‘âlemîn**
Feyz-i iĥsânıñla olsun kâm-yâb u kâm-bîn
El-kerem ey nûr-i ‘âlem pâdişâh-ı enbiyâ

BESTE-NİĞÂR

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 1 Oldu gönüm mülk ü halvet-ḡāne-i sulṭān-ı ‘aşḡ
Menzil-i me’vā edenler ḡalbimi sulṭān-ı ‘aşḡ
- Feyz ererdi cânıma gördüm şeref-yāb oldu dil
Nūr-i maḡz olmuş cemāl-i yār ile eyvān-ı ‘aşḡ
- 3 Nā‘re-i feryād edip bezm-i vişāl-i yār ___?
Ḥālet ile Ḥaḡḡdan münācāt eyledi mestān-ı ‘aşḡ*
- 4 Dāḡ yakmış şerha çekmiş sīnesin çāk eylemiş
Böyledir ‘ālemde **Nakṣı** ḡal-i müştākān-ı ‘aşḡ

‘UZZÂL

Mefâ‘ilün / Mefâ‘ilün / Fe‘ülün

- 64a 1 Müyesser et bize rāh-ı vişāli
Meded Allāh’ım [Allāh’ım] meded ey
Görevüz şād olup nūr-i cemāli
[Meded Allāh’ım Allāh’ım meded ey]
- Cemī‘ enbiyānıñ ḡürmetiyyiçün
Ḥuşūşen enbiyānıñ ref’iyyiçün
Ḥabībıñ Muşṭafā’nıñ ḡürmetiyyiçün
[Meded Allāh’ım Allāh’ım meded ey]
- 3 Erişdir bizi ef‘āl-i şıfāta
Hidāyet eyle hem tevḡīd-i zāta
Ḳuluñ ‘**Abdü’l-ḡay**’i irgür ḡuyūta
Meded Allāh’ım Allāh’ım meded [ey]

DÜĞÂH

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 1 Muḡbir-i ḡalbiñ edip pür açagör tevḡīd ile
Cānıñı eyle mu‘aṭṭar ‘anber-i tevḡīd ile
(Ḡafūr Ḡaffār Eḡāden Raḡīm Raḡmān Ḥalīm Şameden)

‘Azm-i rāh-ı Ka‘be-i maḵṣūd edip erbāb-ı ‘aşḳ
Hem rikāb olmaḳ gerekdir ‘anber-i tevḥīd ile
[Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Şameden]

- 3 Sidre vü Tübā degil ‘arş-ı mu‘allādan geḫer
Ḥaḳḳ’ı kim pervāz ederse şeh-per-i tevḥīd ile
[Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Şameden]

Maṭla‘-ı envār-ı ḥaḳ etmek dilerseñ ḳalbiñi
Çaḳ çaḳ et sineñi gel ḥancer-i tevḥīd ile
[Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Şameden]

- 5 Ey Ġafūrī anda cā’iz kim geḫe suḷṭān-ı ‘aşḳ
Dil serāyın ḳıl müzeyyen ziver-i tevḥīd ile
[Ġafūr Ġaffār Eḥāden Raḥīm Raḥmān Ḥalīm Şameden]

332

MAḲĀM-I ‘UZZĀL
8’li Hece Ölçüsü

- 1 Yüz urdum ‘ālī dergāha
‘İnāyet eyle suḷṭānım
Kesilmez meylimiz cāhe
‘İnāyet eyle suḷṭānım

Ḳuluñ işi ḳamu ‘işyān
Saña lāyık olan ğufrān
Umarım luṭf ile iḥsān
[‘İnāyet eyle suḷṭānım]

- 3 Kemāl-i rā-ıfte ir-gör
Tamām-ı raḥmete ir-gör
Serā-yı vaḫdete ir-gör
[‘İnāyet eyle suḷṭānım]

- 4 Bu ‘Abdu’l-ḥayy ḳuluñ pür bār
Kemāl-i ‘acַz eder izḥār
‘İnāyet eyle suḷṭānım
(Günāhım ‘affet Allāh’ım)

333

ḤÜSEYNİ 'AŞİRÂN

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 64b 1 Benim maḫşūdum 'ālemde degildir lākin illā Hū
Bu benim derdime dermān bulunmaz lākin illā Hū
- Degildir ḥūri-i ḡilmān ne cennet ne ḥūr u rıḍvān
Bu benim ḡönlümü alan degildir lākin illā Hū
- 3 Anıñ naḫş-ı ḥayālinden cihān pür-zerre olmuşdur
Nazar etsem o zerreye görünmez lākin illā Hū
- 4 Hüdāyī [sen] eger idrāk edersen fānī 'ālemde
Bu sözüm sırrına kimse erişmez lākin illā Hū

334

'ACEM

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Kalmışız deryā-yı ḡaflet içre bī-tāb u tevān
Yā İlāhī kıl nesīm-i feyż-i iḥsānıñ vezān
Olmuşuz üftāde-i girdāb-ı 'ışyān el-amān
[Yā İlāhī kıl nesim-i feyż-i iḥsānıñ vezān]
- Künc-i nārıñ köhne[sin]de ḳoma ser-gerdān u zār
Gülşen-i tevfiḳiñe irgür eyā perverdigār
Ḡonce-i maḫşūdumuz ḥandān ede bu rüzigār
[Yā İlāhī kıl nesim-i feyż-i iḥsānıñ vezān]
- 3 Mānī' u mu' tī çü sensin ḡayrıdan yokdur ricām
Genc-i yād ur dil-i luṭfuñla beni kıl şād-kām
Müstemendiñ Hilmī-i nā-şāda feyżindir mürām
[Yā İlāhī kıl nesim-i feyż-i iḥsānıñ vezān]

335

MAḲĀM-I NEVĀ

11'li Hece Vezni

- 1 Gerçi 'āşıḳlara şalā denildi
Derdli olan gelsin dermānı buldum
Āh ile vāh ile cevlan ederken
Cānımız içinde cānān buldum

Aķar gözlerimden yaşı yerine ķan
Zerrece görünmez gözüme cihân
Deryâlar nûş eyleyip ķanmaz iken
‘Âşıķlar ķandırın ‘ummân buldum

3 Açılmış dükânlar kurulmuş bâzâr
Cân mezâd olmuş dalâlde gezer
Oturmuş **Emîni** berâtin yazar
Hakķ’a maķbûl olan sulţânı buldum

4 Emir eder ne hoşca bâzâr imiş
‘Âşıķlar seyir edip gezer imiş
Cümleniñ maķşûdu ol dîdâr imiş
Hakķ’a ķarşı durân dîvânı buldum

336

DÜĖĖĖĖ

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

65a 1 Ey gönül derdine dermân isteyen
Derde dermân eyle zıķru’llâh ile
Vişâlin ‘ıydına ķurbân isteyen
Cânı ķurbân eyle zıķru’llâh ile

Cürmüñi añ hâdden aşır yürüme
Ma‘şîyet baķrine düşüp yürüme
Gir tarîķ-i Hakķ’a şaşır yürüme
Râhıñ âsân eyle zıķru’llâh ile

3 Nice bir ‘işyân oduna yanasın
Hakķ’ı zıķr et cümleden uşanasın
Ėayrıdan pâķ et vücûduñ hânesin
Dosta mihmân eyle zıķru’llâh ile

4 **Himmeti** gûş et seķerde bûlbûle
Gör nice eyler dem-â-dem halkasın
Saña lâzım ise ger vuslât gülü
Sen de efgân eyle zıķru’llâh ile

- 1 Sulţān-ı kevneyn kabrinden kalkacak
Diye za'if ümmetlerim nice oldu
Cebrā-il hāzretin hāzır görünce
Der za'if ümmetlerim nice oldu

Livā'ü'l-hamd 'arş önüne dikile
Halk-ı 'ālem mahşer yerine çekile
Mübārek gözünden eşkler döküle
Der za'if ümmetlerim nice oldu

- 2 Cehennem yürüye halkın üstüne
Āteşler saçıla 'āşī kâsdına
Secdeye varıp yalvarıp dostuna
Der za'if ümmetlerim nice oldu

- 3 Enbiyā unuda cümle ümmeti
Muhammed diye ümmetī ümmetī
İlāhī ayırma **Derviş Himmet**'i
Der za'if ümmetlerim nice oldu

- 65b 1 Dilber gamzeñ oku içim tolu kan eyledi
Şol siyah zülfün benim 'aqlım perişān eyledi

Her kimiñ şehrine uğradı 'aşkın 'askeri
Heb 'imāretiñ anıñ bir demde vīrān eyledi

- 3 Dürlü dürlü fitneleri çekdiñ oldu āşikār
Halk-ı 'ālem şandılar kim anı şeytān eyledi

Hatt ü hālīñ ikiye böldü cihānıñ halkını
Birini kâfir birini ehl-i imān eyledi

- 5 Gizli sırrıñdan haber verdigim 'uşşākıñ dili
'Ābid ü zāhidleriñ 'aqlını hayrān eyledi

Gör ne ‘ibretidir ki sırr-ı vaḥdeti setr etmek
Cem‘ ü tafşîli o ğayret ḳulu sulṭân eyledi

- 7 Cümle esmâ’-i sıfâtındır görünen ğayrı yok
Her birin bir vechile ḥubb-i i‘lân eyledi

Ḳudretiñ insanı maḥzar ḳıldığı çün zâtına
Yüzünün naḳşını hep âyât-ı Ḳur’ân eyledi

- 9 Örtdü bu bâzâr-ı keşret gözlerin ḥalkıñ velî
‘Ârif olan cümle yüzden seni seyrân eyledi

339

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Bu ne ḥikmet bu ne ḳudret bu ne şan‘ atdır görüñ
Zerreysi kevn ḳaṭreyi ‘ummân-ı deryâ eyledi

Kim ki bu sırdan ḥaber-dâr oldu ‘arîfdır özü
Ḳurtulup ḥayvân adından kendin insân eyledi

- 3 Lâ‘l-i cânân olalıdan ey **Niyâzi** eseriñ
Sûz-ı ‘uşşâḳ[ıñ] içinde âb-ı ḥayvân eyledi

340

Mef‘ ülü / Mefâ‘ ilü / Mefâ‘ ilü / Fe‘ ülün

- 1 Dost illeriniñ menzili ki ‘âlî göründü
Derdile dermân olan Elmalı göründü

Ṭûṭîlere sükker bâğının zevḳı erişdi
Bülbüllere cânân gülünün dalı göründü

- 3 Mecnûn gibi şahrâlara ağlayı gezerken
Leylâ dağının lâlesiniñ alı göründü

Ten Ya‘ḳûb’unuñ gözleri açılsa ‘aceb mi
Cân Yûsuf’unuñ gül yüzünün ḥâlî göründü

- 5 Ḳâl ehliniñ aḥvâlini terk eyle **Niyâzi**
Şimden gerü ḥâl ehliniñ aḥvâli göründü

341

MUḤAYYER

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 66a 1 Nedir bu kaçrelerde baḥr-ı 'ummān olduḡuñ cāna
Nedir bu derdlilere şems-i tābān olduḡuñ cāna
- Çü sensin zāhir ü bāṭın ḥaḳīkatde olan mevcūd
Nedir bu naḳş-ı gün-ā-günde pinhān olduḡuñ cāna
- 3 Demişsin görmedi kimse beni bu 'ālem içinde
Nedir yā bunca yüzden yine seyrān olduḡuñ cāna
- Mekānından münezzehdir seniñ zāt-ı şerefiñ çün
Nedir bu ḳalb-i vīrānımda mihmān olduḡuñ cāna
- 5 Esīr-i derd-i mihnet eyledim dersin ebed çünkim
Nedir yine gönül derdine dermān olduḡuñ cāna
- 6 Seni dersin **Sezāyī** nār-ı hicrle eyledim sūzān
Nedir yine benimle her ān olduḡuñ cāna*

342

ḤİCĀZ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ḥaḳḳ' a teslīm etmeden cān u dilin
Cān gözüyle görmedi cānān ilin
Şıdḳ ile bir kāmilin var tut elin
Bulmak istersen eger Mevlā yolın
- Çeküben zikri dikip bāḡ-ı dile
Gonce-i maḳşūduñı Ḥaḳḳ' dan dile
Ḳalbe rūḥa ver şafā tevḥīdile
Dermek istersen [eger] 'irfān gülün
- 3 Ḳo hevāyı ey gönül inşāfa gel
Tā-be-key bu ḡaflet ü sehv ü zūll
Ey **Ġafūrī** oldı esrāra maḥall
İrgüren vuşlāt iline menzilin

343

11'li Hece Vezni

- 1 Eger dostdan belli haber şorarsañ
 Haber versin saña seher yelleri
 Dost illeri kande deyu ararsan
 [Haber versin saña seher yelleri]

Bahārı açıldı mı gülleriniñ
 Feryādı var mıdır bülbülleriniñ
 Doğru yolu bilir dost illeriniñ
 [Haber versin saña seher yelleri]

- 3 ‘Aşkımın âteşi tutuşup yandı
 Derd-i âhım âteşlere boyandı
 Kandedir der [i]señ güzel okundu
 [Haber versin saña seher yelleri]

- 4 **Dervîş Himmet** kendin hayrân eylemiş
 Yakub şûret mülkün vîrân eylemiş
 Cānān illerini şeyrân eylemiş
 [Haber versin saña seher yelleri]

344

‘ ACEM

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 66b 1 Tende cānım cānda cānānımdır Allāh Hū diyen
 Dilde sırrım sırda sübhānımdır Allāh Hū diyen

Dest-i kudretle yazılmış yüzüne āyāt-ı Hāḫḫ
 Göñlümün tahtında sulṭānımdır Allāh Hū diyen

- 3 Cümle a‘ zādan gelir zıkr-i ene'l Hāḫḫ na‘ resi
 Çeşm içinde zār-ı efgānımdır Allāh Hū diyen

Giceler tā şubḫ olunca inṭetir bu dert beni
 Derdimiñ içinde dermānımdır Allāh Hū diyen

- 5 Her kişiye kendüden aḫreb olan dost zātıdır
 Ey **Niyāzī** dilde mihmānımdır Allāh Hū diyen

345

MAḲĀM-I EVC

Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 1 Ey Rabb-i rahmān eylegil ihsān
Ḳalmasın vīrān bu dīl-i nālān

Luṭf u ihsān et bulam āsān et ,
‘aşkı mihmān et ḳalbe ʿ Sübhān

- 3 Ḳapuña geldim zārīler ḳıldım
Şuçumu bildim eyle [sen] ğufrān

Hicr ile bunda ḳaldım efkende
Vaşlıña sen de baña et ihsān

- 5 Ad u hem şānım gide sultānım
Yoluña cānım eyleyem ḳurbān

- 6 **Fethī** miskīne gönölü ğamġīne
Ḳalb-i derdine sen eyle dermān

346

NEVĀ

Mef' ūlū / Mefā' īlū / Mefā' īlū / Fe' ūlūn

- 1 ‘Aşḳ āteşine derdile sūzān olayım ben
Pervāne-şīfat şevḳile biryān olayım ben

Gülmek ne revā ‘āşık-ı zāre bu cihānda
Her dem aḳıdıp gözyaşını giryān olayım ben

- 3 Açılmasun ümmīdīñile bāġ-ı fütāde
Bülbül gibi feryād ile nālān olayım ben

- 4 **Emnī** ederim cānı fedā yoluna ‘aşkıñ
Bir kerre hemān vāşıl-ı cānān olayım ben

347

8’li Hece Vezni

- 1 Ne ḫalvetde ne celvetde
Ne keşretde ne vaḫdetde

Ne amuda ne cennetde
Göñöl eglenmez eglenmez

348

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 67a 1 Dâr-ı asretidir bu dünyâ ağla dâ‘im zârı zâr
Gözyaşıyla yarlığâr mücrimleri perverdigâr
- Varlığı beñzer cihânıñ bir örümcek ağına
Çün âteş eyler anı [hem] bir nefesde târümâr
- 3 Bu dünyânıñ aşılinda bir eyü ad işlegil*
Tâ du‘âda bulasun [sen] aşr olunca rûzigâr
- Bir şâhî-i ‘aşr iseñde erişür bir gün ecel
Yile verir mâlı mülki kûl âlâ‘îk ne ki vâr
- 5 Yâ İlâhî geçdi ‘ömrü Nûrî’niñ ‘işyân ile
Kalmadı artık ricâsı lûtfunadır intizâr

349

7’li Hece Vezni

- 1 Yâ Râbbî bu ‘aşk [i]le
Yandım baña imdâd et
Dün ü günü ‘aşk [i]le
Yandım baña imdâd et
- Geldi baña her yoldan
Def‘ edemedim dilden
Şabrım gideli elden
Yandım baña imdâd et
- 3 Her gâh gözümüzden yaş
Durmaz aķar ey yoldaş
Olalı bu sırrım fâş
Yandım baña imdâd et
- 4 Bu ‘Āşıkî’niñ Mevlâ
Al elini kıl ihyâ
Güyâ ki olup deryâ
Yandım baña imdâd et

350
NEVĀ⁷⁶

1 Bu bendeyi ‘aşk oduna yanmağa komazlar
.....

Toğruluk ile cān fedā etsem o sırra
Egriler inanmaz vü inanmak komazlar

3 Anıñ ki çerāğını uyandıra **Halīlī**
Erbāb-ı hūsn şanma uyanmağa komazlar

351
10’lu Hece Vezni

67b 1 Şerāb-ı ‘aşkıñ mest etdi beni
Mestāne oldum yanayım yine
Terk edip ‘aqlı bu cān u teni
Dīvāne oldum yanayım yine

Al imdi gitsin benligi benden
Derd [i]le aqsın yaşlarım gözden
Şusuzum kanmaz yedi deryādan
Kaṭre-i vaşla kanayım yine

3 Fırındağ(?) çünküm dervīşlik adın
Feth ede Allāh zāhir ü bāṭın
Cem‘ oldı ‘uşşāk yaqdı ‘aşk odın
Pervāne oldum yanayım yine

‘Ināyet eyle ey Mevlā bize
Nefs-i şeyṭāna kılalım cezā
Cemāliñ göster ey dostum cānā
Gördüğüm seni şanayım yine

5 **Ḳul Yūnus** aydır söylemezem
Ben bu ____⁷⁷ eylemezem
Dīvāne göñlümü añlamazım
Vaṭan-ı aşla döneyim yine

⁷⁶ Bu manzumenin vezni belirlenemedi.

⁷⁷ Mürekkebin silinmesinden ötürü kelime okunamamıştır.

352
MAKÂM-I HÜSEYNÎ
8'li Hece Vezni

1 Hakk'ın cemâlin gözleyen
Hû demesün yâne desün
Zevk-i vişâlin özleyen
Hû demesün yâne desün

‘Aşk-ı Hüdâ’ya düş olan
Fikir ile medhûş olan
‘Aklı gidip ser-hoş olan
Hû demesün yâne desün

3 ‘Aklın yitirip ‘aşk ile
Meydâna giren şıdık ile
Cân-ı gönülden şevk ile
Hû demesün yâne desün

4 Ol ki ola ‘aşk âşinâ
İstese hoş şavt-ı nevâ
İnşâf edelim **Hilmiyâ**
Hû demesün yâne desün

353
Mef'ûlü / Mefâ'îlün / Mef'ûlü / Mefâ'îlün

1 Derdiñ ne behey ‘âşık bî-çâre nedeñ olduñ
Bir yerde qarârıñ yok âvâre nedeñ olduñ

Bir ğonce sevip ey dil hâr-ı ğama mı düşdün
Gül gibi bu gülşende şad-pâre nedeñ olduñ

3 Ol mihr-i cihân-ârâ oldu mu gözüñden dūr
Ey gözlerimiñ yaşı seyyâre nedeñ olduñ

4 Pâmâl-i miñnetsin yokdur başına çâreñ
Çok bu kadar ey **Şemsi** bî-çâre nedeñ olduñ

354
MAḲĀM-I RAST
Mefā' ilün / Mefā' ilün

68a 1 Bugün 'aşk oduna yanmış
Cemālu'llāh'a 'āşıklar
Şerāb-ı 'aşk ile kıanmış
Cemālu'llāh'a 'āşıklar

Bu 'uşşākıñ semā'ına
Anıñçün levīm eder zāhīd
Ki bilmez mest oldu 'aşka
Cemālu'llāh'a 'āşıklar

3 *Fenā 'fī 'llāh'a* ermişler
Beḳā bi 'llāh bulmuşlar
Tecellī zātı görmüşler
Cemālu'llāh'a 'āşıklar

Ḳararı yok cihān içre
Bu 'aşk durmaz nihān içre
Görür Ḥaḳḳı a' yān içre
Cemālu'llāh'a 'āşıklar

5 Gelenler terk-sivā etsin
Rāh-ı 'aşkı güzel etsin
Bize **Himmet** nazar etsin
Cemālu'llāh'a 'āşıklar

355
'ARZBĀR
7'li Hece Vezni

1 Derd-i Ḥaḳḳ'a ṭalīb ol
Dermāna erem derseñ
Miḥnetlere rāḡīb ol
Āsāna erem derseñ

'Āşıq yolu bellidir
Her kārı cefālıdır
Cānıñdan ümīdin kes
Cānāna erem derseñ

3 Oda yak s̄ineñ çāk et
Toğma gibi idrāk et
Yüzün yere sür hāk et
‘Ummāna erem derseñ

4 Terk et kuru ğavġāyı
Hem ‘uch ile riyāyı
Mısrī kı bu sevdāyı
Sultāna erem derseñ

356

‘UZZĀL

5’li Hece Vezni

1 Yandım kül oldum
‘Aşk meydānında
Koķar gül oldum
‘Aşk meydānında

Hakk ‘aşkı geldi
Benligim aldı
Berādım kıldı
‘Aşk meydānında

3 Gül idim şoldum
Nūr ile doldum
Bilmezem n’oldum
‘Aşk meydānında

Bī-hoş olmuşum
Medhūş olmuşum
Serhoş olmuşum
‘Aşk meydānında

5 **Tālib** kul hayrān
Olmuşum nālān
‘Aşkıñla sūzān
‘Aşk meydānında

357
HÜSEYNİ
8'li Hece Ölçüsü

- 68b 1 Eyā gönül n'oldu saña
‘ Aceb ne derde uğradıñ
Durmaz aķar gözüm yaşı
Tūfān-ı Nūh’a m’uğradıñ
- Çalkanırsın gemi gibi
Çağlarsın ırmaķlar gibi
Āh edersin Ya‘ kûb gibi
Ayrılığa mı uğradıñ
- 3 Kıruduñ şol kâvlar gibi
Tuţuşduñ külhānlar gibi
Ki kızdın hāmmāmlar gibi
Nār-ı ceḥīme m’uğradıñ
- ‘ Arz eyleyen Ḥaķķ’a sözün
Maḥv eyleyen anda özün
Tūr dağında Mūsā gibi
Nūr-i Hüdā’ya m’uğradıñ
- 5 ‘ Abdurrahīm-i Tırsī sen
Yürür [i]ken sağ u esen
Cānlar alıp başlar kesen
Heybet-i şāha m’uğradıñ

358
Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilātün / Fe‘ ilün

- 1 Bir gün ey dil ki ola ķurula dīvān-ı ķazā
Ola bi’l-cümle berāber fuķarā vü ümerā
- Dört dīvān-ı ‘ adālet ola fermān[nıñ] ala
Oķuna her kişiniñ defteri ferdā ferdā
- 3 Seķile mü ’min ü ģarīb daḥi müşrik cümle
Verile herkese [lāyık-ı] mükāfāt u cezā
- 4 Kimisi lāyık-ı cennet ola şād u ḥurrem
Kime emr oluna nār-ı ķa‘ r taḥt-ı şerā*

359

FERMÜDE MERḤŪM HİMMET EFENDİ
11'li Hece Vezni

- 1 Nazarıñ pāk ise aldın nazarı
Kıl hūlūşuñ yoğ ise kıl ḥaddini
Vuşlāt-ı yāri sen de ister iseñ
Ne getürdüñ yā aña mā-ḥazarı
- 2 Gelünüz yāre cānımız verelim
Çok verildi bu günde cān nazarı
Himmet az göre pīrleriñ nazarı
Nice biñ cān deger bir er nazarı

360

FERMÜDE ABDU'LLĀH EFENDİ
Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun

- 1 Nice bir ağlayım ağyāre karşı
Baña luṭf et meded anlara karşı
‘Umūmī feyzi var kullara karşı
Nesīm-i luṭf eser eşhāra karşı
- 3 Eder hem-demligi ‘uşşāka bülbul
Anıñçün zār eder gül-zāra karşı

Vücūduñ maḥv edip tā gide varlık
Döner pervāneler hep nāre karşı
- 5 N’olur ‘**Abdu’llāh** etse çalış izhār
Görünür zerreler gül-zāra karşı

361

MAḤĀM-I İŞFAHĀN
FERMÜDE HİMMET EFENDİ
Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 69a
- 1 Sivādan kalbiñi pāk et
Göñül mir ’āt-i Raḥmān’dır
Şafādan sineyi çāk et
Göñül mir ’āt-i Raḥmān’dır

Eger ednā eger emcād
Göñülden eyler istimdād
Bu ma‘ nâyı begüm kıl yād
Göñül mir ‘āt-i Raḥmān’dır

- 3 Seversin māsivā’llāhı
Bulursun Ḥaḳḳ’ı bi’llāhı
Ṭaleb kıl *semme vechu’llāh**⁷⁸
Göñül mir ‘āt-i Raḥmān’dır

- 4 Gel ey **Himmet** şikār eyle
Göñülden özge kār eyle
Bu sırrı âşikār eyle
Göñül mir ‘āt-i Raḥmān’dır

362

FERMŪDE MERḤŪM HİMMET EFENDİ
Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Biz ol ‘uşşâḳ-ı bî-bākız
Bize Bayramîler dirler
Reh-i ‘aşḳ içre çālākız
Bize Bayramîler dirler

*Temütü*⁷⁹ sırrına vâşıl
Vücûdu yok yere hâşıl
Biziz ol baḥr-i bî-şâhil
Bize Bayramîler dirler

- 3 Hevâ-yı nefis [i]le şâ’im
Nevâ-yı ‘aşḳ ile kâ’im
Ki zıkr-i Ḥaḳḳ iden kâ’im
Bize Bayramîler dirler

Biziz ol zümre-i rindān
Şerâb-ı ‘aşḳ ile mestān
Bizimdir cümle-i merdān
Bize Bayramîler dirler

⁷⁸ “وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَّاسِعٌ عَلِيمٌ” (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara, 2/115

⁷⁹ “Mutu kable en temütü “(Ölmeden önce ölünüz.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 550.

- 5 Nişân-i kisvet-i vahdet
Bize olur çünkü vuşlat
Bize merdân-ı Hakk **Himmet**
Bize Bayramîler dirler

363

MAẖÂM-I HÜSEYNÎ

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ûlün

- 1 Göñül olsun zevâllerle muṭayyeb
Bizi luṭfuñla mesrûr eyle yâ Râb
İki 'âlemde luṭfuñdur çü maṭlab
[Bizi luṭfuñla mesrûr eyle yâ Râb]
- Ser-â-ser cümle cebri cü ḥaṭâyin
Esîr-i nefis [ü] maḡlûb-i hevâyin
Velî senden 'inâyet müdde'âyin
[Bizi luṭfuñla mesrûr eyle yâ Râb]
- 3 Dili vecḥ-i giriftâr-ı hevâdır
Velî dâ'im ṭaleb-kâr-ı rehâdır
Kuluñ kârı temennâ-yı 'aṭâdır
[Bizi luṭfuñla mesrûr eyle yâ Râb]

364

MUḤAYYER

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ûlün

- 69b 1 Eden râh-ı muḥabbetde baña bu
Gül-i gül-zâr-ı vuşlatdan alır bû
Göñül olsun o gülşende aḡar şu
Diyelim 'aşķile Allâh Hû yâ Hû
- Şolar bir gün geçer 'ömrün bahârı
Cihânı terk edersen ıztırârı
Silip âyine-i dîlden ğubârı
Diyelim 'aşķile Allâh Hû yâ Hû
- 3 Eden câm-ı vişâle yâri kim nûş
Odum eyler sivâyı hep ferâmûş
Ġafûrî eylesin baḡr-i şafâ cûş
Diyelim 'aşķile Allâh Hû yâ Hû

365

11'li Hece Vezni

- 1 Eger ermek dileriseñ ol yāre
Seherlerde uyan ğafletden uyan
Bülbül gibi ‘ aşık olsañ güllere
[Seherlerde uyan ğafletden uyan]

Ġafletden uyanır isteyen yāri
Seherlerde eder āh ile zārı
Eger görmek istersen dīlārāyı
[Seherlerde uyan ğafletden uyan]

- 3 **Dervīş Himmet** sen de varmağ dilerseñ
Sırr-ı *ev ednā*⁸⁰ ya ermek dilerseñ
Dostuñ cemāliñ görmek dilerseñ
Seherlerde uyan ğafletden uyan

366

UŞŞĀK

11'li Hece Vezni

- 1 Bir ismi Muştafā bir ismi Aḥmed
Allāhümme şallī ‘ alā Muḥammed
Rūz-i maḥşerde bize ede meded
Allāhümme şallī ‘ alā Muḥammed

Nūru anıñ kalbini pür-nūr eder
Zikir göñül mülkünü ma‘ mūr eder
Çok şalavāt adamı server eder
Allāhümme şallī ‘ alā Muḥammed

- 3 Nā-il olam derseñ eger devlete
Eyle ‘ ibādet Cenāb-ı ‘ azzine
Ver şalavāt rūḥ-u pāki ḥazrete
Allāhümme şallī ‘ alā Muḥammed

- 4 **Dervīş Mūsā** ḥalāş eyle niyetiñ
Emrine imtisāl eyle ḥazretiñ
İşte budur doğru yolu cennetin
Allāhümme şallī ‘ alā Muḥammed

⁸⁰ “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.)Necm 53/9.

- 1 Şol bahrem kaynadım taşdım
Mevc uruben haddin aşdım
Diyâr-ı ğurbete düşdüm
[Yine senden olur meded Allâh'ım]
- 2 İlâhî vâdî-i hayretde kaldım
Ki zîr-i lücce-i 'isyâna daldım
Vücûd-i **Himmet**'i 'ummâna şaldım
Yine senden olur meded Allâh'ım

368

MAĞÂM-I 'ACEM
GÜFTE MÛSÂ EFENDİ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 70a 1 ' Âlem-ârây buldum [ol] ' âlem-ârâ menem
Mâlîk-i kevn [ü] mekânım tâc ile dârâ menem
Çün serîr-i ' izzete başladım kâdem ' irfân ile
Dil-i Süleymân-zamânım kâf ile ânkâ menem
- 3 On sekiz biñ ' âlemi seyr eyledim seyyâre-vâr
*Ķābe kavseyi*⁸² e erişdim sırr-ı *ev-ednâ*⁸³ menem
Bu rumûzuñ nüktesin ancak yine ' ârif bilir
Vâdî-i Eymen'de gûyâ Tûr ile Mûsâ menem
- 5 Ger vücûduñ katre ise zâhidâ deryâ olur
Serseri gezme cihânda lafz ile ma' nâ menem
- 6 Ger bugün ' İsi-dem-i nuṭṭ-i cihân-ı ' âlemim
Mürdeler ihyâ eder gel cânla cânâ menem

⁸¹ Bu manzumenin vezni belirlenemedi

⁸² “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

⁸³ “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Bir nazār kılsañ 'acebdir şu fenānıñ hāline
Hiç görünmez raḥāt-ı rağbet nedir mā-iline

Rūz u şeb maḥzūn mu ḳalbiñ bir sūrura umayıñ
Ṭālib-i şabr-ı cemīldir rūz u şeb fermānına

- 3 Şuçumuz ḥadden ziyāde şād olur mu göñlümüz
Cürmümüz 'afv ede Ḥaḳḳ lāyık edip ğufrānına

Ağlayıp yalvaralım settār olan Mevlā'mıza
Maḫzar ede iki 'ālem faḫriniñ aḫbābına

- 5 Ey **Selāmī** özüñü bil cürmüñü def' ede Ḥaḳḳ
Ḳulluğñ bildiñse sa'y et rūz u şeb ezḳārına

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Der idim gül yüzüne olsa gülüñ gözü ḳaşı (yā Rasūla'llāh)
Yā benefşe ḳoḫulu ḥaṭṭ ḳaddi serv-veşī* (yā Rasūla'llāh)

Rūyu Rūmī külesi Deylemī özü Medenī (yā Rasūla'llāh)
'Arabī sözü gözü Ḥaşımī ḳaşı Ḳureşī (yā Rasūla'llāh)

- 3 Ne 'aceb kāfir-i bed-gevher ü sengin dil imiş (yā Rasūla'llāh)
Gelmeyip raḥmı seniñ gevheriñe atdı ṭaşı (yā Rasūla'llāh)

- 4 **Rūşenī** zūlf-ü ruḫuñ yādına ṭan mı oḳusa (yā Rasūla'llāh)
Sūre-i *Nūr* u *Duḫān külle ğadātin* ve 'aşıyy⁸⁴ (yā Rasūla'llāh)

84 وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوَةِ وَالْعَصِيِّ بُرْيُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ
نَ مِنَ الظَّالِمِينَ (Sabah, akşam, razılığımı dileyerek Rablerine dua edenleri kovma; ne onlardan, herhangi bir
hususla sen sorumlusun, ne de senin amelinden onlara bir şey sorulur, onun için onları kovup da haksızlık
edenlerden olma.) En'ām 6/52.

371

MAḲĀM-I REHĀVĪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun

- 1 Halāş olunmayıp nefsiñ elinden
Yine senden olur meded Allāh'ım
Cüdā kıldı meni vaḥdet ilinden
Yine senden olur meded Allāh'ım
- 2 Kōmaz nefsim edem emriñi icrā
Tebāh etdi bu deñlü ' ömre ḥayfā
Nice olur ḥālimiz yā Rabb ferdā
Yine senden olur meded Allāh'ım

372

' AŞĪRĀN

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun

- 70b
- 1 Göñül ' aşkıñ ile büryāna döndü
Şafādan sīneler ' ummāna döndü
Konulsun meclis-i ' uşşāka yer yer
Dü çeşmim mest oluben ḵana döndü
 - 3 Yakıp nār-ı muḥabbet cism ü cānı
Ḥarāretten bu dil sūzāna döndü
Sürülsün meclis-i ehl-i ḥaḳıḳat
Ezel bezminde çün peymāne döndü
 - 5 Fiḡānım gülşen içre ' andelībiñ
Seḫerde ettiḡi efḡāna döndü
 - 6 Erenlerden erişdi bize **Himmet**
Gedālar ḵalmayıp şāhane döndü

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Açıldı şevkile meydān kani merdāneler gelsün
 Karişdı âteş-i tevḥīd yanan pervāneler gelsün
- Görülsün ravza-i ' aşka sürülsün meclis-i tevḥīd
 Hāḡ'ın ' aşk-ı şarābından [bize] peymāneler gelsün
- 3 Bu bī-mārī-i ' aşka girenler oldu hep ' āḡil
 Ne velī dūnyā nede gezer dīvāneler gelsün
- 4 Diyār-ı nefse ' Adlī[yā] ġazāya ḡāzır olmuşdur
 ' Adüv-küşler dilāverler ya dürr ü merdāneler gelsün

NEVĀ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun

- 1 Şular kim dost elinden içdi cāmı
 Olar bilmedi hergiz ḡāḡ u ' āmmı
- Olar esrük-durur dā'im ayılmaz
 Olar fehm eyleyemez şubḡ u şāmı
- 3 Olar varlıkların Hāḡḡ'a veripdir
 Oların Hāḡḡ ile dā'im kıyāmı
- Oların şānıña geldi rasūle
 Ki *lā ḡavfun 'aleyhim*⁸⁵ Hāḡḡ kelāmı
- 5 Oları Eşrefoğlu Rūmī'ye şor
 Buları göstere saña müdāmī

⁸⁵” (Bilin, haberdar olun ki şüphe yok Allah dostlarına ne korku vardır, ne de mahzun olur onlar) Yūnus 10/62.

375
BÜSELİK
7'li Hece Vezni

- 71a 1 Çalab nûrdan yaratmış
Cânını Muḥammed'in
‘Âleme rahmet saçmış
Adını Muḥammed'in
- Dostum demiş yaratmış
Hem anın kaydın yemiş
Ümmetden yaña tutmuş
Yüzünü Muḥammed'in
- 3 Muḥammed bir deñizdir
‘Âlemi tutup durur
Yetmiş bindir peygamber
Gölünde Muḥammed'in
- Taınr arslanı ‘Alî
Sağında Muḥammed'in
Hasan ile Hüseyin
Şolunda Muḥammed'in
- 5 **Dervîş Yûnus** ‘âşıktır
Bî-çâredir miskindir
Her kim yemez maḥrûmdur
Hıvânını Muḥammed'in
- (Sen şefâ‘ at kı1 bize yâ Rasûla’llâh)

376
ZİR-EFKEND
Mef‘ûlü / Mefâ‘îlü / Mefâ‘îlü / Fe‘ûlün

- 1 ‘Âriflere esrâr-ı Hüdâ’dan haberim var
‘Âşıqlara dildâr-ı şafâdan haberim var
- Ey firḳat oduna yakuben yüregi*
Gel kim yârene türlü devâdan haberim var
- 3 Vechinde yedi *Fâtîḥa* âyâtı yazılmış
Âdemdeki âyât-ı Hüdâ’dan haberim var

- 4 Ādem’de bulup vaşf-ı ilāhīyi **Niyāzī**
Ol mecma‘ -i evşāf-ı ‘amādan haberim var

377

8’li Hece Vezni

- 1 İlāhī cānımıñ cānı
Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū
Şefā‘ at yā Rasūla’llāh
Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū

Ne beyler şāhı sulţānı
Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū
Dilerim ki saña varam
Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū

- 3 Eşigiñe yüzüm sürem
Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū
Münevver kabriñi görem
Hū Mevlā’m Hū dā’im Hū Hū

378

ḤÜSEYNĪ

Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilūn

- 71b 1 Meclis-i ‘irfāna gel ey ‘āşık-ı güftār-ı Hū
Merd olup meydāna gel ey şādık-ı esrār-ı Hū

Geç bu varlık ‘āleminden *semme vechu’llāh*⁸⁶ a bak
Kānde bakşañ oldurur ol maṭla‘ -ı envār-ı Hū

- 3 Dīdesi Ḥaqqā mübīniñ sīnesi pūr-nūr olur
Göñlüne her ne toğarsa cümlesi izhār-ı Hū

- 4 Ey **Naşūhī** ‘andelīb-i bāğ-ı vaḥdetdir yeriñ
Kāşif-i esrār u hikmet mesned-i eṭvār-ı Hū

⁸⁶ “وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَّاسِعٌ عَلِيمٌ” (Doğu da Allah’ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah’a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah’ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.)Bakara, 2/115

379
GÜFTE-İ HİMMET EFENDİ
11’li Hece Vezni

- 1 Eger ermek diler [i]señ ol yāre
Seherlerde uyan ğafletden uyan
Bülbül gibi ‘aşık iseñ gül-zāra
Seherlerde uyan ğafletden uyan
- Ğafletden uyanur isteyen yāri
Seherlerde eder āh ile zārī
Eger görmek diler [i]señ [ol] yāri
Seherlerde uyan ğafletden uyan
- 3 Seherlerde bāb-ı rahmet açılur
Seherlerde ‘aşk şerābı içilür
Seherlerde illerine göçülür
Seherlerde uyan ğafletden uyan
- 4 **Dervîş Himmet** sen de varmak dilerseñ
Sırr-ı *ev-ednā*⁸⁷ ya ermek dilerseñ
Dostuñ cemālini görmek dilerseñ
Seherlerde uyān ğafletden uyan

380
11’li Hece Vezni

- 1 Cānım kurbān olsun seniñ yoluña
Adı güzel kendi güzel Muḥammed (Aḥmed)
Ḥaqq lisān eylesün dilüme*
İsmi güzel resmī güzel cān Aḥmed
- ‘Aşkile tevḥīdīñ sözüümüz oldu
Ḳalbimiñ pası silinmez oldu
İçimdeki luṭfuñ görünmez oldu
İsmi güzel resmī güzel Muḥammed
- 3 Çokdur ‘aşıklarīñ cev-r-ü cefāsı
Cennette olur anıñ zevk şafāsı
On sekiz biñ ‘ālemiñ Muştafāsı
[İsmi güzel resmī güzel Muḥammed]

⁸⁷ “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

- 4 Sen hâk peygâmbersiñ şeksiz gümânsız
Saña inanmayan gider îmansız
Dervîş Yûnus neyler dünyâyı sensiz
[İsmi güzel resmî güzel Muḥammed]

381

İŞFAHÂN

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

- 72a 1 Kudûmuñ ' illet-i cân-ı cihândır yâ Rasûla'llâh
Vücûduñ bâ' iş-i emn ü emândır yâ Rasûla'llâh
- Şeref vermek idi ḥâke ḥarem-i ba' şine bâdî
Seniñ tevcîh-mesîriñ lâ-mekândır yâ Rasûla'llâh
- 3 Şikest eyler gehi fırsat-ı mâhıñ tâb-ı engüştüñ
Gehî ' ayn-ı zülâl-i teşne-gândır yâ Rasûla'llâh
- 4 Kuluñ **Nalî** tehi-dest geldi dergâha siyeh-rû[dur]
Saña îmanı ancak armağândır yâ Rasûla'llâh

382

SEGÂH

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Bilmeyen cân-ı Yûsuf Ken'ân'ı bilmez kânedir
Öz vücûdu mihriniñ sultânı bilmez kânedir
- Bilmeyen ' ilm-i ledûnu dört kitâbı okusa
Tâhirâ âlemdir ol Qur'ân'ı bilmez kânedir
- 3 Cân kulağıyla işit **Muhyî** Muḥammed nuṭkudur
Kendi özün bilmeyen Raḥmân'ı bilmez kânedir

383

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ülün

- 1 Ziyâ ver ḳalbe nûr-i t̃â'atından
Beḥer-yâb et Cenâb-ı ḥazretiñden
Kerem eyle ayırma ḥidmetiñden
Bizi reddetme sultânım ḳapuñdan

Recā-yi vuşlāt-ı cānāna geldiñ
Esīr-i derd olup dermāna geldiñ
Gedāyız dergeh-i sulṭāna geldiñ
[Bizi reddetme sulṭānım kapuñdan]

- 3 **Ġafūrī** yandı nār-ı firḳatīñle
Ḥayāt-ı tāze bulsun vuşlatıñla
Ezelden āşınāyız ḥazretiñle ḥazretiñle
[Bizi reddetme sulṭānım kapuñdan]

384

MUḤĀLİF IRAK
8'li Hece Vezni

- 1 Cürmün bilip gelen kişi
Durmaz aḳar göz-i yaşı
Gece gündüz endīşesi
Mevlā'm cemāliñ cemāliñ

Dostdan ḥaber geldi cāne
Anıñçün yanar pervāne
‘Aşḳ boyadı beni ḳane
Mevlā'm cemāliñ cemāliñ

- 3 Bu **Dervīş** ‘**Abdu**’l-‘**Aziz**’i
Ḳıl dertlilerin ṭabībī
Şefā‘ atḳı ḳıl Ḥabībī
Mevlā'm cemāliñ cemāliñ

385

EVC

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 72b 1 Derd-i ‘aşḳa düşmeyen dermāna olmaz āşīnā
Cevre maḥrem olmayan iḥsāna olmaz āşīnā

Şufra gibi sürmeyen yüzün yere her şubḥ u şām
[Cānib-i Ḥaḳdan gelen miḥmāna olmaz āşīnā]
- 3 ‘Ārif olmak ister iseñ ger nedāmet dersin al
Bildiginden geçmeyen ‘irfāna olmaz āşīnā

- 4 Şemsiyā şem‘ -i rūḥu cānāna yaḳ her varıñı
Bāl ü perrin şaḳlayan pervāne olmaz āşınā

386

EVC

Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün / Müstef‘ ilün

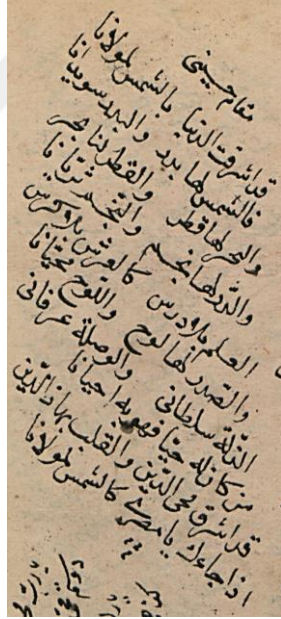
- 1 Dil ḥānesi mir‘āt-i Ḥū sırr-ı Cemālu’llāhı gör
Maḳşūd olan keşf ise baḳ seyr-i Cemālu’llāhı gör

İḳnā edip kūn mekân-ı vaḥdet sarayında hemān
Bulsun beḳā sırrında hemān fıkır-i Cemālu’llāhı gör

3 Ādemdedür *kenz*⁸⁸-i ezel ḡayra baḳıp etme zılel
Dil zevḳine verme ḥalel zıkr-i Cemālu’llāhı gör

4 Cümle bilir sensin ‘ayān ancaḳ cemālîndir nihān
.....

387

⁸⁸ “Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u‘refe fe-halaktü'l-halka liya‘rifünî.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

8'li Hece Vezni

- 1 Yâ Rabbî maḥşer gününde
Ne yüz [i]le varayım ben
Dostum Muḥammed yüzüne
Ne veçh ile göreyim ben

Yarıñ mizân kurulunca
Ḥazretiñe varılınca
Günâhım ne sorulunca
Nice cevâb vereyim ben

- 3 İsrâ'îl şûrunu elbet
Mevtâyı ___ ? görür ḥazret
Herkes giyer birer şûret
Ne şûretle varayım ben

- 4 **Zâkiri**'niñ güm-râhına
Sen hidâyet kıl râhına
Gece gündüz dergâhına
Kara yüzüm süreyim ben

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

- 73a 1 Ey Allâh'ım seni görmek ne güzeldir ne güzel[dir]
Yolunda cân u baş vermek ne güzeldir ne güzel[dir]
- Şol ism-i pâkini görmek ne güzeldir ne güzel[dir]
Cemâl-i pâkiñi görmek ne güzeldir ne güzel[dir]
- 3 Sürüp dergâhıña yüzler döküp yaş yere gözler
Bir olsa gece gündüzler ne güzeldir ne güzel[dir]
- Vişâliñ derdine düşmek yanıp aşk oduna pişmek
Şonuñda saña erişmek ne güzeldir ne güzel[dir]*
- 5 Bu **Niyâzi** yâri bulmak yanıña eglenip kalmak
Varıp bir ile bir olmak ne güzeldir ne güzel[dir]

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Nüş edip 'aşkıımı sekrân olup merdâne gel
Cân u başı terk edip ger merd iseñ merdâne gel
- Şabr ederseñ rûz u şeb her derde [sen] Eyyüb gibi
Cism ü cân şıḥḥat bulup hem-derd içün dermâna gel
- 3 Gel fenâdan fâriğ ol kim isteriseñ [sen] Allâh'ı
Ḥâbı nâzı terk edip her dem-be-dem uyana gel
- 4 **Seyyidâ** ermek dilerseñ vaşl-ı yâre her nefes
Dem-be-dem 'aşk ile yârin şem' ine pervâne gel

ḤÜSEYNİ

8'li Hece Vezni

- 1 Ḥaḳḳ'ın cemâlin görenler
Hû demesiñ yâ ne desin
Zevk-vişâlin özleyen[ler]
[Hû demesiñ yâ ne desin]
- 'Aşk-ı Ḥüdâ'ya düş olan
Fikriñ idemez ḥûş olan
'Aklı gidip ser-hoş olan
[Hû demesiñ yâ ne desin]
- 3 'Aklım yitirip 'aşkıla
⁸⁹
Cân u gönülden şevkile
[Hû demesiñ yâ ne desin]
- 4 Kim ola 'aşka âşinâ
İşitse hoş şavt-ı nevâ
.....
[Hû demesiñ yâ ne desin]

⁸⁹Bu mısra mürekkebin akmasından ötürü okunamamıştır.

392⁹⁰

MAḲĀM-I NEVĀ
8'li Hece Vezni

- 73b 1 Ne var derde düştüm ise
Göñül senden dermān ister
Merkezimden şaştım ise
Göñül senden dermān ister
- Fāni dünyā kesretinden
Ḳurtuluř yok miḥnetinden
Cenāb-ı Hāḳḳ Ḥazret'inden
Göñül senden dermān ister
- 3 Taḥsīl edip tariḳāti
Muḥkem tut[up] řerī' āti
Geçip rāh-ı ḥaḳīḳāti
Göñül senden dermān ister
- 4 **Dervīř Himmet** eder bārı
Bende bulaydım dil-dārı
Dil mülküne şehr-i yārı
Göñül senden dermān ister

393⁹¹

MAḲĀM-I 'UZZĀL
Mef' ūlū / Mefā' ilū / Mefā' ilū / Fe' ūlūn

- 1 Esmā-i ilāhiyyede bī-ḥad hünerim var
Her demde semavāt-ı ḥurūfa seferim var
- Göñlüm gögünüñ yıldızının hīç ' adedi yok
Her bir çera benim biñ güneş biñ kamerim var
- 3 'Alemlere ebced ḥocası olmak olur 'ār
Alçaḳ görünen ebcede 'ālī naẓarım var
- 4 Bunuñla bir oldu dem-i ' İsā ile **Mıřrī**
Göñlüme daḫi ne gelürüm ne giderim var

⁹⁰ Bu manzume daha önce 61b'de geçmiştir.

⁹¹ Bu manzume daha önce 45a'da geçmiştir.

MAḲĀM-I MĀHUR

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey gönül dillerdesin efsâne olduñ bilmediñ
Baş[1] açık esrik [ü] dīvāne olduñ bilmedin
- Māsivā şüretleriñ bir eyleyip içiñ tışiñ
‘Aynī Beytu’llāh iken büt-ḥāne olduñ bilmediñ
- 3 Añmadın bezm-i elestiñ ‘ahdini peymānını
Āşinā-i Ḥaḳḳ iken bigāne olduñ bilmediñ
- 4 **Nūriyā** ermez iseñ yāriñ vişāl-i sırrına
Tutalım ‘ilm ile sen bir dāne olduñ bilmediñ

‘ACEM

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 74a 1 Pādişāhā ‘aşkıñı hem-ḥāne kııl
Māsivā-yı ‘aşkıña bī-gāne kııl
- Zıkr-i fikriñle beni pür-nūr edip
Mest ü medhūş eyleyip dīvāne kııl
- 3 Benligimdir senden ayıran beni
Varlığım şehrini yak virāne kııl
- Murğ-i ruḥuñ meylini kes ğayrıdan
Şol cemāliñ şem‘ine pervāne kııl
- 5 Göñlü[nü] mir’āt-ı vecḥ-i zāt edip
Ol tecelliyle beni mestāne kııl
- 6 Cezbe-i feyziñ şerābın doldurup
Bu **Niyāzī** bendeñi mey-ḥāne kııl

396

‘ACEM

11’li Hece Vezni

- 1 Arayı arayı bulsam izini
İziniñ tozuna sürsem yüzümü
Hağ naşib eylese görsem yüzünü
Yâ Muhammed cânım ârzûlar seni
- Bir mübârek sefer olsa da gitsem
Ka‘ be yollarında tozlara batsam
Hüb cemâliñ bir kez düşde seyretsem
Yâ Muhammed cânım ârzûlar seni
- 3 Zerrece kalmadı kalbimde hilem
Şıdķ [i]le girmişim ben bu Hağ yola
Ebûbekir ‘Ömer ‘Osmân’da bile
Yâ Muhammed cânım ârzûlar seni
- ‘Alî’yle Hasan Hüseyin’de anda
Sevdâsı gönülde muhabbet cânda
Yâ Rabbî maşşer günü dîvânında
Yâ Muhammed [cânım ârzûlar seni]
- 5 **Yûnus** medhîn eder seni dillerde
Dillerde dillerde hem gönüllerde
Arayı arayı ğurbet iller[in]de
Yâ Muhammed cânım ârzûlar seni

397

BABA TÂHİR

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 1 Geçeyim cân ile tenden beni ‘aşkıñla şeydâ kıl
Haber-dâr olayım serden beni ‘aşkıñla şeydâ kıl
- Geçir varlık hicâbından ki zevķ alam vişâliñden
İçir vahdet şerâbından beni ‘aşkıñla şeydâ kıl
- 3 Kodum meydân-ı ‘aşķ içre neyim var ğayrı meşrukđur
Bu bâzâr-ı muhabbetde beni ‘aşkıñla şeydâ kıl
- 4 Semâ‘ -ı vecd-i hâl ile bu **Derviş Ahmed**’e yâ Rab
Girince halka-i zikre beni ‘aşkıñla şeydâ kıl

- 74b 1 Sevdim seni hep varım yağmadır alan alsın (Allâh'a)
Gördüm seni efkârım yağmadır alan alsın
- Aldıñ çü beni benden geçtim bu cân u tenden
‘Aklım dañi her varım yağmadır alan alsın
- 3 Ben varlığımı attım dost varlığına yettim
Her aşşı ve bâzârım yağmadır alan alsın
- Geldi dile dil-dârım buldum gül-i gül-zârım
Şimden gerü hep varım yağmadır alan alsın
- 5 Çün buldu gönül yârim terk eyledim ağıyarım
İmân ile zünnârım yağmadır alan alsın
- Geçdim ben âd u şandan çıkdım ben o dükândan
Hep ‘ırz ile vaķârım yağmadır alan alsın
- 7 Mısrî'ye vücûb imkân bir oldu kamu â' yân
Tâ' at ile ezkârım yağmadır alan alsın

- 1 İlâhi derd-i ehl-i ‘aşķa dermân et vişâliñle
Sevindir âteş-i hicri ola şâfâ zülâliñle
- Ķoma kim cân u dil sūzân ola tâb-ı celâliñle
Bize luţf eyle ey Mevlâ'm tecellî kıl cemâliñle
- 3 Nice bir gözlerimden eşķ-i ĥasret dem-be-dem aķa
Derûn-i âteş-i sūzân arıdıp duruşup yaķa
- ‘Inâyet eyleyip didârıñı bu cân-ı müştâķa
Bize luţf eyle ey Mevlâ tecellî kıl cemâliñle
- 5 Ĥalîl'e âteşi bürde selâm eden cemâliñdir
Maķâmın mü'miniñ dârü's-selâm eden cemâliñdir
- 6
Derûn-i ĳalb-i isminde maķâm eden cemâliñdir

400

İLÂHÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 İki kâşın arasında çekti haţţ-ı istivâ
Alleme’l-esmâyı ta‘lîm etdi ol haţdan Hüdâ

Zât-ı ‘ilme Muştafa esmâya Âdem’dir emîn
İkisinden zâhir olmuşdur ‘ulûm-u enbiyâ

- 3 Şûretâ gördüler Allâh diyeni olmuş faķîr
Şandılar Allâh faķîrdir kendilerdir aĝniyâ

- 4 Kande bulur Haķķ’ı inkâr eyleyen bu **Mısri**’yi
Zâhir olmuşken yüzünde nûr-i zât-ı kibriyâ

401

EVC

5’li Hece Vezni

- 75a 1 Ey Rabbe’r-raĥmân
Eylegil iĥsân
Kalmasin vîrân
Bu dil-i nâlân

Kapıña geldim
Zâr ile kaldım
Şuçumu bildim
Eyle-gil ğufrân

- 3 Feyz-i Rabbânî
Olsun erzânî
Kavl-i Ken‘ân’ı
Eder ‘âlîşân

- 4 **Fethî** miskîne
Gönlü ğamına
Kâlb-i derdine
Eyle-gil dermân

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Cehl ü ğaflet bu baṭālet nefis-i nādānıñdadır
 'İlm ü hikmet zevk-i ṭā' at şevk-i Hāḡ cānıñdadır

Hāḡḡ Te' ālā 'ya 'ibādet ile ihsān eyle-gil
 Feth-i güli feyz-i ḡudsī cümle ihsānıñdadır

- 3 'Unşur u varlık yerine gelse ḡaḡḡānī vüçüd
Külle yevmin huve fī şe 'n⁹² in seniñ şānıñdadır

Ol ḡadar ta' zīm ü tekrīm eylemiş Mevlā saña
 Kim nücüm eflāk u mihr ü māh fermānıñdadır

- 5 Pādişāh-ğüster-me' ānī oluriseñ **Nazmiyā**
 Hep melekler ins ü cin ḡidmetde dīvānıñdadır

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Āşīnā-yı 'aşḡ olandan āh u zār eksik degil
 Keşti-i baḡre dem-ā-dem rūzigār eksik degil

Ol cemāl-i muṭlāḡıñ 'aşḡında arttıḡça niyāz
 Ol ḡadar nāz arttırır bir gül' izār eksik degil

- 3 Yeri cennet baḡdıḡı didār olursa 'āşıḡıñ
 Vech-i nūrundan anı yakmaḡa nār eksik degil

- 4 Şem' -i 'aşḡa **Mışriyā** yandır özüñ yoḡ ol müdām
 'Āşıḡıñ her yoḡluḡuñ üstünde vār eksik degil

11'li Hece Vezni

- 75b 1 Hevā şahrāsı içinde dün ü gün
 Yürürüm ḡāhi 'āḡıl ḡāhi Mecnūn
 Nāzar ḡılmaz [i]se ol ferd-i bīçün
 Baña *veyl ü feveyyül sümme veyl*

⁹² "يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ" (Ondan ister kim varsa göklerde ve yeryüzünde; o, her gün bir iştedir.) Rahmān 55/29

Bu nefsimden kime feryād idem ben
Yüzüm qarasını yā Rab n'idem ben
Eger bu cürm ile hāke gidem ben
[Baña veyl ü feveyyül sümme veyl]

- 3 Oluben sīne girince **Ḥayālī**
Dilimiñ qalmaya zerre mecālī
Bulunursam 'amelden şöyle ḥālī
[Baña veyl ü feveyyül sümme veyl]

405

ḤÜSEYNĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey gözüm cehd eyle varma ğaflete vaqt-i seher
Her ki bī-dār oldu erdi devlete vaqt-i seher

Ol rasūl-i faḥr-i 'ālem dā'im eylerdi du'ā
Yā İlāhī rahmet eyle ümmete vaqt-i seher

3 Ey seherde ğaflet uyḥusuyla gözün bağlayan
Uyanıklardır erişen rahmete vaqt-i seher

4 Tālib iseñ vuşlata ermege 'Abdu'l-ḥayy faḳīr
Kıl tazarru' varma bir dem ğaflete vaqt-i seher

406

ḤÜSEYNĪ

8'li Hece Vezni

- 1 'Arz et cemālīñ göreyim
Ey mäh-ı tībān Muştafā
Ref' et niḳāb-ı rüyūñu
Şems-i dırahtān Muştafā

Ḥaḳḳ'ıñ sen oldun mazharı
Sensiñ ḳamunuñ rehberi
Seni seven olur beri
Cümleden ey kān Muştafā

3 Eren saña erdi Ḥaḳḳ'a
'Aşḳ zenciriñ boyna taḳa

Tâ Hâk cemâline baķa
Ey nûr-i cânân Muştafa

- 4 Medh eylemek seni muhâl
Meddâhıñ olan zü'l-celâl
Muhyî kûluna kıl vişâl
Ey Hâkķ'a mihmân Muştafa

407
GÜFTE-İ ŞUHÜDÎ
BAYÂTÎ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 76a 1 Ser-firâz-ı evliyâdır Hacı Bayrâm-ı Velî
Pişvâ-yı etkîyâdır Hacı Bayrâm-ı Velî

Zulmet-i nefsi geçip vâşl-ı ila'llâh olmağa
Bir çerâğ-ı pür ziyâdır Hacı Bayrâm-ı Velî

3 Âsitânı âşinâsı hâk-i pâyi ol gönül
El yetişmez bir hümâdır Hacı Bayrâm-ı Velî

Mülk ü kutbiyyetde zât-ı rütbe-i â' lâdadır
Güyyâ bir pâdişâhdır Hacı Bayrâm-ı Velî

5 Bahadır olmaķ dilersen sîrrına gitsen daķı
Feyz-i Hâkķ nûr-i Hüdâ'dır Hacı Bayrâm-ı Velî

6 Faķr eder medħi ile ' **Âşık Şuhudî** pür kuşur
Râh-ı vaşla reh-numâdır Hacı Bayrâm-ı Velî

408
İLÂHÎ GÜFTE-İ MEDHÎ DER MAĞÂM-I HİSÂR
Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Pertev-i şems-i vefâdır Hacı Bayrâm-ı Velî
Rehber-i semt-i Hüdâ'dır Hacı Bayrâm-ı Velî

Zulmet-i nefsi geçip vâşıl ila'llâh olmağa
Bir çerâğ-ı pür-ziyâdır Hacı Bayrâm-ı Velî

3 Râh-ı şer' içre ' acebdır rütbe-i illâsı hem
Ehl-i ' aşķa pişvâdır Hacı Bayrâm-ı Velî

‘Ârîf iseñ geç nazâr etme şaķın zinhâr añâ
Bende-i hâş-ı Hüdâ’dır Hacı Bayrâm-ı Velî

- 5 Evliyânın her biri bir yüzden aldı feyz-i Hakk
Zübde-i ehl-i fenâdır Hacı Bayrâm-ı Velî

Gir tarîķ gül-sitânına hezâr-âsâ anın
Virdimiz büy-i şafâdır Hacı Bayrâm-ı Velî

- 7 Şıdk ile **Medhî** derinden rûyiñi döndürme kim
Vâşıl-ı nûrû’l-kıyâmdır Hacı Bayrâm-ı Velî

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 77a 1 Sen seni bilmek[dir] ancak peyrev ülfetten ğaraz
Nokta[yı] fehm eylemektir 'ilm-i hikmetden ğaraz
- Halkı bunca enbiyâ kim geldi da' vet eyledi
Vaḥdetiñ sırrı bilinmek derd ü dâvetten ğaraz
- 3 Şâni' i gör günde yüz biñ türlü şan' at gösterir
Kendini göstermek içindir o şan' atdan ğaraz
- Hep celâliñ perdesidir küfr ü ' işyândan murâd
Baḥr-ı cûduñ katresidir feyz-i rahmetden ğaraz
- 5 Kendini bilen erermiş bir tükenmez devlete
*Fakr u fahrî*⁹³ dir bu **Mısrî** bil o devletden ğaraz

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 Bu ' aşk bir baḥr-i ' ummândır
Buna ḥadd ü kenâr olmaz
Delîlim sırr-ı Qur'ân'dır
Bunu bilende ' âr olmaz
- Süregeldik ezeli'den
Pîrim Muḥammed ' Alî'den
Şerâb-ı lâ-yezâhden
İçenlerde ḥumâr olmaz
- 3 Bak şu Manşûr' uñ işine
Halkı üşürmüş başına
Enc-I Ḥakk' iñ firâşına
Düşenlere timâr olmaz
- Hak ile Hak olanlara
Kendi özün bilenlere
Dost yolunda ölenlere
Kan bahası dinâr olmaz

⁹³ “*eFakru fahrî ve bihi'eftahiru*” (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

- 5 **Seyfullāh** sözde mestdir*
Şeyhinden aldığı destdir*
Dīvāneye kalem nıstır
Ne söylese kınar olmaz

411

11’li Hece Vezni

- 1 Āteş-i ‘ aşkına bağrım yakdığım
Pīrimizdir sulṭān şeyḥ ‘ Abdu’l-kādir
Gece gündüz himmetine bakdığım
[Pīrimizdir sulṭān şeyḥ ‘ Abdu’l-kādir]
- Evliyā rehberi cihān serveri
‘ Ālemi zeyn etdi rūy-i envārı
Erbāb-ı sülūkuñ dervīşi pīri
[Pīrimizdir sulṭān şeyḥ ‘ Abdu’l-kādir]
- 3 Bütün ‘ ālem içre o kuvvet verdi
Bir nazarı kımaz göñülde derdi
‘ Āşıka sır andan himmete erdi
[Pīrimizdir sulṭān şeyḥ ‘ Abdu’l-kādir]

412

‘UŞŞĀK

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 77b 1 Zāhidā şūret gözetme içerü gel cāna bak
Vech üzere gör ne yazmış defter-i rahmāna bak
- Muşḥaf-ı ḥüsnünde yazmış *kul-hüva’llāh*⁹⁴āyeti
Ger inanmazsañ gir oḳu mekteb-i ‘ irfāna bak
- 3 Zülfünün her bir telinde bağı bir Mecnūn’u gör
Ḥaṭṭıñ[ın] leylindeki yüz bin meh-i tābāna bak
- 4 ‘ Ālem anıñ ḥüsnünün şerḥinden olmuş bu kitāb
Metniñ isterseñ **Niyāzī** [şūret-i] insāna bak

⁹⁴ ”قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ“ (De ki: O Allah, birdir.) Felāk 113/1.

413
‘UŞŞÂK
7’li Hece Vezni

1 Derd-i Hakk’a ol tâlib
 Dermâna erem derseñ
 Miḥnetlere ol râğıb
 Âsâna erem derseñ

 ‘Aşk yolu belâlıdır
 Her kârı cefâlıdır
 Cânında ümmîdiñ kes
 Cânâna erem derseñ

3 Şabretmede Eyyüb ol
 Gam çekmede Ya‘kûb ol
 Yûsuf gibi maḥbûb ol
 Ken‘ân’a erem derseñ

 Sîneñ oda yak çâk eyle
 Şu gibi özün pâk eyle
 Özün yere sür ḥâk eyle
 ‘Ummâna erem derseñ

5 Terk et kuru ğavġâyı
 Hem ‘ucb ile riyâyı
 Mısrî ko bu sevdâyı
 Sübḥân’a erem dersin

414
ḤÜSEYNÎ
11’li Hece Vezni

1 Cânım kurbân olsun seniñ yoluna
 Adı güzel kendi güzel Muḥammed (Aḥmed)
 Hakk âsân eylesün [seni] dîlime
 İsmi güzel resmi güzel cân Aḥmed

 ‘Aşkile tevḥîdiñ sorunmaz oldu
 [Bu] kalbimiñ pası silinmez oldu
 Âḥir nigh luṭfuñ görünmez oldu
 [İsmi güzel resmi güzel cân Aḥmed]

- 3 Dervîş Yûnus n'eyler dünyâyı sensiz
Sen şon peygâmbersin şeksiz gümânsiz
Saña inanmayan gider imânsiz
İsmi güzel resmi güzel cân Aḥmed

415

MAḲĀM-I 'IRĀḲ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 78a 1 Bülbul ü gülşende gül-istānım Aḥmed'dir benim
'Aşk ile vaqt-i seher efgānım Aḥmed'dir benim
İntizārım mı cemālîñ görüne şubḥ u mesā
Derdime dermān olan dermānım Aḥmed'dir benim

'Ālem olmuştur cemālîñ ṭal' atından bahre-yāb
Mevlevîler gibi 'aşk ile döner bu āsiyāb
Hem *şefî' ül-müznîbîn* mücrimler[e] *yevmü'l-ḥisāb*
.....

- 3 Bir günah-kār ümmetim men firāk-ı Muştafā*
Ol sa' ādet bābıdır her-dem [odur] dār-ı şifā
Ma'den-i faẓl u kerem baḥr-ı 'atā ehl-i vefā
Şādık'ul va'dü'l-emîn sulṭānım Aḥmed'dir benim

416

MAḲĀM-I NIKRİZ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey sa' ādet nūrunıñ sulṭānı ḥaylî mürselin
Umārım senden şefā' at yā Rasūla'llāh meded
Dedi şānında seniñ *levlāk*⁹⁵-i Rabbel 'ālemīn
Umārım senden şefā' at yā Rasūla'llāh meded

Maḥrem-i esrār-ı Mevlā naḳş-ı mihr-i iştafā
Şehsūvār-ı saḥn-ı *ev-ednā*⁹⁶ güzīn-i enbiyā
Muştafā vü müctebā vü mürtezā vü muḳtedā
Umārım senden şefā' at yā Rasūla'llāh meded

- 3 Aḥmed-i Maḥmūd olupdur ism-i pākîñ ey Ḥabīb
Maẓhar-ı luṭf-u Ḥüdāsın dertlere sensin ṭabīb
Ḳoma 'Abdullāḥ faḳîri ey kerem-kānı ġarīb
Umārım senden şefā' at yā Rasūlallāh meded

⁹⁵ “Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke” (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

⁹⁶ “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

417

8'li Hece Vezni

- 1 Ağlamak göründü gönül
Ağlayalım seniñ [i]le
İklimiñ göründü gönül
Añlayalım seniñ [i]le

Yüzümüz sürelim hâke
Âhımız çıksın eflâke
Tâ erince zât-ı pâke
Ağlayalım seniñ [i]le

- 3 Xanı bu deñli enbiyâ
Xanı Muḥammed Muştafâ
Çünki gitti elden şafâ
Ağlayalım seniñ [i]le

Âdem ü Havva cennetden
Erdi düştüler ni' metden
Biz daḥi derd-i ḥasretten
Ağlayalım seniñ [i]le

- 5 'Aşkıñ oldum âşikâre
Kıldı Hüdâyi' i senge
Tâ erince derde çâre
Ağlayalım seniñ [i]le

418

GÜFTE-İ NİYÂZİ EFENDİ
Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 78b 1 Gözlerini n'oldu bî-dâr eylediñ
Âh u efgânı saña yâr eylediñ
'Aşk oduyla içiñi nâr eylediñ
N'oldu bülbül işiñi zâr eylediñ
Ne sebebden 'azm-i gül-zâr eylediñ

Bu fenâ gül-zâra t̃alibsen eger
Hiç bekâsı yokdur anıñ tez geçer
Bu fenâ içre bekâ duyduñ meger
N'oldu bülbül işiñi zâr eylediñ
Ne sebebden 'azm-i gül-zâr eylediñ

3 Bî-ķarār olup biraz eylenmediñ
Dā'im aġlarsın durup eglenmediñ
Kimse bilmez ħālını añlanmadıñ
N'oldu bülbül işiñi zār eylediñ
Ne sebebden 'azm-i gül-zār eylediñ

4 Bu nice ħasret bu cānıñ ne sezer
Fırķatıñ günden güne artıp gider
Luţf edip ver gel **Niyāzī**'ye ħaber
N'oldu bülbül işiñi zār eylediñ
Ne sebebden 'azm-i gül-zār eylediñ

419

'IRĀĶ

14'lü Hece Vezni

1 Nice bir besleyesin sen bu ķadd ü ķāmeti
Düşdü dünyā zevķine unuttum kıyāmeti

Topraķdan yaratıldıñ yine topraķdır yeriñ
Topraķ olan kişiler n'ider bu 'alāmeti

3 Uşlu degil delidir yüce sarāylar yapan
'Āķıbet virān olur cümleñiñ 'imāreti

Dürüş ķazan ye yedir bir göñül ele getir
Yüz Ka'be'den yüksektir bir göñül 'imāreti

5 Kerāmetim var deyü ħalka sālūsluķ şatan
Nefsin Müslümān eylesin varsa kerāmeti

Nefsin Müslümān eden ħaķ yola toġru giden
Yarın aña olısar Muĥammed şefā'ati

7 **Derviş Yūnus** sen daĥi gerķeklerden olagör
Gerķek erenler ekşer-i cümleñiñ ziyāreti

- 79a 1 Nâr-ı ‘aşka yanmayanlar nûr-i raḥmân bulmadı
Merâğından geçmeyenler sırr-ı sübhân bulmadı

Aḥvâl olup ikilikden vahdete erişmeyen
‘Ucb edip kendin görenler kâmil insân bulmadı

- 3 Mübtelâ-yı ‘aşk olanlar derde dermân bulmadı
Ol ṭabîbe ermeyenler derde dermân bulmadı

Bî-vücûd olup gönülden sürmeyen nâmûsunu
Ḥâke yeksân olmayanlar baḥr-ı ‘ummân bulmadı

- 5 Ehl-i Ḥaḳḳ’ı münkîr iken âña **Himmet** n’eylesün
Şirki sürmeyen aradan kâmil îmân bulmadı

- 1 Ḥaḳḳ’a teslîm etmeyen cân u dilin
Cân gözüyle görmedi cânân ilin
Şıdḳ ile bir kâmilin var tut elin
Bulmak isterseñ eger Mevlâ yolun

Gülbün-i zikri döküp bağ-ı dile
Ḡonce-i maḳşûduñu Ḥaḳḳ’dan dile
Ḳalbe ruḥa ver ziyâ tevḥîd ile
Dermek isterseñ eger ‘ârif gülün

- 3 Ḳo hevâyı ey gönül inşafâ gel
Nice bir bu ğaflet-i sehv ü zilel
Ey **Ġafurî** oldu esrâra maḥal
İrgürür vuşlat iline menzilin

MAḲĀM-I ‘IRĀḲ

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 79b 1 Ey gönül var kim bu dertden sen haber-dār olmadıñ
Anıñ [i]çündür bu yolda sen çeker-dār olmadıñ
- Ey gönül var kim benimle dosta karşı yanmadıñ
Çok cefalar eylediñ bana vefā-dār olmadıñ
- 3 Ben dolardım dost zülübün boynuma kıldım kemend
Sen perişānlık edip ol dāra berdār olmadıñ
- Ben kim ol şāhıñ cemāl-i şem‘ine pervāneyim
Var ki şevk [i]le düşüp ol şem‘e yanar olmadıñ
- 5 **Eşrefoğlu Rūmī**’ye yol-dāş oluben ey gönül
[Geçüben] aşş-ı ziyāndan dosta gider olmadıñ

İLĀHĪ-İ VEYSİ

11’li Hece Vezni

- 1 Urūm’dan [hem] Şām’dan ‘āşık olduğı
Yemen illerinde Veysel Ẹarānī
Allāh’ın ḥabībi dostum dedigi
[Yemen illerinde Veysel Ẹarānī]
- Seher vaktinde eder [i]di fiğān
Gizli sırlar [o dem] olurdu ‘āyān
Muḥammed tācın hırkasın giyer
[Yemen illerinde Veysel Ẹarānī]
- 3 Yaşdığı taş idi döşegi poşa
Añardı Aḥmed’i dökerdi yaşın
Anıñ dostluğuna çekerdi dişin
[Yemen illerinde Veysel Ẹarānī]
- Anasından destūr aldı durmadı
Ka‘be yollarından göz ayırmadı
Geldi Muḥammed’i evde bulmadı
[Yemen illerinde Veysel Ẹarānī]

- 5 Muḥammed mescidden evine geldi
Veysel'in nûrunu kapıda buldu
‘Â’işe anaya şordu kim geldi
[Yemen illerinde Veysel Karânî]
- ‘Aşası hurma dalından elinde
İbrigi var idi anın elinde
Sultân Veysî derler Karân güneyinde
[Yemen illerinde Veysel Karânî]
- 7 Ridâsı boynunda Hakk’ın yolunda
Kemerı belinde deve yükünde
Hergiz hatâ gelmez anın dilinde
[Yemen illerinde Veysel Karânî]
- 8 ‘**Aşık Yûnus** eydür ben daḥi varsam
Dostuñ mübarek cemâlini görsem
Ayağı tozuna yüzümü sürsem
[Yemen illerinde Veysel Karânî]

424

11’li Hece Vezni

- 1 ‘Aceb añlar mısıñ niye geldigün
Ağla hey gözlerim nice gülersün
Bu ğaflet içinde nedir güldüğün
[Ağla hey gözlerim nice gülersin]
- ‘Azrâîl’e emâneti verdiñ mi
Yohsa karañ u sîneye girdiñ mi
Şırâtı geçip meydâna vardıñ mı
[Ağla hey gözlerim nice gülersin]
- 3 **Dervîş Himmet** kanı derd ile âhın
Gözyaşıyla yarlığanır günâhın
Gördüm derseñ cemâlini Allâh’ın
[Ağla hey gözlerim nice gülersin]

425

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 80a 1 Bî-vücûdem ‘aşk odu bilsem benim nem yandırır
Yanuben küllî kül oldum pes daḥi nem yandırır

Yandırır gerçi cihānda ‘aşk odu ‘āşıqları
Lîk ben ‘âciz kûlunu katı muhkem yandırır

- 3 Nice döysün ‘aşk oduna degme bir cān-ı za‘îf
Kim anıñ germiyyeti nār-ı cehennem yandırır

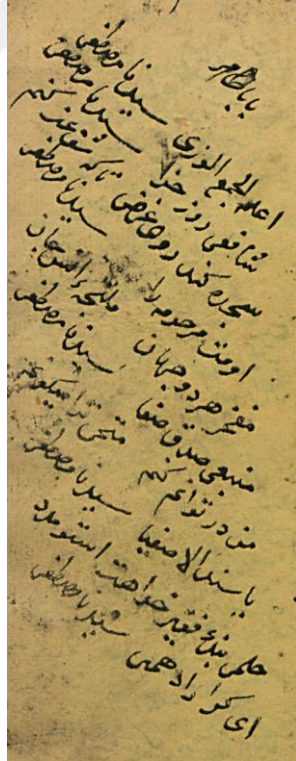
Şem‘ine bir pervāne düşse fāş olur ‘āleme
Ma‘şūkuñ ‘aşkı beni görünce ebsem yandırır

- 5 Ey ciger derdine dermān isteyen ‘aqluñ kanı
Oñulur kim şol yāre kim anı merhem yandırır

Çünkü derd imiş devāsı bu yürek yāresiniñ
Dañı emsem isteme kim anı emsem yandırır

- 7 **Rūşenī** ‘aşkına yanmaz bir çekerdür Gülşenī
‘Aşk odu pervāne gibi anı her dem yandırır

426

80b 1 Göñül senden peyām-ı yār özler
 Haber ver ey şabā dost illerinden
 Uyumaz her seher yolları gözler
 [Haber ver ey şabā dost illerinden]

Gelirsin Cenāb-ı Haqq'dan dīvāne
 Açarsın gizli sırrı yāne yāne
 Kerem kıl eyleme 'arz-ı bahāne
 [Haber ver ey şabā dost illerinden]

3 Nazar kıl Nūrī'ye ehl-i nazarsın
 Anın derd-i derūnuñ sehm edersin
 Firākın āteş-i dilden kesersin
 [Haber ver ey şabā dost illerinden]

1 Allāh u Rabb-i *lā-yezāl*
 Yā Vāhid ü *yā zū'l-Celāl*
 Ey pādīşāh-ı bī-zevāl
Yessirlenā hayre'l-umūr

Vaqt-i seher feryādımız
 'Arşa çıkar efgānımız
 Cürm ü haṭādır kārımız
Yessirlenā hayre'l- umūr

3 Senden erişmezse amān
 Kamu işler oldu yamān
 Ey şāhib-i kevn ü mekān
 [*Yessirlenā hayre'l- umūr*]

Ey vāhid-i merd-ü selām
 Olsun ḥabibiñe selām
 Budur hülüş üzre kelām
 [*Yessirlenā hayre'l- umūr*]

- 5 **Meftūnī** ‘aşīdır ğarīb
Luṭfuñdan etme [sen] ğarīb
Yā bāķī el-ḥubbu’l-mecīd
[*Yessirlenā ḥayre’l- umūr*]

429

REHĀVĪ

Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Fe‘ülün

- 1 Halaş olmayıp [ol] nefsiñ elinden
Yine senden olur meded İlāh’ım
Cüdā kıldı meni vaḥdet ilinden
[Yine senden olur meded] İlāh’ım

Çomaz nefsim ki edem emriñ icrā
Tābāh etdi bu küll-i ‘ömrü ḥayfā
Nic’lur ḥālimiz yā Rabbi ferdā
[Yine senden olur meded] İlāh’ım

- 3 Naşīb et fażlıñı cānım verecek
Mu‘īn ol yalıñız ḳabre girecek
Melekler pāk-ī ef’ ālim şoracaḳ
[Yine senden olur meded] İlāh’ım

Şırāṭı dostlarıñ āsān geçeler
Yüzünüñ üstüne düşe niceler
Benim kim defterim yarın açalar
[Yine senden olur meded] İlāh’ım

- 5 İlāhī vādī-i ḥayrette ḳaldım
Ki zīrā lücce-i ‘işyāna daldım
Vücūd-u **Himmetā** ‘ummāna şāldım
[Yine senden olur meded] İlāh’ım

430

NIŞĀBŪR

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 81a 1 Dergeh-i Ḥaḳḳ’a yüzüñ sür pür-devām
Bāb-ı ḥizmetde muḳīm ol şubḥ u şam

.....
.....

Her murāda dest açıp ‘ arz-ı recā
Eyle Hakk’a etme ğayra ilticā
Tālib-i Hakk ol yeter ħubb-i sivā
Zikr-i Hakk’la evliyālar bestedir

- 3 Rāh-ı Hakk’da eylediler terk-i sivā*
‘ Ālem-i keşrette ħalma ħıl güzār

.....
.....

431

İŞFAHÂN

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Her kimiñ kim derd-i Hakk’dan yüreginde olsa dağ
‘ Āķıbet dermāna erip cān-ı göñlü ola şāğ

Līke derdi olmayanıñ derdine hiç çāre yok
Göñül olmuştur anıñ yanında ol dā’im uzāğ

3 Tütüyā-yi ma‘ rifetle rūşen et cān-ı gözün
Göresin cānāmı her yüzden ola tğ üzre bāğ

4 Cān u göñlün şād olup her ğuşşādan āzād ola
Bir ola dā’im Niyāzī gözüne yakın ‘ ırāğ

432

MAĖĖM-I MĖHUR

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Göñülde cılve-ger naķş-ı ħayālīñ yā Rasūla’llāh
Enīsim rūz u şeb fikr-i muĖālīñ yā Rasūla’llāh

Ėomaz jeng ü ħudūret dem-be-dem mir’at-i ħātırdā
Şafā-yı pertev-i mihr-i cemālīñ yā Rasūla’llāh

3 ‘ Uluvv-işānīña nisbetle esfel ħubbe vü gerdün
Ne bilsin her denī ħadr-i celālīñ yā Rasūla’llāh

4 Umār her dem Cenāb-ı Ėāzretiñden zehī ___?
Temāşa-yı cemāl-i bā-kemālīñ yā Rasūlallāh

- 1 Kuldān saña lāyık n'ola
 Ğaşık seni kande bula
 Meger senden ihsān ola
 Yā Rabbenā yā Rabbenā
 Senden kerem senden Ğatā

Şuğra seniñ kübrā seniñ
 Evvel seniñ āhır senin
 Dünyā seniñ Ğuqbā senin
 [Yā Rabbenā yā Rabbenā]
 [Senden kerem senden Ğatā]

- 3 Nefse bizi ısmarlama
 Çıgnetme derd ile ğama
 İrgör saña yolda koma
 [Yā Rabbenā yā Rabbenā]
 [Senden kerem senden Ğatā]

- 4 Koma Hüdāyī'yi ğarib
 Vaşlın aña eyle naşib
 Yessir merāmi yā mücib
 [Yā Rabbenā yā Rabbenā]
 [Senden kerem senden Ğatā]

GÜFTE-İ HİMMET EFENDİ KADDESA'LLĀHU TEA' LĀ Bİ-
 SİRRIHİ'L-Ğ ALĀ

BESTE-İ HİMMET EFENDİZĀDE Ğ ABDULLĀH EFENDİ

HÜSEYNİ Ğ AŞİRĀN

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulun

- 81b 1 Göñül Ğaşkın ile büryāna döndü
 Şafādan sineler Ğummāna döndü
- Konulsun meclis-i Ğuşşāka yer yer
 Dü çeşmim mest oluben kına döndü
- 3 Yakıp nār-ı muhabbet cism ü cānı

⁹⁷ Bu manzume daha önce 70b'de geçmiştir.

Harāret-den bu dil sūzāna döndü

Sürülsün meclis-i ehl-i ḥaḳīḳat
Ezel bezminde çün peymāne döndü

5 Fiğānım gülşen içre ‘ andelībiñ
Seherde ettigi efğāna döndü

6 Erenlerden erişdi bize **Himmet**
Gedālar ḳalmayıp şāhane döndü

435

MAḲĀM-I RAHĀTÜ’L-ERVĀH

11’li Hece Vezni

1 Vişāliñle edip iğrād u ikrām
Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ğufrān
Niḳābıñ ref ile et bize in‘ām
[Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ğufrān]

Sevātā(?) Rabbenā yaḳma bizleri sen*
Edip in‘ām-ı iḥsānı hemān sen
Dem-ā-dem eyleyip keşf-i cemāl sen
[Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ğufrān]

3 Ğarīb etme dil-i ‘uşşāḳı her dem
Cemālīñ nūruna ḳıl anı iḳdām
Dil-i ‘āşıḳına etsin Rab bu dem
[Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ğufrān]

4 **Naşūḫī** derdmendiñ yandı yā Rab
Gözü giryān özü pūryān oldu hep
Tesellī et aña yā Rab bilā-reyb
[Tecellī et meded yā Ḥayy-yı Ğufrān]

436

Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün

82a 1 Göster cemālīñ şem‘ini yansın oda pervāneler
Mürvet degil mi ‘āşıḳa şem‘iñe ḳarşu yāneler

Ben ‘aşka tevbe etmezem ağyār elinden içmezem
Kudret eliñe şun bize tolu tolu peymāneler

- 3 Mescid ile medrese[yi] ısmarladık zāhidlere
Hubb-ı zāti zıkr etmege yeter bize virāneler

Bezm-i elestden bir kadeh şundu [baña] ol pādişāh
Yek cur‘ asından mest olur yüz biñ üftādeler*

- 5 ‘**Āşık Yūnus** eydür cānım [kurbān] olundu cānāna
‘Aşk bahrine taldım çıkardım [inci vü] dürdāneler

437

MAḲĀM-I REHĀVĪ

Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn

- 1 Ben ol dürr-i me‘ āniyem ki şıgmam heft deryāya
Ben ol genc-i nihāniyem ‘ayān eyler beni māye
Ben ol nūr-i cihān-bānım ki sāyem huff eder aya
Ben ol ‘arş mübtelāsıyım ki Hızır oldu baña dāye
- Ledün sırrına vāşıl olam derseñ bu ‘ālemde
Yed-i tūlā olam derseñ bu ‘ālemde
Nice tūlā yed-i beyzā olam derseñ bu ‘ālemde
[Ben ol ‘arş mübtelāsıyım ki Hızır oldu baña dāye]
- 3 Bu Hāyyu Hūy u vāveylā çü ermekdir cānāne
Ki tıfl-ı ma‘ nevi çünküm doğar ol toğdu aye
Bu esrāra erem derseñ eriş bir yer-i Ken‘ an’a
[Ben ol ‘arş mübtelāsıyım ki Hızır oldu baña dāye]
- 4 Bu esrār-nümānımı ‘ayān etmekdurur kārım
Bugün ‘izzet-i cemāl ede baña luḡ ile ol yādım
Bu yolda cān fedā etdi bu **Mısrī** terk edip vārım
[Ben ol ‘arş mübtelāsıyım ki Hızır oldu baña dāye]

438

Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn / Mefā‘ īlūn

- 82b 1 Haber şoran baña dostdan anı bī-‘ aql u cān buldum
Terk eyledüm ‘aql u cānı yer içinde ‘ayān buldum

Cüş [et]di deryā-yı vaḥdet [kamu] varlık fenā buldu
Eşer kalmadı hiç bende cîhet yok lâ-mekân buldum

3 Yitürdüm benliği anda gören görünen ol oldu
.....

Bugün vicdânımıñ zevķin eger dirsem beyân olmaz
Düşüp vaḥdet deñizine özüm birlikde kân buldum

5 Bugün bir dildeki esrâr hemân dost varlığındandır
Karâr kılmaz ıııtâb eyler görüñ dostdan [lisân] buldum

Tecellîden tesellîden geçen bilür bu esrârı
Erişip zevķ-i baḥrinde ‘aceb zevķ-i nihân buldum

7 Eger maḥvıñ eger şarfıñ olup şerḥi dile gelmez
Hüve hüve maḳâmında ne sa‘ât ne zamân buldum

Nihân oldu çün ol vaḥdet çü gördüm ‘âlem-i keşret
Ne ol dostuñ firâkıñdan gözüm yaşı revân [buldum]

9 Erecek zât-ı muṭlaḳda hemân dost olmuş [i]dim ben
Çü geldim ‘âlem-i mülke yine **Ümmî Sinân** buldum

439

8’li Hece Ölçüsü

1 Luṭfeyleyip bir kez nazar
Eyler [i]se ger sultânım
Kürsî degil ‘arşdan daḥi
Âlî olur ‘ünvânımız

Benlik aradan dūr ola
Zulmet gidip pür-nūr ola
Maḥzûn gönül mesrūr ola
Ma‘mūr ola virânımız

3 Vaḥdet şerâbıñ kim içe
Fânî alâyıkdan geçe
Ger ḥaşr ola nice nice
Ayılmaya mestânımız

Şevk ile bülbüller öte
Âvâzı âfâkı tuta
Her lahzâ tâze gül bite
Hiç solmaya bostânımız

- 5 Eyle **Hüdâyi'**ye 'aâtâ
Cân şem'ine ere nidâ
Derdin veren **Qadîr Hüdâ**
Bir gün vere dermânımız

440

11'li Hece Vezni

- 83a 1 Bağışlagil kullarınıñ günâhın
Ey Allâh'ım el senindir kûl senin
Raḥmeylegil işidip âh u vâhın
[Ey Allâh'ım el senindir kûl senin]

Kimi ḥayrân ise kimi ayıkdır
Kimi ḥayvân ise kimi 'âşıkdır
Kimi yalân ise kimi şâdıkdır
[Ey Allâh'ım el senindir kûl senin]

- 3 Kimin divânına karşı tursunlar
Kimiñ eşigine yüzler sürsünler
Mevlâ'ların koyup kânde varsınlar
[Ey Allâh'ım el senindir kûl senin]

Kimi Mecnûn ise kimi 'âkıldır
Kimi nâķıs ise kimi kâmilidir
Kimi maḥcûb ise kimi vâşıldır
[Ey Allâh'ım el senindir kûl senin]

- 5 **Hüdâyi'**'nin her günâhın bağışla
Ol kemlik etdiyse sen eylik eyle
İḥsân eyle lâkin etme şağışla
[Ey Allâh'ım el senindir kûl senin]

441

11'li Hece Vezni

- 1 'Âciz kaldım zâlim nefsiñ elinden
Şu dünyânıñ lezzetine doyamaz

Egnine almıştır ğaflet gömlegin
‘Ömrünün gelip geçtiğin bilemez

İlāhî ğaflet gömlegin giyene
Müslümân der misin nefse uyana
Kazanıp kazanıp verir ziyāna
Hakk yolunda bir puluna kıyamaz

- 3 Sağlığında âyet hadîş nesine
Şoñ deminde muhtâç olur Yâsin’e
İletip koyunca maķberesine
Oğlum kızım malım kaldı diyemez

İlāhî miskinçe âdem oğlunu
Varıp tutmaz bir mürşîdiñ elini
Harâm helâl kazandığı malını
Ele naşîb eyler kendi yiyemez

- 5 İlāhî ğafletten uyar gözümü
Dergâhında kara etme yüzümü
Yûnus aydır geliñ tutuñ sözümü
Dünyâ seven âhretini bulamaz

442

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Fe‘ûlün

- 83b 1 Firâkıñ odunu duyalı cânım
Belâ vü derdile geçdi zamânım
Kerem eyle eyâ mürvetli hanım
Bizi bu derdile fırkatde kıoma

Ezelden zevķin erişmişdi cânâ
Ki gelmeden daħi biz bu cihâna
Yitirdik zevķimiz erdi ziyâna
Bizi bu derdile fırkatde kıoma

- 3 Nebîlerden işitmişdik kelâmıñ
Erişmedi bize seniñ selâmıñ
Velîlerden işitdik yine nâmıñ
Bizi bu derdile fırkatde kıoma

Keremiñden edip va‘d-i cemāliñ
Ki ‘âşıklar geri umar selāmiñ
Göñül yapmağ imiş seniñ kemāliñ
Bizi bu derdile firqatde kıoma

- 5 Açılur gözlerimizden hicābı
Okuyalım cemāliñden ciḥānı
Budur ‘âşıklarıñ dā’im ḥiṭābı
Bizi bu derdile firqatde kıoma

Cemāliñ zevkı tutmuşdur cemāli
Düşenler derdiñe bulur devāyı
Budur ‘âşıklarıñ dā’im ḥayāli
Bizi bu derdile firqatde kıoma

- 7 Dilerseñ derdmend-i Üftāde yārin
Şuhūd ede cemālini bu cāniñ
Gece gündüz desin bunu lisāniñ
[Bizi bu derdile firqatde kıoma]

443

ÇĀRGĀH

8’li Hece Vezni

- 1 Ol cennetiñ ırmaqları
Aķar Allāh deyū deyū
Çıķmış İslām bülbülleri
Öter Allāh deyū deyū

Şalınur Tūba dalları
Kur’ān okur Burāk’ları
Cennet bağınıñ gülleri
Koķar Allāh deyū deyū

- 3 Aydan arındır yüzleri
Şekerden tatlu sözleri
Cennetde ḥūrī kıızları
Gezer Allāh deyū deyū

Hep nūrdandır dıraḥtları
Gümüşdendir yanaqları
Hem ‘ūddandır budakları
Çıķar Allāh deyū deyū

- 5 Kimler sevip kimler ier
Melekler rahmetler şaar
İdris Nebî hulle bier
Subhâna'llâh deyû deyû
- 6 **Yûnus Emrem** var yârine
Koma bugünü yarına
Yarın Hakk'ın divânına
Varam Allâh deyû deyû

444

İLÂHÎ ŞABÂ

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ulun

- 84a 1 Gönül dostuñ cemâl-i âyinesidir
Gönül kim päs ola anıñ nesidir
- Hayâtıdır kulubun zıkr-i maħbûb
Hayâtî dost gönüller munisidir
- 3 Hayâl-i ğayrıdan gönül şafâ kıl
Ki şâf olan gönül dost hânesidir
- Gönüldedir gönülde pertev-i dost
Bu gönüller anıñ genç-hânesidir
- 5 Gönülde buldu dostu âşinâlar
O aşra isteyen bigânesidir
- Gönül ' arşiden olur nice biñ yıl
Gönül zerresiñin bir dânesidir
- 7 Bu kemter **Eşrefoğlu Rûmî** gönlü
Şınık mecruh u hem virânesidir

445

8'li Hece Vezni

- 1 Ben dost hevâsına düşdüm
Özge hevâ neme gerek
Başımda dost sevdâsı var
Ğayrı sevdâ n'eme gerek

Ey zâhidâ dünya-perest
Var zühdüñü ‘arz eyleme
Ben ‘âşık-ı şûrideyem
Zevk u riya n’eme gerek

- 3 Ben dost yolunda nağdimi
Hep oynayıp ütdürmüşem
Çün gitti küllî varlığım
Havf u recâ n’eme gerek

Ben lâ’übâlî giderim
İki cihâmı n’iderim
Meylim yok sekiz uçmağa
Pes mâsivâ n’eme gerek

- 5 Ben dost [i]le peymânımı
Elestden ön berkitmişem
Ben dostu ‘ıyân görmüşem
Hayâl u rüyâ n’eme gerek

Ben uykumu fikretmezem
Düş görüp ta‘bîr etmezem
Ben gelmezem ben gitmezem
Beķâ fenâ n’eme gerek

- 7 Gerçi şûretde insânım
Ben sultân-ı ins-ü cânım
Ben fâriğ-i dü cihânım
İşbu ğavğa n’eme gerek

- 8 Ben **Eşrefoğlu Rûmî**’yem
Ben bâķiyem kadîmiyem
Ben ol murğ-u lâ-hûtiyem
‘Arz u semâ n’eme gerek

446

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 84b 1 Be hey bülbül nedir feryâd
Var eyle Hakk’dan istimdâd
Hudâ’yı yâd et olma yâd
Kul ol kim olasın âzâd

Ḳarīn-i nef̄s-i emmāre
Ḳarīb olur kimi māre
Çeker ol şāḥīb-i nāre
İşi dā'im olur ifsād

- 3 Ḥiṭāb-ı irci'î irse
Gönül Mevlā'sını bulsa
Serā-yı vaḥdete girse
Olurdu ḳadr ile ā'yād

‘ Acebdir ḥikmet-i Mevlā
Kimi ā'lā kimi ednā
Kimi Mecnūn kimi Leylā
Kimi Şirīn kimi Ferḥād

- 5 **Hüdāyī** yalvar Allāh'a
Yüz sür ol ulū dergāha*
Eren bir ḳalb-i āgāha*
Eder maṭlūba isti'dād

447

Mefā'īlün / Mefā'īlün / Fe'ülün

- 1 ‘Aṭāya lāyık olmak ḳul ne mümkün
A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir
Neye ḳādir ola bir ‘abd-i miskin
A sulṭānım [hemān iḥsān seniñdir]

‘İnāyet āfītābı olsa ṭālī'
Gönülde nūr-i Mevlā ola ṭālī'
Ne vardır raḥmet-i raḥmāna mānī'
[A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir]

- 3 Keremler eyle sulṭānım gedāya
Nesi var kim anı sermāye şaya
Meger senden ‘ināyet olamaya
[A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir]

Efendi ḳul yañılsa yolu yoldur
Anıñ eksikligini aña bildir
Ne deñlü suçlu ise yine ḳuldur
[A sulṭānım hemān iḥsān seniñdir]

- 5 Esirge **Nūrī**'yi ey Rabb-i ğaffār
Faķiriñdir ğapuñda ğaldı nāċār
O miskin saña lāyık nesi var
[A sulţānım hemān iĥsān seniñdir]

448

7'li Hece Vezni

- 1 Ey kerem issi Hūdā
Bize olup reh-nümā
Şoñ nefesde zikriñi
Ķılma dilimden cüdā
- Her ğaçan ğılsam sefer
Vermesin iblis keder
Şol dem olam muĥtezen
Eyle āsān ey Hūdā
- 3 Şol seni sevenlere
Ķadriñi bilenlere
‘Āşıkıñ olanlara
Bende cānımdam fedā

Eyle kerem yā Ġanī
Dā'im arayım seni
Ölmeden eyle beni
Dostlar gele āşinā

- 5 **Zākiri** tolu emel
Durma erişdi ecel
Ne ğılarsın bir ‘amel
Diler ise ğam-biyā

449

11'li Hece Vezni

- 85a 1 Be hey ğardeş Hāĳĳ'ı bulam mı dersin
Hāĳĳ'a yarar ‘amel işlemeyince
Bu sırrıñ ötesin duyam mı dersin
Mürşid-i kāmile söylemeyince

Degme kimse gönül evin düremez
Hakḫ'ın taḫdīrini kimse bozamaz
‘Ummānlara ṭālıp çıkıp üzemez
‘Aşkın deryāsını bulamayınca

3 Gel ḫarın-dāşın gel tevḥīde özen
Tevḥīddir hem nefsiñ ḫal‘ asın bozan
Hiç kendü kendine ḫaynar mı ḫazān
Çevresine āteş eylemeyince

4 ‘Aşkıñ ḡālīb oldu yüregim ḫārlar
‘Āşık olan ‘arı nāmusu n’eyler
Be hey **Yūnus** saña söyleme derler
Ya ben öleyim mi söylemeyince

450

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulün

1 Seherde bülbülü gördüm gecede
Uçar vuşlat maḫāsında yücede
Açılmış ma‘nī okurken hecede
Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül

Dedim ey bülbül ü şūrīde ‘āşık
Bu menzile erişmek saña lāyık
Yolunda ma‘şūḫuñ olduḫ da şādık
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

3 Cevāba ḫalmamış aşlā mecālī
Ne firḫat bilür anda ne vişālī
Budur ‘āşıkların anda me‘alī
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

Erişdi bülbüle yokluḫ fenādan
Görünmez māsivā āḡ-ı ḫaradan
Hemān ḫālīñ bilür ancaḫ yaradan
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

5 Ḥaḫīḫāt baḫrine ṭalmış vücūdu
Kemāline erişmişdir sücūdu
Budur ‘āşıkların dā‘im şühūdu
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

‘ Ārifler cāndır bülbül hevāda
Ne dağlardadır anlar ne ovada
Ne gül vardır ne diken ol arada
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

- 7 Ġarīb **Üftāde**’ye düşmez bu sözler
Meger ‘ ārifleriñ izini izler
Bunu görmege Allāh vere gözler
[Zehī dost iliniñ şāh-bāzı bülbül]

451

ŞARŖI ‘ ACEM

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 85b 1 Āh benim hūsn-i cemāl-ī āfitābım ķandesin
Zulmet-i ğam içre ķaldım māhitābım ķandesin
Ĥaylī demdir görmeyeli hūb cemālīñ ey perī
Ey benim la‘ l-i şeker lebleri nāyim ķandesin
- Dā ‘imā hūsn-i ĥayālīñde bu göñlüm eglerim
Dem-ā-dem durmayıp vaşf-ı cemālīñ söylerim*
Ĥasretiñle şām u seĥer āh u feryād eylerim
Ey benim mümtāz efendim kām-yābım ķandesin
- 3 Sensiz ārām edemem eşġāl-i kārım āh u zār
Gün gibi görmek olur mu māh cemālīñ aşikār
Firķatiñle dağlara düşdüm hemān Ferhād-vār
Ķandesin çok sevdiğim Şīrīñ civānım ķandesin
- Dā ‘imā gezmekdeyim kevn ü mekānı serteser
Müntezir ķıldım şabādan daĥi yok aşlā ĥaber
Gözlerim yollarda ķaldı ne ĥaber var ne eşer
Ķandesin rüy-i güzel hūsn-ü me ‘ābım ķandesin
- 5 **Ġafletī**’niñ ĥālī aĥvālī diġer-gün hūsn-i pāk
Sīnesi derd-i firākīñ ĥançeriyle çāk çāk
İştiyāk-ı intizārīñla helāk oldum helāk
Gel yetiş dil derdine ‘ ālī-cenābım ķandesin

ŞARKI MAḲĀM-I ‘ACEM

Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilūn

- 1 Baş komuş bālin-i nāza nev-civānım uyḥuda
 Hālīmī ‘arz edemem şīrīn-zebānım uyḥuda
 Āh u feryād eylesem biñ kerre girmez gūşına
 (Nāza n’eyleyim ‘işve-bāzım mest-i nāzım çāre-sāzım amān amān)
 Nic’olur ḥāl-i perīşānım ki cānım uyḥuda

Bülbülān gülşende dā’ım nāleye āgāz eder
 Murğ-i dil anıñçün ol gül ḡoncāya feryād eder
 Ben vişālinden niyāz etdikçe ol meh nāz eder
 [Hālīmī ‘arz edemem şīrīn-i zebānım uyḥuda]

- 3 Ol Hümā-yı evc-i istiḡnā ḡatı nāzendedir
 Hüsni ḥulḡına anıñçün pādişāhlar bendedir
 Kendisi ḥūb içre ammā lebleri bir ḡandedir
 [Hālīmī ‘arz edemem şīrīn-i zebānım uyḥuda]

- 4 ‘Āşıkı ferdāya şalıp ḡayra eyler iltifāt
 Hıç demez kim ḡayrınıñ yokdur vefāsında şebāt
 İstirāḡat cāme-i ḡābında yatur ol pāk-zāt
 Hālīmī ‘arz edemem şīrīn-i zebānım uyḥuda

7’li Hece Vezni

- 86a 1 Sen ḡor görme topraḡı
 Topraḡda neler yatur
 Enbiyālar erenler
 Yüz biñ peyḡamber yatur

Cennetde buḡdāy yiyen
 ḡaflet gömlegin giyen
 Dünyāya göñül veren
 Ādem peyḡamber yatur

- 3 Arkasıyla ḡum çeken
 Gözyaşıyla yuḡuran
 Ka‘be-i bünyād eden
 Ḥalīl peyḡamber yatur

Ꞑuyuda nihān olan
Köle deyu şatılan
Mışır'a sultān olan
Yūsuf peygamber yatur

- 5 **Yūnus** der koynup çoşan
Tenine kurdlar ulaşan
Ġuzātların bağıryan
Eyyūb peygamber yatur

454

ŞARŖI

11'li Hece Vezni

- 1 Du' āda unutma bu mehcūruñu
Nūr-i çeşmim cānım du' ālar seni
ĤaĤĤ'a ıŝmarladım her umūruñu
Ey şah-i ĥubānım du' ālar seni

Ĥār-ı hicrin [i]le oldu dil-fikār
Būlbūl gibi ötsem n'ola āh u zār
Beni ġurbet ile şaldı rüzigār
Serv-i ĥırāmānım du' ālar seni
- 3 'Ömrümün ĥaşılı gönlüm surūru
Çıkarma ĥātırdan dil-i mehcūru
Ciger köşem cānım gönlüm surūru
Āfet-i devrānım du' ālar seni
- 4 Ġam degil **Maĥtūmī** ġarīb olursa
Vāy [eger] arada raĥīb olursa
Yine ġörüşüp naşīb olursa
Şimdilik sultānım du' ālar seni

455

GÜFTE-İ CĀMİ-ZĀDE

Mefā' īlün / Mefā' īlün / Mefā' īlün / Mefā' īlün

- 86b 1 Derūnum āteş-i 'aşkıñla yandır yā Rasūla'llāh
Dil-i teşnemi vaşlıñla kandır yā Rasūla'llāh

Firāķıñ āteşi bağıryan yakıp eşkim revān etdi
Dü çeşmim intizārım dolu kandır yā Rasūla'llāh

3 Sen ol şems-i haķıķātsin ki ‘ālem cümle zerrātīñ
Vücūdūñ bā‘ işi kevn ü mekândır yâ Rasûla’llâh

İçenler cām-ı ‘aşķıñ âb-ı huzûr iltifât etmez
Senin ‘aşķıñ hayatı cāvidândır yâ Rasûla’llâh

5 **Sezâ’î** derdmendiñ bāb-ı lütfuñ ilticâ eyler
Bilir kim dergāhuñ dārü’l-emândır yâ Rasûla’llâh

456

EVC

REŞİD-İ ÜSKÜDÂRÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

1 Ey cemāl-i pertevinden zerre cirmi âfîtab
Aķdı yaşıñ nev‘ eder her ân yüzünden mâhitâb

Keh-keşân cedvel añā ser-levḥ-i mihr encām niķât
Nüh felek evşāfına toķuz varaklı bir kitâb

3 Rāyet-i iķbālîne merredir felek*
Kim şafāğa âfîtab olmuş ana zerrîn ṭanâb

Raḥmeten li’l-‘ālemin etmiş seni zât-ı Hudâ
Ḥazret-i Ḥaķķ eylemiş hem kām-bîn ü kām-yâb

5 Bāb-ı luṭfuñdan Hüdāvendâ meded dūr eyleme
Eyle sultānım şefâ‘ atle **Reşîd**’i behre-yâb

457

11’li Hece Vezni

1 Hû deyip şıdk ile meydāna girsem
Gözümüñ perdesi açılsa bârî
Keşf olup dostuñ cemālını görsem
Vuşlatıñ şerābı içilse bârî

Bir kez nazar etse şu ben kıluna
Cân u başı fedâ etsem yoluña
‘Azîmet etsem vaḥdet iline*
Cânân illerine göçülse bârî

- 3 *Fenā fi 'llāh* menziline duruşup
Cebrā 'il ' aqılla her dem görüşüp
Kābe kavseyn illerine erişüp
Sidretü'l-müntahā geçilse bārī
- 4 Bu **Derviş Himmet**'i hayrān eylese
Cümle māsivādan tayrān eylese
Sırr-ı *ev-ednā*⁹⁸ yı seyrān eylese
Tecellī ' ālemi açılsa bārī

458

MAKĀM-I EVC

7'li Hece Vezni

- 87a 1 Ey tarīkāt erleri
Ey hakīkāt pīrleri
Bir nişān veriñ baña
Ol bī-nişān kandedir
- Kandedir dostuñ ili
Kande açılur gülü
Dost bağçesi bülbulü
Gül-i handān kandedir
- 3 Ararım baħr-ı berri
Bulmadum ben bu sırrı
Cism ü cāndan içeri
Gizli sulţān kandedir
- 4 **Niyāzi**'ye yār olan
Sırrına sulţān olan
Din ü hem imān olan
Ol bī-mekān kandedir

459

MAKĀM-I EVC

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Zāt-ı bāriden haber-dār olduğum mudur şuçum
Cümle ' ālem bilmez iken bildiğim midir şuçum

⁹⁸ “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

Māsivādan ‘ālem-i ʕālbim muşaffī eyleyip
Şol muḥabbet nūru ile dolduğum mudur şuçum

- 3 Niceler gencine-i ‘aşqdan ḥaberdār olmadı
Ben bu virān göñlüm içre bulduğum mudur şuçum
- 4 Zāhidā kendiñ görüp daḥl etme **Seyyīd Seyfiyā**
Varlığım terk eyleyip yoğ olduğum mudur şuçum

460

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Seniñ ‘āşıklarıñ kılmaz nazar Firdevs-i a‘lāya
Ne ḥüriden ḥaber söyler ne meyl eder muşaffāya

Nuḳūş-ı māsivā’llāhdan geçürmiş bunları ‘aşkıñ
Ḳomuşlar iş bu sevdānı ulaşmışlar o sevdāya
- 3 *Ene’l-Ḥaḳ* kıblesiñ bulmuş yüzünü Ḥaḳḳ’a döndürmüş
Şarāb-ı *lem-yezel* içmiş bu ol Menşūr-ı şeydāya

Eger şol ‘āşıkıñ ḥālīn şorarsañ vaşl u ḥāletden
Fenā baḥrine ğarḳ olmuş o şems ḳatre-i deryāya
- 5 Gel ey **Yūnus** gözini aç cemāl-i māsiva’llāhdan
Ki bunda göresin Ḥaḳḳ’ı ne lazım va‘de ferdāya

461

MAḲĀM-I ‘UŞŞĀḲ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 87b 1 Tecellī şevḳ-i dīdārıñ beni mest eyledi ḥayrān
Ene’l-Ḥaḳ sırrını cāndan anıñçün ḳılmadı pinhān

‘Aceb ḥayrān u mest[im] kim bilişdi bilmezem yāri
Gözüm her ḳande kim baḳsa görünür şūret-i Raḥmān
- 3 Yüzüñ görelden ol yāriñ ḳamu maḥv oldu hep vārım
Fenā oldum beḳā buldum beḳāda olmuşum sulṭān

Benim ol derde dermānı benim her ma‘deniñ kānı
Benim ol dürr-ü bī-hemtā benim ol baḥr-ı bī-pāyān

- 5 Benim ‘ilm-i ledünnümde hezerân Hızır olur ‘âciz
Benim her bir tecellîmde nice biñ Mūsâ’lar hayrân

Semâyı seyr eder sırrım cihânı tutdu envârım
Muḳaddesler cemî‘ si[dir] benim sırrımda ser-gerdâñ

- 7 Şanırsın Eşrefoğlu’yum ne Rûmî’yim ne İznîkî
Benim ol dâ’im-i bâḳî göründüm şûret-i insân

Görürsün şûretâ âdem benim emrimdedir ‘âlem
Felekler[le] melekler hep baña maḥkûmdur ins ü cân

- 9 Çürürmüş tenlere bir kez eger dersem *bi-iznî kum*⁹⁹
Yalın ayak u baş açık duralar ḳamusu uryân

462

MAḲÂM-I ‘UŞŞÂḲ

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 1 Bırakdım ‘aşḳıñ ile cümle kârım yâ Rasûla’llâh
(Yitirdim leyl ü leyl nehârım yâ Rasûla’llâh)
Unutdum şevḳıñ ile cümle kârım yâ Rasûla’llâh

Bu gönülüm bülbülü aşlâ cihânıñ bağına bakmaz
Yüzün görmek gül-istânın ararım yâ Rasûla’llâh

- 3 Gönül pervâne-veş döner vişâliñ şem‘ine dâ’im
Dükendi ḳalmadı şabr u ḳarârım yâ Ḥabîba’llâh

- 4 Bu Maḥvî bendeñe rahm et firâḳıñ nârına düşmüş
Ḳatî haylî zamân oldu yanarım yâ Rasûla’llâh

463

8’li Hece Vezni

- 1 Bu ay u gün bu yıldızlar
Bu geceler bu gündüzler

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقْتُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَاتَّقُوا فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُ الْأَكْمَهَ وَأَنَا ۙ
”لَا بُرْصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ أَنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ“ (İsrailoğullarına
peygamber olarak gönderir, o da onlara der ki: Ben, Rabbinizden delille geldim size. Balçığı yoğurur, kuş
şekline sokar, ona üflerim, Allah’ın izniyle kuş olur. Anadan doğma körü körlükten kurtarırm, abraş illetine
tutulmuşu, Allah’ın izniyle iyileştiririm ve Allah’ın izniyle ölüyü diriltirim, evlerinizde yediklerinizi,
sakladıklarınızı size bildiririm. İnanmışsanız şüphe yok ki, bunlar size delildir.) Âl-i İmrân 3/49.

Bu yaz u kışlar ve güzler
Benim emrimdedir yeksân

Cihânın tölmasıñ bendi
Benim elimdedir şimdi
Benim bugün bu meydânda
Benimdir top ile çevgân

- 3 Benim şâhı bu meydânıñ
Benim devri bu _____
Benim cânı bu cânlarıñ
Benimledir _____¹⁰⁰

464

‘UŞŞÂK

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 88a 1 Göñlüm eglenmez meded yâ Rab bilmem n’eyleyim
Göñlüme eglence ver anıñla göñlüm eyleyim

Göñlümün eglencesi zevk ü vişâliñdir seniñ
Fırqatiñle hasretiñle nice göñlüm eyleyim
- 3 Gece gündüz ağlarım müştâk olup dîdârıña
Bulmadım bir yâr-ı şâdık aña derdim söyleyim

Sensin ancak maşşûdum ihsânı çok kâdir âlâ
Senden özge dañı kime ‘arz-ı hâcât eyleyim
- 5 Dağılur ‘aqlım dem-â-dem kalmadı şabra mecâl
Hayrete düşdü göñül ammâ ki bilmem n’eyleyim
- 6 Bir delil-i mürşide muhtâçsın ‘Abdu’l-ḥayy hemân
Göstere dîdâr-ı Hakk’ı aña râzım söyleyim

465

‘ACEM

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Ey sa‘ âdet mülkünün sulṭanı ḥayl-i mürselîn
Pişvâ-yı enbiyâ maḥbûb-i Rabbü’l-‘âlemîn

¹⁰⁰ Derkenarda bulunan şiirin son bendinin son kelimeleri sayfanın iç kısmında kaldığı için okunamadı.

Sensin ol serv-i hırām bostān-ı feyz kim*
Sāye-i luṭfuñda rāḥat buldu aşḥāb-ı güzīn

- 3 Zerre-i mihr-i cemālīñ pertev-endāz olmasa
Şeh-rāh-ı vuşlatı görmezdi çeşm-i sālīkīn

Ṭarfetü'l-‘ayn içre ‘arş u ferş seyir etmez idi
Ümmetiñ bāliyle pervāz etmese rūḥu'l-mübīn

- 5 Eylemezdi meyve-i Ṭübā'ya hergiz iltifāt
Sidre-i feyziñden olsa dest-i ‘āşın meyvesi

- 6 Zāhir ü bāṭın umar senden nigāh-ı luṭfuñu
Kıl Ğafūrī'ye şefā' at yā şefī'el-müznibīn

466

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 88b 1 Āb-ı engür ile mestāne kıyās etme bizi
Sāz u ṭanbur [i]le dīvāne kıyās etme bizi
Dīde-i cānı açıp yāri temāşa eylediñ
Āşināyız Hakk'a bīgāne kıyās etme bizi
3 Mürşid-i kāmilden almadan dersi levḥ-i sīnede*
‘Aşḫdan bī-behre ḥayvāna kıyās etme bizi
4 Yürü noḫşān ile bakma **Himmetī** pīre eriş
Kendini [bilmez o] nādāna kıyās etme bizi

467

‘UŞŞĀḲ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Bugün Mevlā gören Leylā'ya bakmaz
Ulu ‘alā gören ednāya bakmaz
Güne nazār edenler aya bakmaz
Yürü Leylā ki ben Mevlā'yı buldum

Ḳapunda zār eder [i]dim yüzüm pāk
İşitmez degil [i]di ḳulağın sāk
Seniñ ‘aşḳıñla erişdi baña ‘āk
Yürü Leylā ki ben Mevlā'yı buldum

- 3 Saña yalvarır [i]ken nâz ederdin
Semâyı gözleyip pervâz ederdin
Cefâyı çok vefâyı az ederdin
Yürü Leylâ ki ben Mevlâ'yı buldum

Mecnûn'a şordular Leylâ nice oldu*
Gitdi Leylâ şu yerde nâmı kaldı
Benim gönlüm garîb Leylâ buldu
[Yürü Leylâ ki ben Mevlâ'yı buldu]

- 5 Gözleriñ ' ayn-ı belâdır ey püser
Bunu yazan okuyanı öpüser

101

468

11'li Hece Vezni

- 89a 1 Cebrâ-il'im selâm eyle dostuma
Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im
Gelsin kâdem başşıñ ' arşım üstüne
[Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]

Zeyn eyledim ' arşımı gelsin göreyim
Kullarım ḥâlinden ḥaber sorayım
O diñlesin aña cevâp vereyim
[Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]

- 3 Onculayın hîçbir kûl yaratmadım
Anıñ bir sözünü iki etmedim
Ümmetini cehennemde yakmadım
[Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]

- 4 ' Āşık Yūnus bu ḥānede kalduğı
Kur'ân'ı ' aẓım içinde olduğı
Sa' âdet yetmez mi oḥun olduğı
[Benim Muḥammed'im güzel Aḥmed'im]

¹⁰¹ Derkenarda yer alan metin son derece silik olduğundan devamındaki mısralar okunamadı.

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 1 Ey Cenāb-ı Hāzret-i Hāḳḳ’ın ḥabīb-i ekremi
Hāḳḳ te‘āla gizledi zātında ism-i a‘zemi
- Zerre-i fikrin deḡışmem devlet-i dünyāya ben
‘Āleme vermem ḥayāliyle geḡen her bir demi
- 3 Keşf olur bir āh ile ma‘şuqlara esrār-ı ḡayb
‘Arz-ı dīdār eyle ey zār-ı Hūdā’nın maḥremi
- Cennete teşbīḡ ederler ‘ıyd-ı sūnbūl zārına
Görseler ḥūriler ol ḡisū cemel-ender-meḡi
- 5 Āteş-i ‘aşḳ ile **Naḳṣiyā** tecellī eylemiş
Hāzret-i bārī yaratmaḡdan muḳaddem ‘ālemi

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 89b 1 Ey ḡönül dillerde sen efsāne olduñ bilmediñ
Baş açıḳ esrik-i ‘aceb dīvāne oldun bilmediñ
- Añmadiñ bezm-i elestiñ ‘ahdini peymānını
Āşinā-yı Hāḳḳ iken bigāne olduñ bilmediñ
- 3 Rabbine nefsiñ [seni] ‘āşī kılar ḡaflet ile
Ḳul iken Mevlā ile ḡaşmāne oldun bilmediñ
- Māsivā şūretleriñ pūr eyleyip içdiñ şarāb
‘Ayn-ı Beytu’llāh iken büt-ḡāne oldun bilmediñ
- 5 Nūriyā ermez iseñ yāriñ cemāliñ sırrına
Ṭotalım ‘ilm ile [sen] pervāne oldun bilmediñ

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 1 Rāzıyam derdine yāriñ ben şikāyet etmezem
Kendi ḡalim söylerem ḡayrı ḡikāyet etmezem

Derd ü miḥnet yol-dāşımdır bu yola ‘azm edeli
Dost belāsında başım bir dem selāmet etmezem

- 3 Dost baña nefsinı ḳahr eyle berü gel dedi çün
Nefsini ḳahr eylerem hergiz ‘ināyet etmezem

Ederim ‘āşıḳlara ‘aşḳdan ḥaber şimden gerü
Āşikāre gün gibi gizli işāret etmezem

- 5 Söyle **Eşrefoğlu Rūmī** derdiñi ‘āşıḳlara
Deme kim ben gizlerem ‘aşḳı melāmet etmezem

472

8’li Hece Vezni

- 90a 1 Gözüm nūru faḥr-i ‘ālem
Yetiş yā Muḥammed yetiş
‘Āleme gün gibi toḡdu
Yetiş yā Muḥammed yetiş

Aḳ saḳallı pīrlar ilen
Ḥaḳḳ’a ermiş erler ilen
Cümle peygamberler ilen
[Yetiş yā Muḥammed yetiş]
- 3 Seni gözler iki gözüm
Ayaḡıña sürem yüzüm
Dīn seniñdir ḡayret bizim
[Yetiş yā Muḥammed yetiş]
- 4 Hünkār eder cānlar cānı
Maḥşerde bulur seni
Sancaḡıñ seni ister seni*
Yetiş yā Muḥammed yetiş

473

MAḲĀM-I RAST

8’li Hece Vezni

- 1 Ben saña ‘āşıḳ olmuşum
Yā Rasūl göster cemāliñ
Yoluñda ḳurbān olmuşum
[Yā Rasūl göster cemāliñ]

Düşeli derdiñe ey yâr
O hâlim oldu zâr*
Yol beklerim leyl ü nehâr
[Yâ Rasûl göster cemâliñ]

3 Seni bekler cümle velî
Nicesi oldular deli
Ey bâğ-ı hâkîkât gülü
[Yâ Rasûl göster cemâliñ]

4 Bu tarîk seniñ yoluñdur
‘Arzımız vech-i gülüñdür
Üftâde kemter kûlundur
Yâ Rasûl göster cemâliñ

474

HÜSEYNÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

1 Şafha-i şadrında dâ’im ‘âşıkın ezkârı Hû
Şakiriñ şükrü Huva’llâh zâkiriñ ezkârı Hû
Nâleden mi deldi bağrım Hû deyû nâlân eder
Mevlevîler ma‘nevîler başladı eş‘âr-ı Hû

475

MAĞÂM-I RAST

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

90b 1 Gel berü ey yanmağa pervâne-veş nâr isteyen
‘Âşık-ı şeydâ olup ol bî-bedel yâr isteyen

Şüfî fânide bugün sermâye hiç etmez ziyân
Nağd-i cânıñ bey‘ eder yâr ile bâzâr isteyen

3 Bâğ-ı ‘aşkın bülbülü şûride-veş eyler figân
Gülşeni vuşlatda kalmış vird-i handân isteyen

Sırrıma zâğü’l-başarden kim duyar [i]se odur
El çekip cümle sivâdan vaşl-ı didâr isteyen

5 Derd-mend bî-çâre Keşfiyâ eder her dem nâzar
Sicn-i fırkat içre kalmış zâr u nâçâr isteyen

476
ŞABĀ

8'li Hece Vezni

- 1 Bir ġarībim ſu dūnyāda
Gülme gülme ağla gōñül
Derdiñ çokdur ġāyet seniñ
Gülme gülme ağla gōñül

Dūnyā kime kıldı vefā
Dā'im iſi cevr ü cefā
Ḳanı Muḥammed Muṣtafā
Gülme gülme ağla gōñül

- 3 Ḳanı Muḥammed Muṣtafā
Ḳanlı[dır] bu deñlü dūnyā
Çünkü gitdi elden ſafā
[Gülme gülme ağla gōñül]

Ebūbekir oldu velī
Oldu peygamberiñ yāri
Ḳanı 'Ömer 'Oſmān 'Alī
[Gülme gülme ağla gōñül]

- 5 Anlar cihāna geldiler
Hep gitdiler ḳalmadılar
Ağladılar gülmediler
[Gülme gülme ağla gōñül]

- 6 Bir gün bize ecel ere
Odu düşün ola yere
Bu ten ḳulluğundan ḳala
[Gülme gülme ağla gōñül]

477

7'li Hece Vezni

- 1 'Ālemleriñ sultānı
'İnāyet eyle bize (sultānım)
'Aſḳıñ ſevḳiñ zevḳiñ ver
'İnāyet eyle bize

Aķa şol eşmim yaşı
Onulmaz bağrım başı
İki cihān güneşi
[‘ İnāyet eyle bize]

3 Ezdi gitti nefsimiz
Zikriñ kılmaş dilimiz
Saña mālūm hālımız
[‘ İnāyet eyle bize]

4 **Seyyid Seyfī** kuluñı
Zār incidme bñlbñlini
Yāriñ vařlıñ gñlñni
[‘ İnāyet eyle bize]

478

MAĖĖM-I MUĞAYYER

Fā‘ ilātñn / Fā‘ ilātñn / Fā‘ ilātñn / Fā‘ ilñn

- 91a 1 Cñmle ĥuccāc ile gidem yine iĥrāma ‘ abā
Kıbleye karşı yöneldim giderim mişl ü řabā
Erişip gördñm bñrñnmñř bir siyāh atlas ‘ abā
Ėara şonlu Ka‘ betu’llāh merĥabā yā merĥabā
- Bağladık ñnkñm ‘ Arafāt üzere ĥuccācla řāf
Dilimizde yā İlāhī *neccinā mimma neĥāf*
Dñkü-ben göz yaşlarını ederiz seni řavāf
[Ėara şonlu Ka‘ betu’llāh’a merĥabā yā merĥabā]
- 3 ağrışıp *lebbeyk* deriz yā Rabbenā fermān seniñ
İsteyñ geldik řapuña luř ile iĥsān seniñ
Cānımız olsun viřāliñ ‘ ıydine ĥurbān seniñ
[Ėara şonlu Ka‘ betu’llāh’a merĥabā yā merĥabā]
- 4 şuşamışız āb-ı zemzemden siķāyet edesin
Merve ĥaķķıñ řafā’yı hem ĥimāyet edesin
Umarız yārin **Ėuloęlu**’na řefā‘ at edesin
[Ėara şonlu Ka‘ betu’llāh’a merĥabā yā merĥabā]

MAḲĀM-I ‘ACEM

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 1 ‘Ālemi arayı buldum ‘ālem-i ārā benim
Mālik-i kevn ü mekânım tâc ile dārā benim
- Çün serîr-i ‘izzete başdım kâdem ‘irfân ile
Dil-i Süleymân-ı zemânım Ḳâf ile ‘Anḳā benim
- 3 On sekiz biñ ‘ālemi seyr eyledim seyyāre var
Ḳābe Ḳavseyñ’e erişdim sırr-ı *ev-ednâ*¹⁰² benim
- Bu rumūzuñ nüktesin ancaḳ yine ‘ārif bilür
Vādî içinde gūyā Ṭūr ile Sīnā benim*
- 5 Ger vücūduñ ḳatre ise zāhidā deryā olur
Serserî gezme cihānda lafz ile ma‘nā benim
- 6 Ger bugün ‘İsā demi nuṭḳ-i cihān-ı ‘ālemi
Mürde diller zinde eder cān ile cānān benim

NEVĀ

Mefā‘ilūn / Mefā‘ilūn / Fe‘ulūn

- 91b 1 Gel ey bād-ı şabā luṭf eyle bir dem
Ḥaber ver bize cānān illerinden
Beşāretle ḳıl bizi şād ü ḥurrem
[Ḥaber ver bize cānān illerinden]
- Aradım nice yıl kevn ü mekânı
Bulunmadı anıñ nām u nişānı
‘Aceb nice bulur isteyen anı
[Ḥaber ver bize cānān illerinden]
- 3 Ḥarīm-i ḳuds-i lā-hūta varırsıñ
Serây-ı ḥāş-ı cānānımı görürsüñ
Yine ‘azm eyleyip bunda gelirsıñ
[Ḥaber ver bize cānān illerinden]

¹⁰² “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9.

- 4 Eger cān ise hüsünün bahası
Nice biñ cān olur anıñ fedası
Niyāzī'niñ kaldı mı aşınası*
[Haber ver bize cānān illerinden]

481

NEVĀ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey Hüdāyā gün be gün hālim diger-gün olmadan
Tîğ-i fikriñ ser derūnum kesmeden*
Rūz u şeb mār-ı ecel 'ömr-i dırahta çıkmadan
Zî'l-günāh iqbāle 'afvıñıla eyle behre-yāb

'İzz ü şevketle mükerrerem hākim-i devrān iken
Karışam hāk ile bir gün 'āleme sultān iken
Bilmezem hālim n'ola 'üryān-ı ser-gerdān iken
[Zî'l-günāh iqbāle 'afvıñıla eyle behre-yāb]

3 Fakr ile maḥzūz olurdum dehre sultān olmuşum
Hiç gerekmezdi bu emvāl ḥalka 'ünvān olmuşum
Müşkül olurdu eger ümmete bürhān olmuşum
[Zî'l-günāh iqbāle 'afvıñıla eyle behre-yāb]

482

NEVĀ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Derūnum 'aşkıñıle yā Rasūla'llāh kebāb oldu
Vücūdum mülketi hicrin hevāsıyla ḥarāb oldu

Vücūd-ı nāzeniniñ mebdē'-i feyz-i ḥaḳīḳātdir
Anıñçün 'aşq-ı pākin 'āleme hüsni me'āb oldu

3 Kudūmūñ bā' iş-i faḥr-i maḳāmı 'arş-ı a' lādır
'Ulüvv-i şāh-ı 'ālī-şān ki *levlāk*¹⁰³ ile şāha[b] oldu*

Seniñ ey şāh 'ālem çāker-i dergāh zīşānıñ oldu
Şeh-i iklīm-i rıf at Husrev-i 'ālī-cenāb oldu

5 Hesāb-ı devr-i maḥşere şefā' at eyle sultānım
Necīb-i pür-kušūruñ cürmü zīrā bī-ḥesāb oldu

¹⁰³ "Levlāke levlāke le-mā halaktü'l-eflāke" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

DER BEYÂN-İ MAẖÂMÂT

92a

Rast	Nikrîz	Nişâbur	Mâhûr	Rehāvî	Nevâ
Bayâtî	‘Arzbâr	Nihâvend	‘Uşşâk	Ĥüseynî	Kûçek
Şabâ	‘Uzzâl	Şehnâz	‘Irâk	Evc	Segâh
İşfahan	Selmek	Bûselik	Ĥicâz	Mâye	Nevrûz
Büzürk	Zengüle	Ĥişâr	Gerdâniye	Kürdî	‘Acem
‘Aşîrân	Dü-gâh	Muĥâlîf	Nühüft	Muĥayyer	Zirefken
Pençugâh	Sünbüle	Çâr-gâh	Nevrûz-i ‘Acem	Beste- Nigâr	
Bâbâ Ṭahir	Yegâh	Sulṭân-ı ‘Irâk	Zâ-il	Raĥatü’l Ervâĥ	

DER-BEYÂN-İ UŞÛLÂT

UŞÛL-İ MUĤAMMES

Düm teke düm tek düm düm tek
Teke düm dek tek düm dek tek
Düm tek teke düm dek teke teke

UŞÛL-İ SEMÂ’Î

Düm tek düm tek tek

UŞÛL-Ü DEVR-İ REVÂN

Düm düm tek düm tek tek

483

ꞐİꞐ A

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 92b 1 Kāmil ile oturan bulur kemāl
Nākış ile hem-nişinlikdir vebāl

484

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Her ki dünyāya gelir āhır ecel cāmın ier
Ne ' aceb menzil olur kimi onar kimi ger

485

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Dil-i maħzūnumu bir kez gūřāde etseñ olmaz mı
Dutalım dūřmanıñ oldum mūdārā kılsañ olmaz mı

486

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Efendi ħusnūñ zekātın verseñ mūsteħa okdur*
' Ālemi ser-te-ser etseñ ħaırden mūsteħa yokdur

487

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 şıveler ta' lim ederseñ ġamze-i ġammāzıñā
Nāz -ı' ilmin ħoř bulursun āferin ūstādıñā

488

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Nıyyet etseñ dılber kim gel buyur
Nāzı artar ahbeniñ bunca bŷŷr

489

اذا سقط السین من اسمہ
سقط الصوم عن الناس

Kim yerise Ĥamid' iñ ii yaġın
Yedirir aña başın ayaġın

FERMĀYED ĠARĪBĪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Nedir bu çeşm-i la' lînde kırışmeyle tebessümler
Efendim kân olur tākāt getirmez aña merdümler
- Dedim şakla şakın kem küm edersin mühri-i mihri
Sözüm gūş etmeyip sînem dem-â-dem âh edip kümler
- 3 Ölüm vaqtinde sînemden gelen şanmañ ki nâlemdir
Dem-i âzâdelikdir murğ-i rûh eyler terennümler
- Şulak tut bir nefes gūş et nice demdir ki efgānım
Seniñ destînden ey zālîm saña eyler tazallumler
- 5 Ġarībî bendeñi cevriñle öldürmek dilermişsin
Nedendir aña şāhım bu'nca şefkatler terahhüm¹⁰⁴

93a

FERMĀYED FEYẒĪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Dil-i bî-‘ aşk şāhım mülke beñzer kim mülüksüzdür
Ġam-ı bî-hûde pür-hayret durur kim _____ süzdür(?)
- Lebiñ hakkāk eli doğunmamış bir la' l-i rahşāndır
Muşaffā dişleriñ şol durre beñzer [kim] deliksizdir
- 3 Kelāmı şu' belendirme uzatma gel maķāmâtı
Göñül āvāze-i ' aşkı o şuñ bûseliksizdir
- Sarā-yı şî' r-i ġayrıñ cümle derme çatmadır [dā' im]
Benim bünyād-ı ebyāt şafā-i bahşım heleksizdir
- 5 Hemān bir tîğ-i cevher-dāra beñzer nükte-i Feyẓî
Teberdür zafer-i düşmen ger çekem ammā çeliksizdir(?)

¹⁰⁴ Derkenarda yer alan bir beyit mürekkebin silik olmasından ötürü okunamamıştır.¹⁰⁵ Bu varaktaki ilk manzume, mürekkebinin silinmesinden ötürü okunamamıştır.

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Belāya şabr eden mizānı aldı
Taḥavvür eyleyen ḥayretde kaldı

MÜFRED

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Gel ey vā' iz konuş ḥāl-i dilberden bî-ḥabersin sen
Beni dīvāne kıldı ol perī bilmem ne dersin sen

MÜFRED

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Saña dā'im niyāzımdı efendim
Beni kul et ḳapında derd-mendim

MÜFRED

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Hemān ehl-i dīlīn ta' bir-i cāna
Çü sensin ḥüsn iline şāh-ı dānā

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 93b 1 ' Aceb cānā bu nāz içre n'olusar maḳşūd u māl*
Dil-şikeste ḥod seniñdir cān ise maḳşūduñ al

Müstef' ilātün / Müstef' ilātün

- 1 ' Iyd-ı vişālīn ḳadr-ı sa' ādet¹⁰⁶
Şām-ı firāḳıñ rüz-i ḳıyāmet
Zevḳ āḥir oldı ḡam zāhir oldı
Gelmek irādet ḡitmek icāzet

¹⁰⁶ Bu mısra şiirin hemen altında tekrar yazılıdır.

498

MURABBA'

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ben seni sevdim efendim korkarım bildirmege
Hısm edip cellād edersin ben kuluñ öldürmege
Haqq te' ālā kudretinden seni maḥbūb eylemiş
' Aklım almış saña vermiş beni mecnūn eylemiş

499

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Şikest olsa sürāḥī cām tecallā bī-ḳarār olmaz
Meşeldir sāḳiyā baş gitse ayak pāyidār olmaz

500

MÜFRED

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Mes'ele ma' lūmu olmuş okumuş yazmış o yār
Müsta'id olmak laṭīf ü pāk-i istiḥrācī vār

501

MÜFRED

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Zūlf-i dilber tolaşır boynuma iki gecedir
Ey mu'abbir vāḳı' ā ta' bīri anıñ n'icedir

502

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Böyle bir mekkāre yokdur görmemiş gerdūn-i ṭāḳ
Ögünüp baḳadurmuş alnım açık yüzüm aḳ

503

MÜFRED

- 1 Çār-ı 'anaşırdan beni terkīb eden ḳomuş kim
Serde ḥāk gözde āb ve dilde āteş elde yel¹⁰⁷

¹⁰⁷ Derkenarda yer alan bu beyit mürekkebin silik olmasından ötürü tahminle okunmuştur.

504

MÜFRED

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 H̱asret-i ẖālın ile yaqđım tende biñ qaradāğ
H̱alk-ı 'ālem gördü bahtın [kara]dedi yüzüñ ağ

505

MÜFRED

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 N'ola gözden ırāğ olsa cemālīñ
Muşavverdir gönül içre hayālīñ¹⁰⁸

506

NEVĀ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 94a 1 Şerāb-ı cām-ı 'aşkıñdan içenler
Ayılmaz tā ebed mestāne geldi
Seniñ 'aşkıñ hevāsına düşenler
Bilişmez 'aqlile dīvāne geldi

Cemālīñ nūru işrāk etse cāna
Şıgışmaz mübtelā iki cihāna
Tecellī et kerem kııl 'āşıkāne
Efendim bendeler ihsāna geldi

- 3 Olanlar zātının [hem] āşināsı
Beķā bulur haķīķatde fenāsı
Sezāyī vaşl olur 'aşkıñ cūdāsı
Erişdi kaķreler 'ummāna geldi

507

SEGĀH

7'li Hece Vezni

- 1 Gider şekk ü inkārı
Tevhīde gel tevhīde
Muħkem eyle iķrārı
[Tevhīde gel tevhīde]

¹⁰⁸ Bu ferdden sonra bir ferd daha vardır fakat mürekkebin silikliği ve dağılması nedeniyle okunamamıştır.

Koyup kuru taklidi
Cāndan eyle tevḥīdi
Bulmağa her ümidi
[Tevḥīde gel tevḥīde]

- 3 Şüzine tapma şakın
Ma‘ni yüzüne bakın
Olmağa Hakk’a yakın
[Tevḥīde gel tevḥīde]

Şakın nefse inanma
Kendimi bildim şanma
Şirk âteşine yanma
[Tevḥīde gel tevḥīde]

- 5 Haḳ yolunu ararsıñ
Şirk inādın sürersıñ
Hüdāyī-i şorarsıñ
Tevḥīde gel tevḥīde

508

FAŞL-I BAYĀTĪ

8’li Hece Vezni

- 1 Geldim kapıña pür-günāhım*
Luṭf et yā Rabbü’r-raḥīm
Sehv-i keşretle rû-siyāhım
Luṭf et yā Rabbü’r-raḥīm

Āşüfte-ḥāl[le] efgendeyim
‘İşyān ile şermendeyim
Ġāyetle mücrim bendeyim
Luṭf [et yā Rabbü’r-raḥīm]

- 3 Bu murğ u dil vaḳt-i seḫer
Feryād edip ağlar gezer
Eyle günāhından gezer
[Luṭf et yā Rabbü’r-raḥīm]

Sensin ḫakīm çāre-sāz
Saña ‘ayāndır cümle rāz
Etdim nażarımla niyāz
[Luṭf et yā Rabbü’r-raḥīm]

- 5 Fikr-i hayālîñle ‘alîl
Oldu vücûdum ey celîl
Fâ’iz zelîl oldu zelîl
[Luţf et yâ Rabbü’r-raḥîm]

509

7’li Hece Vezni

- 94b 1 ‘Aşkıñ [i]le ‘âşıklar
Sultân ‘Abdu’l-kâdirî
Şıdkıñ [i]le şâdıklar
Sultân ‘Abdu’l-kâdirî
- 2 Devlet istersen devlet
‘İzzet istersen ‘izzet
Eşiginde kıl hizmet
[Sultân ‘Abdu’l-kâdirî]
- 3 ‘Āşık olan üftâde
İrâk demez Bağdâd’a
Kadrin bilen ziyâde
[Sultân ‘Abdu’l-kâdirî]
- 4 **Eşrefoğlu ol Rûmî**
Dervîşlerin maḥremi
Evliyâlar sultânı
[Sultân ‘Abdu’l-kâdirî]

510

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 1 Var mıdır lezzet ki ol ezkâr-ı Mevlâ’dan lezîz
Şeş cihâdım ermedim bulmadım illâdan lezîz
- 2 Şu gibi akdım cihâna ser-te-ser seyr eyledim
Bulmadım illâ ki bulam zıkr-i Ḥaḳḳ mâ’dan lezîz
- 3 Kâlb-i mü’min ‘aşk-ı Allâh’a imiş fikr eyledim
Zikrimi dilimde buldum ‘aşk-ı evşâ(?)dan lezîz
- 4 Zıkr-i fikrimde bilir mi ‘**Aşkı**’yi ey Zü’l-celâl*
Ḥayretde ḥüsnüñ aña dünyâ vü ‘uḳbâdan lezîz*

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 1 Dermān arardım derdime derdim baña dermān imiş
Bürhān arardım aşlıma aşlım baña bürhān imiş
- 2 Mürşīd gerekdir bildire Hakk'ı saña Hakk'a'l-yakīn
Mürşīdi olmayanların bildikleri gümān imiş
- 3 Añla hemān bir söz durur yoķuş degildir düz durur
‘ Ālem kamu bir yüz durur gören anı hayrān imiş
- 4 İşit Niyāzi'niñ sözün bir nesne örtmez Hakk yüzün
Hakk'dan ‘ ayān bir nesne yoķ gözsüzlere pinhān imiş

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 95a
- 1 Maṭla' -i şems-i ilāhī maẓhar-ı envārı Hakk
Muştafa *mācā-i ilā raḥmeten-lil' ālemīn*
Fahri' ālem nūr-i Ādem maḥzen-i esrār-ı Hakk
[Muştafa *mācā-i ilā raḥmeten-lil' ālemīn*]
 - 2 *Künt ü kenzi*¹⁰⁹ maḥzenidir *lī- me' allāh*¹¹⁰ maẓharī
Mebde' -i dünyā vü ' uķbādır şefā' at menba' ı
Kutb-u ' ālem dedi Mevlā-yı şāhib-i meşnevi
[Muştafa *mācā-i ilā raḥmeten-lil' ālemīn*]
 - 3 Şer' -i pāk-i dīn-i Allāh aña tevfiķ eyledi
Mağz-ı Qur'ān-ı haķāyık ile taẓyīķ eyledi*
Bu kelāmı naşş-ı kāt' i ile taḥķīķ eyledi
[Muştafa *mācā-i ilā raḥmeten-lil' ālemīn*]
 - 4 Yā Resūlu'llāh livā' -i ' asker-i İslām'a baķ
Yandırıp nūr-i şefā' at şem' ini ihsāna baķ
Ma' neviyen şānına lāyık olan sultāna baķ
[Muştafa *mācā-i ilā raḥmeten-lil' ālemīn*]

¹⁰⁹ “Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u' refe fe-halaktü'l-halka liya' rifünī.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

¹¹⁰ “Lī ma' a 'llahi vaktün lā-yese'unī fihi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün” (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Gözünden ehl-i inkārın 'ıyān ender 'ıyān sensin
Muvahhīd kınde kim bākısa nihān ender nihān sensin
- 2 Çü sensin evvel ü āhır dahı hem bātın u zāhır
Mekānıñ lā-mekān bī-şek kıamu kevn-i mekān sensin
- 3 'Acāyib baır-i vahıdeti ki dü 'ālem-i emvācın
Kenār-ı kıa' rı yok baır-i Āmık-i bī-girān sensin
- 4 Gözüimde ki gören sensin dilimde söyleneñ sensin
Şem' iimsin semā' imsin benim cānımda cān sensin
- 5 Bu yanmaıdan yaıılmaıdan murādın Hāı ise şūfı
Vücūdün aradan maıv et naıar kııl gör ne kānı sensin
- 6 Vücūdün varlııı **Seyyīd Nizāmoıılu**'nuñ al kıtsin
Erişdir aşıına anı ĥayāt-ı cāvidān sensin

ÇĀRGĀH**Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün**

- 95b 1 Secde kılsa ay u gün zātınā var mıdır ĥilāf
Şāhid-i ĥüsnüñe kıarşı durmuş encām şāf u şāf
- 2 Āsitānıñ cānına yüz sürmek içün āfitāb
Ravza-i pākıñ anıñçün her seıer eyler tavāf
- 3 Nesne-i kibri yaratdı Hāı vücūdün kānını
On sekiz biñ 'ālem oldu nuıık-ı nūna muza' āf
- 4 Seb' a içre taııtır etse kıarı-ı çerıı eıer
Toludur luııfuñla her bir kıatre ger olsa şıkāf
- 5 Umarım rüz-i cezāda ey Nebı-i muııterem
Dıyesin kim ümmetimsin ey Ĥulūşı lā-teııhaf

515
ÇĀRGĀH

12'li Hece Vezni

- 1 ' Aceb ḥayrān oldum ' aşğa uyalıdan
Yanıp püryān oldum ' aşğa uyalıdan
- 2 Ne aşşı fark ederim ne ziyānı
Küllī virān oldum ' aşğa uyalıdan
- 3 Şabr edeyim dersem durmaz bu dilim
Söyler ozān oldum ' aşğa uyalıdan
- 4 Kimi eder uşludur kimi eder deli
Ḥalkā seyrān oldum ' aşğa uyalıdan
- 5 Uçdu rāḥat kondu miḥnet uyandı
Derde dükkān oldum ' aşğa uyalıdan
- 6 ' İlm-i ḥikmet ile tıldu vücūdum
' Ayn-i ' irfān oldum ' aşğa uyalıdan
- 7 Şalādır nefsim için ' āşıklara
Āb-ı ḥayvān oldum ' aşğa uyalıdan
- 8 **Sinān Ümmī** der kalmadı bir ğam
Özge sulṭān oldum ' aşğa uyalıdan

516
ḤİŞĀR

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 96a
- 1 Hep erenler içdi cām-ı vaḥdeti tevḥīd ile
Buldular iki cihānda devleti tevḥīd ile
 - 2 Āteş-i tevḥīde yan sen de gönül pervāne-veş
Maḥz-ı nūr olsun vücuduñ ' izzeti tevḥīd ile
 - 3 Maṭlūbu didār imiş iki cihānda ' āşıkıñ
İsteyenler buldu ancak rü ' yeti tevḥīd ile
 - 4 Ey **Ḥuluşī** kıldı tezyīn ol Ḥüdā-yı *lā- yezāl*
On sekiz biñ ' ālemi çün zīneti tevḥīd ile

517
‘UŞŞÂK
11’li Hece Vezni

- 1 Mecnûn’a sordular Leylâ nic’oldu
Leylâ gidip nâmı dillerde kaldı
Benim gönlüm bir gayrı Leylâ buldı
Yürü Leylâ’m ki ben Mevlâ’yı buldum
- 2 Şu ben yalvarırken sen nâz ederdüñ
Hevânı gözleyip pervâz ederdüñ
Cefâyı çok vefâyı az ederdüñ
[Yürü Leylâ’m ki ben Mevlâ’yı buldum]
- 3 Bugün Mevlâ gören Leylâ’ya bakmaz
Ulu a’lâ gören ednâya bakmaz
Aya nazar eden yıldıza bakmaz
[Yürü Leylâ’m ki ben Mevlâ’yı buldum]
- 4 Mecnûn arzulayıp Ka’be’ye vardı
Halka yapışıp havf-ı zârı kıldı
Mecnûn Leylâ derken Mevlâ’yı buldu
[Yürü Leylâ’m ki ben Mevlâ’yı buldum]
- 5 Gel ey **Yûnus** bu sırda çok açılma
Hidâyet Hâk olan yerden kesilme
Hâk’ın lûtfun görüp halka saçılma
[Yürü Leylâ’m ki ben Mevlâ’yı buldum]

518¹¹¹
ŞEMS-İ TEBRİZİ

- 1 Yine gördüm yine gönlüm alanı
Gönlüm alıp beni şeydâ kılanı

Çün aldın gönlümü vergil murâdın
Murâdım budur efendim göster cemâlin
- 3 Cemâlin hasretinden hasta oldum
Hocama şor gönül hasta olanı

¹¹¹ Bu manzume derkenara son derece silik ve girift bir şekilde yazılmıştır. Tahminlerle okunan bu manzumenin vezni ve nazım şekli belirlenemedi.

Gel öldür ger dirgür fermân seniñdir
Helâldir ma' şûka ' aşıkıñ kanı

- 5 Gerçi süvâr-ı Hakk'ı **Şems-i Tebrîzî**
Fedâdır yoluna başıyla cânı

519

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 96b 1 Âşinâ-yı aşk olandan âh u zâr eksik degil
Keştî-i nazma dem-â-dem rûzigâr eksik degil
- 2 Ol cemâl-i muflâkıñ ' aşkıñda artdıķça niyâz
Ol kadar nâz arttırır bir gül-' izâr eksik degil
- 3 Yeri cennet bakdığı dîdârı olsa ' aşıkıñ
Vech-i nûrundan anıñ yakmağa nâr eksik degil
- 4 Bu nişân-ı ' aşıkıñ râhat ölür ğam dirilir
Hayret-ender-hayret-i leyl ü nehâr eksik degil
- 5 Şem' -i ' aşka **Mısrîyâ** yandır özün yok ol müdâm
' Aşıkıñ her yokluğun üstünde var eksik degil

520

ŞABÂ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Ey habîb-i Hakk-ı Kerîm el-şâh Muḥammed Muştafâ
Nâzenîn-i ḥazret-i yezdân Muḥammed Muştafâ
- 2 Ravza-i vaḥdet gülüsün *İl-ma' allâh*¹¹² bûlbülü
Cânlar cânân cihânda cân Muḥammed [Muştafâ]
- 3 Nûr-i ' âlem faḥr-i âdem seyyidü'l-kevineysin*
İki ' âlemde şeh-i şâhân [Muḥammed Muştafâ]
- 4 Âliñe aşḥâbıña ezvâcîña etbâ' îña
Hâzer olmuş ravza-i rıdvân [Muḥammed Muştafâ]

¹¹² “Lî ma' a' llaḥi vaktün lâ-yese'unî fiḥi melekün mukarrebün ve lâ-nebiyyün mürselün“ (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 396.

- 5 Būy-i enfāsuñ muṭayyeb idi nāsud ehlini
Ṭoldu ʿālem envārilee ravḥ-ı reyḥān Muḥammed [Muṣṭafā]
- 6 Ümmet özün ulu niʿmetdir vücūduñ niʿmeti(?)
Cümle ḥalkā raḥmet-i raḥmān Muḥammed [Muṣṭafā]
- 7 **Nūrī-i** miskīni unutma Rabb-ı ʿizzet ḥaḳḳı çün
Ey nebīler ḥızbine sulṭān Muḥammed Muṣṭafā

521

8’li Hece Vezni

- 97a 1 Şol cennetiñ ırmaqları
Aḳar Allāh deyu deyu
Çıkmış İslām bülbülleri
Öter Allāh deyu deyu
- 2 Şalınır Ṭübā dalları
Ḳur’ān oḳur Burāk’ları
Cennet bağıniñ gülleri
Ḳoḳar Allāh deyu deyu
- 3 Āydan arıdır yüzleri
Şekerden ṭatlı sözleri
Cennette ḥūrī kızları
Gezer Allāh deyu deyu
- 4 Kimler yiyip kimler iḳer
Hem melekler raḥmet şaḳar
İdrīs nebī ḥulle biḳer
Diker Allāh deyu deyu
- 5 **Yūnus Emrem** var yanına
Ḳoma bugünü yarına
Yarıñ Ḥaḳḳ’ıñ divānına
Varam Allāh deyu deyu

522
‘ARŻBĀR

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Göñül bî-gânelerle âşinâdır yâ Resûlu’llâh
Der-i devlet-meâbîndan cüdâdır yâ Resûlu’llâh
- 2 Zer-i hırşîd-i maḥşer kuruşadur iksîr-i ḥâlînden
Reh-i ‘aşkıñda ol kim ḥâk-i pâdır yâ Resûlu’llâh
- 3 Şarardır zıkr ü fikrûñ çehresün erbâb-ı tevḥîdün
Siyeh ḥâki zer eyler kîmyâdır yâ Resûlu’llâh
- 4 Olan ḥâdi sırât-ı müstaḳîme şer‘i pâkündür
Bu ‘âlem berzaḥ-ı ḥavf u recâdır yâ Resûlu’llâh
- 5 Sözüñ maḳbûl-i dergâh-ı şamed dillerde evşâfuñ
Şefî‘-i ḥalk u maḥbûb-i Ḥüdâ’dır yâ Resûlu’llâh
- 6 Ne deñlü Nâ-ilî şâyân-ı tertîb-i cezâ olsa
Cenâbîndan şefâ‘ at mültecâdır yâ Resûlu’llâh

523

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Mürşid-i kâmil olanlar tâlib-i irşâd eder
Mâsivâ’llâhdan ḥalâş edip anı dil-şâd eder
- 2 Eridip varlık ḥişârîñ ḥâk [i]le yeksân eden
Ḥâne-i vesvâsı kûy-i ‘aşk [i]le berbâd eder
- 3 Nûr-i tevḥîd [i]le göñlüñ mülkünü ma‘ mûr edip
Ḥaḳ nazar-gâhı olan ḳalbiñi hem âbâd eder

524

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 97b
- 1 Ẹudûmûñ bâ‘ iş-i ‘ayn-ı raḥmet yâ Resûlu’llâh
Zuhûruñ pertevi nûr-i hidâyet yâ Resûlu’llâh
 - 2 Râh-ı ‘aşk[ın]da fenâ’fi’llâh olan bâb-ı raḥmetler
Seniñ fazlîñda buldular kerâmet yâ Resûlu’llâh

- 3 Ğarībim bī-nevāyım sāye'-i lütfuñda sulṭānım
Bu mücrim bendeñe eyle 'ināyet yā Resūlu'llāh
- 4 Nigāh-ı merhamet kıl Ḥayyī-i bī-çāreye luṭf et
Ola hemvāre şāyān-ı şefā' at yā Resūlu'llāh

525

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Kudūmūñ raḥmet ü zevk ü şafādır yā Resūlu'llāh
Zuhūruñ derd-i 'uşşāka devādır yā Resūlu'llāh
- 2 Nebī idiñ daḥı Ādem ṭururken mā'vü ṭīn içre
İmām-ı enbiyā olsañ revādır yā Resūlu'llāh
- 3 Kemāli zümre-i kümmel seniñ nūruñla bulmuşdur
Vücūduñ mazḥar-ı tām-ı Ḥüdā'dır yā Resūlu'llāh
- 4 Seniñle erdiler zāta daḥı envā'-ı lezzāta
İşñ erbāb-ı ḥacāta 'atādır yā Resūlu'llāh
- 5 Ḥüdāyī'ye şefā' at kıl eger zāhir eger bāṭın
Ḳapuña intisāb etmiş gedādır yā Resūlu'llāh

526

NIKRIZ

8'li Hece Vezni

- 1 Ey ṭarīḳāt erenleri
Dost yolunuñ serverleri
Ṭālibleriñ rehberleri
Dostdan ḥaber verin baña
- 2 Düşdü yüregime firāk
Dostumdan oldum ben ırāk
Edemedim hergiz yerāk
Dostdan ḥaber verin baña
- 3 Varam vişāline erem
Anda cemālini görem
Şadıḳlar yoluna girem
Dostdan ḥaber verin baña

- 4 Miskīn ‘abd-i Üftāde’ i
İçi tışı pür-yāreyi
Terk etmegiz bî-çāreyi
Dostdan haber verin baña

527

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Şem‘ -i zātūn şu‘lesinden biz hemān pervāneyüz
Ref‘ edip ‘aql-ı me‘āş şanma ki dīvāneyüz
- 2 Ol Muhammed hāzretinden olmuşuz özge haber
Sāgar-ı ‘aşk içmişiz biz güyā [ki] mestāneyüz
- 3 Münzevī olduk bezm-i ağıyārı bilmez hālimiz*
Hamdū’lilāh Hāk ileyiz halk ile bî-gāneyüz

528

FERMĀYED ABDULLAH EFENDİ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 98a 1 Cünbüş eden Gerçi tendir rūḥ u insān gizlidir
Bu kuvā’l-leşker gibi ammā ki sulṭān gizlidir
- 2 ‘Ārife peydādır ammā bilmedi nādān olan
Hep hüveydādır şanırlar ki nümāyān gizlidir
- 3 ‘Āşık ağlarsa gözünüñ yaşına daḥl eyleme
Göz yaşınıñ kaṭresinde baḥr-ı ‘ummān gizlidir
- 4 Ben demez ‘āşık olanlar benligin maḥv eyledi
Cümle varlık ma‘şūḳudur nice bu şān gizlidir
- 5 Āşikār odur kamu ‘uşşāka ağıyāre velī
Derd-i maḥfīdir ṭabībi gizli dermān gizlidir
- 6 Virdi olmuşdur nefis añlar bunu ‘ārīf olan
Dervīş ‘Abdu’lilāh gönülde nār-ı sūzān gizlidir

FERMŪDE HİMMET EFENDİ MERHUM

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Nice bir derd ile giryân olayım
Nice bir 'aşk [i]le püryân olayım
- 2 Zaḥm-ı firḳatle derûnum pür olup
Nice bir ney gibi nālân olayım
- 3 'Iyd-ı vaşlıñla beni şād eylegil
Bir naẓar kıl saña ḳurbân olayım
- 4 Bendeñi yoluña irşād eyleyip
Vâşıl-ı dergâh-ı yezdân olayım
- 5 Yâ Rasûla'llah bu **Himmet** ḳuluñu
Ḳıl şefâ' at dilde sultân olayım

MAḲÂM-I ŞABÂ

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 Gel ey bād-ı şabâ luṭf et ḥaber ver baña yârimden
Fırâḳı cânıma yetdi uşândım cümle vârimden
- 2 Beni ferdâlara şalma kerem kıl merḥamet eyle
Ṭutuşup ḳorḳarım çarḥ-ı felek âh ile zârımdan
- 3 Ğarîbim ğurbete düşdüm kimesne añlamaz ḥâlim
Fırâḳ-ı odına yandım cüdâ düşdüm diyârımdan
- 4 Baña pîrim naẓar kıldı şabâdan al ḥaber dedi
Menim nefsim ḥicâb oldu alı ḳodu şikârımdan
- 5 Şabâ aydır ḳul ol 'aşḳa bulam derseñ o dildârı
_____ ¹¹³ edip **Himmet** ḥaber aldım o yârimden

¹¹³ Bu kelime metinde görülmemektedir.

EL-HAC HİMMET EFENDİ MERHÛM

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 98b 1 Nâr-ı 'aşka per yağanlar pertev-i Raḥmân bulur
Bezm-i 'aşkda dem çekenler lü'lü'-i mercân bulur
- 2 Dil ü cân viren ulû metâ' -ı ḥüsnünü
'Akl u cāndan giçer ammâ yerine cānân bulur
- 3 *Men a'ref*¹¹⁴ sırrın bilenler oldılar merd-i Ḥudâ
Kendi zâtıñ añlayanlar қағrede 'ummân olur
- 4 'Aşk-ı Ḥaḳḳdan derde düşen şabrına Eyyûb gibi
Şabrı irgüren kemâle derdine dermân bulur
- 5 Pîrlerin erkânını şıdḳ ile ikrâr eyleyen
Şâdıḳâne ḳulluḳ iden **Himmetî** merdân bulur

532

7'li Hece Vezni

- 1 Ser çeşme-i evliyâ
Pîrim Himmet Efendi
Ser-i tâc-ı etḳıyâ
Pîrim Himmet Efendi
- 2 Dünyâda yok nazîri
Ḥaḳḳ ola destegîri
Cümle yek oldu pîri
Pîrim Himmet Efendi
- 3 Tarîḳ-i Bayrâmî'dir
Uşûlü devrânîdir
'Arş anıñ seyrânıdır
Pîrim Himmet Efendi
- 4 Zerreye iḥsân eder
Ḳatreyi 'ummân eder
Mührüdür iḥsân eder
Pîrim Himmet Efendi

¹¹⁴ "Men 'arefe nefsehu feḳad 'arefe Rabbehu" (Kendini bilen Rabbini bilir.) Reyhan Keleş, **Divan Şiirinde Lafzî Âyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi 2013, 366.

- 5 **Ra'fetî**-i derd-mendi
Faķîr-i müstemendi
Nazâr eyle efendi
Pîrim Himmet Efendi

533

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Kõndı çünkim bu dil-i vîrâneye sultân-ı ' aşķ
Erdi Hakk' dan ' aşķ-ı dîvâneye dermân-ı ' aşķ
- 2 Leylimiz kadr u berât rûzumuz ' ıyd-ı vişâl
Hamdû'lilâh gitdi ğamlar gelecek kervân-ı ' aşķ
- 3 Top u çevgân ellerinde ' aşķ-ı şûrîdeler
İhtiyârı elde kalmaz görecek meydân-ı ' aşķ
- 4 **Himmetî**' yi gör ne hâle koydı ' aşķıñ hâleti
Bilmez oldu cism ü cânı oldu çün hayrân-ı ' aşķ

534

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Fe' ulün

- 1 Gel ey zulmât-ı ğaflet içre kalan
Hudâ'nıñ zîkrini dilden ayırma
Bunuñla buldu hep maķşûdu bulan
[Hudâ'nıñ zîkrini dilden ayırma]
- 2 ' Âlem[in]den geçip tayrân edersin
Ezelden tâ ebed seyrân edersin
Nice ' aşķları hayrân edersin
[Hudâ'nıñ zîkrini dilden ayırma]
- 99a 3 Koyup aġyârı varlıķdan geçilsin
Göñül bezminde sâġarlar içilsin
Bu gülşende gül-i vahdet açılsın
[Hudâ'nıñ zîkrini dilden ayırma]
- 4 Ma' ârif baħrine dalmak dilerseñ
Haķîķat dersleriñ almak dilerseñ
Hudâ'yı **Himmetâ** bulmak dilerseñ
[Hudânıñ zîkrini dilden ayırma]

535

8'li Hece Vezni

- 1 'Älemleriñ icādına
Oldu sebeb 'aşk-ı Hudā
Mürşidleriñ irşādına
Oldu sebeb 'aşk-ı Hudā
- 2 Fehm eyle t̄alib bu sözü
Bilmek istedi bu sözü
Var etmege cümlemizi
[Oldu sebeb 'aşk-ı Hudā]
- 3 Cennātı gül-zār etmege
T̄amūyı pür-nār etmege
'Älemleri vār etmege
[Oldu sebeb 'aşk-ı Hudā]
- 4 'Arşı yaratmağa Hudā
Bā' iş nedir bil sālīkā
Bilmez o kim nādān ola
[Oldu sebeb 'aşk-ı Hudā]
- 5 Ya' k̄ub u Yūsuf yādına
Mecnūn u Leylā adına
'Āşıqların feryādına
[Oldu sebeb 'aşk-ı Hudā]

536

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Dilde ġālīb oldu ḥubb u māsivā
*Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā*¹¹⁵
Gelmedi inşāfa nefis-i pür-hevā
Rabbenā yā Rabbenā fāġfirlenā
- 2 Bulalım bu ḥamd ile envā' -ı ḥāl
Edelim tadrīc ile kesb-i kemāl

¹¹⁵ “ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّفْنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ” (Rabbimiz, gerçekten de biz, bir seslenen duyduk, inanç için sesleniyor, Rabbinize inanın, diyordu, hemencecik inandık. Rabbimiz, yarlığa suçlarımızı, ört kötülüklerimizi, iyilere kat bizi, onlarla al ruhumuzu.)Âl-i İmrân 3/193.

Diller olsun mazhar-ı nūr-i cemāl
[*Rabbenā yā Rabbenā fāğfirlenā*]

- 3 Ey ‘aṭāsı luṭfu çok perverde-gār
Raḥmetiñ deryāsına yoḳdur kenār
Hep ‘uṣāta mağfired kılsañ ne vār
[*Rabbenā yā Rabbenā fāğfirlenā*]
- 4 Ey **Ġafūrī** ḥāb-ı ğafletden uyan
Nūr-ı Haḳḳ’ı görmek isterseñ ‘āyān
Ol Raḥīm’e böyle yalvār her zamān
[*Rabbenā yā Rabbenā fāğfirlenā*]

537

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Mülk-i merdān Ḥudā’nıñ kārı zıkrü’llāh olur
Sālīk-i rāh-ı Ḥudā’nıñ yārı zıkrü’llāh olur
- 2 Ehl-i derd ol söyleme bī-derde derdin sen sen ol
Dilde pinhān ‘āşıkıñ esrārı zıkrü’llāh olur
- 3 Gel ‘avām ile kelimāt etme belke fesh olur
Zulmet-i dil şehriniñ envārı zıkrü’llāh olur
- 4 Vuşlat-ı Mevlā dilerseñ iki cihān terk olur
Tālīb-i dīdār-ı Haḳḳ’ın vārı zıkrü’llāh olur
- 5 Gitmesün **Seyyīd Nizāmoğlu** dilinden zıkr-i Haḳḳ
Ehl-i tevḥīdiñ müdām güftārı zıkrü’llāh olur

538

MAḲĀM-I BAYĀTĪ
11’li Hece Vezni

- 99b 1 Gönül kuşu eski yuvadan uçdu
Giden gelsin bizimle dost iline
Kaṭırlar bağlandı kâfile göçdü
[Giden gelsin bizimle dost iline]
- 2 ‘Aşka eşir olan qarār bağlamaz
Yüreginde derd olmayan ağlamaz
Bizi bu yerlerde kimse añlamaz
[Giden gelsin bizimle dost iline]

- 3 Bir ğarībim adım şānım anılmaz
Yüregimde yaram vardır oñulmaz
‘Aşk deryāsı cūş eyledi yenilmez
[Giden gelsin bizimle dost iline]
- 4 **Dervīş Himmet** eder anı bilenler
Medhīn okur anda varıp gelenler
Delīlimiz oldu pīrlere erenler
[Giden gelsin bizimle dost iline]

539

‘UŞŞĀK

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulün

- 1 Eger ermek diler [i]señ o yāre
Seherlerde uyan ğafletden uyan
Çü bülbül gibi ‘āşık iseñ gül-‘izāre*
[Seherlerde uyan ğafletden uyan]
- 2 Seherde raḥmet-i bābı açılır
Seherde bāde-i vuşlat içilir
Seherde kūy-ı cānāne göçülür
[Seherlerde uyan ğafletden uyan]
- 3 Eger [ki] görmek isterseñ o yāri
Seherlerde koma efgān u zārı
Uyarır ‘aşk odum ‘uşşāk-ı zārı
[Seherlerde uyan ğafletden uyan]
- 4 Egerçi **Himmetā** ermek dilerseñ
Sarāy-ı vaḥdete girmek dilerseñ
Gül-i kurbeti dermek diler [i]señ
[Seherlerde uyan ğafletden uyan]

540

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Gülşen-i tevḥīd içinde bağbāna et su’āl
Bülbülün feryādı vardır kandedir ol gül-zār
- 2 Luṭfuña mazhar o lālden kalbimiz mesrūr [idi]
Gül cemālin görmeyelden olmuşum ben bī-ḳarār

- 3 Durayım vaqt-i seherde hoş münacât edeyim
Dökeyim çeşmim yaşını ağlayayım zâr u zâr
- 4 Çok zamandır **Himmeti**'ye etmediñ 'arz-ı cemâl
Yâ Muhammed va' deyatın haddin aşdı intizâr

541

‘UŞŞÂK

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 100a 1 Ey gönül gam çekme bu sırr-ı Hudâdır bilmiş ol
Cümle mâl u mülk-i âhir hep hebâdır bilmiş ol
- 2 Lu‘b-i zehr-âmiz-i devrâna nazar kııl ‘aqlile
‘Ârifânı çeşm-i halka bed-i gâdir bilmiş ol
- 3 Bu zen-i fertüteye aldanmadık hiç kimse yok
Cümleden ‘alâ olan terk-i sivâdır bilmiş ol
- 4 Lutf-ı Hakkla bend-i çâr dest ü pâ olan hep*
Fikrimiz tevhîd ile Hû-yu nidâdır bilmiş ol
- 5 Ey hevâyı şetm-i a‘ dâ gerçi gâyet güç gelir
Himmeti-veş şabr eden merd-i Hudâdır bilmiş ol

542

MÂHUR

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 ‘Âşık eder cânını dil-dâra kurbân etmege
‘Andelîb eder seher gül-zâra efgân etmege
- 2 ‘Âşıkıñ biñ cânı olsa bezl eder ma‘ şûkuna
‘Âr edersiñ zâhidâ bir cânı kurbân etmege
- 3 İhtiyârı elde yokdur ‘âşık-ı şâdıklarıñ
Bağ-ı hüsnünde girip fâvş u cevelân etmege
- 4 Cür‘a-ı câm-ı lebinden bir kadeh nûş etmege
‘Azm eder Leylâ şıfat Mecnûn’u hayrân etmege
- 5 Cân u başa kalmayanlar yârimiz hem-râhımız
Çün şalâ oldu bugün ‘uşşâka cevân etmege

- 6 Ğam yeme **Himmet** demidir ‘ārif ol meydāna gir
Bir bahāne ister ol ‘uṣṣāka iḥsān etmege

543

Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilūn

- 1 Āšinā idim ezelden şimdi ben oldum cüdā
Hālime raḥm eyle yā Rabb yalvaru geldim saña
- 2 Sen ki *settārū* ‘l-‘uyūbsun daḥı *ġaffārūz-zūnūb*
Kulların derdine dermān eyleyen sensin Hudā
- 3 Hālime raḥm eyle rüz-ı mahşer olduğda benim
Tā sa‘ ādet kânı Aḥmed eyleye senden ricā
- 4 **Himmeti**’niñ derdine dermān erişmezse eger
Ol ġaribi kim esirger daḥı senden mā‘ adā

544

Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilūn

- 100b 1 Tā ezelden biz bu ‘aşk içre rüsvā olmuşuz*
İsmimizdir söylenen ma‘ nāda ‘Ankā olmuşuz
- 2 Gerçi şüret ‘āleminde şandılar keşretdeyiz
Keşret içre bilmediler ferd-i tenhā olmuşuz
- 3 Şūfiniñ ol Hū yu Hāy’ı na‘ resinden almazız
Herkes añlamaz bizi biz bir mu‘ ammā olmuşuz
- 4 Mantıku’t-tayr’ın lügāt-ı muġlākından söyleriz
Kimse añlamaz bizi biz bir mu‘ ammā olmuşuz
- 5 Ten göziyle **Mışriyā** şüretde görsem deme kim
Zirā biz ol Kāf-ı şüret içre ‘Ankā olmuşuz

(‘İlme’l-esmā-i taḫsīm
Günāhım ḥadden efzūn oldı ġāyet yā Resūlu’llāh)

545

MUḤAYYER

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

Bilirsem vech-i cānānı bu çeşm-i cānı n'eylerler
Görünse nūruñ envārı mihr-i tābānı n'eylerler*

Bugün ki cennet-i 'irfāna dāhil olsa her 'uşşāk
Yarınki va' d-i ūlāda hūri vü yā ğılmānı n'eyler*

546

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ūlün

101a

Dağıtma ey şabā kisve-i yāri
Perişān eyleme ben dil-figārı

Hüseyin
Muştafā
'Alī
'Ömer

547

MAḤĀM-I RAST

7'li Hece Vezni

101b

- 1 Sen seni bil sen seni
Saña gerek ise seni
- 2 Sen seni bilmez isen
Bulamazsın sen seni
- 3 'Ayna bakma ğayna bak
Ġayn 'aynınıñ 'aynıdır
- 4 Kim ki ğaynı 'ayn eder
N'ider ol beni seni
- 5 Ġayna bağan kişiler
Bulmadılar 'aynını
- 6 Anıñ içün bırakmaz
Dilinden seni beni

- 7 Ȧarĩķĩ vardır anĩ
 Bir ehline ōorſaňa
- 8 Cehl eylemez gōsterip
 İster iseñ sen seni
- 9 Yüz sana hılķate
 Keſf-i eſrār eyleme
- 10 Anlar ‘irfān añlamaz
 Mülhid ederler seni
- 11 Ey **Hakĩrĩ** ebsim ol
 Çek başına hırķayı
- 12 Zamān āhĩr zamāndır
 Kimse bilmesün seni

548

ĶAYĶUSUZ ABDĀL¹¹⁶

14’lũ Hece Vezni

- 1 Allāh Allāh yāradan günde yek kez cur‘ adan
 Yār ilen yār olagōr çıķsĩñ aĝyār aradan
- 2 Bekle gōñũl bostānĩñ ſu sıĝırĩ girmesin
 Key ſaķın uğurursun ķaĝnıyı mināreden
- 3 Fil yũkũn ķarĩncaya yũkletme çekebilmez
 La‘l ü gevh̄er ķıymetin umma seng-i hũāreden
- 4 Sen özüñũ bil nesin sen sende sen ķandesin
 Eger ‘aķlıñ var ise añla bu iſāret̄den
- 5 Gerçek ‘āſıķ bu yolda cān ile baſ oynadır
 Sen daķı ‘āſıķ iseñ baķma gel kenāreden
- 6 ‘Aķlıña ‘aķıl deme sōzüne delĩl deme
 Çũnkũ ķurtaramazsĩñ nefsin̄i emmāreden

¹¹⁶ Transkripsiyonlu metinde Kaygusuz Abdal’a ait tüm ſiirlerin tamiri, “Gũzel, A. (2021), “**Kaygusuz Abdal Kũlliyatı (Hayatı-Eserleri-Metin-Sōzlũk-Kaynaklar)**”. Ankara:TDK Yayınları” kaynaĝından faydalanılarak yapılmıſtır.

- 7 Dem-be-dem tıfl gibi çambu çumbu söyleme
Manşūr'leyn olursun bilmezsen müdāreden
- 102a 8 Sen inşānı şorarsan Hakk'dan ayrı degildir
Zāt-ı şıfāt-ı mutlak hırkası çār-pāreden
- 9 İnsān nūr-i kıdemdir hasta degil hikmetdir
Sen daḥı insān iseñ aña bu eş'āreden
- 10 Kaygusuz'un hünery helvā ilen büryān yemek
Bundañ özge hünery umma umma sen bī-çāreden

549

TERCİ'-İ BEND-İ ŞENĀYİ

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

1

- 1 Āh kim derd-i derūnum yine buldu zārarı
Yine eflāke siyāh eyledi āhım şereri
Levh-i dilde kıomadı yaşım egerçi eşeri
Āh der şehir ile yine yum kederi*
- 3 Yel gibi yeldim aradım bulamadım bir eri
Diye ey bād-ı şabā şoluma aldım ḥaberi
Ḥāşş u 'āmm-ı şeyḥ demişler bir ola ḥayr ile şer
Saña duldur deyü va'llāh şatar leng ü ḥarābı
- 5 Ḥaḳīkat bilip ebterimiz añlar ne pīri*
Baḳılmaz terkisine ḳala ḥayrū'l-beşeri
Her yaña gāh İskender gibi kıldım seferi
Gāh Süleymān gibi şaldım yedi iḳlīme çeri
- 7 Açıldı şeh-bāz dilim her yaña yayıla yeri
Eyledim seyr nice mu' tadāt-ı seyri*
Gördüm gülşen okur elde hıçbir şeceri
Ki bite şāḥımñ üstünde murādım şemeri

Yazmamış Ḳāzī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Taberī
Ḥaberim yok güzelim kimden alalım ḥaberi

2

- 1 Seni 'ālem şanma 'arş-ı mu'allā'da arar
Kimi esmā kimi künc-i semāda arar
Kimi a' rāf kimi cennet-i Me'vā'da arar
Kimi şūretde kimi Ādem ü Ḥavvā'da arar
- 3 Kimi gökde kimi yerde kimi şahrāda arar
Kimi bağda kimi dağda kimi deryāda arar

- 102b
- Kimi sîm ü zer ü güher-i yektâda arar
 Kimi ħurşîd-i cihân-tâb-ı mücellâda arar
- 5 Beyt-i Muḳaddes'de kimi Ka'be-i 'alîde arar
 Kimisi yerde gezer Lât ile 'Uzzâ'da arar
 Kimi Ya'ḳûb-u şaffet rûy-i mu'ammâda arar
 Kimi Yûsuf olup rûy-ı Züleyhâ'da arar
- 7 Kimi Mecnûñ olup şûret-i Leylâ'da arar
 Kimisi bulûğa girip sırrı sahnâda arar
 Gül ü sünbülde kimisi bülbül-i şeydâda arar
 Kimi yüce yazılan lafızla ma'nâda arar
- 9 Kimi taḥmîs ile eş'âr-ı mu'ammâda arar

Yazmamış Ḳâzî vü Keşşâf u Ḥazîn ü Teberî
 Haberim yok güzelim kimden alalım ḥaberi

3

- 1 Söyle ey mâh daḥı ḳubbe-i ḥaḍrâda bilsen
 Gerisi levḥ ü ḳalem sidr ü Tûbâ'da bilsen
 Yoksa şol minber mescîd-i felek-ârâda bilsen
 Yoksa envâr-ı Ḥudâ encâm-ı süreyyâda bilsen
- 3 Bâ'is-i ḥilḳat olan gevher yektâda bilsen
 Bâri maşnû' muñ olan cümle-i eşyâda bilsen
 Sâye-i zâtıñ olan dâver-dârâda bilsen
 Zâtıña şâhid olan şâhid-i ra'nâda bilsen
- 5 'Aks-i ruḥsârıñ olan rûy-i muşaffâda bilsen
 Çeşm-i cân-bîniñ olan nergîs-i şehlâda bilsen
 'Aceb enhâr gibi tûde-i şahrâda bilsen
 Gehî esfelde keremle gehî a'lâda bilsen
- 7 Gehî 'İsâ'da gehî mu'cize-i sadâda bilsen
 Gehî Mûsâ'da gehî yed-i beyzâda bilsen
 Mescid-ü mederesede seng-i muşâllada bilsen
 Zâhîdiñ Hû diyüben etdügi ğavġâda bilsen
- 9 Leyseti vü leys'de mi illâ'da bilsen*
 Ḳâf-ı 'Anḳâ'da mı Yüsrâ ile Tâhâ'da bilsen

Yazmamış Ḳâzî vü Keşşâf u Ḥazîn ü Teberî
 Haberim yok güzelim kimden alalım ḥaberi

4

- 103a 1 Nice dem hem nefis ü nâle vü feryâd oldum
 Âḥ ile taḥt-ı Süleymân gibi berbâd oldum
 Gehî ma'mûr oluben vaşlile âbâd oldum
 Yıkılıp gâhî ____? hicrân ile dil-şâd oldum

- 3 Gāh düşüp bende ile gāh āzād oldum
Taht-ı ‘ izzetde gehī kibr ile āzād oldum doğru
Gehī sahrādaki ıztırāb(?) ile evtād oldum
_____? ile hem-dem olup kâbil-i irşād oldum
- 5 Cān u dīlden ne ki derler ise münkād oldum
Şeref-i zühdle ki eşref -i ‘ ibād oldum
Şiddet-i nefisle ki ebter-i şedā-id oldum
Nefse bed-ḥahı öldürmege cellād oldum
- 7 Cigerim zaḥmına Sūlmān gibi cellād oldum
Gehī hışaller ile zehre işhād oldum
Nice dem keşf ü kerāmāt ile mu‘ tād oldum
Gerçi ki okumada yazmada üstād oldum
- 9 Gehī ev başı qarbaz ile üstād oldum
Gehī maşhāralık etdim gehī şayyād oldum

Yazmamış Kāzī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Ṭaberī
Haberim yok güzelim kimden alalım haberi

5

- 1 Kānde bulsam anı kim yok da degil var[da] da yok
Kānde bulsam anı kim yok degil varda da yok yok
‘ Āşıq-zāde yok dilber-i mekkārede de yok
Nüh felek şeş cihet ü seb‘ a seyyārda da yok
- 3 Zāhir ü bāṭın u a‘ yān u esrārda da yok
Ḥāl-ü müstaḳbel ü evzā‘ ile eḥvārda da yok
Nīk ü bedde degil anla şevādda da yok
Ayrı yārān-ı felek dīde-i ızhārda da yok
- 5 Gül ey ḥārda yok bağ ile gül-zārda yok
Mışır u Şām u Haleb ü Mekke vü esfārda da yok
Yemen ü Hind ü Neccār ile Tatar’da da yok
Atlası geçer degüldür hem ü dīnārda da yok
- 7 Künc-i dükkānda degil şehir ile bāzarda da yok
Nice vaşf ёtsem anı kim durur dīvārda da yok
Kūşe-i meyiñde de ḥāne-i ḥārde de yok
Serīr-i ḥayli cihān kendü arada da yok
- 9 Daḥı ser-cümle muḥācirde ve enşārda da yok
103b Fıkh u tefsīr ü eḥādiş ile āsārda da yok
- 10 Kalbi vīrān bu **Senāyī**-i dil-figārda da yok

Yazmamış Kāzī vü Keşşāf u Ḥazīn ü Ṭaberī
Haberim yok güzelim kimden alalım haberi

TERCİ' -İ BEND-İ LÜTFİ

Mef'ülü / Mefā'ilün / Mef'ülü / Mefā'ilün

1

- 1 Cān u tenimi yokdan var eyleyli Cebbār
Nefsim beni kıl etdi oldum tene ri' âyet-kār
Envā'-ı kebâyirden her dürlü şafâyirden
Kalmadı güneh Āhī ben işleyem şad bār
3 Bīn hicr mesā' geçdi 'ömür āhire erişdi
Cān gözü bu ğafletden hiç olmadı beri dār
Ne mezheb ü dīn olsun bu mücrim-i 'āşide
Dünyā hevesi metīn idi büt-i zünnār*
5 Ne ma' rifetu'llāhdan bir şemme eşer bildim
Ne 'aşk-ı ilāhiden bir zen kadar envār*
Dünyā ise bir fettān bu nefis ise bir hayāl
Bu 'ömr ise bir fānī bu çarh ise bir ğaddār
7 Bilmen ki sa'id etdi yakıldı şefi' ol
Taḳdīr-i ezel hergiz ma'lūmı degil ey yār
Ki fevḳ-i hicrim eyler ki ğālib olur ümīd
Ki lutfun ekip şādım ki ḳahrın eküp ¹¹⁷
9 Ḳatḡısıyle ḥaşr olam yā Rab bu iki ḳavmiñ
Ebrāriyle maḥşerde tefriḳ olacaḳ ḳaçar

Keyfiyyet-i taḳdīre vāḳıf deḡilim ey şeyḥ
Fānī-yi meḳāşif kim keşf ede baña esrār

2

- 1 Bir vāḳıf-ı ğayb olsa bildirse baña anı
Ben nice virem āhir Ḥaḳ ḥazretine cānı
Ne ḥālīne ḥandānsın ey gözlerim ağla ḳān
Taşlarla döḡün ey dil ḳıl sel-i şaffet-i eḡḡān
3 Cān gözünü inciden ne vaḳitten açıp yā Rab
Bir olmaz ümīd ile ğafletde geçer her ān
Dīn naḳdini bu yolda ḳurtarmaz isen ey dil
Birinci ḥarāmıdır nefisle hevā-yı şeyṭān
5 Elfāz-ı 'atāyadan yā Rab dilimi şaḳla
Cām-ı sekerāt-ı mevt etdigin beni sekrān
Ne ḳorḳulu demlerdir yā Rab o demler
Tevfiḳ-i refiḳ ile yā Hādī ve yā deyyān
7 Teng__? ile mi'ādımdan fehmi edemedim nesne
Ne 'āleme külliden maḳşūdudur ey cān

¹¹⁷ Mürekkebin dağılmasından ötürü kelime okunamamıştır.

Mef'ülü / Mefā'ilün / Mef'ülü / Mefā'ilün

- 1 Bu mecrāda cān 'ilmin çün idemedim taḥşīl
Cehle ebed kıldım kesb edemedim 'irfān

Meşhed didükleri ey dil ḥāk-i siyeh gelirsen
Ya ravza-i cennetdir yā mağrea-i min nirān

- 3 Biñ sehv ile bir tā' at andan ne evlā ḳurbet
Vay aña ki luṭfundan raḥm eylemeye Raḥmān

Ey zāhid ile tā' atte tekebbür eden miskīn
Ḥükm-i ezeli sebḳat eylerse nedir dermān

- 5 Bir vāḳıf-ı ḡayb olsa bildürip baña anı
Ben nice verem āḥir Ḥaḳ ḥazretine cānı

Bu ḥālet-i ḥayretde her laḥzā gönül ḡam-gīn
Bu derd ü firāḳ ile her demde gözüm ḡam-gīn

- 7 Dünyā ḡam-ı 'uḳbāyı ey ḥ'āce unuttu
Tedbiriñ anıñ āḥir eylemeye bu miskīn

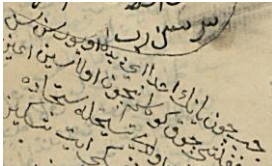
Aḡardı başım dişim ḳaynadı daḡı ḳalbim
Eridi tenim gerçi taḡ gibi gönül sengīn

- 9 Çünki ḳo sen cān-ı murḡı ede pervāz
Me'vā 'u ileyse 'l ke's-siccīn veyā 'illīn

? ¹¹⁹

Ey ḡafleti çok gönlüm niçün olasıñ emīn

¹¹⁸ Bu başlığın hemen yanında derkenara kayıtlı şu ferd vardır: Dağıtma ey şabā gīsū-yi yāri / 'Aşık olan 'ār etmez nārı

- 11 Çün dānā-i dām oldu tesbīhle seccāde
Zinhār āna kapla var nefsiñi et teskīn

Halkūm gelip bu cān u dil kıla tekellūmden
İblīs ü melekden pes anda kim ide telkīn

- 13 Ne ekl-i helālīm var ne şıdk-ı maḳālīm var
Es-selām ise bir nev‘e nedir şehā ola pesden

Güftār-ı perişāndan ne derdi dilim bir dem
Efkar-ı televvünden ne buldu gönül temkīn

- 15 Eyle hātemden kōrkār taḳdīr-i ezelden ben
Yazıldı ve bu bilmez oldu el-Haḳ ta‘yīn

Bir vākıf-ı ḡayb olsa bildirse baña anı
Ben nice verem āḡir Haḳ ḡazretine cānı

- 17 ‘İsyān ḡehine düşdüm ne şāḡib-i ḡāhım ben
Dervīş-i nemed-pūşver kōhne külāhım ben

Hep defter-i a‘ mālīm pūr ḡaṭṭ-ı ḡaṭā yañlış
Yāre ḡara yazılı bir nāme-siyāhım ben

- 104b Ey şeyḡ-i nebiya’llāh bu ḡalīle ma‘zūruz
Yazıklı ve eksiklü bir ‘abdu’llāhım ben

- 21 Yol vermese ol Hādī kim bula ikrāhı
Gerḡi āna varmaḡa ḡü bende-yi rāhm ben

Āh u _____? atanda her dürlü hevā ile
Bī-dāne ile varmış birer beze giyāhım ben

- 23 Yā Rab bu ‘āşī ḡul mīzāna varıp n’eyler
Bildiñ beni sertāb-ı ‘İsyān u günāhım ben

Ne renk ve ne boyum var güllerle olam hem-renk
ḡār u ḡisle yetmiş bir mürde-i güyāhım ben

- 25 Bir bir cigerim deldi ney gibi bu ḡāletler
Her laḡza bu ‘illetde bir nāle-i vāhım ben

ḡayrāt u me‘ārifden n’ola yoḡsa behrem
Envā‘-ı me‘āyible ‘İsyāna pinhānım ben

27 Gözyaşıyla tırma be vāy dīde yüzüm her dem
Şāyed bu ___?dasın bir rūy-siyāhım ben

Bir vākıf-ı ğayb olsa bildirse baña anı
Ben nice verem āhır Hāḡ ḡazretine cānı

29 Çün perde-i ğafletden cān gözi degil senā
Pes ḡande göre dīdār bir göz ki ola a‘ mā

Jengār hevā etdi dil āyinesini mu‘ teber
Bī-ṣafvet ola mı dil dīdār-ı Hāḡḡ’a meclā

31 Lezzāt-ı ibādetden ne dilde ḡalāvet var
Ne derd-i ilāhīde bu cānda eṣer peydā

Gitdi bu televvünden pāk edemedim ḡalbimi
Bir ḡāne-i mülevveṣkerde sulṡāna ola mı cā

33 Çünkü zen-i dünyādan olmadı mücerred dil
‘İsā-ṣıfat eflāki ne mümkün ide me’vā

Hep añla ṣurb oldı ḡayvān gibi inleyen
Fevt idemedim cāna tebessümü mülk-āsā

35 Fātiḡaya leyālīde tesbīḡ u teheccüdler
Yā ṣubḡ u mesālarda vird ile ḡatı zükerā

Ṣul-i emel ögümde tıḡ-i ecel eñsemde
Ardım ise ḡaṣm oldı ögümse derin deryā

37 Aḡvālimi maḡv ider teḡvīl ede luṡfundan
Bu ḡalle ḡalursam aḡlan beni vāveylā

Evḡāt-ı laṡīfī ben yok yerlere ḡarcetdim
Bir vaḡti meclisine ṣarf edemedim ḡaṡ‘ ā

39 Bir vākıf-ı ğayb olsa bildirse baña anı
Ben nice verem āhır Hāḡ ḡazretine cānı

HUKNE-İ MUTAVASSİTA VE YEHRUCU E'S-SEVDÂ

Besfâyic Kökü Dirhem 20	Eftimûn Dirhem 5	Sinâmeki Pâk ola Dirhem 5	
Lisân-ı Şevr Çiçegi Dirhem 3	İhlâmûr Çiçegi Dirhem 3	Benefşe Çiçegi Dirhem 3	Ebegömeçî Çiçegi Dirhem 3
Râzyâne Tohumu Dirhem 3	Hıyâr Şerbetş Balı Dirhem 15	Qudret Helvâsı Dirhem 25	
Milḥ-i Ta'âm Dirhem 1?	Tâze Şîr ü Revḡân Dirhem 20	Qâ' ide-i tıb üzere taḃḃ olunup pür def'ada ḥukne olunur	

552

NAKŞI¹²⁰

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 105b** 1 Olur bilmez kim öz nefsiñ 'anâşır zanneder kendin
Halâş olmaz bu zulmetden olur ol ḥâk ile yeksân
- Elif mîm* ol olan ismin ḥaḳîḳat gevheri sensin
'Anâşırsa beyânında ki ḳurmuş taḥtını sultân
- 3 Sen ol dürr-i yetîmsin kim şadefden ayrı düşmüşsün
Ki bilmez güheriñ aşlını şanır ol kendisin insân
- Elin al iş bu keşretten nedir fehm ile bu remzi
Felek yüz dönderip senden ayağın almadan devrân
- 5 Ne olur nefis ḥaḳîḳatden ḥaber-dâr olmayan ḥayvân
Sen ol mâh-ı mişâlsin kim gezer ol teşne 'âlemin

¹²⁰ Metinde bazı beyitlerde takdim-tehir yapıldı.

.....
Ser-â-ser ğark kıayy olmuşken gözünden sır olur ‘ummân

- 7 Eger iblîs-i pür-telbîs bileydi iş bu esrârı
Ederdi secde-i Âdem niçün eylerdi ol ‘işyân
- 8 Bu güherler ki nazm etdiñ degildir kesbiñ ey **NAKŞİ**
Mürüvvet-kânı ol Mevlâ elestden eylemiş ihsân

553

NAKŞİ

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 1 Anıñ kim meyl-i dünyâdan olup kalbin yuyar tevḥîd
Eder dil ḥânesin cân gözün aç pür ziyâ-i tevḥîd
Yıkarsın nefis-i emmâreñ bugün sen âteş-i dîlden
Siler illâ vücûdundan kıomaz hiç mâsivâ tevḥîd
- 3 Açıp dil mektûbuñ açar okursuñ ger ‘ıraķ dersin
Göñül pür-nûr olur şâhım ledün ‘ilmin okur tevḥîd
Çekip el iş bu keşretden yakıp çün âteş-i ‘aşkı
Girip meydâna kıân ağla kıaçan oldum tura tevḥîd
- 5 Silip dil levḥiñ ey **NAKŞİ** eriş kim kalbini pâkîñ
Toğup burç u hidâyetden ola ‘âlem-nümâ tevḥîd

554

NAKŞİ-VÂR

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 1 Görelden recâ pâkinde bugün devr-i tecellâyı
Gözüm kıan ağlayıp ister dem-â-dem ol tecellâyı
Cemâliñ kıbledir câna ser-i¹²¹ küyuñdedir Ka‘be
Anıñçün dil tavâf eyler o dergâh-ı mu‘allâyı

¹²¹ Metinde “sırr-ı” şeklinde yazılmıştır.

- 3 Gören âyine-i dilden cemâlin ey şeh-i ‘âlem
Özünden el çekip âhîr oñat fehm et o ma‘ nâyı

Olar kim her şeyde fehm etmez *ene’l-ḥaḳ* sırrını zāhîd*
Öger Manşûr olup âhîr seçer *lâ*’dan *illâ*’yı

- 5 Bu sırrın mâverâsından haber-dâr olmayan **Naḳṣî**
Ne bilsün ey perî-peyker ḥaḳîḳat bu mu‘ ammâyı

555

İLÂHÎ HÜSEYNÎ HİŞÂR

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 106a 1 Ey risâlet bostânında hîrâmân-ı serv-i ḳad
Ey nübüvvet ravzasında yâsemîn-bû lâle ḥad

Adı Aḥmed bî-‘ adeddir yâ nebîyyu’llâh velî
Sen o Aḥmed’sin ki senden görünür nûr-i eḥad

3 Enbiyânîñ her biriniñ ‘ilmine var ḥadd ü med
Ḥaḳḳ saña verdigi ‘ilm ü ḥikmete yoḳ ḥadd ü med

Rûşenî bî-çâre zûlmetde ḳalırdı bî-sened
Aña benim ağır gele iki dâliñ olmasa meded*

5 **Rûşenî** kemter ḳulundur ânı eyle behre-mend
Sen şefâ‘ at-kânısın luṭfuña ḥiç yoḳ ḥadd u ‘ad

556

İLÂHÎ HÜSEYNÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Tıtmadım ben sünnetiñi şerm-sârım yâ nebî
Ben sipihr ü ḥazretiñe nice varam yâ nebî

Ben nice meddâḥıñ olam yâ ḥabîb-i Ḳureyş*
Sûre-i *Ṭahâ* vü *Yâsîn* medḥ ederken zâtıñı

3 Sensin ol sulṭân-ı kevnyen-i Rasûlü’ş-ṣaḳaleyn
Şanıña *levlâke levlâke*¹²² denildi merteben

¹²² “Levlâke levlâke le-mâ halaktü’l-eflâke” (Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 456.

557
BAYĀTĪ
8'li Hece Vezni

1 Yandıklarım şām-ı seher
Senden midir benden midir
Başımdaki 'aşkdan eşer
Senden midir benden midir

Bağrımdaki başım benim
Gözümdeki yaşım benim
.....

[Senden midir benden midir]

3 **Seyyīd Nizāmoğlu** saña
Benligin al senden baña
Sen ben sözü bilmem baña
Senden midir benden midir

558
Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün (mütekerrir muhammes)

106b 1 Esīr-i nefis-i emmārem ' aceb bed hāl bed-i kāram
Şefir-i qābre erişdim hevā ile henüz yāram
Giderim zād-ı rāhım yok saña ne yüz ile varam
Esirge kapuña geldim dediñ yā Rabb-i Ğaffāram
Seniñ kapuñ turur iken ya varıp kime yalvaram

Hüdāvendā sen ol Allāh u Raḥmān u Raḥīmimsin
Kamu aḥvālime vāqıf ḥabīrimsin başırimsin
Eğisna yā ğıyāse'l-mustagısın dest-girimsin
[Esirge kapuña geldim dediñ yā Rabb Ğaffāram
Seniñ kapuñ turur iken ya varıp kime yalvaram]

3 Seniñ her köşede zikriñ okur zühhād u ' ubbādıñ
Kimi aḥfāya maẓhardır kimi cehren kılar yādıñ
Ne naqs ola ḥazīnende Ğanī Vehhāb iken ādıñ
[Esirge kapuña geldim dediñ yā Rabb Ğaffāram
Seniñ kapuñ turur iken ya varıp kime yalvaram]

Eger yüz biñ günāh etsem recāmı kesmezem senden
Kelāmında muşarrahdır dediñ *lā-taḵneṭü*¹²³ benden
Mübeşşirlerle şād eyle bu rūḥum çıkmadan tenden
[Esirge kapuña geldim dediñ yā Rabb Ğaffāram
Seniñ kapuñ turur iken ya varıp kime yalvaram]

- 5 Ḳuluñdur **Zākiri-i** derdmend-i ‘ālim ü dānā
 Seniñ tevḥidiñi eyler hevā ile eder ammā
 Ne var cürmünü ‘afv etseñ saña şirk etmedi ḥāşā
 [Esirge kapuña geldim dediñ yā Rabb Ğaffāram
 Seniñ kapuñ turur iken ya varıp kime yalvaram]

559

İLĀHİ ŞABĀ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 107a 1 Şem‘ -i cem‘ -i bezm-i Hū’dan pür-ziyādır Gülşenī
 Sāḳī-i cām-ı ezelden pür-şafādır Gülşenī
 Geldi bu mışra‘ dile dilden direm dā’im bunu
 Gülşenī’yem Gülşenī’yem Gülşenī’yem Gülşenī

2 Diller içre vaḥdet esrārı ḥayālī etdi naḳş
 Eyledi nāsūtuma keyfiyyet-i lāhūtī baḥş
 İrtibāt etdü’stüme iş bu göñlüm zerre-veş
 [Gülşenī’yem Gülşenī’yem Gülşenī’yem Gülşenī]

560

15’li Hece Vezni

- 1 Yā Rab nūruñ ḥaḳḳı çün ayırma ‘aşkıñdan beni
 Cennāt ḥürin ḥaḳḳı çün ayırma ‘aşkıñdan beni

 Rūḥ-ı Resūlu’llāh içün sırr-ı li’llāh içün*
 Li’llāh içün bi’llāh içün ayırma ‘aşkıñdan [beni]*

3 Āhım göge olsun direk sen ol göñlümde tek
 Ne o gerek ne bu gerek ayırma ‘aşkıñdan [beni]

¹²³ “ (قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ) De ki: Ey nefislerine uyup hadden aşırı hareket eden kullarım, Allah rahmetinden ümit kesmeyin; şüphe yok ki Allah, bütün suçları örter, şüphe yok ki o, suçları örter, rahimdir.)Zümer 39/53

Sermest olayım gezeyim gönlümde nakşın yazayım
Cümle cihândan beriyim ayırma ‘aşkından beni

- 5 Zâhidlere ver cenneti müştâkıdır anlar kanı
Ben isterim sen hâzreti ayırma ‘aşkından [beni]

Gözümdeki sensin gören bu gönlümde sensin turan
Sensin alan sensin veren ayırma ‘aşkından [beni]

- 7 **Seyyîd Nizâmoğlu**’nuñ maqşûdu dîdârdır anıñ
Dür etme vaşlindañ seniñ ayırma [‘aşkından beni]

561

FERMÂYED ŞEYH ‘ABDULLÂH MERHÛM
15’li Hece Vezni

- 107b 1 Mağfîret inmezse bârî nic’olur hâlim benim
‘Înâyetle kıl nazâr Kerîm Allâh Raḥîm Allâh

Bir eyüsi yok yamandır cümle a’ mâlim benim
Kalmasun gönlümde keder Kerîm Allâh Raḥîm Allâh
- 3 Şûret ile kimse bulmaz dergeh-i Hakk’a vuşûl
Gör benim za’ f-i hâlimi tefettüş etme â’ mâlimi

Bir nümâyişdir bu halka hırka vü şâlim benim
Ben bulurum ef’ âlimi Kerîm Allâh Raḥîm Allâh
- 5 Vermezem nâ-kâm olup bu merde kılma huzura
Ben kulum sensin dâverim kapuñda gitmez çâkerim

Hep mu’ allel bil mu’ azzez cümle efgânım benim
Luţfuñla olgıl yâveri Kerîm Allâh Raḥîm Allâh
- 7 Bî- tabbûr tâlib-i kurbum ilâhi nice olur
‘Âlemiñ halkı bendedir günâh etmezi kandedir

Girmez ise dostuma dâmân-ı âmâlim benim
Luţf u ‘ inâyet sendedir Kerîm Allâh Raḥîm Allâh
- 9 Dervîş ‘ Abdullâh ne tâ’ ât var ne içtîhât
Hayli dem oldu ağlarım gayrı kapum yokdur âram

Böyle kalırsa ‘aceb müşküldür ahvālīm benim
Her gün kuluñ böyle nāçārım Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

- 11 Ğayetle şuçdur özüm niyāzı etmege yok yüzüm
Geçmezse nice olur sözüm Kerīm Allāh Raḥīm Allāh
- 12 ‘**Abdullāh** halkıñ kemteri kaldı cihānda eṣeri
Ola luṭfuñ mazharı Kerīm Allāh Raḥīm Allāh

562
İLĀHİ

7’li Hece Vezni

- 1 Tevḥīd hoşça nesn’olur
Tevḥīd eden mest olur
Allāh ilen dost olur
Böyle tevḥīd edelim
(Yā Allāh Allāh illa’llāh)

Tevḥīd etsin dilimiz
Dīdār görsün yüzümüz
Dost Muḥammed pīrimiz
Böyle tevḥīd edelim
(Yā Allāh Allāh illa’llāh)

- 3 Tevḥīd eder melekler
Döner çarḥ-ı felekler
Hem ḥūri hem melekler
Böyle tevḥīd edelim
(Yā Allāh Allāh illa’llāh)

- 4 Tevḥīd ile varalım
Dost cemālīñ görelim
Yūnus yolda duralım
Böyle tevḥīd edelim
(Yā Allāh Allāh illa’llāh)

563
İLĀHİ

7’li Hece Vezni

- 108a 1 ‘Ālemler müştāk sanā
Şeffī‘ ol yā Muḥammed

Hükmün yürür her yana
Şefî' ol yâ Muḥammed

Hükmün kâfdan kâfâdır
Seniñ kâlbîñ şafâdır
Bir adıñ Muştafa'dır
Şefî' ol yâ Muḥammed

3 Cānlarda gezer âdîñ
Cānlarda gezer dâdîñ
Cebrâ-il'dir üstâdîñ
Şefî' ol yâ Muḥammed

Dîne direk sen olduñ
Beş vaktin kâ'imkıldîñ
Haqq Çalab'ı bir bildîñ
Şefî' ol yâ Muḥammed

5 Haqq Çalab'ıñ dostusuñ
Dostu hem Resûl'üsün
İki cihân fahrîsin
Şefî' ol yâ Muḥammed

6 **Yûnus** medḥ eyler sever
Görmeye cāndan iver
Raḥmet eyleyen diyer
Şefî' ol yâ Muḥammed

564¹²⁴

El-ḥamduli'llāh el-ḥamduli'llāh el-ḥamduli'llāh el-ḥamduli'llāh
Allahümme'llāh
Sultānım Allāh
Dertlere dermān
Dermānım Allāh
Estağfiru'llāh (min külli zenbin)
(Estağfiru'llāh vağfirlenā benī estağfiru'llāh)
(Estağfiru'llāh sırran ve cehren estağfiru'llāh)

¹²⁴ Derkenara kayıtlı bu manzumenin ne nazım şekli ne de vezni belirlenebildi.

Çokdur günāhım (*el-ḥamduli'llāh*)
Sensin ilāhım (*el-ḥamduli'llāh*)
Şükür yā Rab eylediñ bizi şākīr yā Rab
El-ḥamduli'llāh

Ḳuvvet seniñdir (*el-ḥamduli'llāh*)
Ḳudret seniñdir (*el-ḥamduli'llāh*)
Ni' met seniñdir (*el-ḥamduli'llāh*)
Ḳuluñ nesi var [*el-ḥamduli'llāh*]

Zākiriñ zikri
‘Ārifīñ fikri
Ni' metiñ şükrü
El-ḥamduli'llāh

Muḥammed ḥaḳdır
Şancağı aḳdır
Şüphemiz yoḳdur
El-ḥamduli'llāh

Muḥammed güldür
Aşḥābı bülbüldür
Cümlemiz ḳuldur
El-ḥamduli'llāh

Verdiñ tamāmı
Allāh kelāmı
Cennet ta'āmı
El-ḥamduli'llāh

Gör **Yūnus** nedir
Derdiñle Hū'dur
Virdimiz Hū'dur
El-ḥamduli'llāh

565

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 108b 1 Tācınıñ raḥtın giyip tıtdum fenā mülkün vaṭan
Ehl-i tecridim ḳabūl etmem ‘abā vü pīreḥen
Şad-ḳabā vü pīreḥen giysem mişāl-i ḡonca ten
Ger seniñ çün ḳılmayam çāk ey büt-i nāzik beden
Görem olsun ol ‘abā egnimde pīrāḥen kefen

- 2 ‘Āşık-ı şādıkda cānāndan çāk olmak gerek*
Ser-güşāde yā bürehnesīne-çāk olmak gerek
Kalb-i **Naķşī** māsivādan şāf-ı pāk olmak gerek
El çekip fikr-i divārın derd-i nāk olmak gerek
Böyle taḥķīķ eylemiş bu muḥibbi aşḥab-ı fen [gerek]

566

BABA ḤAMĪD EBŪ LŪTFĪ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Bahār erse yine şahrā-yı serāb lāle-zār olsa
Bize nūş etmege sākī şarāb-ı hoş-güvār olsa

Açılsa ḳoncalar bir bir fiğāna başlasa bülbul
Piyāle devrine tenhā-yı kenār-ı dü-bār olsa

3 Ruḥ inmiş oldu meyden perişān olsa kākülleri
Tebessümle nigāh etse güzel pek şive-kār olsa

Görünce ḳāmet-i cengin fiğāna başlasa neyler
Oḳunan meclis-i meyde Bābā Ṭāḥir Ḥişār olsa

5 Tekellūf olmasa aşla süzülse gelse āgūşa
Görüp bu **Lūtfī** dilberden yine şehir şerem-sār olsa

567

İLĀHĪ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Estağfiru’llāh el-‘ azīm mürāi’niñ işlerine
Gördü sücūd eylemedi dilberiñ ḳaşlarına

2 Göñlü ḳaranlığı gidip ne hoş münevver olmadı
Nazar edip dilberimiñ inci gibi dişlerine

3 Başdan ayağa yārimiñ nūr olduğun bilmediler
Zāhidiñ eksik olmasın belāları başlarına

4 Şūfī bu ‘ aşḳ āteşin degil derdlere uğradır seni
Yār yüregim bir nazar et bu bağrimiñ başlarına

- 5 Her kaçan ol serv-i revân görse revân olduğunu
Nîl ü Fırât beñzemeye gözlerimin yaşlarına
- 6 **Seyyîd Nizâmoğlu** cihân tıldu cemâl-i yâr ile
Görmediler körler anı girmede de düşlerine

568

8'li Hece Vezni

- 109a 1 Baña yârden el çek derler
Ben geçerim gönül geçmez
Üftâdesin çokdur derler
Ben geçerim gönül geçmez
- Seni baña veren Hâk'dır
Severim inkârım yokdur
Cânım ' aşıkların çokdur
[Ben geçerim gönül geçmez]
- 3 ' Aşkına düşen bî-çâre
Uğramışım âh u zâre
Çekerlerse beni dâre
[Ben geçerim gönül geçmez]¹²⁵

569

FERMÂYED ŞEYH ZÂDE

- 1 Tîr-veş toğruluk etseñ yine etmez râğbet
Çilesizdir o kaşı yayıla olmaz ülfet

570

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 Ramazânım nice bir şâ'im olayım
' Abid-i vaşlıña irgür saña kırbân olayım

¹²⁵ Bu dörtlükten hemen sonra gelen dörtlük son derece silik bir halde olduğundan okunamadı.

571

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 İstikāmet şadağın ey serv-i kıadd boy lāf mı
Varıp ağıyāra şalınmalarıñ inşāf mı
Pādişāhım va' d ü luṭf eyledüğüñ hep lāf mı
‘ Āşık-ı şūrīdeden şabr istemek inşāf mı

572

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

- 1 Āh edersem n'ola sevdāñ ile dolmuş göñlüm
Haberim yok güzelim ‘ āşıkıñ olmuş göñlüm

573

RŪMĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 ‘ Ömrümün vārı hayātım Mevlevī
Söyle luṭfeyle baña şerin zebānım Mevlevī
Saḥn-i semān etdigim şevkinle felekler dūr eder
Māh-ı tabānım mihr-i rahşāna cihānım Mevlevī
- 3 Neyler gibi inler seniñ ‘ āşıqlarıñ eṭrafda
Her kaçan girsek semāma rāziyānım Mevlevī

‘ Aqlımı aldın beni Mecnūn-ı şeydā eylediñ
Oldu ‘ aşkıñla perişān ḥāl-i şānım Mevlevī
- 5 Sīnesin deldi seniñ şevk-i kıadriñle kıaddın*
Ey şāh-ı mülk-i melāḥat nev-cevānım Mevlevī
- 6 Derd-i ‘ aşkıñla melek olmak muḳarrer añladım
Alsa du' ā-yı ḥayr ile rūḥ-i revānım Mevlevī*

574

ḤAZRETİ MEVLĀNĀ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

Dedim ‘ aşkıñ maḳāmına nicesi erişem āḥır
Dediler şuya şal evvel tamām et nāmūs-ı ‘ ārı
Muḥabbet sözü cān içre ki cāndan daḥı yakındır
Bulunmaz dünyāda taḥrīm şaḳın fāş etme esrārı

575

FERMĀYED BĀĶĪ

Mef'ūlū / Mefā'ilūn / Mef'ūlū / Mefā'ilūn

- 109b 1 Şebnem gibi saçılısun koñ eşk-i ferāvānım
Güller gibi açılısuñ tek ğonce-i ħandānım
- Ben āb-ı revān etmeñ cān üzre gözüm yaşın
Tek meyl ü kenār etsün ol serv-i ħırāmānım
- 3 Bād-ı ser-i zūlfüñle gül-zār-ı dil-i cāndan
Sünbüller eder bīdār-ı efkār-ı perişānım
- Cām-ı mey-i 'işretde 'aşkıñda pür-ħun
Şem'-i şeb-i vuşlatdır dāğ-ı dil-i sūzānım
- 5 Nāz uyħusuna varmış 'ālemden olup fārīg
Ādemī mi görür şimdi ol gözleri mestānım
- Sen gül gibi gülşende gül-meñdin açılmağda
İñler kafes-i tende murğ-u dil-i nālānım
- 7 **Bāķī** reh-i 'aşkıñda döksün güher-i 'aşkı
Maħşul-i dil ü dīdem hep yoluña sultānım

576

FERMĀYED ZĀRĪ

Fā'ilātūn / Fā'ilātūn / Fā'ilātūn / Fā'ilūn

- 1 Halk-ı 'ālem duydular şāhā perişān olduğum
Mihr-i güle şubħ-veş çāk-ı giribān olduğum
- Ben ölünce ola bir gün añasın ey bī-vefā
Yollarıñda sāye-veş ħāk ile yeksān olduğum
- 3 Geceler taş eşigiñde yaşdanıp tā şubħa dek
Ol gönüller kıyucu unuttu der-bān olduğum
- Görmedim hicrān-ı ğamı ile bu abdāl-ı dāl
Tekye-i 'aşkıñda 'ıyd u vaşla ħurbān olduğum
- 5 **Zāriyā** müşkül budur gūş eylemez ol gülizār
Gülşenī kūyinde bülbül gibi nālān olduğum

577

ŞARKI HÜSEYNİ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Şehā kūyunda gönlüm bir gedā-yı müstemendindir
Erenler Hakk'ı cān u başa bakmaz bir levendindir

Gülünde bülbülünde cümlede 'uzlet veren halka
Cemāl-i-dil-pesendindir nihāl-i ser-bülendindir

- 3 Sevip her bir sitem-kārı şikāyet etme bahtından
Seni rüsvā-yı 'ālem eyleyen hep kendi kendindir

Cefā taşın atıp dostlar ederler saña düşnāmi
Gerek dögsün gerek sögsün gönül şabr et efendindir

- 5 Nazar kııl 'Ulvi'ye şāhım kapunda bunca yıllardır
Esirindir garībindir kuluñdur derd-mendindir

578

FERMĀYED BĀḲĪ

Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilātün / Fe' ilün

- 110a 1 Ser-i kūyuñ şanemā cennet-i Me'vā bilürin
Müntehā kāmētüñi Sidre'den ā' lā bilürin

Seni Yūsuf'la güzellikde şorarlarsa [bana]
Yūsuf'u bilmezsin ammā seni ra' nā bilürin

- 3 Zā-il olmaz heves-i zülf-i siyāhıñ dīlden
Hāşıl olmayacağın Gerçi bu sevdā bilürin

Bilmezsin n'eyleye derd ü ğamı cānāne baña
Ne müdārāya meded var ne müdāvā bilürin

- 5 **Bākiyā** gülşen-i firdevsi baña 'arz etme
Āsitānın ben anıñ cennet-i Me'vā bilürin

FERMĀYED BĀQĪ

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilūn

- 1 Dil-i giriftār belā dilber hevāyı n'eylesün
Dāme düşmez yerlere konmaz hümāyı n'eylesün

Kā-inātūn seyr eden naqşın şafāsın cāmden
Şafha-i āyīne-i 'ālem-nümāyı n'eylesün

- 3 Gönlün egler nāle-i zencir [i]le Mecnūn-u 'aşk
Nağme-i 'ūd u şadāyı çeng ü nāyı n'eylesün

Mübtelā-yı 'aşkıññ dermāndan istiğnāsı var
Derdiñe mu' tād olan diller devāyı n'eylesün

- 5 Halk-ı 'ālem **Bākiyā** 'aşkında yārīñ hasta-hāl
Bir tabīb andan bu deñlü mübtelāyı n'eylesün

ŞARKI ŞABĀ

Mefā' ilūn / Mefā' ilūn / Mefā' ilūn / Mefā' ilūn

- 1 Edip 'azm-i sefer cāna esir-i miñnet oldum ben
Ġarīb oldum vaṭanda mübtelā-yı firḳat oldum ben
- 2 Kanā' at eylemezken naẓar-ı dīdārīña evvel
Degil mektūba şimdi bir selāma ḥasret oldum ben
- 3 Gülistān-ı vişālīñ eylemişler ṭarīk-i çīdem
Nişān-ı buse gördüm dāğdār-ı ġayret oldum ben
- 4 Sen inkār eylediñ hem bezm-i aġyār olduġun ammā
İşitdim mācerā-yı vāḳıf-ı keyfiyyet oldum ben
- 5 Daḥı ḥālī iken bend oldum ol zūlf-i perişāna
Saña ey bī-vefā sermāye-i cem' iyyet oldum ben
- 6 Olup āsūde-ī her ḥāl ile bu bezm-i keşretde
Resīmā sākin-i dārü'l-emān-ı 'uzlet oldum ben

581¹²⁶

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 110b 1 Şanma zāhid bizi nāmus ile 'ārīñ k̄uluyuz
Ne seniñ gibi hemān k̄uru vaqārīñ k̄uluyuz
- Saña baş egmeyevüz hāce-i dehr olsañ eger
'Aşka esir olan ol 'āşık-ı zārīñ k̄uluyuz
- 3 Bākidir 'aşkımız 'uşşāk-ı meyānında bugün
Şanemā şanma ki bir būs u kenārīñ k̄uluyuz
- Hak̄ durur sevdigimiz ma' nī yüzünden bakacak
Şüretā gerçi ki bir naqş u nigārīñ k̄uluyuz
- 5 Genc-i bāğ-ı felege vermeyelim **Hayretiyā**
Yeñi divāneleriz taze bahārīñ k̄uluyuz

582

Mef' ūlū / Mefā' ilū / Mefā' ilū / Fe' ūlün

- 1 Dür-i çarh eder ol kim 'arz-ı būs-i lebidir
Şeftālūsi ol kadd-i nihālin zehebīdir

583

FERMĀYED FEVRĪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

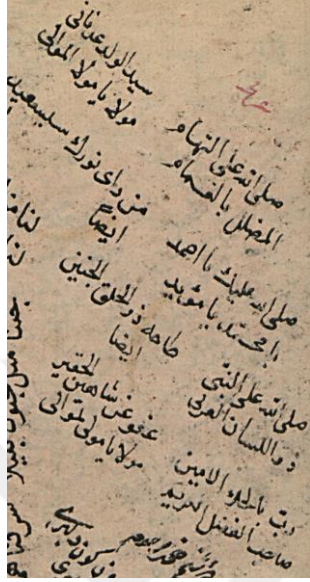
- 1 N'ola sen germ olup dirseñ mu' anber kākülüm vardır
Benim de dūd-ı āhımdan başımda sünbülüm vardır
- Benefşe zeyn edersin sen hātında 'arızın üzere
Benim de kanlı dāğımdan nice tāt-ı gülüm vardır
- 3 Dehān adlu seniñ bir taze goncañ var ise ey gül
Gönül dirler benim de bir nevā-keş bülbülüm vardır
- İçersin mey gibi sen 'āşık-ı şūrīdeler kânın
Benim de dūd-ı eşkimden iki şişe mālım vardır

¹²⁶ Transkripsiyonlu metinde Hayreti mahlaslı tüm şiirlerin tamiri, “Çavuşoğlu, M- Tanyeri, M.A. (1981), **Hayreti Divan Tenkidli Basım**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları” kaynağından faydalanılarak yapılmıştır.

- 5 Haññ erişmeden zulm eyleyip **Fevri**'yi öldürme
Benim cânım benim rûhum ölüm vârdır ölüm vârdır

111a

584

585

FERMÜDE-İ HİMMET-ZÂDE MERHÛM
Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

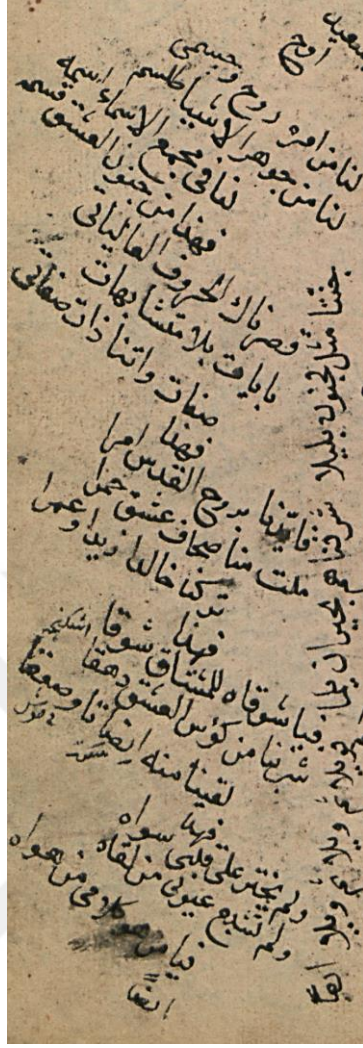
- 1 Oldu olmadı demedün gün dilberi*
Bir gün ola saña Allâh diye kulum gel beri

586

FERMÜDE-İ HİMMET-ZÂDE MERHÛM
Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

Şabr-nişîn dilber ile şöhbet edince âdem
Şabrı yâr seyrine varmış gibi eyler 'âlem

587

588

NIHĀDĪ FERMŪD

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 111b 1 Şanma gelmekden cihāna zevk-i dünyādır ġaraż
Bil ki taḥşīl-i metā' ı sevķ-i 'uķbādır ġaraż
- 2 Hālet-i vecd-i semā' yı bilmeyen āvāreler
Tekye-i 'irfāna gelmekden temāşādır ġaraż
- 3 Lezzet-i tevḥīdi idrāk etmeyen her bir merāk
Hāyy'ı Hū' dan zan eder bir ķuru ġavġādır ġaraż
- 4 Halka-i tevḥīde dāḥil olmadan şūfī hemān
İzdiyād-ı nūr-i şevķ-i 'aşķ-ı Mevlā' dır ġaraż

- 1 Bir güzel gördüm bugün nûrunu saçıp gider
Merhamet ehline beñzer sînesin açıp gider
Şanma sūfî Tañrı selâmın kimseden etmez dirîğ
‘Arz edip hüsni cemâlin lutf ile geçip gider

Beñleri dürr ü cevâhir lebleri kand-ı nebât
Cism-i pâkî kim n’ider sanman ki bulur hayât
Çün bu dünyâ hublarını ger ‘aceb iderse mât
Gökden inmiş bir perîdir urup [gider]*

- 3 Göz kamaşır bakmağa hüsni ü zî-kıymet güheri
Terk edip cânı hemân uğruna verdim seri
‘Aceb insân mı melek mi bilinmez ol perî
Câm-ı destinde hâzır dirildip açıp gider

Mevc edip çalkansa güyâ ki deryâ-yı Nîl
Eyledim hayr du‘ âlar degmeye yâ Rab dil
Kaplamiş hâr-ı gonca gülün çevresini şöyle bil
‘Ömrümün hâşılını hâzır gibi görüp gider

- 5 Düşüp hicrân içre çekerim biryân edip
Ey ‘ömür çünküm gör nice bendesin hayrân edip
Görmesem bir lahza anı gözlerim giryân edip
Düşürüp hem anı içre cürm ü büryan edip

- 112a Cemâlin gösterip güldür
Dil-i maḥzûnlarıñ şâd et
Kerem-kâna meded ‘âşıklarıñ
Bir melâle gel yâd et

Harâb oldum ğam-ı ‘âşkıñla
Sultânım meded senden
Kerem kıl vişâliñle
Bende-i ma‘mûru âbâd et

¹²⁷ Vezni belirlenememiştir.

Ne deñlü rûy-ı siyehim
Yüz sürüp dergâhına geldim
Beni de bendelerden
Yâ Resûlu'llâh ta' dâd et

Karâr etme Sa'idâ
Gülşenî bülbüllerindensin
Dem-â-dem nûş-i pâk
Mustafâ'ya durma feryâd et

591

8'li Hece Vezni

1 Şûrîde vü şeydâ kılan
Yâriñ cemâlidir beni
'Alemlere rüsvâ kılan
Yâriñ cemâlidir beni

A sulţânım sen var iken
Ya ben kime yalvarayım
İsmiñ Ğanî Settâr iken
Ya ben kime yalvarayım

3 Ben bu 'aşkı bilmez idim
Bu bir 'aceb sevdâ imiş
Bir zerresi ay u güneş
Bir kaçresi deryâ imiş

Yüz biñ cefâ kılsan baña
Senden yüzüm döndürmezem
Cânım dağı alır iseñ
Senden yüzüm döndürmezem

5 Yâ elimi kaldur beni
Ya vaşlına ırgür beni
Çok ağlatdın güldür beni
A gönlümün eglencesi

Ben yürürüm yâne yâne
'Aşk boyadı beni kıana
Ne 'âkılim ne divâne
Gel gör beni 'aşk n'eyledi

7 Ƙaddim büküp yāy eyleyen
Bağrım delip nāy eyleyen
İşim gücüm zār eyleyen
Yārin cemālidir beni

8 ‘Aşkıñ beni mest eyledi
Aldı göñlüm mest eyledi
Öldürmege kaçd eyledi
A sulṭānım ‘aşkıñ beni

592¹²⁸

112b 1 İşit sözüm yā Gülşenī
Gel gidelim ‘aşq iline
Şehdir o mülke rüşenī
Gel gidelim ‘aşq iline

Gāh eserim yeller gibi
Gāh tozarım pullar gibi
Taşkıñ akar seller gibi
Gel gör beni ‘aşq neyledi

3 ‘Aşkıñ baña [oldı] seyrān
Yeter derdiñ baña dermān
Olsun hālīm daḥı ‘ayān
Aqsın yaşım silmeyeyim

Yā Rab zātıñ ḥaqqı çün
Göster bize cemālını
Cümle şaffātıñ ḥaqqı çün
Göster bize cemālını

5 Sūzān-ı firākıñ [i]le
Oldu bu cigerim püryān
Cān-teşne büñyandı
Oñulmadı mı bu hicrān

Mecnūn sever Leylā’yı
Ben sorarım Mevlā’yı
Ƙan ağlayu ağlayı
Dīdārına müştākım

¹²⁸ Bu manzume farklı şiirlerden alınmış dörtlükler şeklindedir.

- 7 Cānlar fedā yoluna
Bu cān kıyusu degil
Sana cānān gerek
Baña cihān kıyusu degil

Seyr eyledim āfākı
Gördüm nice müştākı
Yā dā'im yā baķı
Dīdārına müştākım

- 9 Taştı rahmet deryāsı
Ġarķ oldu cümle 'āşşı
Dört kitābıñ ma' nāsı
Lā-ilāhe-illa'llāh

- 10 Alma tenden cānımı
Emān Allāh'ım emān
Görmedim cānānımı
Emān Allāh'ım emān

593

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Bī-vücūdum 'aşķ odu bilsem benim nem yandırır
Yanuben küllī kül oldum pes daķı nem yandırır
- 2 Yandırır Gerçi cihānda 'aşķ odu 'āşıkları
Līkin 'āciz kılunu ķat'ı-yi muķkem yandırır

594

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Yüzüñ kör mü ķamer mi bilmek olmaz
Sözüñ dürr mü güher mi bilmek olmaz

595

7'li Hece Vezni

- 1 Durmaz yanar vücūdum
Āh etmeyip n'ideyim
Söndüremezem odu
Āh etmeyip n'ideyim

596

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 113a 1 Göñül hayrân olupdur ' aşk elinden
Ciger büryân olupdur ' aşk elinden
- 2 Özümün̄ kalmadı şabr u qarârı
Gözüm giryân olupdur ' aşk elinden
- 3 Ne gördü Leylâ'nın yüzünde Mecnûn
Ki ser-gerdân olupdur ' aşk elinden
- 4 Eridi karlı dağlar zerre zerre
Deniz ' ummân olupdur ' aşk elinden
- 5 Ne gördü Züleyhâ Yûsuf yüzünde
İşi efgân olupdur ' aşk elinden
- 6 Koyup İbrâhîm Edhem tâc u tahtı
Yiri külhân olupdur ' aşk elinden
- 7 Zihî Manşûr ki ma' şûk[un] yolunda
Pîr-i berdâr olupdur ' aşk elinden
- 8 **Yûnus Emrem** bu hasret[e] bu zâra
' Aceb nihân olupdur ' aşk elinden

597

GÜFTE'-İ ÜMMİ SİNÂNZÂDE

8'li Hece Vezni

- 1 Gecelerde uyanıksın
Hakk'ın zikriyle yânişsin
' Âşıkları uyarırsın
' Âşık o ki şâdık o ki
- Bu derdine n'oldu sebeb
Feryâd edersin rûz-i şeb
' Âşıklara veren tarab
' Âşık o ki şâdık o ki

3 Vîrâne-i mesken eden
Derd ehlini hem-dem eden
Zîkr ü devâma ırgüren
‘Âşık o ki şâdık o ki

4 Şeyh Hasan’ı nālân eden
Gözyaşını seylân eden
‘Âşıkları hayrân eden
‘Âşık o ki şâdık o ki

598

8’li Hece Vezni

1 Evliyânîñ nazarına (*yâ Hû yâ men-lehû*)
Yanmayınca durulur mu
‘Aşkı ‘âşık esrik eder
Dönmeyince durulur mu

‘Aşk yaçar kıru [ve] yaşı
İñledir dağı [ve] taş
Hakk’a ‘âşık olan kişi
Ya uşanır yorulur mu

3 Ğurâb gibi ötmegile
El hakkını yutmağile
Gece gündüz yatmağile
Dost katına varılır mı

Bülbül gibi ötmeyince
Derdine derd katmayınca
Gece gündüz etmeyince
Dost dîdârı görülür mü

113b 5 Ehl-i tevḥîdîñ çengine
Hakk’dan ğayrınıñ şun‘ına
Hakk’ın zîkriniñ men‘ine
Emr-i fetvâ verilir mi

6
.....
Hamdî bu yolda ölürse
Şoru hesâb verilir mi

599

8'li Hece Vezni

- 1 İsm-i sultān virdin mi var
Bağçelerde yurduñ mu var
Bencilegin derdin mi var
Ġarīb Ġarīb ötme bülbül

Bilirim ' aşıkşın güle
Seniñ hālinden kim bile
Bağçelerde ġonce güle
Dolaşıp söz atma bülbül

- 3 Bilirim ' aşıkşın virde
Cünūnuñ var ġāyet serde
Bu sinemde olan derde
Sen de bir derd kıatma bülbül

- 4 **Yūnus** vüçüduñ pāk derken
Cihānda mişliñ yok derken
Seher vaqtinde Hakk derken
Bizi de unutma bülbül

600

7'li Hece Vezni

- 1 Rabbiñden ola ihsān
Ey dil niye maḥzūnsun
Derdine olur dermān
Ey dil niye maḥzūnsun

- 2 Hakk'dır seni var eden
Bī-şabr-ı karar eden
Tevhīd ile yār eden
Ey dil niye maḥzūnsun

- 3 Tevhīde eren sensin
İmānı bulan sensin
Dīdārı gören sensin
Ey dil niye maḥzūnsun

- 4 'Abdul'hayy eder āhı
Bulmaġa Hakk'a rāhı

Sevmiş güzel İlāh'ı
Ey dil niye maḥzūnsun

601

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ulün

- 1 Vişālīñ şerbetin şun cāna yā Rab
Yine düşüp firāka oldum atşān
- Efendim cürmüme bakma kerem kı1
Seniñ şānıña lāyık 'afv u ğufrān
- 3 Gedāña pādişāhım eyle 'izzet
Ki ola kişver-i qurbunda sulṭān
- 114a Gözüm yaşı akar vaqt-i seherde
Kimi lü' lü' ü anıñ kimi mercān
- 5 Esip 'aşkıñ **Nesīmī** kula gitsün
Vücūdum kaṭresi bir baḥr-ı 'ummān
- 6 Ṭalsam ma' nevī
Vücūduñ anı feth et bāb-ı raḥmān

602

MUḤAYYER
7'lü Hece Vezni

- 1 Bülbul-i nālān olup
Çağırırım dost dost
Ol güle ḥayrān olup
Çağırırım dost dost
- Derd-i dilimden eger
İsteriseñ bir ḥaber
'Aşkıla şām u seher
Çağırırım dost dost
- 3 Oldu muḥabbet füzūn
'Aşkıla doldu derūn
Kalmadı şabr u sükūn
Çağırırım dost dost

Zikr-i Hudā baña bes
Ġayra etmem heves
Şıdqla ben her nefes
Çağırırım dost dost

- 5 Tutdum o yāre yüzüm
Kimseye bakmaz gözüm
Zikreder ancağ sözüm
Çağırırım dost dost

Derd-i ğama yār olup
‘Aşkla bī-mār olup
Tālib-i dīdār olup
Çağırırım dost dost

- 7 Olmasa dilber ‘ayān
‘Aynıma gülmez cihān
Cān u gönülden hemān
Çağırırım dost dost

Her ne desem şūretā
Ma‘nide kaçdım Hudā
Vird edinip dā’imā
Çağırırım dost dost

- 9 ‘Āşık-ı şūrīde kām
Sevdigin ister müdām
Dost diyip şubḥ u şām
Çağırırım dost dost

Āh u figān eyleyip
Rāz-ı ‘āyān eyleyip
Vird-i zebān eyleyip
Çağırırım dost dost

- 11 Zikri şafādır dīle
Bendeyim ihlāş ile
Kābrim içinde bile
Çağırırım dost dost

Serde hevā gözde nem
Gehī şafā gehī ğam
Derd eyleyen dem-be-dem
Çağırırım dost dost

114b 13 Bunda degil meskenim
Yār ilidir gülşenim
Ġayrı sözüm yok benim
Çağırırım dost dost

Şem‘ine pervāneyim
‘Aşk ile ħam-ħāneyim
Bülbül-ü ferzāneyim
Çağırırım dost dost

15 Zāhirime bakmagıl
Etme benimle cedel
Bāṭnım oldu muḥāl
Çağırırım dost dost

Sīne döküp āh ile
Ağlarım eyvāh ile
Nāle-i cān-gāh ile
Çağırırım dost dost

17 Cezbe-i şevk ü vişāl
Buldu **Nahīfī** kemāl
Yūnus [u] Mısrī mişāl
Çağırırım dost dost

603

‘UŞŞĀK

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Ey beni ‘aşk āteşine yandıran
‘Aşk seniñ ‘āşık seniñ ma‘şūk seniñ
Hem seven hem sevdiren hem sevilen
‘Aşk seniñ ‘āşık seniñ ma‘şūk seniñ
- 2 Yanar ise ‘aşk [i]le cānım benim
Geçer ise āh ile dünüm günüm
Hep seniñdir arada n’em var benim
‘Aşk seniñ ‘āşık seniñ ma‘şūk seniñ
- 3 ‘Āşıkıñ kalbine kılsañ bir nazar
Bu hevādan kalmaz anda hīç eşer
Saña eren cennet ü ħūrī n’ider
‘Aşk seniñ ‘āşık seniñ ma‘şūk seniñ

- 4 Luṭf ile deseñ aña ey derd-mend
Nice olduñ ‘ aşkımnıñ kaydında bend
Nicedir ‘ aşkım saña etdigi fend
‘ Aşk seniñ ‘ aşık seniñ ma‘ şük seniñ
- 5 Maḥz-ı luṭfuñ eyle ey kādīr ālā
‘ Āşıknıñ ḥāline eyle-gil negāh
Bir gedādır **Nūrī** kuluñ (ey) pādīşāh
‘ Aşk seniñ ‘ aşık seniñ ma‘ şük seniñ

604

ḤÜSEYNİ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 115a 1 Yandıgım çün ‘ aşk oduna tã‘ atım Hū’dur hemān (Hū)
Artıram derdimi Haḫḫ’dan ḥācetim Hū’dur hemān (Hū)

Bād-ı şabā esdiginçe cānımız eyler şafā
Ol şafānıñ ‘ aşkı için rāḥatım Hū’dur hemān (Hū)
- 3 Yedi tãmu sekiz uçmağdan müberrāyım bugün
Çün naşībim ‘ aşka düşdü kısmetim Hū’dur hemān (Hū)

*Künt-ü kenziñ*¹²⁹ maḥzeninde dersimi ḥatm eyledim
Dört kitābıñ varlığı-çün tã‘ atım Hū’dur hemān (Hū)
- 5 Der **Sinān Ümmī** bāzīrgānım bāzāra gelmişim
Müşteri olanlara alım şatım Hū’dur hemān (Hū)

605

CÜRMİ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 115b 1 Yā veliyya’llāh muḥaḫḫaḫ sır velāyet sendedir
Ḳuṭb-ı ‘ ālemsin muşaddaḫ uş kerāmet sendedir

Münkir ü müşrikdir ol kim saña āmennā demez
Kā-inātıñ serverisin bu ‘ alāmet sendedir

¹²⁹“Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u‘ refe fe-halaktü'l-halka liya‘ rifūnī.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

- 3 Zâhir ü bâtında sensin çün sûtûn-ı kavîniñ
Mazhar-ı ‘aşk-ı Hudâ’sın uş halâvet sendedir
- Cezbe-i Raḥmân bağışlar ittişâliñ ‘aşıkā
Ol sebebden kim mürüvvet hem ‘inâyet sendedir
- 5 Tañ mı yaqsıñ tâlib-i dîdâr kimi sen nârîña
Nûr kılan [şol] dilleri sûz u harâret sendedir
- Gerçeği kul olmayañdır ol ki bilmez gerçeği
Gerçeği gerçek bilürin kim şadâkât sendedir
- 7 Bir eliñde yedi kat gök bir eliñde yedi yer
Hem taşarruf hem ta‘arruf hem emânet sendedir
- ‘Âşıkıñ feyyâzı sensin kâbili feyyâz olan
Şu gibi feyzân olur o gökde hâlet sendedir
- 9 Yerde gökde gizli yokdur dîde-i taḥkîk gibi
Hem semî‘ ü hem ḥakîm ü hem beşâret sendedir
- Kalb-i mü’min menzîliñdir rub‘ı kim ‘arş-ı Hudâ
Gör seni raḥmân seniñdir bu kerâmet sendedir
- 11 Ḥasret-i hicrâna yakma yine Cürmî bendeñi
Naqd-i sırr-ı mürtezâsın kim şehâvet sendedir

606

KUDSÎ

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 1 Dilâ bizden yine şad pâre yârâna selâm olsun
Muḥib-i evliyâ derd ehli iḥvâna selâm olsun
- Muḥabbet cāmını nûş eyleyen rind-i ḥarâbâta
Kalendar tek şafâ meşreb olan cāna selâm olsun
- 3 Qadîmî’dir ki Ḥaḳḳ’ıñ [hem] muḥibb-i şadîkü’l-kavlî
İrâdet bekleyen ser cümle pîrâna selâm olsun
- Vücûdun tanımış ‘âlem ledünniden sebak olmuş
Ma‘ârif eglemiş her şâhi-iz‘âna selâm olsun

- 116a 5 Geçip yüz biñ hicābı[nı] bulan tā ‘arş-ı rahmānı
Bugün keşretde vaḥdet eden ‘irfāna selām olsun

Oḳuyup noktadan remz añlayan ehl-i kemālāta
Ḥaḳīḳat öz vücūdun bilen insāna selām olsun

- 7 Geçip cümle ta‘alluḳdan siva’llāhdan sebaḳ olmuş
Bugün ḳaṭ‘ı merātib eden aḳrāna selām olsun

- 8 Yezīd ü münkire la‘net [ola] bizden ey[ā] **Ḳudsī**
Hezārān ‘arzla ammā ehl-i imāna selām olsun

607

ḲUDSĪ

Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Mefā‘īlün

- 1 Bi-ḥamdi’llāh yine bu cisme cān[ān]ımız geldi
Ġām-ı hicrān ile bī-mār eden dermānımız geldi

Ġubār-ı muḳdim senden dīdemiz oldu yine bīnā
‘Arīz-i Mıṣır- dil ol Yūsuf u Ken‘ānımız geldi

- 3 Ḥarāb etmişdi dil ma‘müresini ‘asker-i hicrān
Anı ta‘mīre ol ‘adl issi sulṭānımız geldi

Şeb-i firḳatde zār u mübtela ḳalmışdı ‘āşıḳlar
Toḡup burc-ı şarḳdan ol meh-i tābānımız geldi

- 5 Dem-i vaşla ezelden müjdedir çün ‘āşıḳıñ cānı
Degil mi **Ḳudsiyā** öldüm bu dem cānānımız geldi

- 6 Şerī‘atle tarīḳāt ma‘rifet mülkūn eden ābād
Ḥaḳīḳat rehberi ol şāh-ı ‘ālī nānımız geldi

608

ḲUDSĪ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Bir nazar kılsa bağışlar cānlara cān evliyā
Bir nefesde ırgürürsün derde dermān evliyā

Ḥalḳ-ı ‘ālem ḥaḳḳı bātıldan seçebilmezdi ger
Gün gibi göstermese āyāt-ı bürhān evliyā

- 3 ‘Āşık-ı şādıklarā ‘*ilme’l-yaḳīn* ‘*ayn-el yaḳīn*
Gösterip nūr-i tecellī oldu imān evliyā

Çeşm-i a‘ dādan özün cān gibi mestūr eyledi
*Kenz-i maḥfī*⁷³⁰dir ‘aceb mi olsa pinhān evliyā

- 5 Evliyādır Ādem ü Şīt ü Şu‘ ayb İdrīs hem
Aḥmed-i Mürsel ‘Alī Mehdī-i devrān evliyā

Lāme-i ḳānı(?) maḳām-ı vaḥdetiñ ‘Anḳā’sıdır
Her dem eyler lā-mekān evcinde cevlan evliyā

- 116b 7 **Ḳudsiyā** lāyık olur mu mesken-i Ḥaḳ olmağa
Ḳılmayınca ‘aşḳıñı tā dilde mihmān evliyā

609

ḲUDSĪ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Ḥasretiñden pādişāhım yandı cānım gel yetiş
Erdi eflāke meded āh u fiḡānım gel yetiş

Ḥastedir hicriñ ḡamından ‘āşık-ı şūrīdeler
Merde iḥyā eyle ey ‘İsā-duhānım gel yetiş

- 3 Kūhken-i dūş geçdi başımdan külüng-i firḳatiñ
Ṭaḳatim yok şabra ey Şīrīn zebānım gel yetiş

Başdan aşdı mevc-i deryā-yı ḡamıñ tuḡyān edip
Ḡarḳa verdi ‘ālemi eşk-i revānım gel yetiş

- 5 Küşteī tek ser-nigūn oldu firāḳıñ baḥrine
Dest-gīr ol ḳurtar ey şafr-ı zamānım gel yetiş

- 6 Ḳurtarıp yārin ḡamından **Ḳudsi**-yi bī-çāreler
Gün gibi göster yüzüñ şems-i cihānım gel yetiş

¹³⁰“Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u‘ refe fe-halaktü'l-halka liya‘ rifūnī.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

610

ḲUDSĪ

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilūn

- 1 Şol ki buldu yâri ağyâr ile kılmaz ihtilât
Şol ki girdi gülşene hâr ile kılmaz ihtilât

‘Uzlet edip çak ileñ kıлма ‘avâma iltifât
Vâşıl-ı gencūr olan yâr ile kılmaz ihtilât
- 3 Mâyil olmazsa n’ola zühd ü verâ‘ ehline dil
Bu meşeldir mest-i hûş-yâr ile kılmaz ihtilât

İstemez gönül tabībâ derd-i ‘aşk içün şifâ
Yâr olupdur derde dermân ile kılmaz ihtilât
- 5 Zâhîd ile hem-nişîn olma hâzer kıl **Ḳudsiyâ**
Mü ’mîn olan ehl-i inkâr ile kılmaz ihtilât

611

ḲUDSĪ

Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilātūn / Fā' ilūn

- 1 Şûre-i *Seb‘e’l-meşânî* levh-i Ḳur’ân’dır yüzüñ
Âyet-i nûr-ı hidâyet sırr-ı îmândır yüzüñ

Âhşen-i takvîmiñe ins ü melek eyler sücûd
On sekiz biñ ‘âleme âyât-ı bürhândır yüzüñ
- 3 Zemzem-i la‘liñ taleb kılsa n’ola dil-i teş‘îl
Ka‘be-i ‘uşşâka vaşlîñ kıble-i cândır yüzüñ

Ebruvânın kâbe kavseyn’iñ rumûzudur yaqîn
Leyletü’l-isrâyi şaçîñ hem [de] sübhândır yüzüñ
- 5 Cân atıp baş kor eşigîñ taşına **Ḳudsi** bugün
Ḥacc-ı ekberdir vişâliñ ‘ıydına kurbân yüzüñ

- 117a 1 Dideden hâliñ hayâliñ çünkü nihân eylediñ
 Tağudıp zülfüñ gibi ' aklım perişân eylediñ
- Bahr-i eşkim ğarkâ verdi bu vücûdum zevrağın
 Merdüm-i çeşm helâliñ oldu meded-kân eylediñ
- 3 Kıl ' imâret dest-i luţfuñla şehâ gel bâb u bâb
 Bu gönül şehrin ğam-ı hicriñle vîrân eylediñ
- Cennet-i vaşlıñdan ayru olmayam dedim ebed
 Ey felek n'etdim saña ' aksine devrân eylediñ
- 5 Dest-gîr ol ey şah-ı Mısır-ı melâmet tut elin
 Kudsî-i zârı yeter [misâl-i] hicrân eylediñ

- 1 Yüz urup hâke ' âşıklar
 Saña ' âşık seni özler
 Râh-ı ' aşkıñda şâdıklar
 Saña ' âşık seni özler
- Bugün ' âşıkları kamu
 Firâkıñ eyledi şayrû
 Cemâliñ göster ey mihrü
 Saña ' âşık seni özler
- 3 Niceler geceler kâ'im
 Niceler gündüzü şâ'im
 Yağalar çâk edip dâ'im
 Saña ' âşık seni özler
- Yüz urup pâyine her bâr
 Felekde encâmı seyyâr
 Dolanıp kendüyü devvâr
 Saña ' âşık seni özler

- 5 Gerek gece gerek ulu
Cihān ‘aşkıñ ile tolu
Sekiz uçmak yedi tamū
Saña ‘āşık seni özler
- Şarāb-ı kevşer-i Tūba
Yedi kat yer yedi deryā
Muḥaşşal cümle-i eşyā
Saña ‘āşık seni özler
- 7 Teveccühde kamu ‘ālem
Melek cinn ü benī ādem
Medīne Ka‘be ü Zemzem
Saña ‘āşık seni özler
- Döner tolāb-ı çarḥ ağlar
Bulanıp akar ırmaqlar
Akıdıp gözyaşın tağlar
Saña ‘āşık seni özler
- 9 Gerek bahr u gerek yerde
Kamunuñ yüzleri yerde
Düşüpdür cümle bu derde
Saña ‘āşık seni özler
- 10 Efendim **Ḳudsī**-i zārīñ
Yüzü kara günah-kārīñ
Kıpında cümle kullarīñ
Saña ‘āşık seni özler

614
ḲUDSĪ

Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilātūn / Fā‘ ilūn

- 1 Ḳutb-ı ‘ālem dü-cihānīñ pādīşāhıdır bular
‘Āşık-ı şādıqlarīñ puşt ü penāhıdır bular
Bildirir ḥaḳḳe’l-yakīn Ḥaḳḳ’ıñ güvāhıdır bular
Maḫhar-ı ‘ilm-i ledūn sırr-ı ilāhīdir bular
- 117b Bunla geçip secde kıldı Ādem’e cümle melek
Bunla geçip çeken tevbe devrāna geldi nüh felek
Bunları gördü muḥaḳḳaḳ Ḥaḳḳ’ı gördü kılma şek
Maḫhar-ı ‘ilm-i ledūn sırr-ı ilāhīdir bular

- 3 Merd-i Hakk'dır 'arşa-i vahdetde meydân bunlarıñ
Dest-i kudretidir bulur top ile çevgandır bulur
Lî-ma'allâh¹³¹ derdimi her lahzâ her ân bunlar
Mazhar-ı 'ilm-i ledün sırr-ı ilâhîdir bular

Gâh[i] teblîğ-i risâlet eyleyip da' vet eder
Gâh özün pinhân edip Hâk kurbuna 'avdet eder
Gâh ölüp Mehdî olur 'İsâ ile şöhet eder
Mazhar-ı 'ilm-i ledün sırr-ı ilâhîdir bular

- 5 Dîdesinden bunlarıñ mahfî degildir zât-ı Hakk
Tâlib-i 'ilm-i ledünîden verir bunlar sebak
'İlm-i zâhir bunlarıñ 'ilminden olmaz bir varak
Mazhar-ı 'ilm-i ledün sırr-ı ilâhîdir bular

Bunları inkâr edenlerdir huzûr-ı Hakk'a dūr
Bunlara baş egmeyenler oldu mel'ûn-ı ebed
Buğz ede her kim bulara la'net olsun hadd-i 'ad
Mazhar-ı 'ilm-i ledün sırr-ı ilâhîdir bular

- 7 Bunlara ikrâr edenlerdir bulan îmân u dîn
Bunlara teslîm olanlardır olan gamdan emîn
Kudsiyâ bildim muhakkağ aıldım Hakk'el-yakîn
Mazhar-ı 'ilm-i ledün sırr-ı ilâhîdir bular

615

HİLMÎ

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Mefâ'îlün

- 1 Gel ey 'aşka düşen 'âşık bu sevdâ özge sevdâdır
Bu 'aşk içre olan şâdık bu sevdâ özge sevdâdır
Bu sevdâdan yiter başlar akar gözden kanlı yaşlar*
Ne bilsin bunu ser-keşler bu sevdâ özge sevdâdır
- 3 Taleb eyle odur ma'būd odur maşşūd odur ma'lūb
Anıñ fevkinde yok bir hūb bu sevdâ özge sevdâdır
Dile 'aşkını Mevlâ'dan geçi-ver kuru gavğadan
Âgâh ol-gil bu sevdâdan bu sevdâ özge sevdâdır

¹³¹ "Lî ma'a'llâhi vaktün lâ-yese'unî fihi melekün mukarrebün ve lâ-nebiyyün mürselün" (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

- 5 Dñn ü gün iste sen yâri gönñlñden çıkar ağıyârı
Göresin nñr-i didârı bu sevdâ özge sevdâdır
- 6 **Ḥalīmī** iste sen yâri gönñlñden çıkar ağıyârı
Eyâ şeyyîd-i sulţanı bu sevdâ özge sevdâdır

616
NŪRĪ

Fâ‘ ilâtñn / Fâ‘ ilâtñn / Fâ‘ ilâtñn / Fâ‘ ilñn

- 118a 1 Şadıķāne şıdķ ile ben yāre ‘ aşık olmuşum
Cümle ‘ âlem bihter-i dil-dāre ‘ aşık olmuşum
- Şānde kim bir gül olur bñlbñl anññ ḥayrānıdır
Bñlbñl-i şūrīdeyim gül-zāra ‘ aşık olmuşum
- 3 Bñlbñlññ gülden murādı Ḥaķ cemālīdır ‘ ayān
‘ Āşık-ı sermest olup dīdāra ‘ aşık olmuşum
- Şad hezerān Mūsā’nññ şabr eylemez dīdārıñña
Ben anññ yüzündeki envāra ‘ aşık olmuşum
- 5 Yüzññññ nñru anññ derd ehlinññ dermānıdır
Nūrī’dir derd ehliyim dermāna ‘ aşık olmuşum

617
ABDULLĀH FERMĀYE

Mefā‘ ilñn / Mefā‘ ilñn / Mefā‘ ilñn / Mefā‘ ilñn

- 1 Ḥudāya ḥamd ü bī-ġāyet ki luţfı bī-nihāyetdir
Şalāt olsun Resñlñne kim ol ḥatm-ı risāletdir
- Selām aşḥāb [u] āline ḥuşūşen çār-ı yārine
Ki her biri o ḥazretten sa‘ ādet-yāb-ı şoḥbetdir
- 3 Olalar anlara ümmet olalar mühtedī cümle
Buyurmuşdur Resñlu’llāh sözi vaḥy ile sñnnetdir
- Eyā Ḥaķ yoluna rāġıb derñn-ı şāf ile tālīb
Bunu fehmi-i dñrust eyle oķur iseñ kifāyetdir
- 5 Murādññ Ḥaķ ise gerçek ḥulūs-i ķalb ile ‘ aşık
Bu sözlerden ġaraz bu kim seni Ḥaķķ’a dalāletdir

Muḳadder ne ise Ḥaḳḳ’dan muṭahhār da olur zāhir
Eger nūr[dur] eger zūlmet sa‘ ādet ya şeḳāvetdir

- 7 Eger zillet eger ‘ izzet eger miḥnet eger soḥbet
Yazılmışdır ne var ise ezelden baḥş-ı kısmetdir

Ḳaderdir ḥayr u şer ammā ki ‘ aḳl u ihtiyārın var
Mükellef olduñ anıñla ki ḥayra bezl-i ṭāḳatdir

- 9 İşt imdi saña bir yer derim [bil] cümle aḥvālī
Ki naḳl eyledigim sözler meşāyiḥden rivāyetdir

Demişler yolu varanlar ḥaḳīḳatin olan erler
Ola ervāhına raḥmet bize şeḳkat naşīḥatdir

- 11 Şu ḳāl ehli ki zevḳ almaz me‘ ānī vü ḥaḳāyıkdan
Ḳanā‘ at ede şüretle ‘ abīddir dūn-i himmetdir

‘ Aceb mi himmeti yoksa anuñ aḥlāk-ı ednādan
Naşībi yoḡ ise n’itsün ne bilsün bī-liyāḳatdir

- 13 ‘ Acebdir ba‘ zılar daḥı riyā vü sem‘ adan ‘ ārī
Oḳur evrād u ezḳarī şalāḥatlere ḥaşletdir

Velī zūhd ü ‘ ibādetde baḥāsı bir olur ancaḳ
Verile ḥūri ḳo cimā‘ günü uçmaḡı zīnetdir

- 118b 15 Egerçi iştihā-i nefse na‘ mle ‘ ıyş u ‘ işretdir
Velākin maḳşad-ı aḳşā cemāl İlāhī ru’yetdir

Kimi daḥı yemez içmez riyāzet eder anıñçün
Diyeler nefesine anuñ bu bir şaḥb-ı kerāmetdir

- 17 Gelüp raḡbet edenler elini şuña öpmege*
Eger būs etmeye bir kes diye pāke ḥaḳāretdir

İdeler ḥalḳ aña ḥizmet cihānda söylene nāmı
Şaḳınsın olmasın mümkün ki zīrā şöhet āfetdir

- 19 [Bu] tedbīr etse bilirdi bu nefsiñ ḥilesiñ ammā
Giriftār eyleyen meger anı ḥubb-u riyāsetdir

Kimi okur nice manzûm u menşûru taşavvufdan
Sülûku yoğ -ise anıñ maķāli bî-ḥalâvetdir

- 21 Kimi rind-i cihân derler bize lâzım degil mürşîd
Bizim idrâkimiz vardır yolumuz emn-i râḥatdır

Bizi kôrķutma ey vâ‘ ız ğam-ı ferdâdan azdır büt
Bizim _____ ?? naķd-i fikretdir

- 23 Bizim ‘irfânımız vardır demeziz nesneye yâ gel
Mu‘ ammâdan esmâyız sözümüz ‘ayn-ı kelmatdır*

Muḫâhirdir kamu eşyâ bizim gördüğümüz zâhir
Cihânda her ne var ise hemân envâr-ı vaḥdetdir

- 25 Eger ‘uzlet eger ḥalvet ne lâzım ‘ârife derler
Riyâzet çekdirip nefse elem vermek meşakḫatdır

Tekellûf yok begim derler ḥarâbâtî vü rindlerde
Gelişinde sebûkbâr ol ta‘ ab çekmek şıķletdür

- 27 Cidâl etme sen anlarla ferâġât kıl ta‘ arruḫdan
Koyup ḥâliyle terk eyle ki baḫş etmek şemâtetdir

Hevâ-yı nefsine uyup ṭabî‘ at çâhına düşen
Eger pâk olmasa çirki televvüs bî-ṭahâretdir

- 29 Bu yoluñ evvelâ şartı hevâ-yı nefsi terk edip
Çıkıp çâh-ı ṭabî‘ atdan nedâmetle ‘inâyetdir

Gel imdi toya kıl pâk et yolunu eşk-i ḥatm eyle
Ecel vardım demez şaķın bu dem fırsat ġanîmetdir

- 31 İşit imdi sözü diñle hevâyı ķo yolu añla
Bu râhiñ zârı taķvâdır ve doġru yol şeri‘ atdır

Lafında ma‘ nâsı şer‘ iñ mübîn-i efkâr olmaķdır
Lisân-ı ıṣṭilâḫında itâ‘ atle diyânetdir

- 33 Refîķiñ şâlâḫat olan ‘amellerdir saña yolda
Şaķın ayrılma yoldaşdan yalıñızlık ḥasâretdir

Menâzilde kalıp tırma yürü maḳṣûda erince
Göñül Ka‘ besini görüp tavaf et beyt-i ‘ izzetdir

- 35 ‘ İlim olsa ‘ amelsiz[se] vebâl olur müfīd olmaz
‘ Amâde olmasa ‘ ilm-i cehâlet ḥod-ḳalâletdir

119a Bu ‘ ilm ile ‘ amel daḥı eger olmaz [i]se li’llâh
Ḳabûle geçmez ol tâ‘ at anıñçün kim irâdetdir

- 37 Murâd olan ‘ amelden Ḥaḳḳ’ı bilmek[dür] vü bulmaḳdır
Ḳıyâs eyle kim ancaḳ bu lafız ile ‘ ibâdetdir

‘ İbâdetde nice sır var anı zevḳ et şuhûd ile
Şaḳın şanma sen ey ğâfil hemân resm ile ‘ âdetdir

- 39 Mücerred ḳîl u ḳâl ile kişi ehl-i mezâḳ olmaz
Eger ḥâl ehli olmazsa derûnı pür keşâfetdir

Ḥesâb et sen de göñlün ḥarâm-ı ri yâ ‘ imâret mi
Bilenler kendi ḥâlini de ki ehl-i ğıyâsetdir

- 41 Velîler cümle şâdıḳlar tariḳ-i Ḥaḳḳ’a sâlikler
Bulurlar zevḳ-i tâ‘ atde bulur iḥyâ-emânetdir

Kitâbımdan olup ‘ ârî sûtûde ḥûbi Kirdigârî
Bulur ḳavmiñ İzîd eri melek-sîmâ vü sîretdir

- 43 Belî vardır velîlerde ḥarâbât-ı melâmîler
Velî şanma sen anları siyâm-ı ehl-i bid‘ atdir

Melâmî anlara derler silinmeye o şüretle
Ne tâc ile ridâsından ne şâl ile ne kisvetdir

- 45 Buların kisvesi tennûredir tâc-ı muḥabbetdir
Ridâsı hırḳa daḥı şuhûd-ı ḥaḳ [i]le dehşetdir

Severler yâriniñ nâzın sürerler yerlere yüzün
Demezler kimseye râzın bular şâḥîb serîretdir

- 47 Olup mest-i ḥarâbâtî şarâbı hep zâ-iyyetden
Ġariḳ-ı baḥr-ı vaḥdetdir bular maḳbûl-ı ḥazretdir

Göremez çeşm-i nâ-mahrem serâyir derler anlara
Kıbâb-ı gayret-i Hakk'da setâr-ı pûş-i ' iffetdir

- 49 Belî ' âriflerin cümle yolu vahdet durur ammâ
Muhaqqakla muḳalled fark eden nûr-i ferâsetdir

Yakîn ehli olur ' ârif şehvet ü zevk ü vahdetdir
Seḳâmet olmaz anlarda ṭarîḳ-i istiḳâmetdir

- 51 Kemâhiyi görür eşyâ-yı merâtib ' itibâr ile
Edebden ṭaşra iş bular şâhib-dirâyetdir*

Bu bir ' ilm-i ledûnîdir olur ilhâm-ı Rabbânî
' Aceb sırr-ı İlâhî'dir ne hikmetdir hikâyetdir

- 53 Pes imdi bilmek isterseñ nedir vahdet nedir keşret
Mecâlîsde tecellîsi ne ma' nâdan ' ibâretdir

Bu kıl u ḳâlî terk edip gönül ḥâlin taleb eyle
Teveccüh ile İlâh'a du' â kıl kim icâbetdir

- 55 Dile sen evvelâ Hakk'dan bulup bir pîr-i kâmil kim
Vücûdu ḳıll-i yezdândır yüzü nûr-i hidâyetdir

- 119b Muḥammed sırrına varan anıñ nûriyle nûr olmuş
Maḳarrı oldurur ' aşkıñ aña ḥilkât ḥilâfetdir

- 57 Muḥammed âfitâb-ı nûr-i ḥubb u lâ-yezâlîdir
Anuñ mir'âti olmuşdur velî mâh-ı muḥabbetdir

Velî ' arş-ı mu' allâdır maḳâm-ı sır Hudâ'sına
Ḥışâl-i ḥalk-ı rabbânî ' aṭâsı vecd ü ḥâletdir

- 59 Nazarla olur ' irşâdı mürîd-i şadıḳa anıñ
Görür gönül gözü nûru bilir sırr-ı vilâyetdir

Ki ya' ni Hakk saña ol dem tecelli-i cemâl eyler
Dile pertev şalar ' aşkı görürsen kim ne lezzetdir

- 61 Bilirsen Hakk yolu dildir delîli cezbe-i Raḥmân
Refîḳ-i ' aşḳ-ı Sübhânî ' aceb râh-ı selâmetdir

Bu pîrin himmeti birle ola o cezbe-i zāhir
Muşaffā ola mir ʻatîñ nazār ıl hoş leʻāfetdir

- 63 Düşesin āteş-i ʻ aşa Halîl-āsā olup teslîm
Yerine nār günü berd-i selāmet bāğ-ı rahmetdir

Kerem-i iksîr arh ede __?? ıla fażlile
Zîr-i hālîş ola bî-ğal ʻ aceb āşār-ı udretdir

- 65 Ki sende almaya keşret izāle ola emniyyet
Meger ʻ aşı ala ancak bu urbet özge urbetdir

Ne söz ala ne dil ala tecellî nārı mahv ede
Hemān bir bākîşî ola bu ru ʻ yet özge ru ʻ yetdir

- 67 Nice vaşf eyleye diller anîñ hüsñ ü dilārāsın
Hesāb olmaz kemāliyyet bî-ʻ aded sır-ı nihāndır

Doğursa ol güneş batsa göñül yüzün yere dutsa
Anuñ sāyesine urmak saña Hā ʻ dañ ʻ ināyetdir

- 69 Müridi ol anîñ dîlden murādîñ terk edip cümle
İrādetden murād olan nefis utmak itā ʻ atdir

İrādet iddi ʻ ā edip muṭî ʻ olmaz ise emre
Yeri yokdur arîatde yolu anîñ ʻ ināyetdir

- 71 Girip meydān-ı merdāna başı ob eyle evgāna
ul ol cān ile fermāna dime külfet-i miḥnetdir

Eger mezkûr olan şarṭlar bulunur belā-yı noşān
Olursun soḥbete lāyîk saña müjde sa ʻ ādetdir

- 73 Oursan *Nûn* ile *Şād* anîñ sır-ı derûnundan
Görürsen anda ma ʻ nāyı bilip hem ne āyet[ten]dir

Eger vech-i kitābını bilā ḥarfi oudunsa
Hāāyîk keşf olup sırra velî şaqla emānetdir

- 75 Emîn olan bu esrāra n ʻ içün keşf ede ağıyārı
Bilenler cevherîñ adrin yine ehl-i başîretdir

Şakın nâ-ehl ile tırma celîs ü hem-demi olma
Gerekmez ülfet anlarla kederdir kalbe keşretdir

- 120a 77 Şakın nâ-ehl ile tırma celîs ü hem-demi olma
Gerekmez ülfet anlarla kederdir kalbe keşretdir¹³²

Ṭarîḳ-i ‘aşka girenler sivâyı def eder dilden
Ger zirâ ‘âşıkîñ kârı hemân ‘uzletle halvetdir

- 79 Hâḳîkat ‘uzlet oldur ki ederler dilleriñ hâlî
Sivâdan ayrılır küllî aşıl ‘uzlet bu ‘uzletdir

Żarûret olmasa ğâlîb ferâgat etmez olurdun
N’içün ruḥşat verir nefse ‘azimiyet ṭarîkatdır

- 81 Nedir ulu bilir misin bu ‘uşşâkıñ sulûkunda had
Ki her dem bekleye gönîlün âhım alan hıyânetdir

Çü lâzım loḳma vü hırka beşerdir iktizâ eder
Olur ruḥşat ki kesb ede ma‘îşet ḥod żarûretdir

- 83 Eger kesb-i helâl eder alır verir bu halk ile
Görüşür sevilir amma diliyle şanma ülfetdir

‘Ubûdiyyet yüzün sürer fenâ toprağına dâ’im
Fıṭır u şavmı vaşl olur bulur şâḥîb-riyâşetdir

- 85 Hâḳîkatde nedir şûfî bu ‘aşkın fenâ olmak[a]
Nedir iftârı ol sevmek beḳâdır özge ni‘metdir

Budur ‘âşıklarıñ ‘ıydi ere vaşlıña dîldârîñ
Ki firkat olmaya aşlâ ‘aceb behçet müsemmeddir

- 87 Nevâfil çün taḳarrubdur Hâḳ iline seviler işidip
Hâḳ ile tutar ve yürür görür ḳurb-i ma‘iyetdir

Nevâfilde nedir ma‘ nâ ziyâd oldukça ‘irfânı
Bulur ḳurbı ferâyizde zuhûr-ı fi‘le iletdir

- 89 Dilinde söyleyen Hâḳḳ’dır ḳulağında işiten Hâḳ
Gözündeki gören Hâḳḳ’dır ma‘iyyet yok ne vuşlatdır

¹³² Bu beyit metinde tekrar yazılmıştır.

Ederler cânını kırbân görürler kân behâvetdir
Cemâli hacc-ı ekberdir ‘ aceb sözü ziyâfetdir

- 91 Nevâhid hem nevâfildir huşul u vecde rağbetdir
Eger zâhir olursa vecd-i kırb [i]le mu‘ ayyedir

Tevâcüd farkı cem‘ eder vecidde cem‘ -i cem‘ olur
Vücûda hiç eşer kıalmaz vücûd ğayb-i hüviyyedir

- 93 Mezâhim olımaz keşret bulunmaz anda [hiç] ğurbet
Hakıındır çün kamu varlık ikilik bu vahdetdir

Nihân andan nihân olur ne nâm u ne nişân olur
Beķâ-yı câvidân olur kerâmet bu kerâmetdir

- 95 Bilür gitmek nedir gelmek gider varır benliksiz
Gelür kendüye kendisiz ne vuşlatdır ne fırkatdır

Aķar yaşı gözüñ dinmez ‘ aceb derd kim dile gelmez
Nedir sebep gönül bilmez ne hâletdir ne fırkatdır

- 97 Degil bu girye-i hasret degil bu sūziş-i fırkat
Hemân ‘ aşķ iktizâsıdır ne hüzn ile hakıkatdır

Yazıldı şive-i eķvârı ihtiyâr eyle ebrârıñ
Dağı esrâr-ı şettârıñ ne remz ü ne işâretdir

- 120b 99 Hediyye olsun ihvâna niyâzı derd-mendâne
Kâbul-i berk-i yek-dâne huşâl ü zümürretdür

Bu nazma meslek-i ‘ uşşâķ olunsa tesmiye lâyıķ
Bu gülzâr-ı muhabbetdir bu esrâr-ı hakıkatdır

- 101 Gel ey ‘ aşık sözü hatm et hemân vahdet ile zevķ et
Ahiddir ol şimâl olmaz bu seyr hadd ü ‘ inâyetdir

Ne göz ile görülür ol ne söz ile varılır yol
Ne ‘ aķl idrâķ ider anı gönülde ğark-ı hayretdir

- 103 O’dur evvel O’dur Âķir O’dur zâhir O’dur bâķın
O’dur râ’î O’dur mer’î ne nisbet ne izâfetdir

İlāhî sen naşîb eyle erenler şoḥbetin her dem
Ḥaḳîḳat şoḥbet-i merdān iki ‘ālemde devletdir

- 105 Ayırma kulların yâ Rab şırât-ı müstaḳîmînden
Ḥabîb-i ‘aşḳına olsun ki ol kân-ı şefâ‘ atdır

618

ḤAYÂLÎ

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 1 Mücellâ eyle dil levḥiñ bugün nûr-i mücellâdan
Cemâliñ gösterir cānān çü mir’ât-ı mücellâdan

Nazar-gâh-ı Ḥüdâ’dır dil velî şanmañ cüdâdır dîl
Uçar mişl ü Hümâ’dır dil geçer ‘arş-ı mu‘allâdan
- 3 Bugün her kim görür yârin gören anlar durur yârin
Ne bilsin anda dil-dârîñ olanlar bunda a‘mâdur

Degilsen lâyıḳ-ı cānān seni çün raḳs eder ḥayrân
Gel ey Mecnûn-ı ser-gerdân ḥaberdâr ol bu Leylâ’dan
- 5 Nedendir ‘ilmü’l-esmâ ne sırdır leyletü’l-isrâ*
Muḫahhardır ḳamu eşya ḥaber ver bu mu‘ammâdan
- 6 Ḥayâlî terk-i cān eyle bu esrârı nihân eyle
Mekânîñ lâ-mekân eyle cevâb algıl müsemmâdan

619

ḲAŞİDE-İ LÂYİḤİ DER-MERḤAMÜ’D-DÎN EFENDİ

Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlâtün / Fâ‘îlün

- 1 Ey velîler içre server sırr u Raḥmân sendedir
Sendedir cümle ṭarîḳat ‘ilm-i Ḳur’ân sendedir

Her kimine ḳaṭresin şâhîñ ḥuḫuruna erer
Sensin ol baḫr-ı muḥîṭ deryâ-yı ‘ummân sendedir
- 3 Cem‘ olup bûlbûl gibi zârı ḳalır ‘âşḳlarıñ
Gülşen-i bûy-i şafâsın vird-i ḥandân sendedir

‘Aşḳ odu ‘âşḳları yakıp yok etse ṭâḳ degil
Çünkü ey şâh-ı cihânım ‘aşḳ-ı sūzân sendedir

- 121a 5 Eylediñ dertlilere mebzûl-ı ‘ aşkıñ hûnunu
Menba‘ -ı cûd u seḥāsın luṭf u iḥsân sendedir
- Hasta-yı ‘ aşk olmuşum ğayrı ṭabīb kılmaz ‘ ilâç
Hasta-yı mecruḥa merhem derde dermân sendedir
- 7 Maṭlab-ı a‘ lāsısın ehl-i ṭarīkat olanıñ
Maḳṣad-ı aḳṣāsısın sen cāna cānân sendedir
- Zerre-veş kaldır ayaklarda ḳoma üftâdeñi
Pertev-i luṭfuñ ṣal aña mihr-i raḥṣân sendedir
- 9 ‘ Ālem-i zulmetde ḳoma ‘ āşıḳ-ı bî-ḳāreyi
Ey meh-i tābân ‘ ālem-i nūr-i yezdân sendedir
- Ey yüzüñ ṣanındadır ve’ş-ṣems ile çün ve’l-ḳamer
Ey vücûd-ı nūr-i muṭlaḳ sırr-ı sarvân sendedir
- 11 Yokdurur ‘ âlemde bir şey k’ olmaya ma‘ lûmuñuz
‘ İlm-i ebdân ‘ ilm-i edyân ‘ ilm-i sübhân sendedir
- Eylemişdiñ ḥazret-i sulṭân ile ḳavl-i elest
Ḳul-ı ṣādıḳ ‘ aḳl-ı kâmil ‘ ahd ü peymân sendedir
- 13 Ey nice dil-teşne ‘ āşıḳlara sorup ḳandırın
Ey ḥayât-ı câvîdânım âb-ı ḥayvân sendedir
- Ḳanı ‘ āşıḳ başını ṭop eyleyesin ṣâh için
Çün muḥabbet ‘ arşası içinde çevgân sendedir
- 15 Zülfiḳâr-ı ‘ aşkıñ etdi cümle a‘ dāyı ḳatl
Ey mehîb-i ṣâh-ı devrân setîr yezdân sendedir
- Mâ-şadaḳ olduñ sırât-ı müstaḳîmîñ ḥaḳḳına
Ehl-i tertîb-i ḥâḳîkat cümle-i kân sendedir
- 17 **Lâyiḥi** efgendeniñ uyar sevinciñ bahtını
Ey çerâğ-ı enverim şem‘ -i şebistân sendedir

- 1 K̄albmiz 'arş-ı mu' allâ sırr-ı pinhân bizdedir
Mazhar-ı luṭf-ı Hüdâ'yız ḥubb-ı Raḥmân bizdedir

Rûḥ-ı kıdsa vâsılız biz cezbe-i Raḥmân ile
Cân verip cân almışızdır vaşl-ı cânân bizdedir

- 3 Yetişe tevḥîd ile açıldı kân-ı ma' rifet
Biz ma' ârif genci yiz esrâr-ı K̄ur'ân bizdedir

İçmişiz vahdet şarâbın kendimizden geçmişiz
Bizdedir cām-ı elest sâķî-i devrân bizdedir

- 5 'Âlem-i 'ilm ü ledûni mazhar-ı sırr-ı Resûl
Hâdî-i rāh-ı Hâķîkat k̄utb-ı devrân bizdedir

*Lî-ma' a' llāh*¹³³ sırrını fehm etmeyen gelsin beri
Bizdedir anıñ beyânı aña bürhân bizdedir

- 7 'Âlem-i mülkden geçip lāhûte başdık biz kadem
Serde tāvûsî gibi her yaña cevlan bizdedir

- 121b Zulmet-i nefse uyup girme Sikender gibi gel
Hızr-veş içmek dilerseñ âb-ı ḥayvân bizdedir

- 9 K̄utb-i aķtābıñ k̄uluyuz rehberiniñ bendesi
Biz Hüseynî meslegiz ol kân-ı 'irfân bizdedir

Münkeşefdir zâtına anıñ rumûz-ı kâ'inât
Feyz-i baḥş-ı 'âlem ol rû-yi dıraḥşân bizdedir

- 11 Nûr-i tevḥîd ile Şun'î rûşen oldu gönlümüz
Dest-i kudret yakdığı şem'-i firûzân bizdedir

¹³³ “Lî ma' a' llāhi vaktün lā-yese'unî fihi melekün mukarrebün ve lā-nebiyyün mürselün“ (Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek ne de mürsel bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

621

AḤMEDİ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Yanmayañ pervāneniñ dil-dārı bilmez ҡandedir
Bülbül-i şūrıdedir gül-zārı bilmez ҡandedir

Deyr-i 'aşka girmeyip baş egmeyen her şūrete
Zülf -i yārı bilmedi zenānı bilmez ҡandedir
- 3 Genc-i 'aşka gönlünüñ mülkünü virān eyleyen
Qaldı ma' mūr oldu ol mī' mār bilinmez ҡandedir

Tutuşup şem' -i rüḥ-i cānān ile nār olmayan
Şanmagiz pervānedir ol nārı bilmez ҡandedir
- 5 Görmeyen yārın yüzünde nūr-i Ḥaqq'ı zāhidā
Zulmet içre ҡaldı bil envārı bilmez ҡandedir

Tekye-gāh-ı 'aşk içinde pīre himmet etmeyen
Şūretā a' dal ise esrārı bilmez ҡandedir
- 7 Zülfünüñ dārında pür-dār olmayanı **Aḥmedā**
Ol nice Menşūr olur kim dārı bilmez ҡandedir

622

AḤMEDİ

5'li Hece Vezni

- 1 'Aşk[in]a düşdü
Cānını buldu (dermān)
Olmuşum ḥayrān
'Aşka düşelden

Yüregim yāre
Bulmadım çāre
Oldum āvāre
'Aşka düşelden
- 3 Zār-ı giryānım
Mest-i ḥayrānım
Ṭob u çevgānım
'Aşka düşelden

Bî-ķarār oldum
Tārūmār oldum
Ĥor u zār oldum
‘Aşķa düşelden

- 5 **Aĥmedī** cāna
Girdi meydāne
Oldu dīvāne
‘Aşķa düşelden

623

8’li Hece Vezni

- 1 Yeryüzünüñ ‘aşıķları
Himmet ileñ himmet ileñ
Rāh-ı ‘aşķıñ şādıķları
Himmet ileñ himmet ileñ

Murğ-ı t̤ālī‘ le uçalım
Nice der-bendler geçelim
Dīde-i baĥtı açalım
Himmet ileñ himmet ileñ

- 122a 3 Mest olup ayıķ olalım
‘Aşķ içre kayıķ olalım
Himmete lāyıķ olalım
Himmet ileñ himmet ileñ

Felek dīl-i ‘ummāna şaldı
Göñül baĥr-ı ‘aşķa t̤aldı
İşimiz Allāh’a ķaldı
Himmet ileñ himmet ileñ

- 5 Sevdigim yāre erelim
Naķd-ı cānımız verelim
Güneş cemālīñ görelim
Himmet ileñ himmet ileñ

ŞEMS-İ TEBRİZİ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Bu 'aşka olalı yoldaş komuşum nāmus u 'ārı
Devāsız derde uğradım kılarım āh ile zārı
- Giderken kendi hālimde 'aceb sevdāya dūş oldum
Gözüme zerrece gelmez cihān iqliminiñ vārı
- 3 Seherde bülbülü gördüm yine efgāna başladı
Meger kim nev-bahār olmuş ögüne düşdü gül-zārı
- Hāqīkat ehliñ şūfī muvaḥḥidlerden ola gör
Bilir mi sır mı tez geçer çekerler yāreler ḥārı
- 5 Hāqīkat bülbülün gördüm fenā gül-zāra meyl etmez
Oku 'ilmin muvaḥḥidiñ kesildi belde zünnārı
- 6 Gel imdi Şems-i Tebrizi fedā kıl cānını Hāḳḳ'a
Bu yolda baş u cān vermek olur 'āşıqların kārı

HAKİKİ

8'li Hece Vezni

- 1 Āvāreler dil-dāreler
Geliñ geliñ 'aşka şalā
Dil-ḥasta vü bī-çāreler
Geliñ geliñ 'aşka şalā
- Āvāre nice kalasın
Ġurbetde mehcūr olasın
Tācında yāri bulasın
Geliñ geliñ 'aşka şalā
- 3 Va'llāhi bed şu cāmını
İlk sürerik dil kāmını
Koñ bu 'alā-iḳ demini
Geliñ geliñ 'aşka şalā

Ȧanırdı *yehdi men yeşā*¹³⁴
Göñ[ü]le Hakk' dan erişe
Yârdan ırâķ olmaķ n'etse
Geliñ geliñ ' aşķa şalā

5 Endişe boynın budalım
Dîdâra karşı turalım
Şâh ile ' işret soralım
Geliñ geliñ ' aşķa şalā

Fevķ-i felekde varalım
Bir hayr-ı şâhı kuralım
Hem tabl-ı şâha uralım
Geliñ geliñ ' aşķa şalā

7 Sevdâ eyler yârin n'idem
Erlik demidir hem bu dem
Cân farķına başıp ķadem
Geliñ geliñ ' aşķa şalā

Gönüldü gider kâr-bân
Bağladı maħallî sârbân
Cân u gönül oldu virân
Geliñ geliñ ' aşķa şalā

122b 9 Kogiz süflî-i menzîli
Terk eylegiz ğam-ġîn dili
'Ulvîde tutañ maħfili
Geliñ geliñ ' aşķa şalā

Ger olduñuzsa ehl-i dîn
Hâşıl edin ħûr-i yakîn
Hey nice bir bu kibr ü kîn
Geliñ geliñ ' aşķa şalā

11 ' Aşķa odu nefse olur*
Cânda gönülde cem' olur
Hem nûr-ı cem' ü'l-cem' olur
Geliñ geliñ ' aşķa şalā

¹³⁴”أَفَمَنْ رَزَقْنَاهُ سَوْءَ عَمَلِهِ فَرَأَاهُ فَسَاءَ قَائِنَ اللَّهِ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ”

(İşlediği kötü iş kendisine bezenen ve onu güzel gören adam, iyiyi, kötüyü bilen gibi midir? Hiç şüphe yok ki Allah, dilediğini saptırır ve dilediğini doğru yola sevk eder; onlar için hasretlere düşüp üzüntüler verme kendine; şüphe yok ki Allah, onların işledikleri şeyleri bilir.)Fâtır 35/8.

‘Aşka şaran gönül gözü
‘Aşk oldu gören ol gözü
‘Aşk iledir aña yüzü
Geliñ geliñ ‘aşka şalā

- 13 Oldu **Ḥaḳīḳī** ‘aşka kıl
Ger ederse ola kabûl
Şükrāna verir cân u dil
Geliñ geliñ ‘aşka şalā

626

ḤAḲÎḲÎ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Tıtdı ol şems-i hüviyyet ‘āleme verdi ziyā
Ṭal‘at-ı mihrinden aldı nûru bu arz u semā
Vāriş-i mülk-i nübüvvet naqd-ı ser-i mürtezā
Maḫharu’llāh-ı a‘ zem evliyādır evliyā

Nûr-i muṭlaḳdır vücûdu maḫhar-ı zāt-ı şafā
Zülfünün târikliğinden gizlidir âb-ı ḫayāt
Nefḫ-i ‘İsā derd-i mende cānlara erer necāt
Maḫharu’llāh-ı a‘ zem evliyādır evliyā

- 3 Sırr-ı *subḥāne’l-lezi* meşkin şubḥ-ı şânındadır
*Ḳāb-ı kavseyn*¹³⁵ âyeti iki kaşı şânındadır
Sûre-i *seb‘u’l-meşânî* pes yüzü şânındadır
Maḫharu’llāh-ı a‘ zem evliyādır evliyā

Menba‘-ı nûr-i nübüvvetdir velāyet ma‘deni
Güheri baḫr-ı ḫaḳīḳat *küntü kenzin*¹³⁶ maḫzeni
Şāh-ı ‘ālemdir anıñçün cümleden zāt-ı Ğanî
Maḫharu’llāh-ı a‘ zem evliyādır evliyā

- 5 Kimde bulmak ister ise bâḳī ‘ömr-i cāvidān
Evliyânın yoluna kılsın Hudā başıyla cân
Perde-i def‘ etdi gördüğün gibi Ḥaḳḳ’ı ‘ayān
Maḫharu’llāh-ı a‘ zem evliyādır evliyā

¹³⁵ “فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى” (İki yay kadar kaldı araları, yahut daha da yakın.) Necm 53/9

¹³⁶ “Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u‘refe fe-halaktü’l-halka liya‘rifünî.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

Server-i her dü-cihândır evvel âhir ol mü'mîn
Añı inkâr eyleyenler oldular deyü la'în
Tâlîbe andan erişir nûr-i imân bi'l-yakîn
Mazharu'llâh-ı a' zem evliyâdır evliyâ

- 7 Çeşm-i cânı hem şîfât-ı nûr-i zâtu'llâhdır
‘Aşk-ı Hakk cāmın içirir sâkî-i dergâhdır
‘Ârifî bi'llâh olan bu nengden âgâhdır
Mazharu'llâh-ı â' zâmı evliyâdır evliyâ

123a Gözleri Allâh nûr-i esrârını eyler beyân
Ger beñi her dem *ene'l Hakk* sırrını eyler ‘ayân
Dâr-ı Manşûr-veş verir ‘âşıklara zûlf-i nişân
Mazharu'llâh-ı a' zem evliyâdır evliyâ

- 9 Ey **Hakikî** mecma' u'l-bahreyne çıkar yol*
Sen ledün ' ilminde oğu bil nedir sağ ile şol
Ol erip câvidânîñ eşiginde bende ol
Mazharu'llâh-ı a' zem evliyâdır evliyâ

627
ŞÂFÎ'

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Sürmüşüz âyîñ ü erkân cezbe-i tevhîde [ile]
Olmuşuz her derde dermân cezbe-i Raḥmân ile

Mâye-i esrâr-ı Hakk'ı pîr elinden almışız
Görmüşüzdür nûr-i imân cezbe-i Raḥmân ile

3 Kaṭreyiz mu' annid ammâ baḥr-ı ' aşka ermişiz
Bulmuşuzdur dürr-i mercân cezbe-i Raḥmân ile

Girmişiz meydân-ı ' aşka başımız terk eylediñ
Olmuşuz dillerde destân cezbe-i Raḥmân ile

5 ' Aql u hûşum oldu talân cezbe-i Raḥmân ile
Almışızdır ṭob u çevgân cezbe-i Raḥmân ile

' Arz u şanı terk edip gidem melâmet cübbesin
Anıñ [i]çün oldum ' üryân cezbe-i Raḥmân ile

- 7 Zāhidā ‘ilm ü ledün ma‘nasını buldum bugün
Tāhir oldu ‘ilm ü ‘irfān cezbe-i Raḥmān ile
- Ey ṭabībim yüregim zaḥmına dermān istemem
Bulmuşum ol derde dermān cezbe-i Raḥmān ile
- 9 Vecd ü ḥālīñ maḥremisin __? şīrīn__?Şāfi‘
Geldi saña ‘aşq u vicdān cezbe-i Raḥmān ile

628

ŞĀFİ‘ İ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Rāh-ı Ḥaḳḳ’a girmişim erkānı gözler gözlerim
Pīr-i Ḥaḳḳ’a ermişim sübhānı gözler gözlerim
- Girmişim meydān-ı ‘aşqa cān u dīlden geçmişim
Başını ṭob eyleyip çevgānı gözler gözlerim
- 3 Çār-ı ‘anāşırdan o mülke muḥabbet eylemem
Belki aşlım sırr-ı Ḥaḳḳ’dır anı gözler gözlerim
- 123b Ḥasret-i derdiñle oldum nā-tüvān-ı Ḥaḳīḳat
Derdli dermānı ol Loḳmān’ı gözler gözlerim
- 5 ‘Arş-ı ‘alādır muḥaḳḳaḳ ḳalb-i mü’min Şāfi‘i
Ben aña etdim naẓar hem anı gözler gözlerim

629

HÛ

7’li Hece Vezni

- 1 Alma tenden cānımı
Amān Allāh’ım amān
Görmedim cānānımı
Amān Allāh’ım amān
- Āhım göge çıḳmasın
Melekleri yaḳ[ma]sın
Felekleri yaḳmasın
Amān Allāh’ım amān
- 3 Bir dem yüzüñ göreyim
Payiñe yüz süreyim

Andan cânım vereyim
Amān Allāh'ım amān

Zār eyleme işimi
Zāhir eyleme işimi
Şaçma kanlı yaşıımı
Amān Allāh'ım amān

- 5 Uşta cânım şükrāne
Kurbān olsun cânāne
Şalma beni hicrāne
Amān Allāh'ım amān

630
ŞEMSİ
8'li Hece Vezni

- 1 İlāhî ' aşkıñ ağına
Girmek diler cân-ı bülbül
Andan haķāyık güllerin
Dermek diler cân-ı bülbül
Yakmayıp per ü bālına
' Azm eyleyip gül-zārına
Varını ' aşkıñ nārına
Yakmak diler cân-ı bülbül
- 3 Sensin ' âlemlerden Ğanî
Luţf et maḥrûm etme beni
Şevk ile yoluñda cânı
Vermek diler cân-ı bülbül
Varsam görsem illeriñi
Hem öğrensem dillerini
Dost bağıñıñ güllerini
Dermek diler cân-ı bülbül
- 5 Sen işitirsen zārımı
Göster baña gül-zārını
Her dem seniñ dîdārıñı
Görmek diler cân-ı bülbül
- 6 İşitecek Şemsî sözün
Giryān eder resm ü gözün

Her dem dergāhına yüzüm
Söyler dirler cān bülbüli

631

RÜŞEN EFENDİ¹³⁷

124a

632

SULṬĀN VELED

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' lün

- 1 Ey ki hezār āferin bu nice sulṭān olur
Kulu olan kişiler hüsrev ü hāḳān olur

Ayağının tozuna sürme çeker gözüne
Nesne görür gözü kim vālih ü ḫayrān olur

- 3 Şerbetinin kaçresin her kim içer cür' asın
Gönlü güherle dolup sīnesi 'ummān olur

¹³⁷ Derkenara son derece karışık bir şekilde yazılan bu şiirin pek çok yeri okunamamıştır. Görüntüsü eklenmiştir.

Terk edersen ayruğun tutar isen buyruğun
Taş-ı duvar mumlayın hükmüne fermân olur

- 5 Hey başına der ögün Allâh'ı iste bugün
Uşlu sözü duy işit bunda ne yalan olur

Saña derem ey dide şalma devi dünyâda
Nefs-i devin zabt eden mülk-i Süleymân olur

- 7 Şol kişi kim malı ile şanma ki devletlidir
Devleti bulan kişi Allâh'ı bulan olur

Hâlıkımı isteyen halka hiç olmuş değil
Halka gönül bağlayan sonra peşimân olur

- 9 İşbu şüretde kamu ol Hayy'durur ey gamı
Şart-ı Müselmânlığın şıdık ile imân olur

Ol ki bugün dünyâda mâl kımasın cem' ede
Ölecek malı anın gözüne ilân ola

- 11 Beslemegil teniñi ni' met-i büryân ile
Bir gün ola ol teniñ şılada büryân ola

Sen maliña tapma-gil köşk ü şaray yapma-gil
Ol duruşup yapduğun şon ucu pişmân olur

- 13 Herçe bugün **Veled**'e inânubun yüz süre
Yoksuluşa bây olur bây ise sultân olur

633

HULKÎ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 124b 1 Çok günâhım var cihânda cürmüme yokdur 'aded
Pâdişâhlar pâdişâhı sensin *Allâhu 'ş-şamed*¹³⁸
Bağır-ı ' işyâna gariğim isterim senden meded
Hey meded hey lutfu çok ihsânı çok Mevlâ meded

Aldanıp nefsiñ hevâsına esir oldum aña
Eksigim çokdur kapuñda yalvaru geldim saña

¹³⁸ “اللَّهُ الصَّمَدُ” (Her şey ve herkes, ona muhtaçtır, onun zevali yoktur, birşeye muhtaç değildir.) İhlâs 112/2.

Yâ İlâhî rûz-i maḥşerde ‘ iḳâb etme baña
Hey meded hey luṭfu çok iḥsânı çok Mevlâ meded

- 3 Yüzü kara kullarınız işimiz sehv u ḥaṭâ
Pâdişâhsın lâıyık olan saña ‘ afv ile ‘ aṭâ
Yâ İlâhî ḥürmet hep Muḥammed Muştafa*
Hey meded hey luṭfu çok iḥsânı çok Mevlâ meded

Senden olmazsa ‘ inâyet bize ey kân-ı kerem
Yâ ḥabîbinden şefâ‘ at olmaz [i]se n’eylerim
Qorqarım nâr-ı cehennemden zârı zâr aglarım
Hey meded hey luṭfu çok iḥsânı çok Mevlâ meded

- 5 Varacak maḥşer yerine hep şıḡâr ile kibâr
Ḥulḳî-i bî-çâreyi ol günde etme şermsâr
‘ Afv edip suçum ile pîr ü nebî dârü’l-ḳarâr
Hey meded hey luṭfu çok iḥsânı çok Mevlâ meded

634

LÂ-MEKÂNÎ TAḤMÎS-İ BÎ-CEVRÎ İBRÂHİM
Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Nâr-veş ey dil-i ḳarîn olduḡunu yakmayı ḳo
Şu gibi beyhûde her sū meyl edip aḳmayı ḳo
Ḳalbi ma‘ mûr etmek isterseñ gönül yakmayı ḳo
Gülşen-i cennet gerekse külḥan-ı dünyâyı ḳo
Yâr-i gül ____? isterseñ gülşene beḳâyı ḳo

Raḥm edip bir merd-i ḥaḳ dedi dil-i bî-çâreme
Bir ṭabîb etdim ṭaleb tâ merhem üze yâreme
Zaḥm olurdun tiḡ-i çevḡân bu dil-i şad-pâreye
Sen señâgil sendedir yâriñ yabanda arama
Baḳma aşıḡı yukarı esfel ü â‘ lâıyı ḳo

- 125a 3 Tâ be-key dünyâ için taḥşîl-i envâ‘ -ı fûnûn
Öz kitâbıñı oḳu keşf ola sırr-ı *Kâf-i Nûn*
Bunda a‘ mâ anda a‘ mādur çün ey nûr-i ‘ uyûn
Şûret-i raḥmânı gör mir’ât-ı ḳalbinde bugûn
Münkeriñ baḳma sözüne va‘ de-i ferdâyı ḳo

Sır bilinmez zâhidâ ṭâ‘ât ü ‘ indiyyâtile
Fehm olunmaz zât-ı mürşîd-i cihân zerrâtile
Muṭlaḳ ol ey dil muḳayyed olma cüz’iyâtile

Haḳ te‘ālā kim muḥīṭ-i gülşenīdir zāt ile
Dīde sensin ‘arş-ı rahmān sendedir eşyâyı қо

- 5 Eyleyip ğayrı sivā efkārını dilden cüdā
Bî-cihet ol şeş cihetden diñle ḥaḳḳānī nidā
Çün ḳamu hālikdir bāḳī hemān vech-i Ḥudā
Çek eliñ iki cihānıñı eyle fedā
Ṭālib-i dīdār iseñ dünyâyı қо ‘uḳbâyı қо

Dil verip bir mazhar-ı nurāniye-i zāhire
Zāhir ü bātında ḳudret assı sırr-ı bāhire
Uyma taḳlīd ehli her fen-i ḥayalde bāhire
Evliyāu’llāha uyġil baḳma ehl-i zāhire
Bir alāy ehl-i ğaraż pür ḥīle nā-bināyı қо

- 7 Girdin İbrāhīm sen lā-mekān gül-zārına*
‘Ārifāna sırrın et meyl etme dünyā ḥārına
İbn-i vaḳt ol himmet et ḳoma bugünü yārına
Ey **Ḥüsāmī** on sekiz biñ ‘ālemiñ esrārına
Çünkü mazhar düşdü göñlüñ geç bu *Hū* yu *Hāy*’ı қо

635

TAḤMĪS-İ VAHDETİ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Vāḳıf-ı esrār olan insānı her cān añlamaz
Şūret-i ma‘nī nedir peydā vü pinhān añlamaz
Dilberin māhiyyetini deyū nādān añlamaz
Rūḥ-i insān nidügin her ṭab‘-ı ḥayvān añlamaz
Ya‘nī nūr-i Aḥmedī bu cehl ü mervān añlamaz

- 125b Baġlayıp rennān-ı inkārı beline ol şaḳī
Göz göre setr eylemek ister vücūd-ı muṭlaḳı
Gözlerinde nūr-i бүtdür görünür sırr-ı Ḥaḳḳ’ı*
Muşḥafı ruḥsārına ĩmān getürmezsen faḳı
Öldürün şol cāhili kim ḳadr-i Ḳur’ān añlamaz

- 3 ‘Aşḳ ile yanan bilir mihr ü muḥabbet nārını
Her nefes ol nūr ile görür bu ‘ālem varını
Seyr eder bil her ne yüzden olur ise varını
Münkere ‘arz eyle anıñ göz ile dīdārını
Ḥod bilirsın şūret-i insānı şeyṭān añlamaz

Mebhāş-i ‘irfān bāb-ı nokağır yārin femi
Hağ te‘ālā komaş anı genc-i sırr-ı ādemi
La‘l-i yāķūtunda gizlidir Süleymān hātemi
Leblerinden bir kifāyet dutar bir cām-ı Cemi*
Şöyle bil bu nokađayı bil ki Süleymān aňlamaz

- 5 Ma‘nide birdir mü ‘eşşes hem eser*
‘Aşık u ma‘şūk u ‘aşk u olduğu koşdur meger
‘Ayn-ı vāhid mi degildir kevkeb-i şems ü kamer
Çeşm-i nā-bīnā velī bir zerre görmez nūr-i fer
Nürsuza kalsın o göz kim vech-i insān aňlamaz

‘Arif isen ey gönül gūş eyle benden bir sūhen
Nuķuñu ketm eyle rāza açmağıl aşla dehen
‘Ayn-ı vahdetdir eGerçi fil-haķīķā cān u ten
Nefes-i demden haber verme velī nādāna sen
Şehr-i hikmet yolunu deyu beyābān aňlamaz

- 7 Dār-ı ‘aşka ben nice tesrīr ü tecrīd edeyin
Nūr-i pākī yā nice a‘ māle taķrīr edeyin
Āfitābı sen nice fiğāna ta‘ yīr edeyin
Hāl-i hağtın dilberin ben kime tefsīr edeyin
Vahdeti her bir deni te‘vīle bürhān aňlamaz

636

‘ABDULLĀH EFENDİ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 126a 1 Evliyādan ey gönül almak dilerseñ reng ü bū
Yoķluk ile ileri gel varlığıñdan ol aru

Varlığıyla kimse girmez evliyānıñ gönlüne
Yoķluk ile varlığıñdan şu gibi olsun turu

3 Sırr-ı Haķķ’a eremezsin zerre benlik var ise
Varlığıñ perde ol[up]dur işbu yolda key ulu

Şol ki benlik şirki[ni] yoķluk ile gidermedi
Ehl-i vahdet maħfilinde aña döñmez gel berü

5 Benlig[in]den zerre deñlü kir kalırsa ey aħī
Biñ çalışsañ aşşı kalmaz gidemezsin ilerü

Varlığından şafâ olup yokluğa gel yokluğa
Tâ muhabbet bâdesinden şuna mürşid pür tolu

- 7 Şol gönül kim yokluğ [i]le geldi mürşid âyine
Anı kendi varlığıyla mürşid eyler tobtolu

Mazhar olmak ister iseñ evliyânıñ sırrına
Ayağına yüz sürüben yalvara gel yalvaru

- 9 Zühd ü takvâ ‘ilm ü ‘irfân bil hicâb oldu ‘azîm
Saña ‘irfân aşşı kılmaz ol kapuda ey ‘amû

Lâf uruben keşf-i esrâr eyleme [ey] müdde‘î
Yeg degil mi sırr-ı ‘irfân söyleyene örtülü

- 11 Evliyâ esrârını nâ-maḥreme fâş eyleme
Keşf-i esrâr eyleyenler hergiz olmaz bahtlu

‘Aşķ-ı cānān âteşiyle şol gönül kim maḥv ola
Varlığını yile verdi gelmez andan *Hāy ı Hū*

- 13 Ey gönül biñ ma‘rifet bil bunda degmez bir pula
‘Akılñı [ver] yokluğa gel uşlu ol olma deli

Cevheriye boncuğu bostāncıya tarḥun şatar
Pîr-i kāmîl meclisinde ağzın açan zîşt-i ḥū

- 15 Kargā gibi herkese gördüğünü ğamz eyleme
Tūṭî gibi deng-i lâl ol söyleme ey māh-ı rû

İddi‘ā-yı Hakk idenler pür ğareẓdir ekşerî
Az bulunur arasında bî-ğaraẓ yüzü şulû

- 17 Kimi [manşib] kimi altın kimi dünyā ṭalibi
Kimi ḥavrâ [i]le cennet maṭlabı oldu ḳamu

126b Kimi ağlar mâline irgörmesün aşlâ ḥayır
Himmet ister kimi dâ‘im açıla zevḳden ḳapu

- 19 Kimisi keşf ü kerāmet ṭalibi şubḥ [i]le şām
Pes kerāmet şatmağ [i]le ya‘nî ola bir ulu

Kimi mürşid olmak ister iş bu ‘âlem ḥalkına
Tâ ki cezbe yâ kerāmet birle ola er ḳulu

- 21 Hakk'a t̄alib bulmadım bunlarda aşla kimse[yi]
Her biriniñ göñlü olmuş pür hevā ile tolu

La' net olsun buncılayın t̄alib ü maṭlūba hem
Hakk'ı koyup bāṭıl ister ṭuymaya Hakk'dan ḳohu
- 23 Bāş u cāna ḳalmayan bir 'āşık-ı şādık ḳanı
Ḳalb-i şafī birle ṭutar pīr ögünde rū-be-rū

Zātı ile pīr ögünde fānī-i muṭlaḳ ola
Varlığından ḳalmaya hiç kez arasan mū-be-mū
- 25 Şeyḥ-i kāmīl varlığından ḡayrı varlık ḳalmaya
Ol işide ol göre hem ol ide Hakk'a tapu

Mürşid-i Hakk bilmeyince ol ne bilsin Haḳ nedir
Ne bilür ümmī olan ḳızıl nedir yāḥud şaru
- 27 Böyle bir t̄alib buluna cān u bāş olsun fedā
Ḳul olayın ḳapusunda ger olursa şatulu

Āsitānı pirde t̄alib yüzü yerde gerek*
Ayağıniñ toprağından ola gözi sürmelü
- 29 Kām-kārān-ı şoḥbetinden şaḳla bizi ey Hudā
Ḥāmlığıyla sırr-ı Hakk'ı fāş ederler kū-be-kū

Bulmadım yokluk gibi bir kūşe-i emn ü emān
Bulmadım yokluk gibi bir yār-ı garı sevgilü
- 31 Bulmadım yokluk gibi ḥazrete bir ṭoḡru yolu
Ey göñül ḳalma yabanda ol yolula gitmelü

637

‘AṬĀU’LLĀH

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 127a 1 Gel ey 'āşık gel ey şādık eger isterseñ Allāh'ı
Cihānı cānı terk eyle bulasın tā ki Allāh'ı

Sıyrırp lā ile göñülden ḡayrınıñ rengin*
Hevānıñ putların şebāb eri ḳıl lu' bet Allāh'ı

- 3 Ne ‘arşını maḳām eyler ne ferşini mekân eyler
Göñüldür menzil-i ‘irfân göñülde iste Allāh’ı

Göñül Hakk’ıñ nazar-gâhı nazar-gâh et nazar-gâhı
Nazar-gâhında buldular bulan ‘âşıklar Allāh’ı

- 5 ‘Aṭāu’llāh ki der yaḥşı ferāḥ-ı rāhat-ı ḳudsî
Şaḳın fevt olmasın fırsat taleb ḳıl durma Allāh’ı

638

8’li Hece Vezni

- 1 Ey dil-i firāk yār ile
Efḡāna gel efḡāna gel
Derd ile āh u zār ile
Giryāna gel giryāna gel

Yāre rûz u şeb cāna niçün
Dil derdine dermān içün
‘Aşḳ dārına ber-dār içün
Meydāna gel meydāna gel

- 3 Dilden gider aḡyārıñı
Ver yārine hep varıñı
Görmek içün dīdārıñı
Rıdvāna gel rıdvāna gel

Ol bāb-ı Hakk’a sen gedā
Hizmetini eyle edā
Olmayasın Hakk’dan cüdā
Bî-gāne gel bî-gāne gel

- 5 Baḳma dünyānıñ vārına
Yaḳ cānını ‘aşḳ nārına
Hakk’ıñ vişāl-i ‘ıydına
Ḳurbāna gel ḳurbāna gel

- 1 Her tecellîde cemâliñ pertev-endâz gösterir
Dîde-i 'uşşâk içinde cân içre cân gösterir*
- 'Aks-i vech-i Hâk ki her şüretde cânân gösterir
Ya' nî her bir zerrede mihr-i dıraḥşân gösterir
- 3 Görmege anı fenâ kıl vâriñi bir göz kazan
Şemme vechu 'llâh¹³⁹ kamuda nûr-i yezdân gösterir
- Şura bûma düşse gül-zâr-ı cinân eyler anı
Düşse bir mûr-ı za' îfe şeh Süleymân gösterir
- 5 Zerresi bir cāna düşse cümle halkı cezb eder
Ol gedâyı bî-nevâ teşhîr-i sultân gösterir
- Bâdesinden kaçresin nûş etse bir pîr-i za' îf
Ġâlib-i hayvân olur zûr-i nerimân gösterir
- 7 Hâk-i pâyî olsa ednâ bendesiniñ bir gedâ
Sidreden verir ḥaber 'arşî üzere cevelân
- Câm-ı 'uşşâkıñdan anıñ derde nûş olan gedâ
Dem olur her kaçresi tahtında buhrân gösterir
- 127b 9 Şeyhî pîr oldu fevâda gitdi Gerçi âb-ı tâb
Gâhi pîr-i 'aşk [i]le bâlâda seyrân gösterir

- 1 Ne ḥunîdür gözüñ sâķî ki bağımdan kebâb ister
Döküp nâ-ḥâk yire ḫanım ḫabağım yer şarâb ister
- Güzellik âsitânında hilâl-ebrû melekler çok
Ayıñ on dördüne beñzer gönül bir âfitâb ister

¹³⁹ “وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُوا فَانْصُرْ وَجْهَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ” (Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara 2/115

- 3 Seni hūblar arasında anıñçün ihtıyār etdim
Kul olmaz degme bir şāha göñül ‘ālī-cenāb ister
- Nice zūhdī nice taqvā nedendir bilmezem şūfī
Bahār eyyām-ı gül devri benim göñlüm şarāb ister
- 5 Şarāb-ı la‘li şun şūfī içip kanmak diler göñlüm
Nice dīvānedir **Şem‘ī** göreñ āteşten āb ister

641

ĠADRĪ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Bī-emāndır bu felek hiç kimseye vermez emān
Fırşatı fevt etme ey dil tez geçer dūr-ı zamān
Sen özüñ yahşısı bilip ġayrıları bilme yamān
İttifāk-ı cümleñin budur sözü etme kemān
Yāri çok dil-dārı çok sen kendiñe yār ol hemān

Ehl-i ‘aşkıñ dā’imā dīdār olur eglencesi
Ġayrıya kılmaz tenezzül yār olur eglencesi
Bülbül-i şūrīdeniñ gül-zār olur eglencesi
Kendine yār olunañ bisyār olur eglencesi
Yāri çok dil-dārı çok sen kendiñe yār ol hemān

- 3 ‘Āşık-ı şādık olan geçer hicāb-ı ‘ārdan
Nesne almaz dünyeden hergiz ġam-ı aġyārdan
Ey göñül geç nāle ü feryād ü āh u zārdan
Baña yār olmaz deyu etme şikāyet yārdan
Yāri çok dil-dārı çok sen kendiñe yār ol hemān

Mümkināta kıl nazar fehmi eyle ġayr-ı mümkün
Arada bir yerdedir ancağ hemān mahiyyeti
Men ‘arefnā remzi duyduñ [i]se bildiñ sen seni
Bulmadım [bir] yār-i şādık deyü etme şiveni
Yāri çok dil-dārı çok sen kendiñe yār ol hemān

- 5 ‘Ārif [i]señ **Ġadriyā** aldanma-ğil efsāneye
Düşmesin der iseñ eger murğ-ı dām-ı dāneye
Zāl-i dünyā kārı kılmaz ey göñül merdāneye
Bu yeter pend ü naşīhat ‘ākıl ü dīvāneye
Yāri çok dil-dārı çok sen kendiñe yār ol hemān

128a

642

ḲUDSĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Rūy-i dilden gör nedendi cennet'ü-l me'vā bugün
Ber-ṭarāf oldu bi-ḥamdi'llāh ğam-ı ferdā bugün
- 2 'Aşķ [i]miş dünyā vü māfihādır ey dil çün murād
Zī-sa' ādet sendedir dünyā vü māfihā bugün
- 3 Döne döne gördüm ol māhiñ yüzünü rû-be-rû
Çıķdı eflāke şadā-yı Rabbe'l-a' lā bugün*
- 4 Yeridir Ḳudsī 'adem mülkünü seyrān eylesem
Ḥamdü li'llāh kim vücūdum eyledim ifnā bugün

643

HŪ

11'li Hece Vezni

- 1 'Āşık nedir ḥālīñ 'aşkıñ elinden
Ḥaķķ'a 'aşık oldum gönlüm eglenmez
Melāmet hırķasın aldım gönüme
Ḥaķķ'a 'aşık oldum gönlüm eglenmez

Saña direm saña 'aşık bi'llāhī
Görmez misin ḥāzır nāzaru'llāhı
Göreceğim geldi ḥabību'llāhı
Ḥaķķ'a 'aşık oldum gönlüm eglenmez
- 3 Ka'be'niñ ṭağları çepçevre yoldur
Baķıñ 'aşıklarıñ dört yanı nûrdur
Benim istedigim dīdār-ı Ḥaķķ'dır
Ḥaķķ'a 'aşık oldum gönlüm eglenmez
- 4 Anda varanlara ḥulle biçerler
Başına la' l ile mercān saçarlar
Sekiz cennet kapıların açarlar
Ḥaķķ'a 'aşık oldum gönlüm eglenmez

644

HÜ

11'li Hece Vezni

- 1 Bir derde dūş oldum dermān bulunmaz
Derdimin dermānı sendedir sende
Bir özge derdim var kimseler bilmez
Derdimin dermānı sendedir sende
- Mevlā'm bizi bu ğafletten uyandır
‘Aşķıñ şarābını cānıma kandır
Çünkü derdiñ verdiñ dermānıñ gönder
Derdimin dermānı sendedir sende
- 128b 3 Yā İlāhī sen bilirsin hālimi
Düşdüm ayakdan tuta-gör elimi
Mevlā'm senden yaña döndür yönümü
Derdimin dermānı sendedir sende
- 4 Senden olur kamu kullara dermān
Senden olur kamu kullara ihsān
Senden olur kamu derdlere dermān
Derdimin dermānı sendedir sende

645

HÜ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ülün

- 1 Muhabbet bezmine mestāne geldiñ
Müdām içdiñ toludan kane geldiñ
Cemāl-i ‘aşķ[ın]a pervāne yüzün
Anıñcün şem‘-veş ‘aşķa yāne geldiñ
- Su ‘āl etsiñ bu rūḥa menzilinden
Düşünce ğurbete lā-hut elinden
Neler gördü bu devrānıñ elinden
‘Asīr sırra erip insāna geldiñ
- 3 Bu emvāc-ı ‘anāşırdan vücūduñ
‘Aceb nūr tutalar çekdi önündeñ
Giden gitdi şükür ḥünerle yetdiñ
Gönül şehrin bugün seyrāna geldiñ

- 4 Añıldı yār ile ‘ahd-i sevābıķ
Dedi ķanı vefā ‘ahde mütābıķ
N’emiz ola efendi saña lāyıķ
Hemān lutf u kerem iķsāna geldiñ

646

HŪ

5’li Hece Vezni

- 1 ‘Āşıķ olanlar
Yola girenler
Hakķ’ı bulanlar
Gelsin meydāna

Cāndan sevenler
Göñül verenler
Tarīķ sürenler
Gelsin meydāna

- 3 Hālvēt çekēnler
Yürek yaķanlar
Şu gibi aķanlar
Gelsin meydāna

Şuşar içēnler
Cāndan geķēnler
Seyriñ aķanlar
Gelsin meydāna

- 5 ‘Ārif olanlar
Nefsin şatanlar
‘Abā giyenler
Gelsin meydāna

129a Kālbīn yuyanlar
Serden tuyanlar
Hakķ’a uyanlar
Gelsin meydāna

- 7 Tālib olanlar
Bahre talanlar
Güher bulanlar
Gelsin meydāna

- 8 Şoḥbet soranlar
Tevḥīd edenler
Geline erenler
Gelsin meydāna

647

DERVİŞ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Saña göñül veren ' aşık ne kılsın bāş ile cāna
Cemālīñ gözleyen gözler ne baqsın ḥūrī Rıdvān'a
- 2 Taleb kılmaz mı cānānı ki bula vaşl-ı cānānı
Ne hoşdur ' aşıkıñ cānı kabūl olursa giryāna
- 3 Aḳar gözlerimiñ yaşı oñulmaz bağrımiñ başı
Budur ' aşıklarıñ işi gedāyım derdle nāyına
- 4 Bu ' aşka her ki yār olur cihāndan bī-ḳarār olur
Gözüne dünyā dar olur şanasıñ düştü zindāna
- 5 Yolunda her ki cān vere fenāsın dirlige gire
Beḳādan şonluḳa göre ne meyl olsun bu vīrāne
- 6 Diler **Dervīş** bu sevdāda özün küllī fedā ede
Ki ḳurbān olmağa ferdir kişi sevdigi sulṭāna

648

LĀ MEKĀNĪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Pīriñ her kim kılar rāzı gümānsız Bāyezīd olur
Pīriñi kılmayan hoşnūd bileydü hem Yezīd olur
- 2 Getirme göñlüñe şüphe pīre şıdkını muḥkem kııl
Ki şıdkı olmayan cāhil mürīd olmaz merīd olur
- 3 Şaḳın ğaraż edip şeyḫe deme kim bu niçin böyle
Denilir şüphesiz Ḥaḳḳ'a ḳarīb iken ba' id olur
- 4 Pīre her kim mürīd olsa rızāsın gözlese cāndan
Çekerse ḥulle-i merdān şeḳī ise sa' id olur

- 5 Şarāb-ı ‘ aşkı nūş eyle ki deryā gibi hoş eyle
İçen mi lâ-yezâlden dahı ehlimiz mezîd olur
- 6 Bugün kim **Lāmekānî**-veş kılsa pîrini ferşed
Muhaqqak gecesi Qadr günü nev-rûz-ı ‘ ıyd olur

649

NEV’Î

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 129b 1 Seniñ maḥzûnuñ olmak bana şādān olmadan yegdir
Ġamîñla ağlamak ellerle ḥandān olmadan yegdir

Cihānıñ ‘ izz ü cāhın böyle iz‘ ān eyledim ben kim
Eşiginde kûl olmak dehre sulṭān olmadan yegdir
- 3 Düşüp kûy-i ḥarābāt içre şūfî kâselîs olmak
Serîr-i devlete faġfûr u ḥākān olmadan yegdir

Cihān-ı bî-sebātun raġmına devr etdirip cāmı
İçip lâ-ya‘ kıl olmak şāh-ı devrān olmadan yegdir
- 5 Şarāb-ı ‘ aşk ile **Nev‘î** gibi mest-i müdām olmak
Bakıp bu ni‘ met-i dünyāya ḥayrān olmadan yegdir

650

NEV’Î

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 1 Bize meydān-ı ‘ aşk içre döner āvāreler derler
Ḥarābāt içre ḥar olmuş gezer mey-ḥareler derler

Muḥabbet muktezāsı cāme-i cismiñ fenāsıdur
Ki ‘ âdetdür cünûn ehl-i libāsı pâreler derler
- 3 Vişāl-i yār mümkündür velî sa‘ y etmeyen ermez
Ṭarîḳ-i Ka‘ be müşküldür yolunda varalar derler

Gözetme ḥāl u ḥaṭṭ ‘ aşk içre kabe ‘ id-i kenār etme
Muḥabbet özge deryādur görünmez qaralar derler
- 5 Kitāb-ı ‘ aşka bakdım **Nev‘iyā** bir bâbda yazmışlar
Der-i dildāra ‘ âşıklar varıp yalvaralar derler

651

ḤALİLİ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Gel berü dön cānib-i Ḥaqq'a dolaşmadan gerü
Tevbe kııl çıksun dimāğından devā şemden gerü

Faķır ü fāķ ihtiyār edip Fenāyiler gibi
Çāk edip zerrin kabāyı ki 'iyāşemden geri

- 3 Ehl-i vaḥdet oluben terk et bu keşret 'ālemin
Meskeniñ olsun seniñ künc-i fenā şemden geri

Sālik-i rāh-ı ḥaķiķat olup et kesb-i kemāl
Ede ḳudsiler seniñle merḥabā şemden geri

- 5 Ey Ḥalīlī ister iseñ nār-ı 'aşkıñ nūr ola
Şu gibi gönlün aķıtma her yaña şemden geri

652

ḤALİLİ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Āh edip her dem dirīgā fırķatım var ağlarım
Şabra tākāt ḳalmadı çün rıķķatım var ağlarım

Ḳande idim bunda geldim ḳande gidem bilmezem
'Aḳl-ı hoşum zā-il oldu ḥayretim var ağlarım

- 3 Bu maķāma her ki ḳonsa durmayıp göçmüş n'idem
Ben de ḥayy geldim dirīgā hicretim var ağlarım

130a Un eder dā'im çü sen bu gög tüt ey ġāfil deyu
Rāhı bilmem rāḥatım yok riḥletim var ağlarım

- 5 Ey Ḥalīlī tā ezelden başıña yārü imiş
N'eyleyim çüñkü zarūri 'ādetim var ağlarım

653

ḤALİLİ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Beni Mecnūn añlasun mehcūr olursam yār-i şādıklar*
Giyünsün lāle-veş bağrım gibi şol bağrı yanıklar
Gelip kabrimde yaş döksün beni kana boyanıklar
Ne kara günlere kaldık yazıklar baña yazıklar

Ġam-ı ' arz etmege hiçbir münāsib ġam-güsārım yok
Ferāġat kūşesinde¹⁴⁰ gönlüm egler yār-i ġārım yok
Anıñçün bu zamān hiçbir mekân içre qarārım yok
Ne kara günlere kaldık yazıklar baña yazıklar

- 3 Dirīġā görmez oldum ol ' azīz Mışır-ı Ken' ān'ı
Cemāl-i şems rüşeni kılmaz oldu Beytū'l aḫzānı
Çok ağlatdı beni Ya' kūb-veş ol Yūsuf-i şānī
Ne kara günlere kaldık yazıklar baña yazıklar

Felekde ṭālī' im nāḫıs düşeñ necm-i sitārem yok
Ne deñlü dönse var derdim devāya līkin çārem yok
Gözümde yaş çeker de baş yürekde şanma yārim yok
Ne kara günlere kaldık yazıklar baña yazıklar

- 5 Nice 'ıyd olsa Leylā'sız bize Mecnūn-ı 'ıyd olmaz
Nice nev-rüz olur ol kim şeb-i hicrān ba' id olmaz
Ḥalīlī fırqatiñ nārı gibi nār-ı şedīd olmaz
Ne kara günlere kaldık yazıklar baña yazıklar

654

ḤALİLİ

7'li Hece Vezni

- 1 Gel vuşlata bel bağla
Kān ağla gözüm ağla
Derd ile ciger daġla
Kān ağla gözüm ağla

Ṭallara urup başı
Bul ḥāline ḥal-dāşı
Sel gibi akıt yaşı
Kān ağla gözüm ağla

¹⁴⁰ Bu kelime mükerreren yazılmış.

3 Geceler olup kâ'im
Günlerde olup şâ'im
Yaş yerine her dâ'im
Kān ağla gözüm ağla

Bülbül gibi gel gülme
Gül gibi açıl şolma
Aksın yaşını silme
Kān ağla gözüm ağla

5 Kim varını hep verdi
Yâriñe bugün erdi
Kim ağladı ol gördü
Kān ağla gözüm ağla

6 Ma' nāya Ḥalīlī var
Nār ol saña gülizār
Gel bendemi tut zinhār
Kān ağla gözüm ağla

655
ḤALİLĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

130b 1 Bu kâra başımdan ayrılmaz kâra sevdâ meded
Olmuşum ḥayrân u zâr u vâlih ü şeydâ meded
Kûh-i ğamda ağlayan Mecnûn benim Mevlâ meded
Bir ğarībim kimsenem yokdur baña Mevlâ meded

Bir zamân derdinle kıldım malû mülkü târumâr
Best ilen seyir edip gezdim nice şehr-i diyâr
Eşigilden ğayrı yerde hiç gönül kılmaz qarâr
Bir ğarībim kimsenem yokdur baña Mevlâ meded

3 İnlerim yaşlar döküp dolâb-veş leyl ü nehâr
Ḥâlîme rahm eyleyip ağlar gözüm bî-ihtiyâr
Kāñı birin söyleyem derd-i derûnum bî-tımar
Bir ğarībim kimsenem yokdur baña Mevlâ meded

Kapuñu koyup ne yana varayın ḥor u ḥaķîr
Ṭapuñu koyup kime yalvarayın ey bî-naẓîr
Bende-i üftâdeye sensin zâhir ü destegîr
Bir ğarībim kimsenem yokdur baña Mevlâ meded

- 5 Kapuna gelmiş za‘îf-i hastadır gâyet **Halîl**
 Âsitânîñ senglerinden ayırıp kıılma zelîl
 Yoldan inmiş bir gedâdır çağırıp deryâ delîl
 Bir ğarîbim kimsenem yokdur baña Mevlâ meded

656

HALİLÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Ekremim sulţân-ı ‘ âlem gör ne kâr eder*
 Kanġı ‘ ıydı devr eder ya kanġı ‘ abdi yâr eder

 Şanma kim nâdânı maħrem eyleye ol bî-mişâl
 Maħzun u ‘ irfân olursa maħrem-i esrâr olur
- 3 Kenz-i esrârı şu kûl kim hıfz edip keşf etmese
 Şâh-ı emîn eyler anı âhîr hazine-dâr eder

 Maħrem-i esrâr kimin keşf etse sırr-ı şâhı kûl
 Başına Manşûr-veş vâsi‘ cihânı dar eder
- 5 Ma‘ rifet kavî-i ĥasen fi‘ l-i ĥasen - ĥulķ-ı ĥasen
 ‘ Uzlet u terk ü kanâ‘ at şâhibin serdâr eder

 Bendesi şâh-ı ____? kanâ‘ at etmeyip
 Nân için yüz tutsa ġayra şâhı ġâyet ‘ âr eder
- 7 Âsitân-ı dâd-ı ekremde şu kim ĥâdım ola
 Nân için ġam çekse ol taħfîf-i şâhib var eder

 Bu kelâm icmâl anıñ pesdir ki inkâr eylemez
 Râzıķıñ rızıkta tekfîl ettiġin iķrâr eder
- 9 Kim **Halîl**’e yâr olursa nârını gül-zâr eder
 Kim ‘ aduv olsa gül-istân içre cânın nâr eder

657

HIŞÂLÎ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Ehl-i hâle zâhidâ dervîş iseñ rindâne baķ
Merd iseñ meydân-ı ' aşkıñ mürine merdâne baķ

Gör ne şüret gösterir naķşında naķķâş-ı ezel
Ķalbiñi pâk et dîlâ âyine-i devrân eder

- 131a 3 Merd-i merdân pâlâ-yı perversin ey dil dâ'imâ
Bu zen-i dünyâya meyl etme aña merdâne baķ

Ķâlib-i mâ'ü'l-hayât çün ' aşık ol [ey] zâhidâ
Ķızrı bul zûlmetde Ķalma çeşme-i hayvâna baķ

- 5 Zerre-i kem küşteye pertev şalan Ķurşîdi gör
Ķatre-i nâcizeden mevc eyleyen ' ummâna baķ

Maṭlu' -ı şems-i ezeldir maṣhar-ı ' ayn-ı cenân
' Âlem-i kübrâ dilerseñ nuşha-i insâna baķ

- 7 ' Âlem-i mülk-i beķâyâ ey HIŞÂLÎ baş Ķadem
Yüz çevir dâr-ı fenâdan çeşme-i hayvâna baķ

658

HÛ

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 Bu dem ' aşķ oduna ' aşık vücûdun urduĶu demdir
Zehî şoĶbet zehî dem kim göñüller derdine emdir

Nice cân u nice başlar yola Ķurbân içün gelsin
Ķabûl olur [i]se Ķaķķ'dan bula da Ķutlu bayramdır

- 3 Ol etdi Ķacc-ı ekber kim urup ' arş üstüne taḥtın
Oķur bî-vâşıta andan anı kim [daha] a' zemdir

Anıñ mişķâtıdır dünyâ anıñ ihrâmıdır ' uķbâ
Anıñ Ķurbânıdır yokluk aña ' aşık âb-ı zemzemdir*

- 5 Ṭavâf-ı zât eder andan tecellîsi şîfâtından
Ķaram ol Ķacıya her dem Ķışâ-yı her dü ' âlemdir

Anıñ luṭufla ƣahrından Şafā vü Merve'niñ sa'yi
Eder anlar ki Һazretde ezelden 'ahd-i muḥkemdir

- 7 Olariñ vaḳfesi Һayrat olariñ 'arfesi vuşlat
Olariñ cemresi himmet olariñ redd-i mâtemdir

Gelirse her kim ol mecddden metâ'-ı luṭf-ı Rabbâni
Anıñ gönlün ƣavâf eyleñ kim ol şâh-ı mükerrerdir

- 9 Anıñ gönlüne 'âşık diler [i]señ derdine dermân
Kim anıñ luṭf-ı in'âmı ƣamu derdlere merhemdir

659

MUḤYÎ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Cümle 'âlem bir Һicâbdır añladıñsa sen anı
Ol Һicâbdan geçdiñ ise ƣande baḳsan andadır

Zevḳ-i Һaḳḳ'a erdüñ ise terk edersin benligi
Benligi terk etdüñise benlige taḥḳıḳ sendedir*

- 3 Şeş cihet yoḳ bî-mekândır añladıñsa sen anı
Zevḳ içinde baḳdıñ [i]se bî-gümân gör andadır

Bî-mekândır bî-mekân-ı bî-nişândır bî-nişân
Bî-nişânı isteriseñ bî-nişân ol sendedir

- 131b 5 Benligi terk eyle **Muḥyî** yoḳ olugör eriseñ
Birḳaçında var olasin cümle vârlıḳ sendedir

660

MUḤYÎ

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 Utan Һaḳḳ'dan yana [ki] ƣul unuttun 'ahd-i sübhâni
Hoş uyduñ mekr-i şeyṭâna ki yaḳdıñ odlara cânı

Şaḳın aldar seni şeyṭân şaḳın de yâ [rab-i] Raḥmân
Çıḳar benligi aradan Һicâbsız göresin anı

- 3 Һicâb-ı ten durur zulmet yaḳa-gör nâr-ı tevḥide
Bugün envâr-ı ƣudsi ol tecellî ede sübhâni

Eyā şüret-perest insān özünü eylegil insān
Haḳīḳatde odur insān ki bula cāmī cānānı

- 5 Bu sırrı bilmege **Muḥyī** fenā ender fenā olsun
Gider bu sū'ile ḡannı gūzāf şanma bu meydānı

661
MUḤYİ
8'li Hece Vezni

- 1 Eyā ḡāfil olan ādem
Çü sen fānī cihān fānī
Edinme toḳluḡu hem-dem
Çü sen fānī cihān fānī

Nedir ṭul-i emel sende
Bir iki gün ara sende
Hemān bil kendiñi sende
Çü sen fānī cihān fānī

- 3 Ölürsen 'āḳıbet bildiñ
Nedir dünyā ile derdiñ
Ṭutalım kim göge erdiñ
Çü sen fānī cihān fānī

Ḥalāş olmaḡ ümīdi yoḡ
Gerek az yaşı gerek çoḡ
Saña da erişir bir oḡ
Çü sen fānī cihān fānī

- 5 Gözüñ açḡil 'amel bunda
Ḥuzūr ister iseñ anda
Dūr sen ḡalma yabanda
Çü sen fānī cihān fānī

Başıretle nazar eyle
Yavuz işden ḡazer eyle
Bu fāniden gūzer eyle
Çü sen fānī cihān fānī

- 7 Ṭutalım şimdi sultānsın
Fenā iḡlimine cānsın

Beş on gün bunda mihmānsın
Çü sen fānī cihān fānī

Ölümünden kimse kurtulmaz
Gidenlerden nişān gelmez
Nedendir ‘ayniñe gülmez
Çü sen fānī cihān fānī

- 9 Erenler yolunu tutğil
Beḳā mülküne cān atğil
Göñül **Muhyī** tedārik kııl
Çü sen fānī cihān fānī

662

HŪ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulün

- 1 Hāḳ’ı dilber gördüm hüveydā*
Deminden mürde göñlüm oldu ihyā
Şunup bir cür‘ a oldum mest ü şeydā
O dem cüş eyledim mānend-i deryā
- 132a Muḥabbet ‘ālemine erdi cānım
Hidāyet nūru maḥv oldu gümānım
Hüviyyet menzili oldu mekānım
Bu demden pādişāhım sen ayırma
- 3 Nāzar himmet çün erdi evliyādan
Ḥalāş oldum dükeli māsivādan
Münevver oldu ol nūr-i Ḥudā’dan
Hidāyet buldu göñlüm anda Hāḳḳ’a
- Çoḳ erdim anda ḥāḳḳānī vücuda
Niyāz edip başım ḳodum sücūda
Vücūdum ḡarḳ oluben baḥr-ı cüdā
Getirdim nice yüz biñ dürr-i ma‘ nā
- 5 Çü virdim ben gedādır māni-i derde
Gidip yüzden ḥicāb açıldı perde
Kemāhī gördüm eşyāyı o yerde
Lisān-ı ḥal [i]le her biri güyā

Firāk ile çün etdim āh ü nāle
Değişdim cümle kâl ‘ilminde hāle
Bi-ḥamdu’llāh ki erdim bu vişāle
Gözüm her dem cemālîñ [i]le güyā

- 7 Ma‘ārif baḥrine ‘āşık ṭalıpdır
Muḥabbet dūrlerin andan alıpdır
Tecellî zāta maḥv olup ḳalıbdır
Bu iḥsāndan cüdā etme Ḥudāyā

663

ḤAYRETİ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Bize ğamda ney gibi nālān olan gelsün berü
Vāḳıf-ı esrār olup ḥayrān olan gelsün berü
Şūfiyā meydān-ı ‘āşka ḥām olanlar gelmesün
Puḥteler bezmidurur büryān olan gelsün berü
3 Şāh-ı ‘āşka çāker olsun isteyen āzādelik
Bende iken ‘āleme sulṭān olan gelsün berü
‘Aşḳ-ı baḥrinde vücūd-ı zevrāḳın ğarḳ eyleyen
Ḳaṭre-i nāciz iken ‘ummān olan gelsün berü
5 Ğuşşayı yuyup ḳān içmek ‘āşka olsun ğidā
Tekye-i şāh ‘āşka yek mihmān olan gelsün berü
6 Ḥayreti gibi bugün meydānda delir ‘āşkına
Cān u bāşı terk edip ḳurbān olan gelsün berü

664

CEMĀLİ

Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün

- 1 Müselmānlar diñiz bi’llāh benim gönlüm alan ḳanı
Ki firḳatde ciger ḳandır aḳar her dem gözüm ḳanı
Eyā dostlar benim ḥālim şorarsañız n’ola dersin
Bu ḥālî düşmana versün ki ḳul görmeye sulṭānı
3 Yürek yandı ve yakıldı firāk oduna ser-tā-ser
‘Aceb n’ola benim ḥālim eger görmez ise anı

132b Eyā cān burcunuñ mähı göñül iqlîminiñ şāhı
Taraḥḥüm eyle yā Allāh iñen artırma hicrānı

5 Eger bir ḥarfını cāna **Cemālî**'niñ ḳabûl etseñ
Çıḳa vaşf-ı cemālînden yine bir tâze divānı

665

RUḤÎ

Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilâtün / Fe' ilün

1 Ḳadd-i bālāsınıñ a' lālîğın ister dileriz
Nice yıldır ki hevāsında o seriñ yileriz

Ağlayu çāk ederiz gāh giribānımız
Gözümüz yaşını gāh dāmenimizle sileriz

3 Derdine derd deriz mergine merg ağıyārıñ
Kūhsitāndur bize a' dā ne dese bil biliniz

Her ān iḥsānına ermez elimiz ol şāhıñ
Ni' met-i vaşlına beyhūde hemān diş bileriz

5 Ğayrıdan ḳaṭ' -ı ümîd olmuşuz ey **Ruḥî**
Ne dilerseñ kerem-i luṭf u Ḥudā'dan dileriz

666

RUḤÎ

Fā' ilâtün / Fā' ilâtün / Fā' ilâtün / Fā' ilün

1 Luṭf edip dermān ederseñ derdime dermān seniñ
Ey ḥakīm-i *lem-yeze*/hem derd hem dermān seniñ

Göñlüm aldıñ luṭf ile ger diler iseñ cānım al
Arada nem var benim hem dil seniñ hem cān seniñ

3 Ben faḳîri hem ' azîz etmek eliñde hem zelîl
Ḥ'āh luṭf et ḥ'āh ḳahr et bendeñe fermān seniñ

Cānibiñdendir sipihriñ devrine taḥrîk hep
Dā'imā ḥükmi-şerîfiñle döner devrān seniñ

5 Sen meger kim edesin gūyā zebānın yohsa kim
Vaşfıñı etmek ne mümkün **Ruḥî**-i bî-çān seniñ

667

RUḤĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Eylesem vaşlın temennā bahtiyār olmaz baña
İhtiyār etsem ğamın dil ' inkisār olmaz baña
- Şuğl-i dünyā kaydıdır ol kayda kayıd oluna kayd
Kār ise maqşūdu ' aşkıñ gibi kār olmaz baña
- 3 Şabra tākāt yok ğam-ı hicrāna bilmem n'eyleyem
Ağlasam ' uşşāk içinde i' tibār olmaz baña
- 133a Murğ-ı cānıñ per ü bālın yoldı dest-i ğam dedi
Gül gibi güldü dedi eyle şikār olmaz baña
- 5 Kaçmazam **Rūḥī** gibi ' aşkıñda nālān olmadan
' Āşık-ı şūrīde ḥālīm teng ü ' ar olmaz baña

668

FİRĀḲĪ-İ ḤAḲĪḲĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Āh kim derd-i derūnum bir iken biñ oldu āh
Fırqat ü hecr ü cünūnum bir iken biñ oldu āh
- Fırqat ile yüregimde pendi(*) nice yaşlar*
Gözlerimde kanlı yaşlar bir iken biñ oldu āh
- 3 Dünyā bir naqş-ı ḥayāldir ḥāşılı derd-i ğinā
Başım üzre gör ki sevdā bir iken biñ oldu āh
- N'eyledim n'etdim saña ey çarḥ-ı ğaddār kim baña
Yüregim içinde yāre bir iken biñ oldu āh
- 5 Ey **Ḥaḳīḳī** derd ü ğamdan eridi cān u beden
Şimdi miḥnet her taraftan bir iken biñ oldu āh

- 1 Sākī-i vahdet elinden içmişim ben cām-ı şāf
Mest-i dünyā şanmagız kim söyleyem biñ dürlü lāf
Murğ-ı 'Ankā'yım ki 'uzletdir maḳāmım kūh-i Ḳāf
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez vār edip lāf u güzāf

Ṭa' n ederse rāzıyım ben müstemende şeyḥ ü tāb
Geçmişim dünyādan ü 'uḳbādan etdim içtināb
Çünkü bu künc-i ḳanā' atde açıldı fetḥ-i bāb
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

- 3 Ḥaḳḳ'dan ayrı kimseye göstermezem ben ihtiyāc
'Āşık-ı derd-mendiniñ derdine andandır 'ilāc
Pür-faḳīrim nice gelmez 'aynime biñ taht u tāt
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

Kimse bilmezse ne var yezdān bilir aḥvālīm
Ḥaḳḳa şūret gösterüben şatmazam a' mālīm
.....
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez vār edip lāf u güzāf

- 5 Etmesin da' vā-yı merd 'ālemde olan zen-perset
Āşinā-yı ruḥ olan olmaz cihānda ten-perest
Ḥaḳ-perestim etmezem dünyāda ḡayra ben perest
Söylemezden Ḥaḳ bilür tezvīr edip lāf u güzāf

- 133b Terk-i tecridim maḳāmım kūşe-i faḳr u fenā
Aḡlamaḳ u gülmek ölmekdir dirilikdir bir yaña
Bizi şenā edene biz eyleriz pek pek şenā
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez vār edip lāf u güzāf

- 7 Dāne vü dām etmezem tesbiḥim ile ṭā' atim
Ṭāṭalıp bir cām uçar māsivānıñ dīv tek rāḥatım(?)
Ḥaḳḳa merdūd olmuşum maḳbūl-i Ḥaḳḳ'dır ḥācetim
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

Gözlemez noḳşanıñ hīç kimseniñ mürīd tamām
Kimseden renk alma pür-dā'im olurlar pür-devām
Anı sen fikretme zāhid kim diyem ben ne tūtām
Söylemezden Ḥaḳ bilür tez var edip lāf u güzāf

- 9 **Ahmedim** ben çekmezem ferdâ için hüzn ü melâl
Kalmamışdır bende beniñden dilimde kııl u qâl
Kim dökerse qanımı olsun helâl ender helâl
Söylemezden Hâk bilür tez var edip lâf u güzâf

670

AHMEDÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Ey muvaḥḥid Hâkḳ’ı gel cân u gönülden yâd kııl
Kurtarup cân gülşenin hâr-ı belâdan şâd kııl

Nûr-i Ahmed’den eşer görmek dilerseñ ey gönül
Hüb-ı gâfletten gözün aç kendini âzâd kııl

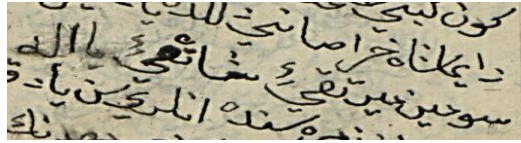
- 3 *Laḥmike laḥmi*¹⁴¹ dîn çün Mürtezâ da yâ ‘ Alî
Hem Hudâ’nıñ şîrisin [sen] çevresin irşâd kııl

Kurretü’l-ayn Hüseyin ile Hasan’dır yâ İlâh
Anlarıñ şîrîn kelâmına beni Ferhâd kııl

- 5 Birisi Zeyne’l-‘ibâd hem biri Muhammed Bâkır
Himmet ile mülk-i dil virânesin âbâd kııl

Ca‘ fer-i Mûsa yolunda varıñı terk eylegil
Cânıñı nâr-ı belâdan kurtarıp dil-şâd kııl

- 7 Gün gibi ‘âlemde rûşen olmak isterseñ eger
Dâ‘imâ şâh-ı Horaşânî’yi diliñde yâd kııl

Ehl-i imân zümresinde anları sen yâd kııl

- 9 ‘Asker-i şâḥib anıñ hem Muhammed Mehdî’niñ*
Yollarında bizi yâ Rab qan u dâr kııl*

134a

Şâḥımız çâr ma‘ şûmı sen ey dil bülbülü*
Medḥ edip cân gülşeninde rûz u şeb feryâd kııl

¹⁴¹ "Etim etindir." anlamına gelen Hz. Muhammed'in Hz. Ali'ye söylediği sözün kısaltılmışıdır.

- 11 Ger na‘ ifî menzile ermek dilerseñ **Aḥmedā**
Yol uzakdır göz yaşıyla ḥūn-ı dilden zār kı1

671

AḤMEDİ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 ‘Āşıka cev̄r eylese cānānı ḥoş görmek gerek
Luṭf u ḳahrın bir bilip [de] anı ḥoş görmek diler

Ġamzesi tîġin çekip ḳaşd eylese baş çekmeyip
Ḳatl ederse ḳul odur sulṭānı ḥoş görmek gerek

- 3 ‘Āşıḳ oldur dilberin̄ çevgān-ı zūlfün her zamān
Başını ṭop eylese meydānı ḥoş görmek gerek

Ḳonsa ġam ḥānesine cān u sirişkini çekip
Merd ola incinmeyip miḥmānı ḥoş görmek gerek

- 5 Ḥor baḳamaz yetmiş iki millete merdāneler
Yek cihet remzin bilen merdānı ḥoş görmek gerek

Ni‘ met-i dūnyā nefāsıdur deyu aldanmayıp
Terk edip anı hemān bir nānı ḥoş görmek gerek

- 7 Çünkü taḳdīriñdir inşirāḥ olup **Aḥmed** bugün
Her nice dūr eylese devrānı ḥoş görmek gerek

672

‘ABDULLĀH EFENDİ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Benim cānım saña ḳurbān ḳabūle kı1 anı fermān
Ne dirlik[dir] baña sensiz ki sensin cānıma cānān

Eger sen olmasañ cānım benim gönlümdeki cānım
Gelir miydi aña revnaḳ olurdu ḥānesi vīrān

- 3 Seniñ zencīr-i ‘aşḳıñla [deli] olalı [bu]göñlüm
Dolaşdı zūlf ile ‘aḳlım ḥalāş etme anı bir ān

Dilemiz derdine dermân şular kim ‘ayn-ı derd olmuş
Ne bilsün derdli olmayan buna derd olduğun dermân

- 5 Seniñ ‘aşkıñ şarabını şu vech-i zü’l-celâhından
‘Âşığına edir ka’sen ‘aceb şiddetde ‘atşandır

Eyâ gayb-ı hüviyyetden diyen hubbi en a’ refa
Halâyık içre insânı sen etdiñ mazhar-ı ‘irfân

- 7 Bu gözle kimse görmezse görünür serime nûruñ
‘Ayân iken görünmezdir saña kimdir eden küfrân

Edince cilve nûrû’n-nûr hafâ-i sırr-ı sırrımdan
Şehâdet eyledi ‘aşkıñ getirdim vechine imân

- 134b 9 Bil ‘âşık remzini yâriñ ve esrâr-ı tecellîde
Mürâyıdır gönül Hakk’a görünür kendine sübhân

673

‘ABDÎ

Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün / Müstef’ ilün

- 1 Mevlâ’m seniñ ‘aşkıñ ile olmuş gönül giryân gider
Nâr-ı muhabbetde yanıp vaşl âbına ‘atşân gider

Yağmur olup yaşı yağar seller olup çağlar akar
Gögsün döğüp taşlar ile deryâlara gâltân gider

- 3 Turmaz gönül şabr eylemez hiç pendânı pend eylemez
Dost nazar eylemiş almış başı kurbân gider

Çoğ aramış dildârıñı harç eylemiş hep varını
Müjde demişler sendedir sür’at ile handân gider

- 5 Çok gördüñ ‘Abdî serseri tıyduñ nihân-ı dilberi
Gir gönüle turma yürü fırsat geçer mihmân gider

674

‘ABDÎ

Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün / Mefâ’ ilün

- 1 Meded bir çäre kıl ey şâh tutuşdum âteş-i ‘aşka
Hayâle döndüm âhıñla düşelden âteş-i ‘aşka

‘ Aceb şūrīde bülbüldür seniñ gülzâr-ı hüsñünde
Hezârân-zâr eder gönñlüm girelden âteş-i ‘ aşka

- 3 Derûnum derdine yâ Allâh devâsından ulu cân*
Kılarsa vuşlatıñ merhem tabībâ haste-i ‘ aşka

Yoluñda cân nişâr etmek niyâz eyler dil-i ‘ âşık
Ki zîrâ kân bahâ vechin olurmuş küşte-i ‘ aşka

- 5 Nice demlerdir ‘ Abdî ğam-ı hicrin ile kân ağlar
Gözüm la‘ l ile dürr saçar deriz sür rişte-i ‘ aşka

675

‘ ABDÎ

Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün

- 1 Nişâr eyle özüñ yâre dilerseñ vaşl-ı dil-dârı
Niyâz eyle o dergâha hemân kullukda gör kârı

Nedir ey şeh bu nâz ile leţâfet dil-rübâlıklar
Niyâz istersen ‘ âşıkdan saña yalvarı yalvarı

- 3 Ğayûr ism-i celâl etdi kaşî râ’sıyla şeydâya
Komadı sürdü aradan gönñülde vech-i aġyârı

Tecellî nârı dem çekti dîli cezb eyledi ol anı
Vişâl-i ‘ âşıka yâri kımaz hiç fazlına yârı

- 5 Cemâl-i sāyesin şalmış *kefâ bî hasbina ’llāhu*
Dile pertev kılıp cism-i hayâli aldı efkârı

- 6 Şenâlar eyle ey ‘ Abdî demiş kaşîñ u eşkiñ kim
Yüzün sürüp sücûd eyle kılıp tehlîl ü erkânı

676

ZÜLÂLÎ

Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Fe‘ ulün

- 135a 1 Benim yâ Rab ol ‘ âşî-i siyâh-rû
Ki ‘ işyân ile olmuş nefis-i bed-hû

‘Iyış geçdi bu ‘ömrüm āh ecelden
Haber vermegi başladı içer mû

- 3 Günah-kārım pür işitür ağlarısam
Nice murdârı pāk eyler aķar şû

‘Alāķam kes Hudāyā māsivādan
Diyem tā ‘aşķ ile mestāne yā Hû

- 5 Anıñ kim ‘aşķa düşdü göñlü gözü
Ne ğaflet yürenür aña ne uyķu

Kimi kim ‘ūd-veş‘ aşķ odu yakdı
Eder her meclise erişse hoş-bu

- 7 **Zülālī** ğarķ iseñ baķr-ı günāha
Kerīm ettiĝine geldiñ ne kayĝu

677

HALİLİ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Ol benem kim kılmazam cān yolunda cāna ben
Cān nedir kim anı ķurbān etmeyem cānāna ben

Tālib-i derd olmayan dermāndan olur bī-naşīb
Derd-mend oldum anıñ [i]çün erem dermāna ben

- 3 Çünkü yāriñ yārine iķsānıdır cevr ü şafā
Cān ile müştāķım ol yār etdiĝi iķsāna ben

Çün belī geldi lisānımdan benim rûz-ı elest
Şadıķım ķolumda toĝru turmuşum peymāna ben

- 5 Zāhidiñ beyhûde ğüftârı baña ķalmaz eşer
Çünkü dānāyım ne ma‘ nide uyam nā-dāna ben

Aķsen-i şûretde ey şûfī beni men‘ etme kim
Olalı raķmāna ĝāriķ uymaz[am] şeytāna ben

- 7 Ol **Ḥalīlī**’yem ki kıldım *faḵru fahr*¹⁴²-ı ihtiyār
Ḳānī[‘] em faḵre taḥassur çekmezem sultāna ben

678

HŪ

Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Mefā’ ilün

- 1 Yuyalı gönlümü ‘aşkıñ yine nām-ı nişānımdan
Taşıp taşra düşer oldu ḥaber setr-i nihānımdan

Baḥa istediğüm benden yakınmış bāṭın u zāhir
Nedendir tālih ü zārım ‘aceb bu mihribānımdan

- 3 Göñül ansız degil ayrı añulur dil degil şeyrū
Meger ol şāh bī-himmetā sever zār-ı fiğānımdan

Ben ol şarrāf-ı bī-mişlim ki gevher kânını buldum
Cevāhir küncine erdim alan gelsin dükkānımdan

- 135b 5 Anı görmüş degil gözler beyān eylemedi sözler
Göñülde geçmeyen yüzler görünür gülsitānımdan

Ol aldı hem beni benden götürdi perde-i cāndan
Hemān dīvān-ı ‘aşḳ oldu oḳunan cism ü cānımdan

- 7 Eger bir şaḥfa göñülde sebaḳ cān levḥine yazsam
Cihān ḥalḳı yetirirdi özün ol dāstānımdan

Olaydı vālih u ḥayrān kılaydı mest ü ser-gerdān
Ne ad ḳaldı ne ḥod u şan dolandı ad u şanımdan

- 9 Benim gibi ḳamu ‘aşıḳ olaydı yoluna şādıḳ
Eger zāhid eger fāsıḳ diyeydi bu lisānımdan

679

ŞABRİ

Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Mefā’ ilün

- 1 Bugün bir mürşīde erdim uyur [i]dim uyandırdı
Yüregime berā verdi beni yaḳdı uyandırdı

¹⁴² “*eḷ-Faḵru fahrī ve biḥī*’eftahiru” (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

Dedi miskīn ne yatarsın k̄ul [i]señ k̄anı sulṭānın
Haberler verdi ol dostdan benī benden uşandırdı

- 3 Firākı havf-ı uş yaqdı cigercigim kebāb etdi
Vişāl-i şevkī uş yine dil ü cānımı söndürdü

Dil ü cān şeyhime verdim düşüp ‘ aşk oduna yandım
Dutanlar çıkdı uş benden bu gönüller boyandırdı

- 5 Yakīn bildim ki fazlı benimle yoldāş olmuşdur
Ne diyeyim nefsiñ elinden benī Hakk’ dan utandırdı

Tecellī ehli olanlar tesellī buldu vaşlıyla
Bihamdu’llāh ki ey Şabri seni hem ol inandırdı

- 7 Hābīb-i Hakk-ı Muḥammed’ dir seni da‘ vet eden Hakk’a
Şalādır ‘ işret ehline şarāb-ı şevke k̄andırdı

680

KEMĀL-İ ÜMMİ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulün

- 1 Yola ‘ iz etme yoldāş olmayınca
Ögünce bir ulū baş olmayınca

Karın-dāşın kimi yol-dāş edinme
Seniñle toĝru hāl-dāş olmayınca

- 3 Zīrā kim bu işi kimse başarmaz
Bile müşfik k̄arındāş olmayınca

Eger sen ‘ āşık isen nefse bakma
Beñzi şarı gözü yaş olmayınca

- 5 Kimesne ‘ār ile yāre iremez
Yolunda rind-i k̄allāş olmayınca

Kim irdi k̄apusunda tapusuna
Geceler yaşduĝı taş olmayınca

- 136a 7 Taşın durma hele arzū mu olmaz
Hem içi şāf u hem taş olmayınca

Günâhından yuna mı degme şâbit
Tuyuñ mânende bentaş olmayınca

- 9 **Kemâl Ümmî** za‘îfi bilmediler
Cihânda ‘aşk ile fâş olmayınca

681

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 1 Cismiñi nûr eyle zikru’llâh ile
Tâ ki vaşl ola bu cân Allâh ile

Ger dilerseñ Hâkķ’dan ayrı olmamak
Hem-nişîn ol dâ’im ehlu’llâh ile

- 3 Ehliñi bil ehliñi bil ehliñi
Hem-dem olma ki şaķın kem-râh ile

Yoldan azar yürülürse lâ-cürüm
Kim ki varmaz Hâkķ’a toĝru râh ile

- 5 Gerçi yokdur mülk ü mâlı dervîşîñ
Var niyâzı ol Ğanî dergâh ile

Gerçi ‘âşık söynüdüür tamû odın
Gözi yaşıyle vü hem bir âh ile

- 7 Ey **Ķalenderâne** ne eksik ne ĝam
Her kim ola âşinâ ol şâh ile

682

AĦMEDÎ

Müfte‘ilün / Fâ‘ilün / Müfte‘ilün / Fâ‘ilün

- 1 Nefsi bilen kişi pes kâmil-i insân imiş
Rabbini bî-şek bilir gör ta‘accub cân imiş

Faķr u fenâ kisvetin tâc edinen başına
Şûretâ dervîş ise ma‘nide sulţân imiş

- 3 ‘Âlemiñ efsânesin diñlemedi bellü bil
‘Ârif-i Rabb olanıñ mürşidi Ķur’ân [i]miş

- ‘Ömrüñ uzunluğuna kimsene tayanmasun
Turfetü’l-‘ayn içre ol dağı bir ân [i]miş
- 5 Mansıbile cāhına şād olup aldanmasun
Muğlaçası dünyeniñ hezliyle her yan imiş
- Bil hem ağalldır şu kim tatmadı kendü özin
Şüreti insān velī sīreti hayvān [i]miş
- 7 Keşret-i dünyāyı ıko kim tağtağası çokdurur
‘Ālem-i taḥkīka bu cümlesi bir kān imiş
- Ma‘ rifetiñ ḥatemin ḥākim olup tākınan
Aşfa-yı Belkıs anıñ kendi Süleymān imiş
- 9 ‘Āşık-ı dīdārı bil ḥūrī vü ğılmān nedir
Aña ayak bağı çün cennet-i rıdvān imiş
- Şāh-ı velāyetiyle gel seyyid-i kevineyi gör
Ba‘ zıca ettikleri toḅ [i]le çevgān imiş
- 11 Bülbül-i ma‘ nī olan kılsa terennüm n’ola
Gülşen-i vaḥdetde çün bir gül-i ḥandān imiş
- 136b 12 Münkire toğru sözüñ zehir gelür **Aḥmedā**
Tālib-i Ḥaḫḫ olana çeşme-i hayvān imiş

683

ŞEMSİ

Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Fe‘ūlün

- 1 Bugün şehbāz olup cevāna geldim
Hümā şayd etmege seyrāna geldim
- Yoluñda cān u baş terkin uruben
Bu meydāna ‘aceb merdāne geldim
- 3 Ölümdeñ öñdin ölüp fānī oldum
Beḳā buldum fenāsız cāna geldim
- Celāli küfrüne maḥcūb gezerken
Cemālin görüben imāna geldim

- 5 Sözüüm sırr-ı ene'l Hakk oldu küllî
Bugün Menşür benim meydāna geldim

Nice yıl cān kaṭresi seyrān ederken
Bugun deryā olup 'ummāna geldim

- 7 Vücūdum kalmadı maḥv oldu küllî
Vücūdum şehrine seyrāna geldim

- 8 Bu zulmetde kalan dertliler için
Benim **Şemsi** Hudā'dır mānā geldim

684

AḤMEDİ

Müfte' ilün / Fā' ilün / Müfte' ilün / Fā' ilün

- 1 Şems-i münir kudretim gerçi niḳāb içindeyim
Ferr-i fūruḡ devletim lîk hicāb içindeyim

Vuşlat-ı Hakkā ermişim soḫbet-i vaḫdet eylerim
Sāḳi-i 'aşḳla müdām şurb u şerāb içindeyim

- 3 Āyet-i ahbeḫtu oḳu cism ile cān añlaḡıl
Gevher-i bî-bahāyım gör ki türāb içindeyim

Geldi kıyāma kāmetiñ ḳoptu kıyāmet ol zamān
Zülf ü ruḫunla rûz u şeb ince ḫesāb içindeyim

- 5 'Ālem-i ḡayb şāhidim şūrete gelmişim bugün
Āteş ü ḫāk ve bād ile āb ile āb içindeyim

Bülbül-i ḳudsam bugün ḡulḡuli şaldım 'āleme
Gülşen-i vaḫdetim velî gülle gülāb içindeyim

- 7 **Aḫmedā** ehl-i vaḫdetim ḡarḳa-i baḫr-ı 'izzetim
Şūfî gümān edip şaḳın şanma gümān içindeyim

685

AḤMEDİ

Müfte' ilün / Fā' ilün / Müfte' ilün / Fā' ilün

- 1 Maẓhar-ı zāt-ı ' izzetim vaşf-ı şaffāt içindeyim
Māhī-i baḥr-ı vaḥdetim lücce-i zāt içindeyim
- Ġam yemezim tūfān olup ġarḳa verip ' ālemi
Güşte-i Nūḥ'a mālīkim ' ayn-ı necāt içindeyim
- 137a 3 Zūlf-i şebinde dilberin demişim aġz-ı rāzeni
Zulme getirmiş velī āb-ı ḥayāt içindeyim
- Merve-i ḥaḳḳı Şafā ile Ka' be tavāfın eyleyim
Ḥācc-ı ma' nevī benim kim ' Arafāt içindeyim
- 5 Mısr-ı melāhat içre çün oldu cemālīn āyine
Tūṭī-i ḥavz-ı sühen menem ḳand u nebāt içindeyim
- Rūze-i fırḳatīn çekip ' ıyd ü vişāle ermişim
Ḳadr u berāti görmüşüm zıkr ü şalāt içindeyim
- 7 Penbe-i meşel çıkar şūfī ḳulaġın aç işit
Şūr-i İsrāfil olmuşum ' ayn u ' ayān içindeyim
- 8 Mülk-i fenāda fānīyim Aḥmedim olmuşum fenā
Rūḥ-i ḳadīm-i ḳā-imim şanma memāt içindeyim

686

PENĀHİ

Mef' ūlū / Mefā' ilün / Mef' ūlū / Mefā' ilün

- 1 Esrār-ı ilāhiden ḥayrān olalım cāna
Cām-ı mey-i ma' nide mestāne olalım cāna
- Gel giyelim ' irfānīn elbās-ı merābātın
Bu cāmi' -i ' aşḳda ' üryān olalım cāna
- 3 Terk eyle tecrīd ol ' İsā gibi ' ālemde
Tā günbede-i ' arşda biryān olalım cāna
- Yek-beyn olalım cümle bir görelim a' dā-yı
Küfr ile sırra perde-i imān olalım cāna

- 5 Ma' şūk-ı **Penāhī**'niñ ' uşşāk-ı ilāhīniñ
Cān verelim öñünde qurbān olalım cāna

687

MUḤYEDDİN

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ülün

- 1 Gelsün ol derdli olan dermānı buldum*
Küfrü qatl eyleyip imānı buldum*

Vücūdum şehrini seyrān ederken
Göñül tahtındaki sulţānı buldum

- 3 Vücūd nedir vücūd aşlı nedendir
Vücūd içinde olan cānı buldum

Yıl ü şu vü od u çār ' unşur toprak
Bu nişān ile ol nişānı buldum

- 5 Şerī' at hem tarīkat ma' rifetle
Ḥaḳīkat baḥr olan ' ummānı buldum

- 6 **Muḥyīdīn**'im bugün meydān içinde*
Gel ey yol isteyen erkānı buldum

688

HŪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 137b 1 İçelim sāğar-ı vaḥdet deme kim n'olsa gerek
Cānıña verme tab' ı çün olacaq olsa gerek

Qısmet-i rüz-i ezel ḥayr ile şer oldu tamām
Her kişi mertebesin bunda bugün bulsa gerek

- 3 Aña kim erdi hidāyet ebedī buldu ḥayāt
Kime kim erdi ḍalālet ebedi olsa gerek

Aña kim rüz-ı ezel kışşa-i ' aşq oldu naşīb
Qalbi envār-ı tecellīyle anıñ dolsa gerek

- 5 Ol ki esrār-ı Ḥudā zerresini eyledi şem'
Ḥayrete varıp kendüyi yādi kılsa gerek*

- 7 Baħr u ‘ummānda vücūdın gemisin eyledi ğarķ
‘Ārif olan bu cihānda dedigim n’olsa gerek

689

NĀMİYĀ

Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Fe‘ūlün

- 1 Cemāliñ maķşād-ı akşā-yı ‘āşık
Vişāliñ mirşād-ı iclāl-i ‘āşık

Nişār etmekdurur cāniñ yoluñda
Ħayāt-ı ħān u ħān iķrā-yı ‘āşık

- 3 Fiġān eder bu cānım ‘andelībi
Elā ey gül-i zibā-yı ‘āşık

Dehāniñ gevherin biñ cāna ister
‘Aceb erzān [i]miş kālāy-ı ‘āşık

- 5 Firāk-ı ‘askeri dil-i cānānın
Ṭaġıtdılar zehī yaġmaya ‘āşık

Taħayyīr ‘āleminde ħāk-i pāyiñ
Olubdur sende dü nevā-yı ‘āşık

- 7 Duruşup cān kaçresin Nāmiyā
İdegör vāşıl-ı deryā-yı ‘āşık

690

HŪ

Mef‘ūlü / Mefā‘īlün / Mef‘ūlü / Mefā‘īlün

- 1 Ħam-ħāne-i vaĥdetde içdim yine peymāne
Cān vermek [i]le erdim ben meclis-i cānāne

Yā Rab bu ne āteşdir sīnemde ‘ayān oldu
Dil ħarmanını yaķtı ūş erdi bu dem cāne

- 3 Şol leyl-i firākından Mecnūn gibi vāveylā
Ellerde ve dillerde oldum yine efsāne

Şeb-i tâb-ı seher şem‘-i ravzasına karşı
Yandığım eger görse hayrân ola pervâne

- 5 Efgânımı kûyiñde der işidin ey mihrü
Gör tâlib-i bî-çâre olmuş yine dîvâne

691

ḤALİLÎ

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 138a 1 Yârini yarın görendir kim bugün yârin görür
Görmeyen yâri bugün yarın kaçan yarın görür

Kim ki keşretten geçip oldu ‘alâyıkdan biri
Vaḥdetiñ buldu tarîkiñ Ḥaḳḳ’ıñ envârın görür

- 3 Her ki bilmez nefsinı Rabbiñi bilmez şek degil
Kendini bilendir ol kim kendi miḳdârıñ görür

Ka‘be-i ma‘nâ-yı ‘ârif dem-be-dem eyler tavâf
Ḥâcı-ı şüretdir ol kim Mekke duvârın görür

- 5 Yarıñ anda şöḥbet-i dîdâreden maḥrûm olur
Bunda kerkes gibi her kim dünyâ murdârın görür

Aşılan dâr-ı fenâyı dünyâda Maşşûr gibi
Nice dil-şâd olmuşun rûyî-i dil-dârın görür

- 7 Ey Ḥalilî şol hemân himmet faḳîr ol kim müdâm
Ârzü-yi cennet etmez dost dîdârın görür

692

ḤAYÂLÎ

Mef‘ûlü / Mefâ‘ilün / Mef‘ûlü / Mefâ‘ilün

- 1 Sûzân-ı firâkıñla oldu bu ciger püryân
Cân teşne yürek yandı onulmadı bu ḥicrân

Fırkat ile küsdüm ben ḥasret beni yandırdı
Gel zârlığı mı diñle añlattı beni devrân

- 3 Cân bir kıla dönmüşdür inceldi özülemse(?)
Dergâh-ı Ḥaḳḳ’a togru döndüm bir ulu meydân

Cânını fedâ kılan kişi erişir Hakk’a
Dost yoluna cân verdim cân uyanıp aldım ihsân*

- 5 Evvelde **Hayālî** sen tođrulduñ [i]se Hakk’a
Âhir nefes olduğ da bir demçik ola sübhân

693

HAYRETÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 ‘Aşk [i]le ma‘ mür olan dîvâne gönlümdür benim
Seng-i cevriñle yayılan mânâ gönlümdür benim

‘Aşk şâhına kul olup ihtiyâr ile [bu] gönül
Dostları baş egmeyen sulţâna gönlümdür benim

- 3 Küşte-i kûy-î harâbatı fenâya vermeyip
Mest-i rüsvâ seyr eden dîvâne gönlümdür benim

Nûş edip hum-hâne-i şâhide ‘aşkıñ câmını
Şol müdâm ayılmayan mestâne gönlümdür benim

- 5 Şem‘ i meclis gibi şâha gece ile şubha dek
Ağlayan bezminde yâne yâne gönlümdür benim

Dolar içüm merhabâ etdikde ağyâr ile sen
Kan içen karşıñda kana kana gönlümdür benim

- 7 Kimseden utanmayıp olup hariş ü **Hayretî**
Kocadıķça meyl eden cânâna gönlümdür benim

694

KÂDÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 138b 1 Rûz u şeb etmez miyim hiç nâle vü âh u enîn
Hasreten hayfâ dirîğâ geçdi ‘ömr-i nâzenin
Nağd-ı ‘ömrüm yok yere harc etmişim â n’eyleyim
Añlarım her şubh u şâm hem ağlarım zâr-ı harîn
- 3 Ėarķa verdi ‘âlemi kanlı yaşıñ tûfân-veş
Lâlelerle ser-be-ser zeyn oldu hep rûy-i zemîn

Mezhebim Hâk milletim dost gayrıdan geçtim bugün
‘Âşıkım yâriñ cemâli hem yeter imân u dîn

- 5 Sevdigim bâkî benim fâni cihânı n’eylerem
Vermezem dil âña ben [kim] *lâ uḥubbü’l-âfilîn*¹⁴³
- 6 Umarım kim rûz-i maḥşer diye **Ḳādî** Hâk saña
Hâzâ-i cenneti ‘Adn’in *fedḥulūhâ ḥâlidîn*¹⁴⁴

695

ḲĀDĪ

Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün / Mefâ‘îlün

- 1 Râh-ı ‘aşka ihtiyâr etdim belâsı olsun olmasın
Bu yoldan dönmezem hergiz cefâsı olsun olmasın
Benim ḥaḳ dest-gîrimdir Hüseynî rehberimdir hem
Yeñül etmem râh-ı ‘aşkdan fenâsı olsun olmasın
- 3 Cihânda derd-i ‘aşk ile ölümlü ḥastayım gerçe
Ḳabûlumdür ṭabîbim ol devâsı olsun olmasın
‘Adem iḳlîmini geçdim beḳâ mülküne ‘azm etdim
Gerekse nefsimin andan rızâsı olsun olmasın
- 5 Şu kim mürşîd durur **Ḳādî** koma dâmenini elden
Ridâsı hırḳası tâcı ‘aşâsı olsun olmasın

696

ḲĀDĪ

Müstef‘îlün / Müstef‘îlün / Müstef‘îlün / Müstef‘îlün

- 1 Bilmem ne ḥikmetdir gönül gâḥ ḳaṭre gâḥ ‘ummân olur
Gâḥ zerre-veş pinhân olup gâḥ gün gibi nâlân olur

¹⁴³ “قَلَمًا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي قَلَمًا أَقَلَّ قَالَ لَا أَحِبُّ الْأَفِيلِينَ” (Gece olup karanlık basınca bir yıldız görmüş de budur Rabbim demişti. Fakat yıldız battı mı demişti ki: Ben batanları sevmem.) En‘âm 6/76

¹⁴⁴ “وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاؤَهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ” (Ve Rablerinden çekenler de bölükbölük cennete sürülmüştür, oraya geldikleri zaman kapıları açılmıştır da bekçileri, esenlik size, tertemiz oldunuz, artık girin ebedi olarak derler.) Zümer 39/73
“جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ” (Ebedi Adn cennetleri. Oraya girerler atalarından, eşlerinden, soylarından temiz ve düzgün kişilerle ve melekler, her kapıdan onların tapısına girerler de.) Rad 13/23

Gāh bir faķīr-i derd-mend gāh bir ġanī-i bülend
Gāh bir gedā-yı müstemend-i taķt-niķin-i sulķān olur

- 3 Gāh taġılur sünbül gibi gāh açılır hem gül gibi
Gāh mest olur bülbül [gibi] gāh řütī-veķ hayrān olur

Gāhi maķām-ı evliyā gāh kān-ı eķķiyā [eksik]
Gāh bir serā-yı dil-ġüşā gāh bir girye-i zindān olur

- 5 Gāh murġ olur gāhī semek gāh ħāk olur gāhī felek
Gāh devā olur gāh melek gāh bir ġüzel insān olur

Gāh gül ile ġülşendir ol gāh nāz ile ġülķandır ol
Gāh nūr ile rüşendir ol gāh mülk-i sūzān olur*

- 7 Gāhī řitālar zeyn şutar gāhī olur ol bahār*
Gāh şan cehennemdir yanār gāh ravza-i rıķvān olur

Gāh deyr olur kāfirlere gāh ka‘b olur zā-irlere
Gāh beyt olur fācirlere gāh munķazır rahmān olur

- 9 Gāh bir za‘ifce mūr olur gāh heft-i ser-āzād olur
Gāh here-veķ miskinleyüz gāh bir fiġān aķlān olur

- 10 Gāh ġörünmez maķv olur **Ķāđīyi** ne sırdır bilmezem
Gāh kāinātı ġösterir āyine-i devrān olur

697

ĶAYĖUSUZ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 139a 1 Yā İlāhī derdini derdime dermān eylediñ
Kendi ‘aķķıñ zıķrını hem mūnis-i cān eylediñ

‘Ālem-i źulmet içinde ķalmıķ idim bī-baķır
Perteviñ řaldıñ bu ġöñül içre pinhān eylediñ

- 3 *Künt ü kenziñ*¹⁴⁵ sırrına ķün eylediñ maķrūm bizi
Kendi fażl u luťfuñ ile kendin a‘lām eylediñ

¹⁴⁵ “Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u‘refe fe-halaktü'l-halka liya‘rifünī.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

Çün tecellî-i cemâl etdiñ bize bizden yaķın
Hamdu'lillâh sen seni kim bize mihmân eylediñ

- 5 Şeş cihetden saña yol yok kimse bulamaz seni
Girdin insân şüretine mülk-i seyrân eylediñ

Yaradılmış saña müştāk kandelîğın bilemez
Gizlediñ sen seni gönül içre pinhân eylediñ

- 7 **Kaygusuz Abdâl** eydür İlâhî saña şükrüm budur
Bizi bizden kırtaruben sırr-ı nihân eylediñ

698

KAĞUSUZ

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 1 Açgıl haķıķat gözünü bakma bu dünyâ varına
Küllî seniñle tobtolu kalma bu dünyâ nârına

Bu dünyânın sebâtı çün bir dem ü bir sâ' at imiş
Neye gerek bir dem için al evin sen divârına

- 3 Ma' rifetiñ kâmil ise gel gönlünü ver ana kıl
Ver ana gönlü Haķķ vire zamân olur tımârına

Ger anın söyledüğine cân göziyle bakdıñ ise
Haķķ'ı 'ayân gördün ise secdeye in didârına

- 5 İnsân iseñ gel gel berü hayvân iseñ öte yürü
Bu erenler meydânıdır yok münkiriñ inkârına

Her ki bunda buldu ârı Allâh ana kıldı yâri
Maħrûmdur ol ki bilmedi muntazır oldu yârına

- 7 Tûṭî iseñ [gel] şekere bülbul iseñ var gül-zâra
Kağğa iseñ [var] cîfeye gelme gülün gül-zârına

'Aşķ mürşid ü rehberdurur terk eyle bu 'aşķı sen
Bu 'aşķa maħrûm oluben gel gir bunuñ ebrârına

- 9 **Kaygusuz Abdâl** tır öri 'aşķa mürid ol hoş yürü
'Aşķ kıncaruçeker ise boynuñ uzat nehârına

699

ᲠAYĠUSUZ

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 1 Cān ile vuşlat olmağa cāna münāsib cān gerek
Añlamağa bu hikmeti ' aql-ı kāmīl insān gerek

' Aql arar gönül kıılır ' aşk sırrını cān ne bilür
Cāndan içerü sultāna ermege bir cān gerek
- 3 ' Aşk ocağında kapına cān terk ede baş oynaya
Bu meydāna merdān gibi bir şāhib-i meydān gerek

Fāş olmağil Menşūr gibi cāhil saña ta' n etmesin
' Ārifleriñ sırrı dā' im bigāneden pinhān gerek
- 5 Vaḥdet yemişi ma' rifet gelse dile ' aceb degil
Erdim dīnde vuşlata bize bir armağan gerek
- 139b Kimdir kim ol da' vet kıılıp ' attār' ı ḥod ' ayyār bilür
Ma' nī çü ider da' va-yı ' aşka velī nişān gerek
- 7 Küfri çoğıl īmān [i]le birledi büt gül cān gibi
Her kim ki anıñ derdi var bir ' ilāc-ı dermān gerek

Her kim diler bu menzile irmege budur çāresi
Cümle ' ālemi dost bile öz nefesine düşmān gerek
- 9 ' Āşıqlarıñ sözü dā' im sırr-ı ene' l-Ḥaḳ olduğu
Olayın İbrāhīm gibi ' aşk yoluna qurbān gerek
- 10 Her bir kişi bu dünyāda bir nesne ihtiyār eyledi
Რayġusuz Abdāl' a daḥı ḥelvā ile büryān gerek

700

ᲠAYĠUSUZ

8'li Hece Vezni

- 1 Evliyādan gelen kelām
Okunan Რur' ān degil mi
Gerçek velīniñ her sözi
Sūre-i Raḥmān degil mi

Hakk-ı sevenin pür etdügi
Kendüne mir'at etdigi
Tecellî-i zât etdügi
Şûret-i insân degil mi

- 3 Hakk haberin dinleyene
Cândan kabûl eyleyene
Hakk'ı bilip añlayana
Sözümüz bürhân degil mi

Gerçek ilini dutmayan
Gönlün aña bir gitmeyen
Hakk bātılı fark etmeyen
Câhil riyâdan degil mi

- 5 Ey **Kaygusuz** hâliñ n'ola
Senden giri gir bu yola
Hakk kerem edecek kıla
Hakk günden 'âyân degil mi

701

KAĞUSUZ

Mefâ'îlün / Mefâ'îlün / Fe'ûlün

- 1 Eyâ 'aql ile 'irfânım diyenler
Eyâ mülk-i Süleymânım diyenler

Eyâ bildim diyenler cümle hâli
Eyâ vardım diyenler toğru yolu

- 3 Hakk'ı buldum deyü irşâd edersen
Dirsen minberi feryâd edersen

Ne bildiñ neye erdiñ iş bu hâlde
'Akıllar mât olupdurur hayâlde

- 5 Buna 'aql ile kimse ermemişdir
Göz ile Hakk'ı kimse görmemişdir

Bu bir deryâdurur 'âkıllar ermez
Özünden geçmeyen Rabb'ini bilmez

7 Ki seň senligini gider aradan
Tâ bilesin seni kimdir yaradan

Seni ben eylemek şeytân işidir
Seni ben inlemez şol kim kişidir

140a 9 Özüñe gel özüñe Tañrı dostu
Saña direm budur sözüñ dürüstü

Ha bir cenkdir biri birin begenmez
‘Ârifler Hakk’dan özge nesne görmez

11 Eger şüfî eger ‘âlim ü dervîş
Hemân şöhet olupdur cümle cünbiş

Eger söz ile bulmak olsa Hakk’ı
Uçup ‘arşa çıkardı cümle fakı

13 Sözü kı fariğ ol **Qayğusuz Abdâl**
Bu sözden açılır cümle kı u kâl

702

QAYĞUSUZ

7’li Hece Vezni

1 Sür gayrıyı aradan
Çünkü ol var sendedir
Senden saña kı sefer
Mağzen-i kâr sendedir

İste bul anı cānda
Dime bulayın yabānda
Ne istersen beyānda
Vaşl-ı dīdār sendedir

3 Bunca evliyā geldiği
Budur anlarıñ bulduğı
‘Âlemiñ müştāk olduğı
Cümle dil-dār sendedir

Sendedir Hakk’ıñ yolu
Sendedir kudret eli
Cümle ‘âlem tobtolu

Nūr-i envār sendedir

- 5 **Ḳayğusuz** olmağıl ırak
Saña senden yakındır Ḥaḳ
‘İlm-i Ḥaḳ ḳudret-i Ḥaḳ
Cümle esrār sendedir

703

ḲAYĞUSUZ

8’li Hece Vezni

- 1 Yüce sultānım sultānım
Sensin hemān derdim benim
Ḥasretiñ yaqtı cānımı
Sensin hemān derdim benim

Ḥayālīñ cānda bağlarım
Anıñla gön̄lüm eylerim
Gāh ağlarım gāh iñlerim
Sensin hemān derdim benim

- 3 Pertevüñ kesip şal cāna
Toptolu olsun cihāna
Derdiñden olam divāne
Sensin hemān derdim benim

Añlar gön̄ül zārı kıılır
Sırrıñ ḳandedir kim bilür
Saña ereñ Ḥaḳḳ’ı bulur
Sensin hemān derdim benim

- 5 [Ḳayğusuz ḳulun şād eyle]
[Onu andan āzād eyle]
Seniñ ile ābād eyle
Sensin hemān derdim benim

704

ḲAYĞUSUZ

8’li Hece Vezni

- 1 ‘Aşḳdan ḥaber duyam dersen
Sen sende iste bul seni

Aç perdegi gir gönlüne
Sen sende iste bul seni

Dîn ile îmân sendedir
Ḥūrî-i Rıdvân sendedir
Ol sırr-ı pinhân sendedir
Sen sende iste bul seni

3 Ḥabîb u raḥmân sendedir
Derd ü kâr u kân sendedir
Pertev-i sübhân sendedir
Sen sende iste bul seni

Erenler pîre erdiler
Ermeyen maḥcûb kaldılar
Bulanlar böyle buldular
Sen sende iste bul seni

5 Gezme serseri beyânda
Deme [şu] şundadır bunda
Sendedir ol ma' nî sende
Sen sende iste bul seni

705

ḲAYĞUSUZ

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

140b 1 Saña bu sırrıñ aḥvâlin beyân etsem beyân olmaz
Nişânı bî-nişân olan nihân olur ' ayân olmaz

Bu sırrı bilmek isterseñ var imdi iste ehlin bul
Nişânı bî-nişân olur aña belli nişân olmaz

3 Hiç anı kimse bulmadı cemâli kendü kendüden
Yine anı bulan oldur aña şekk ü gümân olmaz

Bu zevkı zevk eden ' ârif vişâline erenlerdir
Cenânı bir pula almaz aña cân-ı cihân olmaz

5 **Ḳayğusuz** bu sırra ereli iki cihânı terk edeli*
Her kim bu ḥâl-i ḥâline aña kevn ü mekân olmaz*

706

ᲞAYĖUSUZ

8'li Hece Vezni

- 1 MaᲑᲑᲠᲣᲣ cihāna gelmeden
 KiᲑi ᲣᲣin bilmek imiᲑ
 ᲣᲣi[ni] bulmadan murād
 Evliyāsın bulmaᲑ gerek
- Anıñ ile olur devlet
 Anı beyān Ბılır rāyet
 ᲞaᲑᲑ'a yalvarmadan ġāyet
 GerᲑege yalvarmaᲑ imiᲑ
- 3 Bilmek degil imiᲑ bilmek
 BulmaᲑ degil imiᲑ bulmaᲑ
 Evliyāya ġöñül vermek
 Rengine boyanmaᲑ imiᲑ
- Olan ' aᲑᲑıñ pervānesi
 Olur ᲞaᲑᲑ'ıñ ᲣᲣvānesi
 Ehl-i ' aᲑᲑıñ sermāyesi
 ' AᲑᲑ oduna yanmaᲑ imiᲑ
- 5 Bunlardır ᲞaᲑᲑ'ı bilen
 Ėayrısı yalandır yalan
 DervᲑᲑıᲑıᲑden murād olan
 Gelip ____? olmaᲑ imiᲑ

707

ᲞAYĖUSUZ

8'li Hece Vezni

- 1 Yüce sultānlar sultānı
 DerᲣiñi ver egleneyin
 DerᲣiñdir derdime dermān
 DerᲣiñi ver egleneyin
- DerᲣiñ derdime tᲑᲑ eyle
 İñ[i]le ġöñlüm ᲑᲑᲑ eyle
 LuᲑᲑuñ ile yol-dāᲑ eyle
 DerᲣiñi ver egleneyin

- 3 ‘Aşkıña yandır beni*
Derdiñe boyandır beni
Al sen saña döndür beni
Derdiñi ver egleneyin

Pîrim yol-dâş eyle baña
Sırrın sırdâş eyle baña
Dînin dîn-dâş eyle baña
Derdiñi ver egleneyin

- 5 **Ḳaygusuz** eder ey Ğanî
Sensin derdimiñ dermânı
Göñlüm seni ister seni
Derdiñi ver egleneyin

708

8’li Hece Vezni

- 1 Olduḡ fenâ ender fenâ
Şanmañ bizi var ehliyüz
Meşhûrumuz Ḥaḳḳ’dır bizim
Biz vaşl-ı dîdâr ehliyüz

Ḥaḳḳ’dır bize veren sabâḳ
Cân göz[ün] aç sen daḡı baḳ
Günden ‘ayân dîdâr-ı Ḥaḳ
Maḡzûn u esrâr ehliyüz

- 3 Ḥaḳḳ varlığıdır varımız
Anınladır dîdârımız
Oldur bizim erkânımız
Şimdi biz ol kâr ehliyüz

Pîr ‘Alî sultân pîrimiz
Muḥammed ‘Alî sırrımız
Nûr-i Ḥudâdır nûrumuz
Esrâr-ı envâr ehliyüz

- 5 **Ḳaygusuz** der şâh-ı cihân
Başı ḳaba teni ‘üryân
Bizimdir âyet-i Ḳur’ân
Biz cândan iḳrâr ehliyüz

MEN KELÂM-I HÜSÂMEDDİN SULTÂN KUDDÜSE SIRRUH
8'li Hece Vezni

- 141a 1 Yâ İlâhî bize bildir
Nicesidir hâllerimiz
Gözümüz göremez nice
Kande gider yollarımız
- ‘Aşk deryâsını boylarız
Her şey-iñ hâlin şoylarız
Bir ‘aceb yerden söyleriz
Kimse bilmez dillerimiz
- 3 Âdem-i Şâfiyye erdik
Muştafâ’nın sırrın bildik
‘Alî ile hem-dem olduk
Sır sözüdür kâllerimiz
- ‘Âşık deryâsın boylarız
Her şey-iñ aşlın şoylarız
‘Ucb-u hayvândır içimiz
Akıp gider sellerimiz
- 5 Muhabbet cür‘asın içdik
‘Aql u dil ü cândan geçdik
Tevhîd gülistânın açdık
Seyr et sırr-ı dillerimiz
- Bend olan benlik bozuldu
Gayrıdan gönül üzüldü
Divân-ı Hakk’da yazıldı
Bağ göresin kâllerimiz
- 7 Bu menzile cinnî gelmez
Zîrâ ehlu’llâh dilin bilmez*
Varlığından fenâ olmaz
Beğâ ilidir illerimiz*
- Gizli yoldur kimse bilmez
Bu menzilde adem olmaz
Hemîşe goncedir şolmaz
Vird-i ahmer güllerimiz

- 9 Hüseynî cânını n'ider
Yola yokluk ile gider
‘Uşşâkları efgân eder
Ġulguldur bûlbûllerimiz

710

HÜSAMEDDİN SULTÂN

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

1

- 1 Baĸ bu ‘âlem ‘aynına cân göz ile cânânı gör
Cümlesinde varlık oldur zâhir ü pinhânı gör
Nice her bir kaçrede pinhân olan ‘ummânı gör
Gizlidir her zerrede hem ol meh-i tâbânı gör
3 Geç bu ‘âlem varlığından ol bâķî devrânı gör
Perde kılma cism ü cânı kandedir sübhânı gör
‘Âşık-ı muṭlaķdır özüñ ġâfil ola seni gör
Sûret-i Haĸ diler iseñ ma‘nâ-yı insânı gör
5 Vaġdetiñ şem‘ine yanmış vücûd-ı insânı gör
Dilde pinhân etmiş özün ol belî sultânı gör
Meşġûl ol bâb-ı tevḥîde ‘alleme’l-esmâ budur*
Nûr-i muṭlaķ ‘ilm-i ledün sırr-ı müsemmâ budur

2

- 1 Gel bu varlık âlemini terk edip merdâne ol
Tal bu yokluk baġrine bir şâfî-i dürdâne ol
Ġayr-ı Haĸĸ’dan yüz çevir var ġaĸ ile bigâne ol
Hadd-i himmet ġayrı ola cân ile cânâne ol
3 İç bu tevḥîd cür‘asından lâya‘kıl mestâne ol
Râh-ı ‘aşķa cân u dil ver al yeşil meydâne ol
‘Andelîb-i nâlân ola gül gibi ġandâne ol
Levh-i maḡfûz ‘ilmin oķu hem ‘âlem-i dâñâ ol
5 ‘Âlî zâhire bakıp ġalma gel merdâne ol*
Senden özge nesne yokdur bil seni ferdâne ol

- 141b Meşġûl ol bâb-ı tevḥîde ‘alleme’l-esmâ budur*
Nûr-i muṭlaķ ‘ilm-i ledün sırr-ı müsemmâ budur

3

- 1 Vuşlat-ı Haĸ ister iseñ terk-i cân olmak gerek
Râh-ı Haĸĸ’ıñ tâlibi bî-ser u pâ olmak gerek
Ġayr u küfr ü dîn cümle yeksân olmak gerek*
ĸıla ikrâh Şâni‘ Haĸĸ’a hep ġabûl olmak gerek

- 3 ‘Akl u rūḥ nefsi kurb-ı ‘aşka kıl olmak gerek
Cümle nişin aşı-ı Hakk’dır yine aşl olmak gerek
Bozulup bu nâmeniñ bî-âd u şân olmak gerek
‘Aşk-ı mutlağdır özün varlık helâl olmak gerek
5 Her neye kim bakduñ ise vech-i hūr olmak gerek
Kayd-ı imkân ref olup mutlağa nūr olmak gerek

Meşgûl ol bâb-ı tevḥide ‘alleme’l-esmâ budur*
Nūr-i mutlağ ‘ilm-i ledün sırr-ı müsemma budur

4

- 1 Gel berü ‘âlem-i ervâḥa mi‘râc edelim
Kâbe kavseyne erişip seyr-i dîdâr edelim
Varlığımız terk edelim kendülüksüz gidelim
Çünkü varlık yokluk imiş ‘aks-i varlık edelim
3 Fakru fahrî¹⁴⁶ sırrını ‘âlemde i‘lân edelim
Remz-i Qur’ân ‘ilm-i ledûni teşriḥ edelim
Nūr-i mutlağ zâhîr oldu nice efgân edelim
Nûru nârı yakdı cânı kime takrîr edelim
5 ‘Aşkiçün gizli olumaz keşf-i esrâr edelim
Kaṭrede baḥr-i muḥîti nice nihân edelim

Meşgûl ol bâb-ı tevḥide ‘alleme’l-esmâ budur*
Nūr-i mutlağ ‘ilm-i ledün sırr-ı müsemma budur

5

- 1 Gelsün ol derdli olanlar derdiniñ dermânıyım
Ol Muhammed Muştafa’nın emr-i fermân-beriyem
Şâh ‘Alîyyü’l-Murtaza’nın evlâdından biriyim
Ḥâsılı on iki imâmın cân u dilden yâriyim*
3 Ol şehîd şâh Hüseyin’in Kerbelâ’nın sırrıyım
Ḥüsn-i ḥalka-yi rızâyım zehr-i ‘aşk maḳtûlüyüm
Ḥâşşa-i ‘âmme pişvâyım reh-i ‘aşk rehberiyim*
Şıdkile tâlib olanın başın açık abdâliyım
5 Kâtil-i Mervân-ı Yezîd-i Hüseyinî Kerrârıyım*
Evliyâlar zıkr edüben istediği veliyim

- 30 Meşgûl ol bâb-ı tevḥide ‘alleme’l-esmâ budur*
Nūr-i mutlağ ‘ilm-i ledün sırr-ı müsemma budur

¹⁴⁶ “el-Fakru fahrî ve bihi’eftahiru” (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

- 142a 1 Bugün bî-cân idim ben cāna erdim
Ki cānım verüben cānāna erdim
- 2 Muḥammed çünkü 'ilmiñ şehri olmuş
Kapu düşmüş ne merdāne erdim*
- 3 Ki biñ yıl olmadın durmuş yerinden
Muḥammed Muştafa sulṭāna erdim
- 4 Götürdi zulmi 'adlin kıldı izhār
Muḥammed Mehdi-i devrāna erdim
- 5 Baña benden degil iş bu vazife
Erenler serveri servāna erdim
- 6 Cāmi' ü'l- ceḥd için Hakkı nümādır
Haḳīkat -ı kāmīl insāna erdim
- 7 Yüzi seb' a'l-meşānīdir mu' inī
'Acāyib sūre-i Raḥmān'a erdim
- 8 Ene'llāhıñ ḫitābından işitmiş
Bu dem ben Mūsā-i 'Umrān'a erdim
- 9 Nefesle ölü cānları dirildir
Geliñ şol 'İsā-i devrāna erdim
- 10 Ton edip giymiş ādem şüretini
Bu imiş şüret-i raḥmāna erdim
- 11 Yüzün gören bulur Hakk'dan hidāyet
Nazar-ı raḥmet-i Raḥmāna erdim
- 12 Hüseyni vāşıl-ı Hakk'dır haḳīkat
Ki bir kaṭre idim 'ummāna erdim

HÜSAMEDDİN SULTÂN

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Başımlı top eyledim ben zülfünün çevgânına
Düşmüşüm Mecnûn gibi şol Leylâ'nın meydânına
- Sînemi döndüremezdim [ben] cefâsından anıñ
Ola kim bir kaçre kıyım bulana peykânına
- 3 Gitti elden ihtiyârım kalmadı şabr kararım
Düşeli divâne gönlüm şol hatıñ reyhânına
- Yokdurur bunda gedânıñ saña lâyıq nesnesin
Ger qabûl eyler [i]se cânım koşam kurbânına
- 5 Ey Hüsâmî varlığıñ yâr yoluna harc eyle kim
Varlığından geçmeyince kişi kıymaz cânına

HÂCİ BAYRÂM SULTÂN KUDDUSE SIRRUHU

Mef'ûlû / Mefâ'ilün / Mef'ûlû / Mefâ'ilün

- 142b 1 Hiç kimse çekebilmez pekdir felegiñ yayı
Derdine gönül verme bir gün getürir vâyı
- Oynaya güle gelür alda seni hâ'ildir
Bir bunculayın fitne kıanda bulu arayı
- 3 Bir fânî vefâsızdır kavline inanma hiç
Gâh bayı eder yokşul gâh yoğsul eder bâyı
- Çün yüzünü döndürdü bir lahza karar etmez
Nice ser-i pây eder döner ser eder pâyı
- 5 Zî-vâhid u vahdetde keşretde kıanı tefrîk
Hızr ermedi bu sırrı bildirmedi Mûsâ'yı
- Hayrân kıamu ' âlemler bu ma' nîniñ altında
Kâfdan kâfa hüküm eden bilmez bu mu' ammâyı
- 7 Miskîn Hacı Bayrâm sen dünyâya gönül verme
Bir ulu ' ibâdetden al başına sevdâyı

714

ḤĀCİ BAYRĀM SULTĀN ḲUDDUSE SIRRUIHU
Müstef' ilātün / Müstef' ilātün

1 N'oldu bu gönlüm n'oldu bu gönlüm
Derd-i ğamıñla doldu bu gönlüm
Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm
Yanmada derman buldu bu gönlüm

2 Gerçege yandı gerçege yandı
Rengine 'aşkıñ cümle boyandı
Kendi de buldu kendi de buldu
Mağşūdunu hoş buldu bu gönlüm

3 Sevād-ı a'zam sevād-ı a'zam
Belki olupdur 'arş-ı mu'azzam
Mesken-i cānān mesken-i cānān
Olsa 'aceb mi şimdi bu gönlüm

*El-faḳr u faḥrī*¹⁴⁷ el-faḳr u faḥrī
Demedin mi ol 'ālemler faḥrī
Faḥrini zıkr et faḥrini zıkr et
Maḥv-ı fenāda buldu bu gönlüm

5 Ḥamd u şenāda ḥamd u şenāda
Dost [i]le bayrām etdi bu gönlüm
Bayrāmıym de Bayrāmıym de
Bayrām ederseñ yār ilen şimdi

715

ḤĀCİ BAYRĀM SULTĀN ḲUDDUSE SIRRUIHU
7'li Hece Vezni

1 Bilmek isterseñ seni
Cān içre ara cānı
Geç cānıñdan bul anı
Sen seni bil sen seni

¹⁴⁷ “*el-Fakru faḥrī ve biḥī* eftahiru” (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

Kim bildi ef' âlini
Ol bildi şaffâtini
Andan gördü zâtını
Sen seni bil sen seni

3 Görünen şaffâtîndir
Anı gören zâtîndir
Ġayrı ne hâcetiîndir
Sen seni bil sen seni

143a Kim ki hayrına vardı
Nûra müstağriķ oldu
Tevhîd-i zâtı buldı
Sen seni bil sen seni

5 **Bayrām** özünü bildi
Bileni anda buldu
Bulan ol kendi oldu
Sen seni bil sen seni

716

ᲘAYĠUSUZ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

1 Evliyâya egri bakma kevn ü mekân eldedir¹⁴⁸
Mülke hükümün süren oldur iki cihân eldedir

Sen anı şöyle şanursın sencileyin bir âdemdir*
Evliyânın sırrı vardır gizli ' ayân eldedir

3 Hâķ anı bunda gönderdi kullarını irşâd için*
İsteyene îmân verir küfr ü îmân eldedir

Hâķ zât ile şaffât ile tecellî eyledi aña*
Varlığı Hâķ varlığıdır emr-i sübhân eldedir

5 **Იayġusuz** eder bu ' ilmi oķudum anladım bildim
Şimdi bu ' âlemin hükümü kâmil insân eldedir

¹⁴⁸ Manzume metinde boyunca "elindedir" şeklinde kafiyeleşmiştir. Vezin gereği eldedir tercih edildi.

717

AḤMEDİ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Var mı ol dosta vereyim ḥānümānım kalmadı
Cümlesinden el yudum pes dü-cihānım kalmadı

Çünkü ḥasbu'llāh erişdi çekdi beni kendine
Açdı göñlüm gözünü ayruḳ u memāt kalmadı

- 3 Dost cemāli 'aksini şaldı bu göñlüm iline
Anı göreliden berü şabr u qarārım kalmadı

Çün *fenā 'fi'llāh* içinde beni ifnā eyledi
Ol sebebdendir tenim nām u nişānım kalmadı

- 5 'Ayn-ı tevḥīd açılıp *ḥaḳḳe'l-yakīn* buldum anı
Şeki sürdüm aradan şek ü gümānım kalmadı

Evliyānıñ himmeti yakdı beni kāl eyledi
Şāḳīyem buldum safā ayruḳ u belām kalmadı

- 7 **Aḥmedī** eder İlāhī saña şükrüm oldurur
Ḥamdü'lilāh 'aşḳ-ı Ḥaḳḳ'dan ğayrı vārım kalmadı

718

GENCİ

7'li Hece Vezni

- 1 Eyā serverānım gel
Cān oldı saña 'āşık
Ey ğonce duḥānım gel
Cān oldı saña 'āşık

Diler [i]señ cān irmek
Kendüni saña vermek
Bir dem yüzüñi görmek
Cān oldu saña 'āşık

- 3 Ey māh-ı melek-sīmā
Ḥurşīd-i cihān-āra
Ey dürr ü güher yektā
Cān oldu saña 'āşık

Ey zübdesi eşyânıñ
Terdir gül-i ħandânıñ
Bülbül gibi nālânıñ
Cân oldu saña ‘ âşık

- 5 **Genci-i** şikâr etdin
Çeşmini bekâr etdiñ
Göñlünde qarâr etdiñ
Cân oldu saña ‘ âşık

719

GENCİ

7’li Hece Vezni

- 143b 1 Eyâ ħübb-ı zamânım
Cân oldu saña ‘ âşık
Ey beste duħânım gel
Cân oldu saña ‘ âşık
- La‘ liñ ħaberin şorsam
Ğonce gülünü dersem
Bilmem ki nice ersem
Cân oldu saña ‘ âşık
- 3 Bir kâmet-i bālâsın
[Bir] sünbül-i zîbâsın
Bir güher-i yektâsın
Cân oldu saña ‘ âşık
- Çün görklü yüzüñ gördüm
Topraġa yüzüm sürdüm
Ĥamd eyleyüben tırdum
Cân oldu saña ‘ âşık
- 5 ‘ Aşkıñ baña yâr oldu
Derdiñ dile kâr oldu
Dün ü gün işi zâr oldu
Cân oldu saña ‘ âşık
- Yer gök saña ‘ âşıktır
Dil çeşmi uyanıktır
Ĥağ bu söze tanıktır
Cân oldu saña ‘ âşık

7 Çün ‘aşka nihāyet yok
Bu bahre çü ğāyet yok
Sa‘yiñde ferāġat yok
Cān oldu saña ‘āşık

Ey kıblesi ‘uşşākıñ
‘Ālem hümā müştākıñ
Ey zübdesi āfākın
Cān oldu saña ‘āşık

9 Çün zātıña ‘aql ermez
Vaşfıñı kılma gelmez
Hüsnüne zevāl ermez
Cān oldu saña ‘āşık

Çün[kı] ‘avn-ı ahdindir
Ol zāt-ı ebeddendir
İkrār-ı elestdendir
Cān oldu saña ‘āşık

11 Bu **Genci** yüzü kara
‘Aşkıñ ile āvāre
Raḥm et dil ü bīmāra
Cān oldu saña ‘āşık

720
GENCİ
8’li Hece Vezni

1 Bu dem ey sevgili dostlar
Biline kutlu bayrāmdır
Da‘vet olur erenlere
Gelene kutlu bayramdır

Geçip cümle ‘alāyıkdan
Sebak olsun ḥakāyıkdan
Bu esrār-ı daḫāyıkdan
Duyana kutlu bayramdır

3 Gūş edip dostuñ sözünü
Bir edip ḥānın izini
Dergāh-ı Ḥakk’a yüzünü
Sürene kutlu bayramdır

Budur ol soĥbet-i cānān
Dil olur sırra ser-gerdān
Rızā-i Hāk iün ħurbān
Olana ħutlu bayramdır

- 5 Aıldı dostuñ glleri
Efġān eder blblleri
Yayıldı ħudret ħunları
Bilene ħutlu bayrāmdır

Şafā-yı meyden nş edip
Deryā-yı vaĥdet cş edip
Yoluna terk-i baş edip
Varana ħutlu bayrāmdır

- 7 ‘Aşķını cānda şaķlayıp
Gñln ana baġlayıp
Dost derdiyle ħan aġlayıp
Glene ħutlu bayrāmdır

- 8 **Genci** ne dem gn zār eder
Şabr u ħarār elden gider
Dermān ummaz derdin diler
Derd aña ħutlu bayramdır

721
GENCİ

Fā‘ilātn / Fā‘ilātn / Fā‘ilātn / Fā‘iln

- 1 Ber-murād olmaķ diler ey dilā ‘ālemde sen
Dāmen-i dil-dārı elden ħoma ey ħulķ-ı ħasen

Şekl-i rĥ-efzā o gl ħamrāya bulup ittişāl
‘Andelīb ol her seĥer kyında baş ñ olasın

- 3 Yer mi vardır by-i zlfñden mu‘atķār olmaya
‘Aşķ ol zāt-ı mu‘teber yāre verir cān u ten

144a

Rşenīdir eşm-i dil-i şem‘-i ħāverden bugn
Zlmetinden ‘ālemiñ gz yumdu bu **Genci** kimin

- 5 El aıp ħılsun du‘ā ‘uşşāķ yārin ħaberiyle
İsm-i yāri bir mu‘ammā eyleyipdr cāndan

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Dem-ā-dem dīde kân ağlar ğam-ı ' aşk-ı harābımdan
 ' Aceb deryāya ğarķ olmuş bu teşne dil serābımdan
 Velī iş bu gönül mülkü bu eşk-i ıztırābımdan
 Ki şol resme tebāb oldu bilür ğarķ-ı pür-ābımdan

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim toprak ola küllī
 Muhabbet koķusu gele yel esdikçe türābımdan

- 5 Kopa çün başıma nā-gāh fiġān-ı dosttan eyvāh
 Ümidim budurur şoñ demde yā Rab eyleye gümrāh
 Ki zīrā her nefes gözler dehen boyuñ dilber āh?
 Velī kuvvet muhabbetden beni hıfz eylegil ey şāh

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim toprak ola küllī
 Muhabbet koķusu gele yel esdikçe türābımdan

- 7 Hemīşe bu gönül yāriñ yolunda cān eder kurbān
 Anıñçün kurb-ı ' aşkından ba' id olmaz dil-i sūzān
 Göçem ağlayı ağlayı ki olam tā vāşıl-ı cānān
 Du' ā-i hayr ile yād eylegiz ey şāhib-i ' irfān

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim toprak ola küllī
 Muhabbet koķusu gele yel esdikçe türābımdan

- 11 Cenāzem koyalar çünküm erenler yolu üstüne
 Eyledeler gözüm yaşın tenim ārusu kaşdına
 Erişe zümre-i ' uşşāķ-ı şalātımñ dürüstüne
 Kavuşdura o hāşü'l-hāş erenler dostu dostuna

Ola bir gün yanam biñ yıl tenim toprak ola küllī
 Muhabbet koķusu gele yel esdikçe türābımdan

- 13 Niyāz içre kapusunda şu deñlü dil-fiġān eyler
 Duġān-ı āteş-i ' aşkı ki ' azm-ı āsumān eyler
 Bu derd ile gönül āhir mekānda lā-mekān eyler
 Esen kıl sevdiğim künc-i ğamıñla terk-i cān eyler

- 15 Ola bir gün yanam biñ yıl tenim toprak ola küllī
 Muhabbet koķusu gele yel esdikçe türābımdan

- 1 Ağladır cevri-i felek feryâd ile her dem beni
 Kâra bahtım kılmağı hıç dil-güşâ hurrem beni
 Kurb-ı Hakk'da bir yaña dūr etmede nefsim beni
 Derd-i hicrân-ı gamı âhır nedir bilem beni
- Öldürür âhır belâlarla dirîgâ gam beni
 Gözüme 'âlem görünmez seyr eder 'âlem beni
- 2 Hey n'idem bu çarh elinden çeşm-i dil pür-hün ider
 Kâra giymiş ahter-i bahtım 'aceb maḥzûn ider
 Desti ermez hâk-i pây-ı yâre dil Mecnûn ider
 Merhem irmezse dil-i mecrûha işi maḡbûn ider
- 144b Öldürür âhır belâlarla dirîgâ gam beni
 Gözüme 'âlem görünmez seyr eder 'âlem beni
- 3 Ey nicesin ir görüp maḡşûda ḡandân eyledi
 Kendi zât-ı pâkine maḡrûm kılıp cân eyledi
 Ben za' ifi gibi hicri [i]le nâlân eyledi
 Ḥasret-i girdâbının ḡarkında talân eyledi
- Öldürür âhır belâlarla dirîgâ gam beni
 Gözüme 'âlem görünmez seyr eder 'âlem beni
- 4 Hicri-i 'aşkı dem-be-dem çeşmimi Mecnûn etdirür
 Âsiyâb-ı çerh-i 'ömrüm ḡaşılu un etdirür
 İnlerim şeb tâ-seḡer ḡâh ağladır ḡâh güldürür
 'Âkıbet bu derd-i süzân ile bir gün öldürür
- Öldürür âhır belâlarla dirîgâ gam beni
 Gözüme 'âlem görünmez seyr eder 'âlem beni
- 5 Derd-i 'aşkına olaldan âşinâ ben mübtelâ
 Nâr-ı ḡamdan dil kebâb olmuşdurur ḡâlî n'ola
 Eyle feryâd eyler ol cân bûlbûli kim **Genciya**
 Ermez isem vaşlına ey âh u efḡân merḡabâ
- Öldürür âhır belâlarla dirîgâ gam beni
 Gözüme 'âlem görünmez seyr eder 'âlem beni

724

HAQİKÎ

Fâ' ilātün / Fâ' ilātün / Fâ' ilātün / Fâ' ilün

- 1 Haq te' ālā kudretinden bunca kim eşyā eder
Her birin bir hāl ile ol mazhar-ı esmā eder

Kimisi Hādī bu yolda kimin eyler muhtedī
Kimisin Mecnūn u ' āşıq kimisin Leylā eder

- 3 Kimisin anıñ cemāli mazharıdır tā ebed
Kimisin ism-i celāle tā ebed ilkā eder

Cümle ' ālem bu iki vechiñ kamu hayrânıdır
Kiminiñ esfel yerini kiminin a' lā eder

- 5 Ey **Haqîkî** kahr u luṭf u vāhid oldu ' āşıka
Ol cihetden cümleden ḳadrin anıñ a' lā eder

725

HAQİKÎ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Gel ey ṭālib dilerseñ bulmaḳ ol zāt-ı dil-ārāyı
Ṭāriḳ-i evliyādan ḡayrıdan gezme her ārāyı

Eger āyīne-i ḳalbiñ ederseñ ḡayrılardan şāf
Göresin anda rūşen ' aksin envār-ı tecellāyı

- 3 Egerçi her cihān-ārā gibi āfāḳı dūr etseñ
Çün ehliñ bulmadañ āvāresin beyhūde sevdāyı

Şular kim rūḥ-i ḳudsī tefḥīmin bulmadı mürşidden
Ol ölmüş ḳalbi şanma buldu ' İṣā gibi iḥyāyı

- 5 **Haqîkî** mest-i dergāh olmayan ' aşḳ ile cūş etmez
Meger sāḳî-i vaḥdetden iḳe cām-ı muşaffāyı

HAYRETİ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 145a 1 Hamdü li'llâh dostlar bürhânımı gördüm yine
Cân u dil eglencesi cânânımı gördüm yine

Bir nazârın kavlini biñ ğamdan âzâd eyleyen
Ol efendim ol kerîmü'ş-şânımı gördüm yine

- 3 Dîde-i Ya' kûb bahtım tañ mı bulsa nûr u fer
Ey birâder Yûsuf u Ken'ân'ımı gördüm yine

Ġonce-veşle teng idim geldim açıldım gül gibi
Bâğ-ı vuşlatda gül-i ħandânımı gördüm yine

- 5 Şoħbet-i tâcından ħalâş oldum ey **Hayretî***
Hamdü'lillâh ehl-i dil yârenimi gördüm yine

BÂKİ

Mef'ûlû / Mefâ'ilün / Mef'ûlû / Mefâ'ilün

- 1 Âlâyiş-i dünyâdan el çekmege niyet var
Yakında 'adem derler bir şehr-i 'azîmet var

Uçdu bu fezâlardan murğ-ı [dil-i] nālânım
Ârâm edemez oldum efkâr-ı seyâhat var

- 3 Nûş eylese bir 'âşık tâ ħaşre dek ayılmaz
Bezm-i felegiñ bilmem cāmında ne ħâlet var

Gitdikçe ħarâb eyler mülk-i dil-i virânı
Dehriñ bu cefâsından bir şâha şikâyet var

- 5 Ser terkine mâyildir dünyâya gönül verir
'Aşş ehliniñ ey **Bâkî** başında sa'âdet var

728
ḤĀKĪ
8'li Hece Vezni

1 Bilmek isteyen ḥālimiz
Gelsün [duysun] ḳā-ilimiz
Ġurbet ilidir ilimiz
Bize Bayrāmīler derler

Kāmil mürşide ermişüz
Cān baş anıñ dür etmişüz
Ölmezden öldün olmuşuz
Bize Bayrāmīler derler

3 Ḥaḳīḳat baḥrine daldık
Me'ārif dūrların aldık
Bulvārına rehber olduk
Bize Bayrāmīler derler

‘Aşk [i]le oldu kārımız
Muḥammed'dir muḥtārımız
Ḥaḳ [i]ledir bāzārımız
Bize Bayrāmīler derler

5 Bu Ḥāki çün fenā oldu
Beḳā ender beḳā buldu
Görüp ḳadrini ‘ıyd oldu
Bize Bayrāmīler derler

729
ḤALİLĪ
8'li Hece Vezni

1 Cürmümüz çokdur ey Ḥudā
Dīdārıñdan etme cüdā
Cān ile başımız fedā
Yoluña Mevlā yoluña

Ḥudā'yı seven ‘āşıklar
Muḥabbet eden şādıklar
Cānını verir ‘āşıklar
Yoluña Mevlā yoluña

- 3 Cürm ile ‘iṣyān ederiz
Her işde nokṣān ederiz
Cānımız ḳurbān ederiz
Yoluña Mevlā yoluña

Ḥaṭādır ḳulların işi
‘Aṭādır sübhānın işi
Şādık ḳullar verir bâşı
Yoluña Mevlā yoluña

- 145b 5 **Ḥalīlī** eder āh zārı
Dergāhına varsa bārı
Sebīl olsun cümle varı
Yoluña Mevlā yoluña

730
GÜLŞENİ

Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Mefā‘īlün / Mefā‘īlün

- 1 Muḥabbet cāmınıñ şevḳiñ leb-â-leb içmeyen bilmez
Anıñ serḥoşluḡu zevḳin başından geçmeyen bilmez
Cihānı ‘aşḳ imiş fānī bu ‘Anḳā-yı vücdüñ çün
O Ḳāf içün ‘adem mülkün bıraḡıp ḳaçmayan bilmez
- 3 Nedir Simurḡ u cān şormañ baña Ḳāf-ı maḳāmını
Açıp himmet ḳanadını gönülden uçmayan bilmez
Muḥabbet toḡmunu perver añılsa arzına ‘aşḳıñ
Gönülden ḥāşıl-ı anıñ eküben biçmeyen bilmez
- 5 Hevā ile heves şanma muḥabbet-i ‘aşḳı ey ṭālib
Nedir ‘aşḳ-ı hevā farkı gönülden seçmeyen bilmez
Cihān mülküne ‘aşḳ [i]le ḳonup göçme ki fevt etme
Bu mülküñ ḳadrini dilden ḳonuben göçmeyen bilmez
- 7 Cihānda **Rūşenī**’dendir günün aydınlığı ḥalka
Gönülden gülsitān gibi aña göz açmayan bilmez

731

GÜLŞENİ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Baña ' aşkıñ ıarıķını nedir deyip şoran gelsün
Ayuķ koyanda ol yola başı bir gün uran gelsün

Baña ' aşkıñ ıarıķını nedir deyip şoran gelsün
Ayuķ koyanda ol yola ıışi bir kez uran gelsün
- 3 Diriyile ölün bilmez nedir ' aşkıñ ıarıķını
Ölüp ' aşk ile diriniñ düşün görüp yoran gelsün

Şerī' atle ayak başan ıarıķat yoluna cāndan
Haķıķat yolunu şorup yola öyle varan gelsün
- 5 Yedi zikirle altı sed geıenler erdi menzile
Geıubēn baır ile birden o menzile eren gelsün

ıarıķat mülküne şer' añ elinden ıoırudur yolu
Haķıķat iķlīmi iıre ucunu bir gören gelsün
- 7 İşıdip **Gülşeni** sözüñ muıabbet sırrıdır añla
Diyende bir ķālī yüz kez bu ma' nādan yoran gelsün

732

GÜLŞENİ

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 1 Terk eyle münkir küfrüñü ĩmāna gel ĩmāna gel
' Aşk ehline hizmet edip sulıāna gel sulıāna gel

İnkār imiş yoluñ uran senden şeyıān olan
Şeyıānıñı terk edüben Raımān'a gel Raımān'a gel
- 3 Ehl-i diliñ ģālīñ görüp kes dilini ķāl etmegil
Hüccet dilerseñ ģāl iıün bürhāna gel bürhāna gel
- 146a ' Aşk erinin cāndır teni cān olmayan bilmez cānı
İster iseñ bulmaķ anı cānāna gel cānāna gel
- 5 ' Aşkıñ ģanıñ senden işit faır ile ne derem bu dem
Faır edüben ' aşıķlara iıřsāna gel iıřsāna gel

Mecnûn oluben ‘aşk [i]le görmek dilerseñ Leylâ’yı
‘Aklıñ şalıp ‘aşk ehline dīvāna gel dīvāna gel

7 ‘Aşkıñ yoluna girmege ayak yerine baş gerek
Zāl olmayıp Rüstem gibi merdāne gel merdāne gel

‘Aşkıñ beyānı havf ile terkibe sıgmaz ne diyem
Andan kelām-ı nefis için ‘irfāna gel ‘irfāna gel

9 ‘Aşkıñ hālını görüben bayrām eder çün ‘aşk eri
Ol ‘ıyd için cān verüben kurbāna gel kurbāna gel

10 Çün ‘aşk imiş devre girip devrān eden ey **Gülşenî**
Rüşen-i güneş gibi olup devrāna gel devrāna gel

733

GÜLŞENÎ

Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün / Müstef ilün

1 O gülsitān-ı ‘āşıkān vaşlıñ baña gül-zār imiş
Nîş ü firākıñ cāna çün saçıldı bildim hār imiş

Sevgiñ imiş tende revān ey cānıma cānān olan
Sevgünden özge yār olan bildim baña ağıyār imiş

3 Yüzüñ gören Mūsā-şıfat ferahlık tecellîsin diler
Bilindi maqşûdu anıñ senden hemān dîdār imiş

Manşûr ene’l-Ḥaqq deyüben sır perdesin fâş eyledi
Ol perdeyi yırtan biri Ḥaqq gayretinden var imiş

5 Şormañ niçün öldürdüler Manşûr’u dāra çeküben
Çün münkirler dā’im aña inkār ile uyar imiş*

6 Açılalı hüsnüñ gülü bilindi ey gül-zār-ı cān
Biñ **Gülşenî** gibi anıñ bülbül hezārı var imiş

734

GÜLŞENİ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Bî-vücûdum 'aşk odu bilsem benim n'em yandırır
Yanuben küllî kül oldum pes dağı nem n'em yandırır

Yandırır gerçi cihânda 'aşk odu 'âşıkları
Lîk beni 'âciz kulumu katı muhkem yandırır?

- 3 Nice döysün 'aşk oduna degme bir cân za'if
Kim anıñ germiyyeti nâr-ı cehennem yandırır

Şem'ine pervâne yansa fâş olur 'âlemlere
Ma' şûkuñ 'aşkı beni görünce ebsemyandırır

- 5 Âh edersem bir nefes dünyâyı oda yakuben
Yedi çarhi âhım ile cümle her dem yandırır

Ey ciger derdine dermân isteyen 'aklıñ kanı
Onulur mu mü şol yâre kim anı merhem yandırır

- 7 Rûşenî derdine yanmış bir cigerdir **Gülşenî**
'Aşk odu pervâne gibi anı her dem yandırır

735

GÜLŞENİ

7'li Hece Vezni

- 146b 1 Gerçek Hakk'ı seversen
Gel gönül ver anlara
Hak bilmege ayurseñ
Gel gönül ver anlara

Erenlere gönül veren
Sever Hakk'ı şükür ilen
Ey Hakk'a doğru yol soran
Gel gönül ver anlara

- 3 Çıkar gönülden teşvişin
Hakk'dan edüben cünbüşin
Ayak yerine ko başın
Gel gönül ver anlara

Ḳuds ü ḥarām beytü'l ‘atīḳ
Ṭufān dilerseñ ey refīḳ
Cāndan bulup aña ṭarīḳ
Gel gönül ver anlara

- 5 Düş ebterine erenleriñ
Doğru yola girenleriñ
Bil n’iddigüni anlarıñ
Gel gönül ver anlara

Eren izin izler iseñ
Ne yönüne gözler iseñ
Gördüğünü gizler iseñ
Gel gönül ver anlara

- 7 Gönülден aç cān gözünü
Tā göresin er yüzünü
İşitme şeyṭān sözünü
Gel gönül ver anlara

Ten gözünü yumup açan
Cāndan gözü görür revān
Er yönümi Ḥaḳḳ’dır āyan
Gel gönül ver anlara

- 9 Şüret degil eren yüzü
Tā göre anı ten gözü
Ma‘ nīymiş çün ara özü
Gel gönül ver anlara

Kör gibidir şüret gözü
Seçmez geceden gündüzü
Terk edüben ol gözsüzü
Gel gönül ver anlara

- 11 Düşünden şüret gören
Ma‘ nā yüzün bilmez inen
Pes kim görür diyip şoran
Gel gönül ver anlara

- 12 Ey **Gülşenī** ‘ayne’l-yaḳīn
Gör dilerseñ er yüzün
Açmak için ma‘ nā gözün
Gel gönül ver anlara

736

GÜLŞENİ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Yine mey-ḥāne-i 'aşka olan sāḳī gelür derler
Virāne cāmını 'aşkıñ gönülden cān olur derler
- İçenler cāmını 'aşkıñ oluben ser-ḥoş ayılmaz
O meyden mest olan zevḳin mezāk edip bilür derler
- 3 Gelip zevḳ ile ḥamrını içen mey-ḥāne-i 'aşkıñ
Bulur dirlik ḥazer gibi 'aceb niçün olur derler
- Hevā fendini terk edip heves cāmını içmeyen
Yetürmez mest olup özün ser-ḥoş çün bulur derler
- 5 Görünen ser-ḥoş u 'aşkı şaḳın inkār u ḳāl etme
Çün ana ḳāl eden kimse dönüp kelb olur derler
- Olanlar ser-ḥoş u 'aşkıñ kıyāmet kopsa ayılmaz
O meyden ser-ḥoş olan çün neşesini alur derler
- 7 Giren mey-ḥāne-i 'aşka görüben **Gülşenī** ḥālin
Bu daḡı rüşenī gibi eylemez mest olur derler

737

GÜLŞENİ

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 147a 1 Muṭlaḳ bizi irād eden ḳıydı cihāndan cānımız
Çün ḳurtarır andan bizi gönüldeki 'irfānımız
- Muḥabbet dilerseñ ey ḥalīl tecrīd aña pesdir delīl
Tefrīd-i mey(?) [hem] ḳāl u kīl şorma nedir bürhānımız
- 3 Verip bahā cān almaḡı gör ve beni koy şormaḡı
Yūsuf gibi ḳul olmaḡı Mısr-ı dile sulṭānımız
- Baḡr-ı devānīñ ḳaṭresin gözden aḳan demden degil
Reviş-i şadef perverdesi ḡaltān durur cānımız
- 5 Yedi deñiz bir ḳaṭredir gönül denizine dalan
O ḳaṭredir yüz 'ālemi ḡarḳ edince tūfānımız

- 6 Āğ u qaradan künfekân bir mevcemiz iki cihân
Baħr-ı ‘ademden ey civân kim bilir ‘ummânımız

738

ḲUDSÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Dîdeden hâlin hayâlin çünkü pinhân eylediñ
Tağdıp zülfün gibi ‘aqlım perîşân eylediñ

Baħr-ı eşkim ğarkâ verdi bu vücûdum zevrâkın
Bu gönül şehrin ğam-ı hicriñle virân eylediñ

- 3 Kıl ‘imâret dost vaşlıña şehâ gel bâb-ı bâb
Merdüm-i çeşmim helâk eylediñ meded kân eyledin*

Cennet ü vaşlından ayrı olmayam derdim ebed
Ey felek n’etdim saña ‘aksine devrân eylediñ

- 5 Dest-ğîr ol ey şâh-ı Mısr’a melâmet tut elin
Ḳudsî-i zârı yeter pâmâl-i hicrân eylediñ

739

NAZİRE-İ MAHVÎ EFENDÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Dîdeden nûr-i cemâlin yine pinhân eylediñ
Nâr-ı hicr ile yakıp ‘uşşâk-ı sûzân eylediñ

Akıduben baħr-ı eşkim komadıñ şabr u qarâr
Bu vücûdum zevrâkını ‘arķ-ı ‘ummân eylediñ

- 3 Sensiz ey ârâm-ı dil cânımda râhat kalmadı
Gözüme bağ-ı cihânı ‘ayn-ı zindân eylediñ

Gece gündüz hayret ile bağrımı püryân edip
Zülf ü ruhsârın ğamından hâke yeksân eylediñ

- 5 Ey yüzü gül Mahvî’i bâğ-ı belâda terk edip
Bülbül ü şûride-veş devrânda nâlân eylediñ

- 1 Gelsün ol ‘âşık olanlar meclise Allâh için
Kendüsünden el yusun Allâh için Allâh için
- Yâre karşı durana perde gerekmez kılınca hiç
‘Aşk ile yırtı yaqasın vere cân Allâh için
- 3 Hem muhabbet hem müveddet cümlesi yeksân gerek
Yaş yerine kan döke ol demde göz Allâh için
- Yüzünü hâke urup da eyleye her demde âh
Nâlesinden yer [i]le gök inleye Allâh için
- 147b 5 Nûra ğarķ ola vücûdu gece ve gündüz revân
Âline aşlına oldum *semme vechu ’llâh*¹⁴⁹ için
- Aşlıña gel aşlıña gel aşlıña gel aşlıña
Hâķ Muḥammed ve Alî âdem-i şafî Allâh için
- 7 Çünkü **Vildân** sendedir sırr-ı şırâṭ-ı müstaķîm
Sırr-ı pâki gösterir toĝru yönü Allâh için

- 1 Çeşm ü cânım nâr-ı ‘aşķa yandı dermân n’eylesün
‘Âşık-ı dîvânepe pes bend ü zindân n’eylesün
- Oldı çün şahbâz-ı lâ-hûti kaza-i kud[dü]sün
Şayd edip dürlü şikârı kıldı cevân n’eylesün
- 3 Çünkü taķdîr-i varâdet böyle olmuşdur ezel
‘Âlem-i nâsûta geldi kıldı seyrân n’eylesün
- Sırr-ı Hâķķ’dan çünkü keşf oldu dile derler feraḥ
‘Aķlı terk etdi bu cânım oldu ḥayrân n’eylesün

¹⁴⁹ “وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ” (Doĝu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lutfu, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.) Bakara 2/115

- 5 Merd edenler cân u baş oldu ele girdi yola
Çünkü o maḥbûb-ı ‘âlem derd-mendân n’eylesün
- Zümre-i ‘uşşâk mest ü lâ‘ubâli olsunlar
Tañ degil açıldı çünküm rāz-ı pinhân n’eylesün
- 7 ‘Âşık olanlar vücûd u zevraḥın etdi helāk
Düşdü bir deryāya yokdur aña pāyân n’eylesün
- Çünkü şundu şāh-ı ‘âlem aña ‘aşk-ı cāmını
İçdi ve geçdi cihāndan buldu cāna n’eylesün
- 9 Kılmañız ‘uşşāka ta‘nı bi’llāhi ey dostlar
Cur‘a-i bezm-i ezelden oldu sekrân n’eylesün
- İhtiyārın dost-ı ‘aşka cümle teslīm etdiler
Tābi‘-i ğayr oldular pes nush u fermân n’eylesün
- 11 Ehl-i ‘aşk olan görürsen kimseye olmaz enīs
Meşrebine çün muvāfık bulmaz aḳrân neylesün
- Söyler ise ehl-i ‘aşk esrār-ı Ḥaḳḳ’dan kılma ‘ayb
Ḥilḳatinde kodu Ḥaḳ çün dürlü ‘irfân n’eylesün
- 13 Her nefesde zāhir olur çün bulardur dürlü ḥāl
Oldu çünkim mazḥar-ı evşāf-ı Yezdân n’eylesün
- ‘Âşıkā vuşlatdan özge çāre yokdur ey aḥī
Kābiliyyet yok ‘ilāca ana bārân n’eylesün
- 15 Şûre yerde bitmeye hergiz benefşe lâle gül
Kābiliyyet ḳonmadı şânında bārân n’eylesün
- Çün muḳadderdir sa‘âdet cüşte buğzuna şifā
Mu‘cizāt-ı enbiyā āyāt-ı Ḳur‘ân n’eylesün
- 17 Ma‘rifet da‘vāsın etse ‘Ārif olan ṭālib degil
Ḳışmetidür ezelīde oldu iḥsân n’eylesün

- 148a 1 Gel berü ey t̄alib-i H̄aḡ ister iseñ yāriñi
Māsivādan geç kamu terk eyle cümle varıñı
- 2 İhtiyār eyle şedāyid ol ḡapusunda muḡim
Nefsiñi eyle melāmet terk edüben ‘ārıñı
- 3 Ġayrıya ḡılma naḡar fıkr eyle dā‘im zikriñi
‘Aşḡını tekmīl edip şevḡile yandır nārıñı
- 4 Kendiñi teslim edip her ne gelirse ḡānile
Hoş *semi‘nā ve aḡa‘nā*¹⁵⁰ demek ile kārıñı
- 5 Nālişi ‘āşıḡlarıñ ma‘şūḡa hoşdur sen daḡı
‘Āşıḡ iseñ ḡıl tazarru‘ ḡurma artır zārıñı¹⁵¹
- 6 Naḡd-ı ‘ömrü zāyi‘ etme elde iken key şaḡın
Cām-ı vaşla bey‘ edip yār ile et bāzārıñı
- 7 ‘Aşḡı ile ḡalbiñi ḡoldur ki ḡayrı girmeye
Bülbul ü dil nālesiyle zīnet et ḡül-zārıñı
- 8 ‘Āşıḡ oldur ‘aşḡ yolunda her belādan ḡaçmaya
T̄alib iseñ sen daḡı gel ḡüle şay her ḡārıñı
- 9 Şunalar keder-i ‘izzet bāḡī ḡayāt sermedi
Varlıḡıñ iḡnā edip terk eyledi aḡyārıñı
- 10 Şūfīler zühd ü ma‘ārifle dilerler şehriñi
‘Ārif i maḡbūl odur ḡıfḡ eyleye esrārıñı
- 11 Terk eder iki cihānı bil vücūdundan geçür
Şol ki bir kerre şehā görmüşdürur envārıñı

أَمَنَّا مِنَ الرَّسُولِ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرًا¹⁵⁰
”تَكَ رَبَّنَا وَاللَّيْكَ الْمَصِيرُ“ (Peygamber de kendisine Rabbinden indirilene inanmıştır, inananlar da. Hepsi de Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inanmıştır. Peygamberlerinden hiçbirini öbüründen ayırmayız, duyduk demişlerdir ve itaat ettik, Rabbimiz, yarlıganma dileriz senden, varacağımız yer, tapındır senin.) Bakara 2/ 285.

¹⁵¹ Metinde “rāzıñı” şeklindedir.

- 12 Çünkü ey ‘**Ārif** muvaḥḥidsen ḥaḳīḳat añladıñ
Şābitü’l-aḳdām olup hıfz eyle gel ikrārıñı

743

‘**ĀRİF**

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Gel berü ey cān u dilden ṭalib-i dīdār-ı Hāḳ
Ḳalbiñi pāk et sivādan ḳalmaya aḡyār-ı Hāḳ

Ḳanı bir şāḥib-i naẓar ehl-i baṣīret fehmi ede
‘Arş u ferş ü meşriḳ u maḡrib ṭolu envār-ı Hāḳ
- 3 Ger fāṣid olasıñ vuşlatı müyesser olmaya
Muṭlaḳ olup terk-i ḳayd et evlāsın ṭayyār-ı Hāḳḳ

Ger tecellī eylese bir kez cemāl-i lā-yezāl
Ma‘ rifet-i izhār ile ḳalbiñ ola gül-zār-ı Hāḳ
- 5 Naḳd-ı cāna cevher-i bāḳī olursan müştērī
Baş açıp meydāna gel ki keremdir āzār-ı Hāḳ*

Bāde-i ‘aşḳ-ı ezelden her ki nūş etdi bugün
Şāf edip iḥrāḳ ede cümle hevāyı nār-ı Hāḳ
- 7 Münkir olma ‘āşıḳıñ aḳvāline if‘ āline
Gelberü sen daḡı zevḳ et edesin iḳrār-ı Hāḳ

Cümlede zāt u vücūdāt cihāna ḳıl[a] naẓar
Her biri ḥikmetle memlūdur ‘acebdir kār-ı Hāḳ
- 9 Şanma zāḥir ola ey ‘āḳl-i murād-ı evliyā
Etdiler nā-ehl içün mestūr olur güftār-ı Hāḳ

Ḳaldılar fırḳat ‘azābında ebed bulmaz vuşul
Münkir-i ḥālāt olan çün etdiler inkār-ı Hāḳ
- 11 Hiç ta‘accüb etmegiz söylerse ḥālāt-ı ‘aceb
‘**Ārif**’iñ ḳalbi olubdur maḥzūn-ı esrār-ı Hāḳ

- 1 Ey mey-i kıayım u kādīm
Bildim seni buldum seni
Ey kādır ü ferd ü 'alīm
Bildim seni buldum seni
- 148b Gezdim aradım çok zamān
Terk eyleyüben baş u cān
Her şeyde olmuşsun nihān
Bildim seni buldum seni
- 3 Her zerrede mestūr olan
Arz u semā-i nūr olan
Maḥbūb olandır düz olan
Bildim seni buldum seni
- Ey lā-mekān u lā-fetā*
İksīr ü vaşlıñdır ğınā
Her şey saña eder şenā
Bildim seni buldum seni
- 5 Ey evvel ü āḫīr olan
Ey bāṭın u zāhir olan
Ṭāliblere nāşır olan
Bildim seni buldum seni
- Ahım raḫīb ü hem ba'īd
'Aşkıñda cān verir sa'īd
'Āşıklara mevt oldu 'ıyd
Bildim seni buldum seni
- 7 Ṭaşra arar 'āşık-ı ğarīb
Sensin baña benden ḫarīb
Sübḫānehu şey-in 'acīb
Bildim seni buldum seni
- Zātın seniñ sırr-ı ḫafā
Bilir yönü ehl-i şafā
Şadıqlara ḫahrıñ vefā
Bildim seni buldum seni

- 9 Her zerrede luṭf u cemāl
Ḳıldın zehī ṣan-i kemāl
Zātınā yoḳ naḳṣ u zevāl
Bildim seni buldum seni
- Āṣār-ı fa‘ liñ kâināt
Vaṣfın durur cümle şıfāt
Zātın seniñ aṣl-ı zevāt
Bildim seni buldum seni
- 11 Her kim muvaḥḥiddir seni
Ġayrıdan oldu ol Ġanī
Fehm eylemez bunu düni
Bildim seni buldum seni
- ‘Ārif vücūdun maḥv eder
‘Āşıḳ nefsinı laḡv eder
Zāhid burada sehv eder
Bildim seni buldum seni
- 13 Cümle vücūd u mümkināt
Mücellâ-i esmâ-i şaffāt
Fânī ḳamu bâḳī o zât
Bildim seni buldum seni

745

TERCİ‘-İ BEND-İ RÜŞENİ
Müfte‘ ilün / Müfte‘ ilün / Fâ‘ ilün

1

- 1 Diñle sözüm saña derem ey ‘amū
Ḳardeşi oḒlı sözü ḥaḳdır ḳamu
Nesne deme kimseye var yoḳ yere
Ger saña ersün der iseñ feyz-i Hū
- 3 Bed deme bed baḳma yaradılmışa
Her neye ḳılsañ nazarı ḳıl-gil nīku*
- مرزن دم بنكر بينى كه چه هر
مكو چيزى و زن تم مچه هيچ
- 5 Gözgü gibi gördüğünü söyleme
Şu gibi iriṣdigini cümle yu
Gün gibi her yere şalıp rüşeni
Her yaña ya ḥoş gezüben kû-be-kû

7 Rüşenî gibi oluben ehl-i dîde göz
Aç gözünü dime utan yâr-i gû

Țınma bilir bakma çeler puşma hîç
Rind-i cihân ol yûri toķunma giç

2

149a 1 Biz di [sözi] söyleyicek ben dime
Siz di şaķın yañuluben sen dime
Özge sözün naħs diyü zemm edip
Öz sözünü medħ edip aħsen dime
3 Öz yükünü yine özüñsün uran
Töhmet edip ur kime rāh-zen dime
Her ne koyarlar ögüñe yerme ye
Nān-ı cev yerler öñüne dime
5 Gördü kim ki hoş *selāmun* ‘aleyk
Pîr ü cevān ‘avret u oğlan dime
6 Hāşılı budur sözümün hāşılı
Deseñiz ol kimseye sen ben dime
Țınma bilir bakma çeler puşma hîç
Rind-i cihân ol yûri toķunma giç

3

1 Atalarıñ pendin işit iy aħî
Yi vü yidür olma baħîl ol saħî
Tañrı içün yi yidür ammā şaķın
Olsun içün olmasun aduñ aħî
3 Böyle yidüm böyle yidürdüm dime
Böyle dimek çoklarıñ oldu faħı
Zāhid iseñ bir yere gir tönme hîç
‘Āşık iseñ göge çıkar aħ daħı
5 Halka dime yaħşı yamān kim bilür
Kim olısar cenneti yā dūzahî
Mü ‘mine dutmağı olur alçaķ
Kāfir iken Nūş-ı revān berzahî
7 Yirme yigürme bu cihân halkını
Sen sen ol Allāh’ı seversen daħî

Țınma bilir bakma çeler puşma hîç
Rind-i cihân ol yûri toķunma giç

4

- 1 Yirme yirenler yirini aldı hep
Yirme bugün her ne ki yaratdı Rab
Ağzuñı ğıybet-i söze açmayıp
Kimselerin ‘ aybına diretme leb
3 Dime niçün olmadı bīmār genç
Nūş bilā-nīş u dikensüz rateb
Nīşe-dürür zāhid-i ħodbīn ‘ abūs
‘ Āşık-ı şādık niş ‘edür pūr-țarab
5 Şorma neden koydı Ĥudā kimde ğāzab*
Saña gerekdir gerek ey merd-i Ĥaķ
Ĥulķ-ı ħasen ħidmet-i Ĥudā vü Rab
7 ‘ Ömrüñi şarf eyle özüñ bilmege
Ehl-i Ĥaķķ’ıñ virdi budur rüz-i şeb
149b Tınma bilir baķma çeler puşma ħiç
Rind-i cihān ol yüri toķunma ğiç

5

- 1 Ĥaķ yolına girmege key er gerek
Māde gerekmez bu yola ner gerek
Server ü serdār-ı ser-efrāz[1] hem
Ĥarb u sebk rūḥ u girān ser gerek
3 ‘ Işķsuz ādem varımaz Tañrı’ya*
Ĥaķķ’a varan ‘ ışķile ħū-ger gerek
Yolda alır bī-hüner ü saḥt u süst
Cüst gerek yolda hüner-ver gerek
5 Zāhid olan nice gerek zāhidā
Kūr gerek lāl gerek ker gerek*
Aduñı münkir oma o mu‘ tekid
Gerçi kişi münkire münker gerek
7 Bī-ta‘ ab āsānluğile sālīke
Tañrıya varmaķluğā ki er gerek
Tınma bilir baķma çeler puşma ħiç
Rind-i cihān ol yüri toķunma ğiç

6

- 1 Yine işid pendüm eger ğūş var
Dürr kimi sözüm edinip ğūş-var
Yıtdüğüne luṭfile miskinlük et
Meskenetüñ esbine olup süvār
3 Büyüğe ikrām u tevāzu‘ eyle*
Dostuña iḥsānı edip ħoş süvār
Dime yüzine kişinüñ ‘ aybını
Her kişinüñ ğıybetini itme vār

- 5 Bulma bahāne işine kimsenüñ
Görmeyüben kimsede ‘ayb-ı ‘avār
Gezme ayık ser-hoş u medhūs gez*
Nüş idüben hūbb-ı mey-i hoş-güvār
7 Rüşenī mihri gibi sen dereced
Mihriden ayrulmayuben sāye-var

Țınma bilir bakma çeler puşma hıç
Rind-i cihān ol yūri Țoğunma giç

7

- 1 İy dil ü iy dīde vü iy Rüşeni
Diñle ki budur sözümüñ rüşenī
Țut özüñ alçağa salıp benlügüñ
Tanıyasın tā ki bakıp sen seni
3 Țoğru rızāsın Țuyayım der iseñ
Şemridüben cānı arıklat teni
Anı dilerseñ ki olup pāk u şāf
Țalbiñ ola ‘ilm-i ledün ma‘deni
5 Kīne vü kibri sürülüp sīneniñ
Sırr-ı ilāhinün ola mağzeni
150a Rüşenī mihrinde edip varlığıñ
Göñlüñ evinüñ açılıp revzeni
7 **Rüşen** edip zūlmetini göñlünüñ
Merdümeç-i dīde kimi Rüşenī

Țanıma bilir bakma çeler bu şeme hıç
Rind-i cihān ol yürü Țoğunma geç

746

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Merd iseñ meydān-ı ‘aşkda cān verip cānānı gör
Şādık iseñ ‘aşk içinde iste bul sultānı gör

Ol saña senden yaqīn sen andan olmağil ırāk
Keşreti Țo vağdeti bul ma‘nī-i ‘irfānı gör

3 *Ve’duḥā* yüzüñdür ü *ve’leyli* saçıñ muṭlaқа
Oқu ḥüsnüñ muşḥafını sūre-i Furkān’ı gör

Pertev-i nūr-i Ḥudā’sın göñül kudretini*
Mazḥar-ı zāt u şıfāt u raḥmet-i Raḥmān’ı gör

- 5 **Kaygusuz** *el-fakr u fahrî*¹⁵² ki buyurdu ol Resûl
Fakr ile fahr edüben gel küfrü қо imānı gör

747

MUḤİBBÎ TAḤMÎS-İ ‘AŞKÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Zât-ı [şeh] cism-i [cihânîñ] rūḥudur rāḥat gibi
Olmasın bî-rūḥ ‘ âlem cism-i bî-tāḳat gibi
İ‘tibârı devlet-i dünyâ kuru şüret gibi
Ḥalk içinde mu‘teber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes şıḥḥat gibi

Cây-ı vaḥdet ehl-i ‘aşḳîñ künc-i istiḡnâsıdır
Maḥzen-i dilde ḳanâ‘ at genc-i *lâ-yüfnâsı*dır
Ḥubb-ı dünyâ cân u dil âyînesiniñ pasıdır
Salṭanat dedikleri ancak cihân gavḡâsıdır
Olmaya cennet ü sa‘âdet dünyâda vaḥdet gibi

- 3 Tâ‘ate sa‘y et ki her varîñ hebâdır ‘âḳıbet
Her neşâtîñ âḫiri renç ü ‘anâdır ‘âḳıbet
Balına el şunma dünyânîñ belâdır ‘âḳıbet
Ḳo bu ‘ıyş u ‘işreti çünküm fenâdır ‘âḳıbet
Yâr-i bâḳî ister iseñ olmaya tâ‘at gibi

Olsa her sâ‘at diliñde *ḳul huvallâh u eḥad*¹⁵³
Ḳalbiñi eyler münevver-i nûr *Allâhü’s-şamed*¹⁵⁴
Çün aḳar şu gibi ‘ömrüñle geçer her nîk ü bed
Olsa ḳumlar saḡışınca ‘ömrüñe ḥadd ü ‘aded
Gelmeye bu şîşe-i çarḥ içre bir sâ‘at gibi

- 5 ‘**Aşḳiyâ** ‘uzletde ol maḳşûda isterseñ vuşûl
Çün ḳamu a‘mâliñi yazar melekler saḡ u şol
150b Ḥaḳ buyurmuş luṭf u ṭab‘ında o şâh-ı pür-uşûl
Gel ḥazır etmek dilerseñ ey Muḥibbî ḳârî‘ ol
Olmaya vaḥdet maḳâmı köşe-i ‘uzlet gibi

¹⁵²“*e-Fakru fahrî ve bihî* eftahıru” (Yoksulluk övüncümdür, ben onunla övünürüm.) Yılmaz, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, 153.

¹⁵³“قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ” (De ki: O Allah, birdir.) İhlâs 112/1

¹⁵⁴“اللَّهُ الصَّمَدُ” (Her şey ve herkes, ona muhtaçtır, onun zevali yoktur, birşeye muhtaç değildir.) İhlâs 112/2

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Sāḳiyā kevşer şarābın şun ki rıdvān bundadır
Biz femiz reşk-i cinānda ḥūrī vü ḡilmān gibi
- Bāḡa n'eylersin beni da' vet kılıp ey bāḡ u bāb
Ol gözü nergis yüzü gül saçı reyḥān bundadır
- 3 Ka' be-i hācâtdır yüzüniñ adıyla sever sözi
Ey gedā aḥvālīni ' arz et ki sulṭān bundadır
- Geçdi zulmet birle ' ömrüñ zāhidā bir köşede
' Iyş-ı şeb-gır edelim gel şem' -i ḥandān bundadır
- 5 Küfr-i zülfünden perişān ola yāriñ ey göñül
Cem' -i ḥātır nūr-i imān nefḥa-i cān bundadır
- Yense tūtī-veş dil _____ ? āb-ı ḡayāt
Çünkü ol şirīn zebān u şekker-efşān bundadır
- 7 Şubḥ-dem mey-ḡāneden erdi nidā ki Lāmi' i
Ḳānde ise cān atıp eriş ki cānān bundadır

ḤARĀBĀTĪ

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Çarḡ elinden gece gündüz āh edip eyler ḡarīb
Derd-i hicrān āteşinden yüregiñ taḡlar ḡarīb
- Terk eder bakmaz nedendir bu cihān ārāyişi
Baş açık yalın ayak olup gezer eyler ḡarīb
- 3 Ġurbete düş yalınız kimesne yok yoldāşı ḡiç
Ol kerīm-i zü'l-celāle şıdkını bağlar ḡarīb
- Gāḡ ḡanīmet gāḡi miḡnet gāḡ teşellī gāḡi ḡam
Nice dürlü bu cihānda geçürir demler ḡarīb
- 5 Gāḡ külḡan köşesinde yalınız miskīn olur
Gāḡ misāfir oluben gözedür yollar ḡarīb

- 6 Ey **Ḥarābātī** ğarīblikden şikāyet eyleme
Bu yalancı bir felekdir gāh olur begler ğarīb

750

HŪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Ne hoşdur dilberin zikri eger görsen daḥı yegrek
Ayağı tozuna yüzün eger sürseñ daḥı yegrek

Leb-i la' linden ol sāķī eliñe bir kadeḥ şunsa
Zehī devlet anı alsın eger içsen daḥı yegrek

- 3 Gider senden enāniyyet koma kılca kıla senlik
Ma' iyyet baḥrine girip eger talsañ daḥı yegrek

Gel ey zāhid nazar kılğil şarāb-ı şāhid ü şem'e
Celeb ırlamak oynamak uyup kıo sen daḥı yegrek

- 5 Demişler bu yolun şartı meger kaç' -ı ' alāyıkdır
Oların ḥayr-ı şerrini eger şalsañ daḥı yegrek

- 151a Alur çün bi'llāhi nefsi verir cennetile ḥūrī
Anı daḥı likā' için eger verseñ daḥı yegrek

- 7 Hevā ve herze yayıla bu yolda müstaķīm olğil
Mekān-ı kūy-i dilberle muķīm olsañ daḥı yegrek

751

HŪ

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Bu şūret güzeliñ gözler göremez ey gönül piri
Olan ğāfil bu ma' niden olur şanmayınız diri

Şekīdir iki ' ālemde imānın bilmeyüp giden
Ḥadīş-i Muştafā'dır bu değıl bu sözleriñ piri

- 3 Gerekse ' ālem-i ' aşı ol gerekse şāyem-i dehr ol
Gerekse müfte-i şehir ol ki bulmadın bu ta' biri

Yüzün görmek durur imān kim anı bulmadı şeytān
Okumaz her zamān Qur'an veli kim bildi tefsiri

- 5 Zehî hâk-i mükerrem kim *nefahtu fîhi*¹⁵⁵ dedi Hâk
Ne n'olsun âdem olmayan haqîkatde o ____?

Belâ ü derd imiş Hâk'dan hemîşe 'âşıka rûzi
Qabûl et ey gönûl bi'llâh bozulmaz çûnkü taqdiri

- 7 Şarâb-ı vahdeti nûş et özüñü mest ü medhûş et
Gider gönûlden ey zâhid riyâ vü zevk ü tezvîri

Cânîñ 'aşk oduna şalıp özüñ kırtar eyâ [sâlik]
Cefâsın aradan gâlib ola maḥbûb-i tedbîri

- 9 *Ve başrahu bihi yesme*¹⁵⁶ olur kıurb-ı nevâfilde
Ne küfr ü dîn qalır anda ne şubḥ u şâm ta' bîri

Geçürdiñ 'ömrüñ ey miskîñ gehî ğayıb gehî ğaflet[le]
Kırâmen kâtibîñ her dem yüzleri ḥayâ kıtımîri*

- 11 Gel imdi sözümü diñle velî añla deme diñle
Gedâ çek yerîñi gözle ki gelmezsiñ dünü geri

- 12 Naşîḥat bir olur diñle getür fi' le dime diñle
Gideriz bir yere cümle ki gelmeziz daḥı geri

752

GÜLŞENÎ

8'li Hece Vezni

- 1 Ben bu ile ğarib geldim
Destûr oldu gider oldum
Dost ilidir benim ilim
Bunda ne giriftâr oldum

Seniñ içün geldim bunda
Beş gün durdum bu zindânda
Tenim bunda cânım anda
Gitmek içün ayur oldum

¹⁵⁵ ” فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ“ (Onun yaratılışını tamamlayıp kemale getirerek ruhumdan ruh
üfürünce derhal ona karşı secdeye kapanın.) Hicr 15/29

¹⁵⁶ Kurb-i nevafile hadisi olarak bilinen hadisten iktibastır.

3 Oğul uşak etmez âhı
Her kime cânı kıyısı
‘Āşıklar n’ider nâmusı
Dost dost deyu güzâr oldum

Ayrıldım atâ anadan
Ezel ebed döndü benden
Kınadım oldu kudretten
Kâf’ dan Kâf’ a uçar oldum

5 Gördün evlâ cevânımı
‘Arşdan yüce seyrânımı
Cânlar içinde cânımı
Bu bedende nâ-çâr oldum

Dostı bende buldum bugün
Benim Leylâ benim Mecnûn
Baña gelen olmaz mağbûn
Derdlülere tîmâr oldum

151b 7 Ben dedüğüm ben degilüm
Dostum güldür ben bûlbûlüm
Söz anımdır ben bir dilüm
Güle karşı öter oldum

‘Āşık olan düşer dile
Benim bugün dilde hele
‘İsâ gibi ilden ile
Anu göçer kaçır oldum

9 Açığ olur cömerd eli
Ey tâlibler geliñ beri
‘Aşk hûnına mü’minleri
Da‘ vet edip ender oldum

Şaldı baña ‘aşk odunu
Cânımdır anıñ ‘odunu
Yana yana dün ü günü
‘Üd u ‘anber koçar oldum

11 Cân kılmışım iş bu teni
Göñül göziyle gör tanı
Cân olmayan bilmez cânı
Şûreti görüp hâr oldum

İki cihân şıgmaz beni
Benden ğayrı cihân kanı
‘ Aceb bu kim tûṭî gibi
Bu kafesde öter oldum

- 13 Şûretde doğdum anadan
Ma‘ nâda ol ʈogdu benden
Dinler sözü işidenden
‘ Aceb iller gezer oldum

Yol ereyim deyre beri(?)
Gel ki elindiniñ(?) hayrı(?)
Hem ‘ Alî’yim hem ʔanberi
Hem Ca‘ ferî Ṭayyâr oldum

- 15 **Gülşenî**’niñ benim kulu
Gülşen içinde bülbülü
Göreliden ben ol gülü
Gülşen-i lâle-zâr oldum

753

MÜSEBBA‘-İ NEVRÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Cân çıkarsa kūy-i firṣatde ğam-ı dil-dârdan
Baş giderse ‘ aşk içinde cünbiş-i aĝyârdan
Câme-i ten yanar ise sîne-i bî-mârdan
Tâc-ı ser-dürüşte hevâ-yı âh et âteş bârdan
El çekem hep ḥânümân tekve(?) vü destârdan
Geçeyim hergiz belâ-yı derd-i ‘ aşk-ı yârdan
Dönmeyem ḳâlûbelâdan etdigim iḳrârdan

Naṣar isem nergise ol ğamze-kârı terk edip
Mâ’il isem serde ol ḳadd-i çınârı terk edip
Ḳâ’il isem gülşene ol gül-‘ izârı terk edip
Ṭalib isem şu diye ol ğam-güsârı terk edip
Râĝıb isem kevsere la‘ l-i nigârı terk edip
Ḳâni‘ isem cennete ruḥsâr-ı yâri terk edip
Rûz-i maḥşer zâhidâ nevmîd olam dîdârdan

- 3 Başda dâĝ-ı ḥâl-i ruḥsârıñ ḳaranfil vardır
Dîdede çeşmiñ ḥayâli nergis-i bî-dârdır

152a

Tende zaḥm-ı tîr-i müjgānîñ gülü bî-ḥārdır
Dilde fikriñ ateş-i la‘l-i lebiñ gül-nārdır
Bâğ-ı cānda naḥl-ı ḳaddiñ serv-i ḥoş-fütaddır
Çeşm-i müjgānîñ ruḥun ‘aksine bir gül-zārdır
Kim anıñ eṭrāfına ḥavlî çekilmiş ḥārdan

Ol şanem kūyine eylerseñ sa‘âdetle sefer
Yoluñ iziñ açık olsun lîk ey pîr ü seḥer
Eşigiñde yüz sürüp benden du‘â etdik de ger
Derd-i miḥnetden şorarşa çekdigim ğamdan ḥaber
Diyetin şimdi belâ-yı hicriyle ey sim-ber
Şöyledir za‘fı ki bir duvara söygene eger
Peykeri teşḥis olunmaz şûret-i duvardan

- 5 Cān u dildir ‘aşḳıñ varı yoğtu dedim aña
Versem olmaz mı dehān-ı vaşlıña bî-vefā
Dedi ancak anlara dünyā vü ‘uḳbādır hemān
Pes tereddüd eyleyip bakıp dururken dört yaña
Güş cāna erdi hātifden bu beyt cān fezā
Ermek isterseñ dehān-ı la‘l-i yāre **Fevriyā**
Geç iki ‘ālemden el çek cümle yokdan var eden

754

FAẒLÎ RAST

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulün

- 1 Cihān ikidir şāh cihānı bir*
Yedi ṭāmū sekiz bâğ-ı cinān bir
Yedi ḳat yer toḳuz ḳat āsmān bir
Gelen birdir giden birdir ḳalan bir
Hemān birdir hemān birdir hemān

Tekāzā-yi zuhūr etdi çü esmā
Müzāḥir oldular esmāya eşyā
Bu deñlü kevşer andan oldu peydā
Ḥaṭā hergiz bî-ḥad ṭāhir ammā*
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

- 3 Bulundu nağme-perdāz-ı ḥaḳīḳat
Açıldı perde-i sâz-ı ḥaḳīḳat
Cihānı ṭutdu evzān-ı ḥaḳīḳat
Bunu der vāḳıf-ı rāz-ı ḥaḳīḳat
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Diñleseñ vaḥdete ey şūfī münkir
Görüp eşyāda vechu'llāhı zāhir
Açık tut gūş-ı cānı cehre ger sır
Kamu eşyādan işit kim bunu der
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

5 Mürāyāya tecellī etdi ḥazret
Bulup her birisi bir dürlü şūret
Zuhūra geldi andan bunca keşret
Ḥaḳīḳat keşret oldu ayn-ı vaḥdet
152b Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Eger ḥamd eyleseñ maḥmūd birdir
Eger secde eylerseñ mescūd birdir
Eger büt-ḥānedir ma'būd birdir
Cihānda ḥāşılı maḳşūd birdir
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

7 Kavuşdı āb-ı şaf u cür'a-ı mey
Birikdi birbiriyle oldu bir şey
Rebāb u berbuṭ u çengüden ve ney
Terāneyle bunu derler pey-ā-pey
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

Zemīn ü āsumān oldu mübeddel
Zuhūr etdi Ḥudā-yı 'azze ve cel
Ḥaḳīḳat āḥir oldu 'ayn-ı evvel
Şu kim iki görür aḥvāldir aḥvāl
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

9 Kavuşdı birbiriyle cism ile cān
Birikdi bir arada küfr ü imān
Bir oldu **Faḳḳiyā** kāfir Müselmān
Gümān ref' oldu zāhir oldu in'ān
Hemān birdir hemān birdir hemān bir

KAYGUSUZ

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 1 Gerçek velî olan kişi alur seni sende kıomaz
Māsivādan el yumadın muḥabbetin cānda kıomaz
- Saña nefsiñi bildirir olmuş ḥayātınđı dirgürür
Seni maḳşūda ırğürür aldayıp yabānda kıomaz
- 3 Muḥabbet gelecek cāna baḳdırmaz cān u cihāna kıomaz*
İrgürür seni Subḥāna eglendürüp yolda kıomaz
- Gerçege boyun vermeden Ḥaḳḳ'ı bātıldan bilmeden
Evliyā göñlün silmeden Ḥaḳ keremin anda kıomaz
- 5 Kayğusuz'un budur pendı tālibleğe pek inandı
Mürşidler çobān gibidir sürüsün yabānda kıomaz*

SULTĀN SĀDYĀN(?) ḲADDESA'LLĀHU SİRRUHU'L-‘ AZİZ
Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Bu yolu böyle buldum ben baña benlik ḥicāb olmuş
Okudum añladım bildim baña benlik ḥicāb olmuş
- Ne var ise ‘ibādetim eger zühd ü eger tã‘at
Her ‘ādet birde ḳuruldu baña benlik ḥicāb olmuş
- 3 Hıç ben bu sırra ermezdim denilirdi inanmazdım
Bu yolu böyle şanmazdım baña benlik ḥicāb olmuş
- Bize bizden yakındır Ḥaḳ odurur fā‘il-i muṭlaḳ
Arada benim nesnem yok baña benlik ḥicāb olmuş
- 5 Kayıgsuz eder ey Ğanî şükür olsun bildim seni
Ayuruḳ añmayam beni baña benlik ḥicāb olmuş

757
KAYGUSUZ
8'li Hece Vezni

153a 1 Göñül gözün açdıñ ise
Sen yetersin kitāb saña
Gördüğün yüz dost yüzüdür
‘ Ālemde yok hicāb saña

Gözün bakar seni görür
Sem‘ iñ senden haber olur
Her ne gelse senden gelür
Söyleyeyin hitāb saña

3 Seni bulan ğayrı n’eyler
Seniñle göñlünü egler
Yedi muşhaf seni söyler
Cümle bir sa‘ āt[dir] saña

Gel gir ‘ aşkıñ hizmetine
Düşmegil ğayrın ğamına
Hūrī gerçekler demine
Feth ola tāb u bāb saña

5 Kaygusuz sen seni bildiñ
İstedüğün sende bulduñ
Her yüzden görünüp geldiñ
Yokdur ‘ aded hesāb saña

758
KAYGUSUZ
8'li Hece Vezni

1 Ey miskīn derd-mend-i ādem
Saña senlik hicāb olmuş
Seni sen seni şandüğün
Senle perde bakan olmuş

Vay bu sen seni şandüğün
Benim deyü güvendigiñ
Öz kendüñe tayandığıñ
Saña Hakk’dan ‘ azāb olmuş

3 Niçün sen seni bilmezsin
Bilenlere inanmazsın
Ebed-i ıslâha gelmezsin
Saña cehliñ ‘azâb olmuş,

Bilmedigini bilmezsin
Bilip Hakk’a inanmazsın
Ölür imâna gelmezsin
Yeriñ dârü’l-‘ikâb olmuş

5 **Kaygusuz** eder Hakk ‘ilmi
Okumak ile bilinmez
Gönülden okuyan bilür
Bu da bir gizlü bâb olmuş

759

KAYGUSUZ
8’li Hece Vezni

1 Şükr ü minnet ol Allâh’a
‘Aşka elin verdi bize
Varımızı ‘aşka yakıp
Zâhir ‘ayân oldu bize

Oldur bize şâķī olan
Meclis-i Hakk’ı gör ‘ayân
Hakk tarīķi haddir ‘ayân
Fazl u ihsân oldu bize

3 Munkir Hakk’dan gördü müdām
Hakk söz aña olmaz âsân
Kendün gören oldu şeytân
İkrâr imân verdi bize

Derdiñ eder saña dermân
Müştaķ olmuş turur hemân
Cân u başı verdim revân
Varlığını verdi bize

5 **Kaygusuz** isterseñ yâri
Çıkar gönülden ağıyâri
Derdlü olan gelsün beri
Derde dermân verdi bize

760

‘ULVĪ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Hasta cāna ḥālet-i mevt erdi cānān bī-ḥaber
Bir devāsız derde düşdü vāh ki Loḫmān bī-ḥaber

___? ehl-i yāriñ sīnesi mest iken
Sürḥ-ser düşdü diyār-ı şarkā sulṭān bī-ḥaber

- 3 Ta‘n eder ‘uşşāḳa aḡyār ol biri etmez negāh
Ehrimenler ‘ālem-i yıḳdı Süleymān bī-ḥaber

153b Kūh-i şahrā baḥr u yerlerle bu Mecnūn aḡlasun
Ḳaralar giysün benim çün hem-zemīn-i āsumān

- 5 *Küllī şey-in ḥālikun lā rey be illā veḥe*¹⁵⁷
Ben vedā‘ etdim size ey dostān-ı ‘āşıkān

- 6 Böyle deyip mülk-i ibḳā bir bir açdı çün o māh
Bu Muḥammed bendesiniñ gözlerinden aḳdı ḳan

761

GÜNAHKĀRĪ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ulun

- 1 Göñül deryāsı çünküm cūşa geldi
Bu göze baḥri andan ṭaşa geldi

Ki çün ḳınandı baḥr-i yār-i fikret
Taḥayyür mevci başdan aşā geldi

- 3 Bu bir nādānı gör kim naḳşa ḳıldım
Bilen nefsi ḳodu naḳḳāşa geldi

Ne ḳıyam Gerçi Ḥaḳ vermiş özün yaş
Dükendi şimdi müddet yaşā geldi

¹⁵⁷ “وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ” (Ve Allah'la beraber bir başka mabudu çağırma; yoktur tapacak ondan başka; her şey helak olur, ancak onun zatıdır kalan, onundur hüküm ve hepiniz, dönüp onun tapısına varacaksınız.)Kasas 28/88.

- 5 Çü zāyi‘ kıldı ğam ‘ ömrün ħesābın
Añıcaķ ‘ aķlu başdan aşageldi

Bu vech ile ħasāret bu cihānıñ
Kime geldi ki ben ķallāşa geldi

- 7 Nuĥūset yıldızı doğdu cihāna
Eñ evvel ben za‘ife düşe geldi

Sa‘ādet ‘ālemi dutdu ser-ā-ser
Şekāvet toĝru ben ķallāşa geldi

- 9 Şikāyet eyleme Ĥaķķ’dan **Günahķār**
Hemīn çekmek gerek çün bāşa geldi

762

GÜNAHKĀRĪ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Sen şehā gönül verenler küllī varından geçer
Can u baş yaĝma kılar her kār-ı yārinden geçer

Mülk ü ‘ālem anıñ olsa zerre gelmez gözüne
Nār u çār eyler ķamusun māl u ķārun’dan geçer

- 3 İçi tışı pür olur envār-ı ‘aşķ ile dolar
Ĥahr-ı luţfundan cihānıñ nūr-i yārinden geçer

Ger olusa şāh-ı Edhem saltānat terkin urur
Tāc u taĥtı terk edip şehir ü diyārından geçer

- 5 İhtilātı terk eder ‘uzleti eyler ihtiyār
‘İzz ü nāzından cihānıñ i‘tibārından geçer

Evvel āĥir ārzusu didār-ı dost olur hemīn
Cennetiñ ummaz şafāsın ĥūrī ĝılmāndan geçer

- 154a 7 Ravza-i gül-zār olursa meyl edip kılmaz nāzar
Göz yumup bu ‘ālemiñ naķş u nigārından geçer

Hāl-i şāhı[m] döküp girer mezellet şāline
‘Ālemiñ pür ĝıybetin ķor faĥr ü ‘ārından geçer

- 9 Bu **Günahkārī** zelīli gör ki ne nādāndurur
Kim bu fānī zevk için nāmus u ‘ārından geçer

763

HŪ

11’li Hece Vezni

- 1 Eger var ise sende ‘aşk-ı cānān
Göñül derd-i oduna tutuşup yan
Bilirsen ‘aşk işi çün olmaz āsān
Göñül derd-i oduna tutuşup yan
- İçip ‘aşkıñ meyin mestāne gibi
Der ‘aqlıñ derdine dīvāne gibi
Cemāl-i şem‘ine pervāne gibi
Göñül derd-i oduna tutuşup yan
- 3 Göñül sensiz ‘ucb-ı sevdāya düşdü
Fiğān-ı derd ü āh u vāye düşdü
Çü yanmak ‘āşıka sermāye düşdü
Göñül derd-i oduna tutuşup yan
- Nice bir derd ile zārı kılasın
Firāk-ı āteşine yakılasın
Dilerseñ vaşlını yārin bulasın
Göñül derd-i oduna tutuşup yan
- 5 Dün ü gün zārī vü efgān edüben
Yoluna terk-i baş u cān edüben
Gözüñ giryān dil pūryān edüben
Göñül derd-i oduna tutuşup yan

764

CŪRMĪ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Yā velīyyu’llāh muḥakḳak sır velāyet sendedir
Ḳuṭb u ‘ālemsin muşaddak ūş kerāmet sendedir
- Münkir ü müşrikdir ol kim saña āmennā demez
Kā-inātıñ sürūrusun bu ‘alāmet sendedir
- 3 Zāhir ü bātında sensin çün sūtūnu ḳubbeniñ
Nazar-ı ‘aşk-ı Hudāsın uş ḫalāvet sendedir

Cezbe-i Raḥmān bağışlar ittisālīñ ‘āşıka
Ol sebebden kim mürüvvet hem ‘ināyet sendedir

- 5 Tā ki yaḳsañ ṭālib-i dīdārīñı sen nārına
Nūr kılan dilber-i sūz-i ḫarāret sendedir

Gerçeği kul olmayandır ol ki bilmez gerçeği
Gerçegim gerçek bilürin kim şadākat sendedir

- 7 Bir eliñde yedi kat gök bir eliñde yedi yer
Hem taşarruf hem te‘arrüf hem emānet sendedir

154b ‘Āşıḳ-ı feyyāz sensin kābil-i feyyāz olan
Şu gibi feyyāz olur öñünde ḫālet sendedir

- 9 Yerde gökde gizli yokdur dīde-i taḫḫīḳın ki
Hem semi‘ ü hem ḫakīm ü hem beşāret sendedir

Ḳalb-i mü‘mīn menziliñdir ya‘ni ki ‘arş-ı Ḥudā
Ger seni Raḥmān seniñdir bu kerāmet sendedir

- 11 Ḥasret ü hicrāna yaḳma yine Cürmī bendeñi
Naḳd-ı sırr-ı mürtezāsın kim seḫāvet sendedir

765

YAḤYĀ BEG

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Bende-i faḳr u fenā teklif-i sulṭān istemez
Emr-i ma‘rūf-i Ḥudā’dan ğayrı fermān istemez

Ḥalka-i zikre nigīn olan güzīn-i evliyā
‘Āleme ḫükm etmege mihr-i Süleymān istemez

- 3 Başına dīvāne-veş halkı o üşürür dāimā
Pādişāh-ı ‘aşḳ olan ‘unvān-ı dīvān istemez

Şaymayan çetr-i hümāyūnu örümcek ağına
Künc-i ‘uzlet var iken eyvān-ı keyvān istemez

- 5 Māni‘ olmaz kimseniñ tesbīḫine dervīş olan
Gül kıpırmaz yanımdan seyr-i bostān istemez

Ehl-i hâle başka bir ‘âlemdurur derd-i firâk
‘Âşık-ı şâdık vişâl-i yâri âsân istemez

- 7 ‘Aşk-ı dilber şöyle istiğnâ verir **Yahyâ**’ya kim
Hâzreti Loqmân’dan derdine dermân istemez

766

YAHYÂ BEG

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- 1 Gel vücûduñ perdesin kaldır cemâl-i yâri gör
Cân gözünden sil ğubârı çehre-i dil-dârı gör

Oyalanma aldanıp ârâyişine ‘âlemiñ
Menzil-i maqşûduña bir gün öñürdi varı-gör
- 3 Murğ-ı cânıñ rûh-ı kudsîlerle seyrân eylesin
Çık bu zulmânî kafesden ‘âlem-i envârı gör

Dâmenin elden koma hergiz harâbât ehliniñ
Şûret-i inkârda mahfî olan ikrârı gör
- 5 Mâ-tekaddemden haber ver ‘ayn-ı hâdişdür cihân
Maşşer-i evvelde manzûr-ı ülü’-ebşârı gör

Çeşmiñe kuhl-i başar *men kâne fi’d-dünyâ* yeter
Gözi açıklardan ola her lahza bu esrârı gör
- 7 Beyt-i ma‘mûr oldu **Yahyâ**’nıñ o beyt-i dil-keşi
‘Ayn-ı ‘ibretle nazar kıl ma‘mûra bak mi‘mârı gör

777

YAHYÂ BEG

Müstef‘ilün/ Müstef‘ilün/ Müstef‘ilün/ Müstef‘ilün

- 1 Göñlüm gözü açılmadı cânda hicâbım var iken
Câm-ı cihân-ı bîn oldum nûr olmayınca nâr iken

Deryâya beñzer her velî var her velâyetde eli
Hâmûş olur ammâ dili âyine-i dîdâr iken

- 3 Münkir bize yâr olmadı ‘ aşka giriftâr olmadı
Bizden haber-dâr olmadı inkârımız ikrâr iken
- Evlâd-ı âdemden kaçır insân olur meyden geçer
Uçmağ sarâyından uçar ‘ ışık ehli bî-mikdâr iken
- 5 Dîvâne vü ‘ uryân idi el gözüne vîrân idi
Gencîne-i yezdân idi **Yahyâ**’ya ‘ akl-ı yâr iken

778

YAHYÂ BEG

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 155a 1 ‘ Âşıkı rind ü levend ü mest ü evgâr isterüz
Lâ‘ubâlî-meşreb ü âşüfte-destâr isteriz
- Nâr-ı ‘ aşk-ı yâr ile kâl olmağ ister kalbimiz
Derdi bî-pâyân u maḥbûbı cefākâr isteriz
- 3 Zâ‘il olur naḫşına bağıñ muḳayyed olmazız
Ne cihāna meylimiz vardır ne gülzâr isteriz
- Zerreden şems-i cihân ü kaṭreden baḥr-ı muḥîṭ
Ka‘be’den envâr-ı ‘ ışık ehlinden ikrâr isteriz
- 5 Şûret-i eşyâda biz künc-i me‘âni gözleriz
Bu ʔılısm-ı cism-i âdemden haber-dâr isteriz
- 6 Mürşidi mülk-i ‘ ademde yoklarız **Yahyâ** gibi
Âdemi ikrām-ı irşâda sezâvâr isteriz

779

ḤAYRETİ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 ‘ Âşıka dilber selâmından selâmetler kıpar
Ḥaḳ budur yoldaşlar çok dürlü ḥâletler kıpar
‘ Aşğ bir deryâ-yı bî-pâyândır anda her nefes
Bâd-ı âhımdan benim mevc-i melâmetler kıpar
- 3 Şehrimüz bir gülşen-i ḥüsn ü melâḥatdür bizüm
Çok lebi ḡonce yüzü gül serv-kâmetler kıpar

Etseler seyrân için ol serv-kâmetler kıyâm
Fitneler kalkar ayağ üzre kıyâmetler kopar

- 5 Bir zarâfet gülsitânıdır bu yerler **Hayretî**
Şad-hezârân bülbül-i bâğ-ı belâgâtler kopar

780

ḤAYRETÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 ‘Âşık-ı taḥkîk olan cevri ü cefâdan ḥazẓ alır
Şâhib-i taḳlîd olan mihr ü vefâdan [ḥazẓ] alır

‘Âşık-ı şâdık olan cevri ü yârîñ cân verir
Mübtelâ-yı derd olan dâ‘im belâdan ḥazẓ alır
- 3 Ğam degildir çekse bu cehl-i raḳîbüñ ta‘nını
Şol şafâ ehli ki ḥubb-ı Muştafâ’dan ḥazẓ alır

Yâd edermişsin dil-i bî-çâreyi duşnâm ile
Müstedâm ol ḥastadır miskin du‘âdan ḥazẓ alır
- 5 Yâd edermişsin dil-i bî-çâreyi duşnâm ile
Müstedâm ol ḥastadır miskin du‘âdan ḥazẓ alır¹⁵⁸
- 6 **Hayretî** şavm-ı firâk-ı yârdan incinmeyip
‘İd-ı vuşlatda hemân bir merḥabâdan ḥazẓ alır

781

ḤÂLİŞÎ

Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün / Mefâ‘ ilün

- 155b 1 İlä ey server-i ḥübân qarâr etmez gönül sensiz
Benim cânım gider bi’llâh eger bir dem olam sensiz

Benim ayırma cânımdan ki laḥzâ gitme yanımdan
Hezâr eyle fiğânımdan beni zâr eyleme sensiz
- 3 Geceler kılarım zârı başarım bağıma taşlar
Gel ey gül yüzlü maḥbûbım nice kan ağlayım sensiz

¹⁵⁸ Metinde iki kez yazıldığı için tekrar yazılmıştır.

Melekler gökde zār oldu benim āh ile zārımdan
Beni ayırma vaşlıñdan durulmam bir nefes sensiz

- 5 Bu gökde kevkeb-i seyyār benim āhım şerār eyler
Sekiz cennet baña uyar hemān dilsūz durur sensiz

Yañarım ḥasbuna'llāh beni dīdārıña vaşıl et
Ki gitdiñ gördüm öñünden dökem ḥasret-i yāş sensiz

- 7 Beni dīdārına vaşıl et niķābımı getir yüzden
Baña ölmek yegi andan kim iḥyā olayım sensiz

- 8 **Hālişī** der görsem yüzüñ hebādır tã'atim fikrim
Bu cümle tesbīhim virdim baña zunnār olur sensiz

782

HŪ

8'li Hece Vezni

- 1 'Aşkıñ meclisi kuruldu
Gelsün berü merdāneler
Tecellī şem'ine bugün
Yanan gelsün pervāneler

'Aşkıñ kadehiñden içeñ
Mest olup kendinden geçen
Cennet sarāyında uçan
Ḥāzır olsun pervāneler

- 3 Uyansın ġāfil olmasın
Bu fırşat қалur şanmasun
Ġaflet oduna yanmasun
Aldanmasun iḥsāneler

Uyan ġāfil olma uyan
Bil-gil nedir ḥayvān insān
Melekdir bu sırrı duyan
Pişmān olur bī-ġāneler

- 5 Budur қable'l mevt ü beyān
Ġāhī melek ġāhī insān
İki 'ālem şerrin duyan
Dūr eylesün peymāneler

‘Aşkıñ dükkānı açıldı
Dürr ü cevāhir saçıldı
Hulle tonları biçildi
Gelsün gire cānāneler

- 7 Müşterī bunda bilinür
Bī‘atde hāķir bulunur
Gün gibi olmaz tolunur
‘Āķil olan ‘ināneler

783

ḤAYRETİ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Ey gönül her mübtelā kim ‘āşık-ı dīdār olur
Bağrı başlu gözü yaşlu işi āh u zār olur
‘Āşık iseñ kār-ı dünyādan beri ol gel berü
Nābekār olmaz muḥabbet erleri bī-kār olur
- 3 Seng-i cevri meyve-i mihr ü muḥabbet bilmeyen
Bāğ-ı ‘aşk içre anı şanmañ ki ber-ḥordār olur
Hey nice tāt u nice destār u nice ṭaylasān
Kendü başı ‘aşk yolunda kişiye bār olur
- 5 Ey şoran erbāb-ı ‘aşkı benden āḥir bunların
Kimini oda yaķarlar kimisi ber-dār olur
- 6 ‘Āşık isen Ḥayreti gel nā-murād ol nā-murād
‘Āşıkā ancaķ murād olan rızā-yi yār olur

784

ḤAḲİQİ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 156a 1 Şāh-ı ‘aşka kim ki bende oldı ol sultān imiş
Ma‘den-i dürr-i ḥaķīķat gevherine kān imiş
‘Aşķ meydānında yāre kim ki başın oynamaz
Ardımız aña şolar kim şāḥib-i meydān imiş

- 3 Senden ayrı ‘āşıkıñ cānına yokdur çün beḳā
Şoḥbet-i vaşlıñ ḥaḳīḳat bezm-i cāvidān imiş
- Zülfünün sevdāsına düşdü kamu ḥalk-ı cihān
Ol hevesden cümlesiniñ ḥālī ser-gerdān imiş
- 5 Bu **Ḥaḳīḳī** cānla çün ‘aşkıña oldu ol esīr
Şek degil Cemşīd-i ‘ālem ḥüsrev ü ḥāḳān imiş
- 6 Zāt u şifātıñ sırrını her kim ki bildi bī-gümān*
‘İlm ü kemāliyle yaḳīn ol şāḥib ‘irfān imiş

785
ḤAḲİḲİ

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Ḳādir-i feyyāz-ı ‘ālem gör ne iḥsān eylemiş
Mülk-i ḥüsn içinde seni şāḥ-ı sultān eylemiş
- Güher-i ‘aşkıñdan oldu cümle şeyiñ varlığı
Küntü kenziñ¹⁵⁹ sırrını uş sende nihān eylemiş
- 3 Çün ezel üstād-ı ḥikmet kıldı her derde dūr
Lebleriñ vaşlını cāna derde dermān eylemiş
- ‘Ārızıñ ‘aksi edip nūr-i tecellīden ‘ırāk
Zülf-i şeb rengüñ velīkin ‘anber-efşān eylemiş
- 5 Gül cemāliñ ḥasretinden bu **Ḥaḳīḳī** rüz u şeb
İşini bülbul gibi āḥ ile efgān eylemiş

786
LĀYİḲİ

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fā‘ ilātün

- 1 Ḥaḳīḳat mevşul-i ḥaḳdır cihānda gönlü şādıklar
Fenā dārına göz yumar göñül gözü uyanıklar
- Şarāb-ı ‘aşkı içmeyen ne bilsün şıḥḥat-i cāmı
Bilür mi mestiñ aḥvālin cihān içinde ayıklar

¹⁵⁹ “Küntü kenzen mahfiyyen fe-ahbebtü en u‘refe fe-halaktü'l-halka liya‘rifünī.” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim, bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım.) Yılmaz, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, 396.

- 3 Vücüd eyleye ifnâ[da] nişân vermeye kendüden
Yakîn bil bunu anlardır Hakk'ın vechine lâyıklar
- Şanırsın zâhidler[e] Menşûr 'atâ etdi *ene'l- Hakk*'dan
Anı zâhidler 'âbidler ne bilsin illâ 'âşıklar
- 5 Vücüd iklîmine bir kez ki gelse bilemez kendin
Bilür mi Hakk'ı ol hayvân yazıklar aña yazıklar
- Dilerseñ bilmek ey şûfî nihân-ı genc-i 'uşşâkı
Derûnı âh u vâh olur yaşı kana boyanıklar
- 7 Muhabbet kaydını [sen] **Lâyihi** pek bağla kalbiñde
Eger kâr etmesin derseñ saña ta' nı münâfıklar

787

YAḤYĀ BEG

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 İltiyâm ile kelâmından helâk olmağ olur
Saña 'âşığ dirilen cânlar eyüdü sağ olur
- Sünbülü gitmez güli şolmaz muhabbet bağınıñ
Âhı artar âşığın cisminde yüz biñ dağ olur

- 156b 3 Aradan çıksın gözüm 'ayn-ı hayât ise dağı
Nâzenînüm düşer yaşıma kaçan 'ırmâğ olur
- Dâr-ı dünyâda ne gül kalır ne bülbul 'âkıbet
Gün gibi 'âlî-cenâb iken yeri tobrağ olur
- 5 Gözleri nergis yüzü gül kâmeti serv-i revân
Vuşlat-ı yâr ile **Yahyâ** tağ üstü bağ olur

788

YAḤYĀ BEG

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 'Âşığ-ı dîvâneyiz Mecnûn olupdur pîrimiz
Halka-i şoḥbetdir ey şûfî bizüm rehberimiz
- Şadrımız şaff-ı ni'âl ü faḥrumuz faḥr u fenâ
Derd ü ḡam eglencemiz mülk-i 'ademdir yerimiz

- 3 ‘Aşk ile dāl-i ‘adem gibi iki kat olmuşuz
Dest-i kudret yāyınız her dem du‘adır tīrimiz

Levh-i dīlde hāme-i idrāk ile taḥrīr edīñ
Nükte vü remz ü me‘ānīdir bizüm taḥrīrimiz

- 5 Hōr bakmañ ‘āşık-ı şeydālara **Yahyā** gibi
Çün tecellī nūruna āyinedir tedbirimiz

789

YAḤYĀ BEG

Mef‘ūlū / Fā‘ilātū / Mefā‘ilū / Fā‘ilūn

- 1 ‘Işk ehli görse yolda seni geçmez āhsız
Şāhım sen aña ḳalma ḳul olmaz günāhsız

Sensiz ne zevḳı ola güzeller alayınıñ
Begler gibi ki cem‘ olalar pādişāhsız

- 3 Sevdigim ile sevdigimiñ sevdigi eger
Olmasa ḳalır idi cihān mihribānsız

Cennetde daḥı göñlüm açılmaya zerrece
Bir gün ölürsem ol meh-i zerrin-külāhsız

- 5 Yār olmayınca evlerinün resmi fi‘l-meşel
Şatranc evlerine döner şanki şāhsız

Dünyāda bir beden ki anıñ ‘aşḳı olmaya
Bir şehre beñzer ol şeh-i ‘ālem-penāhsız

- 7 **Yahyā** yol etse yāre n’ola dūd-ı āhımdan
Kimse gider mi menzil-i maḳşūda rāhsız

790

GÜNAHKĀRĪ

Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilātūn / Fā‘ilūn

- 1 ‘Işḳa ver gönlü[nü] ey cān gel berü ‘ār eyleme
Zār olur ‘ārıñ soñu var etdiği zār eyleme

Var ise ‘aḳlıñ bü cānı derde ver derd al şatun
Aşşılı bāzār anıñ ol durur özge bāzār eyleme

- 3 Na‘ rası ‘ âşıqların sen şanma ki bî-hüdedir
‘ Işık odudur cûş eden ey fâsid inkâr eyleme
- 157a ‘ Âşıkın yolu melâmetdir tutanlar erdi Hâk’a
Sen selâmet görleyip anda yerin od eyleme
- 5 Evliyânın cümlesi hâkdır Hâk aıla kâmusun
Ba‘ zına ikrâr edip ba‘ zına inkâr eyleme
- Geç bu kibriñ köprüsünden tut tevâzu‘ yolunu
Kendözünden Hâlık’ın halkını bî-dâr eyleme
- 7 ‘ Âleme tâhir gelüben ey karın-dâş key şakın
Zâtını bu cîfenin hırşında murdâr eyleme
- Gel bugün âsân iken var ‘ azm-i râh eyle gönül
Varduğunca yük başa az işi düş-vâr eyleme
- 9 Ger saña Hâk rûz kıldıysa hidâyet küncini
Şakla cân içre bu sırrı keşf-i esrâr eyleme
- Kala kalma hâle cehd ile **Günâhkâra** şakın
Geçmedin nefis ârzüsundan ‘ azm-ı dîdâr eyleme
- 11 Bu nice ‘ ömri zâyî‘ etdiñ başmadın yola kâdem
Şimdi kuru lâf ile var fazl-ı izhâr eyleme

791

GÜNAHKÂRÎ

16’lı Hece Vezni

- 1 Bu ‘ âşıklar meclisine eydün nâşî gelmesün
Çün nazarı togru degil şöhbete şaş gelmesün
- Zîrâ ki ‘ aşkın hûnunu getirdiler bu meclise
Destûr olsun aşksızlara bitmez nevâsı gelmesün
- 3 Bu ‘ ışık meydânı içre top yerine baş oynarlar
Her ki kırmaz bu meydânda ortaya baş gelmesün
- Bu ‘ aşk bâzârı içinde cânlarımız mezâd olur [iken]
Özge kumâş şatanın geçmez kumaş gelmesün

- 5 Ceng ü cidāl edenlerüñ [yeridür] bu dünyā bāzārı
Bunda şıgmaz hiç kimseniñ şulh u şavāşı gelmesün

Nakşa gönül verenleriñ bu meydānda yoǵdur aş
Şu kimse kim fark eylemez nakş u nakķāşı gelmesün

- 7 Bu ma‘niden **Günahkārıñ** hālīdür içi key bilün
Tekrār eden bu ma‘nıyı taşındır taş gelmesün

792

GÜNAHKĀRĪ

Mefā‘ılün / Mefā‘ılün / Mefā‘ılün / Mefā‘ılün

- 157b 1 İnanma dünyā ıavline ki ‘ahdine vefāsızdır
Yalan söyler seni aldar ki fānīdir beķāsızdır
Eger zerrīn libāsıyla seni zeyn etse aldanma
Zīrā bir donbiçiptür kim yeni yoǵdur yaķasızdır
- 3 Seniñem didügi belki saña mekr ile āl eyler
Nice senün gibi şaķşa senünem der hayāsızdır
Eger sırça saray içre seni bilirse inanma
Zīrā bir dāra ilteser ıapısı yoķ bacasızdır
- 5 Çevür bu dünyādan yüz āhret dārına meyl et
Teferrüc ııl ne ra‘nādur beķadır hem fenāsızdır
O dārıñ ehliniñ işi hemīşe ‘ıyş u ‘ışretdir
Ki dā’im artar eksilmez belāsı yoķ fenāsızdır
- 7 Riyā ile ‘amel ıılsıñ anı tã‘āte şayma-ğil
‘İbādet aña eydürler ki hālīşdir riyāsızdır
Şolar kim dünyā ħubbuna be-ğāyet hırş ile düşdü
Elin çekmidür āhretten ümīdi yoķ recāsızdır
- 9 Gel imdi var ise ‘aķlıñ bu dünyāya gönül verme
Zīrā bu bir hırşıdır kim ‘ilācı yoķ şifāsızdır

Ne denlũ zāhid olursa baḥl̄l uḫmaḡa girmez bil
Baḥl̄l ¹⁶⁰ oldur ki ḡayr itmez seḫāsı yok ‘aṭāsızdır

- 11 Cihānıñ yüzüne ḡayrān iken feryād u āḡ etme
Kimi gördüñ bu ‘ālemde ki cevri yok cefāsızdır

Kaḫan bir kimseyi görseñ ki ḡāyet şād u ḡandāndır
Sen anı şanmaḡil ki bir belāya ibtilāsızdır

- 13 **Günahkārā** günāḡ için ümīdīñ kesme raḡmetden
Zīrā ‘ālemde kim va[r]dır ki cürmi yok ḡaṭāsızdır

793

GÜNAHKĀRĪ

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- 1 Ol Raḡīm’iñ raḡmeti tutdı cihānı ḡam yeme
Kıldı müstaḡraḡ zemīn ü āsumānı ḡam yeme

Her ne deñlü çoḡ [i]se cürm ü günāḡıñ ey faḡīr
İ‘tizār etseñ geri verir [em]ānı ḡam yeme

- 3 Tıyb-ı müşkden ṭāḡir eyle ḡānesini göñlünün
İ‘tikād ile getir muḡkem īmānı ḡam yeme

Raḡmet-i deryāsıñıñ naḡş ola mı bir ḡaṭresi
Ḡarḡ ederse bu ḡamu kevn ü mekānı ḡam yeme

- 5 Nice müstaḡraḡ olursan bu melāmet baḡrine
Erişe bir gün ‘ināyet nāḡehānı ḡam yeme

Olma nevmīd ol Raḡīm’iñ raḡmetinden dā’im ol
Zikrini tekrār edip depret lisān-ı ḡam yeme

- 7 Deme kim yokdur şıḡıncaḡım¹⁶¹ ne kılam n’eyleyem
Çün şefī‘ etdi saña Faḡr-ı Cihān’ı ḡam yeme

- 158a Cānıñı şükrāna ver sultān-ı şer‘ iñ yoluna
Buñ deminde ḡomaya maḡrūm o seni ḡam yeme

¹⁶⁰ Kelime sayfa kenarının tahribatı nedeniyle görülemediğinden divandan tamamlanmıştır.

¹⁶¹ Divandan tamamlanmıştır.

- 9 Seyyi 'ātuñ gerçi kim defter kılıpdır kâtîbin
N'ola âsândır aña yuymağ dîvânı ğam yeme
- Her kaçan verse küdüret kalbiñe od u caħım
Tâzelendir cânıñı zîkr et sühânı ğam yeme
- 11 Sen **Günahkârâ** ne var ğam cürm ü ' işyân işleseñ
İgen âsândır aña ' afv eder anı ğam yeme
- 12 'Ömrüñ erdi âhire dünyâ ğamından geçmediñ
Şimdiden geri nidersin ħân u mânı ğam yeme

794

GÜNAHKÂRÎ

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Görmek isterseñ cihânda bir kulu ħôr işde ben
Cânına cevır edici zâlim sitem-kâr işde ben
- Zîrâ bildim ki cihân içre bulunmaya daħı
Bencileyin rû-siyâh mücrim Günahkâr işde ben
- 3 Zühđ ü taq̣vâ meclisinde aç ü muħtâc ü faķîr
Ma' şiyet bâzârı içre Ĥace ' Atţâr işde ben
- Cürm ü fısk u zenb ü ' işyân işlerin başarmada
Feylesof u ' âlem üstâd-ı her kâr işde ben
- 5 Bâtınım şirk-i ħafîdir tolu tezvîr-i ħased
Zâhirim tesbîħ ü taq̣vâ hem çü turrâ işde ben
- Şûretâ zâhid müselmânım taķiyy ü muttaķî
Şîrete kılsıñ nażar ger ehl-i bâzâr işde ben
- 7 Ĥaķ Resûl'ü dedi bil kim ehl-i şevķe ehl-i nâr
Dîn şatıp dünyâ alan şol ehl-i bâzâr işde ben
- Câhına aldanuben kendini şalar câhine
Cânını pür tâb kılıp dârına ber-dâr işde ben
- 9 Cehl ü ğaflet birle şom cennete meyl etmeyip
Nefs ile lâyıķ kılan bu cânı nâra işde ben

Derdime dermân buluriken edemedim taleb
Şimdi kaldım ‘âciz ü hayrân u zârı işde ben

- 11 ‘Âcizim horam zelîlem bilmezem kim n’eyleyem
Nefs bendine düşüp oldum giriftâr işde ben

Bu **Günahkâr**’ın İlâhî du‘âsını [sen] kıl kabûl
Kim derem yâ Rab yâ Tevvâb ü yâ Settâr işde ben

- 13 Cürmünü bilenlerin ‘afv et günâhın yâ Kerîm
Kılıram her suçuma biñ kerre ikrâr işde ben

795

GÜNAHKÂRÎ

Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilâtün / Fâ‘ ilün

- 1 Key şaķın verme gönül bu dünyânın murdârına
Yevm-i yuħmânın dilerseñ yanmayasın nârına

Dünyâya gönül verenler âhiretten dūr olur
Bil ki maħrûm olur ermez Hâlık’ın dîdârına

- 158b 3 Meskenet yolunu tüt bu ‘ucb u kibr ü kîni ķo
Ger metâ‘ etmek dilerseñ âhiret bâzârına

İctinâb et iş bu ef‘înin umûrundan şaķın
Zînet eğleyip [şehâ] el şunma naķş-ı mârına

- 5 Bu gülistânın cemâli seni meftûn etmesin
Hârını fikr eyle evvel şunma el gülzârına

Dünyâ sevmek her haķânın başıdır [dir] Muştafâ
Sen daħı sevme inandıñsa anın aħbârına

- 7 Ger şefâ‘ at ister iseñ sünnetine ķâ‘imol
Ümmet olmaķ diler iseñ ol Hâķķ’ın muħtârına

Çün günâh deryâsına ğarķ etdi seni nefsi-şüm
Ĝâfil olma tevbeden cehd eyle istiĝfârına

- 9 Şimdi fırsat var iken elde şaķın fevt eyleme
‘Âķil olanlar ķomaz bugünkü günü yârına

Bu cihân Bağdād'ınıñ ' ayyār-ı dīv-i racīm
Key şaķın aldırmağıl sermāyeñi ağyārına

- 11 Her ne istimdād ederseñ Hālķ'ından et hemīn
İ' tibār etme cihānıñ yārine ağyārına

Kendi vicdānıñda bulmayıp harāretten eşer
Evliyānıñ münkiri ol[ma] hālet-i esrārına

- 13 Evliyādır bāğbānı mübtedīler bāğınıñ
Terbiyet vermese anlar lezzet ermez bārına

796

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Merhabā ey nesl-i pāk nūr-i yezdān merhabā
Merhabā ey cāmi' -i āyāt-ı Kūr'ān merhabā
Merhabā evvel Ebūbekr ü ' Ömer ' Osmān ile
Pertevi urup yüzünde nūr-i ' Osmān merhabā
- 3 Merhabā ey zübde-i nūr-ı Muḥammed merhabā
Merhabā evlād-ı Haydār şāh-ı merdān merhabā
Merhabā ' ammün Ḥasan ḥulķ-ı rızādır ḥun seniñ
Merhabā ceddün Ḥüseyn şāh-ı şehidān merhabā
- 5 Merhabā red etme **Seyyid Seyfī** bendendir seniñ
Yüz sürüp dergāhına her gün ser-beyān merhabā

797¹⁶²

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 159a 1 Dilā bu dehr-i fānīniñ nesine böyle ḥurremsin
' Aceb bilsem ne maķşūda erişdiñ böyle bī-ğamsın
Ne Ḍaḥḥāk u Feridūn'sun ne Behmen'sin yāḥud Cem'sin
Cihānıñ Ḥüsrev'i olduñ tuṭalım şāh-ı ' ālemsin
Vücüduñ aña ey gāfil ki bir kaṭre menīdensin
Tekebbürlük Ḥudā'ya yaraşır sen nesl-i Ādem'sin

¹⁶² Bu manzume bazı farklılıklarla 160b'de farklı bir kalemle yeniden yazılmıştır.

Gel ey ğāfil tamām iz‘ ān edip ahvāl-i devrānı
Beķāsı yokdurur dehriñ bilirsen ‘ āķıbet fānı
Ser-ā-ser mülk-i dünyānıñ turalım olmuşun ħānı
Ecel cāmını şunduķda edemez kimse dermānı
[Vücūduñ añla ey ğāfil ki bir ķatre menīdensin
Tekebbürlük Ĥudā’ya yaraşır sen nesl-i Ādem’sin]

3 Degildir ber-ķarār aşlā geķer bu geşti-i devrān
Aķar şular gibi ‘ ömr-i ‘ aziziñ geķmede her ān
[Gerek Arist’e t̄alib ol gerekse Ĥazret-i Loķmān]
[Vücūduñ añla ey ğāfil ki bir ķatre menīdensin
Tekebbürlük Ĥudā’ya yaraşır sen nesl-i Ādem’sin]

4 Bilirsin *küllī şey’in hālikın*¹⁶³ emrine a‘ lemsin
Ķamer-tal‘ at melek-vuşlat ya sultān-ı a‘ zāmsın
Ne ışşı ‘ āķıbet saña ecel erdikde ebkemsin
Ecel peymānesiñ zehrin ķabirde ķorķarım yersin
[Vücūduñ añla ey ğāfil ki bir ķatre menīdensin
Tekebbürlük Ĥudā’ya yaraşır sen nesl-i Ādem’sin]

798

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

159b 1 Şaķın terk-i edebden kūy-ı maĥbūb-ı Ĥudā’dır bu
Nazār-gāh-ı İlāhīdir maķām-ı Muştafa’dır bu

Ĥabīb-i kibriyānıñ ħāb-gāhıdır fażīletde
Tefevvuk-kerde-i ‘ arş-ı Cenāb-ı kibriyādır bu

3 Bu ħākiñ pertevinden oldu deycūr-ı ‘ adem zā-il
‘ Amādan açdı mevcūdāt çeşm-i tūtiyādır bu

Felekde māh-ı nev bābü’s-selāmıñ sīneķākidir
Bunuñ ķandīlidir ħūr maţla‘ -ı nūr u zıyādır bu

5 Mürā‘ āt-ı edep şarţıyle gir **Nābī** bu dergāha
Meţāf-ı ķudsiyādır buse-gāh-ı enbiyādır bu¹⁶⁴

¹⁶³ “وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ” (Ve Allah'la beraber bir başka mabudu çağırma; yoktur tapacak ondan başka; her şey helak olur, ancak onun zatıdır kalan, onundur hüküm ve hepiniz, dönüp onun tapısına varacaksınız.) Kasas 28 / 88

¹⁶⁴ Bu naatan sonra bazı eksik şiir parçaları bulunmaktadır. Bunlar okunmadı.

- 160a İlāhī yā Rabbī
 Dünde metānet
 ‘Aḳā’idde şalābet
 Şerī’atde kemālet
 Günāhlarda mağfıret
 Lisānda feşāhat
 Kelāmda belāgat
 ‘Uḳulda leṭāfet
 Cem’-i aḫvālde ‘ibādet
 ‘Amellerde kuvvet
 Meṭālī’de diḳḳat
 Ḳur’ān-ı ‘azīmde ḳırā’at
 A’ māl-i şālihlerde lezzet
 Bedenlerimize kuvvet
 Rūḥumuza sa’ādet
 Malda rızıkda şehāvet
 Dār-ı dīnde ulū devlet
 Uḥıbbālarımıza muḥabbet
 Geçmişlerimize raḥmet
 Bāḳilerimize ‘afv u ‘āfiyet
 Va’desi yetenlere imān-ı kāmile
 Ḳabirde nı’met
 Ḥaşırde ‘izzet
 ‘Araşātda şefā’at

800

TERCİ-İ BEND

Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Mefā’ ilün / Mefā’ ilün

- 160b 1 Dilā bu dehr-i fānīniñ nesine böyle ḥurremsin
 ‘Aceb bilsem ne maḳşūda erişdiñ böyle bī-ğamsın
 Ne Ḍaḥḥāk u Feridūn’sun ne Behmen’sin yāḥud Cem’sin
 Cihāniñ Ḥüsrev’i olduñ tuṭalım şāh-ı ‘ālemsin
 Tekebbürlük Ḥudā’ya yaraşır sen nesl-i Ādem’sin
 Vücüduñ aña ey ḡāfil ki bir ḳaṭre menīdensin

Bilirsin *küllī şey’in ḥālikın*¹⁶⁵ emrine ‘ālemsin
 Ḳamer-ṭal’at melek-vuşlat ya sultān-ı a’zāmsın

¹⁶⁵ “وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ” (Ve Allah’la beraber bir başka mabudu çağırma; yoktur tapacak ondan başka; her şey helak olur, ancak onun zatıdır kalan, onundur hüküm ve hepiniz, dönüp onun tapısına varacaksınız.) Kasas 28 / 88

Ne ışşı ‘ākıbet saña ecel erdikde ebkemsin
Ecel peymānesiñ zehrin qabirde qorqarım yersin
[Tekebbürlük Hüdā’ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ aña ey gāfil ki bir qatre meniðensin]

- 3 Nesine gırrsin devr-i zamānıñ ey dil-i nālān
Degildir ber-qarār aşlā gezer bu geştī-i devrān
Aqar şular gibi ‘ömr-i ‘aziziñ geçmede her ān
Gerek Arist’e tālib ol gerekse Hāzret-i Loqmān
[Tekebbürlük Hüdā’ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ aña ey gāfil ki bir qatre meniðensin]

Gel ey gāfil tamām iz‘ ān edip ahvāl-i devrānı
Beqāsı yoqdurur dehriñ bilirsen ‘ākıbet fānı
Ser-ā-ser mülk-i dünyānıñ turalım olmuşun hānı
Ecel cāmını şundukda edemez kimse dermānı
[Tekebbürlük Hüdā’ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ aña ey gāfil ki bir qatre meniðensin]

- 5 Nice şāhib-Nerīmān’ıñ bozulmadı mı devrānı
Qapunda bende olsañız bu cihānıñ o sultānı
Nice vaşş u tıyūra hūkm iden dehriñ Süleymān’ı
Gider qalbinden iħrāc et bu ‘ucbı kiri ‘ünvānı
[Tekebbürlük Hüdā’ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ aña ey gāfil ki bir qatre meniðensin]

- 6 Huşūşā tācı tahtı terk edip ol hāzret-i Edhem
Yeri bir ber-qarār etmez gözer bu dehri bu ‘ālem
Qanı ecdād-ı pākin hāzret-i Havvā ile Ādem
Göçenler bize ‘ibretdir bihi Mecnūn bihi Ādem
[Tekebbürlük Hüdā’ya yaraşır sen nesl-i Ādemsin]
[Vücūduñ aña ey gāfil ki bir qatre meniðensin]

801

7’li Hece Vezni

- 161a 1 İlham ile dün gece
Seyrettim Muḥammed’i
Āyine-i qalbimde
Seyrettim Muḥammed’i

Emāmesi başında
Yeşil hulle ögünde

Dört yāriyle yanında
Seyrettim Muḥammed'i

- 3 Cür' a şundu Muḥammed
Mest etdi beni ğāyet
Ḥaḳḳ'ın oldu 'ināyet
Seyrettim Muḥammed'i

Pervāneyim şem' ine
Şeyḥim 'azīzim bile
Cümle 'aşıklar ile
Seyrettim Muḥammed'i

- 5 Ḳatre-i 'ummān buldum
Derdime dermān buldum
Dün gece ḳadre erdim
Seyrettim Muḥammed'i

- 6 **Yūnus** murāda erdi
Zevḳ ile şafā sürdi
'Āşık ma' şūḳun buldı
Seyrettim Muḥammed'i (Aḥmedi)

802
İLĀHĪ
7'li Hece Vezin

- 1 İñ[i]lerem dün ü gün
Derdi olan iñ[i]ler
Düşmüşem 'aşḳıñ odna
Oda yanan iñ[i]ler

Görmez misin şuyı
Dost yüzün[i] gördügi
Her seḫer her yaña aḳar
Çağlar aḳar iñ[i]ler

- 3 Gösterip gündüzünü
Pinhān çekmiş yüzünü
Görüp dost[un] yüzünü
Gördügi demde iñler

- 4 Bî-çāre **Yūnus** gider
Yārelidir Hāḡ bilür
Her seḡer yāresin
Şeyḡine söyler inler

803

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Eyā sultān-ı kevneyn sırıñ cümle deḡā'ıḡdır
Leṡāyifdir ḡarāyibdir ' acāyibdir ḡaḡāyıḡdır

Feṡāḡatde belāḡatde me' ārifde merātibde
Nebīlerden seni kimdir demez a' lā vü fā-ikdür

3 Eyā ma' şūḡ-ı raḡmānı ki farız-ı ' ayn vefāyıḡdır
Nebīlerden seni kimdir demez a' lā vü fā-ikdir

4 Ne devletlü sa' ādetlü ne ' izzetlüdür ol kimse
Seniñle rüz-i maḡşerde sāḡibidür ma' rifetdir

804

İLĀHĪ BEYĀTĪ

- 161b 1 Eyyüb'üm mübtelāyım
Derde dermān isterim
' Āşıkım dil-ḡastayım
Cāna cānān isterim

Ya' ḡūbum aḡlarım*
Yūsuf için ḡaldım firāḡ*
Yūsuf'um zindān içinde*
Faẓl-ı raḡmān isterim

3 Mūsā'nıñ Ṫūr'una vardım*
Dost cemāliñ görmege
Kendi ' aḡlım nā-gāḡ oldum*
Sırr-ı sübhān isterim

Bir mekāna gelmişim ki*
Ol benim yurdum deḡil
Ḥızır'la zūlmete erdim*
Āb-ı ḡayvān isterim

- 5 Defter-i icmālî*
Yüklendim etdim ‘azm-ı rāh*
Ben menzil-i maḡṣūdu
Ḥaḡḡ’dan fermān isterim
- 6 **Yūnus Emrem** bilmedi
Hiç kimseler ḡālim benim (aman)*
Ḥālimi ‘arz etmeḡe
Bir merd-i ‘irfān isterim*

805

MAḠĀM-I EVC

Mef’ūlū / Mefā’īlū / Mefā’īlū / Feūlūn

- 1 Mecnūn u Ḥudā olanı zincīre çekerler
Şol ṭālib-i Ḥaḡḡ ‘āşıkı bir pīre çekerler

Fer’iyle bilinir [yine] ol ‘ālemiñ aşlı
Ma’nā-yı belīḡi luṭf ile taḡrīre çekerler
- 3 Dil derde düşüp isterse dīdār-ı Ḥudā’yı
Pīrān-ı ḡaḡīḡat anı tedbīre çekerler

Bu kāne yekūn ile eyā ḡoca bu olmaz
Bu dersi bilen ‘āşıkı tefsīre çekerler
- 5 **Seyfī** bilirim deme [şakın] ‘ilm ü ledūnnī
Erbāb-ı ṭarīḡat seni ta’bīre çekerler

SONUÇ

Tez çalışmamızda Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege Bölümü ASL 603 (M61) Numarada Kayıtlı Mecmuanın Transkripsiyonlu Metni ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesine (MESTAP) göre tasnifi yapılmıştır.

Mecmua 163 varaktan oluşmaktadır. İstinsah tarihi belli olmayıp içerisinde merhum diye zikredilen Şeyh Himmet Efendi ve oğlu Şeyh Abdullah'ın ölüm tarihlerine baktığımız zaman Şeyh Himmet Efendi 1684'de ve Şeyh Abdullah ise 1711'de vefat etmiştir. Bu bilgilerden ve yüzyıllarını bulabildiğimiz şairlerden hareketle incelediğimiz mecmuanın 19. yüzyıla ait olduğu anlaşılmaktadır. Kim tarafından derlendiği ise belli değildir.

Tezimizin Giriş kısmında mecmuaların tanımı, genel özellikleri, sınıflandırılması, önemi, diğer mecmua türleri ve güfte mecmuasının tanımı verilmiştir. Birinci Bölümde, incelemiş olduğumuz mecmuanın fiziksel tavsifine, tertip hususiyetlerine; mecmuada geçen şairlere, aruz ve hece vezinlerine, nazım şekillerine tablo şeklinde yer verilmiştir. İkinci Bölümde MESTAP tablomuz bulunmaktadır. Son olarak Üçüncü Bölümde ise metnin kurulmasında takip edilen yöntem, çeviri yazı alfabesi ve transkripsiyonlu metnimiz yer almaktadır.

Mecmuada hem aruz hem de hece vezniyle yazılmış şiirler mevcuttur. Şiirler nazım şekli bakımından da çeşitlilik göstermektedir. Mecmuanın tertibinde herhangi bir kural gözetilmemiştir. Başlıkların çoğunluğu makam isimlerinden oluşmaktadır. Bunun yanında şair adını veya nazım şeklini içeren başlıklar da vardır. Şiirler ve başlıklar siyah renk mürekkeple yazılmıştır. Mecmuanın sonuna doğru yazı şekli ve kağıt renklerinde değişiklikler görülmektedir. Şiirlerin çoğunda mahlas bulunurken kime ait olduğu bilinmeyen şiirler de mevcuttur. Şairlerin tek bir şiirinin bulunması ve yaygın mahlaslar kullanmaları kimliklerini tespit etmemizi güçleştirmiştir. Bu nedenle kimliğinden emin olunmayan şairlerin yüzyılları tabloda boş bırakılmıştır.

Metnimizi çevirirken derkenarlarda bulunan ve silik yazılan şiirler okumamızı güçleştirmiştir. Çeşitli nedenlerle okuyamadığımız ya da metinde eksik kalan yerler dipnotlarda belirtilmiştir. Yine tamire ihtiyaç duyulan metinlerdeki eklemeler ya da düzeltmeler “[]” şeklinde belirtilerek hangi kaynaktan hareketle tamir edildiği dipnotlarda belirtilmiştir. Mecmuamız bir ilahi mecmuası olduğundan şiirlerin bestelenmiş hallerinde

söylenen vezne uymayıp tekrar edilen kısımlar doldurma mısra olarak kabul edilip “()” şeklinde gösterilmiştir. Bu ve buna benzer düzeltmelerimiz tezimizin başlangıcında açıklanmaktadır.

MESTAP projesi doğrultusunda hazırladığımız tezimizde birçok şaire ve nazım şekline yer vermiş bulunmaktayız. Günümüzde bilinen, söylenen şiirlerin farklı şekillerini de yine tezimizde görmek mümkün. Hem Halk edebiyatı hem Eski Türk Edebiyatı alanında harmanlanmış bir nazım şekli tablosu da ortaya çıkmış durumdadır. Mecmuamızdaki bilgilerin edebiyat sahasına az da olsa ışık tutmasını dileriz.

KAYNAKÇA

Buzov, S. (2012). “Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII. Mecnûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı”. (Editörler, H. Aynur, M. Çakır, H. Koncu, S. S. Kuru, A. E. Özyıldırım), **Osmanlı’da Karışık İçerikli Mecmualar: Bir Başka Arşiv** (ss. 33-42). İstanbul: Turkuaz Yayınları.

Çavuşoğlu, M ve Tanyeri, M.A. (1981), **Hayreti Divan Tenkidli Basım**, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Develioğlu, F. (2006). **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.

Döğmeci, E. (2019). **Millî Kütüphane Cönklerindeki Nurî Mahlaslı Şiirler Üzerine Bir İnceleme** (Yüksek Lisans Tezi), Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gıynaş, K. A. (2011). “Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası” Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi.

Güneş, M.(1994). **Eşrefoğlu Rumi ve Divanı (İnceleme- Metin)** (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gürbüz, M. (2012), “Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırk Ambarı, (Haz.: Hatice Aynur, Müjgan Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, Ali Emre Özyıldırım) İstanbul: Turkuaz Yayınları.

Güzel, A. (2021), “**Kaygusuz Abdal Külliyyatı (Hayatı-Eserleri-Metin-Sözlük-Kaynaklar)**”. Ankara:TDK Yayınları.

Keleş, R. (2013). **Divan Şiirinde Lafzî Âyet ve Hadis İktibasları** (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kılıç, A. (2012), “**Mecmua Tasnifine Dair**”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırk Ambarı, (Haz.: Hatice Aynur, Müjgan Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, Ali Emre Özyıldırım), İstanbul: Turkuaz Yayınları.

Köksal, M. F. (2012). “**Mecmûa Tasnifine Dair Eski Türk Edebiyatı**”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, İstanbul: Turkuaz Yayınları.

Kut, G. (1986). “**Mecmua**”. Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, (VI,170-173), İstanbul: Dergâh Yayınları.

Kut, G. (1986). **Mecmûalar** (C. 6.), Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, İstanbul: Dergah Yayınları.

Levend, Â. S. (1988). **Türk Edebiyatı Tarihi Giriş**, Ankara: TDK Yayınları.

Şenödeyici, Ö., Akdağ, A.(2015). “Mecmualar ve Cönkler”, **Osmanlı Edebî Metinlerini Anlama Kılavuzu**, (ed. Özer Şenödeyici), İstanbul: Kesit Yayınları.

Tatçı, M. (1990). **Yunus Emre Divanı (İnceleme-Metin)**, (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tatçı, M. ve Yıldız, M. (2005). **Aziz Mahmud Hüdayi Divan-ı İlahiyat Tıpkıbasım ve Çeviriyazı**. Üsküdar Belediyesi: Üsküdar Araştırmaları Merkezi.

Uzun, M. (2003). “Mecmua”. TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (XXVIII). İstanbul: TDV Yayınları.

Yakıcı, A.(1985). **Niyazi-i Mısri’nin Divan-ı İlahiyatı’ı** (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yetkin, Y. (2016). **Bolulu Şeyh Himmet ve Divançesi** (Yüksek Lisans Tezi). Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yılmaz, M. (2013). **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler**, İstanbul: Kesit Yayınları.